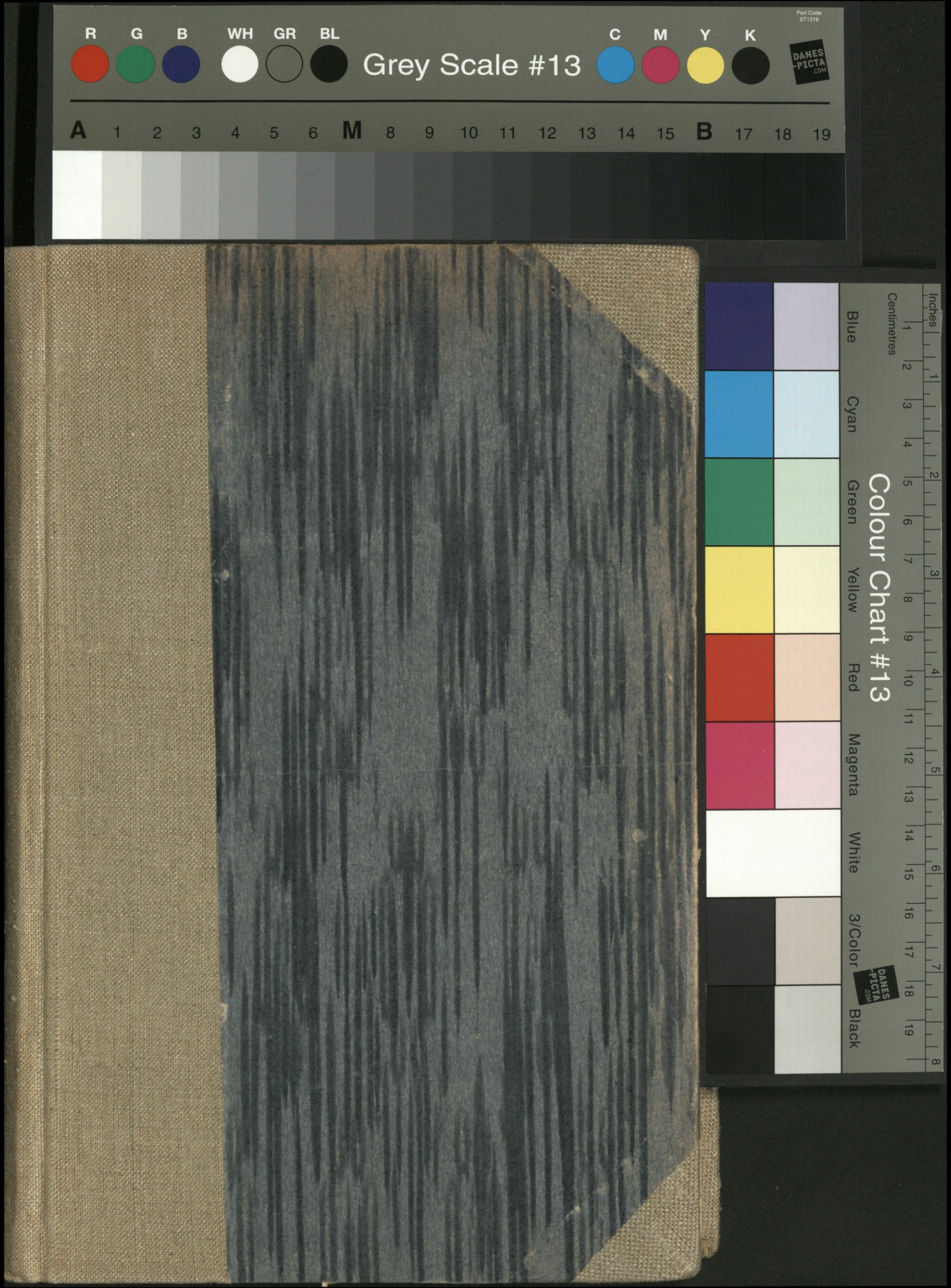
R G B WH GR BL
Grey Scale #13
C M Y K
Part Code
ST1316
DANES PICTA .COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
Colour Chart #13
Inches
Centimetres
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
DANES PICTA .COM

Ppon. 1549.

ARCHIWUM

DO

DZIEJÓW LITERATURY I OŚWIATY

W POLSCE

wydawane przez Komisyę do badań tego zakresu przez Wydział filologiczny Akademii Umiejętności w Krakowie powołaną.

TOM VII.

Biblioteka Ignacego Płażewskiego

W KRAKOWIE,
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.

1892.

Biblioteka Nauk. Akad. Polit.
2698/3
(m. F. Dzierżyńskie)

W DRUKARNI „CZASU“ FR. KLUCZYCKIEGO I SP.
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.

TREŚĆ.

Str.

Artur Benis: Materyały do historyi drukarstwa i księgarstwa w Polsce. I. Inwentarze księgarń krakowskich Macieja Scharffenberga i Floryana Unglera (1547 — 1551) 1

St. Windakiewicz: Siedm dokumentów do życia Janickiego 72

Józef Kallenbach: Pamiętnik Jana Golliusza, mieszczanina polskiego (1650 — 1653) 81

St. Windakiewicz: Informacye o aktach uniwersytetu bolońskiego 130

St. Windakiewicz: Materyały do historyi Polaków w Padwie 149

Marcin Sas: Przyczynek do krytyki tekstu Andrzeja Krzyckiego 186

Artur Benis: Materyały do historyi drukarstwa i księgarstwa w Polsce. II. Inwentarze bibliotek prywatnych (1546 — 1553). 202

Zbigniew Kniaziołucki: Materyały do biografii Mikołaja Reja z Nagłowic 241

MATERYAŁY
DO HISTORYI DRUKARSTWA I KSIĘGARSTWA
W POLSCE,

wydał

Dr ARTUR BENIS.

I.

Inwentarze księgarń krakowskich Macieja Scharffenberga i Floryana Unglera. (1547, 1551).

Oddając na użytek historyków literatury i badaczy naszego ruchu umysłowego w wieku XVI niniejsze źródła, nie sądzimy, aby należało osobny kłaść nacisk na ich znaczenie i doniosłość, skoro nawet pobieżne przejrzenie takowych pozwala ocenić ich wartość i stosunek do innych. Wobec zupełnego prawie braku drukowanych źródeł do wewnętrznej historyi piśmiennictwa polskiego, któreby nam oświetliły tajnie pracowni narodowego ducha z innej strony, niż to czynią estetyczno-biograficzne monografie wybitnych jej działaczy, albo literackie i krytyczne rozbiory poszczególnych tworów fantazyi poetyckiej lub kunsztu dziejopisarskiego, mniemamy, że inwentarze te księgarskie, wskazując jakie dzieła swojskie i obce, w jakiej ilości, w jakim stosunku rozmaitych gałęzi wiedzy, w jakich wreszcie wydaniach i w jakiej mniej więcej cenie najczęstszym były przedmiotem handlu księgarskiego, stać się mogą słabą przynajmniej wskazówką, co i ile u nas czytano, oraz przez jakich zagranicznych autorów i jakie ich dzieła wnikały i krążyły po Polsce prądy obcych cywilizacyi, i jaki z nich pozostał sedyment w pomnikach ojczystej literatury.

Piśmiennictwo, umyślnie unikamy tu wyrazu literatura o ciaśniejszem znaczeniu, nie stanowi ciała zamkniętego w sobie, żyjącego dla

siebie, według własnych praw, własnym odrębnym bytem, a wpływ jaki wywiera na inne objawy narodowego życia, oraz impuls, jakim go one w zamian darzą, nie przedstawia się bynajmniej jako oddziaływanie na siebie równorzędnych i samoistnych czynników.

Bieg piśmiennictwa porusza się tak, jak ewolucya urządzeń prawnych, jak rozwój każdej innej funkcyi społecznej na potężnem tle ekonomicznych stosunków codziennego życia. Od tego gospodarczego podścieliska piśmiennictwo oderwanem być nie może; ono podstawą jego rozwoju i potęgi, ono wytyka kierunek jego wzrostowi i warunkuje wpływ, jaki ścieląc drogę nowym prądom do ludzkich umysłów i uprzątając zawady z rumowiska zmurszałych pojęć, wywiera na ukształtowanie się społeczeństwa, tworząc tem samem dla siebie nowe lub przynajmniej zmienione warunki istnienia.

Związek ten pierwotnie tylko teoryą wskazany, a sprawdzony obecnie na całym szeregu europejskich literatur, nie może atoli stać się nigdy przedmiotem bezpośredniego badania, i daremnem byłoby też kuszenie się o źródła dostarczające materyału do poznania wprost jego istoty.

Wyniki pracy umysłowej i intelligencyi autora, działają bezpośrednio tylko na jego najbliższe otoczenie, na ową małą ludzi gromadkę, z którymi go łączą węzły osobistych stosunków, a wtenczas dopiero wstępują w szranki szerszej naukowej lub społecznej działalności, gdy skrystalizowane w formę dzieła, rozpowszechnione przez druk, poczynają przez nakładcę i księgarza awanturniczą wędrówkę po czytelnikach. Tu atoli w kraczamy już w inną dziedzinę: książka do rąk czytelnika dostaje się zwykle drogą kupna, jest przedmiotem handlu i jako towar podlega obok ogólnych ekonomicznych praw podaży i popytu, także owym zasadom, które rządzą rynkiem księgarskim.

Mimo tej niesłychanie ważnej roli, jaką więc odgrywa księgarstwo, spełniając tak doniosłe w skutki zadanie pośrednika, między czytającymi a piszącym, mimo tego ścisłego a organicznego związku pomiędzy ruchem księgarskim a książkowym, mało dotychczas i pracy i uwagi, jak już na innem miejscu dowodniej wykazaliśmy [1]), poświęcano u nas historycznym kolejom, jakim ono ulegało w ciągu wieków. Źródła niżej podane są próbą początku pracy w tym kierunku, którą jeśli czas i okoliczności pozwolą, dalej zamyślamy kontynuować. A wybraliśmy na pierwszą publikacyę te właśnie a nie inne materyały, głównie dla tego, że są to najstarsze nam znane tego rodzaju, odnoszą się nadto do chwili przełomu, do najkrytyczniejszej doby polskiej umysłowości, a przedstawiając równocześnie obraz księgarni nakładowej i sortymentowej, lepiej niż inne uwydatniają stosunki ówczesnego księgarstwa. Wobec tego, że samo

[1]) Ochrona praw autorskich w dawnej Polsce, Pam. ucz. Akad. 1887, p. 421.

tylko systematyczne ugrupowanie z górą 1350 dzieł obcych i polskich, oraz wykazanie, które z tych ostatnich znane są bibliografii, a o których dopiero przez te inwentarze dochodzi do nas wiadomość, nie mówiąc już zupełnie o dalej idących wnioskach, znacznie by przekroczyło ciasne szranki zwięzłości nakazanej wstępowi do źródeł, zwracamy się wprost ku tym ostatnim, odkładając do sposobniejszej chwili wszelkie uwagi ogólniejszej treści, mające na celu uzyskać dla tych źródeł, pozornie tylko antykwarskiej ciekawości służących, pewien ogólniejszy punkt widzenia.

Przedewszystkiem zaznaczyć musimy, że część tych źródeł, a mianowicie 136 końcowych pozycyj inwentarza Unglerowej, była już poprzednio znaną z bardzo cennej i źródłowej rozprawy p. Dra Karola Estreichera, dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej, p. t.: *Günter Zeiner i Świętopełk Fiol* (Warszawa, 1867), która ostatecznie i stanowczo rozświetliła długoletnie bałamuctwa o pierwszych drukarzach w Polsce. Na podstawie wyników tej pracy, wyraził wówczas twórca bibliografii Polskiej, reasumując znane wtedy druki z pierwszej połowy XVI wieku, ziszczoną dzisiaj nadzieję, że owe druki zatracone i wytępione niedbałością przeszłych pokoleń i klęskami narodu, odnaleść się muszą i podał w przypisku »ciekawy dla bibliografów szczegół, z którego ujrzymy, ile z nakładów jednej tylko drukarni nas nie doszło, biorąc z bogatej skarbnicy notat sędziwego archeologa krakowskiego Ambrożego Grabowskiego«, owe na wstępie wspomniane tytuły.

Inwentarze te mieszczą się w księgach Nr 60 i 64 sądu ławniczego krakowskiego (L. Inw. 481 i 488), które objęte ogólną nazwą: *Libri controversiarum officii Advocat. et Scabin. Crac.* noszą tytuł: *Processus causarum iudicii ciuilis Cracoviensis* i są złożone w archiwum przy c. k. urzędzie ksiąg gruntowych sądu krajowego dla spraw cywilnych w Krakowie.

Cały dział ksiąg skabinalnych, zawiera najróżnorodniejsze protokóły sporządzane przez sąd ławniczy krakowski przy rozmaitych czynnościach prawnych, i to tak z zakresu jurysdykcyi spornej wobec *iudicium bannitum*, jakoteż postępowania niespornego, a między tymi ostatnimi mieszczą się także petraktacye spadkowe po zmarłych mieszczanach krakowskich. Zwracamy tu uwagę na to, że umieszczenie akt spadkowych po drukarzach w księgach miejskich, dostarcza zarazem dowodu na wyrażone przez nas dawniej w formie przypuszczenia zdanie [1]), iż od r. 1543 drukarze i księgarze krakowscy już się pod każdym względem wyswobodzili z pod opieki i zależności od Uniwersytetu, i podlegają tak jak inni mieszczanie tym sądom, którym przysługuje nad nimi orzecznictwo z mocy ogólnie obowiązujących ustaw.

[1]) L. c. p. 432.

Inwentacya sama odbyła się zgodnie z zasadami magdeburskiego prawa w obydwu przypadkach na żądanie stron interesowanych; w pierwszym na żądanie Heleny wdowy po księgarzu i nakładcy krakowskim Macieju Scharffenbergu, zmarłym pomiędzy dniem 21 marca a 23 maja 1547 r. w obecności Bartłomieja i Jakóba braci zmarłego, w drugim zaś na intercesyę Sebastyana z Wieliczki i Mikołaja Alantsee jako wykonawców ostatniej woli w r. 1551 bezpotomnie zmarłej Heleny Unglerowej, która od śmierci swego męża Floryana († 1536 lub 1537) sama prowadziła tę sławną i starą krakowską drukarnię.

Spisanie inwentarza odbywało się zaś w ten sposób, że sporządzający go, widocznie jakiś człowiek uczeńszy, bo i po grecku nieco umiał, dyktował pisarzowi miejskiemu, co z jednostajności charakteru pisma przez każdą księgę jest widocznem, tytuły książek złożonych w skrzyniach czy szafach (cista) wedle formatów. Tylko bowiem taki, zupełnie zresztą naturalny, proceder kilkudniowej inwentacyi, że tytuły wpisywane były w księgę pod dyktandem często źle zrozumianem przez pisarza, który większą część tych nazwisk prawdopodobnie przy tej sposobności po raz pierwszy w życiu słyszał, zdoła podać wyjaśnienie całego szeregu błędów, jak: Clitopheus zamiast Clichtovaeus; Verbarius lub Hilarius, zamiast Herbarius; Perodotus, zamiast Herodotus; Esoph, zamiast Esop; Pangebegius, zamiast Spangenbergius; Monchthonis, zamiast Melanchtonis; Classii Olodorphi, zamiast Classes Oldendorpii; Titilianus, zamiast Titelmanus, itd. itd., które obok najdzikszych i bez żadnego systemu używanych skróceń, przy nader bujnym i krętym charakterze pisma, odcyfrowanie zwłaszcza imion własnych bardzo uciążliwem, a nieraz i niepewnem czyniło, zwłaszcza gdy zagadkę przez podstawianie rozmaitych nazwisk współczesnych autorów o podobnem brzmieniu lub zbliżonej pisowni, wypadło rozwiązywać. Dlatego właśnie, jakoteż dla niezbadanej ortografii miejskiego notaryusza, który np. majuskułami zaszczyca tylko szczególnie znanych pisarzy, jak Cycerona, Senekę, Erazma (co w tekscie nie naruszając zresztą innych charakterystycznych cech rękopisu zmieniono), i z uwagi na to, że inwentarze te spisane przez dwóch odrębnych pisarzy, przedstawiają niejako dwa rozmaite systematy błędów, odstąpiliśmy od przyjętej w podobnych wydawnictwach zasady modernizowania ortografii, zwłaszcza skoro pociągnięcie granicy pomiędzy dozwolonem a nawet wskazanem ujednostajnieniem dziwacznej pisowni, a poprawką przyjmującą już charakter mniej lub więcej prawdopodobnej konjektury, nie dało się przeprowadzić i zachowaliśmy w tekscie nienaruszone brzmienie i pisownię oryginału podając w dopiskach sprostowania i wyjaśnienia, o ile się okazały potrzebnemi do dokładnej lub przynajmniej prawdopodobnej restytucyi nazwisk i tytułów.

Rok i miejsce wydania dzieł w nielicznych tylko wypadkach udało

się skonstatować, gdyż często powtarzające się wydania tych samych dzieł, w tych samych formatach, w Polsce i za granicą, oraz bardzo ogólne, szablonowe i nie indywidualne tytuły książek XVI wieku, stawiały nieraz nieprzeparte przeszkody ścisłemu oznaczeniu.

Indeks, mający stanowić łącznik skupiający w jednę całość porozrzucane po rozmaitych miejscach nazwiska autorów i tytuły dzieł, jako też i objaśnienia podawane *raz tylko i to przy liczebnie najniższej pozycyi*, pomija zupełnie sprzęty domowe, przybory drukarskie, szaty etc. i ułożony jest wedle pisowni nowożytnej.

1547 Feria tertia post Procopii [1]).

Inventarius rerum olim Mathiae Szaffenberck [2]).

Ad instigationem Bartholomei et Jacobi Schaffenberck tutorum bonorum olim Mathiae Schaffenberck sunt libri in una cista in domo Galczinska in Platea Hospitalensi deposita in presentia Helenae eiusdem olim Mathiae Schaffenberck relictae viduae, officiose conscripti.

1. Imprimis Pontani [3]) De metheoris opera 2
Item [4]) Diurnale Posnaniense ligatum 1
Cursus [5]) Polonicus ligatus 1
Precationum opera 2
5. Psalterium Davidis 1
Fons Vitae op. 2
Clipei Spiritualis op. [6]) 2
Salutationes articulorum Christi op. [7]) 2
Registra nuda . . . . . .
Missalia pro itinerantibus 2
10. Joannis Hoff [8]) mgri in Epistolas Pauli op. 1
Alfonsii contra Luterum 1
Terentii Sententiae op. 3
Introductoria puerorum 2
Jesus Sira [9]) op. 2
15. Psalterium Polonicum op. 2
Terentius 1
Farrago vadii [10]) 1
Familiaria colloquia [11]) 1

---

[1]) 5 Lipca 1547. [2]) Scharffenberg.
[3]) Joannis Jovii P. Urania, Metheorum liber I (1514).
[4]) Ciągle przy każdej pozycyi powtarzające się item opuszczamy.
[5]) Cursus de beata Virgine (godzinki). [6]) Cf. 468. 1320. [7]) Cf. 469.
[8]) «Hoff» sic. [9]) «Sira» sic. Sirach. [10]) »Vadii« sic. vudii?
[11]) Erasmi Rotterodami.

Ortuli Polonicales [1]) 2
20. Argumenta Bibliae 1
Autoritates sanctorum 1
Epistolae Ciceronis 1
Metodus confessionis [2]) 1
Rudimenta gramatices [3]) 2
25. Preces Polonice 2
Responsoria ligata 1
Diurnale Cracoviense 1
In causa religionis 1
Septem psalmi op. 2
30. Postilla op. 2
Vita Christi polonica [4]) 2
Paraeneses Evangeliorum [5]) 2
Donati op. 2
Ortulus animae [6]) 1
35. Trivia grammatices 3
Dictionaria 2
Farrago iuris [7]) 1
Breviaria Cracoviensia 2
Historiae Romane Polonice [8]) 2
40. Adagia Erasmi 1
Primasius in Apocalipsin [9]) 1
Missale Carmelitarum 1
Hugo [10]) De spiritu sancto 1
Parabole Erasmi 1
Registrum in octo (octavo) . . . . . .
45. Preces maiores 1

Non ligata:

Cato trium linguarum 3
Epithome in Vallam [11]) 2

---

[1]) Zagubiony polski modlitewnik, którego 1-sze wydanie było współczesne z żywotem P. Jezusa Baltazara Opecia.

[2]) Cf. 51, 1237. [3]) Lupulus? Zaborowski? [4]) Balt. Opec.

[5]) Blasius ord. Sti Pauli: Salutares Par. de spiritu et evangeliis per annum occurrentibus.

[6]) Hortulus Animae cum aliis orationibus. Mat. Scharff. 1533.

[7]) Joannis Cervi Tucholiensis farrago actionum iuris magd?

[8]) Rzimskie dzieje, cf. 124, 1313, 1321. Gesta Romanorum?

[9]) Primasius: Super Apocalipsin libri V, Basilea 1544. [10]) Cardinalis.

[11]) Laurentius Valla.

Dyaleclica Vilichi [1]) 1
Epistole divi Jeronimi 1
50. Oratio Ciceronis pro Milone 1
Metodus confitendi 2
Quotidiani Sermones [2]) 5
Psalterium carmine 1
Epistolae breviores [3]) 1
55. *Varvas* [4]) 6
Cantiones de morte 11
Dyalectica Trapesoncii [5]) 2
Comedia Acolasti Polonica [6]) 1
Questiones catechistice [7]) 3
60. De partitione oratoria [8]) 1
Musica Lignicensis [9]) 4
Fabulae Esopi Maiores 1
Advocatus cum plebano [10]) 4
Annotationes in dyalogum Ciceronis De amicitia 1
65. Restitutio doctrinae Christianae [11]) 9
Plutarchi De educandis pueris opera [12]) 4
Annotationes Zureci in Paradoxa [13]) 1
Modus coquendi Polonicus [14]) 9
70. Praecepta morum [15]) 1
Oratio fricii [16]) op. 5
Dyalectica Valle [17]) 1
Gramatica Lupuli 11
Oratio Orzechowski Polonica 1
75. Comediae Plauti 2
Accentus ecclesiasticus [18]) 1

---

[1]) Jodocus Villichius Varmiensis. [2]) Erasmi Rotterodami. [3]) Ciceronis.
[4]) Warwas z dykasem, dyalog Mikołaja Reja. [5]) Trapesuntius Georgius.
[6]) Acolastus, de filio prodigo comoedia. Komedya polska dziś nieznana. Spotykamy ją jeszcze w r. 1592 w inwentarzach księgarń lwowskich. Jestto tłómaczenie z łacińskiego oryginału, którego autorem był sławny humanista i rektor szkoły w Elblągu Wilhelm Gnapheus właściwie van de Voldersgraft (Fullonius).
[7]) Georgii Vicellii (autor katol.), 1543. [8]) M. T. Cicero.
[9]) Georgii Libani Lignicensis: Oratio de musices laudibus, 1540, Krak.
[10]) Mikołaj Rej: Rozmowa wójta z panem a plebanem 1543.
[11]) . . . ad pristinum ecclesiae sensum Nicolai Prudentii. 1545. Math. Szarff.
[12]) Cf. 273. [13]) Ciceronis?
[14]) Kuchmistrzostwo (nieznane dzisiaj) nakł. Unglera.
[15]) Nic. Borbonii: Poedagogium seu morum puerilium praecepta christiana, Krak. 1542.
[16]) Modrzewski. [17]) Laurentius Valla.
[18]) Novicampianus? cf. 1252, 1306.

Sturmii [1]) 8
Sententiae Plauti 1
Algorithmus Lanczuth [2]) 14
80. Oratio Orzechowski ad Polonos Latina 10
Computus Pangebegii [3]) 3
Margaritha evangelica 2
Comedia de Zuzanna [4]) 1
Tragedia Judith [5]) 1
85. Terentii Sententiae 3
Syntaxis Erasmi 4
Comedia Didascolus 5
Hymni cum prosis 2
Cato Latine 2
90. Pedago Borbonii [6]) 11
Contio [7]) de passione Domini Polonica 12
Salustius 1
Alberti magni Philosophia 2
Dialectica Caesarii major 1
95. Grammatica Bilicani [8]) 2
Historie de Adam [9]) 2
Erasmi De praeparatione ad mortem 3
Donatus Latine 1
Fabulae Esophi [10]) minores 2
100. Cura pastoralis 2
Martini Cromeri oratio 1
Dyalogi Moselani [11]) 1
Juvenalis in Satiras 2
Dialectica Spangebergii 2
105. Vita honesta [12]) 2
Oratio pro Marcello [13]) 6
Jus frantorum [14]) 2

---

[1]) Joannes Sturmius. [2]) Joannes de Lanczuth: Algorithmus linealis.

[3]) »Pangebegii« sic. Joannis Spangenbergii Computus Ecclesiasticus in pueriles quaestiones redactus.

[4]) Komedyę o takim tytule, pisał Macropedius cf. 708 i 709 oraz Syxtus Birck, zwany także Xystus Betuleius.

[5]) Komedyę o takim tytule pisał Syxtus Birck.

[6]) »Pedago« sic cf. not. 15, Nr 70.

[7]) »Contio« sic. Cantio. [8]) Theobaldi Billicani gram. latin.

[9]) Polska, nieznana książka, cf. 303. [10]) »Esophi« sic Esopi.

[11]) Petrus Mosellanus Protegensis.

[12]) Herm. Schotenius. [13]) Ciceronis.

[14]) Prawa frantowe. Wydanie z tego czasu nieznane.

Bibliotheca Instytutu Akad. Polit. im. F. Duszyńskiego

	Dyalectica Sarcelii [1]	1
	Oratio graeca Lignicensis [2]	8
110.	Anus perdita [3]	3
	Farrago iuris	1
	Vita Josephi [4]	3
	Introductio ad veram sapientiam	1
	Metodus confessionis	3
115.	Gramatica Philipi maior	1
	Cohortacio fricii ad Polonos	10
	Rudimenta musices	2
	Erotemata Lupuli [5]	4
	Proverbia Salomonis	2
120.	Retorica Spangebergii	1
	Trivii grammatices	3
	Gramatica Lupuli maior	1
	Schemata Moselani [6]	3
	Historie Romane Polonice	1
125.	Senatulus mulierum Polonicus [7]	6
	Homulus Latine [8]	1
	Oratio minor De pena homicidii [9]	4
	Epistolae Sturmii	3
	Sintaxis Lupuli	2
130.	Gramatica Onter [10]	1
	Philipi [11] gramatica maior	1
	Disticha Michaelis [12]	1
	Marchult Polonicus [13]	2
	Costira cum ebrio [14]	6
135.	Cautio de nuptiis [15]	1

---

[1]) »Sarcelli« sic! Erasmus Sarcerius. [2]) Epistola collaudatoria graeco-lat.

[3]) Anus perdita, sic! W innym współczesnym inwentarzu znajdujemy książkę: *Ovis* perdita.

[4]) Żywot Józefa Mikołaja Reja? Unglerowa 1545.

[5]) Erothemata VIII. partium orationis Sigismundi Lupulli (Donatus).

[6]) Tabulae de schematibus et tropis rhetor.

[7]) Nieznany! cf. Conventtones mulierum i Conventiculus mulierum.

[8]) Łacińskie tłomaczenie nieznanej dziś w oryginale komedyi holenderskiej, której autorem był Piotr Diesthemius.

[9]) Modrzewski Andr.

[10]) »Onter« sic. Honter Johannes Coronensis: De grammatica libri II. Adiecta est expositio polon.

[11]) Melanchtonis.

[12]) Michaelis Verini poetae ac iuvenis doctissimi, Disticha de Moribus. Wietor, 1541?

[13]) Jan z Koszyczek. Rozmowy, które miał król Salomon etc. 1521?

[14]) Kostera z pijanicą, dyalog, M. Rej. [15]) Sigismundi Augusti?

Per quaestiones Dyalectica Cesarii 1
Mors cum sutore Polonica [1]) 3
Ciceronis De amicitia 4
Summarius Computus [2]) 2
140. Educatio linguae Latinae 1
Dictionarius Murmellii [3]) 1
Dyalectica Udalrici 1
Retorica Cesarii [4]) 2
Cantiones de Morte . . . . . .
145. Grammatica Ortoppei [5]) 1
Regimen sanitatis [6]) 2
Ars contra pestem Polonica [7]) 6

In alia cista:

Farrago iuris ligata opera 2
Paraneses [8]) 1
Registrum longum 1
Registrum in octavo 1
150. Ortulus Polonicalis 1
Grammatices Trivii 2
Registra in quarto . . . . . .

Ibidem Helena Schaffemberkowa vidua protestata est, libros superius descriptos in his duabus cistis esse suos proprios. Item:

Scultellae stanneae 3
Przystavki stanneae 2
Orbes stannei 12
Cantarus mediae ollae [9]) 1
Cochlearia argentea 14
Mediae scultellae 4
Quarta 1
Cantarus stanneus unius ollae 1
Cantarus maior quarta 1
Quae etiam ipsa Helena asserebat esse sua propria.

[1]) Nieznany dyalog polski, cf. 301.
[2]) Ex variis computibus recollectus Marc. Scharffenb.
[3]) Johannis, cum Germanica et Polon. interpretatione.
[4]) In septem libros sive tractatus digesta. [5]) »Ortoppei« sic!
[6]) Franc. Mymerus. [7]) Sic! Nauka o powietrzu? [8]) Blasii cf. 32.
[9]) Olla = garniec.

Item equi quattuor, primus 16 fl., secundus 13 fl., tertius 12 fl., quartus 10 fl., item currus tectus alias *rydvan*. Item: Lectisternia pro familia ad unum lectum. Lectisternia etiam simplicia pro familia ad alium lectum. Subducta de nigro *czamleto* vulpibus subsuta, quam etiam Helena allegebat esse suam propriam.

Feria tertia vigiliae Stae Margaretae [1]).

Inventarius librorum Loyek.

Ad instigationem Mathiae Loyek libri famati Joannis Lotar civis Posnaniensis apud eundem Mathiam depositi, sunt officiose conscripti

Ligati in folio:

152.	Imprimis Speculator iuris utriusque [2])	1
	Item Zabarella super Clementina opus [3])	1
	Herbarius autore Leonardo Fuchio [4])	1
155.	Opera Chrisóstomi partes	5
	Operum Ciceronis partes 2 thomi	4
	Operum Aristotelis partes	2
	Opera Gregorii Venetiis impressa	1
	Operum Philipi Melanctonis partes	2
160.	Beda [5]) super vetus et novum testamentum, pars	1
	Psalterium Jacobi de Valentia	1
	Operum Origenis partes	2
	Bibliotece universalis volumina	2
	Augustini super vetus et novum testamentum pars . . .	1
165.	Psalterium Gaietani [6])	1
	Calepini [7])	2
	Josephus [8]) De antiquitatibus impressus Coloniae	1
	De natura stirpium in Medicinis	1
	Xelophontes [9]) graecus	1
170.	Cronica Polidori [10])	1
	Fragmenta Nausee [11])	1

[1]) 12 lipca 1547 r. [2]) Guilielmus Durandus cogn. Speculator. Speculum iudiciale.
[3]) Franc. de Zabarellis Lectura super Clementinas.
[4]) »Fuchio« sic. Leonardus Fuchs: Commentaria de historia stirpium et plantarum.
[5]) Venerabilis. [6]) Caietanus de Viis (katol.).
[7]) Ambrosius Calepinus. Diction. undecim linguarum?
[8]) Flavius. De Antiquit. Iudoeor. [9]) Xelophontes, sic! [10]) Virgilii Polidori.
[11]) Nauseas Ferdynand. (bkp. wiedeński z XVI w.).

Epitome Augustini 1
Commentarii in omnes orationes Ciceronis 1
Herbarius Polonicus [1]) 1
175. Alcorani opera 2
Eusebius [2]) in Evangelicas demonstrationes cum Richardo . 1
Cronica Polonorum [3]) 1
Registra 3 pro gr. 16 . . . . . .
Speculum Saxo: almanice [4]) 1
180. Psalterium pro choro 1
Opera [5]) Sabellici 1
Antiphonarius 1
Dionisius [6]) super sententias partes 2
Biblia graeca 1
185. Cronice Ungarorum [7]) 2
Dionisius [8]) De selectis 1
Celii opera [9]) 1
Dionisius in Areopagitam 1
Lexicon biblicon 1
190. Similitudines doctorum 1
Cornelius Tacitus 1
Herbarius latinus 1
Titilmanus [10]) In psalmos 1
Registra 2 per fl. 1
Homiliae doctorum 1
195. Sermones dormi secure [11]) 1

Ligati in quarto:

Legis iuris partes [12]) 6
Sermones Gabrielis Byel [13]) 1
Commentariorum in officia Ciceronis voll. 2
Testamentum novum graece 1
200. Cantus Magnificat partes 4
Registra ad cantum, partes 4

[1]) O ziołach tutecznych i zamorskich Hieronima Spiczyńskiego. Wietor 1542 fol. Nie może być to zielnik Stefanka Falimierza (1534), gdyż ten wyszedł in IV.
[2]) Pamphilus. [3]) Mathias de Miechow. Wietor (1529—21). [4]) Druk zagraniczny.
[5]) Antonii Coccei Sabellici in duos digesta tomos (human.) Bazyl. 1538. dedyk. królowi Zygmuntowi Augustowi.
[6]) Cisterciensis.
[7]) Polidamus Valent. Chr. Ungar. Cl. VI. Mac. Scharffenberg 1534.
[8]) Dionisius Halicarnasseus: Selecti de priscis scriptoribus tractatus.
[9]) Marcus Rufus Coelius. [10]) Titelmanus Franciscus. [11]) sic. [12]) sic.
[13]) »Byel« sic Gabriel Biel (teol. 1499).

In Octavo:

Titilianus [1]) in Paulum 1
Biblia 1
Augustinus in vetus testamentum 1
205. Dictionarius Mormelii 1
Cartarum pictarum librae 20
Picturae alias *wsori* 1 gr. 4 . . . . . .
Wsori minores 4 gr. 2 1/2 . . . . . .
Minutiones alemanicae 6
210. Passio parva 1

In alia cista libri ligati in quarto:

Testamentum novum almanice 1
Alfonsii 2
Epitome Alcorani 1
Hoff mgri in Paulum [2]) 1
215. Missale inauratum 1
Latonius contra Ducerum [3]) 1
Almanach 1
Tritemius De scriptoribus eccles. [4]) 1
Vita Christi Polonice [5]) 1
220. Gregoriana super novum testamentum 1
Registrum de papiro 1
Valerius maximus 1
Ludovicus [6]) De restauranda theologia 1
Libelli lapidei 24
Libellus Lapideus *okravani* gro 40 . . . . . .
Crucifixus lapideus 1

Non ligati in quarto:

Cocleus [7]) De fine mundi opera 4
Ordo Missae [8]) Zaborowski 1
225. Novae legis assercio [9]) 1

---

[1]) »Titilianus« sic! Titelmanus Fr. [2]) Johannes Hoff. cf. 10.
[3]) »Ducerum« sic! Lathomius Jacobus: Contra Lutherum.
[4]) Johannes Trithemius. [5]) Opec? [6]) Pruthenus.
[7]) Johannes Cochlaeus, Canonicus Vratisl.
[8]) J. Burcardus: Ordo Missae. sec. eccl. Roman. Mark. Scharff. 1329.
[9]) sic!

Cantus trium vocum 1
Tractatus De sacramentis [1]) 1
Musica Ornitoparchii [2]) 1
Stephanius uniton [3]) 1
230. Echius De sacrificio Missae 1
Cocleus De futuro consilio 2
Christopheri Hol [4]) in somnia Scipionis exemplaria . . . 20
Picturae alias *wsori* 3 gro $2^1/_2$ 3

In quinternis in octavo:

Passio Polonicalis 1
235. Ausleguntt [5]) 1
Musica can [6]) 3
Modus confitendi [7]) 6
Epigramata Graecorum 1
Loci communes Tibullii opera 12
240. Musica Philomatis [8]) 6
Himnus de tempore et sanctis [9]) 2
Himni carmine 1
Himni ex Prudentio exempl. 5
Hilarius [10]) Macer 1
245. Fructifera poenitentia [11]) 1
Lucanus [12]) De bellis 1
Introductio in veram sapientiam 3
Lingua Erasmi 1
Grammatica Bilicani 4
250. Quaestiones in Eglogas Vergilli 14
Passio Leopolitae 3
Sermones Erasmi quotidiani 5
Oratio pro Quinto Ligatio [13]) 3

---

[1]) Mikołaja z Błonia?
[2]) Andreae Ornitoparchii: Musices micrologus (Lipsk 1519, 20, 35).
[3]) »Stephanius uniton« sic. [4]) »Hol« sic.
[5]) »Ausleguntt« sic. Auslegung? [6]) »can« (tus) sic.
[7]) Maphaeus Celsus v. in Indice: Methodus confessionis.
[8]) Venceslai Philomatis de Nova domo Musicorum libri IV. compendioso carmine elucubrati. Wittemb. 1534.
[9]) Hymny na niedziele i święta.
[10]) »Hilarius« sic Herbarius (Aemilius Macer: De herbarum virtutibus).
[11]) Jacobi Tuchovigenae: Fructifera innovatio canonis de poenit. Ungler.
[12]) M. Annaeus: Pharsalia.
[13]) Ligatio. sic. Ligario.

	Omnium gentium mores	2
255.	Methodus sacramentorum [1])	1
	Verini [2]) Disticha exempl.	11
	Rudimenta musices	2
	Modus confitendi exemplaria	6
	Oratio Orzechovski	3
260.	Philosophia naturalis Philipi [3])	2
	Oratio Basilii magni	2
	Phisonomia Coclitis [4])	2
	Philosophia naturalis Monhenii [5])	5
	Praecepta morum exemplaria [6])	4
265.	Chiromancia	1
	Retorica Philipi [7])	2
	Retorica Sarcerii [8])	4
	Regimen Myechovitae [9])	2
	Regimen trium linguarum	15
270.	Prosodia Igantis [10])	12
	Philosophia monhenii thomi [11])	2
	Philosophia Brosserii	3
	Plutarchus De educandis pueris [12])	20
	Epitome Philosopliae Aristotelis gro 4	1
275.	Sintaxis Philippi maior	19
	Seneca De quatuor virtutibus	5
	Sintaxis Philipi minor	4
	Responsio sub utraque specie	1
	Secreta mulierum [13])	4
280.	Sententiae veterum poetarum [14])	4
	Sermones convivales [15])	1
	Veterum Consultorum [16])	1
	Sintaxis Erasmi magna	2
	Valerius Maximus auctus	1
285.	Salustius	1

[1]) Cervi Tucholiensis. [2]) Michaelis Verini v. 132.
[3]) »Naturalis« sic. moralis Phil. Melanchtonis.
[4]) Bartholomoei. [5]) »Monhenii« sic. cf. 260 i 271.
[6]) Nic. Borbonii (Scharff. 1542). [7]) Melanchtonis.
[8]) Erasmi. [9]) Contra pestem saevam.
[10]) »Igantis«, sic. [11]) »Monhenii thomi«, sic. [12]) Cf. 66.
[13]) Albertus Magnus Secreta mulierum et virorum (medic.).
[14]) Per locos communes digestae Georgius Maior Mac. Scharff. 1536?
[15]) Johannis Gastii? (liber meris iocis et salibus refertus)
[16]) Bernardinus Rutilius: Vitae veterum J. Consultorum? Roma 1536.

Sintaxis [1]) Despauterii 3
Tusculanae questiones [2]) 4
Valerius [3]) historicus 1
Summarius Computus 1
290. Tragediae humani [4]) 4
Scholia in Georgica Vergilii 1
Sententiae Salomonis 1
Vita honesta [5]) exemplaria 13
Tabulae [6]) Murmelii 1
295. Sintaxis Erasmi minor 3
Sententiae Culmani [7]) 1
Voluptatis et virtutis pugna 1

Polonice:

Comedia Acolasti [8]) 9
Cronica Polonorum [9]) 4
300. Ponciani exemplaria [10]) 2
Mors cum sutore [11]) 1
Ars coquendi 5
Historia de Adam [12]) 1
Historia romana exempl. 2
305. Historiae curictarum [13]) 8
Vita Josephi exemplaria 2
Epistola Rabi [14]) 3
Problemata Aristotelis [15]) 1
Costira cum ebrio 13
310. *Varvasz* ex. 5
Gamrath [16]) 4
Tragedia Polonica 4
Interpretatio orationis dominicae [17]) 2
Vitae Sapientium [18]) 2

---

[1]) Johannis. [2]) M. T. Ciceronis. [3]) Maximus.
[4]) »Humani!«, cf. 563, sic! [5]) Herm. Schotten. [6]) Artis poeticae.
[7]) Leo Culmann. Sententiae pueriles. [8]) v. 58.
[9]) Nieznana kronika Polska z przed roku 1547?
[10]) Historya piękna i ucieszna o Poncyanie, jako swego syna Dyoklecyana dał w naukę 7 mędrcom, tłum. Jan z Koszyczek.
[11]) v. 137 [12]) v. 93. [13]) »Curictarum« sic.
[14]) Samuelis albo list ku drugiemu Rabi Izaakowi, Kraków, 1538.
[15]) Problemata: Gadki z pisma wielkiego filozofa Arystotelesa i z innych mędrców, tak przyrodzonej jak i lekarskiej nauki ... wybrane. Pytania rozmaite o składności członków człowieczych rozwiązujące... Andr. Glaber z Kobylina, 1535, (Ungl. Scharff).
[16]) Gamrat = gach. [17]) Wykład pacierza. [18]) Cf. 517.

515. Inquisitiones polonice 6
Vita Philosophorum [1]) 1
Aduocatus cum plebano [2]) 2
Historie de Joseph 10
Conventiones mulierum [3]) 1
320. Marcholdus 2
Vita curictarum [4]) 2
Comoediae Terentii 1
Mors exemp. 1
Doctrina contra pestem [5]) 22
325. Medicina equorum 1
Comedia Josephi 1
Cancio de nuptiis regis iunioris [6]) 22

Latini:

Tobias 3
Tragedia Euripidis exemplaria 7
330. Baptismus Armenorum [7]) 2
Rubricellae Cracovienses 1
Epigramata Christiana 1
Rubricellae Posnanienses 10

Ligati in Octavo:

Breviarium Gnesnense 1
335. Petrus Crinitus [8]) 1
Margarita doctorum [9]) 1
Berosius historicus 2
Macrobius 1
Budeus De asse [10]) exemplar 1
Practica Ipoliti [11]) 1

---

[1]) Żywoty filozofów Marc. Bielski Ungler, 1535, v. 314.
[2]) Mik. Rej. [3]) Cf. 125 (Senatulus mulierum). [4]) »curictarum« sic!
[5]) Nauka o powietrzu H. Agrippa Mac. Scharff. 1543?
[6]) Sigtsmundi Augusti per Ticzinensem 1543. Wietor.
[7]) Lubelczyk Andr. Bochnensis. Ungler. 1544.
[8]) Petrus Crinitus: Historia rusticorum tumultorum 1525, albo Petrus Crinitus Florentinus cf. Quinti Horatii Flacci: Duo nobilissimi epistolarum libri ad Aldini exemplaris fidem recogniti, Addita item in frontispicio Horatii vita, Petro Crinito Florentino autore, druk Wietora, nakład Marka Scharffenbg. 1522, 8 o.
[9]) »doctorum« sic! decretorum Martini Poloni.
[10]) Guilhelmus Budaeus: De Asse et eius partibus. Paris. [11]) sic.

	Annotationes Guilelmi [1]) in Pandecta	1
340.	Grammatica Saturnii	1
	Aristophanis Comediae	1
	Cornelius Tacitus	2
	Imagines Zachsii [2])	1
	Moria Erasmi	1
345.	Dictionarius Hebraeus	1
	Velcurius in Phisica [3])	1
	Haymo in 12 prophetas	1
	Evangelia Marci Maruli [4])	1
	Rodolphus Agricola	1
350.	Elucidarius poeticus	1
	Officia Ciceronis	3
	Colloquia Erasmi	2
	Propugnaculum Paseris [5])	1
	Postilla Corvini	1
355.	Grammatica Prisciani	2
	Vergilii opera exemp.	3
	Commentaria Doleti	2
	Dioscorides	1
	Titilmanus In naturalibus [6])	1
360.	Cicero De oratore	1
	Aulus Gellius	1
	Dictionarius novissimus	1
	Fabulae Esopi	2
	Statius	1
365.	Psalterium trium linguarum	2
	Postilla almanica	2
	Index Digestorum	1
	De conservanda valetudine [7])	1
	Sebastianus in epistolam ad Corinthios	1
370.	Joannes in Psalmos	1
	Observationes Latinae Linguae [8])	1
	Methodus Confessionis	4
	Annotationes in Vallam	1
	Homiliae Gregorii [9])	1
375.	De rebus Turcicis	1

[1]) Budaei Paris 1509. [2]) Cf. 411. [3]) Aristotelis.
[4]) Marci Maruli Evangelistarium, 1512, 1529.
[5]) Walenty Wróbel: Propugnaculum eccl. adversus varias sectas. Lotter. Lipsk.
[6]) Titelmanus: Compendium philosophiae naturalis, sive de consideratione rerum naturalium. [7]) Eobanus Hessus: Bonae valetudinis conservandae rationes?
[8]) Lodovici de Vivez. cf. 1060. [9]) Papae.

Silligii talici [1] 1
Propugnaculum Christopheris 1
Psalterium Surii [2] 1
Gramatica Philipi 1
380. Dionisius in Alcoranum 2
Teologia Augustini et Chrisostomi 1
Practica Olondorpii [3] partes 2
Autoritates Eustachii 2
Paraneses evangeliorum [4] 1
385. Omnium gentium mores [5] 1
Postilla Torentini [6] 1
Zicardius [7] De reformatione animae 1
Sermonum thesauri pars 1
Vocabularius utriusque iuris 1
390. Diogenes Laertius 1
Psalterium quattuor interpretum 1
Apofttegmata [8] Erasmi 1
Gramatice Trivius 10
Gramatica Spaugerbergii 3
395. Primasius in Paulum 2
Primasius in Apocalipsin 1
Novum testamentum carmine 1
Gramatica Poroti [9] 2
Macrobius De religione vivendi 1
400. Haymo in Ezayam 1
Theophilacti in Evangelia partes 2
Quadruplex Concordia 1
Postilla Sarcerii partes 1
Epistolae Ciceronis 3
405. Terentius Lugunensis [10] 1
Terentius parvus 1
Terentius cum commento 1
Sermonum Bedae partes 3
Postilla Campen [11] 1

---

[1]) »Silligi talici« sic. Czy nie: Silii Italici (humam XV w.) carmina... de bello punico. [2]) Laurentii.

[3]) Iohannes Oldendorpius: Practica actionum orensium absolutissima. Kolonia, 1540, 1543. [4]) Blasii.

[5]) W spółczesnych prywatnych księgozbiorach spotykamy często: Marci Sabellici: De moribus gentium.

[6]) Hermann Torrentinus. [7]) Zicardius. sic! [8]) sic.

[9]) »Poroti« sic. Nicolaus Perottus. Grammatica denuo castigata Krak. 1531, 1535.

[10]) Lugdunensis. [11]) J. Campensis.

410. Institutiones imperiales graece latine [1] 1
De imagine mundi [2] 1
Novum testamentum cum calendario 3
Sermones Chrisstoffegi [3] partes 1
Sermones Cromeri 1
415. Catalogus Haereticorum [4] 1
Metodus confessionis cum aditamento 2
Comentaria Cesaris 1
Retorica Ciceronis [5] 1
Paradisus Animae [6] 1
420. Valla super novum testamentum 2
Gersonis [7] 1
Paschasius In Herennium [8] 1
Hortuli Polonicales 10
Hortuli inaurati 4
425. Farrago iuris [9] 3
Dictionarius Mormellii 1
Psalterium Passeris 4
Lingua Erasmi Polonicalis [10] 2
Historiae Romane polonicalis [11] 1
430. Expositio Terentii 1
Szovyrzał polonicalis [12] 1
Vetus mos polonicalis [13] 1
Registra 2
Vita Josephi Polonicalis 1
Polonicae instructiones et germanicae pueriles 1
435. Dictionnarius Mormellii 1

Ligati in sedecimo:

Hortuli inaurati Latini 3
Exempla virtutum et vitiorum [14] 1
Dioscorides 1
Imagines mortis [15] 1
440. Hortulus latine 1

---

[1]) Pomyłka, zam. Constitutiones novellae *(βασιλικαί)* Justyniana.
[2]) Cf. 343. [3]) »Christoffegi« sic. [4]) P. P. Vergerii. [5]) ad Herennium.
[6]) Książeczka do nabożeństwa polska Hortulus animae. [7]) Johannes Gerson.
[8]) In H. Agrippam Ciceronis. [9]) Cervi Tucholiensis.
[10]) Księgi, które zowią język. Wietor, 1542. [11]) Cf. 39.
[12]) Z tego czasu nieznany. [13]) Stary obyczaj wiary.
[14]) Aristotelis? Z owych czasów znane: Exempla virtutum et vitiorum ex sacra scriptura collecta. [15]) Cf. 324.

Hortulus germanice 1
Eccidii [1]) Euchiridion 2
Precationes psalmorum 1
Breviarium Romanum 1
445. Victoriae [2]) 1
Psalterium e Graeco in latinum 1
Polidorus 1
Excitationes Lodovici [3]) 1
Breviarium Praedicatorum 2
450. Epistola bohemice [4]) 1
Omnia opera Ciceronis inaurata 9
Cursus Gnesnenses [5]) inaurati 2
Opera Ovidii inaurata 2
Postilla parva almanice 1
455. Postilla graeca 1
Cursus Praedicatorum 1
Septem psalmi Rej [6]) 3
Officium Romanum ex auro 2
Vergilius inauratus 1
460. Institutiones Imperiales ex auro [7]) 1
Expositio polonicalis super psalmum Miserere mei Deus [8]) . 1
Cursus Cracovienses 2
Jesus Sirach 2
Jesu Sirach almanice 1
465. Euchiridion militis christiani [9]) 1
Meditationes almanice 2
Cantiones almanice 1
Clipeus spiritualis [10]) 1
Salutatio membrorum Christi [11]) 1
470. Sirach Polonicalis 1
Formule puerorum [12]) 1
Ocularia 4
Libelli lapidei maiores 2
» » mediocres 9
» » minores 5

---

[1]) »Eccidii« sic zap. Eccii.
[2]) Johannis Dantisci: Victoria contra voywodam Muldaviae parta 1531?
[3]) »Excitationes« sic. Lodovici de Vives. Exercitationes linguae latinae cf. 998, 1124.
[4]) Rabi Samuelis. [5]) De beata Virgine. [6]) sic. (zaginione). [7]) sic.
[8]) Psalm L. [9]) Erasmi Rotterodami. [10]) Tarcza duchowna?
[11]) Pozdrowienie członków P. Jezusowych. Ungler?
[12]) Sebaldus Heyden: Formulae puerilium colloquiorum germ. polon. ungar. 1535?

Libelli lapidei minimi 84
Libellus pargaminarius maior 1
Libelli pargaminarii minores 13
Annuli bavolini 24
Scriptoria Ossea 6
Pennalia de Corrigio 2
Calamaria 12 pro 1 1/2 gro. . . . . .
» 12 » 4 » . . . . . .
» inaurata 2
» italica 6
Vagina ad oclaria 3
Calamare cum *puska* 1
Cornu 1
Legibula de *gagathki* [1]) 2

In minori vase non ligati in Octavo:

472. Alcinius De peccato originali exempl. 2
Elegantiae Augustini Dati [2]) 4
Augustinus De spiritu et littera 3
475. Apofftegmata Varini [3]) 3
Apofftegmata Plutarchi 1
Apologia De sinu aureo 1
Tarnobius adversus gentes [4]) 1
Axiomata legum 1
480. Fricii ad populum [5]) 1
Algorithmus Perurbachi [6]) 6
Buccolica Vergilii cum annotat. 5
Textus Bucolicorum Vergilii 1
Buccolicae quaerellae 1
485. Buccolica Vergilii magna 1
Beocius De consolatione philosophiae 1
Bellum theologicum [7]) 3
Biblia carmine exemplar 1
Comedie Aule Polonice [8]) 3

---

[1]) Legibula = paciorki, koronka. Gagathek = agat.
[2]) Aug. Dati: Elegantiae minores de conficiendis epistolis. Mac. Scharff. 1534.
[3]) Guarinus Veronensis.
[4]) Arnobius: Disputatio adversus gentes libri VII Roma 1542.
[5]) Ad populum plebemque Polonam Math. Scharff. 1546.
[6]) »Perurbachi« sic, zam. Peuerbachi. Math. Scharff. 1537, 8 o.
[7]) Andr. Lubelczyk Bochnensis: Bellum theologicum adversus Turcas. Ungler, 1545. [8]) sic. »Comedie Aule«.

490. Expositio Terencii 2
Pfasmatum declamationes [1]) 5
Colloquia ex Terentio [2]) 5
Canones penitentionales [3]) 7
Cohortatio Sarmatarum [4]) 4
495. Chiromantia Antiochi 2
Catechismi praecipui 9
Catechismus Vicellii per quaestiones 9
Confabulationes tironum 5
Gaietanus contra Lutherum [5]) 1
500. Comoedia Humuli [6]) latina 4
Computus novus 14
Colloquia Erasmi 6
Epithome colloquiorum 5
Comediae Plauti exemplar 1
505. Capitis mg. urbani [7]) 1
Cornelius [8]) De vanitate scientiarum 1
Cato cum scholiis 4
Cato cum Polonico 1
De legibus exemplaria 5
510. Augustini De natura et gracia 2
Lipus De humana vita [9]) 1
Dialogi Moselani 7
Textus Donati exemplaria 12
De ratione studii Ludovici [10]) 9
515. Dyalectica Cesarii per quaestiones 17
De duplici Copia verborum [11]) 1
Dyalectica Caesarii maior 1
De civilitate morum cum scholiis 11
Dyalectica Trapesontii 4
520. Ludovici [12]) De conscribendis epistolis 4
Dictionnarius trium linguarum [13]) 4
» Murmelii 2

---

[1]) »Pfasmatum« sic! (phasma = Upior).

[2]) Cantius Valentinus. Ex Publii Terentii comed. colloquiorum formulae idiomate Polonico donatae. Mac. Scharff. 1545.

[3]) Astesani de Asti, Canones poenitentiales.

[4]) «Sarmatarum« sic! czy nie: Cohortario sarmaticarum ecclesiarum Mathiae a Costen, (Maciej z Kościana) 1543, Vietor, 8-o.

[5]) Caietanus de Vio: Adversus Lutheranos opuscula, Ungler, 1544.

[6]) Petrus Diesthemius: Homulus. [7]) Capitis. sic. [8]) Henricus Agrippa.

[9]) Aurelius Brandolinus Lippus: De humanae vitae conditione et de toleranda corporis aegritutine.

[10]) De Vives? [11]) Erasmi Rotterordami. [12]) De Vives. [13]) Latino, germ. Polonicum.

De pena homicidii 6
Donatus Glareani [1] 4
525. Epithome Dyalectices 4
Dyalectica Rodolphi 6
De disciplina puerorum [2] 12
De laudibus philosophiae [3] 1
Donatus Elii 1
530. Dialogi Mosellani 5
In omnium generum afflictiones 1
De dyalectica libri 3
Disticha Varini [4] 1
De dignitate philosophiae 1
535. Elucidarius theologicus 4
Elocutiones latinae linguae 2
Euchiridion militis Christiani [5] 1
Epithome in Vallam 9
Epistola Sturmii 9
540. Elucidarius novissimus [6] 1
Epistolae Ciceronis breviores 4
Expositio in epistolas Pauli 4
Dyalectica ex diversis autoribus 6
Evangelia Spanbergii [7] carmine 4
545. Epitome colloquiorum 6
Euchiridion ad Copiam verborum 2
Grammatica Longurii [8] 3
» Philipi graeca [9] 1
» Philipi novissima graeca 1
550. » Diomedis 1
» Urbani [10] graeca 2
Iuvenalis in Satiris 3
Formulae puerorum [11] 12
Fenestella De magistratibus [12] 3
555. Formulae declinationum 6
Flores Ovidii 12
Fabulae Aesoppi [13] 5
Flores latine lingue 1
Evangelice historie 1
560. Erasmi Preparatio ad mortem [14] 1

[1]) Henricus Glareanus. [2]) v. 726. [3]) Georgii Libani Scharff. 1538?
[4]) Guarini Veronensis. [5]) Erasmi Rotterod. [6]) Spangenbergii.
[7]) »Spanbergii« sic! [8]) Longurii. sic! [9]) Melanchtonis. [10]) Bellunensis.
[11]) Sebaldus Heyden. [12]) Romanorum. [13]) »Aesoppi! sic!
[14]) Erasmi Rotterod. Liber pius de . . .

Psalterium Spangebergii carmine 1
De laudibus musices [1]) 2
Humanus [2]) tragedia 1
De peste Jacobi Ferdinandi [3]) 1
565. Ordo Galeni 1
Admonitiones apostolicae sedis 8
Exhortatio Michaelis [4]) 4
Musica Spangebergii [5]) 1
Praecipui cathechismi 1
570. Psalmi *Crolyevskie* 21
Cantio de passione Christi Polonicalis exemplaria 6
Admonitiones Polonicales 7
Epistola Samuelis [6]) 1
Grammatices Trivius 5
575. Historini de mulieribus Polonicales [7]) 1
Metodus confessionis 1
Magnificat cantus 1
Porphirii Institutiones [8]) 1
Expositio Terentii 1
580. Historie poetarum [9]) 1
Porphirius latine 2

In folio non ligati:

Musica Franquini [10]) 2
Agrippa [11]) De occulta philosophia 1
Concordantiae grece 1
585. Responsio iuris Zasii [12]) 2
Statuta Mazovie [13]) 3
Tabulatura ad instrumentum 1
De orbis terrae concordia 1
Perodotus [14]) Historiographus 1
590. Chiromantia et fisonomia 1
Dialectica Rodolphi Agricolae 1

---

[1]) Libanus Georgius. Krak., 1540, 8 o. [2]) »Humanus« sic! cf. 290.
[3]) Jacobi Ferdinandi Bariensis: De regime a peste. Ungler, 1543, 8-o.
[4]) Cf. 1124. [5]) Quaestiones musicae Spangenbergii. [6]) E. Rabi Samuelis.
[7]) »Historini« sic! cf. 125, 319.
[8]) Malchus Porphirius: Super Institutiones Aristotelis.
[9]) Georgius Maior. [10]) »Franquini« sic! cf. 894. [11]) Cornelius Henricus.
[12]) Dr Iegum Ulrich Zasius: Responsorum iuris sive consiliorum... (1538-9 Basil)
[13]) Petri Goriński, 1541, Wietor. [14]) »Perodotus« sic! = Herodotus.

In Octavo:

	Horatii opera	1

In quarto:

	Replica brevis	1
	Minutiae lagicorum [1])	17
595.	Alphabetum versale	4
	Fabule grece et latine [2])	2
	Minutiones longe latine	10
	Breviarium Romanum	1
	Triumphus Cesaris [3])	1
600.	Cesar magnus [4])	1
	Anatomia [5])	1
	Passiones 3 gro	1
	Slofarnya [6])	1
	Diluvium [7])	1
605.	Terra franciae	2
	Alphabetum hebraice	2
	Misericordia	1
	Victores	1
	Picturarum librae	10
	Facies	4
610.	Cesar cum Ferdinando picturae	16
	Principum facies [8])	4
	Papiri librae	24
	Haec docent vos sacra scripta	12
	Imagines in tela [9])	5
	Tanyecz garbati [10])	1
615.	Gloriosae Virginis	1
	Judicia et minutiones	227
	Minutiones rusticorum parve [11])	4
	Picturae cum bitumnio [12])	153

[1]) »lagicorum« sic. Kalendarze świeckie? [2]) Aesopi?

[3]) [4]) W spółczesnych inwentarzach spotykamy ryciny czy obrazy pod podobnym tytułem. [5]) Erasm. Rotterod. Anatomia Martini Lutheri?

[6]) »Slofarnya« sic! [7]) sic! Diluvium = Potop.

[8]) Współczesne są: Effigies Caesarum Romanorum cum textu germanico.

[9]) tela = płótno. [10]) sic! nieznane.

[11]) Współcześnie wychodzą w Niemczech t. z. Bauernkalender, t. j. kalendarze zawierające jedynie ryciny Świętych i prognostyki w obrazkach na każdy dzień, a nie mające żadnego tekstu drukowanego.

[12]) Żywica, klej.

In vase maiori non ligati in Octavo:

Ovidius in fastis . . . . . .
620. Rudimenta Rivii [1] 9
Fisonomia 2
Rethorica Perfasii [2] 5
Ovidius De tristibus 3
Ortographia Vilichii 8
625. Retorica Cesarii 5
Gramatica Murmelii 3
Grammatica Etorpani [3] graeca 1
Exercitatio linguae [4] 1
Grammatica Aldi 3
630. Utheni opera [5] 2
Georgica Vergilii cum Scholiis 2
Grammatica Theodori Gasae graeca 1
Retorica Philipi 1
Grammatica Artopay [6] hebrea 1
635. Rudimenta Lunacri [7] 1
Oratio pro Murena [8] 4
Opera Vidae [9] 1
Medicinae Introductio graece et latine 1
Historiae civiles in iure [10] 1
640. Parafrasis in Laurentium Vallam 5
Fundamentum logices 1
Gramatica Platani 4
Galeni De antidoto 1
Observatio linguae silua [11] 1
645. Formulae colloquiorum graece 1
Rhetorica Parfasii [12] 2
Vita Emilii probi [13] 2
Ovidius in Metamorphoses 1
Opera Horatii 1
650. Sintaxis [14] Despauterii 2
Medicorum curata 1
Tragedia Euripidis 3

[1]) Johannis Rivii Rudimenta Dialectices. [2]) »Pervasii«! cf. 646.
[3]) Etorpani sic! [4]) de Vivez cf. 514. [5]) »Utheni« sic! Ulrich Hutten.
[6]) »Artopay« sic. cf. 627. [7]) Thomas Linacrus. [8]) Ciceronis.
[9]) Marcus Hieronimus Vida. [10]) sic! [11]) sic! [12]) Cf. 622.
[13]) Aemilii Probi: Vitae excellentium imperatorum (Cornelius Nepos).
[14]) Johannis.

Gramatica Croperni [1]) graeca 1
Grammatica [2]) Theodori Gazae 5
655. Laurentius Valla super novum testamentum 1
Orario pro Quinto Ligatio 1
Justini Historici 1
Oratio pro Archio (!) poeta 2
Hesiodi opera greca 2
660. Verbarius [3]) Macer 1
Formulae Hayden [4]) 6
Hesiodi opera nova greca 3
Retorica Joachimi 1
Grammatica Cobilini 3
665. Hesiodi opuscula 1
Prosodia Vilichii 5
Grammatica [5]) Clenardi hebrea 1
Grammatica Lumaerii [6]) greca 1
Fabulae Fulgentii [7]) 1
670. in dialecticam Rodolphi 1
Cronice Igilberti 4
Formulae colloquiorum grece 1
Defensio Musice 1
De figuris Rutelli [8]) 4
675. Dialectica Joachimi 1
De bellis Italicis [9]) 1
De regimine contra pestem [10]) 2
Dialectica Georgii [11]) Valle 4
De senectute Ciceronis 5
680. De particione oratoria [12]) 1
Disputationes adversus gentes [13]) 1
De rebus gestis 1
De humana historia 1
685. Elementa Cosmographie 5
Ex Plutarcho aliquot opuscula 2
Epithome Zanchii [14]) 1
Praenosticatio Luthembergers [15]) 1

[1]) »Croperni« sic! Czy nie: Jacobi Ceporini: Compendium gram. graec. Kraków, 1526, VIII-o. [2]) Graeca.
[3]) »Verbarius« sic. zam. Herbarius. (Aemilius Macer: De herbarum etc. cf. 244).
[4]) Sebaldus Hayden. Formulae colloquiorum puerilium.
[5]) Nicolaus Clenardus. [6]) »Lumaerii« sic!
[7]) Fulgentius Placiades: Enarrationes allegoricae fabularum.
[8]) »Rutelli« sic. Lupus Rutilius: De figuris sententiarum et verborum.
[9]) M. A. Lucanus. [10]) J. I. Bariensis. [11]) »Georgii« sic! nie Laurentii.
[12]) Cf. 60. [13]) Cf 478. [14]) »Zauchii« sic! [15]) sic.

	Comedia Didascolos [1]	9
690.	Isagoge Galeni	1
	De preservatione a peste [2]	4
	Epithome iuris civilis [3]	2
	Elementa Cosmographie	2
	De verborum electione	1
695.	De bello contra Turcas [4]	1
	Dialectica Visorii [5]	2
	Commentaria Zachariae in Medicinam	1
	Comoedia Humulus [6]	2
	Contra pestem Ferdinandus [7]	2
700.	De iure et dignitate	3
	Repetitio pandectarum	2
	Comedia Macropedii [8]	2
	Dialectica Rodolphi	2
	Dionisius [9] De situ orbis	8
705.	De origine iuris [10]	1
	De practica ubertiva	1
	Babtiste [11] latine	1
	Comedia Zuzanne [12]	5
	Comedia Bassarii [13]	6
710.	De testium examine	1
	Doctrina ad equos	6
	Comedia Reuchlini [14]	9
	Centiloquia de medicis infirmis [15]	1
	Contra pestem Cnofucri.[16]	1
715.	Propugnaculum Passeris	1
	Eticorum de moribus Aristotelis	1
	Elementarium Hebreorum	2
	Eclipsis Lamchove [17]	12
	Encomium febris quartante	3
720.	Comentarius Anatomicus	1
	Colloquia Terentii [18]	3

[1]) Cf. 87. [2]) Simonis de Łowicz (Ungl. 1532)? [3]) Cervi Tucholiensis.
[4]) Orzechowski Stanisław (Ungler) [5]) Visorius (Voyer) Johannes † 1568).
[6]) »Humulus« sic zam. Homulus Petri Diesthemii. [7]) Bariensis.
[8]) Georgius Macropedius (Lankveld). Sławny humanista i pedagog holenderski, pisał oprócz wielu innych komedye: Susanna (83, 708) Bassarus (709).
[9]) Dionisius Afer (Alexandrinus). [10]) Fragment Dig. l. 2. de O. J.
[11]) Mantuani? [12]) Cf. 83. [13]) sic. [14]) Johannes Reuchlin.
[15]) Simon de Łowicz: Centiloquium de medicis *et* infirmis. 1532?
[16]) »Cnofucri« sic!
[17]) »Lamchove« sic. J. Lamchonius De causis eclipsium. Math. Scharff. 1544.
[18]) Valentini.Cantii cf. 492?

Dyalectica Rodolphi 3
Evangelia et epistolae 1
Dyalectica Trapezoncii 2
725. De rebus Turcarum [1] 1
Conradus De disciplina 1
Epitome in Vallam cum scholiis 1
Dyalectica Vilichii 1
» Georgii Vallae 1
730. Examen Spirituum [3] 4
Comoedia Petri Skusz [4] 3
De particione oratoria 1
De bello adversus Turcas 5
Comedia Acolasti [5] 5
735. Axiomata rerum iuris 10
Buccolica Erasmi 3
Chiromancia Antiochi 2
Consolatio omnium generum 1
Dialectica Bilicani 3
740. Gramatica Philipi minor 1
Introductio in grecas declinationes 1
Tilesii opuscula [6] 1
Rubricellae Cracovienses 17
Irocomiae [7] 6
745. Grammatica Lonacri [8] 1
Epistollae Sabellici 3
Dyalectica Sarcerii 1
Polidorus De patientia 1
Fructifera invencio [9] 3
750. Ambrosius in Davidem 2
Castigationes in Epistolas Ciceronis 1
Erasmus De Ecclesia 1
Oratio Basili Magni 1
Plutarchus grece et latine 2
755. Procli dyalogi [10] 1
Cathalogus lucubrationum 1

---

[1]) Cf. 375. [2]) Cf. 527.

[3]) Math a Costen (z Kościana) Examen spirituum et visionum cum paraen. ad poenitentiam Wietor, Kraków, 1542.

[4]) »Skusz« sic! [5]) Cf. 58. [6]) Bernhardinus Tilesius Opuscula Philosophica.

[7]) »Irocomiae« sic! [8]) »Lonacri« sic. Thomae Linacri.

[9]) »Invencio« sic. czy nie Innovatio cf. 245.

[10]) »Dyalogi« sic. Procli Diadochi: In sphaeram.

Isocrates grece 1
Restantiora omnium principum [1]) 1
Bellum monasteriorum 1
760. Augustinus De sapientia 1
Elementale cosmograficum 1
Adrianus De vera philosophia 1
Baptismus Armenorum [2]) 1
Articuli 6
765. Epitome dyalectices [3]) 1
Tragoedia Humanus [4]) 1
Iudith, dragma comicon [5]) 2
Oratio pro Quinto Ligario 1
Metodus confessionis 6
770. Poncianus [6]) 1
Starij obiiczaij 1
Frantove prawa 1
Szovirzal [7]) 1

Ligati in octavo:

Statii opera 1
775. Erodotus grecus 1
Epithome Zanchini 1
Epiteta Ravissii [8]) 2
Vetus testamentum partes 2
Laurentius Valla 1
780. Gentium mores [9]) 1
Ferratius [10]) in iure 1
Grammatica Rivii 1
Breviarium prenostatense [11]) 1
Eticorum Aristotelis 1
785. De erroribus anabaptismi [12]) 1
Cathechismus Erasmi [13]) 1
Opera Ciceronis vetera 5
Copia verborum [14]) 1
Latine lingue [15]) 1

---

[1]) Początek pieśni? [2]) Lubelczyk. [3]) Cf. 525. [4]) Homulus?
[5]) »Dragnua comicon« sic cf. 84. [6]) Historya o Poncyanie cf. 300?
[7]) »Szovirzal« sic! cf. 431. [8]) Johannes Ravisius: Epitheta linguae latinae.
[9]) Cf. 385. [10]) Johannes Montanus Ferratius.
[11]) »Prenostatense« sic! Praemonstratense.
[12]) Cf. 1030. [13]) Sarcerii v. Rotterodami.
[14]) Erasmi Rotterodami. [15]) Exercitatio Ludovici de Vives?

790. Institutiones imperiales grece [1] 1
Titus Livius 1
Rethorica Caroli 1
De spiritu et littera [2] 1
Annotationes in Epistolas Ciceronis 2
795. Suetonius 1
Gramatica Lonacri [3] 1
Orationes Isocratis 1
Dionisius in acta 1
Grammatica Rivii 1
800. Valerius Maximus 1
Commentaria Cesaris 1
Sermones Christopheri partes 2
Cornelius Tacitus 1
De re rustica 1
805. Polidori Adagia 1
Terencius cum Commento 1
Proginasmata centuriae [4] 1
Dionisius De contemptu mundi 1
810. Exempla Sabellici [5] 1
Adriani Cardinalis 2
Varia opera 1
Colloquia Erasmi 1
Gramatica Litocratii 1
815. Paradisus animae 1
Grammatica greca 1
Origenes in Genesim 1
Psalterium Campense 1
Vita Josephi Polonica [6] 1
Libellus lapideus ferro obductus gro 24 1

In quarto non ligati:

820. Cathalogus plantarum [7] 1
Sphaera mathematica de Sacrobosto [8] 1
Antiphone 4 vocum 1
Prosarum libri 3 opera 2

[1]) Cf. 410, »Instutiones« sic. [2]) S. Augustinus. [3]) Lonacri = Linacri Thom.
[4]) »Proginasmata centuriae« sic.
[5]) Marci Antonii Coccei Sabellici: Exemplorum Ll. X.
[6]) Rej. [7]) Conrad Gesser (Tigur 1542).
[8]) »Sacrobosto« sic. Johannes de Sacrobusto: Introductio in Sphaeram.

825. Introductio in Spheram 1
Salustius 3
Jacobi Fabri in artium divisionem [1]) 14
Musica Hayden [2]) 1
Practica iuris Guilelmi 1
830. De rudimentis astronomiae 1
Utrum in medico 1
Regulae congruitatis [3]) 3
De lateribus et angulis 3
In causa religionis 1
835. De sapientia libri 5
De lateribus et angulis astronomicis [4]) 2
Practica Baldi [5]) 1
Ipocrates 1
Copia verborum 1
840. Computus ecclesiasticus [6]) 7
Marci Antonii in iure 1
Cosmographie descriptiones 1
Imagines herbarum 1
Introductio in spheram [7]) 1
845. Computus iam iam [8]) 7
Baptistae Mantuani eclogae 1
Philosophia moralis 3
Repetitio legis 1
Legenda sanctorum 6
850. Manuale curatorum 1
In aliquot institutiones 1
Magnificat 4 vocum 1
Invictissimorum Romanorum carmina [9]) opera 4
Carmina reginae Helizabet [10]) exemplaria 8
855. Algorithmus linealis [11]) 5
Carmina *Maczieyowe* 10
» gamrati 2

---

[1]) Aristotelis. [2]) Sebaldus Heyden.

[3]) Bartholomaeus Usingen. Regule congruitatis et figure constructionis summa diligentia emendate correcteque cum viciis grammaticalibus et figuris talia illustrantibus per mg. . . . diligenter concinnate. Excussum per Math. Scharff. impens. Marci. 1527.

[4]) Nicolaus Copernicus. [5]) Baldus de Ubaldis: Practica iudiciaria.

[6]) Johannes Spangenberg. [7]) Johannes de Sacrobusto.

[8]) Melchior Schampechius: Computus jam jam ampliatus ac emendatus continens introductorium in astronomiam. Mac. Scharff. 1530.

[9]) sic! [10]) »Helizabeth« sic! Isabellae? [11]) Johannis a Lanczut.

Epistolae Campiani 3
» Horatii 2
» medicinales 1
Commentaria in genesim 3
860. Tabulae astronomicae 2
Computus novus 8
De officio iudicis [1] 1
Wszori wyelkie 4

In folio ligati:

865. Observationes in Ciceronem 1
Vita Rodolphi 1
Classii Oledorphi [2] 1
Zasius De verborum obligatione [3] 1
Lexicon biblicon 1
870. Commentaria in omnes orationes Ciceronis 1
Facetiae [4] Pogii 1
Opera Hainei [5] 1

In quarto ligati:

Propugnaculum Passeris [6] . . . . . .
875. Smio [7] taberna 1
Tabulae Blanchini [8] 1
Marcilus De religione vivendi [9] 1
Isaias propheta grece 1
Angelus super institutiones [10] partes 2
880. Conczbuch [11] 1

---

[1]) Cantiuncula (Chansonette) Claudius. De officio iudicis LI.II. Basil. 1543.

[2]) Classii Oledorphii. sic. Johannes Oldendorpius; Actiones iuris quae ex omnibus inter vivos commerciis ad dirimendas lites proponuntur. (zwane zwykle Classes).

[3]) Dzieło Zasiusa o takim tytule nie jest znane. Jestto prawdopodobnie: Corasius Johannes: De verborum obligatione iur.

[4]) Francisci. [5]) »Hainei« sic.

[6]) Walenty Wróbel: Propugnaculum eccles. adversus var. ecclesiae. sect.

[7]) »Smio« sic! (Suno?) Nieczytelne.

[8]) Blanchinus Johannes Bonon. Tabulae Astronom. (wykładane na Uniwersytecie krakowskim).

[9]) Cf. 348.

[10]) Angelus Aretinus de Gambilionibus: Lectura super institutionum LI. IV. Partes II.

[11]) »Conczbuch« sic. Cochbuch?

Grammatica Peroti 1
Summa angelica [1]) 1
De re medica 1
Epistolae Tritemii 1
885. Cicero in Retoricam in media cute 1
Porphirius super institutiones [2]) 1
Vita sti Stanislai [3]) 1
Terentius 1

Non ligati in quarto:

De officiis iudicis 1
890. Cornivalium ordo [4]) 1
Practica almanica [5]) 3

In octavo:

Practica Lamchonii polonicalis [6]) 1
Dialectica Petri Moselani exemplaria 2

In folio non ligati:

Musica francfini [7]) 1
895. Albubitri opera [8]) 1
Singula responsa Zasii [9]) 1
Repetitiones iuris 1
Concordantie grece 1
Lactantius Firmianus 2
900. Alphonsus contra duodecem hereses [10]) 1
Herbarius almanicus magnus 1
Cronica Eusebii 1
Nicasius super institutiones [11]) 1
Antonius De origine iuris 1
905. Nicolaus Copernicus 1
Topica legalia 1

---

[1]) Thomas Aquinas lub Angelus Carletus de Clarasio (S. A. de poenit).
[2]) Cf. 578. [3]) Długosz Jan (wydanie Hallera 1511 jest fol., to zaś IV-to).
[4]) »Cornivalium« sic. Convivalium cf. 281 i 1006. [5]) Kalendarz niemiecki.
[6]) J. Lamchonius, astronom. Polskie jego dzieło nieznane.
[7]) »Francfini« sic cf. 582. [8]) »Albubitri« sic. Abubecri?
[9]) Udalricus Zasius: Singularia responsa sive intellectus iuris singulares 1541. Basilea.
[10]) Cf. 11. [11]) Nicasius de Voerda: Super institutiones iuris civilis.

	De potestate imperatoris ac papae [1]	1
	Universalis canones Mezue [2]	1
	Papiri boni librae	10
910.	Antonius In universam logicam	1
	De libero arbitrio hominis pignisi [3]	1
	Psalterium quattuor linguarum	1
	Sententiae distinctionum Corasii [4]	1
	Geographia Ptolomei	1
915.	Lucubrationes Nicolai Belongini	1
	Joannes de Monte Regio [5]	1
	Experimentationes medicinae	1
	Concilium Niceum	1
	Supputationum iuris libri	4
920.	De Judaeis et eorum mendatiis	1
	Boccacius De claris mulieribus [6]	1
	Sphaera mundi de Busto	1
	Cathalogus principum	1
	Tabulae decisionum	1
925.	Concilium iuris Belongini	1
	Cateliani rote iuris	1
	Nicolaus Praepositus [7]	1
	Tabulae institutionum iuris	1
	Antonius De origine iuris	1
930.	Bartholomeus Belonginus	1
	Ptolomaei De stellis fixis	1
	Scholia in Dyascoridem	1
	Posticon astronomicon [8]	1
	Chiromancia nova	1
935.	Instrumentum si non	1
	Decreta in constitutiones	2
	Scatula ad aromata	
	» minor	
	Ocularia in vaginis 4 per gro	1
	Vaginae ad (słowo ocularia przekreślone) coclearia	4

[1]) Marsil. de Padua? Antonius de Rosellicis?

[2]) Johannes Damascenus Mezua (lek. arab z XV w.).

[3]) »Pignisi« sic. Nieczytelne.

[4]) Jean de Coras. (Dr Praw, Kalwin).

[5]) Johannes Müller Regiomontanus.

[6]) De bene et male factis mulierum clararum.

[7]) Nicolaus Praepositus (lekarz z początku XVI w.). De compositione medicamentorum particularium seu dispensatorum ad Aromatarios.

[8]) »Posticon« sic! (Posticon = latus ingressus Du Cauge).

Vaginae ad ocularia italica 3
Calamaria pro gr. ½ 20
» » » 2 22
» » » 4 64
» cum *puska* 2 pro gr. 6 6
Legibula de *gagathek* 1
Ocularia 25
Annuli cum turco (sic) 11
» bavolini 8
938. Picturae cum signo *a* 8 gro 20
» » » *b* 6 » 9
» » » *c* 3 » 6
» » » *d* 5 » 4
942. » » » *e* 3 » 3½
Pectenia [1]) parva ossea 3
Magna pectenia 2
Chirothecarum [2]) muliebrium subsutarum paria 3
Specula 3
Scriptoria 7
» in osse 1
Cornua 3

Pictura beatae virginis Mariae.

Feria quarta in crastino Annae [3]).

Processus causarum iudicii civilis Cracoviensis 1548, tom 60, p. 515—28.

---

[1]) Grzebień. [2]) Rękawiczka. [3]) 27 Lipca 1547.

Actum feria sexta post festum S. Margarethae A-o 1551 [1].

Inventarius rerum post mortem olim honestae Helenae Florianowae derelictarum.

Ad instigationem famatorum Sebastiani Wieliczka d. Nicolai Alanthsse, Civium Cracc. exequutorum testamenti olim Helenae Florianowa, res post mortem ipsius derelictae sunt officiose inventatae, eoque, quo sequitur ordine conscriptae.

Libri in folio ligati:

Imprimis in testudine inferiori.

943.	Bibliorum liber	1
	Item Tertulianus	1
945.	Josephus Antiquitatum [2]	1
	Concordantiae maiores	1
	Chronica Nauclerj [3]	1
	Homeliae doctorum	1
	Postilla Nausseae [4]	1
950.	Sermones Clitophei [5]	1
	» Zaczpergii	1
	Novus Orbis	1
	Alcoran Turcarum	1
	Index Bibliae	1
955.	Jacobus in Psalmos de volentia [6]	1
	Missale Premestratense	1
	Opera Conradi [7]	1
	Terentius	1
	Saxen Spigiel [8]	1

[1]) 17 Lipca 1551. [2]) Flavius. De bell. iud.
[3]) Nauclerus Johannes Vergenhaus Decr. Dr. Chronicon mundi usque 1500.
[4]) Cf. 171. [5]) Clitophei. sic! Jodocus Clichtovaeus canon. Parisien.
[6]) Jacobus de Valentia. [7]) Celtis? [8]) sic!

960. Lexicon Graecum 1
Opera Ambrosii 1
Dionisius [1]) De selectis 1
Vicelius De selectis exemplaria tria 3
Homelie doctorum 1
965. Herbarium Germanicum 1
Liber Hilarij [2]) 1
Eccius [3]) contra Luterum 1

Libri in quarto ligati:

Biblia Tigurina [4]) 1
Ludolphus in psalmos [5]) 1
970. Petrus de Crescentiis [6]) 1
Summaria annotatio 1
Grammatica Hendrichmanj [7]) 1
Missale Cracoviense 1
Elucidacio prosarum [8]) 1
975. Duo regestra 1
Breuiariorum Gnesnensium exemplaria 1
Farraginis iuris [9]) exemplaria 6
Exemplar Terentii cum commento 1
Terentii Exemplar 1
980. Polidori Adagia 1
Apophtegmata Erasmi 1
Epistolae Bedinilae [10]) 1
Homerus 1
Alter Homerus Graecus 1
985. Valerii Maximi exemplaria duo 2
Exemplar Erasmi De racione concionandi 1
Ovidii opera 1
Censura in Anditotarium [11]) 1
Euripidis Exemplaria duo 2
990. Laurentii Valle exemplar unum 1
Grammatica Prisciani 1
Cornelii [12]) Agripae De vanitate [13]) exemplaria 2
Quintus Curtius 1
Epithome trium linguarum 1

[1]) Halicarnasseus. [2]) sic. [3]) Johannes. [4]) Tigur = Zurych.
[5]) Ludolphus Carthusiensis de Saxonia: Expositio in Psalterium.
[6]) Opus ruralium commodorum. [7]) Jodocus Henrichmanus.
[8]) Michał Wrocławczyk: Dilucidatio prosarum. [9]) Cervi Tucholiensis.
[10]) Bedivile czy Bedinile? [11]) Galeni? [12]) Henrici. [13]) Scientiarum cf. 5o6.

995. D. Erasmi De conscribendis epistolis 1
Pomponii Leti De antiquitatibus Romanorum [1]) exemplaria sedecim 16
Exercitatio linguae Ludovici Vivis [2]) 1
Colloquia Erasmi 1
Salustius 1
1000. Elucidarius poeticus 1
Historiarum Sponssionis Troiae [3]) exemplaria quatuor . . 4
Euchiridion cum Macro [4]) 1
Mores gentium 1
Prudentius [5]) 1
1005. Epistolarum Ciceronis exemplaria tria 3
Convivalium sermones [6]) 1
Trivii exemplaria 8
Cervii [7]) grammatica in corrigio 1
Eiusdem exemplaria duo in media pelle 2
Regestrum . . . . . .
1010. Macer De herbarum Virtutibus [8]) 1
D. Erasmi In novum testamentum paraphrasis 1
Haymo 1
Eccii Homeliae 1
D. Erasmi testamentum exemplaria tria 3
1015. D. Hieronimi testamentum exemplaria duo 2
Novum testamentum graecum 1
Exemplar Clitophei 1
Methodorum confessionis cum integra pelle quinque exemp. [9]) 5
Exemplaria duo tituli eiusdem cum media pelle 2
1020. Concordantiarum minorum exemplaria duo 2
Commentaria Caesaris 1
Rodolphi [10]) Dialectica 1
Grammatica Diomedis 1
Vitarum prudentium exemplar unum [11]) 1
1025. Annotationum in Epistulas Ciceronis exemplaria duo . . 2
Postilla Erasmi 1
Taulerus [12]) De Passione 1
Stellarium [13]) Pomerij 1

---

[1]) De Romanae urbis antiquitatibus. [2]) Lodovici de Vives.
[3]) Polski rycerski romans o zburzeniu Troi? Wiszn. VII. 210.
[4]) »Macro« sic! Aem. Macer; de herbarum virtutibus etc. [5]) Cf. 254. [6]) Cf. 281 i 890.
[7]) »Cervii« sic. Cervi Tucholiensis Institutiones grammat. idiomate Polono et Germanico illustratae Ungler.
[8]) Ungler 1537. [9]) Ungler 1546. [10]) Agricolae. [11]) Cf. 314, 316.
[12]) Johannes Taulerus (saec. XVI). [13]) Juliani.

Homiliae Leonis Papae 1
1030. Libellus de Anabaptistis [1]) 1
Funebres orationes 1
Ambrosius in epistolas divi Pauli 1
Marcus Marcellus 1
Psalterium Carmine 1
1035. » trium linguarum 1
Propugnaculum Clitophej [2]) 1
Laurentius Valla super novum testamentum 1
Novum testamentum carmine 1
Psalterium Draconitis [3]) exemplaria duo 2
1040. Adrianus Cardinalis 1
Dionisius contra Alcoranum 1
Theodorus Cirenensis [4]) 1
Collectanea ex Augustiano [5]) 1
Elocutiones latinae linguae 1
1045. Plinius De re Millitari [6]) 1
Pomerii quadragesimale 1
Macrobius 1
Copia verborum [7]) 1
Opera Rivii 1
1050. Dialectica Rodolphi 1
Bonaventura 1
Hugo [8]) De Processu spiritus 1
Enchiridion medicinae [9]) 1
Adagia D. Erasmi Rotherodami 1
1055. Linguae latinae exercitatio [10]) 1
Gramatica Diomedis 1
Loca diversa [11]) 1
Dialecticorum Vallae exemplaria 3
Annotationes in Vallam 1
1060. Observationes latini sermonis [12]) 1
Chronica Lubeci 1
Sermones de Aquino 1
Rivii opera 1
Opera Prosperi 1

---

[1]) Cf. 785.
[2]) Jodoci Clichtovaei canon. Paris. Propugnaculum ecclesiae contra Lutherum.
[3]) Johannes Draconites (protest). [4]) Theodoretus eppus Cyri (V w.).
[5]) »Augustiano« sic! [6]) »Millitari« sic. chyba naturali!
[7]) Erasmi Rotterodami. [8]) Cardinalis.
[9]) Simon de Lowicz. Ungler. 1537—8? [10]) Lodovici de Vives?
[11]) Topica. [12]) Cf. 371.

1065. Marcialis Poetae exemplar unum 1
Passio per Leopolitam 1
Commoedie Plauti 1
Preces maiores exemplaria 20
» minores exemplaria 8

Item Italice ligati:

1070. Suetonius Tranquillus 1
Cornelius Celsus 1
Valerius Maximus 1
Praecationes Biblicae exemplar 1
» Psalmorum exemplaria 5
1075. Terentius 1
Galleni Methodus medendi 1
Horae B. Virginis 1
Rethorica ad Herennium [1] 1
Enchiridion Psalmorum exemplaria 2
1080. » militis Christiani Erasmi exemplaria 2
Esopus Graeco-Latinus 1
Psalterium Graecum exemplaria 2
Evangelia dominicalia 1
Emblemata Alciati exemplaria [2] 2
1085. Catulus 1
Tibulus 1
Propertius 1
Zodiacus Vitae 1
Marcianus [3] 1
1090. Terentius 1
Rudimenta exemplaria 14

Item in sedecimo:

Meditationes Psalmorum cum Psalmis exemplaria . . . 3
Postilla Vicellii [4] exemplaria 5
Novorum testamentorum exemplaria 4
1095. Lactantius 1
Diurnale unum 1
Exemplar virtutum [5] 1
Pharetra divini amoris 1

[1]) Ciceronis. [2]) Andreas Alciatus. Emblematum liber. (iur).
[3]) Capella Martianus Minacus Felix (gram). [4]) Cf. 59. [5]) Cf. 437.

Hortulus Borek [1]) exeplaria 4
1100. Testamentum Tiguri [2]) 1
Septem Psalmi Polonici [3]) exemplaria 11
Meditationes Polonice exemplaria [4]) 6

Residuum Italice ligatorum:

Psalterium Graeco latinum 1
Fenestella [5]) 1
1105. Juvenalis 1
Fons Vitae [6]) 1
Regestra duo longa . . . . . .

Item in sexternis in folio non ligati:

Sabellicus 1
Taulerus 1
Clitophei exemplaria 2
1110. Epitome Augustini 1
Fragmenta Nausseae exemplar 1
Caesarii dialectices exemplaria 5
Catechismus Josti Jonae [7]) 1
Exercitationes linguae Lodovici [8]) exemplaria 2
1115. Dialectica Sarcerii 4
Ciceronis De Senectute 4
De civilitate morum [9]) 4
Quaestiones in sphaeram [10]) 8
Iudicia Paridis [11]) 6
1120. Dialectica Titelmani 1
De pronunciatione rhetorica 1
Vincula Hipolitis 20
Marbudeus [12]) De Lapidibus 1
Exhortationum ad sacerdotes [13]) 20

---

[1]) »Borek« sic! [2]) Cf. 968. [3]) Reja? [4]) Rozmyślania o męce Pańskiej? Krak. [5]) De Romanorum magistratibus. [6]) Ungler b. r. [7]) Justus Jonas (teol. luter). [8]) De Vives. [9]) Erasmi Roterodami. [10]) Johannis de Sacrobusto.

[11]) Jacobus Locher: Iudicium Paridis de pomo aureo inter tres deas, Palladem Junonem et Venerem de triplici hominum vita, contemplativa, activa ac voluptaria Ungl. 1522 (dramat w 4 aktach) edd. Simon de Łowicz.

[12]) Marbodeus Evanx. Dactylotheca seu de gemmarum lapidumque pretiosorum formis natura et viribus.

[13]) Michael Hillebrand (katol.) Ungl. 1545, cf. 567.

1125. Moriae Encomium Erasmi 1
Epithome iuris [1]) 1
Dialectica per quaestiones Caesarii 1
Culmani Triuium 1
Rudimenta Christianae pietatis [2]) 1
1130. Dialogi Luciani grece et latinae 1
Horatii exemplar 1
Grammatica Spangenbergii 1
Sententiae Veterum Poetarum [3]) 1
Confabulationes Tironum 1
1135. Homeliae Eccii 1
Commentaria Caesaris 1
Elegantiae pueriles 1
Enchiridion militis Christiani [4]) 1
Almanach 1
1140. Compendium Rhetoricum 1
Hiroclus in Pitagoram [5]) 1
Margarita theologica 1
Gramatica 1
Gramatica elementaria Philippi [6]) 1
1145. Tragediae Judith [7]) 6
Sintagma Simeonis 2
Porphirius 1
Sintaxis Tucholiensis 1
Patrani Grammatice 5
1150. Adrianus De sermone Latino 1
Carmina de Resurectione 1
Annotationes in epistolas Ciceronis 1
Rhetorica Vilichii 1
Lucianus [8]) De bello civili 1
1155. Epithome elegantiarum Vallae 1
Stichologia Hendorfini [9]) 1
Arithmetica Glareani 1
Valla De Argumentis 1
Questiones in Spheram 1
1160. Dialectica Philippi 1

---

[1]) Cervi Tucholiensis: Epithome pontificii ac caesarei iuris? Ungler.
[2]) Chr. Hegendorfini. [3]) Cf. 280. Georgius Maior. [4]) Erasmi Rotterod.
[5]) Hiroclus in »Pithagoram« sic! [6]) Melanchtonis. [7]) Cf. 84.
[8]) »Lucianus« sic = M. A. Lucanus: De bell. civ. LI. X.
[9]) »Hendorfini« Chr. Hegendorfinus: Stichologia seu ratio conscribendarum versuum.

	De arte disserendi	1
	Comoedia Joseph sacer	1
	Epitome historiae Ecclesiasticae	1
	Catalogus scriptorum Hereticorum [1])	1
1175.	Sintaxis Despauterii	1
	Officia Ciceronis	1
	Epistolae Sturmii	1
	De arbore consanguinitatis [2])	1
	Rhetorica Caesarei	1
1180.	Constitutiones Carolli Magni [3])	1
	Schemata Mosellani [4])	1
	Fabellae Aesopicae	1
	Parabole Erasmi	1
	Prudentius De Contemptu	1
1185.	Carmina Sibillae [5])	1
	Rhetorica Spangenbergii	1
	Liturgia	1
	Colloquia Graecae Latinae	1
	Lodovicus Vivus [6]) De conscribendis epistolis	1
1190.	Comedia Judith	1
	Satirae Juvenalis	1
	Archipropheta comediae	1
	Comedia Acolastus [7])	1
	Ecclesiastes	1
1195.	Grammatica Spangenbergii	1
	Rhetorica Philippi	1
	Evangelia carmine	1
	Gramatica [8]) Oecolampadii	1
	Orationes Ciceronis pro Milone	1
1200.	Tabulae [9]) Murmelii	1
	Postilla Torentini	1
	Erasmus De immenssa misericordia Dei	1
	Enchiridion ad verborum copiam	1
	Elementale graecum [10])	1
1205.	Sententiae Culmani pueriles	1

[1]) P. P. Vergerius.

[2]) Przez wielu autorów pod tym tytułem wydawane tabele pokrewieństwa i powinowactwa pierwotnie Jana Andreae.

[3]) »Magni« sic! (Quinti?)

[4]) Petrus Mosellanus: Tabulae de schematibus et tropis.

[5]) Sibilla Erythrea: Carmina edd. Georgius Libanus 1535 i 1545 Ungler.

[6]) Vivus = Vives. [7]) Komedya Polska Cf. 58. [8]) Graeca. [9]) Artis poeticae.

[10]) Libanus Georgius: Elementale introductorium in declinationes graecas? 1528.

Comoedia Plauti Cassina [1] 1
Tropi Zuzembrothi [2] 1
Dialectica Trapezuntii 1
Bucolica Baptistae Mantuani 1
1210. Sententiae veterum poetarum 1
De formando studio 1
Formulae colloquiorum [3] 1
Epistola Cossmii 1
Tragedia Christus xilomeus [4] 1
1215. Arithmetica novi magi [5] 1
Evangelia carmine 1
De tuenda sanitate 1
Donati methodus 1
Erothemata Lupullii [6] 1
1220. Donatus Glareani 1
Baptismus Armenorum [7] 1
Catechismus Sebastiani Episcopi 1
Tibilli [8] et Propercii carmina 1
1225. De celibatu [9] 1
Honteri Grammatica [10] exemplaria 233
Pro exequiis ser. Regis Poloniae [11] 100
Farrago iuris [12] 16
Dialogi Hangendorphini [13] 1
1230. Rodolphi Dialectica 1
Psalterium Castellionis 1
Facetiae Bebelii [14] 1
Billicani grammatica 1
Processus iuris [15] 1
1235. Augustinus De gratia et natura 1
Fabulae Fulgentii [16] 1

---

[1]) Scharff 1543. [2]) Johannes Susembroth (gram.). [3]) Sebaldus Heyden.

[4]) »Chrus Xilomeus« sic., może to jest Xystus Betulejus, komedyopisarz i humanista z pierwszej połowy wieku XVI. cf. 84.

[5]) sic! [6]) VIII partium orationis. [7]) A. Lubelczyk Ungler 1544.

[8]) »Tibilli« sic! [9]) Stan. Orzechowski?

[10]) Johannes Honter. De Grammatica libri II. Scharff. [11]) Sigismundi I. cf. 1264.

[12]) Cervi Tuchol. [13]) »Hangendorfini« = Hegendorfini.

[14]) Henricus Bebelius. Facetiarum libri III (1542).

[15]) Z niezliczonych współczesnych »processus iuris«, wyszły w Polsce: Fr. Urbacha (Ungl. IV-o) i Processus iuris brevior Johannis Andreae per Gr. Shamotuliensem (Ungler in Octavo). Wprawdzie format książek od Nr 1107 oznaczony jest jako folio, ale gdy najbliższe otoczenie dzieła 1234 stanowią książki w 8-o, należy się w tym »processus iuris« dopatrywać raczej utworu Jana Andreae.

[16]) Placiadis cf. 669.

Acta Apostolorum 1
Computus Spangenbergii 1
Moralis Philosophia 1
1240. Historia [1]) Eutropii 1
Paradoxa Ciceronis 1
Astronomia 1
Tobias Polonicus 1
Responsio de Missa 1
1245. Diatriba *Orzechovii* [2]) 1
Officia Ambrosii 1
Prisciani grammatica 1
Dialectica variorum [3]) 1
De civilitate morum 1
1250. Grisella [4]) 65
Argumenti [5]) conciliati 38
Do accentibus Novicampiani [6]) 24

Sabbatho post festum Diuisionis Apostolorum anni eiusdem [7]) continuatio eiusdem inventarii:

Judicia Paridis [8]) 178
Janicii Carmina [9]) 500
1255. Fons vitae 126
Orationes [10]) Basilii Magni 150
Cura equorum 60
De reservacione a peste [11]) 36
Caietanus [12]) 66
1260. Diatriba Orzechovii 30
Exhortatio ad veram sapientiam [13]) 80
Arbor consanguinitatis 200
Tucholiensis grammatica 22
Sermo Epi Cracoviensis [14]) 92
1265. Methodus confessionis 50
Aemilius Macer [15]) 390
Homulus Comoedia 86

[1]) Romana. [2]) Contra calumnias Ungler 1548. [3]) Cf. 543.
[4]) Jestto może I-sze wydanie rycerskiej powieści Boccacia o Walterze marg. Saluzzo i jego małżonce Gryzeldzie. Znane jest wydanie z 1571, IV-o.
[5]) Articuli? cf. 764. [6]) De accentibus et recta pronunciatione opusc. Scharff. 1551.
[7]) 18 Lipca 1551. [8]) Cf. 1119. [9]) Ungler.
[10]) Devotissimae de Eucharistia. Ungler, 1541. [11]) Ungler.
[12]) C. de Viis Adversus Lutheranos opp. Ungler. 1544? [13]) Michael Hillebrand?
[14]) Maciejowski Samuel: Sermo habitus in funere Sigismundi I., krak. 1548.
[15]) Do herbarum virtutibus. Ungler, 1537.

	Historia Josephi [1]	36
	Sortilegia	36
1270.	Phisionomia Cromeri [2]	36
	Fructifera seu de confessione [3]	62
	Canones poenitentiales [4]	230
	Rhetorica Spangenbergii	24
	Epithome iuris [5]	31
1275.	Preces maiores	220
	Centiloquia [6]	76
	Colloquia puerilia [7]	740
	Demosthenis oratio de pace [8]	150
	Rudimenta Lupuli [9]	456
1280.	Murmelii dictionnarii [10]	300
	Carmina de Resurectione	40
	Admonitio sedis Apostolicae	60
	Enchiridion medicinae [11]	120
	De bello adversus Turcas [12]	200
1285.	Grammatica compendiosa	60
	Elenchus de conceptione [13]	60
	Rubrica Heremitarum	78
	Billicani grammatica	360
	Passiones per Leopolitam	300
1290.	Prosae	100
	Dialectica Spangenbergii	80
	Oratio pro Quintio [14]	50
	Breviaria Gnesnensia	18
	Petrus de Crescantiis	3
1295.	Diaria inutilia circiter	300
	Regulae iuris [15]	260
	Modus legendi abbreviaturas [16]	90
	Psalterium Campense	37
	Processus iuris	390
1300.	Cobilini grammatica	280

[1]) Mikołaj Rej. 1545. [2]) Dziś nieznane. [3]) Jacobus Tuchovigena.
[4]) S. Astexanus. [5]) Cf. 1126. [6]) Simon de Łowicz? Cf. 713.
[7]) Sebald. Heyden. cf. 471. Wydanie z 1535?!
[8]) Tłum. łać. Maryckiego, Ungler 1546.
[9]) Rudimenta Grammatices. Ungler. 1550.
[10]) Johannes Murmelius: Dictionarium Polono-Germanicum Ungler 1540.
[11]) Cf. 1053. [12]) Orzechowski Stan. Ungler?
[13]) Stan. de Łowicz, 1538, Ungl. [14]) Ungler 1546.
[15]) Lectura super titulo de regulis iuris. Gr. Szamotulski. Ungler?
[16]) Modus praeclarus et insignis legendi abbreviaturas in utroque iure. Ungl. kilka wydań.

Missa [1]) Armenorum 100
Epistola Rabi Samuelis [2]) 500
Jozephi Tragedia 160
Esop carmine 240
1305. Carmina Sibillae [3]) 50
De accentibus 40
Sintaxis [4]) Tucholiensis 20
Soliloquia 60
Ferdinandow [5]) 100
1310. Diurnalia Cracoviensia 11

Item libri Polonici:

Kupiecz Polski [6]) 1
Ezop Polski 7
Historie Rzimskie [7]) 44
Regesthr 1
Joseph Polski viersami 1
1315. *Sposób żiuotha chrzescianskiego* [8]) 9
Hortulus Polski 1
Voithow [9]) 98
Chroniki Polskie [10]) 404
Thobias Polski 34
1320. *Tharcza duchowna* [11]) 42
Rzimskie dzieie 100
Kuchmistrzosthwo [12]) 100
Papiru Rezi 42
Passij Polskich 1
Catechissm Polski 15
1325. *Zołtharze dwa Polskie* [13]) 2
Stari obiczai wiari [14]) 8
Hortulus Polski 10
Rai dussni 1
Dwa regestri dlugie 2
1330. *Piessn* de passione domini 200

---

[1]) Missa sic. czy nie: Baptismus Armenorum Andr. Lubelczyka.
[2]) Znane wydania pochodzą z 1538—9. [3]) Cf. 1185. [4]) Cervi.
[5]) Ferd. Bariensis: Contra pestem? cf. 564, czy też rycina: Caesar cum Ferdinando. cf. 610.
[6]) Czy to nie ów zaginiony Kupiec polski Mik. Reja, o którym pisze Trzecieski?
[7]) Cf. 38. Nieznane. [8]) Nieznane cf. 1344. [9]) »Voithow« sic!
[10]) Marcin Bielski, Ungler 1551. [11]) Ungler 1533 cf. 7. [12]) Cf. 69.
[13]) Walenty Wróbel 1539. [14]) Cf. 432.

Catho Polski [1]) 30
Piesni krzyczym kthobie [2]) 150
Hortulus Borkow [3]) 246
Pasii Polskich 178
1335. *Pacierz Polski* 28
Sthari obiczai 135
Historie Czestochowskie 200
Esop carmine 200
Rozmowa s Turkiem [4]) 50
1340. *Herbarzow Polskich* [5]) 36

Feria tercia ante festum Stae Magdalenae [6]).

Continuatio eiusdem inventarii.

Apud egregium d. Doctorem Sadek, res haec apud eum inventate, ab eoque acceptae sunt.

Cingulus argenteus deaureatus, continens in se nodulos viginti tres et quartum *Zankiel.*
Fimbria margarithea, nuncupata *viani*
1341. Petri de Crescentiis exemplaria [7]) Polonica 380

Item in habitatione priori:

Historia de Alexandro Polonica [8]) 290
Postilla Vicellii 451
Sposob ziuotha chrzesczianskiego [9]) 460
1345. *Tragedii żebraczich* [10]) 200
Quaestiones musicae [11]) 400
Dialectica per quaestiones Caesarii 350
Rudimenta grammatices [12]) 500
Preces maiores 250
1350. Herbarium 20
Variorum operum maculatorum angulus.

---

[1]) Cathonowe wiersze obyczajne, Wietor., 1544. [2]) Nieznane. [3]) Borkow sic!
[4]) Bartł. Gieorgiewicz. Rozmowa z Turczynem o wierze chrześciańskiej. Ung. 1548.
[5]) Spiczyński H. albo Falimierz Stefanek cf. uwagę do 174. [6]) 21 Lipca 1551.
[7]) Księgi o gospodarstwie, Ungler, 1549.
[8]) Historya o żywocie i sprawach Alexandra Wgo, Ungler, 1550. [9]) Cf. 1315.
[10]) Znany tylko 4-kartkowy fragment w Bibl. XX. Czartoryskich, p. t.: »Thragedya żebracza nowo uczyniona«. Wybiyano w Krakowye u Lazarza Andrysowicz r. 1552. VIII-o, (widocznie więc *drugie* wydanie) oraz tłumaczenie czeskie.
[11]) J. Spangenberg., Ungler, 1550—1. [12]) Lupulus S., Ungler, 1550.

Plumaticae [1]) duae.
Cervicalia [2]) duo.
Plumaticae familiae quattuor.
Figurae ad Herbarium integrae et sufficientes.
» » Esopum
» » Hortulum animae dimidium.
» » Postillam Vicellii.
Patinae [3]) mediocres stanneae parvae quinque.
Sartago [4]) una.
Pallium nigrum panni *Ostrodomskie* dictum cum damasco mutati coloris antiquum.
Pallia duo antiqua familiae.
Olla [5]) aennea una.
Mortarium [6]) unum aenneum.
Lavatorium [7]) stanneum *Hanthwass* dictum.

Item litterae artem impressatoriam concernentes:

Litterarum *Canonj* dictarum cistulla una.
» *Podcanonia* dictarum cista una.
» *Swabachier* dictarum cista una.
» Phrasis Polonicae dictarum cista una.
» » antiquae non elaboratarum cista.
» *Cursiva* dictarum cistae duae.
» *Cursivi* antiquae minoris cistae duae.
» *Breuiarii* dictarum duae cistae.
» *Wissokie* dictarum cista una.
» *Aspecti* dictarum cista una.
» Capitalia *do Cursivi* dictarum non integra.
» Litterarum graecarum cista una.
Matrices.
Canon.
Podcanon.
Swobochier.
Litterarum phrasis Polonicae dictarum cista.
» » » minoris dictarum cista.
Cursiva.
» antiqua minor.
Breviarium.

---

[1]) Pierzyna. [2]) Poduszeczka. [3]) Talerz. [4]) Panew.
[5]) Garniec. [6]) Moździerz. [7]) Miednica.

Cantica.
Aspectus.
Graecae litterae.

In scrinia in testudine inferiori contentae:

Imprimis cingulus serici vilosi [1]) continens nodulos deauratos quinque et extremitatem argenteam deauratam alias *Zankiel* dictam:
Contexta margarithea *wessi* dicta.
Collorium [2]) aureum antiquum.
Estivale de zambileto cum serico viloso.
Fodra sciurna [3]) alias *nowogrothkowa* dicta.
Subducta de Sambileto [4]) vulpibus pellibus subsuta.
Subducta de harassio antiqua.
Serpanek tellae simplicis.
Subducta puerilis de harassio uteribus regulinis subsuta.
Vestis coloris iecorini [5]) cum serico viloso.
Pellicea ex uteribus regulinis.
Pallium antiquum.
Vestis coloris iecorini antiqua.
Septum sericeum moraviense.
Obductorium colli serici coloris mutatum alias *oboiczik*.
Sericum pictum adhaerens tubae.
Opertorium colli pellis castoreae alias *opadli* [6]).
Indusia virilia oblonga pro balneis duo.
Indusia *Gorgolow* [7]) sex.
Indusia inferiora.
Castula una, alias *Bothuch*.
Manuterium [8]) *czinowathe* dictum unum.
Mappa una.
Sambileti nigri ulnae $1\frac{1}{2}$.
Obductorium colli alias *oboiczik* serici vilosi.
Serpanki duo.
Duo *Serpanki* simplicis tellae.
Pilei duo subducti simplicibus pellibus mardurinis.
Pileus de sambileto vulpibus pellibus subsutus.
Strophium [9]) unum.
Velamina octo termia cum simplicibus.

---

[1]) Stary, używany. [2]) Naszyjnik. [3]) Futro wiewiórcze. [4]) Aksamit.
[5]) Wątrobiany. [6]) Opadli. sic! [7]) Gorgolow. sic! [8]) Ręcznik.
[9]) Ubranie kobiece w kształcie opaski na pierś.

Mappa una non tota.
Linteamen [1]) unum.
Superinductoria cussium [2]) duo.
Mappae simplices tres.
Linteamina duo simplicia.
Superinductorium unum simplex familiae.
Pothiczki quattuor.
Manuterium simplex.
Tellae dealbatae in tribus partibus.
Kithlik antiquus pellibus antiquis vulpinis subductus.
Peplum moraviense ex albis filis contextum.
Manicae muliebres alias *Zarękawie* serici coloris mutati uteribus regulinis subductae.
Canuale alias *rurka* cum manu adhaerenti de auricalco [3]).
Candelabra duo parva de aurichalco.
Candelabrum de aurichalco magnum cum quattuor cannalibus.
Maluvium [4]) aurichalceum.
Cantarus stanneus continens mensuram unius ollae.
» » » » mediae »
Cantari duo mensurae unius quartae.
Patinae duae stanneae *Pulmiski* dictae.
Orbes stannei duo.
Patina parva.
Patinae tres minimae formae.
Tellae nigrae pars.
Tellae simplicis non dealbatae petia [5]) una.
Antepedium alias *farthuch* simplex.
Sphaerulae praecatoriae coralinae parvae cum octo spaerulis argenteis.
Annulus aureus.
Sphaerulae praecatoriae *gagathkowe* dictae, cum pomo argenteo parvo et sphaerulis argenteis parvis.
Cochlear cupreus unus.
Serpanek simplex unus magnus.
1351 Iudicia latina anni 1551 200
Librae alias *schalie* [6]).
Pileus antiquus muliebris.
Cussinae [7]) tres.
Pulvinaria [8]) alutacea.
Aliud pulvinar de tella.
Theca corrigiaria, alias *Laźiebni Vorek*.

---

[1]) Prześcieradło. [2]) Poduszka. [3]) Spiż. [4]) Miednica. [5]) Zwój, plika.
[6]) Waga. [7]) Poduszka. [8]) Zamszowe wezgłowie.

Plumatica [1]) una superior.
Cistae magnae quattuor.
Cista una pro itinere.
Cistullae tres.
Teca ad scriniola alias *do Skathul.*
Lectus unus.
Mensa in hipocausto inferiori.
Torcular [2]) arti impressatoriae concernens.
Sragi [3]) arti quoque impressatoriae attinentes.

τελῶς.

Processus causarum iudicii civilis Cracoviensis.
Tom 64, p. 421—437.

---

[1]) Pierzyna. [2]) Prasa. [3]) Szragi = Drążki do wieszania (Linde).

INDEX.

Accentus ecclesiasticus 76.
Acolastus. Comoedia Polonica v. Gnapheus.
Acta Apostolorum. 1237.
Adam v. Historia de.
Admonitio Apostolice sedis. 566, 1282.
Admonitiones Polonicae. 572.
Adrianus. De sermone Latino. 1150.
Adrianus Cardinalis. 811, 1040.
— De vera philosophia. 762.
Aemilius Probus 647. v. Nepos Cornelius.
Aesopus (Ezop. Ezoph).
— carmine. 1304.
— Graeco-Latinus. 1081.
— Polonicus. 1312, 1338.
— Fabellae. 1182.
— Fabulae. 363, 557.
— Fab. maiores. 63.
— — minores. 99.
Agricola Rodolphus. 346.
— Dialectica. 526, 591, 703, 722, 1022, 1050, 1230.
— In dialecticam. 670.
Vita R. Agricolae. 866.
Agrippa H. Nauka o powietrzu. 324.
Albertus Magnus.
— Philosophia 93.
— Secreta mulierum. 279.
Albubitrus. Opera. 895.
Alciatus Andr. Emblemata iuris. 1084.
Alcinius. De peccato originali. 472.
Alcoran. 175, 953.
— Epithome in, 213.
Aldus. Grammatica. 629.
Alfonsius. 211.
— contra Lutherum. 11.
— contra XII haereses. 900.
Almanach. 216, 1139.
Alphabetum versale. 595.
— hebraicum. 605.
Ambrosius. Opera. 961.
— Officia. 1246.
— In eplas divi Pauli. 1032.
— In Davidem. 750.
Andreas Hispanus v. Modus confitendi.
Angelus Aretinus de Gambilionibus. Lectura super Institutiones. 879.
Antiochus. Chiromantia. 495, 737.
Antiphonarius. 182.
Antonius. De origine iuris. 904, 929.
— In universam logicam. 910.
Antonius Marcus. In iure. 841.
Anus perdita. 110.
Apologia de sinu aureo. 477.
Aquinas Thomas. Summa angelica. 882.
— Sermones. 1062.
Arber consanguinitatis. 1178, 1262. v. Johannes Andreae.

Archipropheta. Comoedia. 1192.
Aristophanes. Comoediae. 341.
Aristoteles. Opera. 157.
— Epithome philosophiae. 274.
— Ethica. 716, 784.
— Exempla. 437.
— In Phisica. 346.
— Problemata (Polon). 308. v. Porphirius, Faber.
Arithmetica novi magi. 1215.
Arnobius. Adversus gentes. 478, 681.
Ars contra pestem. Pol. 147.
Articuli. 764.
— conciliati. 1251.
Artopay. Grammatica Hebraea. 634. cf. Ortoppeus, Etorpanus.
Astexanus. Canones poenitentiales. 493, 1272.
Astronomia. 1243.
Astronomie Rudimenta. 830.
Astronomicae Tabulae. 860.
Auctoritates sanctorum. 22.
Augustianus. Collectanea. 1043.
Augustinus.
— De natura et gratia. 510, 1235.
— De sapientia. 760.
— De spiritu et littera. 474, 793.
— Epithome. 172, 1110.
— In vetus testamentum. 204.
— Super vetus et novum testamentum. 164.
— et Chrisostomi. Theologia. 381.
Aulus Gellius. 361.
Auslegung. 235.
Axiomata legum. 479.
— rerum iuris. 735.

Baldus de Ubaldis. Practica. 837.
Bariensis J. F. Regimen a peste. 564, 677, 699, 1309.
Basilius Magnus. Oratio. 261, 753, 1256.
Bassarius, Comoedia. 709. v. Macropedius.
Bebelius Henricus. Facetiae. 1232.
Beda Venerabilis. Super vetus et novum testamentum. 160
— Sermones. 408.
Belunensis v. Urbanus.
Bellum monasteriorum. 759.
Belonginus. Concilium iuris. 925.
— Bartholomeus. 930.
— Nicolaus. Lucubrationes. 915.
Berosius. 336 a.
Białobrzeski v. Tobiasz.
Biblia. 203, 943, 968. v. Testamentum.
— carmine. 488.
— graeca 184.
Bibliae argumenta. 21.
— Index. 954.
Biblicon Lexicon. 189, 869.
Bibliotheca universalis. 163.
Biel Gabriel. Sermones. 197.
Bielski Marcin. Żywoty filozofów. 314, 316, cf. Vitae prudentium.
— Kronika Polska. 1318.
Billicanus Theobald.
— Dialectica. 739.
— Dialectices epithome. 525, 765.
— Grammatica. 95, 249, 1233, 1288.
Birck Sixtus. (Xystus Betuleius). 1214, cf. Judith.
Blanchinus Johannes. Tabulae astron. 876.
Blasius. Paraeneses. 32, 149, 384.
Błonie Nicolaus de. Tractatus de sacramentis. 227.
Boccacius. De claris mulieribus. 921.
— Griseldis. 1250.
Boethius. De consolatione philosophiae 486.
Bonaventura. 1051.
Borbonius Nicolaus. Paedagogium 90, 70, 264. v. Praecepta morum.
Breviarium.
— Cracoviense. 48.
— Gnesnense. 334, 976, 1293.

Breviarium.
— Praedicatorum 449.
— Praemonstratense. 784.
— Romanum. 444, 598.
Brosserius. Philosophia. 272.
Budaeus Guilelmus.
— Annotationes in Pandecta. 339.
— De asse et partibus eius. 337.
Burcardus J. Ordo missae. 224.

Caesar C. J.
— Commentaria. 417, 801, 1021, 1136.
— magnus. 599.
Caesarius Johannes.
— Dialectica 1112.
— — maior. 94, 517.
— — per quaestiones. 136, 515, 1127, 1347.
— Rhetorica. 143, 625, 1179.
Caietanus v. Viis de.
Calepinus Ambr. 156.
Campensis Johannes. Psalterium. 818, 1298.
— Postilla. 409.
Campianus. Epistolae. 857.
Cantiones. cf. Pieśn.
— Germanicae. 467.
— de morte. 56, 144.
— de nuptiis regis. 135.
— de nuptiis regis iunioris. 327.
— de passione Christi, Polon. 91, 571.
Cantiuncula Claudius (Chansonette).
— De officio iudicis. 863, 889.
Cantius Valentinus. Colloquia ex Terentio Polon. 492, 721.
Cantus.
— magnificat. 200, 577, 852.
— musices. 236.
— registra ad — 201.
— trium vocum. 226.
Capella Martianus M. F. 1089.
Carmina.
— de resurrectione. 1151, 1281.
— Gamrati. 8, 56.
— Invictissimorum Romanorum. 853.
Carmina.
— Macziejowe. 855.
— Reginae Helizabeth. 854.
Carolus. Rhetorica. 793.
Cartae pictae. 206.
Castellionis Psalterium. 1231.
Cateliani Rotae iuris. 926.
Cathalogus Lucubrationum. 756.
— plantarum. 820. v. Gesner.
— principum. 923.
— haereticorum v. Vergerius.
Cathechismi praecipui. 496, 569.
Cato. 89.
— cum scholiis. 507.
— cum Polono. 508.
— trium linguarum. 46.
— wiersze obyczajne. 1331.
Catullus. 1084.
Celtes Conr. Opera. 957.
Centiloquia. 1276.
Ceporinus Jacobus. 653.
Cervus Tucholiensis.
— Epithome iuris 692, 1274.
— Farrago actionum. 37, 111, 149, 425, 977, 1128.
— Grammatica polon.-germ. 1008, 1009, 1263.
— Methodus sacramentorum. 255.
— Sintaxis. 1148, 1307.
Chiromantia. 265.
— et phisognomia. 590.
— nova. 934.
v. Antiochus.
Christophegus. Sermones. 413.
Chronica Polonorum (Polon). 299.
Chrisostomus opera. 155.
— et Augustinus. Teologia. 381.
Christopher.
— Propugnaculum. 377.
— Sermones. 802.
Christus Xilomeus. Tragedia. 1214. cf. Birck.
Chronica Lubeci. 1061.
Cicero M. T.
— Opera. 156, 451.
— Opera vetera. 787.
— Opera observationes in. 865.
— Ad Herennium. 418, 885.

Cicero M. T.
— Herennium Commentarius in. 422.
— De amicitia. 138.
— De amicitia, Annotationes in librum. 64.
— De officiis. 351, 1176.
— De officiis, Commentarius in l.
— De oratore. 360.
— De partitione oratoria. 60, 680, 732.
— De senectute. 679. 1116.
— Epistolae. 22, 404, 1005.
— Epistolae breviores. 51, 541.
— Epistolas, Annotationes in. 794, 1025, 1052.
— Epistolas, Castigationes in. 751.
— Oratio pro Archia. 668.
— — pro Ligario. 253, 656, 768.
— — pro Marcello. 105.
— — pro Milone. 50, 1199.
— — pro Muraena. 636.
— — pro Quintio. 1292.
— Orationes, Commentaria in. 173, 870.
— Paradoxa. 1241.
— Somnia, Commentaria in 232.
— Tusculanae quaestiones. 287.
Classi Oledorphii. 867. v. Oldendorp Johannes
Clenardus Nicolaus. Grammatica Hebraea. 666.
Clichtovaeus (Clitopheus) Jodocus. 1109, 1017.
— Propugnaculum contra Lutherum. 1036.
— Sermones. 950.
Clipeus spiritualis. 7, 468. v. Tarcza duchowna.
Cnofucri, Contra pestem. 714.
Cocles Barthol. Phisognomia. 262.
Cochlaeus (Cocleus) Johannes.
— De fine mundi. 223.
— De futuro consilio. 231.
Caelius (Celius) Marc. Rufus. Opera. 187.
Colloquia greco latina. 1188.
Commentaria in Genesim. 860.
Commentarius anatomicus. 720.
Comoedia.
— v. Diestemius Gnapheus, Judith, Josephus, Archipropheta, Christus, Macropedius, Reuchin, Skusz, Terentius, Tragedia, Didascalos.
Comoediae Aulae (Polon). 489.
Compendium rhetoricum. 1140.
Computus.
— novus. 501, 862.
— summarius. 139. 289.
Concilium. Nicaeum. 918.
Concordantiae.
— graecae. 584, 898.
— maiores. 946.
— minores. 1020.
Confabulationes tironum. 498, 1134.
Conradus. De disciplina puerorum. 726, 527.
Consolatio omnium generum. 738.
Constitutiones (*βασιλίκαι*) v. Institutiones.
Constitutiones Caroli Magni. 1180.
Contra pestem Cnofucri. 714.
Contzbuch. 880.
Conventiones mulierum 319. v. Senatulus mulierum.
Copernicus Nicolaus. 905.
— De lateribus et angulis. 833.
Corasius Johannes.
— Sententiae distinctionum. 913.
— De verborum obligatione. 868.
Cornelius Agrippa Henricus.
— De occulta philosophiae. 583.
— De vanitate scientiarum. 506, 992.
Cornelius Celsus. 1071.
Cornivalium ordo. 890.
Corvinus Postilla. 354.
Cosmographiae.
— Descriptiones. 842.
— Elementa. 685, 693.
Cosmographicum elementale. 761.
Cossmii Epistola. 1213.
Costen v. z Kościana Mateusz.

Crescentiis Petrus. de 970, 1294.
— Księgi o gospodarstwie. 1341.
Crinitus Petrus. 335.
Cropernus. Grammatica greca. 653. cf. Ceporinus.
Culmann Leo.
— Sententiae pueriles. 296, 1205.
— Trivium. 1128.
Cura equorum. 1257. v. Medicina equorum.
— pastoralis. 100.
Curictarum historia. 308.
— vita (Polon). 321.
Cursus.
— Cracovienses. 462.
— Gnesnenses. 452.
— Polonicus. 3.
— Praedicatorum. 456.

Dantiscus Johannes. 445.
Datus Augustinus. Elegantiae minores. 473.
David.
— Psalterium. 5, 161, 165, 1230.
— — Caietani de Viis. 165.
— — Campensis. 818, 1298.
— — Castellionis. 1231.
— — Draconites. 1039.
— — Spangenbergii. 561.
— — Passeris (Wróbel). 427
— — Surii. 378.
— — Valentia Jacobi de. 161.
— — Carmine. 53, 561, 1034.
— — graecum. 1083.
— — graeco-latin. 1183.
— — e graeco in latinum. 446.
— — linguarum trium. 365, 1035.
— — linguarum quattuor. 912.
— — interpretum quatt. 391.
— — Polonicum. 15.
— — pro choro. 180.
— Psalmi septem. 29, 427, 1101.
— Psalmorum enchiridion. 1079.
— — meditationes. 64, 1092.
— — precationes. 443.
— Psalmy królewskie. 570.
in Psalmum L. (Polon). 461.
v. Titelmanus Johannes, Ludolphus.

De accentibus 1306. v. Novicampianus.
— arte disserendi. 1161.
— bellis Italicis. 677.
— bello contra Turcas. 695.
— coelibatu v. Orzechowski. 1225.
— conceptione v. Łowicz de Stanislaus.
— conservanda valetudine. 367.
— dignitate philosophiae. 534.
— disciplina puerorum. 527. v. Conradus.
— erroribus anabaptismi. 785.
— formando studio. 1211.
— humana historia. 688.
— imagine mundi 410. v. Zachsius.
— Judaeis eorumque mendatiis. 920.
— iure et dignitate v. 700.
— lateribus et angulis v. Copernicus. 833.
— laudibus philosophiae. 528.
— legibus. 509.
— libero arbitrio. 911.
— natura stirpium in medicinis 168. v. Fuchs.
— officio iudicis. 863, 889. v. Cantiuncula.
— orbis terrae concordia. 588.
— origine iuris 705. v. Antoninus.
— partitione oratoria. 60, 680, 732. v. Solfa, Cicero.
— potestate imperatoris ac papae. 907. v. Marsilius de Padua.
— practica ubertiva. 706.
— pronunciatione rhetorica. 1121.
— re medica. 883.
— re rustica. 804.
— rebus gestis. 682.
— rebus Turcicis. 375. 725.
— reservatione a peste. 1258.
— sapientia. 835.
— spiritu et littera. 793. v. Augustinus.
— testium examine. 710.
— tuenda sanitate. 1217.
— verborum electione. 694.

Decreta in constitutiones. 936.
Defensio musices. 673.
Demosthenes. De pace. 1278.
Despauterius Johannes. Sintaxis. 286, 650, 1175.
Dialectica de. Libri III. 533.
— epithome. 525.
— ex diversis. 543.
— variorum. 1248.
Dictionnarium. 36.
— hebraeum. 345.
— novissimum. 362.
— trium linguarum. 521. v. Murmelius.
Didascalus, comoedia. 87, 689.
Diesthemius Petrus. Homulus. 126, 500, 698, 766, 1267.
Digestorm Index. 367. v. Institutiones.
Diluvium. 603.
Diogenes Laertius. 390.
Diomedes. Grammatica. 550, 1023, 1056.
Dionisius.
— De contemptu mundi. 809.
— In acta. 798.
— In alcoranum. 380, 1041.
— In Areopagitam. 188.
Dionisius Alexandrinus. De situ orbis. 704.
Dionisius Cisterciensis. Super sententias. 183.
Dionisius Halicarnas. De selectis. 186, 962.
Dioscorides. 358, 438.
— Scholia in 932.
Diurnale. 1096.
— Cracoviense. 27, 1310.
— Posnaniense. 2.
Długosz Jan. Vita Sti Stanislai. 882.
Doctrina ad equos. 711. v. Medina equorum.
Doctrina contra pestem (Polon). 324. v. Agrippa, Bariensis.
Doletus. Commentaria. 357.
Donatus Aelius. 33, 98, 513, 524, 529, 1218, 1220.
Draconites Johannes. Psalterium. 1039.
Durandus Guilelmus. Speculum. 152.

Eccius Johannes.
— Adversus Lutherum. 967.
— Homeliae. 1113, 1135.
Eckius Valentinus.
— De sarcificio missae. 230.
— Enchiridion. 442.
Educatio linguae Latinae. 140.
Elegantiae pueriles. 1137.
Elementarium graecum. 1204.
— hebraicum. 717.
Elenchus de conceptione. 1286. v. Łowicz de Stanislaus.
Elocutiones linguae latinae. 536, 1044.
Elucidarius poeticus. 350, 1000.
— theologicus. 535.
Enchiridion ad copiam verborum. 546, 1203.
— cum Macro. 1002.
Encomium febris quartanae. 719.
Epigrammata christiana. 332.
— Graecorum. 238.
Epistola Bohemice. 450.
Epistolae Bedivile. 982.
Epithome colloquiorum. 503, 545.
— dialectices. 525.
— historiae ecclesiasticae. 1173.
— iuris. 692, 1126, 1274. v. Cervus.
— trium linguarum. 994.
Erasmus Rotterodamus.
— Adagia 40, 1054.
— Anatomia Lutheri. 600.
— Apophtegmata. 392, 981.
— Buccolicae. 736.
— Cathechismus. 786.
— Civilitas morum. 518, 1117, 1249.
— Colloquia famil. 19, 352, 502, 813, 997.
— Copia verborum. 516, 788, 839, 1049.
— De conscribendis epistolis. 995.
— — ecclesia. 752.
— — immensa misericordia Dei. 1292.
— — libero arbitrio. 911.
— — praeparatione ad mortem. 97, 560.

Erasmus Rotterodamus.
— De ratione concionandi. 986.
— Enchiridion militis christiani. 465, 538, 1080, 1138.
— Lingua. 247, Polonice. 428.
— Moria. 344, 1125.
— Parabolae. 44, 1183.
— Postilla. 1026.
— Sermones quotidiani. 52, 252.
— Sintaxis. 86.
— — magna. 283.
— — minor. 245.
— Testamentum. 1014.
— Testamentum novum in. 1011.
Etorpanus. Grammatica graeca 627. v. Ortoppaeus, Artopay.
Euripides. 989.
— Tragaediae. 329, 652.
Eusebius Chronica. 902.
Eusebius Pamphilus. In evang. demonstrationes. 176.
Eustachius Auctoritates. 383.
Eutropius Historia. 1240.
Evangelia. 176, 348, 401, 542. 544, 559, 1079, 1197, 1216. v. Testamentum novum, Erasmus, Theophilactus.
Evangelicae epistolae. 723.
Evangelica Margarita. 82.
Evangeliorum paraeneses. 32.
Exempla virtutum et vitiorum. 437, 1097.
Exercitatio linguae Latinae. 628, 789, 1055.
Exhortatio ad sacerdotes. 567, 1124. v. Hillebrandus.
— ad veram sapientiam. 1261.
Expositio in epistolas Pauli. 542.
— Psalmum L. (Polon). 461.

Faber Jacobus Stapulensis. In artium divisionem introductor. 826.
Fabulae Graecae et Latinae. 596.
Facies. 609.
— Principum 611.
Farrago vadii. 18.
Fenestella L. De magistratibus Romanorum. 554, 1104.
Ferdinandus. 610, 1309.
Ferrarius Johannes. In iure. 781.
Flavius Josephus. De antiquitatibus Jud. 167. 945.
Flores Latinae linguae. 558.
Fons vitae. 6, 1106, 1255.
Formulae.
— colloquiorum graecae. 645, 673.
— declinationum. 555.
Franquinus (Francfinus) Musica. 582, 894.
Frantorum ius. 107, 773.
Fructifera inventio. 749. v. Tuchovigena.
Fuchs Leonard. Herbarius. 154, 153.
Fulgentius Placiades Fabulae. 669, 1236.
Fullonius v. Gnapheus.
Fundamentum Logices. 641.

Galenus.
— De antidoto. 643.
— Isagoge. 690.
— Methodus medendi. 1076.
— Ordo. 565.
Gamrath (Polon). 311.
Gamrati carmina. 856.
Gasa Theodor. Grammatica graeca. 632, 654.
Gastius Johannes Peregrinus Petrosell. Sermones convivalium. 284, 1006.
Georgiewicz Bart. Rozmowa z Turczynem. 1339.
Gerson Johannnes. 421.
Gesner Conrad. Cathalogus plantarum. 820.
Glaber Andr. z Kobyl. Gadki z Arystotelesa. 309.
Glareanus Henricus.
— Arithmetica. 1157.
— Donatus. 524, 1220.
Gloriosa virgo. 615.
Gnapheus Guilelmus. Acolastus, Comoedia Polonica de filio prodigo. 58, 298, 734, 1193.
Goriński Petr. Statuta Mazoviae. 586.

Graecum Lexicon. 960.
Graeca Grammatica. 816.
Grammatica. 1144.
— compediosa. 1285.
Gregoriana. Super novum Testamentum. 220.
Gregorius. Opera. 158.
— Homeliae. 374.
Grisella. 1250 v. Boccacius.
Guarinus (Varinus) Veronensis.
— Apophtegmata. 475.
— Disticha. 533.
Guilelmus. Practica iuris. 829.

Haec docent vos sacra scripta. 612.
Haineus. Opera. 873.
Haymo. 1112.
— In XII prophetas. 347.
— — Esayam. 400.
Hebraicum alphabetum. 605.
— elementarium. 717.
Hegendorfinus (Hendorfinus) Christ.
— Dialogi. 1129.
— Rudimenta Christianae pietatis. 1129.
— Stichologia. 1156.
Henrichmanus Jacobus. Grammatica. 972.
Herbarium. 843, 1350.
— Germanicum. 901, 965.
— Latinum. 192, cf. Fuchs.
Herbarz polski. 1340. v. Spiczyński.
Herodotus (Erodotus, Perodotus). 589.
— graecus. 775.
Hesiodus.
— opera graeca. 659, 662.
— opuscula. 665.
Hessus Eobanus. De conservanda valetudine. 367.
Heyden Sebaldus.
— Formulae colloquiorum puerilium. 471, 553, 661, 1212, 1277.
— Musica. 828.
Hieronimus D. Epistola. 49.
Hilarius Liber. 965.
Hillebrand Mich. Exhortatio ad sacerdot. 567, 1124.
Hipolitis Vincula. 1122.
Hippocrates. 838.
Hiroclus in Pithagoram. 1141.
Historia de Mulieribus (Polon) 575. v. Senatulus et Conventiones mulierum.
Historia de Adam (Polon). 96, 303.
— Curictarum. 308. (Polon) et Curictarum vita.
— Ponciani 770. Polon. 300.
— Romana (Polon). 39, 124, 304, 429, 1313, 1321 cf. Rzymskie dzieje.
— Sponssionis Troiae. 1001.
Historiae civilis in iure. 639.
— evangelicae. 559.
— poetarum. 580.
Historya o żywocie Aleksandra W-go. 1342.
Historye częstochowskie. 1337.
Hoff Johannes.
— In eplas D. Pauli. 10.
— In Paulum. 214.
Hol Christ. In somnia. 232.
Homeliae doctorum. 194, 948, 964.
— Gregorii. 374.
Homerus. 983.
— Graecus. 984.
Honter Johannes. Grammatica. 180, 1226.
Horatius Flaccus.
— opera. 592, 649, 1131.
— epistole. 858.
Horae b. Virginis. 1077.
Hortulus animae.
— Germanicus. 441.
— Latinus. 34, 436, 440. v. Paradisus animae.
— Polonicus. 19, 150, 423, 424, 1316, 1327. v. Raj duszny.
Hortulus Borek. 1099, 1333.
Hugo Cardinalis.
— De processu spiritus. 1052.
— De spiritu sancto. 43.
Hutten Ulr. opera. 630.
Hymni carmine. 245.
— cum Prosis. 88.

Hymni de tempore et Sanctis. 241.
— ex Prudentio. 243.

Igantis. Prosodia. 270.
Igilbertus. Chronice. 671.
Imago mundi. 410. v. Zachsius.
Imagines herbarum. 843.
— in tela. 613.
— mortis. 428.
In aliquot institutiones. 851.
In causa religionis. 834.
In omnium generum afflictiones. 531.
Index Bibliae. 954.
— Digestorum. 367.
Inquisitiones (Polon). 315.
Institutiones imperiales grece et latine. 410, 460, 790.
Institutionum tabulae. 928. cf. Constitutiones, Digesta, Pandecta.
Instructiones pueriles. 434.
Instrumentum si non. 935.
Interpretatio orationis Dominicae (Polon). 313.
Introductio ad veram sapientiam. 113, 247.
— in Graecas declinationes. 741.
Introductoria puerorum. 13.
Ipolitus. Practica. 338.
Irocomiae. 744.
Isocrates.
— Graece. 77.
— Orationes. 797.

Jacobus de Valentia.
— Psalterium. 161.
Janicki Klemens. Carmina. 1254.
Jesaias Graece. 878.
Jesus Sirach. 14, 463.
— Germ. 464. 470.
Joachimus.
— Dialectica. 675.
— Rhetorica. 663.
Johannes. In Psalmos. 370.
Johannes Andreae.
— Arbor consanguinitatis. 1178, 1262.
— Processus iuris brev. 1234, 1299. v. Szamotulski.
Johannes Campensis v. Campensis.
Johannes Damascenus. v. Mezua.
Johannes de Lanczut. Algorithmus. 79, 855.
Johannes de Sacrobusto v. Sacrobusto.
Jonas Justus. Catechismus. 1113.
Josephus. Comoedia. 326.
— Historia. 318, 1268.
— Tragoedia. 1302.
— vita. 112, 306, 433, 819. cf. Rej.
Josephus wierszami. 1314.
Josephus Flavius. De antiquitatibus Jud. 167, 945.
Judicia. 616, 1351.
Judith. Tragoedia de, 84, 767, 1145, 1190.
Juris. Farrago. v. Cervus.
— Repetitio. 848.
— Supputationes. 919.
Justinus historicus. 657.
Juvenalis. 1105.
— Satirae. 103.
— In Satiras. 562, 1191.

Katechizm Polski. 1324.
Kobylinus (Cobilinus) 664. 1300.
z Kościana Mateusz (a Costen).
— Cohortatio ecclesiarum. 494.
— Examen spirituum. 730.
z Koszyczek Jan.
— Historia Ponciani (Polon). 300.
— Marcholt. 132, 320.
Kromer Mart.
— Oratio. 101.
— Phisognomia. 1270.
— Sermones. 413.
Kuchmistrzostwo. 69, 302, 1322.
Kupiec Polski. 1311. v. Rej.

Lactantius Firmianus. 899. 1095.
Lamchonius J.
— De causis eclipsium. 718.
— Practica (Polon). 892.
Latomius Jacobus. Contra Lutherum. 216.
Legenda Sanctorum. 849.

Legis iuris partes VI. 197.
— novae assertio. 225.
— repetitio. 848.
Leo Papa Homeliae. 1029.
Leopolita Johannes. Passio. 351, 1066, 1289. v. Passio.
Libanus Georgius.
— Accentus eccles. 76.
— Carmina Sibillae. 1185, 1305.
— De laudibus musices. 562.
— De laudibus philosoph. 528.
— Elementale graecum. 1204.
— Musica. 61.
— Oratio. 109.
Libellus de Anabaptistis. 1030, cf. De erroribus Anabapt.
Lignicensis v. Libanus.
Linacrus. Grammatica. 635, 745, 796.
Lippus Aurel. Brandolinus De humanae vitae conditione. 511.
Litocratius. Grammatica. 814.
Liturgia. 1187.
Livius Titus. 791.
Loca diversa. 1057.
Locher Adam. Judicium Paridis. 1119, 1253. cf. Łowicz.
Lodovicus Pruthenus. De restauranda theologia. 220.
Lodovicus de Vives. v. Vives.
Logices fundamentum. 641.
Longurius. Grammatica. 547.
Lubelczyk Andreas.
— Baptismus Armenorum. 330, 763, 1121, 1301,
— Bellum theologicum. 487.
Lucanus M. A. De bellis. 246, 677, 1154.
Lucianus. Dialogi graeco-latini. 1030.
Ludolphus de Saxonia. Expositio in Psalter. 969.
Lumaerius. Grammatica graeca. 668.
Lupus Sigismundus.
— Dialectica. 73.
— Erotemata VIII partium orationis. 118, 1217.
— Grammatica maior. 123.
— Rudimenta Grammatices. 24, 1279, 1348.
Lupus Sigismundus.
— Sintaxis. 129.
Luthemberger. Praenosticatio. 888.

Łancut v. Johannes.
Łowicz Simon de.
— Centiloquium de medicis et infirmis. 714, 1276.
— De preservatione a peste. 691.
— Enchiridion medicinae. 1054, 1283.
— Judicium Paridis. 1119. v. Locher.
Łowicz Stanislaus de. Elenchus de conceptione. 1286.

Macer Aemilius. De herbarum virtutibus. 244, 660, 1110, 1102, 1266.
Maciejowski Samuel. Sermo. 1264.
Macrobius. 336, 1047.
— De religione. 399.
Macropedius Georgius.
— Bassarus. 709.
— Comoedia. 702.
— Suzanna. 83, 708.
Maior Georgius. Sententiae veterum poetarum. 280, 1133, 1210.
Mantuanus Johannes Baptista. 707, 846.
— Buccolicae. 1209.
Manuale curatorum. 850.
Marbodeus Evanx. De lapidibus. 1123.
Marcholt. 132, 320.
Marcus Antonius. In iure. 841.
Marcus Marcellus. 1033.
Margaritha doctorum. (decretorum). 336.
— evangelica. 82.
— theologica. 1146.
Marsilius de Padua. De potestate imp. ac papae. 907.
Martialis. 1065.
Martianus Capella. 1089.
Martinus Polonus. v. Margarita doctorum (decretorum).

Marulus Marcus. Evangelistarium. 348.
— De religione vivendi. 877.
Marycki S. Demostenes Oratio de pace. 1278.
Medicina equorum (Polon) 325. v. Doctrina ad equos.
Medicinales epistolae. 859.
Medicinae Experimentationes. 917.
— Introductio graece et latinae. 638.
Medicorum curata. 651.
Meditationes Germ. 466.
— Polon. 1102.
Melanchton Philippus. (Monchon, Monchton).
— Opera. 159.
— Dialectica. 1160.
— Grammatica. 379.
— — elementaria. 1144.
— — graeca. 548, 549.
— — maior. 116, 131.
— — minor. 740.
— Philosophia naturalis (moralis). 260, 264, 271.
— Rhetorica. 266, 633, 1196.
— Sintaxis maior. 275.
— — minor. 277.
Methodus confessionis. 23, 51, 114, 372, 416, 576, 769, 1018, 1019, 1265. v. Modus confitendi, Andreas Hispanus et Tuchovigena.
— Sacramentorum. 255.
Mezua Johannes Damascenus. Universal. Canones. 909.
Michael. Exhortatio. 567. cf. Hillebrand.
Michał z Wrocławia. Dilucidatio prosarum. 974.
Miechowita Maciej.
— Chronica Polonorum. 177.
— Regimen contra Pestem. 268.
Minutiones. 616.
— German. 209.
— Laicorum. 594.
— Latinae. 597.
— Rusticorum. 617, cf. Iudicia.
Misericordia. 605.
Missa. 1244.
Missa Armenorum 1301. v. Lubelczyk.
Missale Carmelitarum. 42.
— Cracoviense. 973.
— inauratum. 215.
— pro itinerantibus. 9.
— Praemonstratense. 956.
Modrzewski Andr. Frycz.
— Cohortatio ad Polonos. 116.
— Orationes. 71.
— Oratio ad populum. 480.
— — de poena homicidii. 127. 523.
Modus legendi abbreviaturas. 1297.
Modus confitendi. 237, 258. v. Methodus Confessionis.
Mores Gentium. 1003. v. Omnium gentium mores.
Mors. 428.
— (Polon). 323.
— cum sutore (Polon). 137, 301.
Mosellanus Petrus.
— Dialectica. 893.
— Dialogi. 104, 512, 530.
— Schemata. 124, 1181.
Murmelius Johannes.
— Dictionarius. 141, 205, 426, 435, 522, 1280.
— Grammatica. 626 a.
— Tabulae. 294, 1200.
Musices rudimenta. 117, 257.
Mymerus Fr. Regimen Sanitatis. 146.

Nauclerus Johannes. 947.
Nauseas Ferdinandus.
— Fragmenta. 171, 1111.
— Postilla. 949.
Nepos Cornelius. Vitae excellen. imperatorum. 646. v. Aemil. Probus.
Nicasius de Voerda. Super Institutiones iuris civ. 903.
Nicolaus Praepositus. De compositione medicamentorum. 927.
Novicampianus Alb. De accentibus. 1252.
Novus Orbis. 952.

Observatio linguae silva. 644.
Observationes linguae Latinae. 371, 1060.
Oecolampadius. Grammatica graeca. 1198.
Officium Romanum. 458.
Oldendorp Johannes.
— Classes. 867.
— Practica actionum. 382.
Omnium gentium mores. 254, 385, 780. v. Mores gentium.
Opeć Baltazar. Vita Christi (Polon). 32, 219.
Orationes funebres. 1031.
Ordo Missae. 224.
Origenes.
— Opera. 162.
— In Genesim. 817.
Ornitoparchius Andr. Musice. 228.
Ortoppaeus Grammatica. 146. v. Etorpanus.
Orzechowski Stanisł.
— De bello contra Turcas. 695, 733, 1284.
— De caelibatu. 1225.
— Diatribe. 1245, 1250.
— Oratio. 259, Pol. 74.
— — ad Polonos. 80.
Ovidius Publ. Naso.
— Opera. 453, 987.
— Flores. 536.
— Fasti. 619.
— Metamorphos. 648.
— Tristium. 623.

Pacierz Polski. 1335.
Pandectarum repetitio. 701.
Paradisus animae. 419, 815. v. Hortulus Animae.
Paschasius In Herennium. 422.
Passio. 601.
— parva. 210.
— Polonica. 234, 1223, 1334. v. Leopolita.
Patranus. Grammatica. 1149.
Paulus D. 214.
— Epistolae. 10.
In Collationes. 807.
Philomates Venceslaus. Musica. 240.
Perfasius (Parfasius). Rhetorica. 622, 646.
Perottus Nic. Grammatica. 398. 881.
Petrosellanus v. Gastius.
Peurbach Georg. Algorithmus. 481.
Pharetra divini amoris. 1098.
Phasmatum declamationes. 491.
Philosophia moralis. 847, 1239.
Phisonomia. 621.
— et chiromantia. 590.
Pictura Caesar cum Ferdinando. 610.
— cum bitumnio. 618.
Pieśń De passione Domini. 1330.
Pieśni Krzyczym ktobie. 1332. v. Cantio.
Plautus.
— Comoediae. 75, 504, 1067.
— — Cassina. 1206.
— Sententiae ex, 78.
Plinius. De re naturali. 1045.
Plutarchus.
— Apothegmata. 476.
Plutarchus.
— De educandis pueris. 66, 273.
— Graece et Latine. 754.
— Opuscula. 686.
Pogius Franciscus.
— Facetiae. 871.
Polidamus Val. Chron. Ungarorum. 185.
Polidorus. 447.
— Adagia. 805, 980.
— Chronice. 170.
— De patientia. 748.
Pomerius Julianus.
— Quadragesimale. 1046.
— Stellarium. 1028.
Pomponius Laetus. De Romane urbis antiquitatibus. 996.
Pontanus Johannes Jovius. De Metheoris. 1.
Porphirius. 581, 1147.
Porphirius Malchus.
— Super Institutiones Aristol. 578, 886.
Posticon astronomicon. 933.
Postilla. 30.
— Campensis. 409.
— Germanica. 366.

Postilla. Graeca. 455.
— parva. 454. v. Corvinus, Sarcerius, Torrentinus et Vicellius.
Practica alemannica. 891.
— iuris v. Guilelmus.
Praecepta morum. 70, 264.
Praecationes. 4.
— biblicae. 1078.
— psalmorum. 443, 1074.
Preces maiores. 45, 1068, 1275, 1349.
— minores. 1069.
— Polonicae. 25.
Primasius.
— In Apocalipsin. 41, 396.
— In Paulum. 395.
Priscianus. Grammatica. 355, 991, 1242.
Pro exequiis regis Sigismundi. 1227.
Processus iuris. 1234, 1299.
Proclus Diadochos. 755.
Progimnasmata centuriae. 808.
Propertius. 1087, 1223.
Prosae. 1290.
Prudentius. 1004.
— De contemptu. 1184.
— Hymni. 243.
Prudentius Nic. Restitutio doctrinae christianae. 65.
Pruthenus Lodovicus. 220.
Psalmi v. David.
Psalmy królewskie. 570.
Ptolomeus.
— De stellis fixis. 931.
— Geographia. 914.

Qudruplex concordia. 402.
Quaestiones sacrae scripturae. 1224.
Quintus Curtius. 993.

Raj duszny. 1328. v. Hortulus animae.
Ravisius Johannes Epitheta. 777.
Regimen trium linguarum. 269.
Regiomontanus Johannes. 916.
Regulae iuris. 1296. v. Szamotulski.
Rej Mikołaj.
— Kostera z pijanicą. 134, 309.
— Kupiec polski. 1311.
— Siedm psalmów. 29, 457, 1101.
— Warwas z Dykasem. 55, 310.
— Wójt z plebanem. 63, 317.
— Żywot Józefa. 112, 306, 318, 326, 433, 819, 1268, 1303, 1314. cf. Josephus.
Repetitio iuris. 897.
— legis. 848.
— pandectarum. 701.
Replica brevis. 593.
Responsio sub utraque specie. 278.
Responsorium. 26.
Restantiora omnium principum. 759.
Reuchlin Johannes. Comedia. 712.
Rivius Johannes.
— Grammatica. 782, 799.
— Opera. 1049, 1063.
— Rudimenta. 620.
Rotterodamus v. Erasmus.
Rubrica Heremitarum 1287.
Rubricella Cracoviensis. 331, 743.
— Posnaniensis. 333.
Rudimenta. 1091.
Rutilius Bernardinus. Vitae veterum consultorum. 282.
— Lupus. De figuris sententiarum. 674.
Rzymskie dzieje. 1313, 1321. v. Historia Romana.

Sabellicus M. Ant. Coccius. 1107.
— Epistolae. 746.
— Exempla. 810.
— Opera. 181.
Sacrobusto Johannes de. Introductio in Sphaeram. 825, 821, 844, 922. v. in Sphaeram quaest.
Sallustius. 92, 285, 826, 999.
Salomo Rex.
— Ecclesiastes. 684, 1194.
— Proverbia. 119.

Salomo Rex.
— Sententiae. 292.
Salutationes articulorum Christi. 8, 460.
Samuel Rabi.
— Epistola. 574.
— — Polon. 307, 1302.
— — Bohem. 450.
Sarcerius Erasmus.
— Dialectica. 109, 747, 1115.
— Postilla. 403.
— Rhetorica. 267.
Saturnius. Grammatica. 340.
Schampechius Melch. Computus iam iam. 845.
Schotten Herm. Vita honesta. 105, 293.
Sebastianus Episcopus.
— Cathechismus. 1220.
— In eplam ad Corinthios. 369.
Secreta mulierum. 279. cf. Albertus Magnus.
Senatulus mulierum (Pol). 125. cf. Conventiones mulierum.
Seneca. De IV. virtutibus. 276.
Sermones convivalium. 281, 1006. v. Gastius.
Sermones dormi secure. 195.
Sermonum thesaurus. 388.
Sicardus. De reformatione animae. 387.
Silligii talici. v. 376.
Silius Italicus. 376.
Simeonis Sintagma. 1146.
Similitudines doctorum (decretorum). 190.
Simon de Łowicz v. Łowicz.
Sirach v. Jezus Sirach.
Skusz Petr. Comoedia. 731.
Slefarnya. 602.
Solfa Johannes v. De partitione oratoria.
Soliloquia. 1308.
Sortilegia. 1269.
Sowizdrzał. 431, 773.
Spangenberg Johannes.
— Computus. 81, 840, 1238.
— Dialectica. 104, 1291.
— Elucidarius. 540.
— Evangelia. 544.
— Grammatica. 394, 1132, 1195.
— Psalterium. 561.
Spangenberg Johannes.
— Quaestiones musicae. 1346. 568.
— Rhetorica. 120, 1186, 1273.
Speculator iuris utriusque. 152. v. Durandus.
Speculum Saxonicum. 179.
— Germanice. 960.
in Sphaeram quaestiones. 1118, 1159. v. Sacrobusto.
Spiczyński Hieronim. O ziołach. 174. v. Herbarz.
Sposób żywota chrześciańskiego. 1313, 1344.
Stanislaus de Łowicz. v. Łowicz.
Stary obyczaj wiary. 432, 1326, 1336. v. Vetus mos.
Statius. 364, 774.
Stephanius. 229.
Sturmius Johannes. 77.
— Epistolae. 127, 539, 1177.
Suetonius Tranq. 795, 1070.
Summa angelica 883.
Summaria annotatio. 971.
Supputationum iuris LL. IV. 919.
Surius Laur. Psalterium. 378.
Susenbroth Johanes. Tropi' 1207.
Szamotulski Gr. Lectura super titulo De regulis iuris. 1296.
— Processus iuris brevior Io. Andreae. 1234, 1299.

Taberna. 875.
Tabulae decisionum. 924.
— institutionum iuris. 928.
Tabulatura. 587.
Tacitus Corn. 191, 342, 803.
Taniec garbaty. 614.
Tarcza duchowna. 1320.
Tarnobius v. Arnobius.
Taulerus Johannes. 1108.
— De passione. 1027.
Terentius. 16, 405, 888, 958, 979, 1075, 1090.
— cum commento. 407, 806, 978.
— parvus. 406.
— Comoediae (Polon). 322.
— Expositio. 430, 490, 579.

Terentius, ex Colloquia. 492, 721.
— — Sententiae. 12, 85.
Terra Franciae. 604.
Tertulianus. 944.
Testamentum. 1015, 1110.
— Novum. 1094.
— Carmine. 397, 1038.
— Novum cum Calendario. 412.
— — German. 211.
— — Graece. 199, 1016.
— Vetus. 778. v. Biblia.
Theodorus Cirenensis. 1042.
Theophilactus. In evangel. 401.
Thobias. 333, 1244, 1319.
Thomas S. v. Aquinas.
Tibullus. 1086, 1223.
— Loci ex. 239.
Ticzinensis Georg. Cantio de nuptiis regis iunioris. 327.
Tilesius Bern. Opuscula. 742.
Titelmanus Franc.
— Dialectica. 1120.
— In eplas divi Pauli. 202.
— — psalmos.
— Philosophia naturalis. 859.
Topica legalia. 906.
Torrentinus Herm. Postilla. 386, 1201.
Tractatus de sacramentis. 227. v. Błonie.
Tragedye żebracze. 1345.
Tragoedia humani. 290, 563. Polon. 312.
Trapesontius Georg. Dialectica. 57, 519, 724, 1208.
Trithemius Johannes.
— De scriptoribus eccles. 218.
— Epistolae. 884.
Triumphus caesaris. 598.
Trivii Grammatic. 35, 121, 151, 393, 574, 1007.
Tuchovigena Jacob. Fructifera inventio can. de poenitentia 245, 749, 1271, v. Methodus confessionis, et Modus confitendi.

Udalricus Dialectica. 142.
Urbanus mg. caput. 505.
Urbanus Bellunensis. Grammatica graeca. 551.
Usingen Barthol. Regulae congruitatis gram. 832.
Utrum in medico. 831.

Valentinus Posnaniensis. v. Wróbel.
Valerius Maximus. 222, 298, 800, 985, 1073.
— — auctus. 284.
Valla Laurentius. 779, 990.
— De argumentis. 1158.
— Dialectica. 72, 678, 729 1058.
— Epithome elegantiarum. 1155.
— Super novum Testamentum. 420, 655, 1037.
— In... Annotationes. 373, 1059.
— — Epithome. 47, 538, 727.
— — Paraphrasis. 640.
Velcurius. In physica. 346.
Vergerius P. P. Catalogus haeret. 415, 1174.
Verini Michael. Disticha de moribus. 132, 256.
Veterum consultorum. 282. v. Rutilius.
Vicellius Georgius.
— De selectis. 963.
— Postilla. 1094, 1343.
— Quaestiones cathechist. 59, 497.
Victores. 607.
Victoria. 445.
Vida Marc. Hier. Opera. 637.
Viis Caietanus de.
— Contra Lutherum. 499.
— Psalterium. 165.
Villichius Jodocus.
— Dialectica. 48, 729.
— Orthographia. 624.
— Prosodia. 666.
— Rhetorica. 1153.
Vincula Hippolitis. 1122.
Virgilius P. Maro.
— Buccolica. 482, 483, 484, 485.
— Georgica cum Scholiis. 631.
— Opera. 356, 459.
— Quaestiones in Eclogas. 250.
— Scholia in Georgica. 291.
Visorius (Voyer) Johannes. Dialectica. 696.

Vitae prudentium. 1024. cf. Bielski Marcin.
Vives Lodovicus de.
— De conscribendis epistolis. 530, 1189.
— De ratione studii. 514.
— Exercitationes linguae Latinae. 448, 998, 1114.
Vocabularium iuris utriusque. 389.
Voithow. 1317.
Voldersgraft Willem v. Gnapheus.
Voluptatis et virtutis pugna. 297.

Wróbel Walenty (Passer).
— Propugnaculum. 352, 715, 874.
— Psalterium. 427.
— Zołtarz. 1325.
Wrocławczyk v. Michał z Wrocławia.
Wzory. 207, 208, 233.
— wielkie. 864.

Xenophon (Graec.). 169. (Xelophontes).

Zabarellis Franciscus de. Lectura super Clementinas. 153.
Zaborowski. Rudimenta. 24.
Zacharias. Comment. in medicinam. 697.
Zachsius. Imagines. 343.
Zacsbergius. Sermones. 951.
Zanchinus. Epitheme. 776.
Zanchius. Epithome. 687.
Zasius Ulrich.
— De verborum obligatione. 868.
— Responsio. 585.
Zasius Ulrich.
— Singula responsa. 896.
Zodiacus vitae. 1088.
Zurecus. Annotationes in Ciceronem. 67.
Zuzanna. Comoedia de 83, 708. v. Macropedius.

SIEDM DOKUMENTÓW DO ŻYCIA JANICKIEGO.

wydał

St. WINDAKIEWICZ.

Nie będzie może poety, o którymbyśmy stosunkowo więcej wiedzieli, niż o Janickim. Czy on przypuszczał, że w przyszłości pamięć o jego osobie łatwo zatrzeć się może, czy też naśladował tylko w tym względzie Owidyusza, dość, że otworzyć jego poezye, a z faktów tu i owdzie rozrzuconych złoży się doskonałą całość. Lecz biografii takiej braknie, że tak powiem, stałości, braknie oparcia o dokumenta i daty, w którychby poszukać można upewnienia o prawdzie wypowiadanych zwierzeń, lub zwierzenia owe na nich rozciągnąć.

O ile wiem, ogłoszono dotychczas tylko jeden dokument do biografii Janickiego. Łukaszewicz mianowicie, podaje z jakiegoś współczesnego rękopisu, tekst patentu na doktora filozofii i uwieńczonego poetę, który Janicki uzyskał w Wenecyi w dniu 22 lipca 1540 r. (Hist. szkół, I, 76). Nadto Kętrzyński w pracy swej o Stanisławie Górskim (Roczniki Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu, VI, 133), zwraca uwagę na dwa listy kolektora Tomicyanów do Janickiego, będącego natenczas scholarem padewskim, które jednak (Teki Naruszewicza 56) dostarczają bardzo mało biograficznego materyału i wyglądają jak depesze dyplomatyczne, kto wie, czy właśnie Janickiemu przesłane. Sądzę więc, że nie od rzeczy będzie, ogłosić seryę następujących dokumentów, których z aktów biskupstwa (t. 18, 22) i officyum krakowskiego (t. 71, 72, 73) zaczerpnąłem.

Jedna jeszcze uwaga. Do biografii Janickiego nie uzyska się nigdy większego zasobu źródeł, bo naprzód pochodził on z ludu, którego

historya najmniej w aktach się uwidocznia, a potem umarł młodo, w 27 roku życia, kiedy jeszcze nie było czasu rozpocząć czynnego działania. Jest także trzecia okoliczność, wpływająca na ten niedostatek dokumentów, a mianowicie ta, że Janicki niebawem po skończeniu szkół w Poznaniu, poszedł do służby prymasa Krzyckiego, a ztąd do wojewody sandomirskiego, Kmity, a wiadomo, że jeśli gdzie, to w służbie najmniej się miewa sposobności, żeby samoistnie w aktach występować.

Z pierwszego dokumentu naszego zbiorku dowiadujemy się, że Janicki zaraz po powrocie z Włoch otrzymał probostwo w Koniuszy pod Proszowicami, którego kolatorem od kilku lat był jego mecenas, Kmita (Słownik geograf. IV, 342). Widoczna, że pan, który mu umożebnił uzyskanie zagranicznego wykształcenia, nie myślał zamknąć hojnej ręki przed rokującym piękne nadzieje młodzieńcem. Janicki jednak nie trzymał się długo tego probostwa. Dnia 7 grudnia 1540 r. zamienia je na inne w Gołaczowie pod Olkuszem, i do tego faktu odnosi się oprócz pierwszego także drugi dokument, który niniejszem ogłaszamy. Działo się to w czasie wyprawy Kmity na Tatary (El. VI), niezawodnie bez jego wiedzy, czyn nierozważny obraził mecenasa (Epigr. 63), i odtąd zerwały się osobiste stosunki pomiędzy pupilem a przemożnym magnatem.

Niema poco prawdy obwijać w bawełnę. Janicki postąpił sobie bez taktu, zmuszony, jak się zdaje, niedostatkiem grosza, który biorąc Gołaczów, mógł jako tako zaspokoić. Dnia 14 czerwca 1541 r. wydzierżawia na lat trzy dochody nowej parafii, i od arendarza, chłopa miejscowego, otrzymuje od razu czynsz roczny 18 grzywien. Nie wiem, czy do tej samej okoliczności odnosi się akt czwarty, który nawiasem mówiąc, jest nieco niezrozumiałym. Chłopi ze wsi Troki żalą się w konsystorzu na Janickiego, że mszalne każe sobie płacić w ziarnie a nie w pieniądzach. Trzebaby znać doskonale ówczesne stosunki ekonomiczne, żeby pojąć, dlaczego pobór tej należytości w płodach naturalnych przedstawiał większą korzyść.

Probostwo gołaczowskie stanowiło dla Janickiego teren nieustannych operacyj finansowych. W marcu 1542 r. sprzedaje karczmę tamtejszą jakiemuś krewniakowi swego arendarza, kontrakt zawiera na czasy wieczyste i otrzymuje za to 20 grzywien na rękę, a nadto obietnicę małego dochodu rocznego dla siebie i swoich następców.

Janicki znajdował się natenczas w okropnej biedzie. Suchotnik, musiał siedzieć w Krakowie i leczyć się ustawicznie, a choć zawezwani lekarze otoczyli go troskliwą i bezinteresowną opieką, to jednak ofiary z ich strony i łaski nie mógł poeta przyjmować. Nadto po śmierci brata, a niezawodnie także dla własnej wygody, sprowadził ze wsi matkę swoją, którą czule kochał, a utrzymanie dwu osób zdwoiło naturalnie jego wydatki. Akt siódmy naszego zbiorku jest wymowny. Schorowany

Janicki każe sobie zrobić ciepły płaszcz z aksamitu i podbić go futrem ze starego ubrania, oprócz tego poleca kuśnierzowi, żeby odświeżył ubranie jego i jego matki. *A reformatione vestium tam sibi, quam matri suae, unum florenum*, napisano potem w rachunku.

Na takie ekspensa nie starczyły jego ograniczone dochody. Gorączkowo pisze więc wiersze, żeby na życie zarobić, porządkuje i spienięża edycyę swoich »Tristiów«, a chorobą beznadziejną przyciśniony, układa hymn weselny na ślub królewicza Zygmunta. Ta walka dramatyczna szlachetnych uczuć z niedostatkiem pieniężnym, walka rozwijającego się pospiesznie wielkiego talentu poetyckiego z widmem nieubłaganej śmierci u łoża, rzuca garść złotego blasku na ostatnie chwile biednego elegika i nadaje jego poezyi piętno rozrzewniającej prawdy.

Wracając do dokumentów, dokument szósty mówi, że dnia 12 lutego 1543 r. nastąpiło obsadzenie parafii gołaczowskiej *per mortem et obitum venerabilis olim Clementis Janitii vacantem.*

I.

Actus resignationis ecclesiae in Gołaczów una cum decreto institutionis.

1540, VII. Decembris.

Reverendus dominus Bartholomaeus Gądkowski, Posnaniensis et curiae Cancellarius, Canonicus Cracoviensis, constitutus personaliter coram Reverendissimo in Christo patre et domino Petro, Dei gratia Episcopo Cracoviensi, ecclesiam parochialem Golaczoviensem, provisionis eiusdem Reverendissimi domini Episcopi, in dioecesi Cracoviensi sitam, quam in praesens quiete et tranquille obtinebat, ex causa permutationis cum venerabili ac egregio viro domino Clemente Janitio, Juris utriusque Doctore, pro ecclesia parochiali Konyussensi à se factae, in manibus memorati Reverendisssimi domini resignavit iuravitque in forma, quod in resignatione eiusmodi nihil neque doli, neque fraudis, neque symoniacae pravitatis aut illicitae pactionis interveniat, petens resignationem ipsam admitti et dictam ecclesiam Golaczoviensem vacuam factam esse decerni. Et Reverendissimus dominus praefatus admisit atque hoc ipsum sacerdotium vacare decrevit. Et ibidem incontinenti, de ecclesia parochiali Golaczoviensi sic ut praefertur vacante, dicto domino Clementi Janitio Doctori, auctoritate sua ordinaria providit et illum in persona procuratoris sui, videlicet honorabilis domini Joannis à Barczik, Rusyecensis Praebendarii, manus suae capiti eius impositione, ad eandem ecclesiam instituit et investivit simulque provisionis et institutionis literas eidem dandas decrevit atque adeo mandavit.

Praesentibus Reverendo venerabilibus ac egregiis viris dominis: Stanislao Borek, Juris utriusque, Cantore Gnesnensi et Cracoviensi, Custode Sandomiriensi; Jacobo à Costen, Juris Pontificii, Poltoviensi, et Jacobo Pontificio, artis medicae Doctoribus, Plocensi, Sandomiriensi ac Visliciensi Canonicis, ac me Joanne Rowieński actus huius scriba.

Act. Ep. Crac. XVIII 407.

II.

Mandatum Episcopi Cracoviensis circa Gołaczów.

1540, VII. Decembris.

Petrus, Dei gratia Episcopus Cracoviensis, Honorabilibus vicariis ecclesiae parochialis in Golaczow praesentibus requirens salutem in domino.

Noveritis, quod de eadem parochiali Ecclesia in Golaczow, provisionis nostrae, resignationem venerabilis domini Bartholomei Gadkowski, Posnaniensis et Curiae Cancellarii Ecclesiae nostrae Cracoviensis, parochiae praenominatae ultimi ac immediati possessoris, ex causa permutationis cum Venerabili domino Clemente Janitio, Juris utriusque Doctore, pro ecclesia parochiali Konyussensi per eum factae, vacante, praefato domino Clementi Janitio Doctori, clerico in minoribus ordinibus constituto, auctoritate nostra ordinaria providimus eumque in persona procuratoris sui, honorabilis domini Johannis à Barczik, Russiecensis prebendarii, manus nostrae capitis illius impositione, recepto imprimis ab eodem procuratore, iuxta statutum provinciale desuper editum, corporali iuramento, per ipsum tactis ad hoc scripturis sacrosanctis, in manibus nostris praestito, quod obedientiam praestabit, bona Ecclesiae non alienabit, et alienata pro viribus recuperabit, Ad dictam parochialem in Golaczow instituimus et investivimus, instituimusque et investimus praesentibus, curam Animarum, administrationem spiritualium ac regimen temporalium eiusdem Ecclesiae illi committentes. Quocirca vobis etc. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est impressum.

Actum et datum Cracoviae die mensis decembris septimo Anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo. Praesentibus: Reverendo ac venerabilibus domino Stanislao Borek, Juris utriusque, Cantore Cracoviensi; Jacobo a Costen, Juris Pontificii, Pultovieusi, et Jacobo Pontificio, artis medicinae doctoribus, Plocensi Canonicis.

Act. Ep. Crac. XXII. 50.

III.

Arenda domini Doctoris Clementis.

1541, XIV. Iunii.

Providus Joannes Piczek, Cmeto de Golaczów, ad acta praesentia personaliter constitutus, recognovit et per expressum fassus est, se Decimas plebanales post agros villarum Golaczów et Lgotha excrescentes omnesque et singulos agros dotis plebanalis Golaczow, una cum pecoribus et pecudibus ac tota suppellectili domestica, apud Venerabilem dominum Doctorem Clementem Janitium, in praefato Golaczow plebanum, hinc ad decursum trium annorum arendasse et in firmam arendam recepisse, Incipiendo huiusmodi arendam a proximo festo sanctae Mariae Magdalenae anni praesentis millesimi quingentesimi quadragesimi primi et sic eandem arendam usque ad festum sancti Bartholomei in anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo tertio inclusive continuando. Ratione cuius quidem arendae praefatus Joannes Piczek annis singulis durante huiusmodi arenda decemocto marcas pecuniarum pro rathis infrascriptis videlicet, novem marcas pro sanctorum Petri et Pauli apostolorum, et reliquas novem marcas pecuniarum pro sancti Martini, festis et rathis sese proxime et immediante sequentibus, praefato Venerabili domino Doctori Clementi se soluturum submisit, inscripsit et obligavit. Casu vero, quo, si contigerit vaccam aliquam aut vitulum in dote plebanali mori aut per lupos devorari aut aliquo alio modo deperiri, exnunc praefatus Joannes Piczek pro qualibet vacca marcam unam et pro vitulo unum florenum pecuniarum ipsi domino Doctori dare et solvere debebit et tenebitur sub poenis supradictis. Quam quidem arendam dictae partes sub poenis et censuris ecclesiasticis tenere et inviolabiter observare debebunt et tenebuntur. Praesentibus notariis.

Act. Off. Crac. LXXI.

IV.

Universitas incolarum villae Troki contra Janitium.

1541, I. Septembris.

Magister Stanislaus Brzesziczki, procurator, reproductis litteris citationis domini, debite ut apparuit executis, iuxta contumationem termini ad hodie factam, accusavit contumatiam Venerabilium dominorum, Clementis, in Golaczow plebani, et Joannis Barczik, quondam arendarii in Golaczowy, petens eosdem contumaces reputari et in eorum contumatiam suos principales ab causa absolui allegationemque suam ad probandum admitti. Et dominus praedictos incolas absolvendum decrevit allegationemque eorum, quod videlicet missalia pecuniis non autem in grano solvebant, ad probandum admisit eandemque hinc et ad primam iuris, post festum sancti Michaelis proximam, probandum mandavit.

Praesentibus ut supra.

Act. Off. Crac. LXXII.

V.

Venditio tabernae in Gołaczowy.

1542, IX. Martii.

Venerabilis dominus Clemens Janitius, philosophiae Doctor et in Golaczowy plebanus, apud acta praesentia et coram me notario publico personaliter constitutus, recognovit et per expressum fassus est, se tabernam in Gołaczowy, ad praedictam Ecclesiam parochialem et eius rectorem, pro tempore existentem, pertinentem, honesto Mathiae Pyczek et suis successoribus legitimis pro viginti marcis pecuniarum, in quamlibet marcam quadraginta octo grossos computantem, numeri et monetae polonicalis, in regno currentis, vendidisse eidemque tabernatori duodecim stadia agrorum videlicet, tria stadia iacentia pod osznicza, Item quatuor stadia inter agros Nicolai Madrek ex una et Joannis Rygula parte ex altera iacentes, Item quinque stadia inter agros Valentini Pyecz ex una et Jacobi Barthkowycz parte ex altera in haereditate villae praedictae

iacentes, ac hortum ad suam tabernam, dedisse. Qui quidem Mathias tabernator et sui successores, pro tempore existentes dictaeque tabernae possesores, Censum annuum duarum marcarum pecuniarum, pro quolibet festo sancti Martini, eidem domino Clementi et suis successoribus pro tempore existentibus, solvere ipsumque pro domino suo recognoscere, et illi debitam obedientiam praestare, ac tabernam pro suo arbitrio aedificare, et denuo construere debebit et tenebitur. Casu autem, quo ipse Mathias et sui successores, eidem domino Doctori Clementi, plebano in Golaczowii, et ipsius successoribus, in solvendo censu praedicto negligentes fuerint aut illi obedientiam debitam praestare recusaverint, extunc praedicto domino Clementi, plebano in Gołaczow et suis successoribus, licebit eandem tabernam, solutis et datis eidem Mathiae tabernatori et ipsius successoribus viginti marcas pecuniarum, redimere et eandem tabernam illi cui placuerit et visum fuerit iterum vendere et locare. Licebit etiam ipsi Mathiae, tabernatori, eandem tabernam pro eandem summa viginti marcarum pecuniarum, et non pro maiori, vendere, huiusmodi tamen venditio sine consensu praefati domini doctoris Clementis, in Golaczowii plebani, et illius successorum, fieri non debet, alias huiusmodi venditio invalida et nulla esse censeri debebit. Quemquidem contractum praefatus Mathias Pyczek in omnibus punctis et conditionibus universis se, et suos successores sub poenis et censuris ecclesiasticis, per quemcunque Judicem spiritualem contra se fulminandis, adimpleturum submisit, inscripsit et obligavit.

Praesentibus discretis viris dominis, Philippo Chalawsky, Nicolao Zukowszky, Nicolao de Grocholycze, Blasio Sobol et legali Abrahamo Gorszky.

Act. Off. Crac. LXXII.

VI.

Mandatum Episcopi circa Gołaczów.

1543, XII. Februarii.

Petrus, Dei gratia Archiepiscopus Gnesnensis et Episcopus Cracoviensis etc.

Noveritis, quia nos de ecclesia parochiali... in Golaczow, per mortem et obitum venerabilis olim domini Clementis Janitii vacantem,

venerabili domino Georgio Podlodowsky, Canonico Cracoviensi, providendum duximus etc.

Cracoviae duodecima februarii Anno domini MDXXXXIII...

Act. Ep. Crac. XXII, 182.

VII.

Executorum Testamenti venerabilis olim Clementis Janitii, Doctoris Philosophiae, occasione Birri de veluto nigro, ac Sabelli antiqui et foderae mardurinae antiquae ad propositionem latius describendam.

1543, XIII. Iunii.

Honestus Daniel, Pellio, animo et intentione litem legitime contestans, allegavit se huiusmodi Birrum a praedicto olim Venerabili Clemente habuisse, et suo sabello proprio huiusmodi Birrum subduxisse, a cuius subductione ex contractu illi quatuor florenos et quindecem grossos pecuniarum, ac à reformatione vestium tam sibi, quam matri suae, unum florenum peccuniae, per praefatum dominum Clementem solvi debere, offerens, se praedictis dominis executoribus huiusmodi Birrum restituturum, dummodo sibi quatuor cum medio florenos peccuniarum solverent. Dicti domini executores, animo et intentione litem legitime contestantes, negarunt narrata, prout narrantur. Et dominus contractum allegatum probandum mandavit.

Praesentibus notariis.

Act. Off. Crac. LXXIII.

PAMIĘTNIK JANA GOLLIUSZA,

MIESZCZANINA POLSKIEGO,

(1650—1653).

z autografu wydał i wstępem poprzedził

JÓZEF KALLENBACH.

WSTĘP.

Dwa są rodzaje pamiętników: jedne w tym są zamiarze pisane, aby kiedyś stać się własnością ogółu; drugie (co rzadsza) kreślone są w ukryciu dla własnej tylko przyjemności z tą miłą nadzieją, że kiedyś, po latach wielu, będą dla piszącego źródłem rozrywki, skarbcem wspomnień, a to wedle owej starej, doświadczonej prawdy, że pamięć ludzka nie zdoła wszystkiego wiernie przechować, że pomódz jej należy zapisywaniem wydarzeń, o których z poetą powtórzyć będzie można: »meminisse juvabit«. Literatura pamiętnikowa wszędzie i zawsze miała szerokie koło czytelników. Z innem wszakże zajęciem czytamy pamiętniki na urząd niejako pisane, odznaczające się powściągliwością w zwierzeniach, wymuszoną powagą, częstokroć chłodem; z innem zaś uczuciem wczytujemy się w spomnienia pisane »sobie, nie komu«, kreślone bez pretensyi, ale też bez obłudy. Takie pamiętniki, wchodząc nieraz do głębin duszy ludzkiej, stają się najwierniejszem zwierciadłem autora. Do tej-to kategoryi pamiętników zaliczyłbym skromne i nieudolne zwierzenia młodego mieszczanina polskiego, które dziwnem losu zrządzeniem za morzem znalezione, dziś po raz pierwszy z ukrycia na świat wychodzą. Da się o nich powtórzyć piękne porównanie królowej Nawarry, Małgorzaty Valois, która posyłając do Brantôme'a historyą swego życia, tak mu pisze: »Cette oeuvre ira vers vous comme les petits ours en masse lourde et difforme, pour y rece-

voir sa formation«. Taką masą ciężką i niekształtną są pamiętniki Jana Golliusza, z których historyk może nie jedno zaczerpnie do dziejów cywilizacyi polskiej. W stosunku do wcale licznych pamiętników szlacheckich polskich z XVII wieku, mają wspomnienia mieszczanina Zamojskiego znacznie odrębne: mówią nam szczerze i po prostu o doli mieszczańskiej w Polsce, o cichem życiu mieszczan polskich, o ich skromnych zabiegach, wytrwałej pracy, statecznem dążeniu do oświaty i ogłady.

Jan Golliusz wyrasta na Polaka. Rodziców miał snadź zupełnie jeszcze po niemiecku myślących, skoro dopiero po śmierci matki swej zrzuca niemieckie szaty i polską żałobę przywdziewa.

Urodził się r. 1634 w Bebra, miejscowości, nie dającej się bliżej oznaczyć. Był kalwinem, jak tego dowodzą kilkakrotne wzmianki w rękopisie. O swym ojcu nie wspomina Golliusz nigdzie dokładniej; matka z domu Bergemanówna, należała zdaje się do starszej generacyi mieszczańskiej w Zamościu, jak to można przypuszczać na podstawie wzmianek o stosunkach w Zamościu i o jej pogrzebie. Rodzeństwa miał Jan kilkoro: słyszymy o bracie Samuelu, o siostrach. Pamiętnik swój rozpoczyna Golliusz w chwili, kiedy matka jego już jako wdowa domem zarządza. Stosunki majątkowe Golliuszów były zapewne skromne; w każdym razie troskliwa matka wyprawia syna na naukę do uniwersytetu w Lipsku. Szesnastoletni Jan uznawszy, że studia w kraju »admodum frigent« wybiera się pod jesień r. 1650 do Lipska. Pobyt swój w sławnym uniwersytecie, przygody dzienne i nocne opisał Golliusz szczegółowo i z widocznem upodobaniem. Życie swobodne niemieckich burszów takim go zachwytem przejęło, że nie wahał się poświęcić ni pieniędzy ni trudów, byleby tylko po roku też z »penała« zostać prawdziwym »studiosus«. Naiwność młodzieńcza, powaga w opowiadaniu szczegółów błahych nadają cechę humorystyczną tej części pamiętnika.

Po dwuletnich studiach w Lipsku wraca Golliusz do Zamościa w czerwcu 1652 r. trafiając na wielki popłoch w okolicy z powodu wojen kozackich.

Jąć się widocznie nie było czego, aż z nudów prędzej niż z potrzeby zaczął bakałarzować. Pierwszą uczennicą była jakaś mała »Krzysia«, którą Goliusz miał wyuczyć czytania i pisania. »Tylko, że tępa bardzo w tych rzeczach była«, dodaje młody nauczyciel.

Lekcye z Krzysią nie zabierały mu pewno dużo czasu. Chwile wolne poświęcał Golliusz dalszemu kształceniu się i z tego-to czasu, z r. 1653 powstał główny zawiązek grubego z czasem tomu, który się dziś w British Museum przechowywa. Golliusz, nie dość zamożny, aby nabywać dzieła, począł w Zamościu skrzętnie wypisywać z różnych książek ustępy interesujące go lub potrzebne do praktyki prawniczej. Jeśli zważymy, że wypisy te poczynił w Zamościu, i że najłatwiej ksią-

żek mógł dostać od profesorów Akademii tamtejszej, a może i z biblioteki zamkowej, to wypadnie nam szczegółowo podać spis rzadszych dzieł używanych przez Golliusza. Rzuci to bowiem światło prawdziwe na zapas biblioteczny w Zamościu w połowie XVII wieku. Chociażbyśmy przyjęli, że Golliusz z dostępnego mu źródła ani wszystkich, ani nawet najważniejszych książek nie wyczerpał, przecież i to, co miał w ręku, i to, co wypisał, charakteryzuje epokę i człowieka. Podaję niżej [1]) jako przykład próbkę excerptu Golliuszowego. Tutaj, nie chcąc przedłużać słowa wstępnego, dam tylko suchy wykaz dzieł przez Golliusza czytanych. Pominąwszy klasyków rzymskich, których Golliusz stosunkowo mniej przytacza, zaznaczam z góry, że do ulubionych autorów jego należą: Plutarch (w tłóm. łacińskiem), filozof Seneka, bajki Ezopowe, pamiętnikarz Valerius Maximus, wyciągi z Justinusa, historyk Florus, a z nowszych Bakon Werulamski i Utopia Tomasza Morusa.

Nadto znajdujemy w rękopisie Golliusza wyjątki z następujących dzieł, których najnowsze (dla Golliusza) wydania, o ile się stwierdzić dają, przytaczam:

Aelianus, Varia Historia, ed. Perusci, Romae, 1545, 4-o.

Stobäus, Florilegium s. Sermones a C. Gesnero in *lat.* trad. ap. *Fabrum*, 2 voll. 1609. Fol.

Nicephorus Gregoras, *Ῥωμαϊκὴ ἱστορία*, ed. pr. Graece et *latine*, Basil. 1562.

Rufinus Tyrannius, Historiae ecclesiasticae, liber primus etc. 1549.

Lemnius Levinus, De habitu et constitutione corporis, quam Graeci *κρασιν*, triviales complexionem vocant libri II, Francofurti, 1619.

Idem, De termino vitae liber. Libellus de honesto animi et corporis oblectamento et quae exercitatio homini libero potissimum conveniat, Lugduni Bat. 1639.

Riolanus Johannes, Artis medicinalis theoricae et practicae systema, Basileae, 1629.

Agrippa Cornelius, De nobilitate et praecellentia foeminei sexus, Coloniae, 1532.

Dieterich Cunrad, Institutiones Dialecticae ex probatissimis Aristotelis et Rami interpretibus conscriptae. Editio nova. Giessae, 1655.

Schoenborner G., Politicorum libri VII. etc., Editio quarta, Francof, 1628.

Magirus Tobias, Eponymologium criticum ex principum, sacrorum, secularium, virorum togatorum, locorum insignium, patrum, philologorum, medicorum, poëtarum, historicorum descriptionibus, Francof, 1644, 4-o.

---

[1]) Ob. »Dodatki«, str. 125.

Magirus Joannes, Antropologia, hoc est commentarius in P. Melanchtonis libellum de Anima, 1603.

Golius Theophilus: 1) Epitome doctrinae politicae ex libris politicorum Aristotelis collecta, 1622, 8-o.
2) Epitome doctrinae moralis ex X. libris ethicorum Aristotelis collecta. 1617, 8-o.

Ens Gaspar: *Μωροσοφία* i. e. Stulta sapientia. Coloniae, 1620. (nadto wydawca najrozmaitszych rzeczy, np. Aleman, Vitae Humanae proscenium, 1652).

Drexelius Hieremias, Aurifodina artium et scientiarum omnium, Antverpiae. 1641.

W marcu r. 1653 umiera matka Golliusza. Osierocone rodzeństwo, zapewne po naradzie z krewnymi i przyjaciołmi, postanowiło pracować na siebie. Młodszego Samusia odwozi niejaki Abramowicz do Lublina na naukę u złotnika, młodszą siostrę Jana, Annę bierze na wychowanie »pani Gutowa« (druga siostra była zamężna za Jakóbem Hazem w Zamościu), a sam Jan wybiera się w maju do Lwowa, szukając widocznie zajęcia. Jakoż we Lwowie po dwumiesięcznych staraniach »zmawia go P. Berny na inspekcyą do syna swego«. W sierpniu wraca z pupilem swoim Golliusz do Zamościa. Notuje w pamiętniku skrzętnie zdarzenia małomiejskie, ale czy to szara jednostajność zajęć i przygód, czy też coraz bliższa burza wojenna przerywa zapiski Golliusza z końcem roku 1653.

Jakie były dalsze koleje życia Golliusza, nie da się z księgi jego oznaczyć. Wśród zawieruchy wojen kozackich, wśród zalewu szwedzkiego, ginie nam z oczu mieszczanin zamojski. W rękopisie spotykamy tylko luźne dowody, że w r. 1657 i 1660 bawił Golliusz w Zamościu. Pierwszą datę znajdujemy na wekslu [1]), którego brulion wpisał Golliusz do swej księgi. Wypożycza tam Golliusz niewiadomemu tysiąc złotych polskich »należących pro sorte siostry rodzoney panny Anny Golliuszowny«. Szczegół ten pozwala nam wniknąć w stosunki majątkowe rodziny. Matka Jana zostawiła, zdaje się, dzieciom swoim co najmniej cztery tysiące złp., skoro na każde z dzieci tysiąc złp. przypadło. Nie było zatem niedostatku w rodzinie Golliuszów. Jan chodził nie źle koło spraw swoich, skoro innym razem mógł wypożyczyć Jakóbowi Kepel złp. trzysta [2]). Nieszczęścia, jakie na kraj polski wówczas spadły, pobudziły Golliusza do żywszego zajęcia się sprawami bieżącemi. Przepisuje listy szwedzkie do Zamoyskiego pisane, odpowiedzi Zamoyskiego, listy

---

[1]) Ob. »Dodatki«, Nr 5. [2]) Ms. fol. 298-b i 299-a.

Jana Kazimierza, Rakoczego i i. Między rokiem 1660 a 1665 zaszedł jakiś ważny w życiu Golliusza wypadek. Niema w jego rękopisie żadnej z tych lat notatki, ale w r. 1665 pojawiają się nagle pierwsze poezye Golliusza, wywołane »affektem życzliwym ku pannie Katarzynie Buzewiczównie«, z którą w r. 1666 aż w Kieydanach na Żmudzi się ożenił. Jakie losy zagnały mieszczanina Zamojskiego do Kieydan, trudno odgadnąć. Nie wiemy także, czy panna Katarzyna mieszczanką była, czy też szlachcianką, a co najdziwniejsza, że sam Golliusz nie wiedział na pewno, jak się jego bohdanka nazywa. W rękopisie raz ją wymienia jako Buzewiczównę, to znowu pisze: Budrewiczówna. W liście weselnym nazywa matkę panny młodej: Jey Mścią Panią Judytą Popłaską Buzewiczową. Jakkolwiek się rzeczy miały, pan Jan kochał się na dobre, a widomym znakiem tej jego miłości są dzisiaj dla nas wiersze jego i anagramy, któremi serce panny Katarzyny zdobyć pragnął. Czy tylko serce? Panna była posażna; do matki należały Miłaszuny [1]) w powiecie Wiłkomirskim, niedaleko Kieydan. List weselny Golliusza [2]) dowodzi pomyślnego wyników zabiegów jego miłosnych. Wolno się domyślać, że jako zięć pani Judyty Buzewiczowej czy Budrewiczowej żył nasz mieszczanin nadal w dostatku, sprawami kraju coraz żywiej się interesując. Wnosimy to z licznych kopij listów politycznych, paszkwilów na Sobieskiego, wyciągów z Kojałowicza itd. Chronologicznie da się stwierdzić zapiska (fol. 254-b), opatrzona datą r. 1683: »Przestroga do seymików«. W r. 1686 dopisuje szczęśliwy małżonek do dawnego wiersza dwuwiersz »do Kasienki« [3]). Innym, późniejszym jeszcze śladem życia Golliusza jest dziwna notatka na karcie 154-a jego manuskryptu:

»Exulta Germania, venit enim tempus, quo nomen Leopoldus transit in omen. Anno 1689«.

Jakim sposobem manuskrypt Golliusza dostał się do Anglii, zapewne nigdy się nie dowiemy. Rękopis ten oznaczony: »Bibl. Sloan. 1361«, był jednak w Anglii już przed r. 1753. W tym bowiem roku nabyto uchwałą parlamentu na własność Anglii bogate zbiory książek i rękopisów, które Sir Hans Sloane zgromadził; nasz zaś rękopis według sygnatury bibliotecznej w zbiorach Sloane'a się znajdował [4]). Szczegółowy opis grubego in 4-o tomu podaję w dodatkach. Tu zaznaczę tylko, że pismo Golliusza ścisłe, drobniutkie i nader oszczędne, jest w wielu miejscach bardzo nieczytelne. Rękopis nie miał odrazu dzisiejszej objętości. Kilka zeszytów wkleił Golliusz później. Książka cała jest doskonałym wzorem owych tak licznych w XVII wieku »Silvae Rerum«. Maluje się w tym rękopisie dosadnie strona umysłowa i oby-

[1]) Por. Opisanie manuskryptu w »Dodatkach«, Nr 7, k. 135-a.

[2]) »Dodatki«, Nr 3. [3]) »Dodatki«, Nr 2,

[4]) Por. »British Museum« *Przegląd Polski,* maj 1889, str. 375, gdzie pierwszą wiadomość o znalezionym rękopisie Golliusza podałem.

czajowa, zwłaszcza młodego Golliusza. Wypisy z uczonych dzieł, które wyżej wymieniłem, przeplatał Golliusz wierszami lub prozą arcyswawolnej treści. Przytaczać ich nie widzę potrzeby, tem bardziej, że »Jovialitates« Potockiego dzierżą na tem polu pierwszeństwo.

Z całego rękopisu wyziera po półtrzecia wieku pogodna, dobroduszna twarz mieszczanina zamojskiego. Nie znamy jego starości, ale młodość miał szczęśliwą, skoro poznał kawał świata, nabył wiedzy za granicą, uczył się i jak mógł na życie pracował. Usposobienie miał pogodne, ludziom się podobał, bo umiał w potrzebie powiedzieć mówkę weselną czy oracyą pogrzebową, bo wierszykiem okrasić umiał skromne biesiady sąsiedzkie. Był to jeden z tych poczciwych, prostych mieszczan, których, Bogu dzięki, nigdy Polsce nie brakło. Trochę ociężały w ruchach i myśli, trochę powierzchowny w naukach, trochę próżny w stosunkach towarzyskich, ale z sercem złotem, zamiłowany w pracy, oszczędny, zapobiegliwy: jeden z typów polskich XVII wieku i jako taki godzien, aby myśli jego i uczucia przed nami odżyły.

We Fryburgu Szwajcarskim, dnia 5 marca 1890 r.

(Mus. Brit. Bibl. Sloan. 1361). Fol. 110 a.

Ego Johannes Gollius natus sum Bebre Civitate Regia patre An- 1650.
drea Gollii, Matre Catherina Bergemanowna, Anno verbi incarnati 1634 die 3 martii, hora 15 in novi [1]) Horrologio, Hora vero 9-na in novi [2]) ipso die Veneris. Totum vitae meae curriculum emensuratum, singulos quosque dies annorum in quibusnam actionibus consumpserim, quae notabilia tum mihi ipsi, tum me sciente in his regionibus, in quibus ego p. t. versabar, inter personas notabiles acciderint, succincte et brevissimo laconismo, colligere et observare placuit, non aliam certe ob causam, quam dulcissimae memoriae causa, si aliquando post modum contigerit vere hisce delectari; nam iuxta illud tritum axioma »olim meminisse iuvabit«; hoc igitur brevi annotato, in nomine Tuo, Sanctissima et individua Trinitas, in nomine Tuo, dulcissime Jesu, qui α et ω es omnium, id ipsum inchoare aggredior, tu fac, ut quam felicissime cuncta ex animi sententia fluant, ad honorem inprimis Tuae Sanctissimae Maiestatis, tunc Parentum, cognatorum, agnatorum, et quorumvis mihi propensissimorum, solatium et ornamentum. Amen.

Annus 1650.

Naprzód tedy pod czas przypadku tego, gdy Niemiec ieden, Balwirczyk Nieboszczyka Wolskiego, powadziwszy się z nim w domu Bursysowej na Rogu przy gorzałce, sztychem z świata tego zgładził, będąc w ratuszu na dekrecie executorio illius homicidae widziałem się z P. Hasem, który inter colloquendum powiedział mi tysz o wyiezdzie swym Wyiazd moy
do Lipska, które leży in Misnia, parte Germaniae, Electoris Saxoniae; do Lipska.
co ia gdy P. Matce w domu oznaymił, ona ultro domagała się tego y starała, abym zaraz przy teyże occasiey z nim do Niemiec wyiachał, iam tysz nie od tego był, słuchając y woli rodzicielskiey i nimaiąc tysz tu tak dalece czym się bawić, gdysz studia pod ten czas tu admodum frigebant, z onym wyprawiłem się zaraz w drogę z Zamościa iakoś Prima Septembris. W drodze tey bardzo wielkich musiałem zażyć od 1 Septemb.

---

[1]) [2]) Wyraz nieczytelny.

tego Nieuważnego człowieka y prawie Ingrato cuculo discommodatiey, niedosyć abowiem, iże seruiliter ze mną sobie poczynaiąc, któremum wszystko musiał wysługo- (110-b) wać gorzey chłopca, naostatek kazał mi ieszcze sobie y forysować, gdziem dopiero poczuł wielki trud i biedę, przed tym mało co a prawie nic na koniach nie ieżdżąc, a wtenczas
October. musiałem więcey forysować aniżeli 60 mil, od poranku aż do wieczora siedząc na koniu; świadom kożdy y [sat (?)] [1]) o tym teraz, co to umi, gdy kto na koniu nie ieżdżąc potym osiada konia. W tey drodze bawiąc się niemal sztyry Niedziele (rachuią bowiem z Zamościa do Lipska mil 320) diuino fauente numine przyiechaliśmy do Lipska quarta
4 ta Octobr. Octobris. Gdzie pobawiwszy się dni dwa ieszcze daliey z nim iezdziłem to iest 10 mil za Lipsk do Bursztetu, kędy mi tysz na iednym noclegu y kontusz y iemu zygarek ukradziono; tam on woły swoje poprzedał, które na ten czas miał. Po przedaniu wołów znowu do Lipska iechaliśmy, kędy przyiechawszy zarazem naiął sobie gospodę z Stołem
23 Octobris. 23 Octobris u Gospodarza iednego Piekarza, imieniem Jerzego Win-
24 Octobr. klera na ulicy, którą zowią po niemiecku Reichstrasse. It. 24 Octobris wpisałem się in album academiae, y in album studiosorum to iest w Natiey, o ktorey nieco naminię.

Natia. Natia u Studentów iest to zgromadzenie na pewnym Mieyscu wszystkich Ziąmkow tak Studentow iako y Penałow. W Lipsku abo-
Bachant. wiem dzielą się wszyscy studenci na Nacye, to iest są rozmaite: Jedna Silesia do którey tak Polacy iak Węgrowie. tak Slęzacy iak Czechowie
Pennalis. wszyscy pospołu należą; druga Saxonica, do ktorey Studenci ex Saxonia należą. Trzecia Misnica, do ktorey Misnicy et sic quam sequenter inszy etc. etc. długo tego mówić. Gdy ktory student z kąd przyiedzie Nouitius, do swey się Natiey pyta y tam się wpisuie, a zowią takiego Nouitiusa (gdy ieszcze nie absolwował) po niemiecku Studenci y natio-
Proprietates. nales fuchs, po polsku lis a proprietate chytrości, Bachant etc.; dopiro
Pennalis. gdy się wpisze u seniorow studentow in album zowią go Penalem, Rabschnabel etc. Ten Penał, naprzód żadnego ornamentu vestitus nie zażywa, namnieyszey stążeczki ani u kapelusza, ani u sukien ani u butow nie nosząc, a czyni to przez calusieyki rok, póki ten dzień nie doydzie, w który się wpisał w natię. Potym przed żadną Białogłową ani Panną kapelusza nie godzi mu się zdiąć ani z nią rozmawiać, gdy studenci widzą, alias karanoby go za to y corrigowano. 3) Studentowi każdemu powinien się prawie mostem kłaść, wszystko mu wysłużyć co-
(111-a) kolwiek mu rozkażą, gdy piią nalewać według iego myśli y rozkazania, alias, gdy źle naleie a niepodoba mu się, zbeszta go a czasem y w gębę da; świcę przed nim nosić, gdy do ciebie przydzie student, częstować go, udarować go, etc. Ten Penał, wpisawszy się w na-

[1]) Wyraz nieczytelny nakształt: sat.

tię, idzie na Convent to iest bankiet studencki, gdzie oni piją; tam powinien Access im dać, to iest według którego conditiey, kilka Talerów, dlatego, że go przyięli do swey companiey; y zowią to, gdy on acceduie do nich: Access schmaus. Tedy acceduiąc do nich, oddawszy im pieniądze, iako się z nimi zgodzi, tey ceremoniey używa: weźmie szklankę piwa, stanowszy na śród izby przed nimi, wypiwszy ią, stłucze ią o ziemię, y słowa te mówi: da liegt Fuchs, da steht Pennał, to iest, oto leży liszka a tu stoi Penał. Za które zaś pieniądze oni bankiet szumny sprawuią, iedzą, piią, muzykę maią, dobrey myśli są, a on im powinien usługować. Potym przez cały rok za kożdy miesiąc kożdy powinien dać miesięcznych piniędzy studentom gr. polskich $22^1/_2$, także gdy iego natalitia przydą, oni go wiążą, a on powinien za to oddać do Natiey Pułtalera; gdy iuż trzy ćwierci roku iest, tedy mu dozwalają studenci pierwszą stążkę do kapelusza przywiązać, za co im płaci złoty. Na dwie niedzieli przed wyściem iego czasu znowu Studenci się zeydą wszyscy y onego absolwuią a zowią to Absolvirschmauss, gdzie także, iako się zgodzi z Studentami, powinien im płacić pro novis honoribus, że go wyswobadzaią z tego stanu, pieniądzmi; po tym zapłaciwszy dadzą mu szklankę piwa wypić, y także iako y pierwszą o ziemię stłucz, tych słuw zażywaiąc: da liegt Penal, da steht zukunftige Bursch, to iest, oto leży Penał a tu stoi przyszły student, tedy mu oni potym tego gratuluią, ale przecie, gdy oni za iego pieniądze się bankietuią, on im musi wysługować y nalewać aż do samego tego dnia, w który się w natię zapisał; a przez cały rok obchodzą się wszyscy collegią (sic) y bywaią iuniorami po Tydniu u Seniorów; potym, gdy iego dzień y czas wychodzi, wolno mu się będzie, iako naylepiey będzie mógł, według swey substantiey wystroić y nosić; żaden mu za to nie rzecze. Potym wpisze się w drugie Album, kędy sami studenci się wpisuią y przymą go za dobrego studenta, gdy wszystko odprawi, (111-b) quod incumbebat in statu Penalistico. Studentem bywszy, honoru swego y sławy przestrzygać powinien, za którą oni się tanquam pro [avia][1]) uimować zwykli, to iest, gdyby się trafiło, żeby cię kto choć iednym słówkiem u nich pospolitym, to iest Hundsffot obraził, o to zaraz powinieneś z nim certować y na poiedynek wychodzić; co gdybyś nie uczynił a ichby się doniosło, żadney reputatiey między nimi, quod magis, y przestawaćby z tobą nie chcieli. Gdy na poiedynek wychodzą, lubo auff den Stoss lubo auff den Hieb maią zawżdy secundantów, którzy pilnuią, aby w tym razie de salute eorum non periclitaret. Po poiedynku przed gołą szpagą windicowawszy swey krzywdy, zaś bankietuią y częstuią swych secundantów. Tego wyzywania na poiedynek strictissime zakazuią Professores sub pena relegationis, któ-

Accesschmauss.

Onera Penalium.

Absolutio penalium.

Studiosi, eorum mores.

Relegatio.

[1]) Wyraz nieczytelny nakształt: »anima«.

rzyby tam byli, iednakże oni ea minus curant, złożywszy [1]) (?) sobie [2]) (?) definitionem relegationis (bo to communissimum u nich y saepissimum relegatia) w ten sposób: relegatio est honorifica transmissio ex una universitate in aliam. 2) Studentow starszych, którzy przed nim wyszli y absolwowali respectować powinien. 3) Studenci in natione obchodzą się w sztyry niedziele po dwuch officio, których zowią senior y subsenior, do których Penałowie subseniores porządkiem ichże przez ten cały
Senior. czas powinni chodzić na wysługowanie. Senioris munus: studentow
Subsenior. u siebie mieć album, a kiedy convent y Schmauss według porządku kazać ich zaproszywać. Subsenioris: mieć penalium album, od onych pieniądze, gdy winni, wybirać, a gdy złożą drugim ten swóy urząd, powinni oba na końcu za te pieniądze Penalskie Nationi bankiet uczynić. 3) (sic) Studenci exercitia różne privatne swe bardziey aniżeli nauk y Akademiey pilnuią, bowim iedni uczą się z nich raczey szyrmować,
Exercitio tancować, kapreoli [3]) wyrzynać, rozbirać, trenczyrować, wypi...[4]), Pe-
Studiosorum. nalow wysysać iak wężowie, aniżeli collegia visitare; którzy tysz pilni collegia visitantes, zwykli y dysputy publice do druku wydawać, y dysputować, iakosz nimasz tego tydnia, żeby dysput publicznych nie bywało, gdy taka congregatio studiosorum iest.

Professores. In Universitate professores dzielą się tysz naprzód in nationes iako studęci, potym in facultates. Dlatego co Puł Roku z kożdey natiey profesorskiey według porządku obieraią Rectora, którego zowią Magni-
Rector. ficem, a ten iedno Puł Roku trwa (112-a) in hoc munere przez ten cały czas quo fungitur, vacuiąc od Lectiey swych. Potym dzielą się in facultates, to iest in facultatem theologicam, Juridicam, Medicam et Philosophicam, z których kożda osobliwych ma swych Profesorów, którzy Lectie czytaią, a żaden profesor nie czyta więcey na dzień
Facultates. iedno Godzinę, y to we środę y w sobotę w tydniu nie czyta, które dni postanowione są dla disputaciey. Kożda facultas ma proprios decanos, iest decanus Theologiae, Ordinarius Juris prudentiae, decanus medicinae et Decanus Phil. Dlatego kiedy z którey Facultatis disputa wychodzi, eiusdem facultatis decanus assidere tenetur et eiusdem Facultatis professores et Doctores oppugnare. Prawa Studentów co Ćwierć Roku perlegunt, aby Ignorantia earum nie excusowali się, gdyby iaki excess
Privilegium zdarzył się. Między innymi privilegiami maią tysz Studenci y to singu-
Studiosorum. lare, iż quod Deus avertat, gdyby Student będąc y na Dwanaście Mil od Lipska, a miałby kogo zabić, tedy odwoławszy się iedno na Academię Lipską, że iest studentem Lipskim, tedy Magistratus imować się go nie może, tylko do Lipska dawszy znać, onego tam odesłać, którego

[1]) [2]) Bardzo nieczytelne.

[3]) Z francuskiego: »cabriole« (lub: capriole) skok, taniec, por. *Linde* s. v. kabryol.

[4]) Wyraz nieczytelny.

potym ipsi Viri Academiei sądzą; a ieżeliby stanęło, żeby condemnowano, żeby było atrox homicidium y prawo to opisowało na takich, tedy po staremu nie mają poena gladii, iedno perpetuum carcerem na niego; w którym więzieniu, tuszą drudzy, że gdyby do sztyrech lat został doctorem y promował się, tedy wolnym bywa, iakosz Regiomonti to prawo pewnie valet, y ieszcze ad Carcerem daią mu iednego profesora, któryby do niego chodząc onemu lectye czytał y onego informował. Promotiones bywają tam Baccalaureorum do Roku trzy razy, na Magisterium, zaś iedno iedna do Roku in Februario, która tak się odprawuje: naprzód Baccalaurei qui promoti sunt in Magisterium przez sztyry niedziele zawsze bywać muszą na Examinie y disputować przed promocią; post Examen kożdy, sprawiwszy sobie przecie ozdobne szaty Magistrowskie, prowadzą ich ipso die festivitatis do Collegium, w którym Collegio naprzód Decanus Philosophiae ma Oratię, w iakiey zechce materiey, potym finita ea conscendit Cathedra; własny ich promotor, który na to iest designowany, ma także Oratio, potym w połowie Oratiey ad praesentandum illorum ingenii Specimen, każe z nich iednemu mówić oratię (na którą on im przed Promocią każe wprzód nagotować się) solutam po Łacinie, drugiemu ligatam, quibus finitis tandem ille continuat suam orationem, iubet eos (112-b) singulos conscendere Cathedras, capitibus eorum imponit Birethra, Pythagoricos annulos manibus, Libros apertos et occlusos, dat eis potestatem legendi, docendi, disputandi etc. (albowiem, gdy Magister tam iest, który na inszej academiey się promował, collegia privata nie wolno mu publice ad valvas przybić y czytać, tylko tam promuiącym się); potym prowadzą ich zaprosiwszy i drugich gości in prandium Philosophicum na mieysce, gdzie obiad zgotowany iest, z Trębaczami na wieży podle Academiey onym przygrywaiącymi. (i Magistrowie tenentur zawsze kędy im Rektor rozkaże abo disputować abo co czynić, wszystko exequi, także gdy Magnificus na iaki publiczny akt idzie, lubo na pogrzeb, lubo gdzie indziey, za Rectorem chodzić). Collegia w Lipsku na rożnych od siebie mieyscach budowane są nie in uno corpore iako Zamoscii, a te są: iedno iest Collegium Maius Principum, drugie Minus Principum, 3 Paulinum, 4 Petrinum, Piąte Collegium Rubrum, szóste Collegium B. Mariae Virginis, po niemiecku zowią Frauen collegium. In Juniore Principum Collegio leguntur Philosophiae, Theologiae et Medicae lectiones, et his facultatibus erectae disputationes ibi absolvuntur. In Paulino Hebraica lingua et Rhetorica Artis legitur, in Petrino Juridicae lectiones et ex his disputationes, in exteris collegiis modo cubicula vel Musea pro Studiosis ad habitandum reperiuntur. We dwuch Collegiach mieszczanie prawo maią, qui intus habitant, po wielkiey nocy w iednym wyszynkować przewożnego Altemburskiego piwa beczek Szesdziesiąt, w drugim wyszynkować piwa beczek pułtorasta (gdysz nikomu nie godzi się piwa

Promotiones.

Promotiones Magistrorum.

Prandium Philosophicum.

Collegia Lipsien.

Cereuisia in Collegiis.

przewoźnego szynkować w mieście oprócz publicznych dwuch Radzieckich Piwnic), na które Piwo mieszczanie i inny lud częściey daleko i więcej czasem chodzi aniżeli Studenci na Lekcyie. In Paulino Collegio, w którym i kościoł iest, który zowią Paulinum Templum, tudziesz
Carcer Studiosorum. zaraz przy kościele Carcer Studiosorum, który bardzo straszny iest i boią się go bardzo Studęci, częścią, iże tusz prawie może z niego wszystko w kościele widzieć, częścią iże lemures y inne terriculamenta nocne zwykły się tam pokazywać, a do tego ex relacione aliorum iakom słyszał, że in hoc Carcere studentowi iednemu diabeł szyie urwał y do kościoła wyrzucił z iego księgami i poduszkami, które ia sam będąc w tym kościele raz przy kącie na ustroniu leżące widziałem. A ten Carcer iest troiaki: ieden iest spodni, w który o mnieysze excessy studentów, ba y Penałów wsadzaią, drugi srzedni, w który chłopy, którzy ze wsi Academicznych są, gdy co zrobią, wsadzaią. A trzeci, si quid [deganuadi] [1]) (113-a) gdyby Student co na gardło zasłużył, tam go na
Annus 1651. wieczne czasy zwykli sadzać; którego iednak ia żadnego z łaski Bożey nie próbowałem ani widziałem, ale alii dosyć.

Maius. Mieszkaiąc tedy Puł Roku apud hunc bipedum nequissimum, musiałem od tego piekarza gdzie indziey się przeprowadzić dla iego złego
Habitatio altera. ze mną obeścia, a to obeznawszy się z iednym tam studentem, ba, Penałem imieniem Janem Radockim, który Szlachcic był ze Śląska, garbaty, tam z pod Cieszyny z Ochab, iego maiętności; do niego za iego
Radocki. własną prośbą, gdysz iedno tysz sam był, właśnie na same »iubilate« przyprowadziłem się, u któregom miał darmo mieszkanie na ulicy którą zowią Klosterstrasse. Oraz postarałem się tysz sobie gdzie indziey y o stół, naiąwszy sobie u iednego mieszczanina, imieniem Paula
Mensa altera. Schmida in der Saltzgasch po kopie na tydzien, który niemal przecie lepszym był aniżeli u piekarza. Tychże czasów wziąłem znaiomość tam w Lipsku z iednym z Polski szlachcicem, imieniem Stefanem Starczew-
Starczewski. skim z pod Sieradzia, który był crine ruber y non multum etiam degenerabat moribus a prognostico, bo był chłop bardzo fałszywy y nieszczyry a po prostu y Magnesowaty, u którego mi Seneca y inne xięgi poprzepadali; lepiey by było, nigdy mi się z nim nie obeznawać. Tychże czasów przyjechał był do Lipska y Jacub Wuier, który Buchalteryey począł się był uczyć, iednakże nie kończył, a sam tenuissimo victu żył; stołu sobie nie naymował nigdzie, tylko tak czasem gdy mu appetit dobry do iedzenia przypadł, do Pospolitey kuchni na obiad y na wieczerzą chodzywał; przedemną Ćwierć Roku z Lipska wyiechał,
16 Mai. będąc tam 3 Ćw. Roku.

Die 16 Mai, Deo favente, absolwowanym był w Natiey z Penal-

[1]) Wyraz nieczytelny.

stwa y novos honores otrzymałem, dawszy im, iakom się z nimi mógł zgodzić, Absolvirschmauss.

4-ta Septembri Abrahamus Rosnowski, Szlachcic Polski, który przedtym był Franciszkanem, w kościele Ś. Pawła publice reuocował i na wiarę Luterańską przystał; iednakże, iakom ia zrozumiał z owego Chłopa, iedno piniądzmi uwiedziony, podziwaiąc [1]) się wiele piniędzy to uczynił, bo po revocatiey powiedał: »gdyby mi Papież tysiąc czerwonych y drugi przysłał, iabym znowu Catholikiem był«; stąd noscitur wielka inconstantia. 4 Septembr.

23 September. Promotia sześci doktorów Theologiae odprawowała się y bardzo przystoynie y grzeczy, bo w kościele Sgo Pawła publice była ob...[1]) szpalerami, których gdy do kościoła prowadzono cum pompa, przed każdym szło dwoie pacholąt maleykich grzeczy (113-b) przybranych, z których kożdy niósł przed kożdym scepto (sic) pozłocone, szumne, y pudełka także pozłocone. In ipso actu naprzód Promotores duo: Helseman y d. Henrici mieli Oratie; po nich kożdy Doctor osobno. Finitis Doctorum orationibus znowu Promotor miał oratio, po nich kożdego Doctora pacholę miało malusieyką po Łacinie oratie, po przemówieniu tych oratiey znowu Promotor miał mowę, onym kazał na wysoką Cathedrę wstępować, na każdego z axamitu Pythagoricę podszytą gronostaiami włożył, także y Birethra axamitne, potym Pierścienie, zaś Xięgi otwarte y otworzone; potym osculum Amoris dawali im Promotores in summa congregatione hominum, gdzie się ledwo mógł przecisnąć. Post finem huius actus, gdy ich miano z kościoła w tym habicie to iest w Pythagoricach y birethrach wyprowadzać, tedy zacnym personom do rąk rękawice y ich laborem, to iest dysputy oddawano, drugie zaś rękawiec kilka set par między ludzi rozrzucono, aby była Pamiątka. Potym z muzyką tedy szumno ich odprowadzono, przed którymi szli owi pacholęta z Sceptrami aż na mieysca, gdzie był bankiet; y bankiet sprawowali wszyscy, złożywszy się przez trzy dni, iednakże nie wiele ich miało kosztować, bo Mieszczanie tam zaproszeni podarki różne im oddawali, iako tu zwyczai drugiego dnia po weselu. 23 Septembr. Promotia. Doctores Theologiae creovani. Ceremonie w Promotiey.

Na tymże bankiecie Student ieden imieniem Hybler upiwszy się, wracaiąc się do domu upity winem, gdy idzie o pułnocy po schodach, zepsnąwszy się z schodów padł y kark zaraz nadłomał, w pułgodziny potym zaraz umarszy, czego ludzie aż nazaiutrz postrzegli. Piiaństwo, przypatrz, co umi, o tetrum, o abominandum! 24 Septembr.

13 Octobris Jam dopiro odprawiwszy pocciwie swoy Rok Penalski w szaty Studenckie ubrałem się y w Catalog Studencki wpisałem się, co mi to wtenczas tak bardzo miło było y wdzięczno, żem po tak wielu kłopotach y pracach onego w zdrowiu doczekał. 13 Octobr.

---

[1]) = spodziewając. [2]) Wyraz nieczytelny.

Electio rectoris. W Lipsku Rector iedno Puł Roku bywa, a obirają go zawsze ordinarie raz pro Festo Gregorii, a drugi raz pro Festo Galli w ten sposób: naprzód Viri Academiey destinuią Magistrów abo Doctorów na pierwszą Electio, których gdy iusz obiorą, oni idą do drugiego Collegium, y znowu inszych na drugo Electio obiraią y czytaią publice ich wyminiając ich imiona, którzy drudzy znowu idą do tego Collegium, a pierwsi im ustępuią, tam radząc się y zgadzając, kogo na trzecią An. 1651. Electio obrać maią, których znowu obrawszy publice imiona ich czytaią, a oni sami ustępuią. (114-a) Ci trzeci, gdy przydą do Collegium iuż z samych siebie Rectora obiraią y potym publice wszystkim imie iego renunciuią, potym w kilka niedziel confirmuią, którego confirmuiąc Magister ieden in laudem eius onego wychwalaiąc oratią mić powinien.

An. 1652 29 Januar. Trzeci raz, będąc Studentem, wyprowadziłem się z gospody od Radockiego do iednego krafca, którego zwano Wolf in der barfüsser Gaschie; tedy naszłem sobie Gospodę z Studentem iednym, cnym Contubernałem, człowiekiem bardzo dobrym, cichym, pobożnym, z którym nigdy nie uprzykrzyłoby się było mi mieszkać; po imieniu zwano go Eliasz Szenefeld, y daleko raczey wolałbym z nim był conversować, aniżeli z naybliższym Ziąmkiem; od któregom tysz wiele y po niemiecku poiął, bo on był Rodzony Niemiec.

Februarii 1. Prima Februarii burmistrz Lipski umarł Szwendendorffer którego tysz oraz tam bardzo przystoynie, wioząc go na wozie w kapach, pochowali in templo Paulino.

12 Februarii. Studęci, którzy Stipendia biorą powinni Oratiey deklamować; jest ich 4.

18 Februarii. 18 Februarii. Straszny przypadek pokazał się na mego pierwszego Contubernała Radockiego, prędko po moim wyprowadzeniu. Abowiem szedszy ich w nocy trzech od d. Wagnera, to iest Gallius, Grosse y Radocki na wino do piwnice, potym wypiwszy kilka garcy wina, podweseliwszy sobie szli wykrzykuiąc y turniruiąc na miasto w Ulice Haterstrasse, gdzie naywięcey grzecznych Panien mieszka, tam oni krzycząc, śpiwaiąc, bawili się; interim druga kupa Studentów piianych idąc Casus. przysłuchywa się, kto iest, co krzyczy; potym poznawszy ich, dali im wprzód pokoy, potym chodzili za nimi, iakby z nimi handel zacząć; ci trzey nakrzyczawszy się, ido do Gospody y stoią sobie spokoynie przededrzwiami; owi naśladuiąc ich, idą w tesz tropy za nimi, miiaią ich Gospodę, żaden przed nimi czapki nie zdiąwszy iak i oni tysz, tylko ostatni, przed którym tysz i oni zdjęli. Potym iak skoro trosski odeśli, z tych trzech ieden Grosse dla swey recratiey wyiąwszy Szpagę krzesnął raz czy dwa, oni na to zaraz wrócili się, poczęli ich wyzywać szkalować y, »ieżeli nie hundsfotowie, żeby nie uchodzili«, (114-b) oni tysz dostawaiąc im mówili, aby zaniechali ich, poniewasz im żadney occasiey y przyczyny nie dali; oni przecie urgebant, aby się bili, podobywali

szpag, nacirali na tych trzech, iż się musieli im bronić. Oni retradowali się do domu, oni za nimi; kędy tak siekli na Galliusa, że kiedyby była nie Leibrock, tedyby mu byli niemal i rękę ucięli. Suknia w niwecz porąbana była. A z owey kupy tedy także iednego imieniem Schmida w tumulcie sztychem w lewe łono pchnięto y Studenta iednego tak cięto, że mu kawalec kapelusza, włosów y w Rękę dostało się, owen (sic) pchnięty szeł do domu, tylko przyszedł przed drzwi a zakołatawszy padł y umarł od owego razu [1]). Tych wszystkich trzech nazaiutrz u D. Wagnera aresztują (tylko Grossego nie było, bo się był zaraz schronił czuiąc się być winnym) y ad carcerem obudwuch wsadzono, bo subiacebant Academiae y wpisani byli; Grosse iże był nie wpisany, Academia go tysz odstąpiła, przeto urząd posłał sługi mieyskie y Siepaczów, aby go szukano y schwytano; tylko, że się był dobrze zchował, nie mogli go naleść, cytowano go i anagrammatibus publicis na drzwiach academicznych, na co on się nie stawiał; alias, gdyby go był Urząd pod gorące prawo dostał, we 24 godzinach bez wszelkiey discretiey y wymówki Szyięby mu ucięto było. Owi dwa dla zimna wielkiego nie siedzieli in carcere, ale w Izdebce w Academiey stali obadwa za nogi w ieden łań-

[1]) Że wypadek tutaj opisany nie należał do rzadkich wyjątków w życiu studentów XVII wieku, świadczy między innymi komedya studencka: *Cornelius relegatus*, eine newe lustige Komödia (Magdeburg, 1605), z której charakterystyczny wyjątek przytaczam tutaj według J. Jannssen'a Geschichte d. deutschen Volkes, VI Band, Freiburg i. B. 1888, str. 358 in:

» . . . . . ihrer waren drei,
Die trieben auf'm Markt gross Geschrei,
Do die Wächter bald dreie riefen
Und die Leute am besten schliefen,
Kamen vor Asmus Haus so spat,
Der ein jung Weib gefreiet hat.
Klopften und pochten heftig an,
Er solt sie kundrund einlan . . .
Do sie sahen, dass vergeblich wär,
Zogen sie aus die Dölch und wehr,
Stachen und hieben die Thür entzwei
Und warfen in die Fenster frei.
Die Nachbaren liefen bald herzu,
Sahen was sich begeben thu,
Und schrieen all über Gewalt.
Da winkt ich meinen Wächtern bald,
Die mit der Hellepart und Spiessen
Weidlich auf die Nachtraben schmiessen,
Den einen in die Flucht thun jagen,
Die andern zween zu Boden schlagen,
Welche wir bald, wie sichs gebührt,
Mit uns ins Gefängniss han geführt«,

cuch skowani y każdy po dwuch Stróżach mieli, płacić im musząc po złotych sześci kożdemu na Tydzień. Y siedzieli tak w więzieniu za Łańcuch niemal Ćwierć Roku; po tym to się tak zatarło, że na żadnego dowiedzieć się nie mogli, który właśnie zabił, kożdy chcąc się odprzysiąc. Lubo li na Grossa naypewnieysze indicia zostawali, bo naprzód w tenże wieczór chwalił się przed nimi, że on pchnął iednego tylko nie wiedział, ieżeli śmiertelnie, y okazywał to mieysce na którym pchnął, y krew tam znaleziono, y od tego mieysca krew znać było, aż do samey gospody, gdzie nieboszczyk szedł, y na szpadzie krew była. Do tego y uciekł zaraz y schronił się iako conscius, a przecie piniędzmi znać gębę zatkaną [1]) y złotą Szwaicę przekłótą [2]). Tego studenta po śmierci iego Nogę lewą rozrzynali y uważali Medici, ieżeli vulnus lethale
An. 1652. było, na co oni odpowiadali, (115-a) »choćby by nie wisz iakowi Chirurgi zaraz temu chcieli zabieżyć, tedy nie podobna było temu człowiekowi daley nad trzy dni żyć, bo in venam levam trafił; tedy krew bardzo ku sercu burzyła się y serce opanowawszy liberum suspirium impediebat«. Tę dissectionem pedis y samem widział w tey akademickiey Izbie, kędy to exequebatur.

Martius 3-tius. Tertia Martii Lipsiae perleguntur Statuta Academiae Studentom.

25 Mart. 25 Martii Liber Baro ieden a Blumenthal Oratią miał in Collegio de

28 Mart. Consiliariis. 28 Chodziłem do Ledyn miasta iednego Xiążęcia Anthaltskiego 7 mil za Lipskiem dla Communiey, kędy niemal cały tydzień bawiłem się y z łaski Bożey szczęśliwie na zad, lubo ieno ieden sam w drodze między cudzymi byłem, nie umieiąc tak dalece ieszcze y mało co po Niemiecku, powruciłem się zkąd uznaiąc wielkie dobrodzieystwo,

Aprilis. Pańskie Imię [u S.] [3]) na wieki pochwalone niech będzie. Aprilis 20. odprawowała się w Lipsku promotia Baccalaureorum, solennitates niewielkie, bo iedno odmowiwszy kożdy oracyą, potym a Promotore renunciabantur.

Maius 25 Mai ostatni był Convent albo Szmauss w Natiey w Lipsku, na którymem ia był y z Studentami zaraz się pożegnał.

28 Mai wyjazd z Lipska. 28 Mai z P. Hazem wyiechałem z Lipska, także y nieiaki Doctor Curtius z nami iechał aż do Wrocławia, który to z P. Hazem mało y nie pobił się a to dla grubych y Cuianskich [4]) iego obyczaiów, który tanquam ovis aurea kożdego sobie lechce waży. Niewyminiaiąc wszystkich circumstantiey, przyiechawszy do Wrocławia (w którym bawiliśmy się Tydzień — 40 mil od Lipska — miasto bardzo piękne y większe niż Lipsk, przez ktorego środek rzyka idzie — staliśmy w Gospodzie

[1]) = zatkano.

[2]) Szwajca, gatunek szydła. »Złota szwajca mury przebije«. Por. *Linde*, s. v. szwajca.

[3]) Dwa wyrazy nieczytelne.

[4]) Kujan (z franc. coïon), łajdak, hultaj. *Linde*.

pod Białym Łabędziem), kędy oni zmowiwszy się do słowa y pobesztawszy się, prawie y skoczyli byli do siebie, chcący się bić, gdybym był nie ia, który Doctor we mnie wielce kochaiąc się y ieszcze w Lipsku in bona conversatione żyiąc, dał pokoy. Junius.

17 Iunii Fatis annuentibus divinis zdrów do Zamościa przyiechałem, ze wszystkimi mymi dobrymi przyiaciółmi y powinowatymi w dobrym zdrowiu się oglądaiąc, takąż y P. Matkę chwała Bogu w dobrym zdrowiu zastałem, przywitawszy ią; tylko że rozruch wtenczas iakiś wielki (115-b) y trwogi z strony Kosakow byli następili, tak, że co żyło na głowę poczęło się cisnąć do miasta. Wtenczas poczęto tysz ex administratione P. Słotowskiego y P. Zaboklickiego etc. Szosy [1]) te, które nullius utilitatis z szkodą y płaczem ubogich ludzi wybirać; poczęli a nie dokończyli, tanquam Scopae dissolutae [2]). 2-da Julii w Zamościu o godzinie 4 po południu na Lwowskim przedmieściu zgorzało z nieopatrznosci iedney niewiasty, która chusty suszyć zapaliła, kilka domów. 17 Junii. An. 1652. Julius, 2-da

Wtenczas umarł Warteni (War*b*eni?), Ormianin bogaty, na którego pogrzebie P. Alrek (Abreh?) miał oracyą. Julius et Augustus.

4-ta Augusti Ic. Pan Starosta Kaluski Dobrodziey nasz z cudzych kraiów się powrócił, którego bardzo pieknie do Miasta wprowadzano, bo chorągiew kupców samych a druga compania Ormianow pod Bunczukiem przeciwko niemu wyiachali, także y Mieyska chorągiew oprócz innych Dworzan swych Draganowych etc.; gdzie przywitawszy go wprzód w polu, potym do Miasta dla Assistentiey wprowadzili, z dział bito, strzylano etc.

Augusti 9. Gdy Profesorowie mieli isć do Zamku do Jego Mości onego witać, tedy obeznałem się z iednym studentem u P. Bernego ze Gdańska imieniem Kestnera, z którymem ia wtenczas pospołu in peregrino habitu z professorami do Zamku chodził. Ku schyłku tegoss miesiąca wiele Ludzi y Mieszczan z Zamościa roziechało się częścią do Biłgoraia, częścią tysz do inszych wsi i miasteczek, a to dla plagi Boskiej, morowego powietrza, które horribiliter depopulabatur homines, prawie aż ku samemu Bożemu Narodzeniu nie przestaiąc. 9 Aug. Pestis.

I nie tylko w Zamościu, ale y wszędzie po okolicznych wsiach y miastach idem malum torpebat. W Zamościu, iakom słyszał ex relatione aliorum, że przez ten czas nad 500 ludu miało umrzyć według wiadomości Burmistrzowey; kędy, ach, iak sprośnie y żałośnie lud był chowany, na prostych go, iedno czymkolwiek przykrywszy, noszono Ex relatione multorum słyszałem, że umarło ludu 500, drudzy mówią, że 700.

[1]) Szosy »Rzemieślnicy szosy, stróżne i inne podatki miejskie odprawują«. Linde.

[2]) »scopae, arum«, znaczy miotła, »scopas dissolvere«: miotłę rozwiązać, przenośnie: rzecz popsuć, pozbawić ładu i związku; stąd dalej: scopae solutae, oznacza głupiego, niepożytecznego człowieka. Por. Cic. ad Att. VII, 13).

nosidłach, y Duł wykopawszy z szatami iako ubrany chodził; y kilku pospołu chowano; zawaruyże y daliey, Boże wszechmogący, aby na takie złe czasy y żałosne patrzać y w nich żyć nie mogliśmy. Da bene Christe mori, sed sine peste mori.

31 Aug. Dnia tego Nieboszczka Pani Wuierowa Ducha swego Panu Bogu oddała, morduiąc się niezmiernie w chorobie, gdysz z niemal 40 razy tedy wielka choroba ią napadała: którą potym ziemi w Krasnobrodzie oddaliśmy.

September. (116-a) Wkrótce po niey przez Infectię powietrza, siedm dni tylko choruiąc, umarła Pani Kułakowska dnia 5 Septembr. W tym-że miesiącu bardzo wiele luda wyrywało, y tysz siła ich się do Biłgoraia

October. i inszych wsi porozieżdżało y wyprowadziło.

Z Panem Szepsem na kolasie iego iezdziliśmy pod ten czas powietrza dla Communiey do Rachań [1]), gdzie nam usługował w Wieczerzy Pańskiey X. Daniel u Ieº Mść. P. Chaszowskiego dnia 5 Octobris. Ztamtąd iednak wracaiąc sie nazad do domu iechałem wirzchem, gdzie kolasa mnie minąwszy, iam błądził niemal do Pułnocy sam ieden.

It. 13 Octobris gdy tysz y naszey ulicy poczęło było iusz znacznie wyrywać, a obawiaiąc się tysz, iakosz y prędzey może się wrzucić powietrze, gdy większa w iednym domu frequentia ludzi, tedy P. Szeps z łaski swey, któremu P. Boże to nagradzay, do kamienicy swey mnie przyiął, y Stołu y Łuszka y Mieszkania przez wszystek czas nie żałuiąc.

November. It. 4 Novembr. Adverti in somniis in coelo realiter mandata Dei in duabus Tabulis scripta, quae quondam in V. T. Mosi porrecta fuerant nivei coloris tabulae. Vnde perpende, Deum per somnia haec revelasse, ne a mandatis et praeceptis eius recedas, quae tanquam normam vitae et salutis aeternae habeas.

It. 14 Novembr. Pani Bergemanowa z rąk swych oddała mi do instituowania czytać y pisać Krzysię, córkę Dobrodzieia X. Daniela, tylko, że tępa bardzo w tych rzeczach była.

December. Do Niemirowa z P. Szepsem iechałem dla Communiey świętey, kędy y Pokarmem niebieskim nakarmiłem duszę moią za Vsługą X. Daniela.

It. 30 Decembris na podgroblu o godzinie 9 w Południe w Poniedziałek Trzy domy z dymem poszli do gury.

Annus 1653. Pani Matka moia Nieboszczka prawie zaraz od Bożego Narodzenia naybardziey począwszy się źle mić na łożu swym choruiąc bardzo zwłaszcza [X] na Nogi odpoczywała. Gdzie niemal y Phtisis u niey była, albowiem tudzisz y z ciała srodze spadła była tak dalece, że tysz iedno skurę y kości (116-b) poznać było. Kto był tey choroby przyczyną, zamilczę, niech sam Bóg sądzi y nagradza takowym, którzy ią

---

[1]) Rachanie, miasteczko w powiecie Tomaszowskim.

X Plama z atramentu.

przez te frasunki y kłopoty do grobu wegnali. Choruiąc tedy iusz bardzo, Testament Nieboszczka trzy dni przed śmiercią sporządziła, potym sama maiąc y cierpiąc wielkie serca bolenie y flagmy duszenie Martius. z cięszkim oddechem y piersi robieniem dnia 18 Marca we Wtorek o godzinie kwadranc przed Jedenastą przed Pułnockiem na moich prawie rękach, po przeczytaniu kilku Modlitw pokutnych, którem iey ia czytał Bogu Ducha swego w ręce oddała z wielką pobożnością, pokorą y nabożeństwem.

Jezu, Zbawicielu naydroższy, onę racz do światłości swey przyiąć y żywot wieczny dla zasługi męki Twey naydroższey darować, a nas tysz ubogich sirot, którzy w tobie dufanie nasze pokładamy nie opuszczać.

It. 21 Martii pogrzeb zaraz Pani Matki odprawował się bardzo pięknie. Pochowana iest u Fary na Cmentarzu podle Brata swego Nieboszczyka Matiasza Bergemana, właśnie u drzwi wielkich kościelnych, kędy od Bramy y od stayni Pańskiey na Cmyntarz chodzą. Tegom tysz dnia oraz zrzuciwszy Niemieckie szaty Polskąm żałobę przyoblókł; Panie Boże święty racz szczęścić y zdrowia długiego użyczać!

30 Martii. Jeº Mść Pan Starosta Kałuski z promotiey Jeº Mść Pana Canclerza, który mu to ofiarował, kraistwo[1]) koronne obiął y krayczym koronnym został, quod felix faustumque sit.

Abramowicz 5 Aprilis na koszt nasz naiąwszy kolasę z Parą koni Aprilis. Samusia brata mego do Lublina odwiózł, maiący go tam oddać któremu złotnikowi na Rzemiosło. Panie Boże Wszechmogący, który sam iesteś początkiem wszystkich rzeczy, racz y iemu, zaczynaiącemu w Imieniu twoim, błogosławić szczęście, y potym szczęśliwie odprawiwszy na pocieche wszystkim być.

12 Aprilis. Na Wielkanoc ieździłem z P. Szepsem do Krasnobrodu dla Communiey świętey, gdzie y absoluta sacra synaxeos celebratione, będąc wprzód na bankiecie (117-a) u Jeº Mści P. Siemiątowskiego we Wtorek Wielkanocy, który Solenniter nas tractował y Zawrotną Mazowiecką prawie smołą częstował. Ztamtąd rozszedszy się iachaliśmy do Niemirowa, kędy przyjechawszy niemal iusz godzin 2 w noc Ich Mście P. Panowie Oleśnickie, bardzo iakoto obłożone maiąc głowy chmielem, discommodowali y Panny, straszliwie nie po szlachecku za dozwoleniem samey Jey Mści pokropiwszy wodą, nazaiutrz przez środę cały Dziń aż do nocy one wszystkie znowu tańcem kurząc y susząc.

It. w też święta Anusia Siostra ma przyprowadziła się z domu do P. Gutowey a Bergimanowey przeszłey, która iako od Rodzicielkie ieszcze naszey zmarłey była proszona, aby iey od siebie nie oddalała, tak y po śmierci, przyobiecawszy to, oney chować do słusznego czasu nie wzbraniała się, za co niech Bóg będzie iey zapłatą y nagrodą.

[1]) Forma nieznana Lindemu.

21 Aprilis o Godzinie 9 w noc zaięło się na Lwowskim przedmieściu y zgorzało dom czyli dwa, qua causa existente huius me latet.

22 Aprilis X. D. R [1]) przysłał po mię, kędy y bawiłem się w Krasnobrodzie niemal z pełna Tydziń; haut poenitet tamen, albowiem dono aliquot autores otrzymałem, ab eo ipso unum et a dno Petricio Amico singulariter amando, colendo etiam aliquot.

29 Aprilis. Promotia solennie odprawowała się w Academiey Zamoyskiey, dwóch Bakałarzow d. [2]) Zubkowski y d. Luczęwski; cui Actui intererat etiam ipse Illustrissimus dns Johannes Zamoyski etc. etc.

Maius. 16 Mai puściłem się z Furmany, którzy wiezli wino P. Wilhelma, Szota iednego, z Brodow do Lwowa pod czas bardzo niebezpieczny ciągnienia żołnierzów do Obozu pod Buskiem. 20 Mai byłem w Żułkwi y niemal Trzy dni stałem tam z Furmany. Miasto wokoło ma Mory tylko niebardzo wysokie z opoki, kościoły w sobie ma dwa y zamek etc.

Die 21 Mai, utinam fausto omine, przyiechałem do Lwowa. Stanąwszy Gospodą na przedmieściu Halickiem u nieiakiego P. Piotra Rrzeznika a to za znaiomością tego Służałego, którego Comitem itineris habebam Zamoscio, abowim ten Rrzeznik był mu szwagrem. U tego zaraz od Wniebowstąpienia Pańskiego naiąłem sobie stół, daiąc mu po złp. $2^1/_2$ na Tydziń; dość drogo, y to ieszcze ledwo stanęło na tym, onemu wyciągaiącemu odemnie po Talerze.

29 Mai kłaniaiąc się od iedney Panny z Brodów imieniem Panny Zofiey, znaiomość wziąłem z Panią Fabianową Złotniczką, którey za opowiedzeniem mnie czyichęm Rodziców, przyiemnym Gościem byłem, albowiem ona znała tak Nieboszczyka Rodzica iako y Nieboszczkę Matkę moię, chwaląc y pięknie wspominaiąc ich sobie, iak dobrzy y nieżałuiący sztuki chleba ludziom byli. Których ludzkości przecie ona niedoszła była, mnie ani biedną szklonką na przywitaniu nie poczęstowawszy, albo na sztukę chleba (o co ia namniey nie dbałem, maiący iusz swoy stół naięty) nieprosząc, quod tum fecit ut mulier nimis avara.

Junius. 18 Junii we środę wiazd J. K. M. do Lwowa tempore admodum pluvioso. Naprzód wiżdżali przed królem w miasto karety i rydwany mieyskie, które przeciwko J. K. M. z miasta wyiżdżali; potym wiżdżali przed królem Ormienie z Bunczukiem bardzo pięknie przybrani tak w konie iako y w szaty z Turecka. Potym za nimi Mieszczanie także grzeczy ubrani z usarska tak sami iako y konie w zbroie przybrani, za nimi chorągwi kilka dwie czy trzy dragońskich na koniach. Za tymi szłą Piechotą z officirami, ośm chorągwi spisników [3]) z spisami y w Przyłbicach żelaznych; za tymi karyt dwie czy trzy. potym dwo-

[1]) Zdaje się, że mowa tu o Księdzu Danielu. [2]) = domini.
[3]) Spisnik, ein Spiessoldat, Lanzenknecht, *Linde*.

rzanie królewscy et id genus Pacholęta, Trębaczów pięć, potym król w Karycie sąm na zadzie siedział a przed nim Xiąże Radziwił y Woiewoda Ruski Lanckorunski. Za królem, za karytą iachałą znowu Pięć chorągwi draganiey w Błękitni [1]), z dział bito, ale z Muszkietów nie strzylano, częścią dla deszczu (118-a) częścią dla Commissiey. Mieszczanie zaś piechotą z Chorągwiami, z Proporcami stali precz aż przed Bramą y w ulicę. Baldachium tysz nagotowali byli Raycy Tabinowe [2]), pozłociste, który mieli niść nad nim sami, ale dla niepogody dali pokoy. Potym iechał do obozu y tam został przy Woysku. Do którego, gdy w obozie residował poseł kozacki zieżdżał.

It. 23 Junii w Wigilią przed S. Janem Chrzcicielem z starey go- Junius.
spody przeprowadziłem się do Pana Pawła Rutowskiego do Miasta; ochotą miłą y przyiacielskiem przyiął mnie affektem, quod in ingratum non collocabitur pewny iezdem. DF. [3]).

Eodem Mense Commissia dla zapłaty Żołnirzów odprawowała się in Concursu multorum Senatorum y Podskarbiego koronnego, P. we Lwowie na Zamku.

In die 13 Julii Je° M. P. Berny zmówiwszy się ze mną mnie na Julius.
Inspectią do Syna swego zaciągnął, utinam felici [suro]at [4]) omine faciant (?) superi. Zu Lemberg auff manche expense ich hab aussgegeben f. 44½.

Die 30 Julii Poseł Moskiewski cum summa festivitate ac solennitate wiżdżał do Lwowa, któremu naprzód woyska kilka tysięcy w polu zastąpiło: tam potykaiąc się z nim Je° M. P. Czarnecki Obożny witał go nie tak powagą Pańską iako Ceremonią dworską, o której zamilczę. Prowadzono tedy naprzód przed nim koni 31 Podwodnych w aparacie bardzo kosztownym przystroionych. Potym iechało karyt dwie ich Xięży, z których iedni w ręku siedząc trzymali Xięgi we Srybro oprawne, drudzy obrazy Moskiewskie. Za nimi iechała karyta, iak piękna! woznice w Axamicie (w którey iednak oni siedzieć nie chcieli, ani siedzieli), ale karyta królewska musiała przyiechać y wziąć ich, iako z drugimi zachowywało się Posły, w którey oni siedzieli, za którymi Comitatus Moskwy tak w konie iako y w szaty przybraney bardzo piękny. Liczyli się na 400 wszystkiey assistentiey z nim, tymże Posłem J. K. M. iak skoro (118-b) na granicę Polską wiachali na dzień kożdy złp. 700 po- 1653.
zwolić musiał. Nim do Lwowa przyiechali, ut ferunt, bawili się Niedziel 12. 1 Augus. wiżdżał do samego J. K. M. dla Audientiey y Po- Aug.
selstwo odprawiał także bardzo pięknie przybrany wiżdżaiąc; a w Niedziele J. K. M. tractował ich.

[1]) sukni niebieskiej, *Linde*. [2]) tabin, gatunek kitajki, *Linde*.
[3]) Skrócenie nieużywane w łacinie. Może ma to oznaczać: Deus Fecit.
[4]) Wyraz nieczytelny.

19 Augusti. Poseł wielkiego czara Moskiewskiego odprawiony, przez Miasto iadąc in splendore tam vestium quam equorum tum et assistentia List w kitayce, siedząc na koniu, ieden trzymał publice. Podarunkami uczeni [1]) nie ladaiakimi za prace y trudy podróżne. 22 Aug. Powróciłem się nazad ze [2]) Lwowa. I pospołu z P. Bernym, kędy we Lwowie zmowiwszy, tu w Zamościu dopiro in erudiendo et elaborando circa Joannem Berny począłem, quod vergat ad honorem SS. et individuae Trinitatis, Adolescentis commodum et doctrinam, mei ipsius vero emolumentum. Faxint, Faxint superi.

Sept. In Septembre był poseł kozacki Anton w Zamościu w kilkudziesiąt koni, którzy go strzegli. Stał gospodą u P. Annanta, zkąd potym prowadzono go do zamku y tam do czasu słusznego musiał być.

3. 3 Septem. Je° Mść P. Starosta Kaluski a Patron nasz wyiechał utinam feliciter do obozu, bardzo z niewielką Assistentią tylko z kilką Dworzan, Pacholętami y kompanią Draganow.

6. 6 Septembr. Pan Doctor Szulc, służący przez kilkanaście lat Academiey, Miastu y Zamku (sic), ludziąm wiele pomagaiąc y zdrowia pilnuiąc, samemu sobie nie mogąc radzić, koniec swey uczynił Medicinie, Bogu powierzonego oddawszy Ducha. Deus animae eius sit misericors.

29. 1653. 29 Eiusdem Mensis w dzień S. Michała Archanioła w Poniedziałek o godzinie Piątey po Południu sławney pamięci Katarzyna (119-a) Gordonowa, wydawszy na świat syna, trzeciego dnia po porodzeniu w Bogu obumarła. P. Bóg Wszechmogący duszy iey niech raczy być miłościw, y żywot wieczny wszystkim w Siebie wierzącym obiecuiący, niech przez zasługi Namileyszego Syna swego oney da.

October. 2-da Octobris teyże Pani Gordonowey złożyliśmy exuvias śmiertelności w Krasnobrodzie w kościele przed balasami na środku zaraz in presentia wielu Gości, kędym y perorował na pogrzebie.

6. Je° Mść P. Slotowski, będąc czas niemały chory na Frybre y inne defecta swoie, także tysz y ob Senectutem, Żywot swoy skończył, dnia 6 Octobris w nocy.

10. Dnia dziesiątego obchodzą pamiątkę zwycięstwa nad Otomanem, Cysarzem Tureckim, który z tąd 32 lat ze wszystką potęgą swoią (rachowano go na siedmkroć sto Tysięcy) wyszedł na obóz y koronę Polską, którego nad Sztyrdzieści Tysięcy nie było. Chodzą tedy z processią dziękuiąc Panu Bogu, że z mocy tak srogiego Nieprzyiaciela małą garstkę ludu wybawić y koronę Polską wcale zachować raczył.

12. Dnia 12 P. Krzysztow Warterysowicz z Panną Różą Kirkirowiczówną Warterysa bogatego córko w Stan Małżenski wstępował. Ludzi było bardzo zacnych na tym weselu tak naszych iako y cudzych ze Lwowa Mieszczan z Pannami; wesele z sumptem dość wielkim

---

[1]) = uczczeni. [2]) Pierwotnie *do*, poprawione na *ze*.

y apparatem odprawowało się. Było iednak czemu, gdysz za nią, ut spargebatur, miał wziąć oprócz inszych rzeczy gotowego grosza Trzydzieści Tysięcy złotych y kilka, sit tamen fides penes illos.

Na Podgroblu, 16 Octobr. zgorzało we dnie przed Południem iakoś domów sześć na podgroblu za nieopatrznością komina, w którym się zaięło. (119-b) Dnia 17 Octobris. Byli tu Goście u P. Bernego to iest Jeº Mść P. Komorski pisarz skarbowy K. J. M. y z innym towarzystwem swym, iako y P. Chadriewicz, których P. Berny solennissime tractował. W tenże dzień y Panna Johanna poczęła się w pisaniu ćwiczyć. 16. 1653 October 17.

Dnia 20 Octobr. w Radziencinie Maiętności Jeº Mści P. Hirowskiego Dom chwały Bożey, to iest kościoł bardzo piękny wystawiony iest nakładem y kosztem samegosz Jeº Mści P. Gorayskiego, który dnia tego z zwyczaynymi koło takowych Actów Ceremoniami poświęcaiąc, X. Decanusa za Plebana tam zostawili, quod faxint superi, aby pomnażała się iako naywiększa w nim chwała Boża. Przy teyże Occasiey y Pogrzeb sprawowano Jeº Mści P. Zbigneiovi Lataczyńskiemu. 20.

2 Nouembris, Odprawowało się wesele Pana Matiasza Szepsa, szwagra mego z Panną Elżbietą Bienkowską w Niemierowie, Maiętności Jeº Mści Pana Olesnickiego we dworze. X. Daniel ślub onym dawał, po ślubie P. Biencowski Pannę Panu Młodemu oddawał a iam za nią dziękował. Diis faventibus odprawiło się bardzo pięknie, w cichu[1]), bez chałasów y tumultow wszelkich. Na tom wesele przypisał im wirsze. Boże, któryś stanowicielem stanu tego, racz im użyczać w pociechach żywota długoletniego. Pani Pulgrabina umarła. Deus misereatur ei. November. 10.

W Zamościu trybunał poczyna się, na którym iest Sędzią Naywyższym Jeº M. P. Frydro, Łowczy Przemyski. Deputatów powinno być z Siedmi (120-a) miast po dwóch z Zamościa, Tomaszowa, Szczebrzeszyna, Goraia, Kraśnika, Tarnogrodu, Turobina y Instigator Trybunalski trwa póki sprawy, y iak wiele ich iest, że się nie dokończą. 13.

Dnia 29 Nouembris Gabriel, stary Ormianin z śmiertelności tey y Padołu płaczu ustąpił. 29.

W tymże Miesiącu Casus natrafił się nieszczesny: będąc u iedney Dziwki na Posiedzeniu Rrzemieślniczkowie tam się poswarzywszy, ieden złotniczek ciął w łep Bednarczyka szablą bezbronnego, od którego razu licząc[2]) się podobno tylko tydzień, umarł.

Decret padł na Złotniczka, aby mu szyię uciąć, iednakże Xięża poiednali stronę, że dali to na okup. Y uita condonata est huic. December.

Dnia 10 Decembr. Jeº Mść Pan Białobocki, Jurista Wielmożnego Jeº Mści P. Podczaszego koronnego valedixit rebus humanis.

Dnia 19 Decembris Criminalna sprawa toczyła się ex parte in-

[1]) = po cichu. [2]) = lecząc.

cendii: a to iedna Niewiasta z Portatycz spaliła Chałub dwie, w których y dzicie małe zgorzało, o co obżałowana przed urzędem, tak na Torturach iako y libere przyznała się do Vczynku, powoławszy za sobą iednego chłopa, Banesa, mówiąc, że z iego rady y rozkazania to uczyniła; za który występek, poniewasz było malitiosum, według prawa, czym woiowała od tego zginęła. Że spaliła, ią tysz żywo na stosie drew spalono, gdzie iusz leżąc na stosię znowu pod sumnieniem zeznawała y z tym umirała, że »tegom ia same nieuczyniła, ale pospołu z tem chłopem naięliśmy niewiastę z Sidlisk, która tę pożogę uczyniła, powiedaiąc, że do tego ta Niewiasta y Czarownicą była. (120-b).

21. W Niedzielę ostatnią adwentową dnia 21 Decembris naywiększe trwogi y rozruchy powstali; co żywo ku miastu się brał y cisnął dla Tatar y kozakow trwogi. Zagonami po wsiach y miasteczkach mieczem y ogniem pustoszyli.

29. A mense Augusti ad 1 Januarii P. 15 gr. 21 ½. P. Jakób Haz, Szwagier y Przyjaciel moi miły dnia 39 (sic) Decembris z Niedzieli na Poniedziałek o Godzinie Jedenastey w Bogu obumarł. Jesu, Zbawicielu Świata day mu zbawienie y odpocznienie wieczne.

FINIS.

DODATKI.

I.

Fragment dramatu bez tytułu, niewiadomego autora [1].

Mus. Brit. Bibl. Sloan 1361. fol. 217-a—222-b.

ACTUS PRIMUS.

Scena Prima.

JUSTITIA [2].

Długom w milczeniu cierpliwość chowała,
Chociem od żalu serdecznie bolała,
Długo znosiła sprawiedliwość twoia
Krzywdy twe cięszkie, długo cichość moja
Panie wszech niebios, y czym ziemskie kraie,
Szczycą się, y co moc morską wydaie.
I pokosz będę Polsky pod nogami?
Dokąd mie lekce z swoiemi Synami
Poważać będziesz? dokąd w straszną zbroię
Piersi oblokszy, dokąd rękę moie
Tak trzymać będę mściwą za krzywdami
Twemi, ludzkiemi mściwą nad grzechami?

---

[1]) W rękopisie Golliusza znajduje się na str. 217-a do 222-b fragment dramatu bez tytułu niewiadomego autora. Prawdopodobnie przepisał ten fragment Golliusz z czyjegoś manuskryptu, jak tego dowodzą pomyłki powstałe przy przepisywaniu. Autorem fragmentu nie był zdaniem mojem Golliusz choćby tylko z tego względu, że autor fragmentu wyraźnie oddaje w dramacie cześć Matce Boskiej i świętym Patronom Polski, czego Golliusz jako gorliwy kalwin nie byłby napisał.

[2]) Opuszczone w MS., domyślne z noty dalszej: »Descendet Iustitia«.

Powstań, o Boże, powstań mocy moia:
Niech dziś powstanie sprawiedliwość twoia,
Niech twoi, Panie, iuż nieprzyiaciele
Dłużey nie żyią, niech nie mówią śmiele,
Że Boga niemasz, abo w ich nie wglądasz
Występky, abo Oycowsko przeglądasz.
Już Ci to złość ich u piekielnych stoi
Wrot, iednak twoiey mocy się nie boi.
Krew z ciał niesłusznie wylana, niebiosy
Przebiia, smutne rozpuściwszy głosy.
217-b Pycha ku gorze codzień postępuie
Lekko Maiestat twoy Bosky szaczuie.
Gniew y nienawiść strzały zakrwawione
Wpuszczaią w serca tobie ulubione.
Lichwa y ucisk ubogich zniszczyła,
Słuszność z posrodka świata wyrzuciła.
Insze dla wstydu niegodne wspomnienia
Wzgardy twoiego świętego imienia.
A kto wyliczy y w samych kościołach,
Przy samych nawet Pańskich twoich stołach.
Pełno iest nieczci twoiey Wszechmocności:
Tak postąpiły brzydkie ludzkie złości.
Więc kiedybyto czynili poganie
Nie tak by Cię to boleć miało, Panie.
Kiedyby inne były tak szalone
Narody, gdyby tak nieunoszone,
Nie tak by bardzo Boską litość twoie
Obrażać mogło, nie tak skromność moie.
Ale gdy Polska wzieła z twoiey dary
Wielmożney ręki bez lidzby, bez miary,
Gdy ią tak Matka na ręku piastuie
Twoia, o dobro tak się iey frasuie,
Jakoby innych Królestw zapomniała,
Jakoby Polska tylko należała
218-a Do iey opieki, ona laury sławne
Włożyła na nie, y bliskie y dawne.
Inne w codziennem upadaią boiu
Państwa, takiego nie znaią pokoiu,
W iakiem trzymają Polskę Patronowie,
Stanisławowie y Kazimierzowie.
Jakasz tych darow wdzięczność twoich, Boże?
Miasto wdzięcznosci czylić większe może

Naród niezbożny wyrządzić zniewagi?
Gdy iuż u Polsky niemaią powagi
Prawa twe wieczne, dekreta surowe
Na wszelkie plemie dane IAdamowe.
Znieść iuż krzywdy tey nie mogę, nie mogę!
Przeto postawie w posrod Polsky swoię nogę
Wyciągne ręke mieczem sploczę (sic) złosci
Woiennem X[1]) będę nieprawości
Złego powietrza y głodu karała,
Tem więcey, imem dłużey folgowała.
Wynoszę (sic) szyie, wynoś kark wysoko,
Niechay rozlewa złość twoia szeroko,
Lecz czekać mało, gdy toniem w tey wodzie,
A po tey trudno poprawić się szkodzie.

Scena Secunda.

MARS.

Descendet Justitia.

218-b I tak ustała moia dzielna sprawa?
Woienna moia tak długo buława
Prożnuie? y tak nielataią strzały,
Które wsród Polsky przedtem zalatały?
Tak moie w ciszy, miecze, szable, zbroie?
Tak w kącie leżą boiownicze stroie?
Teskno mnie wprawdzie w tem długiem pokoiu,
Teskno Polskiego bez krwawego boiu.
Do prożnowania Mars nieurodzony,
Gdy krwie niepiie, chodzi iak szalony.

COMES PRIMUS MARTIS. *Laus.*

Małosz Tureckiey krwie się natoczyło?
Mało się trupów Perskich położyło?
Pełną możesz pić, Marsie, czaszą zdroie,
Które wylały tureckie zawoie.

COMES SECUNDUS.

Niewiszą łuki, muszkiety na kołkach,
Lecz na kozackich, Moskiewskich pachołkach,

[1]) Wyraz nieczytelny.

Którzy sprawą swą Turczyna ściskają
Jego zawoie wpoł szablami kraią.

MARS.

Nie w tey Turecka, w którey Polska wadze
Krew u mnie, nie w tey moskiewskie powadze
219-a Woyny: kiedy krwie Polskiey nie skosztuie
Żadna Marsowi inna nie smakuie.
Niech moia sprawa y w Perskich się świeci
Obozach, niech sie w Moskiewskich zaleci;
Nic to kiedy z Polskiemi kiedy obozami
Mars niepoigra mężnemi pułkami.
Nie częstuycie mię przeto czaszo krwawey
Moskiewskiey przez mię napełnioną sprawey!
Schnę ia bez sławney krwie Polskiey napoiu,
Cnego umieram bez narodu boiu.

COMES PRIMUS.

Ręka w Niemieckich twoia nieprożnuie
Polach, czemusz Mars przecie się frasuie?
Dosyć tam placu, dosyć się szeroko
Krew leie, jako baczy twoie oko.

MARS.

Nie to, gdy z Polskich rumianych potoków
Mężnych swych krwią Mars nie smaruie boków.

COMES SECUNDUS.

Czemusz lub z Niemiec lub z Moskwy nieskoczysz?
Przecz woyny z Polskiem narodem nie stoczysz?
Gdy tak woienną sobie z niemi ważysz
Sprawę, a innych przed Polską niebaczysz.

219-b MARS.

Toć Marsa boli, że toczyć nie może
Krwie Polskiey, aż ty roskazesz sam, Boze!

Scena Tertia.

JUSTITIA.

Będziesz płaciła dobrze Polsko winy
Bogu, gdy twoie ukochane Syny
Jedne miecz będzie krwią ostry malował,
Drugie do śmierci głód będzie gotował;
Ale naywięcey zaleiesz się łzami
Nad codziennemi płacząc mogiłami,
Kiedyć powietrze pustki czynić będzie
Z domów, a groby pootwarza wszędzie.
Gdy poprowadzą tu Oyca z Synami,
Tu rzucać będą w grób Matkę z Córkami.
Doznasz surowey, doznasz Boskiey ręki,
Jeszcze na wieczne niźli poydziesz męki.
Stań miła woyno, stań powietrze z głodem!

MARS.

Sprawiedliwości! w woienney osobie
Stanołem y chcę być posłusznym tobie.
Do Indów samych naznaczyszli droge,
Z niey się wymówić powolny niemogę.

FAMES.

I głód na twoie, Pani, rozkazanie
Niemniey iest gotów, tylko swoie zdanie
222-a Otwórz, a prędky zaraz wyleci,
Każesz, w godzinę naydaley zaleci.

PESTIS.

Nigdy na moiey, wiem, sprawiedliwości
Nieoszukasz się, którąć z powinności
Czynie posługe: dobrzeć więc służyło,
Kiedy królestwa całe pustoszyło
Powietrze: trzy dni tylko tysiącami
Gdy rachowano zawartych grobami.
Roskaszże y dziś prędko tysiąc padnie
Człowieka, kędy powietrze upadnie.

JUSTITIA AD MARTEM.

Wprzód sie woienne niech pułki wyprawią,
A w pośród Polsky niech obos postawią.
Czyńże, czyń mężnie, Marsie, co rozumiesz.
Wszak w tem igrzysku swe sposoby umiesz.
Znoś miasta, zamki, łom wieże y mury
Tocz rzeki we krwie, czyń z dział ciemne chmury!
Niech się dziecinna y starców zgrzybiałych,
Panów, ubogich y wielkich y małych
Krew miesza y na macierzynskiem łanie
Zabiiay dziatki w podłem, zacnem stanie.

AD FAMEM.

Twoia robota insza będzie, głodzie!
W nienaprawioney siewem żniwa szkodzie.
220-b Pszey [1]) pola, zboża, niech się nic nie rodzi!
Jeśli co wzeydzie, temu niech mróz szkodzi.
Zmów się z wiatrami, dżdżami y gradami
Aby walczyli swemi wyprawami
Z ziemią; niechay iey niedaią żyznego
Niech urodzaiu y ladaiakiego.
Zboża, Jarzyny, zioła, drzewa, kwiecie
Niech pomrą zimie, niech nie rodzą lecie!
Niech pusto stoią gumna y stodoły!
Niech głodem konie zdychaią y woły!
Spustosz szpichlerze, wyniszcz y spiżarnie
Niech sie z plew, niech się chlebem zatykaią
Z żołędzią, a swe na winy wzdychaią!
Że iednem słowem zamknę: niech głód wszędzie
U chłopa, Pana, we wsi, w mieście będzie.

AD PESTEM.

Twoiey, powietrze, naywięcey roboty
Potrzeba, twoiey odwagi, ochoty.
Z kraiu do kraiu prędkiemi nogami
Przebiegay wsiami, przebiegay miastami!

[1]) Od słowa »przeć«, aestuare.

Latay w obłokach, latay w gęstych chmurach
Po lesie, w Rusi, latay po Mazurach!
Nie opuszczay nic: y wysokich gmachow
I niskiech słomą położonych dachów.
221-a Kłać na plac Tysiąc we dnie, tysiąc w nocy,
Maiąc chorobę y smierć na pomocy.
Czyń, iakoś zwykło, iakoś więc czyniło,
Gdyś wielkie Państwa, królestwa gubiło.

MARS.

Za szczęście sobie roskazanie twoie
Poczytam: krótko poznasz dzieło moie.

FAMES.

Nie ustąpię ia woynie w tey robocie!
Doznasz mię pilnym w posłuszeństwa cnocie.

PESTIS.

Dziś ieszcze Ociec syny swe mogiłą
Smutną pokryie, gdy swą władnę siłą.

JUSTITIA.

Dziś Sprawiedliwość kontentować macie,
Gdy wiarę waszą zwykłą zachowacie.
I dzisiay z tronu na którym zasiądę,
Waszę robotę upatrować będę.

Scena Quarta.

MISERICORDIA.

Poczekay, mało stań sprawiedliwości!

JUSTITIA.

To miłosierdzie chce mey surowości
Przeszkodzić, niemam czasu do rozmowy.
Trzeba mi dekret wykonać surowy.

MISERICORDIA.

221-b Wżdy day mi mówić co, sprawiedliwości!
Wszak nic nie będzie przeciwko słuszności?
Wysłałaś woynę y powietrze z głodem.

MISERICORDIA (sic).

Bezemnie dekret ten stanąć nie może:
Tak wiele w niebie Miłosierdzie może.
Nie będziesz sądu, ni sprawiedliwości
Czyniła zwykłey bez moiey litości.

JUSTITIA.

Odpuść mi, próżna, Miłosierdzie, mowa,
Daremne, które wniesiesz twoie słowa.

MISERICORDIA.

Wżdy day mi mówić co sprawiedliwości!
Wszak nic nie będzie przeciwko słuszności?
Wysłałaś woynę y powietrze z głodem,
Aby się mściły nad Polskiem narodem
Krzywd Bożych, które serca przerażały,
Boską łaskawość iego obrażały.
Prawda to, w Polsce że niemasz krainy
Bez cięszkiey przeciw Bogu swemu winy.
Hardość nadęta bierze górę, mściwe
Serca goreią w gniewie, popędliwe
Do krzywdy ludzkiey animusze bieżą,
A drugie w lichwie y w pieniądzach leżą.
Ręce niewinną krwią cieką spłuczone.
Domy zabóystwy brzydko splugawione.
222-a Ledwie Syn rękę na Oyca powściągnie,
Gdy ią do zguby braterskiey wyciągnie.
Obłudy pełno, niemasz wierzyć komu.
Nieszczerość hardym wiesza się przy domu!
Inszych występków tyś lepiey świadoma.
Złość Polska tobie dobrze iest wiadoma,
Wylała Polska z brzegów swych, wylała!
Jednak litości Boskiey nie zalała.

Ma swe Patrony, którzy się wstawiaią
Za nią do Boga, na koniec nie daią
Oney upadać, o niey dobrze radzą
I do pokuty, do żalu prowadzą.
Matka litości o nie się frasuie
I swą przyczyną do Boga ratuie.
Wiesz, że królową Polską się nazwała,
Gdy Naród Polsky tak umiłowała.
Jeszczeć nadzieia zostanie poprawy,
Jeszcze swe w dobre złe odmieni sprawy.
A tyś tak na nię cięszko nastąpiła,
Iakobyś wszytką nadzieię straciła,
Że nie nawróci więcey się do Boga,
Że iey, raz padszy, nie postanie noga.
I wszystką siłą, wszytką twoią mocą
Woyny, powietrza y głodu z pomocą
Chcesz zgubić naród w nabożeństwie trwały,
W wierze ku Bogu dochowaney stały.
222-b Któryżeś na kray tak się obrażała?
Który, żebyś go tak nagle traciła?
Dosyć Ci było woynę abo głodem,
Albo powietrzem z inszym więc narodem
O krzywdę Bożą czynić, nie wszystkiemi
Niszczyć Królestwa temi trzema złemi.
Przeto, aby się tobie dosyć stało,
Nie będzie mnie to namniey obrażało,
Gdy abo samą karać będziesz woyną,
Abo od woyny uczynisz spokoyną,
Lecz złego westniesz (sic) powietrza karaniem
Tak sobie dosyć uczynisz mym zdaniem.

(Koniec fragmentu).

II.

WIERSZE JANA GOLLIUSZA.

215-a

Affekt życzliwy.

przy dniu Katarzyny świętey Jey Mości Pannie Katarzynie Buzewiczównie Roku 1665 dnia 25 9-bris oświadczony.

Kiedy brunatne Niebo z smutney swey zrzenice
Zaliwaiąc dżdżystymi kroplami swe lice
Wszędzie napełnia wodą ziemie rzyczne brzegi —
Wtenczas coś wesołego nam niebieskie biegi
Przywracaią: dorocznej Fest uroczystości.
. . . . . .
Obchodź z swą rodzicielką w zdrowiu, szczęśliwości
I z krewnymi zacnymi, póki swey iasności
Słońce dobremu światu będzie użyczało.
Póki Planet Niebieskich będzie dostawało.
Póki rzyki swym nurtem będą się rozliwać,
Póki niebo gwiazdami będzie się okrywać.
Tego uprzeymie życzy y szczyrze winszuie,
Ten który serce y siebie Tobie ofiaruie.

(fol. 304-a)

Na sen do Kasienki.

Die 2 April 1666.

Tak w długi czas od Ciebie będąc oddalony
Namileysza Kasienku, ani przyłączony
Do pociech, które z wzroku y z wdzięczney rozmowy
Odbirałem, ciesząc się łagodnymi słowy,

Przecie potrafia na to Boskie rozrządzenie
Że mi cię chociay we śnie podaje w widzenie.
Widziałem y tey nocy, a Ty iako Łani Sen.
Pierzchliwa uchodziłaś, trzymaiąc się Pani
Niewim iakiś za rękę, ia przecie wołałem,
304-b Aż obrotu twych oczy ku sobie dostałem,
Która z oka poyrzawszy na mnie struchlałego
I użałowawszy się, do progu moiego
Przyskoczyłaś, pieszczonym słowem zabawiaiąc
I iako słońce, żale z serca rozpędzaiąc.
Widziałem twarz bieluchną, Tabin czarny ciało
Okrywał, a na szyiey sznur pereł wisiało. Expositio.
Tłumaczyłbym tak ten sen: że twoię pierzchliwość
Skruszy za czasem kiedy serdeczna życzliwość.
Żeś się do mnie wróciła, y tomęm znak sobie,
Iże da Bóg zostanę Przyiacielem Tobie.
Że w czerni, to na opak rozumiećby trzeba,
Iże weselney Szaty dodadzą Ci nieba.
I ten Sen y to moie szczyre tłumaczenie
Oddawam wszystko w Boskie, święte rozrządzenie.

Do Teyże.

304-b Usycha serce moie iak trawa zielona,
Gdy niebywa Niebieską rosą odwilżona,
Że tak długo nadzieie me odłogiem leżą
A nie tylko miesiące lecz y Roki bieżą
I miiaią przedemną, czekaiąc z tęsknością
Rychłoli złączon będę z wzaiemną miłością.
Długosz mąm tego czekać? Kto miłey nowiny
Czeka, dni płyną Rokiem, Miesiącem godziny.
Powiedz, serdeczne dziwcze! ieśli nie obłudnie,
Za oczyma inaczey, w oczy tylko cudnie
305-a Mnie się stawiasz, a pomni przytym na karanie,
Które zwykł Bóg oddawać za szczyre kochanie.
Ieśli szczyrze swe serce w zamianę mi daiesz
I w zawziętym affekcie ku mnie nie ustaiesz,
Iuż niedbam, niech przeciwne szturmy, iak chcą, wieią,
Ufam Bogu, miłości wspólney nie rozwieią,

Która tak mocna, że tysz y gury kamienne
Rozwala y gościńce przepływa bezdenne;
Niedba na nieprzyiaciół szyki ustawione,
Znosi śmiało ięzyki iadem napuszczone.

Do Teyże.

KATARZYNA BUDZREWICZOWNA [1])

ἀναγραμμα.

Kto nawę wabić? Zyzna ruża.

Kto pływaiącą *Nawę* affektów młodości
Wabić może do Portu, w świata burzliwości,
I uspokoić myśli, iako morskie wały,
Gdy iuż pierzchliwą młodość gdzie opanowały.
Tylko żyzna w zapachy, *żyzna ruża* w cnoty,
Ta przydaie do Stanu świętego ochoty.
Ty żyzną rużą iezdeś, Kasiu ulubiona!
Przez ciebie mych affektów nawa iest zwabiona.

Aliud.

Acz ruwna tak wazyz niebo.

Acz ruwna inszym iezdeś swoim urodzeniem
Ruwna grzecznością ciała, ruwna dobrym mieniem.
Przecie *tak wazyż niebo*, że tym pogardzaiąc
I w pokorę wszelaką sama się podaiąc,
Tym nieruwnaś iest inszym, iże nigdy z tego
Niewynosząc się Boga tylko chwalisz swego.

---

[1]) Pierwotnie »Buzewiczowna« później poprawione na »Budrewiczowna«.

Aliud.

Kaz (?) zywa iz ubrana w cnote.

Kaz ?) pamiątką y sławą ludziom wszystkim *żywa.*
Iż ubrana w cnotę swą tak w oney opływa,
Że wszystkich chwyta oczy, bierze serce z ciała
I we mnie ledwie tylko myśl sama została.
Tak nadobnym przymiotom Twym się przypatruiąc
A do wieczney przyiaźni codzień mię wprawuiąc.
Piękna sukienka cnota, w którąś iest ubrana,
Chodź że w niey długie lata z serca ukochana.

Pan zmartwychwstaje [1]).

303-a Nie zawżdy bystre wiatry morza przedymaią,
Ani wały gwałtowne w brzegi uderzaią,
Niezawżdy niepogoda na niebie panuie,
Czasem się tysz i słońce wdzięczne ukazuie
I wiatry ucichaią y morze gniewliwe
Hamuie nawałności swoie popędliwe.
Niezawżdy smutne treny y my wyliwaymy,
Alleluia wesołe lecz dziś zaśpiewaymy!
Bowiem obfita radość y zwycięstwa sławne
Staią się, iak proroctwa wyświadczaią dawne:
Lew z pokolenia Judy karki przeklętego
Łamie czarta y niszczy tyranską moc iego,
Grzychowi żądło, śmierci bodziec odeymuie,
Nawet y samo piekło z gruntu ruinuie.
Nie tylko dziś rozumne stworzenia się cieszą,
Lecz tysz y bezrozumne do uciech się spieszą.
Ziemia wesołą barwę zieloną przybira,
Woda swe grube lody na sztuki rospira,
Powietrze miłe ptaszki wzbudza do spiwania,
Ogień Elementowny zaraz od świtania,

[1]) W rękopisie bez nagłówka.

To iest słońce iaśnieysze promienie wydaie,
Iakoby znać dawaiąc, że P a n z m a r t w y c h w s t a i e!
Nad którego niedawno pogrzebem się ćmiło,
Dziś nad zwyczay iaśniey się ludziom roziaśniło.
A tak słusznie y Wasz Mość macie się radować.
Ia zaś życzę: »Ten, który raczy tryumfować,
Aby szczęściem wesołem dom Wasz opatrował,
Aby Błogosławieństwy swymi koronował.
Niechay wieki Noego użycza przy zdrowiu,
Niech y czasy przywróci miłego pokoiu!

(późniejszą ręką dwuwiersz):

Kassienku, żyi szczęśliwie na Twe imieniny,
Póki będą dni święcić świętey Katarzyny.

1686.

III.—VI.

List, na wesele prosząc.

223-b

Tak długo swobodna y bystrym unosząca się lotem myśl Ludzka ze swoimi pasować się zwykła intentiami, poki przedwieczney zahamowana ordinansem dispositiey Boskiey, tam wszystkie intentie swoie skłaniać y termin rozpuszczonym zapędom swoim składać musi, kędy przedwieczne wyroki Boskie pewny zamierzywszy życia człowiekowi kres stawać każą. Bez tey prowidentiey y przeyrzenia wyroków Boskich iako inne wszystkie okiem ludzkim doyrzane y nie doyrzane dziła rąk Boskich efficaciey swey brać nie mogą, tak osobliwie w sprawie tey, którey sąm Naywyszy Bóg ieszcze w onym roskosznym wirydarzu Rayskim autorem y fundatorem zostawać raczył, nic się nie dzieie, coby Boskim onego nie wspirało się przeyrzeniem. Ten sąm y na dalsze rozdzielone tractem animusze ludzkie w iedno ogniwo miłości i przyiaźni wiekuistey spaia, ten sąm instinct do nierozdzielney w sercu ludzkim przyiaźni krzewi, ten sąm dożywotniego człowiekowi towarzysza, bez którego by naydostatnieysze dostatki niedostatkiem, by nayucieszniejsze krotochwile fatygą, by naydłuższe lata uprzykrzonym pomieszkaniem stawaią się, z woli swoiey świętey opatruie y w deposit wieczny oddawa. Tey ia Ankory woli Boskiey podufale y mocno trzymaiąc się z intentiey y . . . . wszytkę moię, kędy mnie nie iakowy casus albo niestateczność Fortuny zawodzi, ale gdzie cale woli Boskiey y przedwiecznych wyroków iego świętych fata mnie ordinowali conformuiąc się, proposita moie o pozyskanie wiekuistego przyiaciela skłoniłem w zacny dom Jey Mości Paniey Iudyty Popławskiey Buzewiczowey w Mieście stołecznym kiedańskim Xięstwa Żmudzkiego, gdzie nie zawiodszy się na zamysłach moich za przeyrzeniem (222-b) wprzód woli Boga Naywyszego tudziesz za przychylaiącym się tak Rodzicielskim iako y inszych krewnych zacnych favorem za dożywotniego pozyskuię Przyiaciela Jey Mość Pannę Katarzynę Buzewiczownę, córkę Namileyszą Jey Mći Paniey Popławskiey Buzewiczowney (sic).

Temu Aktowi Utwierdzenia tych ślubów Małżeńskich złożony y determinowany czas na dzień da Bóg 5 Junii Anni Currentis w tymże stołecznym Mieyście Kieydańskim. A większey niepoczytuiąc sobie szczęśliwości iako dzień ten przyozdobiony mieć assistentią i gronem przyiaciół zacnych, których że e gremio y WM. M. M. Pana poczytałem zawdy y poczytuię u siebie, suppliciter y po wielokrotnie upraszam, aby na dzień ten spólnie z Jey Mością Panią Małżonką y domowymi stawiwszy się, z Prezentiey swey Aktowi temu ozdoby y honoru udzielić raczyłeś. W czym ia wysokiey doznawszy W. M. M. Pana łaski, na kożdym placu na wszelkie W. M. M. Pana rozkazanie gotów, skoro do uslug swoich obligować mię będziesz raczył.

Zostawam przytem

weselem przyiaźni wiekuistey
uprzywileiowany
WM. MM. Pana etc.

Observatio de diebus Aegyptiacis.

(fol. 109-b)

Wiedz o tym, że w każdym Roku dni iest 32 niebezpiecznych, tak iako o tym dali znać astrologowie y powiadaią tak, ieśliby którego dnia porodziła niewiasta, niedługoby była żywa, a dzicie ieśli się urodzi, bez pochyby będzie ubogim, a ieśliby się stadło poięło, którego dnia z tych, nie będą mieć długiego żywota wespół, a ieśliby się kto przeprowadził z iednego Mieysca na drugie, nie będzie się mu wiodło dobrze; także ieśliby miał iaką sprawę niewiele sprawi. A przetosz człowiek w tych dniach niema nic czynić y nie działać, bo co w tych dniach robi, nie przydzie mu ku dobremu końcowi. A te dni w każdym Miesiącu osobliwe infra wymienione są:

Januarius	takowych dni ma sześć	a te są:	1. 2. 5. 7. 8. 15.
Februarius	ma ich trzy	» » »	16. 17. 18.
Martius	» » sztyry	» » »	15. 16. 17. 18.
Aprilis	» » trzy	» » »	6. 7. 15.
Maius	» » trzy	» » »	7. 15. 17.
Junius	ma tylko ieden	a ten jest:	8.
Julius	ma ich dwa	a te są:	17. 20.
Augustus	» » dwa	» » »	10. 18.
September	» » dwa	» » »	15. 18.

October ma tylko ieden a ten jest: 6.
Nouember ma ich dwa a te są: 16. 17.
December » » trzy » » » 6. 7. 16.

Formularz wekslowy z XVII wieku.

(fol. 295-b)

Ja niżey podpisany zeznawam tym pisaniem swoim, żem odebrał z rąk od Pana Jana Golliusza gotowych y liczonych pieniędzy złotych Polskich Tysiąc należących pro sorte Siostry Rodzoney iego Panny Anny Golliuszowny a to na Prowizyą od tey sumy zgodnie pozwoliwszy dawać po 10 pro cento, co czyni złotych Sto od Tysiąca. A czas poczynaiący się tey prowizyiey iest od S. Jana Krzciciela w Roku 1658, którą Prowizyą na dwie Racie powinien dawać będę, pierwszą ratę to iest zł. 50 zaraz anticipative na początku tegosz dnia S. Jana Krzciciela a drugą Ratę zł. 50 w Niedzielę Srodo Postną Roku 1658 na affektatią tegosz Pana Jana Golliusza za kwitami iego, gotowymi pieniądzmi bez wszelakich odwłok oddawać do rąk iego submittuię się.

Po wyiściu zaś czasu tey prowizyey y po skończeniu się Roku assecuruię tę sumę wyżey mianowaną P. 1000 na wszystkich dobrach moich tak Ruchomych iako y nieruchomych obliguie się na żądanie tegosz Pana Jana Golliusza, kto mi ten skrypt moy ukaże, wyrzekaiąc się appelatiey, delaticy, exceptiey przed wszystkimi inszymi Creditorami, całymi zupełnie y gotowymi pieniądzmi na ten czas przypadaiący S. Jana Krzciciela tę summę oddać y wypłacić etc. etc.

Działo się w Zamosciu na Zaiutrz po S. Janie Chrzcicielu Roku 1657.

Anegdoty i fraszki.

22-b Hominis Crudelitas.

Wielkie okrucieństwo Złoczyńców owych, którzy Chrystusa Pana męczyli, ztąd pokazuie się, abowim oni ieszcze więcey, aniżeli Pilat rozkazał, domyślili się. Pilat kazał, aby go tylko ubiczowali, a oni się tym niecontentuiąc, ieszcze y koronę cierniowę Chr. Panu na głowę wcisnęli, zaczym rozumięm, że gdyby Bóg Ociec Syna Swego podał był

Czartom tedyby go tak okrutnie byli nie męczyli, bowim, kiedy raz Czart zaniósł Christusa Pana na ganek kościelny, tedy go niezrucił, ale persuadował, aby się sam spuścił. Nusz y drugi raz Pana naszego widząc tak srodze zmęczonego użałował się go y dlatego przez sen persuadował Żenie Piłatowey, aby go wyprosiła u swego Męża Piłata.

Czart żałował się Christusa Pana.

Conceptus, że nimasz nic sroższego iako człek przeciw człeku. Wiecie, dlaczego Zbawiciel nasz tylko dał klucze Piotrowi S. do nieba? Tibi dabo Claves regni Caelorum, do piekła mu niedawszy, ale przy sobie zostawił Zbawiciel nasz, y samże klucznikiem był do piekła. Habeo Claves Mortis et Inferni. Czemu ich nie dał Piotrowi S.? Dla tego, że Piotr S. iest człowiek, a człowiek może się na drugiego zagniewać y z zbytniey żarliwości, maiąc klucze do Piekła mógłby *wiele Ludzi nasadzać do Piekła.* Dam mu do Nieba, bo ia chcę, aby wszyscy byli zbawieni. Omnes homines vult salvos fieri etc.

160-b

Coniugi charissimae maritus lugens epitaphium scripsit.

Uxor mea diem suum obiit. Si illa non obiisset, ego periissem. Jam lugenda mihi est, sed lugere nequeo. Pro ea mihi orandum esset sed nolo. Si in coelis est, ista non desiderat. Si in infernis est, ista illi non prosunt. Si in Purgatorio est, diabolus illam tam diu purget illic, quam diu illa me hic purgauit.

Nagrobek Jana Ciołka.

O Deus Omnipotens Vitulo miserere Joanni,
Quem mors praeveniens, non sinit esse bovem.

104-b

Raki na wety PP. Żołnierzom po Electiey króla JM. Jana Sobieskiego w Warszawie.

Stateczność będzie, nie ustąpi cnota,
Bezpieczność wszędzie, nie zawarte wrota.
Dobrze zapłacę, nie wątpmy w zapłacie.
Szczodrze nagrodzę, nie iest spór w Senacie.

W pola się mieymy, nie bawmy się włością,
Króla czekaymy, nie grożą nam włością.
Wszystkim zapłacą, nie często się dłużą,
Rycyrskim ludziom, nie zazdrości służą.

160-b Descriptio Variarum Nationum.

Judaeus Fallax.
Hispanus miles.
Germanus bibo.
Anglus Nauta.
Scotus Doctor.
Moschus Ballio.
Lithuanus Venator.
Belga Mercator.
Turca Tyrannus.
Ruthenus Furax.
Italus Amator.
Gallus edo.
Polonus eques.
Danus Piscator.
Suecus domesticus miser.
Bohemus Promissor.
Valachus Ungarus Proditor.
Persa ornatus.
Scitha Pediculosus.
Mazovita litigiosus.

VII.

OPISANIE MANUSKRYPTU

przechowującego się w British Museum:

Bibl. Sloan. Nr 1361.

Rękopis in 4-o papierowy, oprawny w grubą tekturę, na grzbiecie skóra z sygnaturą biblioteczną, jak wyżej. Kart liczbowanych 305, nadto na początku i końcu po 2 czyste karty wprawione, jak się zdaje, później.

Na karcie 1-b przyklejony jest sztych owalny XVII w. przedstawiający Ferdynanda IV. Pod spodem dopisano (ręką Golliusza):

Ferdinandus IV. Romanor: Imperator, semper Augustus, Germaniae, Hungariae, Bohemiae Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae Ao Dni 1661.

Na karcie 2-a czytamy: »Carmina de noxiis interitum Poloniae acceleraturis conscriptae a quodam Equite Polono«, Anno 1662.

Faemina Rex, opressus Eques, Seruusque Senatus
Vanaque Lex, exhausta Plebs, ac falsa Moneta
Irrita pax nec tuta fides, Clerique potestas,
Ultima fata tui, crede o Sarmatia, Regni.
Definitio iuncta.
Nominativus Causarum, Genitivus Litium, Dativus Terminorum,
Accusativus Innocentium, Vocativus Testium, Ablativus Omnium.

Karta 2-b niezapisana.

Karta 3-a: »Secundet recta Jehoua, Antiquitates, facta Praeclara, Exempla illustria quanam, civili vitae accomodata, tum et communem ad discursum apprime necessaria. Anno Verbi Incarnati M. D. C. LIII.

Następuje szereg wypisów z różnych, przeważnie klasycznych autorów. Obok sentencyi przepisanej notował Golliusz na marginesie tytuł albo treść sentencyi. Z końcem każdej sentencyi podany jest autor,

a czasem dodana stronica wydania, którem się Golliusz posługiwał. Np. pierwsza sentencya tak brzmi:

»Quam laboriosissime ac severissime in iure dicendo operam daret Julius Caesar ex hoc solo patet, qui repetundarum convictos etiam ordine senatorio movit. Peregrinarum mercium portoria instituit. Lecticarum usum, item conchyliatae vestis et margaritarum nisi certis personis et aetatibus perque certos dies ademit tum et alias plures constituit. Suet». Na marg. obok: Leges ac in ipsis Sedulitas Principis.

Wypisy takie ciągną się od karty 3-a do 53-a. Następuią swobodne i swawolne zapiski: 53-a »O Pampine bene venisti« i »Himnus ad Generosum Bacchum«. 53-b »Przedmowa na pewnym Akcie przy oddawaniu Panny». 54-a Inwentarz Jey mości. 54-b Potrawy do kuchmistrzowstwa Jey Mości. 55-a Wiersz ucieszny o Paniey Młodey. 55-b Copia listu JEM. Pana Lubomirskiego Ao 1666 die 12 Febr. (do 56-b).

57-a w dalszym ciągu notuje G. swoje excerpta, z tą uwagą:

»Brevem singulorum illustrationem terminorum exponere aggrediens, ipsius praeprimis Philosophiae, Reginae atque Matris nec non scaturiginis omnium scientiarum definitionem pariter ac divisionem praemittere in animo constitui: callens id optime uniuscuiusque rei, si optimo ordine tractentur, naturam primo definitione explicare, tum et divisione dilucidare, usitatum esse, sit itaque haec:

Następują definicye terminów filozoficznych, co to jest: Philosophia, Diuisio, Ethica, Politica, Oeconomia, Musica, Phisiognomia, Phisiologia, etc, Ciągną się te notaty do karty 78 b.

79-a: »Adversaria. Huc spectat, quidquid Historia non est, sed tum paulo fusius exscribitur. Additis pari ratione Auctore, lib. cap. Hic referuntur Ritus prisci, Epitaphia, Descriptiones, Admiranda, Nova, Vetera: Od 79-a — 86-b.

87-a »Philosophica et Politica« — 102-b.

103 a »Historica et Oratoria» — 103-b.

Tu widocznie zaginął zeszyt cały pierwotnego Ms. k. 104-b rozpoczyna się: Bo iemu Arcybiskup tysz pobłogosławił« bez początku Na tejże karcie mamy parę wierszy satyrycznych, »Epistola Faceta», i Tren żałosny po rozwodzie Jey Mości Panny Stanisławskiey, Woiewodzanki kiiowskiey z Je o M. Panem Warszyckim, kasztelanicem krakowskim».

104-b. »Raki na Wety PP. Żołnierzom po Electiey króla J. M. Jana Sobieskiego w Warszawie.

105-a c. d. zaginionych excerptów pisanych inaczej, w dwóch kolumnach, a zawierających wyjątki z Vergiliusza, Ovidiusza, nadto dwuwiersze polskie — 106-a.

106-b. Wyjątki z Talmudu i krytyka ich. 109-b.

109-b. Observatio de diebus Aegiptiacis.

110-a — 120-b *Pamiętnik Jana Golliusza.*

121-a In nomine Domini Amen.

Quaestio affirmativa Habita sub. Claris. et Excell. D. Mart. Fallinowicz Ao 1657. die 1. Febr.

»Magistratibus potius quam Legibus bonum civem parere oportet«. 121-a — 123-a. Poczem u dołu karta 123-a. »Continuatia Talmudu żydowskiego — 124-b.

Od karty 125-a zaczynają się inną ręką pisane kopie przemów i listów różnych dostojników XVII w. Są one pisane na grubszym papierze i jeszcze drobniejszym charakterem niż u Golliusa.

Początku pierwszej (?) «salutatio» brak. U dołu k. 125-a: *Salutatio* Senatoris et Palatini Illustrissimi et Excell. Principis Georgii Ossolinsky Ducis in Osolin, comitis de Tęczyn etc. »Ingressus est felici et fortunato pede novam honoris sedem. . . . (126-a) . . . in urbano et Ferdinando plusquam Urbanam et Ferdinandeam in te amando urbanitatem laudabis omnium pariter in te colendo vota in collegio hoc perpetuum sibi gratificandi studium probabis. Dixi«.

Salutatio Urbani 8-vi Pontificis, Maxime qua salutatus est a Patre Famiano Strada.

126-b *Salutatio* Serenissimi Vladislai 4-ti in expeditione Turcica.

127-a *Salutatio* Illustrissimi Campiductoris Post annum centesimum Societatis templum eiusdem invisentis.

127-b *Salutatio* Illmi Epis. Crac. Ducis Severiae in Basilica SS. Petri et Pauli Apostolorum cum eam Illmus inviseret.

128-b Salutatio Illmi Archiepisaopi vel Epis sedem honoris sui capientis.

129-b *Salutatio* Illmi Legati Pontificii habentis pro stemmate arbores et divisam aquilam.

130-a Sententiae Salutatoriae pro Benefactore (Zdania z Terentiusa, Wergila, Seneki, Katona itd.).

Pro nobili et insigni viro Sententiae. (Zdania Apulejusa, Homera, Seneki, Pliniusa, Katullla).

130-b (Inną ręką) Gratulatio publica P. et R. D. Joannis Tarnowski Craco. Canonici. — 133-a i kilka wierszy obciętych na karcie 133-b u samej góry.

133-b »Quidam Rex videns regnum suum« etc. (Paszkwil polityczny) poniżej dwuwiersz łaciński »Ad Generozum Juvenem D. Andream Choene Jascium cum lustrarem carmina illius et Odas elegantissime scriptas«.

134-a »Responsum tale ab eodem accepi«. »Vox Gratulatoria . . . Dno Andreae Choene Jascio . . . Zamoscii exhibita a Johanne Gollio Ao 1660 die 30 Novembr. — 134-b.

135-a Copia. Joannes in Zamoscio Zamoyski Dux in Ostrog, Comes in Tarnow et Jaroslaw etc. (Formularz świadectwa odejścia dla N. N. Rotmistrza). Michał Kazimierz Pac, kasztelan wileński, Hetman Wielki W. X. L. Uniwersał do Woyska, aby nie nachodziło dóbr Judyty Budrewiczowey: Miłaszuny, w Powiecie Wiłkomirskim, w Wilnie 18 Mai A. 1668.

136-a — 150 b »Copie żałośnich Listów zapraszających pro Funere S. Pamięci Jego Msci Xiędza Biskupa Chełmińskiego. A naprzód Nuntiatoria de Obitu Illmi do Jego Mości Pana Starosty Nieszewskiego. Die 25 Martii Anno 1646. (Listy starosty Nieszewskiego (sic), Condolentia Pana Gdanskiego, X. Nominata Chełmińskiego, Listy do Czarnkowskiego, Star. Rogozińskiego, X. Nominata Kamienieckiego, Króla, Królowej, Królewicza, »Panów Toruńczan«, Panny Działyńskiej, Obywatelów Dobrzyńskiej ziemi, Referendarza koronnego, Kasztelana Inowłocławskiego, Kanclerza Litewskiego, X. Biskupa Kujawskiego, Wojewody Rawskiego, Xiędza Kolla).

151-a Copia Listu Posła Szwedzkiego do J. M. X. Kanclerza koronnego de data 25 Aprilis Varsauiae Ao 1665. (G.) — 151-b.

152-a — 154-a Callimachowe rady królowi Polskiemu Olbrachtowi dane. (G.).

154-a Exulta Germania Venit enim tempus Quo Nomen Leopoldus transit in Omen. Anno 1689. — 154-b.

Między kartą 154 a 155 jedna karta czysta.

155-a c. d. jakiejś weselnej mowy. »Oddawanie Upominków«.

155-b Epistola pro Funere Invitatoria. (Formularz).

156-a — 160 b »Funebrales« (polskie).

160-b »Descriptio Variarum Nationum«. Coniugi epitaphium (żart) »Nagrobek Jana Ciołka«.

161-a — 163-b Mowy weselne.

163-b »Copia Literarum ad Zamoscium«. (Duglas wzywa Zamoyskiego do poddania się królowi szwedzkiemu. Dat. »Płoskie $^{14}/_{24}$ Febr. 1656. — »Rescripsit« (wymawia się dowcipnie i stanowczo Zamoyski). (164-b) »Copia drugiego Listu« (podobnie odmowna odpowiedź datowana 26 Febr. 1656. »Respons« Zamosci 26 Febr. 1656. (na widok armii szwedzkiej).

165-a. Copia Literarum Serenissimi Poloniae Regis Joh. Casimiri ad Regem Daniae. Anno 1658 in Februario.

165-b Copia Listu od Rakoczego do JMP. Zamoyskiego Podczaszego koron. De data z Chmielowa die 17 April. Ao 1657. (łać.).

166-a i -b Respons na te Listy.

Między 166 a 167 karta niezapisana.

167-a — 177-b »Kopiae Listow Rozmaitich« (Formularze).

178-a Dalszy ciąg innego zbioru przemów. »Caput III. De Gratu-

latione Resurrectionis Christi«. Oratiunculae in communi. (Polskie) — 191 b karta 191-b: Tractatus IV. Caput I. De Oratione Nuptiali i inne do karty 207-b (nieskończone).

Od karty 208-a znowu dalszy ciąg innego zbioru inną ręką pisanego, aż do karty 213-b. Między kartą 213 a 214 wyrwano 2 karty, na 214 a znajdujemy ciąg dalszy jakiegoś listu Golliusa, z usprawiedliwieniem. Niżej »Applaus Wesoły na dzień S. Marcina Panu Marcinowi Negowiczowi Roku 1665 dnia 11 9 bris przypisany.

215-a Affekt życzliwy Przy dniu Katarzyny Swiętey Jey Mości Pannie Katarzynie Buzewiczownie Roku 1665 dnia 25 9-bris.

215-b List na wesele prosząc.

216-a »Kandor Przyiacielski . . . P. M. Negowiczowi R. 1667, przez J. G. wystawiony.

217-a — 222-b *Fragment dramatu bez tytułu.*

223-b Brulion zaprosin na wesele.

224-a — 233-b »Christophori Besoldi CL. ICTI (= Juris consulti) Synopsis Institutionum Librorum Iustiniani. Anno 1657 die 1-ma Octobris J. G.

234-a — 245-b Jeszcze jeden urywek zbioru listów przygodnych.

256-a »Quaedam Collectanea Juris Joannis Gollii. Anno Domini 1655. Ciągną się do karty 269 a. Na karcie 254-b wpisana później »Przestroga do Seymikow: Dwiema Słowami Panowie wszystko zrozumicie: Trzeba y Nietrzeba. 1683«. Na karcie 269-a zaczynają się: »Excerpta ex Kuiałowiczio de Lithuania«.

272-a Annotata quaedam brevia ius civile imperatoris Iustin. concernentia tum et ex praxi Iudiciaria exprompta. Anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo tertio«.

284-a »Consolatio ad Amicum«, »Powinszowanie Błogosławieństwa Boskiego Córce moiey Krzesney przy dniu Krztu Świętego Roku 1657«.

284-b Brulion listu do P. Kestnera.

285-a »Oratio Polonice pro Festo S. Elizabethae a Joanne habita 1657.

286-a Oratio Salutatoria Jacobo Gordoni data die 13 9-bris.

287 a Powinszowanie przywróconego Szczęśliwie dnia Elżbiety świętey Jey Mci Paniey Elżbiecie Berny od życzliwey Przyiaciółki ofiarowane.

287-b Oratio pro Nativitate Christi Latina Joanni 1657.

288-a — 289-a Oratio reddens Virginem Ioannem D. Alex. Art. 1658.

289-b Oratio gratias agens pro Virgine a Sponso. — 291-a.

290-b »Epistola Suasoria in qua suadet socius socio, ut relicto paterno solo conferat se ad caeteras nationes studiorum causa.

292-b »Epistola dissuasoria, in qua Socius socio dissuadet Ebrietatem«.

293-b Epistola hortatoria in qua hortatur socius socium ad gratitudinem praeceptoribus exhibendam.

294-a Oratio Salutatoria D. Berny a filio.

295-a »Powinszowanie Zacnym Rodzicom Narodzonego Potomka« ... podp. Jan Gollius, Ociec Krzesny.

295-a »Oratiuncula reddens annulum.

295-b Formularz wexlowy na 1000 złp. wypożyczonych od Golliusa.

296-a — 299-a Mówki weselne, między którymi »Oddawanie Naliwki«.

299-a Mowa pogrzebowa przy mogile Jana Cherneckiego, chirurga.

301. Oratio pro festo Resurrectionis Christi Dni do 303-b (różne próby).

304 a »Na sen do Kasienki« Die 2-a Aprilis. 1666.

305-a i -b Anagramy nazwiska »Katarzyna Budrewiczowna«.

INFORMACYJA
O AKTACH UNIWERSYTETU BOLOŃSKIEGO

przez

Dra St. WINDAKIEWICZA.

Akta uniwersytetów włoskich, o ile z przestudyowania archiwum bolońskiego, padewskiego i sieneńskiego mam prawo wnosić, rozpadają się na trzy wielkie działy, których naturę dobrze znać należy, zanim się przystąpi do opracowania przedmiotu. Pierwszym działem są akta kolegiów profesorskich, przypominające nasz *Liber promotionum*, i obejmujące zapiski o doktoratach, udzielonych na trzech głównych wydziałach włoskich uniwersytetów, t. j. na prawie kanonicznem, cywilnem, i na medycynie; drugim działem są akta uniwersytetu uczniów, podobne do naszych *Acta rectoralia*, z tą wszakże różnicą, że najważniejszym momentem w nich jest elekcya rektora i konsyliarzów, a podrzędną sprawę stanowi sądownictwo i administracya; trzecim wreszcie są akta nacyi czyli stowarzyszeń akademickich, podobne do naszego *Registrum bursae Hungarorum*, tylko pełniejsze i bardziej systematyczne. Jeśli komu chodzi o działalność naukową uniwersytetu, powinien zbadać dział pierwszy; jeśli o poznanie instytucyi, to drugi; trzeci zaś dostarczy mu barwnego materyału, który jest pomnikiem nie aktów publicznych lecz życia, przedmiotem historyi a nie statystyki.

Z wymienionych powyżej źródeł, dochowały się na każdym uniwersytecie poważne zabytki, jednak nie ma takiego, któryby je w całości posiadał. Najkompletniejsze i najważniejsze akta kolegiackie istnieją w Bolonii; najlepsze akta uniwersyteckie przechowuje Padwa; co się zaś tyczy aktów nacyjnych, to nacya germańska jest tak szczęśliwą, iż na całej linii t. j. w Padwie, Sienie, a przedewszystkiem w Bolonii, obfitość zabytków po niej się znachodzi. Niemniej dla polskiej nacyi

udało mi się zebrać piękną całość w Padwie. Płynie to z tej ogromnej decentralizacyi, która cechuje uniwersytety włoskie, iż ich papiery z biegiem czasu łatwo się rozprószyły, i przeszły do rąk prywatnych właścicieli, niekiedy na wieki przez kolej wypadków utonęły. Akta bolońskie przechowuje dziś archiwum państwowe i arcybiskupie w nierównej połowie; akta tutejszej nacyi germańskiej dostały się za tanie pieniądze w posiadanie XX. Malvezzi-Medici [1]); akta wreszcie polskie nabyła przed r. 1834 Biblioteka Zamojskich w Warszawie, gdzie dotychczas nieznane spoczywają.

Archiwum państwowe i arcybiskupie w Bolonii przerzuciłem w r. 1885 w celu wydobycia z nich rzeczy polskich. Pracę swą rozpocząłem odkąd się księgi uniwersyteckie zaczynają, i ograniczyłem się do czasu po r. 1600, a to dlatego, że na resztę mamy dobre źródła we wspomnianej właśnie metryce polskiej. Z zakresu swych studyów wyłączyłem jednak akta nacyi germańskiej, ponieważ wtedy przygotowywano wydanie tychże [2]). Zamiarem moim było zbadać materyał źródłowy o tyle, iżby komukolwiek ułatwić zadanie opracowania kwestyi stosunku naukowego pomiędzy Bolonią i Polską, którego już dotknąłem w *Przeglądzie polskim* z kwietnia 1888 r. Sprawa należytego opracowania tej materyi jest niesłychanie ważną dla historyi prawa i medycyny w Polsce. W nowożytnych czasach nie bez wielkiego interesu, temat ten dla średnich wieków stanowi teren badania pierwszorzędnej doniosłości, którego świadomość szerzyć należy, aż się na naszym gruncie nie przyjmie. Oby tak pięknemu celowi pomogła choć trochę ta skromna informacya!

---

[1]) Malagola, I libri della Nazione tedesca presso lo studio Bolognese. Note storico bibliografiche. Bologna 1884.

[2]) Acta Nationis Germanicae Universitatis Bononiensis. Edd. Friedländer et Malagola. Berolini 1887.

I.

Libri Secreti Iuris Pontificii.

Księgi profesorów wydziału prawa kanonicznego *(Libri secreti iuris pontificii)* założone zostały w Bolonii w r. 1377, a więc w kilkanaście lat po powstaniu kolegiów, i objęły po koniec XVI wieku pięć woluminów, z których cztery zachowało się do dziś dnia w miejscowem *Archivio di Stato*. Księgi te powstały niezawodnie z dwu pobudek, a mianowicie, dla kontroli osobowej i rachunkowej, i zawierają króciutkie urzędowe notatki o doktoratach (nazwisko egzaminanta i egzaminatorów), opatrzone niekiedy lapidarnemi uwagami natury prywatnej. Prowadzili je dziekanowie *(priores)* imieniem wydziału *(collegium)*, a o ile z pisma wnieść można, promocye regestrowali nie pojedynczo lecz seryami tak, że całe karty wyglądają, jakby za jednym tchem powstały. Wnosić z tego należy, że dziekanowie czynili swe notatki okolicznościowo, a potem dopiero opracowywali je w celach inwentaryzacyi, co jak wiadomo, zgadza się zupełnie z zasadami kancelaryi owych czasów. Niemniej z tego wynika, iż nierówności redakcyi przypisać trzeba raczej wadliwości brulionów, niż wadliwości procederu promocyjnego, którego nigdy z większą akuratnością się nie trzymano, jak w średnich wiekach.

Jeśli ktoś chciał zdawać egzamin *(examen, scrutinium)*, musiał być przedstawionym dziekanowi *(praesentare)* w celu otrzymania pytań *(puncta)*, a jeśli nie spełnił warunków, prosić o zwolnienie *(dispensatio)* od niektórych obowiązków. Odbywało się natenczas głosowanie, po którem dopiero można było przystąpić do egzaminu, a następnie odbyć akt promocyi *(promotio, conventus, graduatio, doctoratus)*, i to prywatnej (w zakrystyi) lub publicznej (w kościele), stosownie do środków pieniężnych [1]). O tym przebiegu rzeczy pamiętać trzeba, ekscerpując

[1]) Dokładniej o tem w Statuti delle Università e dei Collegi dello Studio Bolognese. ed. Malagola. Bologna. 1888.

akta niniejsze, bo często się zdarza, że jedna notatka odnosi się do tego momentu, druga do innego, a ostatecznie obie o tem samem mówią.

Oprócz dziekanów jednak spisywali protokół egzaminu także notaryusze uniwersyteccy w celu zyskania materyału do wydania uroczystego dyplomu. Powstały tym sposobem bruliony innego rodzaju, t. zw. *Acta Collegii Iuris Pontificii,* prowadzone bardzo niedbale, których zaletą dzisiaj jest to, że o ile egzystują, mogą zastąpić zagubione księgi wydziałowe. Tak n. p. nieistniejący dziś *Tertius liber secretus Iuris Pontificii* (1534—44) uzupełnia jako tako szósty tom *Actorum Collegii Iuris Pontificii* (1524–37).

Primus Liber Secretus Iuris Pontifcii ab anno 1377 ad annum 1528.

1381. IV. 1. Examem privatum Stanislai de Polonia, Canonici Regularis (f. 8).

1385. IV. 18. Scrutinium Henrici de Polonia (f. 12).

1388. V. 30. Scrutinium Johannis de Brzoznicz (?) de Polonia. — IX. 17. Supplicavit, ut haberet privilegium doctoratus in iure can. et hoc, ut posset eligi ad lecturam extraordinariam decreti (f. 14, 15).

1396. VII. 1. Examen priv. Hieronimi f. Johannis Zydniberg de Vratislavia (f. 22).

1401. I. 3. Examen priv. Iacobi de Polonia (f. 26).

1404. V. 10. Examen Johannis de Prusia. — VIII. 18. Promotio publica (f. 30, 31).

1413. IX. 2. Examen priv. Petri de Cracovia (f. 41).

1415. III. 23. Praesentatio Miroslai de Polonia, Rectoris Ultramontanorum. — III. 30. Promotio publica eiusdem (f. 43).

1418. I. 24. Priv. examen Balthasaris Girothen de Slesia. — 1420. VIII. 22. Promotio publica eiusdem (f. 46, 47).

1421. V. 24. Priv. exam. fratris Andreae f. Nicolai de Prussia, Ord. Prutenorum. — V. 28. Promotio publica (f. 48).

1422. V. 7. Ex. priv. Alberti f. Nicolai, praepositi Posnaniensis. Ob nobilitatem eius collegium eum domum associavit. — 1424. IV. 10. Promotio publica eiusdem in praesentia maximi coetus spectabilium egregiorumque virorum (f. 50, 52).

1422. V. 30. Ex. priv. Philippi f. Nicolai de Poloniae Regno. — 1424. IV. 4. Promotio publica una cum supranominato Alberto (f. 50, 52).

1423. V. 27. Promotio publ. Adae f. Nicolai de Polonia (f. 51).

1424. VII. 5. Dispensatio Gothardi de Polonia, scolaris in iure canon., prout latius apparet *in actis collegii nostri* (f. 53).
1438. V. 9. Examen Nicolai Salve de Prussia (f. 72).
1440. VI. 10. Exam. priv. Melchioris f. Thomae de Prussia (f. 74).
1443. IX. 11. Examen Nicolai f. Sdislai de Mirziniec de Polonia, canonici Pultoviensis, artium doctoris. — 1446. IV. 5. Doctoratus (f. 75, 81).
1444. III. 14. Ex causa ardenti et summe necessaria examen Jacobi Pelester de Prussia, Rectoris Ultramontanorum (f. 78).
1445. II. 20. Dispensatio Sigismundi f. Vincentii de Ghiseg, decani ecclesiae Plocensis Regni Poloniae. — 1446. IV. 5. Doctoratus una cum memorato Nicolao (f. 79, 81).
1446. III. 2. Promotio Nicolai f. Martini de Prussia (f. 81).
1448. IV. 5. Examen in iure can. Nicolai Adae (?) de Polonia, Rectoris Ultramontanorum et Citramontanorum (f. 83).
1448. IV. 27. Exam. in iure can. Johannis de Polonia, Vicerectoris Ultramontanorum. — V. 4. Doctoratus fuit publice (f. 83).
1448. IX. 13. Disp. Leonardi f. quondam Nicolai de Idachim de Prussia, scolaris in iure can. — IX. 7. Doctoratus praesentibus doctoribus collegii ac rectoribus et aliis viris insignibus (f. 84).
1454. III. 20. Exam. in iure can. et doctoratus priv. Pauli Einvalt de Malteniis de Livonia (f. 92).
1454. V. 4. Exam. in iure can. Georgii f. Nicolai Holland de Prussia. (f. 92).
1455. IV. 30. Exam. Martini de Polonia, qui suscepit doctores confecto et vino et omnia solemniter fecit (f. 93).
1456. IX. 25. Priv. doctoratus Hermanni de Prussia, canonici Varmiensis, examinati iam anno 1445 (f. 101).
1459. X. 6. Examen et doctoratus Johannis de Polonia (f. 105).
1459. XII. 10. Exam. in utroque iure Johannis de Polonia. Propter eius benemerita doctores donarunt ei omnes expensas. — XII. 11. Conventus publ. Fecit solemne prandium doctoribus collegii et pluribus aliis personis (f. 105).
1460. I. 31. Examen Alberti de Polonia (f. 105).
1460. X. 15. Praesentatio Lancislai de Polonia (f. 107).
1461. VI. 27. Dispens. Martini de Lubcza in Polonia, canonici Vilnensis. — VIII. 1. Examen (f. 108).
1462. XII. 6. Disp. Andreae de Oporow de Polonia, rectoris Ultramontanorum. — XII. 11. Examen in utroque iure (f. 111).
1465. XII. 20. Praesent. Thomae de Polonia, rectoris Universitatis (f. 114).
1466. XII. 15. Dispens. Nicolai Swichtenberg de Prussia. — XII. 20. Examen (f. 120).

1467. II. 24. Dispens. Wladislai de Polonia, Rectoris utriusque Universitatis Bononiensis et archidiaconi Vladislaviensis. — III. 16. Examen (f. 121).

1471. II. 3. Dispens. Desilai de Polonia. — II. 5. Examen (f. 129).

1473. XII. 15. Obligatio pecuniarum suae lecturae per Lucam, quondam Lucae de Torunia, diocesis Culmensis. — XII. 18. Examen et conventus (f. 134).

1476. V. 15. Examen et doctoratus Johannis de Polonia (f. 141).

1483. V. ? Exam. et conv. Abrahami, Rectoris scolarium Ultramontanorum (f. 150).

1489. VI. 17. Dispens. propter instantem discessum Johannis Dambrocha de Polonia. — VII. 20. Examen et graduatio (f. 158).

1490. X. 13. Dispens. Johannis f. Boguthae (?) de Polonia dioc. Plocensis. — X. 19. Examen (f. 158).

1492. III. 22. Disp. Christophori f. Christophori diocesis Culmensis (f. 161).

1495. II. 14. Disp. Martini f. Lucae Vilknovii, dioc. Plocensis in Polonia. — II. 21. Examen et conv. (f. 165).

1495. IV. 8. Exam. et conv. Johannis Philipovicz de dioc. Vilnensi (f. 165).

1496. I. 23, Disp. Sandislai de Polonia. — I. 27. Examen et doctoratus (f. 166).

1496. XII. 12. Exam. et graduatic Johannis f. quondam Petri Salamonis de Cracovia (f. 167).

1500. VI. 9. Disp. Petri de Polonia. — VI. 10. Examen. Insignia doctoratus recepit a Bartholomeo de Bologninis cum magna eloquentia et venustate et copia sententiarum non modernarum (f. 172).

1504. IX. 3. Dispensatio Johannis de Polonia. — IX. 5. Doctoratus (f. 180).

1505. II. 6. Disp. Bernardi Wapowski f. quondam Stanislai de Radochovicza, canon. Primisliensis et Cracoviensis in Polonia. — II. 14. Examen et conv. (f. 180).

1505. IV. 9. Disp. Joh. f. Petri de Nissa diocesis Vratislaviensis. — IV. 12. Examen et conv. (f. 180).

1505. IV. 24. Disp. Gasparis Emmerich, canonici Vratislaviensis, Glogoviensis et Budissensis, nec non Rectoris utriusque Universitatis. — IV. 26. Examen et conv. (f. 181).

1508. IX. 2. Disp. Nicolai de Polonia, scolaris studentis in iure canonico. Vir doctus et collegii b. m. Petri de Ancharano scolaris. — IX. 5. Examen, in quo magistraliter se habuit (f. 186).

1509. IV. 26. Disp. et exam. Nicolai de Polonia (f. 188).

1517. X. 21. Disp. Laurentii f. quondam Martini de Slupcza, clerici Gnesnensis dioc. in Polonia. — X. 23. Examen (f. 204 [1]).
1523. IV. 9. Disp. Johannis de Polonia. — IV. 11. Examen (f. 216).
1525. VI. 18. Dispen. et examen rigorosum in utroque iure Stanislai f. quondam Nicolai de Rzeczica, dioc. Gnesnensis in Polonia (f. 223).

Secundus Liber Secretus Iuris Pontificii ab 1528—1533:

1530. V. 9. Examen in utroque iure Alberti de Polonia. — Eodem die praefatus d. Albertus fuit per utriusque collegii doctores creatus eques et militaribus ornamentis decoratus [2]). Et hic fuit primus eques creatus per collegia (f. 36).

Acta Collegii Iuris Pontificii. Volumen sextum. (1524—34):

1534. VI. 1. Disp. Stanislai f. Ulrici Hosii dioc. Cracoviensis, scolaris studentis in iure canonico. — VI. 8. Examen et promotio in utroque iure (s. pg.)

Quartus Liber Secretus Iuris Pontificii a die 3 Ianuarii 1545 ad 30 Aprilis 1574:

1555. V. 13. Dispens. Lanini Livoniensis (f. 30).
1556. III. 1. Disp. Viperti Seuna (?) de Baithen in Silesia (f. 35).
1558. II. 7. Disp. Andreae Craievii Poloni. — II. 8. Doctoratus eiusdem (f. 49 [3]).
1559. IV. 20. Disp. Johannis Poloni, archidiaconi. — IV. 21. Promotio (f. 52).
1564. I. 3. Promotio Andreae Poloni (f. 73).

---

[1]) Tenże sam akt w *Liber Doctorum Ludovici de Paleotis Notarii* f. 11. Praesentibus: Johanne Rybienski, praeposito Crusviciensi et Gnesnensi; Iohanne Łącki (?), canonico Posnaniensi; Johanne Miedzyrzecki, Johanne Łaski, Matthia Sliwny, Stanislao Szczawiński, scolasticis Bononiensibus et clericis Gnesnensis, Posnaniensis, Olomucensis diocesium et aliis quam pluribus.

[2]) Na mocy przywileju Karola V. dd. Bononiae 1530, I. 15.

[3]) Jego dyplom doktorski znajduje się w kopiaryuszu Kapituły krakowskiej *Transumpta* 1564—8, Nr 230; zaś Oratio circa promotionem w Ms. Ossol. 168.

1565. VIII. 20. Praesentatio, dispensatio et graduatio Stanislaorum Polonorum [1]), amborum dicto nomine vocatorum (f. 73).
1567. I. 2. Dispensatio Laurentii Goslicii, Poloni diocesis Plocensis. — I. 3. Promotio (f. 92).
1567. I. 8. Disp. Valentini Rosarii Poloni Cracoviensis dioc. — I. 9. Promotio (f. 92).

Quintus Liber Secretus Iuris Pontificii
ab anno 1575 ad annum 1598:

1581. V. 31. Disp. Johannis Zervani Poloni Gnesnensis diocesis. — VI. 1. Examinatus egregie se habuit (f. 45).
1595. I. 26. Promotio Andreae Richlii Poloni, S. Theologiae doctoris (f. 144).

II.

Libri Secreti Iuris Caesarei.

Księgi profesorów wydziału prawa rzymskiego poczynają się o rok później, niż wydziału kanonicznego, i podobnie jak tamte, obejmują po koniec XVI wieku pięć tomów, z których pierwszy znajduje się w archiwum biskupiem w Bolonii, drugi, czwarty i piąty w archiwum państwowem, trzeci (1531—42) zaś widocznie zaginął, skoro go ani tu ani tam nie ma. Wartość tej seryi ksiąg jest dla nas znacznie mniejszą, bo Polacy, jak wiadomo, nie potrzebowali prawa rzymskiego dla celów praktycznych, i dlatego rzadko doktoryzowali się w tym przedmiocie. Zdarza się więc, że w tych aktach nietylko przez całe szeregi lat, ale nawet przez całe tomy (np. w ostatnim 1581—96) nie spotkamy imienia polskiego, gdy zaś spotkamy, to zawsze w uzupełnieniu do notatek kanonistycznych w ten sposób, iż z naszego punktu widzenia możemy je uważać tylko za dodatkowe.

Co do istoty, zapiski następne są podobne do poprzednich, jednak mają także sobie właściwe cechy. Naprzód podają one często wynik kolegialnego głosowania nad egzaminem, co ze względu na wydział

---

[1]) Jednym z nich był Iłowski. Cfr. Stanislai Ilovii, De laudibus iurisprudentiae oratio Bononiae in doctoratu suo habita. Bononiae 1565.

jest charakterystycznem; a potem są bez porównania rozwleklejsze a niekoniecznie dokładniejsze. Ogółem biorąc, znać w nich pewien pospiech i brak współmiernej redakcyi. Profesorowie prawa cywilnego miewali oprócz katedry inne zatrudnienia, zwłaszcza w zarządzie miasta, i sądzę, że tej okoliczności przypisać należy mniejszą akuratność aktów. Nadto bardzo często czynią dziekanowie notatki nie na podstawie autopsyi, lecz z relacyi obcej, bo jak piszą: *non affui, impeditus antianatu.*

Primus Liber Secretus Iuris Caesarei
ab anno 1378 ad annum 1512:

1395. VI. 12. Exam. priv. Jacobi de Polonia, quia electus Rector Ultramontanorum. — VI. 21. Promotio publica (f. 22).
1445. II. 25. Dispensatio Nicolai de Polonia. — II. 27. Examen. priv. (f. 103).
1447. VI. Disp. Laurentii de Prussia ex magna gratia propter ipsius celerem accessum ad curiam, item propter eius singulares virtutes, nam scolaris fuerat intelligentissimus. — VI. 6. Promotio publica (f. 108).
1459. XII. 8. Disp. Johannis de Polonia, Rectoris Ultramontanorum. — XII. 10. Licentiatus in iure civili et canonico. — XII. 11. Doctoratus in utraque facultate (f. 128).
1465. XII. 20. Exam. priv. et promotio in iure civ. et can. Thomae de Polonia, Rectoris utriusque Universitatis (f. 135).
1483. V. 7. Disp. Abrahami, Rectoris Ultramontanorum, et examen in utraque facultate. In iure canon. approbatus nemine discrepante, in civili autem habuit duas fabas reprobatorias (f. 176).
1495. II. 14. Disp. Lucae de Polonia. — II. 21. Promotio (f. 303).

Secundus Liber Secretus Iuris Caesarei
a 13 Septembris 1512 ad annum 1530:

1525. VI. 10. Disp. Stanislai f. Nicolai diocesis Gnesnensis Poloni (f. 55).
1530. III. 7. Disp. Alberti de Polonia. — III. 9. Promotio in iure civili. Eadem die fuit per utriusque collegii doctores creatus eques et militaribus ornamentis decoratus etc. (f. 91).

Quartus Liber Secretus Iuris Caesarei
a die 3 Januarii 1543 ad diem 30 Decembris 1580:

1543. IV. 4. Disp. Johannis Hoffman dioc. Lignicensis (f. 3).
1556. X. 29. Disp. Ottonis Horning de Silesia (f. 43).
1558. II. 7. Disp. Andreae Craievii. — II. 8. Promotio. Actui fuit praesens D. Franciscus Robertellus, humanarum litterarum excellens professor et corpore magnus (f. 47, 48).
1558. III. 1. Disp. Laurentii Enghes dioc. Vratislaviensis. — III. 2 Promotio (f. 48).
1567. I. 2. Disp. Laurentii Poloni. — I. 3. Promotio (f. 91).
1567. I. 8. Praesentatio Valentini Poloni. — I. 9. Promotio (f. 91).
1571. X. 8. Praes. Johannis Poloni. — X. 10. Promotio (f. 119).

III.

Libri Segreti del Collegio Medico.

Księgi sekretne kolegium medycznego zaczynają się właściwie rokiem 1505, a po koniec XVI wieku zapełniają tylko dwa tomy, przechowywane obecnie w archiwum arcybiskupiem. Obok tego jednak znajdujemy w tem samem archiwum trzy bruliony, które po części posłużyć mogą do skontrolowania ksiąg dziekańskich, a po części do uzupełnienia tychże. Pochodzą one łącznie z początku XVI wieku, a okoliczność ta posłużyć może za dowód, iż wtenczas właśnie powstawały księgi kolegiackie, i pod względem formy swojej ustalać się poczęły. Z pomiędzy tych ksiąg uzupełniających, *Libro segreto dall' anno* 1481—1500, jest notatnikiem któregoś z pisarzów, pracujących nad dyplomami doktorskimi dla obu uniwersytetów, i u dołu pod każdą zapiską posiada odnośne rachunki. Jest on dla nas o tyle ważny, że zawiera wiadomość o trzech doktoratach medycznych z końca XV wieku. *Liber doctorum Ludovici de Paleotis notarii ab anno* 1515 *per totum annum* 1518, mieści minuty dyplomów obu uniwersytetów, i notuje świadków, obecnych przy promocyi, wskutek czego pewnej wagi nabiera; wreszcze *Libro segreto dall' anno* 1504 *al* 1519 jest, jak mi się zdaje archetypem, zkąd odpisaną została część początkowa pierwszej księgi aktów kolegialnych, po ich ostatecznem ustaleniu.

Co się tyczy formy zapisek w tych aktach, to jest ona jeszcze obszerniejszą, niż na wydziale prawa cywilnego, lecz także jest jeszcze

swobodniejszą, i najmniej stylizowaną ze wszystkich. Co do treści odznaczają się wybitnie tem, że podają dokładnie wszelkie operacye pieniężne, które uskuteczniał każdy egzaminant dla zapłacenia egzaminatorów. Jeśli zapiski na wydziale kanonistycznym można uważać za porządne i charakterystycznie urzędowe, to owe z wydziału drugiego nazwaćby należało pospiesznemi i niedbałemi, a ostatnie chyba bardzo ekonomicznemi, bo o tych sprawach mówią najwięcej.

Libro segreto dall' anno 1481—1500:

1490. I. 9. Approbatio in medicina Mgri Vincislai de Polonia, artium doctoris, et Mgri Matthiae de Polonia (f. 98).
1498. XII. 19. Approbatio in medicina Mgri Michaelis de Polonia (f. 51).

Libro segreto del Collegio 1504—1575:

1506. I. 18. Praesent. Mgri. Lucae Poloni. — I. 19. Examen in med. et promotio. (f. 4).
1507. III. 27. Praesent. per Rectorem Mgri. Matthaei Poloni, promovendi vigore bullae papalis [1]).
1508. VI. 23. Doctoratus Matthiae Poloni in artibus et medicina, in artibus pro lectura parva (f. 11).
1511. IV. 26. Gratia concessa Johanni Noscovio Polono, qui pro lectura medicinae huius anni disputavit. — IV. 27. Depositio pecuniarum per eundem. — IV. 30. Doctoratus in medicina. (f. 17, 18).
1511. V. 27. Promotio in med. Johannis Kunza Poloni (f. 18).
1512. X. 5. Gratia concessa mgro. Thomae de Lithuania Polono. — XII. 16. Promotio in artib. et med. — 1513. VI. 31. Distributio pecuniarum, pro salario doctoratus per eundem depositarum (f. 19, 20).
1513. IV. 30. Doctoratus in artib. et med. Mgri Melchioris Poloni, in med. pro lectura med. (f. 21).
1515. X. 2. Promotio in med. Jacobi f. Martini Poloni vigore lecturae philosophiae. — XI. 3. Distributio pecuniarum pro lectura eiusdem (f. 25).
1516. I. 11. Graduatio Johannis Poloni ex permutatione gradus artium ad gradus med. (f. 26).

[1]) Z *Libro segreto* 1504—19 f. 21.

1516. VIII. 13. Promotio in med. Mgri. Nicolai Poloni pro lectura medicinae (f. 26 [1]).

1518. X. 1. Doctoratus in med. Mgri Sebastiani Poloni (f. 30).

1519. XII. 3. Distributio pecuniarum lecturae Rethoricae Nicolai Albini Poloni Lithuani. — 1520. III. 3. Promittitur eidem gradus in artibus amore Dei (f. 32, 33).

1521. I. 16. Doctoratus in med. Alberti Poloni vigore lecturae parvae (f. 36).

1530. I. 5. Graduatio in med. Valentini Poloni (f. 54).

1636. X. 9. Graduatio in artib. et med. Antoni Molae Vratislaviensis (f. 64).

1544. IX. 11. Doctoratus in med. Alberti Poloni (f. 82).

1545. IX. 7. Promotio in med. Petri Poloni (f. 86 [2]).

1547. III. 24. Graduatio in utraque facultate Nicolai Runza Poloni (f. 89).

1548. XI. 6. Graduatio in utraque facultate Stanislai Weiskopf Niseni (f. 95).

1552. XII. 30. Promotio in med. Hilarii Poloni (f. 103).

1553. III. 4. Praesentatio Stanislai Rosati pro assumendo gradu in medicina (f. 103).

1553. IV. 13. Promotio in medicina Johannis Cossii Poloni (f. 104).

1553. VI. 22. Promotio in utraque facultate Valentini Rosanca Poloni. Omnes doctores multusque scolarium numerus ipsum domum usque secuti sunt omnesque simul ab eo magnifice et honorifice fuerunt in mensa accepti singulumque doctorem scatula trageae donavit (f. 104).

1554. V. 16. Depositio pecuniarum per Adam Polonum. — V. 17. Promotio in medicina (f. 107).

1554. VI. 7. Promotio in med. Balthasaris Schneyderii Vratislaviensis (f. 108).

1556. II. 6. Promotio in utraque facultate Roberti Finci Germani sub ditione Regis Poloniae constituti (f. 112).

1556. VIII. 17. Praesentatio Jacobi Montani Germani (!). — VIII. 20. Promotio in medicina (f. 115).

---

[1]) W *Liber doctorum Ludovici de Paleotis* f. 2, znajduje się minuta dyplomu na doktora medycyny Mgri Nicolai Poloni de Wieliczka, mgri artium Studii Crac. dd. 1516. VIII. 13. Praesentibus Mathia Sepravitio de Bochnia, Petro Vitibertino de Oborniki, Johanne Benedicti de Cterlicz, artium et med. doctoribus; Matthia Auro (?) de Crac, Jacobo de Cleparz, Alberto de Grodzisko, artium liberalium magistris et aliis.

[2]) We wspomnianych transumptach kapituły krak. pod l. 184 znajduje się kopia dyplomu w medycynie Petri Posnaniensis Poloni dd. Bononiae 1545. IX. 7. Praesentibus Alberto Sierpcz Polono, art et med. dre; Martino Borucki Polono; Paulo Czarny Polono et Nicolao Cracoviensi.

1556. IX. 4. Praesentatio Pauli Novicampiani Poloni. — IX. 10. Promotio in medicina (f. 115).
1557. III. 20. Praesent. Jacobi Cracoviensis, syndici Universitatis. — III. 23. Promotio in utraque facultate (f. 116).
1557. V. 23. Promotio in medicina Alberti Poloni (f. 117).
1560. I. 30. Promotio in medicina Bartholomei Silesii (f. 128).
1560. VII. 9. Praesentatio Johannis Damiani Poloni. — VII. 11. Examen in medicina. — VII. 12. Promotio (f. 130).
1560. VII. 12. Praesentatio Laurentii Pontificii Poloni. — VII. 16. Promotio in medicina (f. 130).
1560. X. 9. Praesent. Pauli Borek Vratislaviensis. — X. 10. Promotio in utraque facultate. — X. 16. Collatio dignitatis equestris eidem (f. 131).
1563. VIII. 11. Praesentatio Dominici Poloni. — VIII. 12. Promotio in medicina (f. 140).
1565. V. ? Promotio in medicina Johannis Poloni (f. 147).
1565. XII. 16. Promotio in medicina Melchioris Lovitii (Lanutii) Poloni (f. 149).
1568. III. 3. Praesentantur duo iuvenes Poloni, simul promovendi in collegio medicinae et equites creandi, quorum unus nomine Dnus. Albertus Frecinius Varsensis (uarsen), et pro gradu medicinae persolvit 14 scutata, alter vero nominatur dnus. Martinus Foxius, Cracoviensis, et hic gradum medicinae vigore lecturae medicinae praesentis anni etc. — III. 4. Promotio (f. 149).
1569. XII. 15. Praesentatio Alberti Claudii Poloni. — XII. 16. Promotio in medicina (f. 157).
1571. VI. 7. Assignatio punctorum in medicina Thomae Polono. — VI. 8. Promotio (f. 161).
1571. VI. 13. Promotio in utraque facultate Johannis Bilinii Poloni vigore lecturae in medicina et supplemento (f. 161).
1572. IV. 9. Petitio Stanislai Poloni, promovendi in medicina tantum vigore lecturae medicinae. — IV. 10. Promotio (f. 163).
1572. X. 16. Praesentatio Johannis Poloni. — X. 17. Promotio in medicina (f. 165).

Libro segreto dall' anno 1575 al 1593:

1582. VI. 18. Praesentatio Basilii Hyacinthi Vilnensis Poloni. — VI. 20. Promotio in utraque facultate (f. 93).
1582. VI. 20. Praesentatio domini Lituani (s) Poloni. — VI. 21. Promotio in utraque facultate (f. 93).
1583. IV. 21. Assignatio punctorum in utraque facultate Johanni Polono. — IV. 22. Promotio (f. 106).

1590. VIII. 22. Assignatio punctorum in utraque censura Cornelio Corchio Polono. — VIII. 23. Promotio (f. 151).

1591. V. 24. Convocatio Collegii medicinae ad instantiam Stanislai Zawadzki Poloni, qui celerrime volebat graduari etc. — V. 25. Promotio in medicina (f. 158).

1594. VIII. 30. Assignatio punctorum in medicina Gaspari Crivdulio Polono. — IX. 1. Promotio et acceptio dignitatis equestris (f. 178).

IV.

Rotuli.

W pośrodku między działem aktów profesorskich a uczniowskich, kładę rotuły wykładów, corocznie w uniwersytecie ogłaszanych, podobne co do treści do naszych *tabulae lectionum* (Liber diligentiarum ed. Wisłocki pg. 542), ale genetycznie o tyle różne, że przez samych uczniów były redagowane. Rotuły były plakatami sążnistymi, wywieszanymi niegdyś z początkiem roku na drzwiach szkoły, które następnie o ile się to dało, zebrano i systematycznie ułożono. W archiwum państwowem w Bolonii istnieją trzy tomy rotułów: *Professori legisti* 1438—1545, *Professori legisti* 1547—1663, a wreszcie *Professori artisti* 1549—1663. Akta te nie stanowią dzisiaj dobrej całości, lecz mimo znacznych luk są ważne, jako jedyne źródło do oznaczenia zmian i stanu wykładów. W pełniejszym komplecie, mianowicie dawniejsze, znał Ghirardacci, i obszerne wyciągi z nich poczynił [1]), także Mazzetti dobrze wyzyskał te źródła [2]), i dotychczas zwykle posługiwano się tym surogatem. W roku jubileuszowym uniwersytet boloński ogłosił drukiem swoje dawne rotuły [3]), a okoliczność ta zwalnia mnie od podania o nich bliższej wiadomości.

W archiwum państwowem jednak znajduje się inna, wcale zajmująca kolekcya, p. t. *Dispute e ripetizioni di scolari per ottenere lettura d'Università* 1417—1512, którą można uważać za załącznik do rotułów. Stanowi ona niejako zbiór podań o lektury, z przypiskami o ich załatwieniu, i przenosi nas w chwilę przed ogłoszeniem rotułu, który jak wiadomo, mieścił także nazwiska docentów uczniowskich.

---

[1]) Della historia di Bologna. Bologna 1596.

[2]) Repetitorio di tutti i professori antichi e moderni della Università di Bologna. Bologna 1847.

[3]) I rotuli dei lettori legisti e artisti dello Studio Bolognese ed. Dallari. Bologna 1888.

W zbiorze powyższym znajdują się następujące *Polonica:*

1506. III. 30. Dubia et conclusiones Mgri Matthiae Sepravicii Bochnensis, *tekst drukowany,* bez nagłówka. U góry zanotowano: Mgr. M. S. B. praesentavit ipsas conclusiones D. Johanni Andreae, notario Dnorum. Reformatorum etc.; u dołu: Die 20 Aprilis MDVI in sacristia Fratrum Minorum S. Francisci, Mgcus. D. Gulielmus Spinellus Rector, D. N. N. capellanus et vicesgerens Rev. D. Locum tenentis[1]), Ill. D. Constantinus Bentivolus, D. Johannes de Marsiliis, Hieronymus de Ludovisiis, contulerunt lecturam astronomiae Dno. Mgro Matthiae Sepravicio Bochnensi, Polono suprascripto.

1511. III. 21. Registrum Johannis Poloni, pisany.

1511. IV. 12. Dubia et conclusiones Mgri. Valentini Sninii Poloni, tekst pisany, u dołu uwaga: Impetrata licentia a Magnifico Rectore utriusque Universitatis artistarum et medicorum, Augustino de Caula Mutinensi, Mgr. V. S. P., artium et medicinae chirurgiaeque scholasticus, disputaturus est suprascriptas conclusiones sub Excellentissimo artium ac medicinae doctore, Mgro. Galeotto de Becadella, die dominica, quae erit XII Aprilis hora 18.

Powyższe dubia są ciekawym zabytkiem współczesnej nauki i metody badania.

V.

Acta Universitatis.

Akta uniwersytetu uczniów w Bolonii zachowały się bardzo fragmentarycznie w archiwum arcybiskupiem. To co dziś mamy, odnosi się wyłącznie do uniwersytetu medyczno-filozoficznego, i nie sięga wstecz poza r. 1540. Akta komuny studenckiej prowadzili notaryusze, którzy wobec ustawicznej zmiany reprezentantów swej władzy, stanowili jedyną jednostkę, stałej z bytem instytucyi złączoną. Byli więc oni niejako opiekunami tych aktów, przyznać trzeba bardzo opieszałymi, od których łaski i niełaski my dzisiaj staliśmy się zależnymi, a że w naturze ich zapisek leżała wartość przemijająca, więc się o nie niebardzo troszczyli.

[1]) Bolonią, jak wiadomo, zarządzali legaci papiescy. W archiwum watykańskiem znajduje się ich korespondencya ze sekretaryatem stanu p. t. *Legazione di Bologna I—III,* bardzo ułamkowo zachowana (1552, 1553, 1577). Wiadomości do historyi uniwersytetu mieści się tam dosyć, o Polakach tylko ten drobny fakt, że w maju 1553 r. obrabował jakiś Francuz nienazwanego tu Polaka, i na torturach przyznał się do kradzieży (I, 124, 127).

Wobec tego stanu rzeczy wszelkie uzupełniające szczegóły są nam pożądane, i nie można sobie lekceważyć nawet owych epigrafów, które z tarcz herbowych, znajdujących się obficie na krużgankach dawnego *Archiginnasio,* ponotował p. Karol Malagola [1]), a które w opisie jeszcze zupełniejszym przechowuje biblioteka miejska.

W przeciwstawieniu do kolegiackich, akta uniwersyteckie nie są woluminami, oprawnymi w drzewo i skórę, ale zeszytami arkuszów, ujętymi w cieniutką oprawkę pergaminową, czasem tutkami notesowemi do włożenia do kieszeni, a nawet luźnymi zwitkami papieru, które dopiero później jakaś ochotna ręka złączyła. Rozmaitość formatu i pomysłów, co do prowadzenia tych aktów, jest tak wielka, że obok notat chronologicznych, mamy tu indeksa alfabetyczne, obok protokółów wyciągi, obok aktów bilety. Po prostu jestto kosz kancelaryjny, z którego dopiero, przy pieczołowitości odpowiedniej, mogły były powstać uczciwe akta.

Uniwersytet medyczno - filozoficzny obejmował właściwie (1546) cztery nacye, z których obierano 9 konsylierzów; później (1561) zaś egzystencyę nacyi uczyniono zależną od napływu uczniów, i zdarzało się, że bywało 15 do 17 nacyj, a przytem jakie 20 konsyliarzów. W pierwszym okresie Polacy mieścili się w obrębie ultramontan, i wybierali razem z nimi dwu konsyliarzów, przyczem zyskiwali najczęściej jedno krzesło; w drugim tworzyli osobną nacyę *Sarmata,* i z jeszcze większą łatwością przeprowadzali swoich kandydatów do zarządu.

Akta niniejsze były prowadzone, jak wspomniałem, bardzo niedbale, zkąd też przedstawiają niewdzięczny materyał do studyów, i bardzo niejednostajny. Zdało mi się więc najodpowiedniejszem, wynotować z nich tylko imiona Polaków, którzy byli konsyliarzami nacyi sarmackiej, resztę zaś pozostawić do zbadania komukolwiek, coby się zechciał zająć tym przedmiotem.

Universitas DD. Scholarium Artium et Medicinae.
Anno 1540 per totum 1560:

1546. III. 23. Nicolas Polonus.
1549. III. 29. Joachimus (?) Polonus.
1551. III. 24. Valentinus.
Stanislaus Poloni.
1556. III. 24. Jacobus de Monte Polonus.
1559. III. 15. Brixius Polonus.
1561. IV. 29. Albertus de Gaj Oborninius.

[1]) I Polacchi in Bologna. Bologna album storico. 1882.

Vaceta Universitatis DD. Scholarium artium et Medicorum. Mai Pompei Benati notarii Universitatis. 1561 per totum 1569:

1561. V. 1. Congregatio (in causa electionis novi Rectoris).

MM. DD. Consiliarii, in loco Universitatis suae solito congregati, in quo interfuerunt consiliarii numero 13, servatis servandis iuxta formam statutorum dictae Universitatis, noviter reformatorum, habito prius inter eos longo et maturo colloquio super electione huiusmodi, tandem non invenerunt hominem magis aptum, idoneum et sufficientem, quam sit magnificus ac nobilis D. Albertus de Gaio Oborninius Polonus, praesens, tamen recusans. Nihil tum (observata) ipsa recusatione, positum fuit ad suffragia inter eos, hoc modo videlicet:

Omnibus, (quibus) placet, quod magnificus et nobilis D. Albertus Gaius Oborninius Polonus sit rector et princeps huiusmodi Universitatis per annum praesentem, cum honoribus, oneribus et praerogativis solitis et consuetis — ponat fabam albam;

quibus vero non — ponat nigram.

Obtentum fuit per omnes fabas albas praeter unam, videlicet albas numero 12 et unam nigram.

Qui Magnificus D. Albertus non acceptavit etc.

1563. IV. 28. Johannes Suchorevschius (?) Polonus.
1563. V. 5. Johannes Scoleschevius (?) Polonus.
1564. IV. 23. Johannes Stralcovius Polonus.
1564. XI. 24. Laurentius Goslicius Polonus.
1569. IV. 1. Stanislaus Gostinianus Grot.

Vaceta Actorum VV. MM. DD. Scolarium Artium et Medicinae Civitatis Bononiensis anni 1570 usque 1577:

1571. IV. 30. Stanislaus Grot.
1572. II. 8. Johannes Polonus.
1572. IV. 21. Gherardus Babrovius Polonus.
1574. IV. 29. Franciscus Crassinius Polonus.

Almae Universitatis Ill. DD Scolarium scientiae Medicinae et artium generalis Studii Bononiensis et Consiliariorum illius. A die 11 Januarii 1593 in futurum (usque ad diem 29 Aprilis 1599). D. Egidius Vernitius notarius-secretarius:

1594. V. 28. Gaspar Bantcovius Polonus.
1595. IV. 22. Andreas Czarnecki Polonus.

Ego Andreas Carneczkj, pro tempore consiliarius Poloniae in Alma Artistarum Universitate, resigno hoc meum consiliariatus officium D. Francisco Scheir, omni meliori modo observandum et tenendum. In quorum fidem etc. Bononiae 13 Maii A. D. 1595. Idem qui supra [1]).

1596. IV. 27. Paulus Ombergerius Sarmata.
1598. IV. 23. Johannes Nurski Polonus.
1599. IV. 29. Nicolaus Porembski Polonus.

Matricula DD. Scolarium utriusque Universitatis Artistarum 1593—1600:

1598. IV. 18. Magnificus Dnus. Andreas Czarnecki, Polonus, matriculatus.
1598. IV. 19. Magnificus Dnus. Johannes Nurski, Polonus, matriculatus.
1599. III. 18. Magnificus Dnus. Nicolaus Porembski, Polonus, matriculatus.
1600. V. 17. Dnus. Stanislaus Czerniszowski, Polonus, de Rozdol, matriculatus.
1600. VI. 3. Dnus. Stanislaus Mikiski, Polonus, matriculatus.

Atti dell' Università degli Artisti 1540 al 1610:

1601. IV. 30. Stanislaus Czerniszowski Polonus.
1609. XI. 7. Stanislaus Brochowski Polonus.
P. S. 4. Novembris 1610 obiit Bononiae.

VI.

Album Polonorum.

Wśród rękopisów Biblioteki hr. Zamojskich w Warszawie, istnieje pod l. 397 ms. papierowy in folio, składający się z 33 kart. Tytuł jego taki: *Album Polonorum per civitatem Bononiensem iter facientium* 1600—1661. W interesie wydobycia tego cennego pomnika naszej umysłowej przeszłości, jak niemniej, że się treść tegoż ściśle z moją infor-

[1]) Z tomiku p. t. *Atti* 1540—1610, o którym niżej.

macyą łączy, ogłaszam tu opis niniejszego albumu z *Ciampiego, Bibliografia critica* II. 321:

Protocollo autografo degli scuolari polacchi stati nella Università di Bologna dal 1600 al 1661, ms. di pagine 60 in circa, contenente i nomi dei nobili Polacchi, che furono a studio nella detta Università, con diversi atti legalizzati e con molti stemmi gentilizii dei consiglieri della Nazione medesima. Il codice e cartaceo, ma i detti stemmi, assai bene miniati e disegnati, sono per lo più in pergamena; le sottoscrizioni di varii caratteri.

In principio si legge: Illustrissimi Nationis nostrae Polonae antecessores, instituti a se per Bononiensem civitatem itineris aut in celeberrima eiusdem Universitate collocatae operae memoriam, certis volebant semper annalibus conservari. Eo, ne scilicet eorum gloria temporis diuturnitate intermoriretur, erectus est a praefatis nostris illustrissimis praedecessoribus liber, cui etiam serenissimi regisque sanguinis principes totque Regni nostri lumina authoritatem suam interponere minime dubitarent, dum in eo familiarum suarum splendores et nomina consequentibus saeculis, plurimasque item, deservientes pro communi Illustrissime Nationis nostrae bono, transactiones relinquerint. Atque liber praefatus a perillustri Domino Joanne Carlo Noskowski, gubernatori Dobrinensi, consiliario protunc Nationis existente [1]), in suum erat redactus ordinem, competentibus etiam, ex liberali in patriam studio, auctus ornamentis. Verum enim vero, cum iam nunc penitus vetustate consumptus, et quibusdam importunis maculis pro exigentia temporis et regni vitiatus videatur, nihilominus in exterarum nationum conspeciem manus et iudicium prodire debeat [2]), ideoque etc. (dice che parve al consigliere ed altri Polacchi di rinnovarlo). Quod quidem factum est eum in modum, ut omnium nomina et stemmata suo ordine in praesens album sint translata, antiquo ad maiorem fidei certitudinem protocolli loco remanente.

Questo codice passò nella Biblioteca di S. E. il Sig. Conte Stanislao Zamoyski a Varsavia, dopo essere stato posseduto dal celebre marchese Orsi di Bologna ed altri.

---

[1]) Było to w r. 1633 według epigrafu w Archiginnasio.

[2]) Pewnie mowa o połączeniu się z nacyą germ. cfr. N. Germ. Statuta. Bonon. 1733, i Syllabus officialium N. Germ. Bon 1741.

MATERYAŁY
DO HISTORYI POLAKÓW W PADWIE

zebrał

Dr. St. WINDAKIEWICZ.

Akta uniwersytetu padewskiego były w XVI wieku tak liczne, obfite i zajmujące, że szczegółowo zaznajomić się z nimi będzie nie od rzeczy, zwłaszcza, iż temat o stosunku Polski do zagranicy musi sobie wywalczyć uznanie, i wywołać cały szereg studyów, które do objaśnienia naszej umysłowej przeszłości są koniecznie potrzebne.

Materyał, który poniżej podaję, pochodzi z najgłówniejszego zrębu aktów, znajdującego się obecnie w archiwum uniwersyteckiem w Padwie, i co się tyczy wewnętrznych spraw zakładu, obejmuje ich istotną całość. Produkcya jednakowoż treści historycznej była wtedy tak bujną, a stosunki społeczne i administracyjne tak rozgałęzione, iż ktoby chciał z precyzyą naukową wyzyskać wszelkie możebne źródła w tym kierunku, musiałby sięgnąć do aktów miejskich, notaryalnych i kościelnych, musiałby się obznajomić z pamiętnikami wielu autorów, z notatkami i listami wielu osób, złączonych z uniwersytetem większym lub mniejszym interesem.

Mnie żal, że o tem wszystkiem szczegółowej relacyi podać nie mogę, niemniej uważam sobie za obowiązek wskazać ten materyał, a to dlatego, że pragnąłbym kiedyś doczekać się lepszego i dokładniejszego kompletu źródeł. Z aktów kościelnych padewskich, mianowicie konwentu franciszkańskiego u św. Antoniego, korzystał St. Krzyżanowski [1]; listy Bonamika, Manutiusa i Gratianusa są powszechnie znane;

[1]) Wspomnienia z Padwy, Kr. 1868.

notatki zaś Galileusza wydał p. Artur Wołyński[1]). Ale Czytelnik widzi, jak tego wszystkiego jest mało ze względu na tak bujny czas, jakim był wiek XVI. Łudzić się nadmiarem źródeł nie ma znów potrzeby; listy np. kardynała Piotra Bembusa nie przynoszą nic dla naszej sprawy; że jednak w imię ważności przedmiotu należałoby wszystko wyzyskać, i wszystko przejrzeć, co tylko da się wykombinować w drodze racyonalnych wniosków, to jest zupełnie jasnem.

Powtóre. Podobnie jak przy stylowem odnowieniu gmachów rozumny budowniczy bada poprzednio plan i właściwości mającego się odnowić budynku, tak także należy postępować przy odświeżaniu dawnych tematów. Historyę uniwersytetu padewskiego zaczęto pisać już w XVI wieku, i dotąd jej nie ukończono, a okoliczność ta sama przez się świadczy o aktualności tematu. Otóż z przyczyny rozmaitych potrzeb i kryteryów nagromadziło się sporo dzieł, które koniecznie zbadać należy, ażeby usunąć rumowisko wieków, i wydobyć z nich to, co komu potrzebne.

Dla oryentacyi więc podaję, że Riccobonus, pierwszy historyograf padewski[2]), pisał rodzaj pamiętnika o uniwersytecie, którego był profesorem; że dwaj następni, Tomasinus i Facciolati, zajmowali się wewnętrznemi dziejami zakładu, i z uznania godną pracowitością zestawili wcale dorzeczną, lecz kronikarską, ich całość[3]). Najwyżej jednak, według mego zdania, stanął Papadopoli[4]), który pierwszy miał pojęcie o dziejach uniwersytetu, jako cywilizacyjnego ogniska, a jakkolwiek tylko w biografiach sławnych profesorów i uczniów dał temu wyraz, te jednak dzięki nowemu poglądowi zachował od zagłady kilka źródeł, które się wprost do znaczenia Padwy dla narodowości zagranicznych odnoszą (zob. niżej). Oprócz tego pisali o Padwie: Salomonius, Vedova, Gennari, i inni, których pomijam, dodając tylko, że w najnowszych czasach p. Jędrzej Gloria, miejscowy profesor paleografii, począł wydawać dyplomataryusz uniwersytetu, w którym ma zamiar wydrukować wszystkie ważniejsze akta, i przygotować pożądany materyał do dalszych i głębszych studyów. Dwa tomy tego wydawnictwa, obejmujące część wieków średnich, już się ukazały[5]), a na resztę cierpliwie czekać należy.

W końcu muszę powiedzieć kilka słów o sobie. Wypisów, które poniżej podaję, nie uważam ani za dokładne, ani za wyczerpujące.

---

[1]) Relazioni di G. Galileo colla Polonia. Firenze, 1872.

[2]) De gymn. Pat. com., Pat. 1598.

[3]) Gymn. Pat., Utini 1654; De gymn. Pat. syntagm., Pat. 1752; Fasti gymn. Pat., Pat. 1757.

[4]) Hist. gymn. Pat., Ven. 1726.

[5]) Monumenti dell' Univ. di Padova, Ven. 1884.

Czyniłem je pospiesznie, jako młody student, może nawet nie zdając sobie dostatecznej sprawy z ważności przedmiotu. Mimoto je ogłaszam, ogłaszam zaś dlatego, że widzę wartość zgromadzonego materyału, i spostrzegam, jak wielka przepaść w metodycznem wyzyskaniu źródeł dzieli mą pracę od pracy moich poprzedników. Zresztą elementarny wyrąb w źródłach może lepiej zainteresować, niż wszelkie najgorętsze odezwy, a o obudzenie płodnej ciekawości właśnie mi chodzi.

I.

Riformatori dello Studio.

Dyrekcyę intellektualną i administratywną nad uniwersytetem padewskim sprawowała w XVI wieku rada szkolna wenecka, która była deputacyą senatu, i miała tytuł urzędowy *Riformatori dello Studio di Padova.* Akta jej znajdują się obecnie w archiwum państwowem *de Frari* w Wenecyi, i od nich, jako od zabytków centralnej władzy, zaczynam rzecz niniejszą. Archiwum *de Frari* jest, jak wiadomo, bardzo bogate, a dział *Riformatori* obejmuje kilkaset woluminów. Na razie cyfra ta zachwyca, ale po przeglądnięciu katalogu następuje rozczarowanie. Do XVI wieku bowiem mamy tylko trzy następujące tomy:

Rif. 63. Lettere dalli Ecc-mi Sig-ri Riformatori dello Studio, scritte ai diversi Ill-mi Rettori ed altri (1531) 1551—1559:

Najciekawszy, ale o Polakach nic, bo wtedy nie było ani rektora polskiego, ani żadnej ważniejszej zamieszki. Zresztą dla porównania zob. *Acta Univ. Leg.* IX. 229.

Rif. 284. Licenze per stampa 1552—1559:

Tom interesujący do historyi cenzury i stosunków wydawniczych we Włoszech. O Polakach nic, jakkolwiek drukowano wtedy kilka rzeczy polskich, zarówno w Wenecyi, jak Padwie. Widocznie jestto zbiór fragmentaryczny.

Rif. 419. Scritture di Rettori e pubblici Rappresentanti ed altre persone private, dirette ai Riformatori e Senato 1597—1609:

Pendent do Rif. 63, jakkolwiek z innego czasu. Znajdują się tu dwa pisma nacyi germańskiej z pieczęciami; listy Fallopiusa (!), Galileusza, Fabritiusa ab Aquapendente etc. W listach Fallopiusa, 1554, dwie ogólnikowe wzmianki o naszych medykach, jakoby żądali wykładu anatomii, bo inaczej wyjadą do Ferrary.

W studyum swem o latach szkolnych Zamojskiego podaje p. Paweł Popiel [1]), że w archiwum weneckiem, *Senato I. fil. 43 Terra,* istnieje pismo rządu tamtejszego do króla polskiego, z poleceniem Zamojskiego, po odbyciu przezeń rektoratu w Padwie. Wynika więc, że i w tym dziale poszukiwaćby należało, czego jednak z braku czasu nie uczyniłem. Ale w archiwum uniwersyteckiem w Padwie trafiłem na wyciągi, które niewątpliwie z tego samego źródła pochodzą, i dlatego tu o nich wspomnę:

Racc. Min. 25. Origine dei Rettori:

1507. VIII. 5. Confirm. Rect. Art., D. Andreae de Polonia (f. 153 243).
1525. VIII. 4. Confirm. Rect. Jur., Stanislai Preboroviani, Poloni (f. 252).
1563. VIII. 7. Confirm. Rect. Jur., Johannis Sarii (Zamoscii), Poloni (f. 269).
1566. VIII. 21. Confirm. Rect. Art., Andreae Gostyński de Magna Polonia (f. 198).
1593. VIII. ? Confirm. Rect. Art., Georgii Pipani de Cracovia (f. 61).
1613. Matthias Littau, Vilnensis, Lithuanus, Prorector Art. (f. 207).

Jak widzimy, tabelka rektorów u Papadopolego została ułożoną na podstawie powyższych wyciągów.

[1]) Jan Zamojski w Padwie i Wenecyi. Kr. 1876.

II.

Atti del Collegio Legisti.

Akta profesorów wydziału prawa w Padwie znajdują się w miejscowem archiwum uniwersyteckiem, i wynoszą na w. XVI cztery wolumina. Zaczynają się one z r. 1523, kiedy dawniejszych brak, a na lata 1564—6 istnieje mała luka. Akta te były utrzymywane porządnie, i do dziś dnia zachowały się wcale dobrze, mianowicie w księgach *in folio*, oprawionych w drzewo i skórę. Notatki o doktoratach są tu z początku krótkie, potem coraz obszerniejsze, wogóle jednak bez wybitnych cech, a dla nas także bez wybitnej wartości. Dlatego podaję je poniżej w skróceniu, opuszczając wiele rzeczy, które mi się wydawały mniej potrzebne, a notując skrupulatnie wszelkie pytania, które przy egzaminach doktorandom zadawano.

Atti del Collegio Legisti dal 1523 al 1553:

1529. V. 4. Magnif. d. Stanislaus Polonus, Rector Univ. Jur., petiit, ut gratis in utraque censura posset promoveri. — V. 8. Examinatus et approbatus in utroque iure, assumpsit insignia doctoratus privatim (f. 105).

1535. IX. 16. Gratia concessa Rev. d. Johanni Wilamowski, Polono, consequendi gradum in utroque cum solutione unius tantum facultatis. — IX. 20. Fuit examinatus et approbatus et assumpsit privatim insignia (f. 215).

1540. IV. 3. Rev. scolaris, D. Georgius Albinus, Polonus, fuit examinatus et approbatus in utroque et assumpsit privatim insignia (f. 294).

1545. X. 14. Expeditio consilii de Polonia. *Vide in matio consiliorum* (f. 384).

1549. III. 23. Facta fuit gratia unanimiter d. Paulo a Mąkolin, Polono, consequendi gradum in utroque cum solutione unius facultatis. — III. 26. Fuit examinatus et approbatus in utroque fueruntque sibi tradita insignia privatim (f. 445).

Atti del Collegio dei Legisti 1553—1563:

1557. II. 22. Stanislaus Sedinius obtinuit gratiam consequendi gradum in utroque cum solutione unius. — II. 24. Fuerunt assignata puncta suprascripto: C. Quod clericis. de foro competenti; L. Captatorias C. de testamento militis. — II. 25. Fuit examinatus et approbatus in utroque fueruntque sibi privatim per Marcum Mantuanum, Patavinum, tradita insignia et per Antonium ab Angelo, priorem, data fuit possessio ipsius doctoratus (f. 161, 162).

1559. III. 21. Fuerunt assignata puncta Rev. Dno. Andreae Patritio, Polono, canonico Crusviciensi: C. In pertractandis causis. de iuramento calumniae; L. ultima C. ne fiscus vel res publica. — III. 22. Peritissimus et acutissimus legum scolaris, Andreas Patritius, fuit examinatus et approbatus in utroque, fueruntque sibi privatim tradita insignia per Johannem Philippum Portium, Imolensem, nec non per Johannem Antonium de Capitibusvaccae, priorem, data possessio doctoratus (f. 215).

1562. VII. 28. Petrus Guteter, Cracoviensis, Polonus, fuit praesentatus fueruntque sibi assignata puncta in utroque: C. Ad haec. de filiis presbyteri; L. Si ex legato aut haereditate, de iure eorum. — VII. 30. Fuit examinatus et approbatus fueruntque sibi privatim per Guidonem Pancirolum tradita insignia et per Jacobum de Leone, priorem, data fuit possessio doctoratus (f. 309, 310).

1565. II. 7. Magnif. d. Johannes Sarius, Rector Univ., petiit gratiam, quod posset donare, cuicunque voluerit, gradum in utroque, sibi debitum ex causa officii sui. — IV. 3. Jacobus Uldricus, Polonus, socius Magnif. Johannis Sarii, recepto gradu in civili gratis, petiit utrumque gratis. — IV. 3. Fuerunt assignata puncta Jacobo Oldrico in utroque: C. Quando ex praesumptionibus; L. Non ideo minus C. de haeredibus instituendis. — IV. 5. Examinatus et approbatus, fueruntque sibi tradita insignia per Guidonem Pancirolum, Regiensem, et per Hieronymum a Vallibus, priorem, data possessio doctoratus (f. 381, 386, 387).

Acta Collegii Juristarum 1567—1584:

1567. XII. 15. Dnus. Lucas Gyss, Polonus, petiit gratiam consequendi gradum in utroque cum solutione unius facultatis. — XII. 17. Fuit praesentatus. — XII. 22. Fuerunt sibi assignata puncta: C.

Ne initaris. de constitutionibus; L. Si cum mihi ff. de dolo malo. — XII. Fuit examinatus et approbatus fueruntque sibi privatim per Guidonem Pancirolum tradita insignia et per Bernardum de Zuffis, priorem, data possessio doctoratus (f. 64, 65, 67).

1571. VII. 6. Sessio ex causa adventus Christianissimi Regis Francorum (f. 543).

1582. XII. 15. Sebastianus Silvius, Polonus, petiit gratiam vigiliae Nativitatis. — XII. 22. Assignatio punctorum: L. Cum curatore ff. de administratione tutorum. — XII. 23. Tentamen. — 1584. I. 20. Fuit reprobatus (f. 1035, 1037, 1038, 1054).

Acta Collegii Legistarum. 1584—1597:

1584. IX. 6. Admissa est supplicatio Sebastiani Silvii, Poloni: Humilitate maiori, quam possum, supplex rogo, ut mihi gratiam concedant, ut utrumque gradum consequi valeam cum solutione collegio facienda quantitatis illius denariorum, quae fieri solet in iure canonico per illos, qui alteram in civili solvant facultatem, ut et ego, pauperrimus exterus, ea fruar benignitate, quam subditis gratis promovendis concessistis etc. — IX. 9. Fuerunt sibi assignata puncta: C. De consuetudine; L. Is quoque D. de in ius vocando. — IX. 10. Fuit examinatus et approbatus in utroque fueruntque sibi privatim per Guidonem Pancirolum tradita insignia et per Hannibalem Saviolum data possessio doctoratus (f. 5, 17).

1592. XII. 16. Gratia vigiliae Nativitatis d. Georgii Scipiadis Sowiński, Poloni, stante eius notabili paupertate. — XII. 20. Assignatio punctorum: L. Libertus D. de in ius vocando. — XII. 21. Tentamen. — 1593. II. 3. Examen in utroque, Guido Pancirolus dedit ei insignia et Lucas Salviolus, prior, possessionem doctoratus (f. 773, 774, 776, 777, 780, 793).

1593. IX. 20. Gratiae Matthiae Glovczic, Poloni, promovendi in utroque cum solutione unius. — IX. 23. Examen sub promotoribus: Guidone Pancirolo, qui ei dedit insignia, Bartholomeo Silvatico, Sebastiano Monticuli, Angelo Matthaeacio, Victore Saxonia, Francisco Salvioli, qui ei dedit possessionem doctoratus (f. 827, 828).

III.

Atti del Collegio Medici e Filosofi.

Akta kolegium medyko-filozoficznego w Padwie obejmują na XVI wiek 9 kompleksów rękopiśmiennych, i to bądź w książkach, bądź w zeszytach, które oznaczono numeracyą I—IX, położoną tu i owdzie na kilku tomach. Z dawniejszej jednak numeracyi (XV, XVI) wynikałoby, iż aktów tych było niegdyś o wiele więcej, mianowicie, że były także jakieś dawniejsze; ze sygnatury zaś zeszytowej (27, 28, 30, 31), wewnątrz rozmaitych zwitków położonej, iż akta te powstawały z biegiem czasu z kajetów podręcznych, których dotychczas nie dano oprawić. Okoliczność ta zapewne stała się powodem, iż kilkunastu zeszytów nam brak, i że na czas od r. 1496—1602 nie dostaje notatek z 25 lat, t. j. 1504—6, 1510—11, 1549—54, 1566, 1584—97.

Akta te były przedmiotem licznych studyów, bo wydział medyczny stanowił szczególną chlubę padewskiego uniwersytetu. Tym sposobem powstało kilka kopiaryuszów i wyciągów drugorzędnych, z których godnym uwagi jest *Ms. Bibl. Reg. Pat. 43.*, przytaczany u nas zazwyczaj jako źródło wszelkich wiadomości o doktoratach padewskich. Uczynił go opat Dorighello i nadał mu tytuł: *Elenco di laureati in questa Università di Padova e non Padovani.* Naturalnie jestto praca zeszłego wieku, i do podręcznego użytku nie zła, jakkolwiek pełna niesłychanych błędów co do nazwisk polskich. Nadto w niesygnowanym tomie zbioru Minato, p. t.: *Memorie sopra lo studio e Collegio di Medici e Filosofi 1150—1591 f. 416*, znajduję wiadomość o doktoracie Franciszka Skoryny, którą ten kolektor wypisał jako *curiosum*, świadczące o nadzwyczajnem znaczeniu Padwy.

W krytyce omawianych aktów napotykamy ciekawą kwestyę. Papadopoli II. 195, 188, podaje z nieznanych bliżej ksiąg nacyi polskiej, jakoby Kopernik uczył się medycyny w Padwie, i jakoby Maciej z Miechowa doktoryzował się tu r. 1499. Fałszerstwa nie odważyłbym zarzucić temu uczonemu, bo ono nie miałoby celu, w każdym razie wobec aktów oryginalnych, świadectwo jego musimy uznać za nader wątpliwe, i odesłać je chyba do jakiego pamiętnika, spisanego dosyć późno, na podstawie oryginalnego substratu, i dowolnej kombinacyi co do osób i dat. Zresztą o tej sprawie pisał prof. Antoni Favaro w osobnej i wcale ważnej rozprawie, do której Czytelnika odsyłam [1]), ostrzegając jednak przed jego zbyt radykalnymi wnioskami.

[1]) Lo Studio di Padova al tempo di Copernico. Ven. 1880.

Notatki, które poniżej podaję, są także skróceniem aktów oryginalnych. Przy przeglądaniu ich chodziło mi zwłaszcza, iżby nazwisk egzaminatorów nie pominąć, bo one mogą być ważne do wykazania filiacyi medycyny polskiej a włoskiej.

XVI. Liber Sacri Collegii Dnorum. Philosophorum et Medicorum 1507—1509:

1508. VI. 15. Matthias de Polonia vult assumere gradum in medicinis, et quia pauper, non potest aliquid exponere etc. — VIII. 12. Tentatio et assignatio promotorum: Victor Malipetrus, Petrus Trapolinus, Benedictus Speronus, Franciscus Trapolinus, Michael de Albano. — VIII. 17. Examen (f. 15, 19, 20).

1508. VII. 18. Tentamen in medicinis Johannis de Polonia, promotores: Franc. Cabalo, P. Trapolinus, Felix a S. Sophia, Hier. a Muglio, Mich. de Albano (f. 16).

Sacri Collegii D. Artistarum et Medicorum 1512—1523:

1512. XI. 5. Gratiae in med. amore Dei D. Francisci, quondam Lucae, Scorina de Poloczke, Rutheni, qui a longissimis partibus, forsan quatuor milia miliarium et ultra ab hac praeclara civitate, pro augendo famam et honorem illius se contulit etc. — XI. 6. Tentamen sub promotoribus: Francisco de Noali, Franc. de Este, Hier. a Muglio, Barth. Barisono, Hier. de Urbino. — XI. 9. Examen, B. Barisonus tribuit ei insignia in facultate medicina (f. 5, 6).

1521. XI. 16. Gratiae in med. Ambrosii Hoffman Marienburgensis (f. 134).

1522. X. 22. Gratiae in med. D. Johannis Ravensis, Poloni, qui petiit sibi concedi conventum pro quantitate duc. 17½. — X. 23. Tentamen. — X. 27. Examen in med. sub promotoribus: Franc. de Noali, Ludov. Carensi, Bern. Speronio, Hier. de Urbino et Joh. Laur. de Sassoferato, a quo habuit insignia (f. 156, 157).

Sacri Collegii Dnor. Artistarum et Medicorum 1523—1527:

1525. V. 9. Tentamen doctoris artium Clementis Borek de Opol de Silesia. — VI. 2. Examen in med. (f. 37, 42).

1526. IX. 25. Gratiae d. Johannis Poloni, qui petiit conventum in med. cum ultima diminutione. — IX. 28. Tentamen et assignatio promotorum: Bern. Speronus, Lud. Carensis, Hier. de Urbino, Petrus de Noali. — X. 2. Examen, habuit insignia a B. Sperono (f. 72, 73).

Sacri Collegii Dnor. Artistarum et Medicorum 1527—1534:

1531. VIII. 1. Gratiae in med. D. Erasmi Esurientis, Posnanitae de regno Poloniae. — VIII. 2. Tentamen, promotores assignati: Hier. de Eugubio, Lud. Carensis, Hier. de Urbino, Lud. Pasinus, Fr. Frizimeliga. — VIII. 7. Conventuatus fuit et approbatus et L. Carensis ei tradidit insignia (f. 107, 108).

1532. XII. 16. D. Sebastianus de Posnania, Polonus, med. scholaris, petiit gratiam de conventu in med. cum ultima solutione. — XII. 19. Tentamen sub promotoribus: Hier. a Muglio, Hier. de Eugubio, Lud. Carensi, Fr. Frizimeliga, Hier. Coradino. — XII. 23. Conventuatus private et approbatus et L. Carensis ei tribuit insignia (f, 152, 153).

1534. IV. I. Gratiae in med. cum ultima diminutione D. Anselmi Ephorini Silesii. — IV. 8. Tentamen, promotores: Ben. de Faventia, Hier. de Eugubio, Lud. Carensis, Hier. de Urbino, Hier. Coradinus. — IV. 11. Fuit conventuatus private et B. de Faventia eidem insignia tribuit (f. 190, 191).

(Atti del Collegio Filosofi e Medici 1534—1536):

1535. X. 6. Memoratur Mgr. Josephus Polonus, vicerector. Univ. — X. 16. Gratiae in med. D. Josephi Struthii, Posnaniensis, Poloni, f. Nicolai, cum ultima diminutione. — X. 19. Tentamen. — X. 26. Examen sub promotoribus: Hier. de Urbino, qui ei dedit insignia, Lud. Carensi, Ben. de Faventia, Fr. Frizimeliga, Hier. Corradino (f. 34—7).

1536. III. 17. Petiit gratiam de conventu in med. cum ultima dimissione quidam Polonus, med. schol., Symeon f. Matthiae Lowycz. — III. 20. Tentamen, prom.: Lud. Carensis, Ben. Faventinus, Fr. Bonafides, Odo de Odis, Hier. Corradinus. — III. 24. Examen. (f. 45).

1536. III. 23. Med. schol., Jacobus Pontificius, Polonus, petiit conv. cum

ult. dimissione. — III. 27. Tentamen, prom.: Lud. Carensis, Ben. Faventinus, Hier. Maripetrus, Fr. Bonafides, Fr. Frizimeliga, Hier. Corradinus, Paulus de Grassis, Alex. de Doctoribus. — III. 30. Examen, et B. Faventinus dedit ei insignia (f. 46, 47, 48).

M. VII. Atti del Collegio Filosofi e Medici 1536—1548:

1537. V. 23. Praesentatio d. Martini Poloni, et assignatio promotorum ad tentamen: Pauli a Sole, Christoph. a S. Maximo; ad examen: P. de Noali, Hier. Stephanelli, Fr. Frizimeligae ad insignia (1 f. 26, 27).

1538. VI. 2. Praesentatio Martini de Urzędowo, Poloni, f. quondam Simonis. Promotores assignati ad tentamen: L. Carensis, H. Stephanellus; punctatores ad examen: Ant. de Soncino, Hier. de Tolentino, L. Carensis ad insignia. — VI. 10. Examen (1 f. 45, 46).

1538. VII. 4. Examen in med. Erasmi Poloni. B. Faventinus dedit ei insignia (2 f. 4).

1539. II. 14. Examen in artib. et med. Erasmi Poloni sub prom. in artib.: Fr. Bonafide, Marco Ant. de Janua, H. Stephanello, P. de Grassis; et prom. in med.: Fr. Bonafide, B. Faventino, qui ei dedit insignia, L. Carensi, O. de Odis. (2 f. 14, 15).

1543. I. 27. Examen in med. Alberti Posnaniensis, Poloni, sub prom.: Pamphilio Montio, qui ei dedit insignia, Joh. Montano, Fr. Bonafide, H. de Tolentino, Ant. de Soncino, Fr. Frizimeliga, Odone de Odis, P. de Grassis (3 f. 31).

1543. X. 8. Examen in med. Danielis Zabiay, Ravensis, sub prom.: P. a Sole, Joh. Bapt. de Monte, Pamph. de Monte, Fr. Frizimelica, qui ei tradidit insignia, Odone de Odis, H. de Tolentino, H. Stephanello, P. de Grassis, Fr. Bonafide (4 f. 12).

1544. IV. 5. Examen in artib. et med. Stanislai Chroscesii Nigri Ciechanoviensis, Poloni, sub prom.; Joh. Bapt. Montano, Pamph. de Monte, Fr. Bonafide, P. de Noali, Marc. Ant. de Janua, Odone de Odis, Fr. Frizimeliga, qui ei tradidit insignia, H. Stephanello, P. de Grassis, Jul. Corradino. (4 f. 22).

1544. V. 16. Examen in art. et med. Alberti Corvini, f. q. Stanislai, Poloni, sub prom.: Sperone de Speronis, Joh. Bapt. Montano, O. de Odis, Fr. Frizimeliga, qui ei tradidit insignia in med., M. Ant. de Janua, qui ei tradidit insignia in art., H. Stephanello, P. de Grassis (4 f. 26).

1544. V. 30. Examen in med. Johannis Jactorovii, Poloni, sub prom. Ant. Carario, Fr. Bonafide, Lud. Pasino, H. Tolentino, O. de

Odis, H. Stephanello, P. de Grassis, Fr. Frizimelega, qui ei tradidit insignia (4 f. 27).

1545. II. 28. Examen in med. Michaelis de Głowno, Poloni, sub prom.: Joh. Bapt. Montano, Fr. Bonafide, O. de Odis, H. Stephanello, P. de Grassis, Jul. Coradino, Fr. Frizimeliga, qui ei tradidit insignia (4 f. 47).

1546. XII. 31. Examen in med. Stephani Micani Poloni, f. q. Nicolai, sub prom.: Fr. Bonafide, L. Pasino, P. de Noali, O. de Odis, Fr. Frizimeliga, Joh. Bapt. Montano, qui ei tradidit insignia, H. Stephanello, P. de Grassis, Jul. Coradino (4 f. 74).

1546. IX. 25. Examen in med. Andreae Dumbrowski, Poloni, f. Martini, sub prom.: Ant. Carario, Joh. Montano, qui ei tradidit insignia, Hier. Maripetro, Fr. Bonafide, P. de Noali, Odone de Odis, Fr. Frizimelica, H. Stephanello, P. de Grassis (4 f. 96).

M. VIII. Atti del Collegio Medici e Filosofi 1555—1583:

1555. VI. 17. D. Jacobus Ostiensis, Polonus, f. Stanislai Korvini, fuit conventuatus in med. sub promotorib.: H. Maripetro, L. Pasino, P. de Sole, O. de Odis, P. de Grassis, Lud. Campolungo, Joh. Bapt. Balneato, Hier. de Capitibusvaccae, et Hier. Nigro, a quo ei fuerunt tradita insignia (27 f. 33).

1556. V. 12. Stanislaus Rosarius, Cracoviensis, f. q. Johannis, fuit conventuatus in artib. et med. sub prom.: H. Maripetro, L. Pasino, M. Ant. de Janua, a quo habuit insignia in artib., Bassiano Lando, a quo habuit insignia in med., O. de Odis, Fr. Frimigelica, P. de Crassis, Bern. Tomitano, H. de Capitibusvaccae, Joh. Bapt. Balneato, Bern. Trivisano (28 f. 24).

1556. VI. 9. Silvester Roguski, f. q. Johannis, Pomeranus, fuit in med. conventuatus sub promotoribus: H. Maripetro, L. Pasino, P. a Sole, O. de Odis, Fr. Frigimelica, P. de Crassis, a quo habuit insignia, J. B. Balneato, H. de Capitibusvaccae, et B. Lando (28 f. 28).

1556. VII. 9. Thomas Emercius de Sierpcz, f. q. Matthiae, Polonus, fuit conventuatus in med. sub promotoribus: P. de Crassis, B. Lando, a quo habuit insignia, J. B. Balneato, H. de Capitibusvaccae (28 f. 32).

1556. VII. 9. Simeon Staffech, f. q. Johannis Militiensis, Polonus, fuit conv. in med. sub prom.: H. Maripetro, L. Pasino, P. a Sole, Fr. Frimigelica, P. de Crassis, a quo habuit insignia, Christoph. Maximo, J. de Balneatis, H. de Capitibusvaccae, B. Lando (28 f. 33).

1568. II. 26. Franciscus Lesiwski, Polonus, Mazoviensis, fuit conv. in artib. et med. sub prom.: P. Crasso, Aloysio Bellacato, a quo habuit insignia, Bern. Paterno, Mariano Stephanello, H. de Capitibusvaccae (30 f. 13).

1568. X. 28. Matthaeus Polonus, f. Silvestri, fuit conv. in artib. et med. sub prom.: M. Stephanello, B. Paterno, a quo habuit insignia, H. Caputvaccae, Alb. Bottono, A. Bellocato, P. Crasso (30 f. 26).

1569. VI. 31. Martinus Rachierius, Polonus, f. q. Johannis, fuit conv. in med. sub prom. A. Bellacato, P. Crasso, a quo habuit insignia, H. de Capitibusvaccae, A. Bottono (30 f. 40).

1569. X. 30. Stanislaus Prandota, f. q. Petri, Polonus, fuit conv. in artib. et med. sub B. Paterno, A. Bellacato, Federico Pendasio, a quo habuit insignia in artib., Hier. Mercuriali, a quo habuit insignia in med., M. Stephanello, H. a Capitibusvaccae (30 f. 49).

1571. VI. 24. Andreas Pograbius, f. q. Stanislai, Polonus, fuit conv. in art. et med. sub Fed. Pendasio, a quo habuit insignia, A. Bellacato, H. Capivaccaeo, A. Bottono, P. Crasso (30 f. 81).

1572. V. 21. Nicolaus Alexander, f. q. Felicis, Polonus, fuit conv. in med. sub prom.: P. Crasso, a quo habuit insignia, A. Bellacato, B. Tomitano, H. Capivaccaeo, A. Bottono, Bern. Trevisano (30 f. 99).

1572. V. 28. Alexander Machcinius, Polonus, f. q. Matthaei, fuit conv. in art. et med. sub P. Crasso, a quo habuit insignia, M. Stephanello, H. Capivaccaeo, A. Bellacato, B. Trivisano, A. Bottono (30 f. 100).

1572. VII. 14. Martinus Petrecovius, Polonus, fuit conv. in med. sub P. Crasso, A. Bellacato, a quo habuit insignia, B. Trivisano, A. Bottono (30 f. 104).

1575. V. 25. Johannes Chremelius Polonus, f. Mathiae, fuit conv. in med. sub P. Crasso, Jul. Corradino, Bern. Tomitano, H. Capivaccaeo, Franc. Picolominio, B. Trevisano, H. Mercuriali, a quo habuit insignia (31 f. 24).

1577. II. 13. Simeon Sirenius Sacranus, Polonus, f. q. Nicolai, fuit conv. in med. sub H. Mercuriali, a quo habuit insignia, B. Paterno, H. Capivaccaeo, P. Crasso, F. Picolominio (31 f. 49).

1577. III. 24. Erasmus Obritius, f. q. Pauli, Polonus, fuit conv. in med. sub H. Mercuriali, a quo habuit insignia, B. Paterno, A. Bottono, F. Picolominio, H. Capivaccaeo, B. Trevisano, P. Crasso (31 f. 52).

1577. V. 25. Stanislaus Bibovicius, Premisliensis, Polonus, f. q. Balthasaris, fuit conv. in art. et med. sub P. Crasso, H. Mercuriali, a quo habuit insignia, H. Capivaccaeo, Jac. Zabarella, A. Bottono, Herc. Saxonio, B. Paterno (31 f. 55).

1577. V. 27. Examen gratis. Johannes Latosinius, Polonus, f. q. Valentii, fuit conv. sub H. Mercuriali, H. Capivaccaeo, B. Paterno, H. Saxonia, B. Trivisano, P. Crasso, A. Bottono (31 f. 55).

1577. VI. 28. Matthias Corletius, f. q. Laurentii ex Rhen, Polonus, fuit conv. in art. et med. sub H. Caputvaccae, H. Mercuriali, a quo habuit insignia, A. Bottono, Fr. Picolominio, Hannibale Pimbiolo, Jac. Zabarella etc. (31 f. 57).

1580. VI. 3. Stanislaus Skwiernovius, Polonus, fuit severe examinatus in med. et eruditionis suae magnum dedit argumentum sub H. Mercuriali, a quo habuit insignia, B. Paterno, Marco Oddo, H. Capivaccaeo, B. Trivisano, A. Bottono, H. Saxonia, Han. Pimbiolo (31 f. 105).

1580. VI. 21. Gallus Wengrinius, Polonus, fuit severe examinatus in med. etc. sub H. Mercuriali, a quo habuit insignia, H. Capivaccaeo, B. Paterno, B. Trivisano, A. Bottono, M. Oddo, H. Saxonia (31 f. 107).

1582. II. 12. Petrus Umiastovius de Chimonti, Polonus, fuit exam. in art. et med. sub A. Bottono, a quo habuit insignia, B. Paterno, B. Trivisano, M. Oddo, H. Saxonia, Aemilio Campolungo (31 f. 142).

1582. VI. 21. Albertus Schilingius, Polonus, fil. Francisci, fuit exam. in philos. et med. sub B. Paterno, a quo habuit insignia, M. Oddo, B. Trivisano, H. Capivacaeo, A. Bottono, H. Mercuriali, H. Saxonia, Aem. Campilungio (31 f. 149).

1582. VII. 3. Johannes Chroscevius Polonus, f. Stanislai, fuit exam. in art. et med. sub H. Mercuriali, a quo habuit insignia, B. Paterno, M. Oddo, B. Trivisano, H. Capivaccaeo, A. Bottono, H. Saxonia, Aem. Campolungo (31 f. 151).

1583. IX. 3. Doctor Petrus Slovacius Slavcoviensis, f. Petri, ordinarius in Academia Cracoviensi, fuit exam. in med. sub. A. Bottono, a quo habuit insignia, H. Capivaccaeo, M. Oddo, H. Mercuriali, H. Saxonia, Aem. Campolungio, Annib. Pimbiolo, Joh. Pacchio (31 f. 174).

Liber Tentaminum Examinum et Insignitorum in sacro Collegio Philosophorum et Medicorum 1598—1602:

1599. VI. 22. Stanislaus Rach, artium doctor in gymnasio Cracoviensi, Crasnensis, Polonus, f. Stanislai, fuit in med. praesentatus, elegit promotores etc. — VI. 25. Fuerunt sibi assignata puncta etc. — VI. 26. Fuit examinatus et approbatus sub Horatio Augerio, a quo

fuit insignitus. Hier. de Fabritiis de Aquapendente, Herc. Saxonia, Aemilio Campolungo, Nic. Winizeno, Aldrigheto de Aldrighetis (f. 26, 27).

IV.

Rotuli.

Rotuły padewskie są mniej zajmujące, niż bolońskie, zresztą są późniejsze, i tylko do drugiego uniwersytetu się odnoszą. O ile sobie przypominam, to tylko jeden tom tychże zastałem w tamtejszem archiwum, który nosił tytuł: *Rotuli Artistarum. Pars I. 1520—1739*, i był dosyć niekompletny. Ze zbioru tego zaczerpnąłem jednego rotułu (1553) i wydrukowałem go w pracy o pobycie Kochanowskiego za granicą [1]); drugi (1539), z czasów Janitiusa, podaję poniżej, bo może być wcale interesujący Dodać nie zawadzi, że wszyscy historycy padewscy korzystali obficie z tych lub innych rotułów, i tu i owdzie nawet w całości je drukowali, czego dowodem może być także *tom VI zbioru Minato*, mieszczący notatki o pensyi i wykładach profesorów, zwłaszcza do historyi katedry humanizmu dosyć ciekawe.

Rotulus Almae Universitatis D. Artistarum et Medicorum Paduae Anni 1539:

Ad Theologiam in via S. Thomae.
R. D. M. Bartholomaeus Spina Pisanus Ord. Praed.
Ad Theologiam in via Scoti.
R. D. M. Hieronymus Girellus Brixiensis.
Ad Metaphisicam in via S. Thomae.
R. D. M. Johannes Franc. de Beatis Venetus.
Ad Metaphisicam in via Scoti.
R. D. M. Jacobinus de Burgos.
Ad Theoricam Ordinariam Medicinae.
Primus locus vacat.
Ex. D. M. Odus de Odis Patavinus in 2-o loco.
Ad Practicam Ordinariam Medicinae.
Primus locus vacat.
Ex. D. M. Franciscus Frizimelega in 2-o loco.

[1]) Kr. 1886. Dod. III.

Ad Lecturam Simplicium.
Ex. D. M. Franciscus Bonafides Patavus.
Ad Philosophiam Ordinariam.
Ex. D. M. Marcus Ant. de Janua Patavus in 1-o loco.
Ex. D. M. Vincentius de Madiis Brixiensis in 2-o loco.
Ad Theoricam Extraordinariam Medicinae.
Ex. D. M. Ant. Fracansanus Vincentinus in 1-o loco.
Ex. D. M. Franciscus Cyraldus de Fulgentio in 2-o loco.
Ex. D. Lodovicus Campolungus Patavus in 3-o loco.
Ad Practicam Extraordinariam Medicinae.
Ex. D. M. Paulus de Crassis Patavus in 1-o loco.
Ex. D. M. Aloysius Bellacatus Brixiensis in 2-o loco.
Ex. D. Christophorus Mazimo Patavus in 3-o loco.
Ad locum Tertii Avicennae.
Sp. D. Octavianus Thomasinus de Santagata.
Ad alium locum Tertii.
Sp. D. Alphonsus Luchanus Melphitensis.
Ad Philosophiam Moralem.
Ex. D. Franciscus Zanalius Brixiensis.
Ad Cyrurgiam in ambobus locis.
Ex. D. M. Andreas Vexalius Bruxelensis Germanus.
Ad extraordinariam Philosophiam.
Ex. D. M. Abratius Apulus in 1-o loco.
Ex. D. M. Hieronymus Stephanellus Patavus in 2-o loco.
Ad Logicam.
Ex. D. Remigius Melioratus in 1-o loco.
Ex. D. Christophorus Garessius Justinopolitanus in 2-o loco.
Ex. D. Bernardinus Thomitanus Patavus in 3-o loco.
Ad Sophistariam.
Ex. D. Hieronymus Sulinus Bergomensis in 1-o loco.
Ex. D. Johannes Bapt. de Balneatis Patavus in 2-o loco.
Ad Astronomiam.
Ex. D. Federicus Delphinus Patavus.
Ad Rhetoricam et litteras Graecas.
Ex. D. Lazarus de Bassianis.

1539 Ind. XII. die Lunae 20. Octobris Paduae in Ecclesia Cathedrali lectus et publicatus fuit praesens rotulus.

Laurentius Juanus praefatae Universitatis Notarius mp.

V.

Acta Universitatis Legistarum.

Istotną ozdobę archiwum uniwersyteckiego w Padwie stanowią *Acta Universitatis Legistarum*, z których tomy I—XIV odnoszą się do XVI. wieku, i tworzą bardzo piękny komplet dokumentów na całe stulecie. Zbioru takiego nie posiada żaden z uniwersytetów włoskich, i jeśliby ktoś chciał poznać organizacyę uniwersytetu uczniów, powinien przestudyować księgi niniejsze. Akta te były prowadzone czysto, dokładnie i systematycznie, a okoliczność ta świadczy wymownie o dobrej organizacyi, która cechowała padewskich prawników w XVI. wieku. Rozmaite stosunki jednak musiały przez długi czas jednego wieku wywołać i w tym zbiorze pewne niedokładności, które zaszły jeszcze przed ujęciem aktów w jednolite i miękkie okładki pergaminowe, w jakich się one obecnie znajdują. Wtedy już nie istniały protokóły z lat: 1509—17, 1520—3, 1526—8, 1535, 1550, 1569—71, 1578, 1579, 1585, co razem wziąwszy, (oprócz luki na wojnę kambrejską, kiedy uniwesytet właściwie nie istniał) uczyni brak notatek z 15 lat.

Akta legistów są protokółami zgromadzeń, a właściwie protokółami skrutiniów wyborczych, i układane były w ten sposób, iż w porządku statutowym spisywano naprzód konsyliarzów, obecnych na zgromadzeniu, notując często obok nazwiska nacyi cyfrę immatrykulowanych uczniów; następnie podawano wynik balotowania nad toczącą się właśnie sprawą, n. p. nad wyborem rektora, ułożeniem rotułu, rozdziałem lektur i t. d. Z aktów tych drukuję poniżej tylko nazwiska Polaków i polskich konsyliarzów, dalej liczbę uczniów nacyi polskiej, o ile ją zanotowano. Liczba ta zmienia się ustawicznie wskutek wyjazdu i przyjazdu nowych studentów, jednak daje podstawę do pewnych obliczeń, do których zresztą posiadamy nadzwyczaj mało źródeł. Nadto i inne rozmaite wiadomości znajdzie Czytelnik poniżej wśród moich wyciągów, które króciutko, o ile mi czas na to starczył, wynotowałem.

We wspomnianym już raz niesygnowanym tomie *zbioru Minato*, f. 436, podano liczby członków nacyi padewskich z czterech lat, które niewątpliwie z aktów legistów wypisano, a następnie p. Popielowi do pracy o Zamojskim (f. 39) udzielono. Wyciągi te są nieco błędne, zresztą wyrwane na chybi trafi z całości, wskutek czego prowadzą naturalnie do fałszywych wniosków. Jakkolwiek nie widzę powodu poprawiać ich tutaj, to jednak nie będzie zapewne szkodziło, że przestrzegę każdego przed takimi wyciągami, skoro tylko poradzić się może oryginalnych aktów.

Acta Universitatis Legistarum I. 1500—1507:

1500. VII. 14. Polona: Paulus Polonus consiliarius.
1501. VIII. 17. Polona: Bernardinus Cennoras Hispanus substitutus Pauli Poloni.
1503. XII. 11. Polona: Andreas Polonus cons.
1506. VIII. 1. Polona: Johannes Polonus cons.
1506. VIII. 17. Polona supplenda: Martinus Roror Alemanus cons. — Johannes, Valerianus, Valentinus, Andreas, Johannes, Poloni, contumaces ob abstinentiam declarati.
1507. VII. 5. Martinus Alemanus substituit Johannem Polonum.

Acta Universitatis Legistarum II. 1507—1530.

1507. VII. 24. Valerianus Drevicius, Johannes de Czarnkow, Erasmus Georgii Myszkowski, Poloni, contumaces iterum ob abstinentiam a rectore declarati.
1507. VIII. 1. Polona supplenda: Antonius de Salinis Burgundus cons.
1507. VIII. 12. Alemana supplenda: Johannes Polonus Alemanus (!) sine concurrente.
1508. II. 5. Polona supplenda: Johannes Alensis Alemanus cons.
1508. VI. 16. Polona: Erasmus Polonus cons.
1508. VII. 6. Polona suppl.: Johannes Borardus Hispanus sine conc.
1518. VII. 26. Polona suppl.: Augustus Borgonus Veronensis sine conc.
1518. VIII. 1. Polona supplenda: Johannes de Łaski, electionarius per unum alium Polonum sine concurrente. — Provincialis supplenda: Mathias Polonus sine concurrente.
1519. VIII. 1. Polona supplenda 2: Matthias Polonus sine conc. — Provincialis suppl.: Johannes Łaski Polonus cons.
1520. I. 16. Polona suppl.: Johannes Ungarus.
1524. VIII. I. Polona suppl.: Vincentius Provanus Pedemontanus.
1525. I. 12. Polona suppl.: Maratus Alemanus cons.
1525. II. 1. Polona vacans propter abstinentiam Johannis Poloni etc.
1529. VIII. 15. Polona suppl.: Johannes Polonus. — Ungara suppl.: Stanislaus Polonus.
1529. VIII. 29. Polona 6: Albertus Polonus sine concurrente.
1529. X. 12. Cathalona suppl.: Johannes Polonus.
1530. VII. 13. D. Albertus Polonus, consiliarius Polonae, substituit D. Johannem Karnkowski Polonum.
1530. VII. 15. Polona vacat.
1530. VIII. 1. Polona suppl.: Johannes Antonius de Advocatis.

Acta Universitatis Legistarum III. 1529—1534:

1529. VIII. 1. Boema suppl.: Albertus Polonus sine concurr. — Polona suppl.: Antonius Roveliaski sine concurr. — Ungara suppl.: Johannes Polonus sine conc.
1530. VIII. 26. Polona: Stanislaus Polonus.
1531. VII. 25. Polona suppl.: Bertrandus Desiderius.
1531. VIII. 1. Polona 16: Franciscus Malfactus sine conc.
1531. VIII. 26. Polona suppl.: Rev. Johannes Vilamuski Canonicus Posnaniensis.
1532. VIII. 1. Polona 8: Bartholomeus Niszczycki Polonus.
1532. VIII. 31. Barth. Niszczycki electus syndicus.
1532. X. 7. Johannes Wilamowski cons. cuiusdam nationis Italae.
1533. III. Barth. Niszczycki substituit in syndicatu Joachimum Gallum.
1533. V. 28. Hieronymus Łoputecki, cons. Pol., substituit Bartholomeum Niszczycki pro una vice.
1533. VIII. 1. Polona 17: Bartholomeus Niszczycki cons. Pol.
1533. VIII. 19. Polona 16: Andreas Czarnkowski, cons. et elect.
1533. VIII. 21. Andreas Czarnkowski electus syndicus.
1533. VIII. 23. Cypria suppl.: Barth. Niszczycki.
1533. IX. 23. Andr. Czarnkowski substituit Nicolaum Seco pro una vice
1533. IX. 30. Sigismundus Sobek substitutus Andreae Poloni.
1533. X. 29. Johannes Wilamowski substitutus Andreae Poloni.
1534. IV. 27. Felix Paris substitutus Andreae Poloni, sed acceptus cum difficultate, quia non studet legibus.
1534. VI. 11. Solvuntur Andreae Polono, syndico, 34 librae 10 solidi, quas expendit Venetiis in negotio Universitatis.
1534. VIII. 1. Polona 3: Bartholomeus Niszczycki sine concurrente.
1534. VIII. 20. Polona suppl.: Martinus Dąbrowski Polonus, sine concurr. — Anglica suppl.: Barthol. Niszczycki.

Acta Universitatis Legistarum IV. 1536—1539:

1536. VIII. 1. Polona 4: Andreas Czarnkowski cons.
1536. VIII. 16. Polona 6: Johannes Ostrowicki cons.
1536. IX. 9. Albertus Polonus, consiliarius nationis Polonae, citatus per bidellum, non vult se amplius imponere circa suam querelam.
1537. VII. 23. D. Stanislaus Cichanowski, Polonus, infirmus iacens in lecto, et ob id non valens interesse electioni faciendae consiliarii suae nationis, substituit D. Nicolaum Siedlecki etc.
1537. VII. 23. Conventus Polonorum elegit Petrum Myscovium consiliarium.

1537. VIII. 1. Stanislaus Polonus, infirmus in lecto iacens, substituit Petrum Myscovium, praesentibus Erasmo et Gregorio, Polonis, familiaribus suis.
1537. VIII. 18. Polona 5: Georgius Polonus elect. et cons.
1538. VII. 23. Albertus Polonus, propositus ad Boemam.
1538. VII. 30. Polona: Georgius Albinius Polonus.
1538. VIII. 1. Polona 10, exclusis nonnullis inhabilibus: Johannes Volscius cons.
1538. VIII. 16. Boema suppl.: Albertus Starożrebski cons., idem electus iudex oppositionum.
1538. VIII. 21. Boema suppl.: Johannes Polonus. — Polona 8: Albertus Polonus elect. et cons.
1538. IX. 4. Stanislaus substituit Johannem Polonum in cons Boemum.
1538. X. 11. Albertus Polonus electus syndicus.
1538. XII. 16. Albertus Polonus electus ad exigendos 100 florenos pro festivitatibus etc.
1539. VI. 6. Retulit Messer Sanctus Librarius, bidellus specialis, ad instantiam D. Stanislai Poloni, se personaliter citasse D. Clementem Janitium, Polonum, coram vicerectore hora 18 instantis diei.
1539. VI. 12. Polona suppl.: Valentinus Kinniker Alemanus.
1539. VII. 24. Comparuit natio Polona coram Vicerectore ad numerum 6 creandi suum consiliarium causa. Electus ab omnibus in conventu speciali D. Stanislaus Odrowąż.

Acta Universitatis Legistarum V. 1539—1544.

1539. VIII. 1. Polona 6: Stanislaus Polonus. — Hieronymus Polonus propositus in Scotam.
1539. VIII. 12. Polona 2: Hier. Rosborski, Polonus.
1540. V. 4. Substitutio D. Johannis Christophorini consiliarii Polonae.
1540. VIII. 1. Polona 10: Philippus Padnevius.
1540. VIII. 24. Polona 3: Adamus Drzevicius.
1541. VI. 27. Conventus Polonorum numero 4 elegit cons. Petrum Myscovium.
1541. VII. 13. Accusatio Philippi Padnevii per Herculem Fortecia, Vincentinum, quod non intravit scholas Juristarum neque solvit collectas bidelli, immo quod intrat scholas Artistarum cum D. Remigio etc.
1541. VIII. 1. Polona suppl.: Stephanus Bonaldus sine conc.
1541. VIII. 4. Jacobus Ligęza, Polonus, in contracta S. Catherinae infirmus iacens, substituit Philippum Padnevium.
1541. VIII. 20. Polona 7: Petrus Myscovius.

1541. IX. 5. Conventus Polonorum numero 5 elegit consiliarium Johannem Polonum.
1542. VIII. 1. Polona 11, sed factis oppositionibus contra nonnullos remanserunt 4 tantum habiles: Johannes Polonus cons.
1542. VIII. 12. Polona 7: Stanislaus Gumowski.
1542. VIII. 18. Petrus Ganger cons. Ungarus substituit Johannem Polonum pro una vice.
1543. V. 16. Conventus Polonorum elegit consiliarum Andream Myscovium, qui substituit Paulum Mężyński.
1543. VIII. 1. Polona 5: Andreas Myscovius.
1543. VIII. 17. Polona 3: Andreas Myscovius electus est syndicus.
1543. X. 27. Conventus Polonorum numero 3 elegit cons. Paulum Mężyński.
1544. V. 17. Paulus Polonus cons. ob absentiam contumax declaratus.

Acta Universitatis Legistarum VI. 1544 — 1549:

1544. VIII. I. Polona 3: Johannes Polonus cons.
1544. VIII. 14. Polona 7: Johannes Mogonius Polonus cons.
1545. VII. 9. Polona 4: Andreas Myszkowski cons.
1545. VIII. 1. Polona 6: Stanislaus Gumowski cons.
1545. IX. 6. Nicolaus substitutus Stanislai Poloni.
1545. X. 27. Georgius substitutus Stanislai Poloni.
1546. VIII. I. Polona suppl.: Caesar Lyaro Cyprius cons. subst.
1547. III. 1. Scota suppl.: Stanislaus Karnkowski cons.
1547. IV. 2. Ludov. Lilita Parmensis fecit oppositionem contra Stanislaum Karnkowski ob falsitatem cognominis et affirmavit eundem recte nominari Drohojowski etc. Gaspar Siculus deposuit, audivisse nominari ipsum d. Stanislaum duobus cognominibus praedictis ab aliis sociis suis, nam Polonos diversa cognomina habere affirmavit etc.
1547. IV. 2. Johannes Skarszewski et Paulus a Mąkolin propositi ad Anglicam.
1547. VII. 28. Andreas Erasmus Polonus opposuit contra Benedictum Peloux, quod tenet concubinam, ideo voce privari etc.
1547. VIII. 1. Polona suppl.: Franciscus Millia Hispanus cons.
1548. VIII. 1. Polona suppl.: Stanislaus Polonus cons.—Ungara suppl.: Gaspar Korzeniecki Polonus cons.
1548. VIII. 18. Stanislaus Drohojowski electus comes rectoris ad Ducem Venetum. — Gaspar substituit Johannem Polonum.
1538. XI. 23. Gaspar Polonus deputatus cum aliis ad habitum scolasticum decernendum.

Acta Universitatis Legistarum VII. 1549 — 1553:

1549. VIII. 1. Polona suppl.: Zacharias Ruthenus Sofroniensis Ungarus cons.
1551. VIII. 1. Polona suppl.: Madalenus Yarc Burgundus cons.
1551. VI. 20. Conventus Polonorum numero 4 elegit cons. Sigismundum Karliński.
1552 VIII. 1. Polona 2: Nicolaus Polonus cons.
1553. III. 7. Sigismundus cons. Polonus substituit Nicolaum Polonum.

Acta Universitatis Legistarum VIII. 1553 — 1557:

1553. VIII. 1. Polona 12: Victorinus Wierzbicki electionarius, Paulus Stempowski cons.
1554. VI. 20. Jacobus Gierałtowski electus cons. in conventu Polonorum.
1554. VIII. 1. Polona 6: Stanislaus Warszavicius cons.
1555. VII. 20. Polona suppl.: Franciscus de Baries Provincialis cons.
1556. I. 14. Scota suppl.: Nicolaus Kossobrzeski Polonus cons.
1556. IV. 25. Conventus Polonorum elegit Stanislaum Szedziński cons.
1556. VII. 20. Petrus Koss Polonus electus syndicus Univ. — Franciscus Polonus electus ad lecturam Univ.
1556. VIII. 1. Bohema suppl.: Stanislaus Polonus cons. — Polona 6: Nicolaus Kossobudzki cons. — Stanislaus, propositus ad munus rectoris a parte Vicentina, assecutus est tantum 146 voces contra 173.
1556. XI. 28. Polona vacat, Conradus Polonus electus cons.
1557. IV. 11. Conventus Polonorum elegit Petrum Przerembski cons.
1557. VI. 10. Petrus substituit Laurentium Polonum.
1557. VIII. 1. Polona 14: Franciscus Masłowski elect., Nicolaus Gielasinus cons.
1557. X. 11. Conventus Polonorum elegit Johannem Grodzicki cons.

Acta Universitatis Legistarum IX. 1558 — 1564:

1558. VIII. 1. Polona 14: Andreas Patritius cons.
1559. IV. 15. Polona vacat — IV. 21. Conventus Polonorum numero 6 elegit cons. Stanislaum Porembski.

1559. IV. 23. Stanislaus Porembski substituit Nicolaum Polonum.
1559. IV. 23. Boema suppl.: Martinus Viderinus cons.
1559. IV. 25. Nicolaus Viderinus Polonus suffectus pro Martino in cons. Boemum.
1559. VII. 21. Nicolaus Viderinus substituit Johannem Tarnowski pro 15 diebus.
1559. VIII. 1. Polona 14: Valentinus Scultetus cons. — Idem electus comes rectoris ad Ducem Venetum.
1559. XI. 28. Polona vacans. Jacobus Gierałtowski electus cons. in conventu 5 Polonorum.
1560. II. Boema suppl.: Nicolaus Sienieński cons.
1560. VII. 21. Jacobus Gierałtowski substituit Felicem Ługowski pro 8 diebus.
1560. III. 1. Polona 11: Felix Ługowski cons. — Ungara suppl.: Johannes Łasicki cons.
1560. IX. 17. Conventus Polonorum numero 6 elegit cons. Stanislaum Lipnicki.
1561. I. 8. Conv. Polonorum elegit cons. Petrum Abstemium.
1561. I. 10. Felix Ługowski electus cons. Ungarus.
1561. VIII. 1. Polona 14: Stanislaus cons.
1561. VIII. 18. Johannes Sarius substitutus in Polona.
1561. IX. 13. Conventus Polonorum numero 5 elegit cons. Janum Sarium Zamojski.
1561. XI. 11. Solvuntur Johanni Sario 10 librae, quas expendit Venetiis, deputatus in causa mutatae horae lectionum Caroli Sigonii.
1561. XI. 11. Valentinus Polonus substitutus in Romana.
1562. VI. 20. Boema suppl.: Bartholomeus Cromerus Polonus electus cons. Bohemus.
1562. VIII. 1. Polona 40: Petrus Clocevius cons. — Boema suppl.: Foltim Birembach Polonus cons.
1563. VII. 29. Foltim Birembach et Alexander Flaminius Poloni electi ab Univ. ad corrigendos errores typographicos in nova editione Statutorum.
1563. VII. 30. Coram Magnifico D. Vicerectore (Joh. Bapt. Brugnara) et duobus iudicibus oppositionum, sedentibus in Praetorio ad bancum solitum pro audiendis oppositionibus, comparuit Dnus. Valentinus Scultetus, Polonus, et nomine nationis suae Polonae, et pro executione termini, assignati ad hanc diem hodiernam, ad proponendum et nominandum futurum eligendum rectorem. Ideo quatenus ex forma statutorum et non aliter id necessarium sit, nominavit Magnificum Dnum Petrum Collocevium Polonum, virum nobilem ac litteris et virtute praeditum, idoneum ad rectoratum, ipsum in futurum rectorem eligendum. Et quatenus

ex forma statutorum hoc requiratur, protestatum est, praesentem comparitionem et nominationem sibi et nationi suae in aliquo praeiudicare. Et ita annotari iussit (f. 211).

1563. VII. 31. Petrus Clocevius, consiliarius Polonae, substituit pro 8 diebus Johannem Sarium Zamojski Polonum.

1563. VIII. 1. Mane. Coram Magnifico ac Clarissimo D. Potestate, sedente sub Lodia, comparuit D. Johannes Schlick, Augustanus, Procurator Nationis Germanicae, cum praesentia etiam D. Wolfgangi Bavari, consiliarii, nec non et nonnullorum Germanorum, et ea qua decet reverentia se indoluit de prorogatione termini ad eligendum futurum rectorem, factam ad diem Dominicam futuram. Cum hoc sit contra formam statutorum Universitatis et consuetudinis hactenus observatae et ad praeiudicium nationis suae et aliorum Ultramontanorum, ad quos futuri rectoris electio spectat et pertinet — propterea sentiens se dicto nomine laesum et gravatum, protestatus fuit de nullitate ipsius prorogationis, nec non omnium actorum et agendorum, non iuxta statutorum et consuetudinis formam. De quibus omnibus asseruit se ad Clarissimos D. Reformatores iturum, ad eorum suffragium implorandum (f. 211).

1563. VIII. 4. Electio Rectoris. Boema suppl.: Stanislaus Penaseus Polonus. Polona 12: Vincentius Orovitius Polonus. Schedularum numerus 25: pro Zamoscio 17, pro candidato Germano 1, vacuae 7.

1563. VIII. 26. Vincentius Orovitius electus comes rectoris ad Ducem Venetum, pro accipiendo capuceo cum eodem iturus.

1563. IX. 9. Johannes Tarnowski substitutus pro una vice per Vincentium Orovitium.

1563. XI. 19. Ad Allemanam suppl. electus Petrus Clocevius Polonus.

1564. I. 3. Sigismundus Polonus substitutus in Polona. — Petrus Clocevius et Stanislaus Penaseus deputati sunt cum Zamoscio Venetias in causa statutorum corrigendorum.

1564. III. 18. Solvuntur Stanislao Pieniążek 12 librae pro expensis, Venetiis in negotio Univ. expositae.

1564. VI. 25. Conventus 7 Polonorum elegit Jacobum Udritium cons.

1564. VII. 31. Conventus 15 consiliariorum in domo Magnif. D. Rectoris capit inter alia hoc consilium, ut nomine Universitatis ponatur insigne Magnif. d. Johannis Sarii Zamoscii, Poloni, rectoris meritissimi, in signum magistratus sui prudenter gesti, et gratissimae memoriae suae in omnes scholares, in pariete scholarum. Item in ipsis scholis etiam insignia consiliariorum, syndici et vicarii eiusdem rectoratus depingantur etc.

1564. VIII. 1. Laurentius Nowomiejski Polonus eligitur syndicus.

1564. VIII. 1. Consiliarius Germanus nomine nationis Boemae porrexit ad acta rectoralia quoddam scriptum DD. Reformatorum, quod Zamoscius cum protestatione de nullitate fecit annotari:

Alli Clarissimi Signori Rettori di Padoa et succesori come fratelli.

Clarissimi come fratelli. L'intervenienti per la nation Boema si sono doluti avanti di noi, che essendo preposta la natione Boema alla Polona cosi nelli statuti vechi di scholari, come nelli novi ultimamente reformati et confirmati nell' Excellentissimo Senato, hora in quelli, che sono fuori et vanno a torno de li, si trova scritta la nation Polona avanti la Boema. Pregandone percio a non li lassar far torto, noi havuto fede dal regente della Cancellaria ducale, che nelli statuti reformati et confirmati per l'Illustrissimo Senato alli 30 Giugno 1562, quali si trovano nella soprascripta Cancellaria ducale, se siamo mossi a far le presenti a VV. Magnificentie per dirli, che essendo stato cosi preso nel' Excellente Senato, Elle siano contente nel' elettione, che al presente occorre farsi di rettor, et in tuttte le altre occasioni, dar la praecedentia alla nation Boema, doppo la quale habbi a seguir la Polona, come è conveniente. Senza perhò praeiuditio alle raggioni, che potessero esser adducte dalla nation Polona a favor suo. La qual quando vorra farne conoscere, noi li udiremo voluntieri, per far poi quanto sarà conveniente alla iustitia. Ma che volendo venir avanti di noi, faciamo citarla parte, perche più facilmente si passa alla deliberatione. Et a VV. Magnificentie si racomandamo.

Di Venetia alli 12 agosto 1564.

Di VV. Magnificentie li Riformatori del Studio.

Acta Universitatis Legistarum. X. 1564 — 1568:

1564. VIII. 1. Electio Zamoscio praeside, initio pacifica, sed cum vocaretur natio ipsa Polona secunda in ordine, iuxta formam novarum reformationum, ortus est tumultus inter Alemanos et Boemos ex una et Polonos ex altera, et ad invicem exclamabant et vociferabant *Boemam*, *Polonam*. Ideo electio prorogata est in alium diem etc.

1564. VIII. 13. Polona 60, ut asseruerunt: Gaspar Steninius Polonus cons. — Hispana suppl.: Albertus Litianus Polonus.

1564. X. 10. Laurentius Nowomiejski Polonus, syndicus, substituit Jacobum Udritium Polonum.

1564. XI. 9. Polona: Stanislaus Pieniążek substitutus.
1565. I. 2. Jacobus Udritius electus est syndicus.
1565. IV. 7. Electio novi syndici ob discessum Jacobi Udritii in patriam.
1565. V. 15. Polona: Albertus Polonus substitutus Stanislai Pieniążek.
1565. VII. 9. Valentinus Polonus substitutus in natione Polona pro Stanislao Pieniążek per unum mensem.
1565. VIII. 8. Polona 3: Johannes Valentinus cons.
1565. X. 11. Conventus 5 Polonorum elegit cons. Christophorum Karśnicki.
1566. IV. 1. Polona: Joachimus substitutus.
1566. IV 8. Polona suppl.: Philippus de Aster Germanus cons.
1566. VIII. 1. Polona 8: Christophorus Karśnicki cons.
1566. VIII. 4. Christophorus Karśnicki substituit Stanislaum Stempowski.
1566. XI. 4. Polona: Cyriacus substitutus Christophori Karśnicki aegroti.
1567. VI. 5. Conventus 4 Polonorum elegit Stanislaum Stempowski cons.
1567. VIII. 3. Polona 9: Christophorus Karśnicki elect., Johannes Piotrowski cons.
1567. IX. 31. Johannes Piotrowski Polonus electus comes rectoris ad Ducem.
1568. V. 1. Polona: Thomas Polonus substitutus Johannis Piotrowski.
1568. VII. 16. Scota suppl.: Albertus Starozrzebski. — Johannes Piotrowski electus iudex oppositionum.
1568. VIII. 1. Boema suppl.: Albertus Starożrzebski cons. — Polona 32: Johannes Orzelski cons.
1568. VIII. 12. Johannes Polonus electus comes rectoris ad Ducem.
1568. IX. 9. Johannes Orzelski substituit Paùlum Kostka ad unum mensem in cons. — Johannes Piotrowski substituit in syndicatu Albertum Clodium ad decursum unius mensis.
1568. X. 21. Conventus 6 Polonorum elegit Johannem Maliński cons.
1568. XI. 21. Johannes Polonus substituit Nicolaum Polonum.
1569. I. 9. Conventus 6 Polonorum elegit Thomam Smidelium cons.
1569. II. 6. Thomas Polonus electus ab Universitate comes rectoris ad Ducem.

Acta Universitatis Legistarum XI. 1572 — 1577:

1572. VIII. 1. Polona 9: Johannes Pasko Polonus cons.
1573. VIII. 1. Polona 3: Abrahamus Kronowski cons. — Hispana suppl.: Johannes Pasko Polonus cons.
1573. XII. 6- Polona: Johannes Robertus substitutus ad hunc actum.
1574. VIII. 1. Polona 4: Albertus Ciświcki cons.

1575. I. 5. Sessio occasione vestimentorum factorum bidellis ob adventum Regis Gallorum.
1575. VIII. 1. Polona 28: Johannes Lazarus Januszowski cons.
1575. X. 5. Polona: Johannes Węgierski substitutus pro hoc actu.
1576. II. 4. Ungara: Albertus Ciswicki cons.
1576. VII. 3. Polona 10: Albertus Sokołowski de Wranka cons.
1577. IV. 29. Albertus Polonus electus ad recuperanda spaleria Univ.
1577. V. 3. Scota suppl.: Albertus Ciswicki electus cons. sine conc.
1577. VIII. 1. Polona 3: Albertus Polonus cons.
1578. I. 24. Polona: Fulvius substitutus pro hac vice.
1578. VII. 12. Polona: Jacobus Bissarius substitutus ad octo dies.

Acta Universitatis Legistarum XII. 1580 — 1586:

1580. VIII. 1. Polona 10: Laurentius Rudomina cons.
1580. X. 2. Conventus 6 Polonorum elegit Andream Srzemski cons.
1580. XI. 30. Gulielmus Marciana substitutus in Polona.
1581. II. 12. Conventus 5 Polonorum elegit Nicolaum Ligęza cons.
1581. VI. 12. Conventus Polonorum numero 4 elegit Stanislaum Surzycki cons.
1581. VIII. 1. Polona 16: Stanislaus cons.
1582. VIII. 1. Polona 20: Stanislaus cons.
1583. III. 24. Conventus Polonorum numero 6 elegit Stanislaum Niegoszowski cons.
1584. VIII. 4. Polona 13: Stanislaus Niegoszowski cons.
1584. II. 20. Conventus Polonorum numero 12 elegit Samuelem Wężyk de Widawa cons.
1584. V. 27. Polona: Gabriel Capra substitutus pro una vice.
1584. VIII. 1. Polona 6: Samuel cons.
1584. XII. 15. Conventus 6 Polonorum elegit Nicolaum Łysakowski cons.
1585. VI. 23. Polona vacans.
1586. VIII. 1. Polona 30: Felix Polonus cons. — Idem electus iudex oppositionum.
1586. X. 11. Conventus Polonorum numero 6 elegit cons. Petrum Gornusum de Gorny.
1587. I. 9. Polona: Zacharias substitutus.

Acta Universitatis Legistarum XIII. 1587 — 1594:

1587. VIII. 1. Polona 18: Johannes Sapieha cons. — Petrus Graj Polonus electus iudex oppositorum.

1588. VIII. 1. Polona: Christophorus Naruszewicz cons. — Ungara suppl.: Stanislaus Bogusz cons.
1589. VIII. 1. Polona Stanislaus Bogusz cons.
1590. VIII. 1. Polona: Stanislaus cons.
1591. VIII. 1. Polona: Johannes Andreas Próchnicki cons.
1591. XI. 18. Polona: Johannes Spineda substitutus.
1591. XII. 4. Polona: Matthaeus Macherius substitutus.
1592. II. 7. Conventus 20 Polonorum elegit Petrum Broniowski cons.
1592. VII. 30: Johannes Bal Polonus electus iudex oppositionum.
1592. VIII. 1. Polona 6: Petrus cons.
1592. VIII. 8. Polona: Felix Kobrzyński substitutus.
1592. XI. 30. Marcus Pretowski Polonus electus syndicus.
1593. III. 7. Matthaeus Smogulecki Polonus electus syndicus.
1593. VIII. 6. Polona 15: Marcus Orestitius cons. — Ungara suppl.: Sbigneus Lawibrowski cons.
1593. IX. 23. Polona: Jacobus comes ab Ostrorog cons. — Ungara: Sigismundus Porembski substitutus.
1593. XI. 15. Conventus Polonorum elegit Sigismundum Porembski cons.
1594. I. 2. Conventus Polonorum numero 10 elegit Alexandrum Myszkowski cons.
1594. III. 20. Conventus Polonorum numero 10 elegit Nicolaum Giżycki cons.
1594. VI. 24. Polona: Johannes Odrzywolski substitutus.
1594. VIII. 1. Polona 20: Nicolaus Giżycki cons.
1594. IX. 14. Ungara: Leonardus Kotwicz substitutus.
1595. I. 10. Conventus 7 Polonorum elegit Hieronymum Ręczajski cons.

Acta Universitatis Legistarum XIV. 1595—1601:

1595. VIII. 1. Polona: Gaspar Niewiarowski cons. — Ungara suppl.: Hieronymus Ręczajski cons.
1595. XII. 19. Comes Jacobus de Ostrorog substituit Johannem Treperum, Polonum, in syndicatu.
1596. VIII. 1. Polona 10: Gaspar Niewiarowski cons. — Ungara suppl.: Nicolaus Wałaski Polonus cons.
1597. III. 17. Conventus 4 Polonorum elegit Hieronymum Ręczajski cons.
1597. VIII. 1. Polona 16: Adamus Nicolaus Wałaski cons.

1597. XII. 20. Polona: Johannes Maria Peronius substitutus pro hac vice.
1598. VI. 16. Polona: Comes Carolus Poiana substitutus.
1598. VIII. 1. Polona: Johannes Czarniecki cons. — Hieronymus Ręczajski electus iudex oppositorum et substitutus in syndicatu.
1599. VIII. 1. Polona: Andreas Naruszewicz cons. — Johannes Maliński electus iudex oppositionum, idem propositus in Ungaram supplendam.
1600. VIII. 20. Polona: Johannes Komorowski cons.

VI.

Atti dell' Università Artisti.

Akta padewskie uniwersytetu filozoficznego zachowały się bardzo fragmentarycznie i stanowią tomy 28, 29, 30 i 31 w *Zbiorze Minato*. To, co dziś mamy, daje nam poznać istotę rzeczy, ale przekazuje bardzo mało materyału. Na całe stulecie posiadamy protokóły zaledwo 20 kilku lat, i to w małych kompleksach obok siebie, począwszy od roku 1530, a następnie, z lukami mniej więcej dziesięcioletniemi, aż po rok 1607. Polacy na tym uniwersytecie stanowili część nacyi Ultramontan i wybierali zazwyczaj jednego konsyliarza. Imiona te podaję poniżej, notując zarazem cyfrę Ultramontan, której obaj konsyliarzowie, t. zw. polski i niemiecki, byli przedstawicielami. Cyfra ta pozwala nam w przybliżeniu oznaczyć napływ polski do Padwy, bo z różnych wiadomości wypływa, że Polacy stanowili zazwyczaj połowę ogólnej liczby Ultramontan.

Racc. Min. 28. Atti dell' Università Artisti. 1530—1557:

1530. VIII. 2. Ultramontanorum 5 voces.
1531. VIII. 2. Ultramontanorum 6 voces.
1542. VIII. 19. Ultramontanorum 10 voces: Daniel Chribimcius Polonus cons.
1543. VIII. 18. Ultramontanorum 11: Albertus Polonus cons.
1543. VIII. 19. Ultramontanorum: Jacobus Cracoviensis substitutus.
1543. XII. Annotatio bidelli circa habitationes consiliariorum: cons. Ultramontanus, Albertus Polonus, a S. Catherina in casa del mastelar; cons. Ultramarinus, Stephanus Nicanus, apreso lo Urbino.

1544. VII. 5. Ultramontanorum 14.
1544. VIII. 2. Ultramontanorum 18: Albertus Andreas Polonus cons.
1544. XII. 13. Ultramontanorum 17.
1545. VII. 30. Ultramontanorum 23: Michael Polonus ad cons. propositus.
1554. VIII. 2. Ultramontani: Stanislaus Culla Polonus cons. — Distributio lecturarum: Ad Philosophiam moralem: Sp. D. Stanislaus Verserius Polonus; Ad Soffistariam: Sp. D. Petrus Gonesius.
1555. V. 18. Franciscus Polonus electus cons. loco Stanislai.
1555. VIII. 2. Ultramontanorum 18: Silvester Polonus cons., Petrus Rosatus Polonus elect.
1555. VIII. 3. Ultramontanorum 13: Silvester Roguski cons, Andreas Barzi Polonus elect.
1556. III. 19. Ultramontanorum 26: Silvester Roguski cons., Stanislaus Rosarius Polonus elect.
1556. VIII. 3. Ultramontanorum 34: Franciscus Masłowski elect, Petrus Kostka Polonus cons.
1556. XI. 23. Johannes Zaborowski Polonus electus alter cons. ultramont.

Racc. Min. 29. Atti dell' Università Artisti 1568—1577:

1574. VIII. 2. Ultramontanorum 17.
1577. VII. 16. Franciscus Richerius Rhodiensis substituit Bartholomeum Sebicium Polonum in cons. ultramarinum.

Racc. Min. 30. Atti dell' Università Artisti 1579—1591:

1579. V. 7. Ultramarina suppl.: Bartholomeus Sebicius Polonus cons.
1579. VIII. 2. Thusca suppl.: Gallus Vingrinius Polonus elect., Gregorius Fabritius Polonus cons. — Romana suppl.: Stanislaus Gveccinovius Polonus elect.
1580. I. 16. Basilius Jacynthius Polonus substitutus Fabritii.
1590. II. 27. Concessa est ab Universitate Stanislao Stramsevic et Sebastiano Petricio, Polonis, artium scholaribus, gratia promovendi in medic. de dimidia portione pecuniarum.

VII.

Raccolta Minato.

Zbiór Minato, czy Miniato (nazwiska tego nie umiano mi na miejscu objaśnić), jest żywą illustracyą do historyi archiwum i historyografii uniwersytetu padewskiego. Pominąwszy akta, któreśmy powyżej przeglądnęli, stanowi on główną kopalnię wiadomości o tutejszym uniwersytecie, i obok nielicznych szczątków z ksiąg oryginalnych, obejmuje przedewszystkiem wypisy z rozmaitych źródeł, które miały na celu objaśnić historyę zakładu we wszystkich najgłówniejszych objawach. Gdy się w archiwum tamtejszem zobaczy tyle tych półek, zapełnionych notatkami jednego zbieracza, trudno nie mieć podziwu dla jego pilności i nie być mu wdzięcznym za uratowanie wielu dokumentów, n. p. aktów filozoficznych, od niechybnej zagłady. Podnosząc jednak z uznaniem tę okoliczność, nie należy zapominać, że Minato pojął swe zadanie po swojemu, t. j. nadzwyczaj jednostronnie, i śledząc drobiazgowo za objawami formalnymi, pominął zupełnie materyalną stronę przedmiotu. Jak Tomasinus i Facciolati, tak i on, zajął się tylko instytucyą, jako instytucyą, katedrą jako katedrą, i wskutek tego wielką szkodę wyrządził sobie i swemu zbiorowi.

W tym samym jednak czasie, kiedy Minato, żył drugi kolektor źródeł, Salamonius, który wydał inskrypcye padewskie z zupełniejszego zasobu pomników, niż my je posiadamy,[1]) i zbierał rozmaite wiadomości do historyi miejscowego uniwersytetu. Papadopoli II. 87, 88, podaje, iż Salamonius zgromadził jakieś teki, p. t. *Collectiones ad inscriptiones*, i w nich umieścił księgi nacyi węgierskiej, *Ungarorum album*, *Ungarorum catalogi*, dobyte z padewskiego *Tabularium quaestorium*. Otóż czemś podobnem, i z tego samego źródła pochodzącem, musiało być także *Album Polonorum*, *Catalogus Polonorum*, które ten sam Papadopoli po wiele razy cytuje, i o które nam przedewszystkiem chodzi.

Favaro we wspomnianej już rozprawie (f. 24) utrzymuje, że skoro stowarzyszenie polskie zawiązane zostało dopiero r. 1592, więc dawniej egzystować nie mogło. Zapewne. Ale matrykuły nacyjne egzystowały bez stowarzyszeń, egzystowały zaś w imię wewnętrznych urządzeń tamtejszych uniwersytetów, jako podstawa organizacyi reprezentacyjnej. Z przestudyowania aktów legistów wynika to jasno, że matrykuły takie z urzędu utrzymywane być musiały, a że rzeczywiście utrzymywane były, o tem

---

[1]) Urbis Patavinae inscript. Pat. 1701.

świadczą roczniki niemieckich jurystów, gdy mówią o wybiegach Polaków przy rzekomem fałszowaniu metryk nacyi czeskiej. Powyżej zaprzeczyliśmy większej wartości notatkom Popadopolego o studyach medycznych Kopernika i Miechowity w Padwie, bo rzeczywiście trudno je było pogodzić z aktami. Czy jednak mógł on zmyślić egzystencyę źródła, którego naprawdę nie miał pod ręką, a które ustawicznie cytuje? Nie, bo zupełnie tego nie potrzebował. Zresztą w grupę następnych faktów nie mamy prawa wątpić także z tego powodu, że je innemi, niezależnemi źródłami, stwierdzić możemy. Sądzę więc, że w XVI. wieku regestr czyli matrykuła urzędowa nacyi polskiej niewątpliwie istniała, i że ona nawet dziś dałaby się odszukać.

Otóż, z zastrzeżeniem co do wiarogodności w odczytaniu dat i nazwisk, i jako wskazówkę do dalszych poszukiwań, zestawiam z Papadopolego następujące fakta:

1499. Michovius: in *albis Polonorum, collectio Salamonii* ad eum annum, notatus (II. 188).

1499. Copernicus: constat ex *Polonorum albis* (II. 195).

(1532). Hosius: ex *actis et albis nationis Polonae, quae habeo*, et ex priscis, quas Lignamineus collegit, inscriptionibus (II. 231).

1552. Cochanovius: eius nomen inscriptum est *albis Polonicis* (II. 266.)

1554. Rescius: constat ex *albis Polonorum* (II. 267).

1575. Povodovius: in *catalogo Polonorum* signatur (II. 274).

1583. Rosciszewski: ex *albis Polonorum* (II. 268).

(1590). Petricius: ex *catalogis Polonorum* constat (II. 279).

1598. Łubieński: certum est ex *albo Polonorum, quod habemus prae manibus*, traditum a quodam Athanasio Rutheno, qui Polonam bibliothecam Patavii nostra aetate diripuit, venditisque codicibus fugit; confirmant hoc ipsum monumenta gymnastica et inscriptiones a Salomonio collectae (II. 132).

Póki wymienione źródła dokładnie zbadane nie zostaną, a fakt po fakcie nie będzie zbitym, póty nie wolno zaprzeczać ich istnieniu, a tem mniej naturalnie silić się na oznaczenie, czy Papadopoli wszystkie powyższe cytaty zaczerpnął z jednej, czy też z więcej książek.

VIII.

Libri della Nazione tedesca.

Po części w archiwum, a po części w bibliotece uniwersyteckiej w Padwie, złożony jest dzisiaj obfity zapas aktów po dwu stowarzy-

szeniach niemieckich, z których pierwsze zawiązało się w Padwie na prawie r. 1549, a drugie na filozofii r. 1553. Pierwsze było pańskie i zamożne, drugie mieszczańskie i ubogie, tytuły zaś ksiąg, które po nich pozostały, są takie:

1. *Matricula Germanorum Juridicae facultatis 1546—1605.*

2. *Annalium Inclytae Nationis Germanicae Juridicae Facultatis T. I. 1545—1605.*

3. *Liber Epistolarum Nationis 1559—1578.*

* * *

4. *Matricula Theologorum Medicorum et Philosophorum Germanorum 1553—1649.*

5. *Acta Nationis Germanicae Artistarum T. I. 1553—1591; T. II. 1591—1614.*

6. *Epistolarum Nationis Germanicae Artistarum T. I.*

7. *Libro di spese e reddite della Natione germanica 1553—1693.*

Księgi powyższe są dla nas o tyle ważne, że podają wiele wiadomości o Ślązakach i Prusakach, którzy przystępowali do niemieckiego Towarzystwa bratniej pomocy, póki nie było polskiego; powtóre, że objaśniają dużo tajemnic z życia nacyi polskiej w Padwie przed r. 1592, do czego zresztą nie zachowały się nam żadne źródła. Zwłaszcza roczniki prawnicze i medyczne są pod tym względem bardzo pożądane, jak o tem Czytelnik naocznie z wyjątków, tu i owdzie drukowanych,[1]) przekonać się może. Poniżej podaję cztery akta nacyi polskiej, które się tu w odpisach przechowały, a które są nadzwyczaj ciekawem świadectwem o istnieniu jakiejś luźnej organizacyi wśród Polaków, nawet przed r. 1592.

1. Carteggio della composizione fra la nazione ultramontana e bresciana. 1553.

La Magnifica Nation Ultramontana, nella qual si contengono gli Allemani et Poloni, s'ha havuto semper mai a caro dovere cose nelle paduane practiche, una è a servir ma sincer, l' altra si è permonstrar la sua gratitudine et prompta voluntade verso gli suoi benefattori et obligati. Et però dopo molte et diligenti considerationi è parso a quella unanimamente, esser conveniente et utile in questo anno 1553 dar le sue voci in favor della Magnifica et Generosa Nation Bryxiana. Et così la detta Nation Allemana promette liberamente di voler in favor dello Generoso Signor Hieronimo Confaloniere, capo di essa Nation Bryxiana,

[1]) Luschin, Die Oesterr. an ital. Univ. Wien 1882, i mój Pobyt Koch. za gran. Dod. II.

ballotar sotto converta, overo apertamente, così del rettor, come delle letture. Et promette mai di mancar di questo ogni volta, che a quella siano attesi ancor le sequenti conditioni: Primo, che sia data alla Magnifica Nation Utramontana la lettura della moral et una spada per contentar gli dui membri principali di questa Nation; dipoi, che ogni volta, che il Signor Hieronimo Confaloniere non fusse o non havesse d'esser capo della Nation Bressana, o che se partisse da Padoa, o che non se trovasse, che alhora la nostra promessa in tutto sia da niente, habiamo libertade di far quel, che parerà a noi esser favorevole et utile. Et in fede di ciò la Nation ha dato questo scritto.

Acta Art. I. 2.

II. Litterae fidei DD. Rugiero et Sigonio per Nationem Polonam datae. 1564.

Nos Andreas Barzi, Petrus Clocevius, Vicentius Uchrovitius, totius Nationis Polonae nomine, plenariam auctoritatem committimus Excellentissimis viris d. Bonifacio Rugiero et d. Carolo Sigonio ad postulandam pacem a Natione Germana.

In cuius rei fidem testimonium manu propria subscripsimus: Petrus Clocevius, Consiliarius Nationis, Andreas Barzi, Vincentius Uchrovitius.

Annales Iur. I. 88.

III. Condiciones pacis inter Gentem Polonam et Nationem Germanam. 1564.

I.

Aliquos de Natione Polona variis modis causam dissensionis praebuisse Germanis, fatemur.

II.

Similiterque assentimus, quod cum unus ex Germanis, a doctore suo modeste rediens, ac solo gladio cinctus, iter suum perageret, aliqui ex nostris manu armata strictisque gladiis ipsum aggressi, contra

omnia iura, non obstante etiam ipsius protestatione de innocentia sua, acerbe vulnerarunt.

III.

Quod mox aliquos Germanos, casu illuc praetereuntes, eodem modo adorti sunt, et dum ipsi acriter causam illatam repellerent, unum ex eis fracto gladio inermem graviter sauciarunt.

IV.

Quae non sine exterorum auxilio nostros fecisse, concedimus.

V.

His rationibus cum eos offendimus, veniam in loco publico deprecabimur, pollicemurque ac promittimus Germanis, ipsis nullam dissensionis seu controversiae causam nos posthac praebituros, accedimusque ad pacem modeste secundum morem et consuetudinem civitatis huius, etiam meliorem, si fieri poterit.

Subscripserunt conditionibus: Petrus Clocevius Consiliarius, Stanislaus Ilovius, Andreas Barzi, Valentinus Peccinovius, Vincentius Uchrovitius. Acta Art. I. 36.

IV. Formulae deprecationum inter Nationem Polonam et Germanam, in foro publico perlectae. 1590.

Signori Allemani!

Essendo noi stati li primi a provocarvi, dimandiano alle SS. VV. la pace, cofessando che quanto habbiammo detto et fatto contra Nation Vostra in generale et in particolare, è stato da noi fatto per alteratione di colera, perchè veramente La conosciamo per honoratissima et nobilissima, si come in ogni parte è conosciuta. Et di più dicemo per mera verità, che tutte quelle offese, che noi habiamo fatte alle SS. VV., sì di fatti come di parole, le habiamo fatte con aventaggio. Et però ci rincresce et desideriamo dalle SS. VV. d'esser accettati per amici.

Signori Pollachi!

Dalla nostra parte dicemo, che quello, che d'alcuni de nostri in particulare è stato fatto al Signore Consigliere Pollacho et la Sua Compagna, non è fatto per consentimento della nostra natione, ne per offenderlo ma per risentimento dell' honor loro contra gli provocanti, et ci dispiace d'haver havuto tal occasione, tenendo le SS. VV. per gentilhuomini d' honore et amici come prima.

Annales Iur. I. 197.

PRZYCZYNEK DO KRYTYKI TEKSTU

ANDRZEJA KRZYCKIEGO.

Napisał

MARCIN SAS.

Czyniąc poszukiwania za spuścizną literacką Andrzeja Trzecieskiego w bibliotece hr. Branickich w Suchej, znalazłem przypadkowo rękopis, zawierający poezye Andrzeja Krzyckiego. Rękopis ten, nieznany wydawcy poezyj Krzyckiego, prof. K. Morawskiemu [1]), jest stanowczo lepszy od wszystkich rękopisów, na których się oparł wspomniany wydawca, i dlatego zasługuje na to, aby się nim szczegółowo zająć.

Rękopis suski, oznaczony w katalogu rękopisów biblioteki w Suchej l. 127., obejmuje 33 kart in folio. Pismo jego staranne i bardzo czytelne; napisy poszczególnych poematów są pisane czerwonym atramentem. Jest on oprawiony, lecz oprawa ta pochodzi z niedawnych czasów; również niedawne jest ponumerowanie kart niebieskim ołówkiem. Przy oprawianiu zostały karty widocznie poprzestawiane; treść wskazuje, że pierwotny ich porządek był następujący: 1, 2, 10—30, 3 — 5, 8, 31, 32, 9, 6, 7, 33. Rękopis jest niekompletny. I tak zdaje się, że zaginęło kilka kart początkowych, gdyż brak napisu ogólnego, a karta 1. rozpoczyna się od samej góry szczegółowym napisem jednego z epigramów Janickiego (Ad quendam). Również brak końca, gdyż karta 33. urywa w środku poematu Krzyckiego (Epithalamium

[1]) Andreae Cricii Carmina edidit, praefatione instruxit, adnotationibus illustravit Casimirus Morawski Cracoviae 1888. Dzieło to stanowi III. tom wydawanego przez Akademię Umiejętności w Krakowie zbioru »Corpus antiquissimorum poetarum Poloniae Latinorum usque ad Ioannem Cochanovium.«

Divi Sigismundi Primi Regis et Inclitae Bonae Reginae Poloniae, w. 1 — 334). Nadto pomiędzy kartą 10. a 11. wypadła co najmniej jedna karta.

Rękopis zawiera:

a) następujące wiersze Krzyckiego (*Cr.*), które podaję według wydania prof. Morawskiego: II. 1—6, 12—16, 19, 22, 23 (do w. 334. włącznie), III. 10, IV. 5, 6, 69, 71—76, V. 21, 33, 42—44, VI. 9, 25, 26, 44, 52—55, 57—62, 64—78, VII. 31, 32 (karta 10—30, 3—5, 8, 31, 32, 9, 6, 7, 33);

b) następujące epigramy Klemensa Janickiego (Ian.), które podaję według wydania lipskiego z r. 1755. [1]): 2, 3, 6, 10, 12, 13, 21, 48, 53—58, 60—62, 65—68, 74, 75 (karta 1, 2, 10, 23);

c) 5 epigramów Jana Dantyszka (Dant.): Prosa de aulicis martyribus, Hospes, Aliud, Servitus, Servitus inanis (karta 20—22);

d) 2 epigramy Andrzeja Patrycego Nideckiego: In stemma Andreae Zebridowski, episcopi Cracoviensis, vexillum gerens cum cruce, Aliud de eodem (karta 22);

e) 2 wiersze Owidego: Metam. I. 85, 86 (karta 13);

f) 8 wierszy Maniliusa: Astronomicon l. IV. 24—31 (karta 12, 13);

g) Verbetii Hungari, cancellarii regni Hungariae, De modis Latine loquendi Georgii Monachi, episcopi Agriensis, regni Hungariae thesaurarii (karta 11, 12);

h) 11 wierszy Mantuana p. n.: Effectus caeli et siderum inevitabilis (karta 13);

i) nadto 13 króciutkich poematów, których autorowie mi nieznani.

Porządek, w jakim następują po sobie przytoczone powyżej poematy, jest następujący: Ian. 3, 6, 10, 48, 53, 54, 58, 13, 65, 60, 61, 66—68, 74, 75; Umbra Ianicii ad lectorem; Jan. 2, 21; Cr. V. 21; Epitaphium, cohortans ad virtutes; Cr. V. 33, 43, 44, 42; Epitaph. Raphaelis de Lessno, epi. Plocensis (tylko napis, wierszy brak, tu bowiem przypada luka, o której wspomniałem wyżej); Cr. III. 10; Verbetii De modis Latine loquendi Georgii Monachi; Cr. IV. 5, 6; Bruta feliciora homine; Manilii Astronom. IV. 24—31; Mors afflictis grata; Mantuana Effectus caeli et siderum inevitabilis; Ovid. Metam. I. 85, 86; Cr. VI. 57—62, 64—67, 73, 68, 69, 71, 72, 74—77; Epitaphium puellae cuiusdam Romanae; Cr. VI. 78, 70, 44, 52, 54, 55, 25, 53, 9, 26; Dant. Prosa de aulicis martyribus; Cr. VII. 31, 32; Mores ebriorum, Causidici, Curia; Dant. Hospes, Aliud, Servitus; Fortuna; Dant.

[1]) Clementis Ianitii Poloni, poetae laureati, Poemata, in unum libellum collecta et ob insignem raritatem ac praestantiam denuo excusa curante Io. Ehrenfried Boehmio. Lipsiae. 1755. — Dla uniknienia możliwych nieporozumień zaznaczam, że w Epigrammatum liber uważam »Aenigma« i »Solutio« (str. 126.) za jeden epigram (40.).

Servitus inanis; De bipenni Tarlonis episcopi; Cr. IV. 7, 1, 69, 72—76; Nideckiego In stemma Andreae Zebridowski, Aliud de eodem; In insignia Samuelis Macieiewski, episcopi Cracoviensis, vitulum repraesentantia, Aliud, In arma Cricii episcopi, Cothwicz dicta; Ian. 12, 55—57, 62; Cr. II. 1, 2, 4, 3, 5, 6, 12, 13, 15, 16, 14, 19—23.

Nazwisko autora podane tylko przy następujących poematach: Cr. II. 12, 14, 15, 23, III. 10, IV. 5, VII. 32, Ian. 3, 6, 13, 54, 75, Dant. Prosa de aulicis martyribus, Nideckiego In stemma Andreae Zebridowski, tudzież przy wierszach Werbecyusa, Maniliusa i Mantuana; autorstwo innych poematów, w tym rękopisie zawartych, dało się oznaczyć według wydań.

a) Przypatrzmy się bliżej najważniejszej i największej części rękopisu suskiego t. j. tej, która zawiera poezye Krzyckiego.

W wydaniu prof. Morawskiego obejmują utwory poetyczne Krzyckiego 5089 wierszy; rękopis suski zawiera z tego tylko 1870 wierszy, a więc przeszło trzecią część. Najliczniej są reprezentowane Carmina de rege Sigismundo, eius familia et aula (1259 w.) i Carmina amatoria (424 w.)

W ugrupowaniu poszczególnych poematów jest zachowany pewien ład, rozpoczynają bowiem krótsze i lżejsze poematy, a kończą dłuższe i poważniejsze.

Wartość rękopisu suskiego dla krytyki tekstu poezyj Krzyckiego jest znaczna. Okaże to następujące zestawienie, w którym, biorąc za podstawę wydanie prof. Morawskiego, podaję wszystkie ważniejsze lekcye tego rękopisu, dołączając ich ocenę. Lekcye, przedstawiające odmienną pisownię, tudzież oczywiste pomyłki pisarza — których stosunkowo jest niewiele — pomijam w tem zestawieniu. Waryanty obojętne zestawiam tylko, nie dołączając żadnych uwag. W podanem niżej zestawieniu pierwsze miejsce zajmuje lekcya rękopisu suskiego, drugie lekcya wydania prof. Morawskiego lub też lekcya rękopisów, na których prof. Morawski wydanie swe oparł.

Cr. II. 1. w. 3. Si *mihi suppeteret regale numisma Philippi* — zamiast
Si *mea turgeret fulgentibus arca Philippis.*
w. 6. Et quidquid *rubris colligit Indus aquis* — zamiast
Et quidquid *Libycus gemmifer amnis habet.*

II. 2.	w. 22.	ordine	zamiast	undique — stosowniej;
	w. 26.	pietate	»	probitate;
	w. 70.	adiungere	»	addicere — stosowniej;
	w. 93.	praecellunt	»	praecedunt;
	w. 95.	quidquid quoque	»	seu quidquid;
	w. 132.	regna	»	sceptra.
II. 3.	w. 7.	sidera	»	tempora.

II. 6. w. 3. Nec tamen hoc satis est: aquila *ingens* fertur ad astra — zamiast Nec tamen hoc satis est: aquila fertur ad astra.

Ostatnia lekcya, podana przez rękopisy prof. Morawskiego, jest błędna. To też prof. Morawski zastąpił ją konjekturą:

Nec tamen hoc satis est. *En* aquila fertur ad astra.

W ocenie wydania prof. Morawskiego [1]) wykazałem, że ta konjektura jest błędna i postawiłem następującą własną:

Nec tamen hoc satis est: aquila *nam* fertur ad astra.

W obec wyżej podanej lekcyi rękopisu suskiego konjektura moja jest zbyteczna.

II. 12. w. 5. saevus zamiast durus — stosowniej;
w. 53. novi » sensi;
w. 56. Et quo non premeris *posse* probare nihil — zamiast
Et quo non premeris *esse* probare nihil.

Lekcya wydania jest błędna pod względem metrycznym (premerīs zamiast premeris); błąd ten usuwa bardzo stosownie lekcya rękopisu suskiego.

w. 118. Et post *viginti* milia *caesa Scythum* — zamiast
Et post *occisos* milia *multa Scythas.*

Lekcyę wydania z trudnością tylko możnaby zatrzymać, uważając milia multa za dopowiedzenie do occisos Scythas; lekcya rękopisu suskiego usuwa tę bądźcobądź niezwykłą konstrukcyę. Co do Scythum = Scytharum por. n. p. Verg. Aen. VII. 305 (Lapithum).

II. 13. w. 11. Cara zamiast Clara — daleko stosowniej.
II. 14. w. 62. Caram » Claram — daleko stosowniej;
w. 68. Multa » Multo;
w. 100. Smolenses » Smolnenses.

Lekcya pierwsza zdaje się być jedynie dobrą.

w. 111. tollendum zamiast tollenda;
w. 120. imparem » minorem;
w. 134. Vis *Pilcensis*, nec cedebat — zamiast
Vis *Pilcensii* nec cedebat.

Lekcya rękopisu suskiego potwierdziła poprawkę, zaproponowaną przeze mnie do tego wiersza w wyżej wspomnianej ocenie wydania prof. Morawskiego (str. 462.)

II. 15. w. 18. regna zamiast cuncta — stosowniej.
II. 19. w. 11. vidit quidquam » quidquam vidit;
w. 26. movent » monent — daleko stosowniej.
II. 23. w. 8. nitentes poprawione na virentes — zamiast nitentes;

[1]) Biblioteka Warszawska. Warszawa 1889. czerwiec, str. 453 — 462. i Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien Wien. 1889. V. Heft, str. 418 — 421.

II. 23. w. 40. Ille (t. j. Bromius) parat *mulsum* — zamiast
Ille parat *multum*.

Lekcya wydania (multum) jest zupełnie niestosowna; natomiast bardzo dobra jest lekcya rękopisu suskiego (mulsum = wino z miodem).

w. 45. turmam zamiast turbam;
w. 211. caterva » corona;
w. 213. Nos etiam numeros nobis *fides*que paramus — zamiast
Nos etiam numeros nobis *sedes*que paramus.

Lekcya wydania jest zupełnie niestosowna, gdyż według niej Erato, kończąc swoje opowiadanie, mówiłaby, że bóstwa przygotowują w dniu zaślubin Zygmunta I. i Bony tańce (numeros) i *siedzenia (sedes)!* Ona mówiła raczej o przygotowaniu tańców i *instrumentów muzycznych (fides)*, którą to myśl daje właśnie lekcya rękopismu suskiego. Zwracam jednak uwagę, że lekcya tego rękopisu jest wadliwa pod względem metrycznym, gdyż ma fīdes zamiast fĭdes; ta jednak okoliczność nie osłabia jej wcale, gdyż podobne błędy co do iloczasu są u Krzyckiego nierzadkie, jak to wykazuje prof. Morawski we wstępie do wydania na str. LIV. i LV.

w. 290. sublimis zamiast sollemnis;
w. 315. Perpetuumque tuam stirpem *producet* in aevum —
zamiast Perpetuumque tuam stirpem *procudet* in aevum.

Lekcya pierwsza jest daleko stosowniejsza.

IV. 5. w. 21. Ornet barba *suos* felinaque labra Thrasones — zamiast
Ornet barba *sues* felinaque labra Thrasones.

Lekcya rękopisu suskiego jest zupełnie dobra (Niech broda i kocie wargi zdobią Trasonów, którym są właściwe) i zdaje mi się, że należy jej oddać pierwszeństwo przed możliwą wprawdzie, lecz mniej stosowną lekcyą wydania.

w. 22. habet zamiast facit — mniej stosownie.
IV. 6. w. 11. probabant » probarunt.
IV. 74. w. 2. Virtute » virtuti.
w. 3. lingua » linguae.

Obydwie lekcye rękopisu suskiego są bardzo stosowne; lekcye wydania z trudnością tylko dałyby się zatrzymać.

IV. 75. w. 1. Quam *recte* dominis pecorina insignia quadrant — zamiast
Quam *bene* dominis pecorina insignia quadrant.

Lekcya druga jest błędna pod względem metrycznym (bēnē zamiast bĕnĕ) i jako taka naznaczona w wydaniu prof. Morawskiego +; lekcya rękopismu suskiego usuwa zupełnie ten błąd.

w. 2. regit zamiast legit — mniej stosownie.
IV. 76. w. 3. quid mitius zamiast mansuetius — stosowniej.
V. 21. w. 1. mortes zamiast mortem;
w. 7. parentum » Penatum — daleko stosowniej.

V. 21. w. 8. stemmata zamiast scommata.

Lekcya pierwsza bardzo stosowna (herby), druga prawie niemożliwa (szydercze wyrazy, szyderstwa.)

V. 33. w. 1. iaceo lapidis zamiast lapidis iaceo;
w. 4. magna » prima.

V. 42. w. 2. ne » nec — stosowniej;
w. 4. bene » Deo.

VI. 9. w. 11. *Sintque* breves dentes, auris, pes; pectora laxa — zamiast *Sint* breves dentes, auris, pes; pectora laxa.

Lekcya rękopisu suskiego potwierdziła w zupełności konjekturę prof. Morawskiego, zaproponowaną do tego wiersza.

w. 13. Cunnus et os strictum *ac*, *ubi stringit* cingula stricta — zamiast Cunnus et os strictum, *stringit ubi* cingula stricta.

Lekcya wydania jest błędna pod względem metrycznym (stringĭt zamiast stringĭt); lekcya rękopisu suskiego — stosowniejsza pod względem myśli — usuwa wprawdzie ten błąd, lecz zawiera inny (ăc zamiast ăc). Sądzę, że należy przyjąć lekcyę pierwszą, zamieniwszy w niej ac na atque.

VI. 25. w. 6. quo zamiast quae — daleko stosowniej.

VI. 26. w. 16. Taetraque lucifluum condidit *hora* globum — zamiast Taetraque lucifluum condidit *antro* globum.

Wiersz ten według lekcyi wydania jest zupełnie zły. To też prof. Morawski zaznaczył go + i zaproponował do niego dwie konjektury:

*Terra*que lucifluum *condet in antra* globum lub
*Terra*que lucifluum *condidit atra* globum.

Obydwie te konjektury są niepotrzebne, gdyż lekcya rękopisu suskiego jest pod każdym względem bardzo dobra.

w. 28. Cras praesens tectis sis, precor, *ipsa* meis — zamiast Cras praesens tectis sis, precor, *visa* meis.

Lekcya wydania jest błędna pod względem metrycznym (precŏr visa). W rękopisie kórnickim i Jagiellońskim poprawiono *visa* na *usa* przez co usunięto błąd metryczny; nie wiele jednak zyskano, gdyż tak lekcya *visa*, jak *usa* rażą nieco pod względem myśli. Lekcya rękopisu suskiego czyni zadość wszelkim wymaganiom.

VI. 44. w. 6. non olet is nam zamiast nam nec olet — mniej stosownie.

VI. 53. w. 19. *Cum* primum, *quando* matris prodimus ab alvo — zamiast *Cur* primum, *cum* matris prodimus ab alvo.

Lekcya druga, podana przez rękopisy prof. Morawskiego, jest błędna pod względem metrycznym. To też prof. Morawski przyjął do tekstu własną konjekturę:

Cur primum, *nos cum* matris prodimus ab alvo.

Lekcya rękopisu suskiego czyni tę konjekturę zupełnie zbyteczną, należy w niej jednak zmienić *Cum* na *Cur*.

VI. 57. *i*) w. 2. sit pars zamiast pars sit.
n) w. 1. divumque hominumque zamiast hominum divumque.
r) w. 3. videndo zamiast videndam.
VI. 60. w. 24. dixit » dicit
VI. 68. w. 7. Plus me, quam cantus*que iuvant quam me organa cuncta* — zamiast Plus me, quam cantus *atque organa cuncta iuvabant* — mniej stosownie.
w. 17. Invenitur nullo post *mortes* aere priapus — zamiast Invenitur nullo post *mortem* aere priapus.

Lekcya pierwsza usuwa rozziew przed aere i dlatego należy jej oddać pierwszeństwo przed lekcyą wydania.

VI. 70. w. 6. illa zamiast ista — stosowniej.
VI. 75. w. 3. misera iaceo zamiast iaceo misera.
VI. 76. w. 4. Hei zamiast Heu.
VI. 77. w. 8. ulla » orbe — daleko stosowniej.
VII. 31. w. 7. fit » sit.
VII. 32. we wstępie prozaicznym: Et valete semper *laeti* — zamiast Et valete semper *laete* — stosowniej.
w. 44. Ave Premisliensis zamiast O ave Poltovia.

Z powyższego zestawienia okazuje się, że rękopis suski w 14 miejscach poprawia zupełnie błędne lekcye wydania (Cr. II. 6, 3; 12, 56; 14, 100, 134; 23, 40, 213, IV. 75, 1, VI. 9, 11, 13; 26, 16, 28; 53, 19; 68, 17, VII. 32, 34), w 19 miejscach podaje tak stosowne lekcye, że nie ulega żadnej wątpliwości, iż im należy oddać pierwszeństwo przed lekcyami wydania (Cr. II. 2, 22, 70; 12, 5, 118; 13, 11, 14, 62; 15, 18; 19, 26; 23, 315, IV. 5, 21; 74, 2, 3; 76, 3, V. 21, 7, 8; 42, 2, VI. 25, 6; 70, 6; 77, 8), w 28 miejscach podaje lekcye równie dobre, jak lekcye wydania (Cr. II, 1, 3, 6; 2, 26, 93, 95, 132; 3, 7; 12, 53; 14, 111, 120; 19, 11; 23, 8, 45, 211, 290, IV. 6, 11, V. 21, 1; 33, 1, 2; 42, 4, VI. 57 *i*) 2, *n*) 1, *r*) 3; 60, 24; 75, 3; 76, 4, VII. 31, 7; 32, 44), a tylko w 4 miejscach podaje lekcye mniej stosowne (Cr. IV. 5, 22; 75, 2, VI. 44, 6; 68, 7).

Błędów zawiera ten rękopis bardzo niewiele; są to po największej części pomyłki przepisującego, polegające częstokroć na przemianie jednej litery, n. p. Cr. II. 4, 17: *properare* zamiast *properate* i t. p. Niektóre z nich są już w rękopisie poprawione, n. p. Cr. II. 2, 8: *subito* poprawione na *solito*. Jednakowoż w 2 miejscach zawiera on te same błędy, które znajdujemy w rękopisach, stanowiących podstawę wydania prof. Morawskiego, a mianowicie Cr. II. 14, 220, gdzie czytamy:

Rursus Antecii emerserunt,

i V. 21, 13 i 14, gdzie czytamy:

Nec genus, aut dotes, nec spes, nec forma, iuventus,
Uno quo redeunt atque latente die.

Sądzę, że w obec powyższych zestawień nie można wątpić, iż rękopis suski jest — jak to już na wstępie zaznaczyłem — stanowczo lepszy od wszystkich rękopisów, na których oparł wydanie poezyj Krzyckiego prof. Morawski.

Rozchodzi się teraz o to, jakie jest pochodzenie rękopisu suskiego.

To pewna, że rękopis suski nie pozostaje w żadnym związku z rękopisami, na których się opiera wydanie prof. Morawskiego, a które wyszły z kancelaryi Stanisława Górskiego (1489 — 1572), sekretarza Piotra Tomickiego i królowej Bony. Okazuje się to dowodnie z powyższego porównania rękopisu z wydaniem; przy wspólnem bowiem pochodzeniu tych rękopisów tak znaczne różnice byłyby wprost niemożliwe.

Pewne światło na pochodzenie rękopisu suskiego rzuca następująca okoliczność. Niektóre z poematów Krzyckiego, zawartych w rękopisie suskim, jak II. 1, 2, 12, mogą być porównane z pierwszymi wydaniami tychże. I rzecz ciekawa: rękopisy Górskiego są zgodne z pierwszemi wydaniami, rękopis zaś suski zawiera w kilku miejscach odmiany i to częstokroć bardzo korzystne. Stąd wniosek, że rękopisy Górskiego opierają się — o ile można — na pierwszych wydaniach, a rękopis suski jest odpisany z rękopisów, sporządzonych przez samego autora lub przynajmniej przez niego przejrzanych i poprawionych. A że takie rękopisy istniały, na to mamy dowód w liście Krzyckiego do Tomickiego (zob. str. 4. i 5. wyd. prof. Mor.), z którego prof. Morawski bardzo trafnie wywnioskował (str. V. i VI.), że Krzycki sam około roku 1522. zebrał wszystkie swoje wiersze w jedną całość. Otóż rękopis suski mógł być właśnie odpisany — wprost lub pośrednio — z jednego z takich rękopisów z r. 1522. Jest w nim wprawdzie kilka poematów Krzyckiego, które napisane zostały po roku 1522. jak IV. 5, 6, 69, 71—77, V. 21, 23, lecz te mogły być wzięte skądinąd; wszakżesz i tak rękopis suski nie jest jednolity, lecz zawiera zbiór poezyj różnych autorów.

b) Epigramy Janickiego, zawarte w rękopisie suskim, a obejmujące razem 122 wierszy, nie przedstawiają żadnych różnic w porównaniu z wydaniem lipskiem z r. 1755., wyjąwszy waryant: Ian. 61. w. 1. technas lites turbasque zamiast turbas, lites technasque.

c) Z 5 poematów Dantyszka, zawartych w rękopisie suskim, a obejmujących razem 52 wierszy, tylko 4 ostatnie t. j. Hospes, Aliud,

Servitus i Servitus inanis są wydrukowane, a mianowicie w wydaniu wrocławskiem z r. 1764.[1]) Poemat *Hospes* tworzy czwarty, *Aliud* trzeci, a *Servitus* drugi epigram na str. 162. tego wydania; poemat Servitus inanis znajduje się na str. 163. W porównaniu z tem wydaniem rękopis suski przedstawia się korzystnie, albowiem w dwóch miejscach poprawia błędną lekcyę wydania, a w jednem podaje lekcyę stosowniejszą, a mianowicie:

Servitus (= 2. epigr. na str. 162. wyd.), w. 2. Non divinabis, fuge murmur *et* esto fidelis — zamiast Non divinabis, fuge murmur, esto fidelis.

Lekcya wydania jest błędna pod względem metrycznym (murmūr zamiast murmŭr); lekcya rękopisu suskiego usuwa ten błąd.

Servitus inanis (str. 163. wyd.), w. 1. Qui servit pueri, senis *aut* mulieris in aula — zamiast Qui servit pueri, senis *et* mulieris in aula.

Lekcya rękopisu (aut) jest stosowniejsza.

w. 10. *Sic* poteris vita liberiore frui — zamiast *Si* poteris vita liberiore frui.

Myśl wymaga Sic, nie Si.

Poemat Dantyszka p. n. Prosa de aulicis martyribus, obejmujący 36 wierszy, a rozpoczynający się wierszami:

O beata beatorum
Aulicorum agmina,

nie znajduje się wcale we wspomnianem wydaniu. Jest to — dość nieudała — satyra na dworzan, którzy przez pochlebstwa doszli do zaszczytów.

d) Z przytoczonych na początku epigramów Nideckiego pierwszy, o ile mi wiadomo, nie był drukowany, dlatego podaję go tu w całości:

In stemma Andreae Zebridowski, episcopi Cracoviensis, vexillum gerens cum cruce.

Andreae Patricii.

Praesulis ecce tui cernis pia signa, sacerdos.
Vexillum gestant haec pariterque crucem.
Miles eris Christi, pacis vexilla secutus,
Hostibus a cunctis sed cruce tutus eris.

---

[1]) Ioannis de Curiis Dantisci, episc. olim Varmiens., Poemata et Hymni e bibliotheca Zalusciana. Recensuit, prooemium adiecit Ioannes Gottlob Boehmius, historiogr. hist. prof. Lips., past. Arc. Vratislaviae. 1764.

Drugi epigram Nideckiego, noszący w rękopisie napis »Aliud de eodem«, wyszedł w drukowanej u Łazarza rubrycelli dyecezyi krakowskiej z r. 1553., skąd przedrukował go prof. K. Morawski na str. 54. swego dzieła »Andrzéj Patrycy Nidecki. Część pierwsza« [1]). W porównaniu z tym przedrukiem podaje rękopis suski następujące, bardzo stosowne waryanty:

w. 5. inferet zamiast inferat;
w. 6. Restituet » Restituat.

Wspomniane epigramy Nideckiego napisane zostały po roku 1550., gdyż w tym właśnie roku Andrzej Zebrzydowski został biskupem krakowskim; stąd wniosek, że rękopis suski, zawierający te epigramy, mógł powstać dopiero po roku 1550.

e) Do wspomnianych na początku wierszy Owidego (Met. I. 85, 86) podaje rękopis suski tylko następujący waryant:

Ov. Met. I. w. 85. tueri zamiast videre. [2])

f) Wiersze Maniliusa (Astronom. IV. 24—31), poety rzymskiego, który żył w pierwszej połowie pierwszego wieku po Chr. i napisał poemat p. n. Astronomicon libri quinque, nosi w rękopisie suskim napis: Manlius astronomus libro quarto. Pochodzi to stąd, że niektóre rękopisy, n. p. Laur. 30, 15, w tej właśnie formie podają nazwisko tego poety. (Manlius zamiast Manilius). Por. *W. S. Teuffels Geschichte der römischen Literatur 4. Aufl. Bearbeitet von Ludwig Schwabe. Leipzig. 1882.* §. 253. 2. (p. 539).

Z lekcyj, które rękopis suski podaje do wspomnianych wierszy Maniliusa, zasługują na uwagę tylko następujące waryanty:

Manil. Astron. IV. w. 24. deponite curas zamiast curasque levate;
w. 25. deflere zamiast deplete;
w. 27. Cunctaque » Longaque. [3])

g) Poemat Werbecyusa, zawarty w rękopisie suskim, a obejmujący 112 wierszy, jest nader lichą — tak pod względem formy, jak treści — satyrą na jakiegoś opata. Wymieniony w napisie Georgius Monachus, episcopus Agriensis, regni Hungariae thesaurarius, jest to niewątpliwie głośny w dziejach Węgier Jerzy Martinuzzi (1484—1551), który jednak nie był *episcopus Agriensis*, lecz *episcopus Varadiensis* Zdaje się, że w rękopisie suskim jest tu błąd i że zamiast *Agriensis* należy czytać *Varadiensis*. Wspomniany Georgius — według notatki rękopisu suskiego — inquinatissime Latine loquebatur, stąd Verbetius,

[1]) Andrzéj Patrycy Nidecki. Jego życie i dzieła. Przedstawił Kazimierz Morawski. Część I. (1522 — 1572). Wydanie Akademii Umiejętności w Krakowie. W Krakowie 1884.

[2]) Por. P. Ovidius Naso ex iterata R. Merkelii recognitione. Vol. II. Lipsiae. 1881.

[3]) Por. M. Manili Astronomicon libri quinque. Iosephus Scaliger Iul. Caes. recensuit ac pristino ordini suo restituit. Heidelbergae 1590.

naśladując widocznie jego język, pisze z umysłu jak najgorszą łaciną. Oto początek tego wierszydła:

Quondam fuit magnus festus
Et vocatum ad comestus
Abbas Prior de glocestus
Cum totus familia.

h) Wspomniane na początku wiersze Mantuana,[1]) zawarte w rękopisie suskim, brzmią jak następuje:

Effectus caeli et siderum inevitabilis.
Ex Mantuano.

Quare Deum totiens precibus pulsamus ineptis
Arbitrioque regi petimus caelestia nostro?
Num caeli turbanda via est, ne funera fratrum,
Ne morbi eveniant, ne grandine vapulet hortus?
Aspice, quo cursu caelum, qua mole feratur.
Et cupis illa tuo tam ingentia corpora nutu
Frenari legemque pati? Tu portio rerum
Tam brevis et vilis, cui formidabilis una
Est apis, insomnem *pulicis*,[2]) animalia rostri
Tam tenuis — dictu indignum — quem reddere possunt.
Cor retine et noli toto insanire cerebro.

i) Pozostaje jeszcze 13 króciutkich poematów, obejmujących razem 73 wiersze, których autorowie mi nieznani. Podaję je tu w całości.

I.

Umbra Ianicii ad lectorem.

(karta 12.)

Carmine qui potui *tigros*[3]) mulcere severos,
Non potui mortis flectere fata ferae.

---

[1]) Ioannes Baptista Mantuanus Hispaniolus (Spagnoli), żyjący od roku 1448. do 1518., generał zakonu Karmelitów w Mantui.

[2]) Błędnie zamiast pulices, przy czem nadmienić wypada, że w pulex początkowa zgłoska jest wyjątkowo mierzona krótko.

[3]) Błędnie zamiast tigres.

Omnia, rosidulae [1]) quaecunque sub orbe Dianae
Vivunt, sunt fatis interitura suis.
Est igitur nefas vanis confidere rebus.
Nil petit ad superos, mens nisi pura, lares.

II.

De bipenni Tarlonis episcopi. [2])

(karta 22.)

Roma quibus claram statuit praeferre securim,
Summi rectores urbis et orbis erant.
Non sint iudicio pariter, [3]) dignissime Praesul,
Tale insigne tibi gens tua prisca dedit.
Nulli, qua polles prudens, facundia cedit;
Eximio plane dignus es ipse pedo.

III.

In insignia Samuelis Macieiewski, episcopi Cracoviensis, vitulum repraesentantia. [4])

(karta 22.)

Hostia qui fueras, resera nunc claviger astra.
Stirps gregis et pastor te vigil obde lupis.

---

[1]) Wyraz ten, nieznany w klasycznej łacinie, czytamy także u Janickiego Variarum elegiarum liber, 2, 43. W klasycznej łacinie czytamy tylko roscidus i rosidus = zroszony.

[2]) Stanisław Tarło herbu Topor, kanonik krakowski, sekretarz królewski, został w roku 1537. biskupem przemyskim; umarł w roku 1544. Krzycki, który go znał tylko jako kanonika krakowskiego, gdyż umarł w roku 1537., nienawidził go i pisał na niego uszczypliwe satyry, które czytamy w wydaniu prof. Morawskiego IV. 32 — 42.

[3]) Błędnie.

[4]) Samuel Maciejowski herbu Ciołek ur. w r. 1498., umarł w r. 1550.; w roku 1545. został biskupem krakowskim.

IV.

Aliud.

(karta 22. i 23.)

Curva velut validus iacto cum cornua taurus,
Verbera magnanimo pectore nulla timens,
Sic fortes animos, qui me nunc possidet, heros
Rebus in adversis cum gravitate gerit.

V.

In arma Cricii episcopi, Cothwicz dicta.

(karta 23.)

Stemma, nitens campis niveis rubeoque, videtur
Pontificis mores effigiare sui.
Candorem signa probitas[1]), rubor ipse pudoris
Est proprius, qui non recta subire timet.
Haec duo, praeclaris doctrinae dotibus aucta,
Non poterunt ulla devia parte sequi.

VI.

Epitaphium, cohortans ad virtutes.

(karta 10.)

Nil aurum, nil pompa iuvat, nil sanguis honestus.
Excipe virtutem, cetera mortis erunt.
Perpetuum nihil est; tantum post funera virtus
Nomen inexstinctum sola superstes habet.
Hac tu carpe viam, titulos imitare tuorum,
Posteritas, nostris laudibus adde aliquid.

[1]) Błędnie.

VII.

Bruta feliciora homine.

(karta 12.)

Beatiora cuncta sunt animantia
Longe et magis ratione praedita *ac*[1]) homo.
Primumque asellum istum licet videre, quem
Cuncti misellum confitentur, hic tamen
Asciscit ipse nil sibi unquam incommodi,
Sed, quae dedit natura ei sola, haec habet.
At nos malis, quae fato habemus plurima,
Plura addimus nobis et ipsi adiungimus.
Offendimur, si *sternutat*[2]) quis; si male
Loquatur, excandescimus; si somnium
Videat, timemus valde; ululet si noctua,
Pavemus. Angor, ambitio et opinio
Legesque conscita haec foris adsunt mala.

VIII.

Mors afflictis grata.

(karta 13.)

Morte nihil melius, vita nil peius iniqua.
Optima mors hominum requies aeterna laborum,
Tu servile iugum domino nolente relaxas
Vinctorumque graves adimis cervice catenas
Exsiliumque levas et carceris ostia frangis.
Eripis indignis iusti bona partibus aequans
Atque immota manes nulla exorabilis arte.
A primo praefixa die tu cuncta quieto
Ferre iubes animo promisso fine laborum.
Te *sino*[3]) supplicium vita est carcerque perennis.

---

[1]) Błędnie zamiast atque.
[2]) Błędnie zamiast sternuit.
[3]) Błędnie zamiast sine.

IX.

Epitaphium puellae cuiusdam Romanae.

(karta 18.)

Hic iacet exiguis Dionysia flebilis annis,
Extremum tenui quae pede rupit iter,
Cui *vis* [1]) in octava *Lascinia* [2]) surgere messe
Coeperat et dulces fingere nequitias.
Quod si longa suae manssissent tempora vitae,
Doctior in terris nulla puella foret.

X.

Mores ebriorum [3]).

(karta 21.)

Ebrius atque satur ter quinque modis variatur:
Hic canit, hic plorat, hic est blasphemus, hic orat,
Disputat hic, villae per compita cursitat ille,
Hic est pacificus, hic est nullius amicus,
Hic Decium iactat socium feriendoque mactat,
Hic servit Veneri, somno vult ille teneri,
Hic vomit, ille vorat. Sic Bacchi turba laborat.

---

[1]) Błędnie.

[2]) Błędnie zamiast Lascivia.

[3]) Zupełnie podobny treścią i formą wiersz czytamy w dziele: »Locorum communium collectanea, a Ioanne Manlio per multos annos tum ex Lectionibus D. Philippi Melanchthonis, tum ex aliorum doctissimorum virorum relationibus excerpta et nuper in ordinem ab eodem redacta iamque postremum recognita, in quibus varia non solum vetera, sed imprimis recentia nostri temporis Exempla, Similitudines, Sententiae, Consilia, Bellici apparatus, Stratagemata, Historiae, Apologi, Allegoriae, Sales et id genus alia utilissima continentur. Francofurti ad Moenum. 1565« na str. 768.:

Species ebrietatis.

Bis sex, credatis, sunt species ebrietatis:
In multis primus sapiens est, alter opimus,
Tertius grande vorat, quartus sua crimina plorat,
Quintus luxuriat, sextus per numina iurat,
Septimus contendit, octavus singula vendit,
Nonus nil celat, quod habet sub corde, revelat,
Somnum denus amat, vomitumque facit duodenus.

XI.

Causidici.

(karta 21.)

Nulli causidico reor esse fidem; hoc quoque dico:
Hosti pro modico fit amicus et hostis amico.

XII.

Curia.

(karta 21.)

Si curiam curas, plures dat curia curas.
Vivit secure, cui non est curia curae.

XIII.

Fortuna.

(karta 21.)

O fortuna levis, cui vis, das omnia, quae vis.
Infundis, cui vis, quantum vis, tempore, quo vis.
Sic, cui vis, quod vis, adimis brevis indeque saevis.

MATERYAŁY
DO HISTORYI DRUKARSTWA I KSIĘGARSTWA
W POLSCE,

wydał

Dr. ARTUR BENIS.

II.

Inwentarze bibliotek prywatnych (1546 — 1553).

Inwentarze księgarń Unglera i Scharffenberga, wydane przez nas w pierwszej seryi »Materyałów,« nastręczają jako dane statystyczne nie małe braki i łatwo czytelnika na złudne wprowadzić mogą manowce.

Przedewszystkiem podnieść tu wypada, że ów i liczbą i treścią poważny zasób 18 przeszło tysięcy tomów, z których snadnie dałby się ułożyć panteon wiedzy XVI wieku, nie reprezentuje bynajmniej całego zapasu książek, którym około roku 1550 mogło rozporządzać krakowskie księgarstwo.

Współcześnie z księgarniami Floryana Unglera i Macieja Scharffenberga istniała jeszcze w Krakowie trzecia wielka księgarska i drukarska oficyna, trudniąca się pod kierunkiem Barbary, wdowy po Hieronimie Wietorze, nakładem łacińskim i polskim tejsamej niemal kategoryi, co i nakład Unglera.

Inwentarza tej księgarni, mimo usilnych i skrzętnych poszukiwań, nie udało nam się odszukać, nieznanym więc na razie pozostać musi rozmiar jej składów. Wnioskując atoli według znanych bibliografii na-

kładów Wietora, oraz stosunku, jaki podówczas księgarnie pomiędzy własnym a obcym nakładem utrzymywać zwykły, ocenilibyśmy go na 3000 — 4000 tomów.

Ale nie dosyć na tem. Oprócz tych trzech powyżej wymienionych potężnych księgarń i drukarń rozwija i utrzymuje się w Krakowie kilka mniejszych księgarń nie pozostających w połączeniu z drukarniami, oraz cały szereg kramów z książkami (Marcin — nie Mateusz — Siebeneycher, Jan i Paweł Heliczowie, Abraham, Tyrlikowski i t. d.), których składy obejmowały po 200 do 300 tomów. W przybliżeniu możnaby więc ocenić zapas książek, nie wliczając w to często bardzo obszernych bibliotek prywatnych, znajdujących się w Krakowie w połowie XVI wieku, na co najmniej 26,000 tomów. Zbyt by atoli był pochopny wniosek, gdyby i liczbę i jakość tych dzieł rozpatrywać chciano jedynie ze stanowiska lokalnych potrzeb, i zbytby to pochlebne dało wyobrażenie o zamiłowaniu, jakie lud krakowski żywił do czytania, i o guście, którym się kierował w wyborze swej lektury.

Zakres działania księgarń krakowskich rozpromieniał się daleko ponad ograniczony zbyt miejscowy w Krakowie lub nawet w Małopolsce. Krakowskie księgarnie odgrywają przez cały prawie wiek XVI rolę dzielnych pionierów cywilizacyi zachodniej, łacińskiej na wschód i na południe. Książka była tutaj bardzo ważnym artykułem eksportowym, a Kraków pełnił dla Polski i Węgier funkcye targu wywozowego, podobnie jak Frankfurt, a od początku XVII wieku Lipsk dla Niemiec. Filie krakowskich księgarzy spotykamy we Lwowie,[1]) potem w Warszawie, a Siedmiogród i Węgry, które swą pierwszą węgierską książkę i najcelniejszego drukarza Polsce zawdzięczają, wielkim, jak świadczą akta radzieckie krakowskie, towaru literackiego były konsumentem.

W Małopolsce roiło się nadto wielu wędrownych księgarzy pokątnych. Bibliopola vagus, łączący w sobie często charakter protestanckiego ministra i włóczęgi-predykanta, na pół kolporter, na pół agitator, jest charakterystyczną a owej epoce właściwą figurą, której ślady, o ile z prawem wchodziła w kolizye, niejednokrotnie można napotkać na kartach ksiąg biskupich i radzieckich.

Z punktu widzenia badań historyczno-literackich, oczywiście ma największą wagę oznaczenie tego, co sprzedawano, a więc i czytano w Krakowie, w siedzibie szkół, dworu i ognisku polskiej cywilizacyi.

---

[1]) Por. Łoziński Wład. Leopolitana. Kwart. hist. 1890. III.

Otóż w tej mierze dają inwentarze, poprzednio opublikowane, materyału częścią za wiele, a częścią za mało.

Dają go za mało, bo wielkie księgarnie, jak wykazaliśmy, nie były jedynym źródłem, które zasilało książką warstwy czytające, a z drugiej strony mieszczą w sobie te spisy pewną jakościowo i ilościowo bliżej nam nieznaną masę książek, przeznaczonych dla zagranicznych czytelników. Same cyfry inwentarzy nie pomnożą więc w tym kierunku niczem naszej wiedzy.

Nagi fakt, że ten lub ów księgarz miał w swoim magazynie kilka egzemplarzy jednego a kilkaset egzemplarzy innego dzieła, nie dowodzi jeszcze niczego. Przemawiać może on do nas jako objaw, że książka ta liczy się do najmniej poszukiwanych, że księgarzowi, który na podstawie błędnej znajomości upodobań czytelników tak obficie się w nią zaopatrzył, cały zapas został na składzie jako bezpożyteczny balast, — z równem atoli prawem ten sam fakt wprost przeciwne może zrodzić wnioski: wielka liczba egzemplarzy jest właśnie dowodem silnego popytu. Setki tomów dzieł Erazma z Rotterdamu nie są towarem zależałym, makulaturą, ale właśnie najpokupniejszym i najpoczytniejszym artykułem zbytu, bo Erazm jest w modzie, Erazma każdy kupuje i każdy go czyta.

Prawdopodobieństwa logicznego nie można ani jednemu ani drugiemu rozumowaniu odmówić, niezawodny zaś jego sprawdzian znachodzimy właśnie w źródłach obecnie publikowanych: w katalogach prywatnych księgozbiorów, i małych, na odręczną sprzedaż liczących kramów księgarskich.

One bowiem wskazują nam już nie owe książki, które kupić było *można*, nie to, co czytelnik polski *mógł* w ręce dostać, ale dają nam wprost i bezpośrednio obraz tego, co wówczas *rzeczywiście* czytano, i na czem się kształcono.

Księgarstwo i drukarstwo dawało w wieku XVI. bardzo obfite zyski. Wielcy nakładcy, Koburger, Aldus, Froben, liczyli się do najbogatszych kupców w Europie, ale ryzyko połączone z takim na wielką skalę prowadzonym interesem było olbrzymie. Konkurencya była bardzo wielka a wśród zamętu umysłów i chaosu pojęć, wypierała jedna książka drugą prędzej, niżby nam się to teraz wydawać mogło.

Historya nakładu dzieł Arystotelesa, Św. Augustyna i Św. Tomasza z Akwinu daje nam tego najjaskrawszy przykład. Dzieła ich wychodzące rok w rok w kilkunastu nieraz edycyach, ustępują prawie jakby za skinieniem różczki czarnoksięzkiej około roku 1520, a ich miejsce zabierają *Graeculi, homines Erasmici*, jak ich z przekąsem starsi humaniści nazywali.

Łatwo się więc wśród tego wiru nakładowego zdarzyć mogło, że taki Ungler, straciwszy chwilowo styczność z ciągle fluktującym popytem rynku literackiego, mógł się przespekulować na jednym lub drugim nakładzie, który się sprzedać nie dał, a który na składzie mimo to trzymano.

Inaczej rzecz się ma u drobnych księgarzy, którzy tak wówczas jak i zawsze to tylko w kramie swym utrzymywali, na co zawsze się pewny odbiorca znachodził, i dla tego też inwentarz takiej drobnej księgarni, np. sławetnego pana Szymona Tyrlikowskiego, szczególną dla nas posiada ważność.

Nasuwa się tu atoli nowa kwestya, której pominięcie byłoby grubym błędem metodologicznym, a która się niestety nie da pomyślnie rozwiązać.

Jestto stosunek liczebny pomiędzy inwentarzami zawierającemi książki, a inwentarzami, które w tym kierunku żadnych nie wykazują zasobów, celem wykazania jaki procent ludności w ogóle książki kupował.

Pozornie najodpowiedniejszy ku temu celowi środek: zestawienie cyfrowe stosunku odnośnych inwentarzy, dałby rezultaty o wartości aż nadto wątpliwej, a to z tego prostego powodu, że nie wszystkie masy spadkowe po mieszczanach ulegały inwentacyi.

Kraków rządził się jak wiadomo prawem magdeburskiem. Inwentacya szczegółowa odbywała się więc tylko wtedy, jeśli tego domagali się albo spadkobiercy, celem późniejszego podziału spadku, albo też wykonawcy ostatniej woli zmarłego, chcąc wyłączyć z masy spadkowej działy dla nieletnich dziedziców, lub też w innych prawno-prywatnych celach. Jasną zaś jest rzeczą, że zdeterminowanie stosunku spadków inwentowanych do nieinwentowanych napotyka na nieprzeparte trudności i przeszkody.

Z inwentarzy wpisanych w księgi ławnicze i wójtowskie zawiera około 40% książki. A są to inwentarze spadkowe po kupcach, dostojnikach miejskich, lekarzach, prawnikach, słowem po patrycyacie i inteligencyi.[1]) W inwentarzach po cechowych rękodzielnikach (mechanici) wyjątkowo tylko zdarzało nam się spotkać z książką.

Zasada oszczędności miejsca spowodowała nas, żeśmy z inwentarzy spadkowych wyłączyli wszystkie inne spisy nie stojące w bezpo-

---

[1]) Zaznaczamy tu charakterystyczny szczegół, że w inwentarzu po Janie Śliwce, bardzo zamożnym, zajętym i wsławionym prokuratorze (dzisiejszy adwokat), zmarłym prawie równocześnie z W. Chodorowskim, który tak doborowy prawniczy księgozbiór po sobie pozostawił, nie znaleźliśmy ani jednej książki.

średnim związku z właściwym przedmiotem naszych badań, pominięto więc rejestra sprzętów, szat, towarów, argenteryi, mebli i t. d.

W końcu pozwolimy sobie, zbytecznie może, zwrócić uwagę na to, że inwentarze oznaczone imionami Tyrlikowski i Scharfenbergowa nie są spisami prywatnych księgozbiorów, ale kramów książkowych.

Co do metody wydawniczej, opisu ksiąg, które nam dostarczyły niniejszych źródeł etc., odwołujemy się do słów wypowiedzianych we wstępie do I. części »Materyałów«.

I.

1546 Feria tertia post festum Sti Martini [1]).

Inventarius rerum D. Venceslai.

Ad instigationem honoratorum Georgii Sthrus, scabini Cracc. et Servatii Blasko executorum testamenti honorati olim Venceslai artis medicinae mgri, res eiusdem Dni Venceslai, morte illius derelictae, sunt in domo dominae Catherinae, ipsius domini Venceslai derelictae viduae officiose inventae et conscriptae.

Libri:

1. Imprimis Practica Valesci [2]) liber
   Item Comediarum Plauti liber
   Liber de verbo mirifico
   Allmasoris [3]) liber novus
5. Opera Angeli Policiani in uno codice
   Epistola Ovidii
   Liber magnus graecis litteris exaratus
   Cornu copiae [4])
   Philonis Alexandrini liber
10. Opus epistolarum Divi Hieronimi
    Novus orbis regionum
    Consilia mgri Bartholomei Montagnensis [5])
    Erasmi Roterodami Chiliada
    Augustini Dati Senensis Opera in uno volumine

---

[1]) 16 Listopada 1546. [2]) Valescus de Torrento. Practica Medicinae.

[3]) Rhases Abubecrus Mohammed: Liber ad Almansorem, liber divisionum de iuncturis, de morbis, antidoto, etc.

[4]) Perotti Nicolai: Cornu copiae seu linguae latinae auctarium.

[5]) Bartholomeus de Montagno: Consilia medica

15. Pedacii Dioscori [1]) liber
Liber Pauli Aeinete [2]) medici
Mezue cum expositione Nundini [3])
Liber graecis litteris scriptus
Liber bibliorum parvus
20. Lucianus bellus [4])
Marci Gatinaris [5]) liber
Suetonius Tranquilus
Liber paradoxorum medicine
Metodus Galeni
25. Liber Ettii Antiochini [6]) medici
Liber hebraeis litteris exaratus
Commentarii Philipi Beroaldi [7])
Liber litteris hebraeis scriptus
Auli Gellii noctium atticarum opus
30. Liber Avicenne
Vocabularius graecus
Novum instrumentum [8]) ex Erasmo Roterodamo
Liber de accentibus et ortographia
Margarita philosophica
35. Pauli Ricii in Psalmos
Liber epistolarum diversorum philosophorum
Liber Anasthasii de variis quaestionibus
Propositiones ex omnibus Aristotelis libris
Liber Herbarum
40. Justini [9]) Historia
Siculi [10]) antiquarum lectionum commentarius
Liber graecis litteris scriptus
Erasmi Roterodami Epistolae
Cornelii Celsi medici opus
45. Constantini Lascari Pisentini greci
Tacreni [11]) sanitatis

---

[1]) Pedacii! sic. zam. Pedanii Dioscoridis.
[2]) Paulus Aegineta, De re medica libri VII. (Tłómaczenie łacińskie wyszło dopiero w r. 1552.)
[3]) Johannes Damascenus Mezua (medic.)
[4]) Sic! czy nie Lucanus: De bellis? [5]) cf. 594.
[6]) Aettii Amideni, quem alii Antiochinum vocant, medici clarissimi: De cognoscendis et curandis morbis (1534 Ven. 1535 Basil.)
[7]) In autores antiquos, albo: Commentationes in Suetonium.
[8]) Instrumentum. sic. zam. Testamentum.
[9]) Justini Historiarum libri II.
[10]) Siculus Jul. (Simon?) [11]) Tacreni?

Galeni De affectis liber
Gaitanus coeli et mundi. [1])
Liber de arcanis catholicae veritatis
50. C. Plinii historiarum liber
Theodorici egloge graece
Commentarius in Ciceronis officia
Ecclesiastes Erasmi Rotherdami
Liber ciuilium bellorum ex Arpiano Alexandrino
55. Liber graecus in medicinis
Auctarium sellectarum Erasmi
Disputatio Christiani cum Judeo germanice scripta
Prima pars Plinii
Hieronimi aureola
60. Pauli Ricii
Fabricii Capitonis [2])
Tabula motuum in pargameno [3])
Enchiridion [4]) Erasmi
Nicolai Episcopi sententie
65. Opuscula Joannis Raichlin
Donationes, que Constantini privilegium dicuntur
Isagoge Joannis [5]) in medicina opusculum
Divinarum scripturarum libellus graecus
Libellus alphorismi [6]) Ipocratis
70. In proverbia Salomonis annotationes
Radices hebraice cum derivatis
Grammatica in hebraicam linquam Sebastiani Mosteri
Introductio in Ptolomei cosmographiam
Psalmorum paraphrastica interpretatio
75. Novum testamentum graecis litteris excussum
Libellus graecis litteris scriptus
Ciceronis Epistolae familiares
Libellus Simphoriani Camperii
Erasmi Roterodami Lingua
80. Apophtegmata Varini Michaelis
Libellus parvus hebreis litteris excussus
Libellus declinationum nominum hebraicorum
Modus orandi Erasmi

---

[1]) De coelo et mundo Aristot.
[2]) Grammatica Hebraica. [3]) Blanchini Joannis. [4]) Militis christiani.
[5]) Mezuae. [6]) Alphorismi sic! Aphorismi.

Epiton Liber graecus
85. Baptiste Mantuani [1])
Aphorismi Ipocratis
Imago divi Hieronimi in cortina
Cosmographiae tres in tela depicte, una maior, minores vero due.

Advoc. Crac. 59. pag. 404.

II.

Feria V. post Reminiscere 1548 [2])

Inventarius rerum olim Sophiae, Mathiae Grithnik relictae viduae.

Volumen officiorum Ciceronis
90. Statuta variarum provinciarum in pargameno
Postilla Erasmi Roterodami
Expositiones in Orationes dominicales Erasmi
Psalterium polonicum
Enchiridion militis christiani [3])
95. Farrago Hermanni
Novum testamentum recognitionis Erasmi
Registrum exactionum duorum grossorum alias *poradlne* districtus Cracoviensis.
Item districtus Leloviensis
Regis Sigismundi Statuta [4])
100. Sortilegia
Tabulae cum figura Beatae Virginis[5]) minores duae et tertia maior
Figura misericordiae
Tabula cum figura trium regum
Tabula cum figura Mariae Magdalenae
105. Tabula cum figura pueri in capitis osse decumbentis
Tabula magna cum figura coenae domini

Advoc. Cracc. 61. p. 65.

---

[1]) Eclogae?
[2]) 2 Marca 1548. [3]) Erasmi Rotterodami. [4]) Wietor 1521?
[5]) Wszystkie obrazy były schowane in cista.

III.

1548. Feria III. infra oct. Corp. Christi. [1])

Inventarius rerum olim Dlugoszova.

Cronica bohemicalis
Imago Sta Annae in osse.

Advoc. Cracc. 61. p. 200.

IV.

1548. Feria IV. die decollations Sti Johannis. [2])

Inventarius rerum Venceslai Chodorovski [3])

Volumina maiora 14
110. Minora vero 3, et
Volumen scriptum occasione variarum sententiarum.
Ex quibus voluminibus Seraphin Jasker [4]) aliquot volumina allegabat esse sua propria, post mortem patris se concernentia, prout:
Digestum vetus volumen 1.
Codex
Digestum novum
115. Infortiatum
Claudi Ptolomaei
Authentica
Institutiones imperiales
Speculum Saxonum in papiro impressum
120. Speculi Saxonum in pargameno volumina duo, ex quibus etiam unum Seraphin Jasker esse suum asseruit.
Volumina 22 maiora et minora ex quibus Seraphin Jasker
Calepinum et

---

[1]) 5. Czerwca 1848. [2]) 29 Sierpnia 1548.

[3]) Wacław Ch. był konsulem miejskim i jak świadczą akta radzieckie, bardzo zamożnym i poważanym zawodowym prawnikiem.

[4]) Serafin Jaskier był synem Mikołaja Jaskiera, pisarza miejskiego, wsławionego tłómaczeniem Zwierciadła Saskiego na łacinę (1535.).

Cronicam Polonorum [1]) asserebat esse sua propria.
Item Volumina duo
125. Volumina in armario 10 maiora et 28 minora,
Volumina parva 11.

Advoc. Cracc. 61. p. 314.

V.

1548. Feria IV. ipso die Marci [2])

Inventarius rerum Ursulae Volffowa.

Epistolae Ciceronis
Fabulae Aesopi

Advoc. Cracc. 61. p. 522.

VI.

1548. Feria post Alexi [3])

Inventarius rerum Heduigis Guldensternowa.

Biblia germanica exarata et
130. Aliquot opera germanica

Advoc. Cracc. 61. p. 529.

VII.

1549. Feria post Valentini. [4])

Inventarius rerum Bernhardi Thuk [5])

Libellus graece scriptus
Alius germanicus.

Advoc. Cracc. 62. p. 47.

---

[1]) Mathias de Miechov. [2]) 25. Kwietnia 1548. [3]) 19. Lipca 1548.
[4]) 19 Marca 1549. [5]) Tuk był bardzo bogatym kupcem.

VIII.

1549. Feria sexta post dominicam Judica [1])

Inventarius rerum Galczina [2])

Ad instigationem Bartholomei et Jacobi Schaffemberck tutorum filiae minorennis olim Mathiae Schaffemberck ex Helena Galczina prognatae, res eiusdem olim Helenae Galczina in parva testudine domus Galczinska, in platea hospitali [3]) iacentis, depositae sunt officiose conscriptae:

Imprimis exemplaria non ligata infranotata:

Questiones musices Spangenbergii exemplaria 16.
Dyalogi Moselani [4])
135. *Marcholti* polonici exemplaria 41.
Epistolarum Ciceronis breviorum 30.
Proverbiorum Salomonis exemplaria 19.
Formularum puerilium [5]) 12.
Computus Spangenbergii 15.
140. Tabulae Moselani [6]) 36
Orationum Polonicalium exempl. 109.
141 a. Summarii Computus 10.
Rudimenta Lupulli [7]) ex. 1.
Algoritmi lineales [8]) 14.
Meditationes polonicae 10.
145. Philosophiae Alberti Magni ex. 16.
Varvas? 54.
Vita Christi polonica [9]) exemplaria 9

---

[1]) 12 Kwietnia 1549.

[2]) Wdowa po księgarzu krakowskim Macieju Scharffenbergu, zwana Gałczanką i Gałczyńską po rodzicach.

[3]) Platea hospitalensis, Ulica szpitalna.

[4]) Petri Mosellani Protegensis: Dialogi.

[5]) Sebaldus Heyden: Formulae colloquiorum puerilium germ. polon. ungar. 1535?

[6]) Tabulae de schematibus et tropis rhetor.

[7]) Rudimenta Grammatices.

[8]) Johannes de Łanczut? Algorithmus linealis.

[9]) Baltazar Opeć.

Ligata:

Precum maiorum exemplaria 14.
Minorum 11.
Rudimenta grammatices 1.
Trivius grammatices 1.
Paraneses [1]) 1.
Precationes ex psalmis exemplar 1.

In cista exemplaria non ligata:

Paedagogiorum Borbonii [2]) ex. 4.
Advocati cum plebano [3]) ex. 3.
Questiones musices 11.
Grammatices Johannis Honteri 6.
Orationum Demosthenis [4]) ex. 10.
Marcholti 5.
Orationum pro Marco Marcello 13.
Ciceronis De partitione oratoria 2.
Dialectices Bilicani 1.
Kucharstvo [5]) 1.
Syntaxis Erasmi 1.
Orationum *Orzechovski* 3.
Comoediae Humuli [6]) 7.
Dialogorum Moselani 3.
Comoediae Acolasti [7]) Polonicum ex. 1.
Dictionarius Mormelii 1.
Comediae Didascolos [8]) 3.
Summarius computus [9]) 7.

---

[1]) Christianae Blasii.

[2]) Nic. Borbonius: Paedagogium seu morum puerilium praecepta Christiana. 1542.

[3]) Mik. Rej. Rozmowa wójta z panem a plebanem?

[4]) Oratio de pace. W tłómaczeniu łacińskiem Maryckiego.

[5]) W poprzednich inwentarzach nazwane: Kuchmistrzostwo.

[6]) Łacińskie tłómaczenie nieznanej już dziś w oryginale holenderskiej komedyi, której autorem był Piotr Diesthemius.

[7]) Nieznana dziś polska komedya. Zapewne tłómaczenie łacińskiej komedyi Wilhelma Gnaphaeusa, O synu marnotrawnym.

[8]) Autorem tej komedyi był Jac. Zovitius Bredanus.

[9]) Ex variis computibus recollectus. Mathias Scharffenberg.

Musices Legnica [1]) 4.
Orationum Fritii 5.
Sententiarum ex comoediis Plauti ex. 1.
175. Comoedia *Humuli* polonicalis 1.
Epistolarum Sturmi ex. 1.
Orationum Fricii [2]) exempl. polonicalia 3.
Epistolarum Hieronimi 5.
Ciceronis De amicitia 9.
180. Philosophia Alberti Magni 5.
Sintaxis Philipi [3]) 2.
Orationum Cromeri 5.
Allgorithmus Lanczuth [4]) 9.
Comoediae Ovis perdita [5]) 2.
185. Dialectica Spangenbergii.
Restitutionis doctrinae Christianae ex. 5.
Epistolarum collaudatoriarum [6]) 12.
Rudimentorum Lupuli 4.
Orationum *Orzechovsky* exempl. polonica 3.
190. Computus novi 2.
Varvasz [7]) 1.
Epistolarum Ciceronis breviorum 1.
Pharrago iuris 1.
Formularum quotidiani sermonis ex. 5.
195. Formularum puerorum 8.
Orationum *Orzechovsky* exempl. latina 12.
Fabule Aesopi maiores 1.
Distichorum Michaelis [8]) 8.
Computus Spangenbergii 4.
200. Sintaxis Lupuli 2.
Schemata Mosellani [9]) ex. 7.
Plutarchi De educandis pueris 6.
Orationum Fritii 3.

Ligata:

Argumenta novi testamenti 1.
205. Metamorphosis Ovidii 1.
Methodus confessionis 2.
Missale Carmelitarum 1.

---

[1]) Georgius Libanus Lignicensis: De laudibus musices.
[2]) Modrzewski. [3]) Melanchtonis. [4]) Algorithmus linealis Johannis de Łańcut.
[5]) Autorem tej komedyi był Zovitius.
[6]) Georgius Libanus Lignicensis: Epistola collaudatoria graeco-latina,
[7]) Reja? [8]) Michael Verinus: Disticha de moribus. cf. 80.
[9]) Mosellani Protegensis, Tabulae de schematibus et tropis.

Paranesis 1.
Dictionarius Mormelli [1]) 1.
Trivius grammatices 2.
Formularum Terentii [2]) 1.
Donati minores 3.
Registrum longum 1.
Precationum maiorum 4.
Minorum 6.
Evangeliorum 4.
Precationes psalmorum 2.
Cursus [3]) Cracovienses 3.
Clipeus Spiritualis 2.
Orationum polonicalium ex. 2.
Fontes vitae 1.
Septem psalmorum 1.
Cursus polonicus 1.

Advoc. Cracc. 62. p. 114.

IX.

1549. Feria tertia vigilia Sti Stanislai in Maio [4])

Inventarius rerum Simonis Thirlikovski [5])

Ad instigationem Margarethae olim Simonis Thirlikovski relictae viduae, res eiusdem Simonis Thirlikovski in praesentia Martini Gędzidło hospitis et Pauli Blyecharz ipsius Thirlikovski fratris, sunt officiose conscriptae:

Exemplaria ligata in media cute

Rudimenta grammatices 17.
Breviarium Gnesnense 1.
Donatus trium linguarum 5.

---

[1]) German. Polon.

[2]) Cantius Valentinus. Ex Publii Terentii comed. colloquiorum puerilium formulae, idiom. Polonico donatae 1545.

[3]) Cursus był to wyciąg brewiarza dla świeckich. [4]) 7 Maja 1549.

[5]) Księgarz tego nazwiska nieznany.

Excerpta Terentii 4.
Dictionarius Mormelii 1.
Trivii grammatices 3.
230. Preces maiores 11.
Preces minores 14.

In integra cute in octavo.

Ortuli polonici [1]) 2.
Trivii grammatices 4.
Farragines iuris 2.
235. Psalterium Passeris [2]) 1.
Grammatica Philipi minor 1.
Cursus Cracovienses in sedecimo 7.
Cursus Gnesnenses 4.
Precationes polonicae 3.
240. *Posdrovienye* [3]) 4.
Fons vitae 5.
Precationes Psalmorum 2.
Libelli lapidei 2.

Non ligata.

Breviarii Gnesnensis 2.
245. Precationes Psalmorum 5.
Cursus Gnesnenses 9.
Posdrovyenye 4.
Orationes Polonicae 4.
Formulae puerorum 22.
250. Erotemata [4]) Lupulli 10.
Computus Spangenbergii 10.
Marcholti 19.
Kucharsthvo 4.
Algorithmus linealis 8.
255. Dialectica Billicani 5.
Varvas 15
Grammatica Honter 5.

---

[1]) Hortulus animae. Książka do nabożeństwa. [2]) Psałterz Walentego Wróbla.
[3]) Członków P. Jezusowych? Anielskie?
[4]) Erotemata VIII partium orationis. (Donatus).

Gathki 3.
Pyesny 7.
260. Judicium in sedecimo 44.
Rubricellae 20.
Obraski 16.
Tunica lundensis *szoltogorączа* vetus
Zupiczа rubea vetus
Par calligarum de rubeo panno veteri
Plumatica [1]) superior simplex
Cervical alias *vesglovko* inferius
Mitra rubea cuniculis subsuta
Vaginae alias *pusdro* orbium ligneorum
Vaginae coclearіorum de radice pini
Mensa simplex cum arcula
Lectum simplex.

Advoc. Cracc. 61. p. 163.

X.

1549. Feria VI. post Martini [2])

Inventarius rerum Hieronimi Chirurgici.

Exemplaria ligata 7.

Advoc. Cracc. 62. p. 463.

XI.

1549. Feria VI. post Francisci [3])

Inventarius rerum Stanislai [4]) Haller

In molendino papiraceo in Prąthnick [5])

Cronica germanice scripta
Metamorphosis Ovidii

---

[1]) Plumatica = pierzyna.
[2]) 15 Listopada 1549. [3]) 6 Grudnia 1649.
[4]) Raczej »Stephani« bo Szczepan a nie Stanisław Haller umarł w r. 1540.
[5]) Prądnik czerwony, wioska pod Krakowem.

Tragoedia Senecae
Bohecius De disciplina scholastica
Epistola Francisci Philelphi
Epistola Francisci Nigri
Tabulaturae opuscula 2.
Vita Christi polonice exarata
Grammatica Enrichmanni [1])
Compendium super Sententias [2])
Compendium totius grammatices

Advoc. Cracc. 62. p. 477.

XII.

1550. Feria II. ante Elisabeth [3])

Inventarius rerum doctoris Andreae Opoczno.

Grammatica rudimenta
Libellus Articella dictus. [4])
Commentarii in Aristotelem Stapulensis [5])
Libellus De particularibus dictus
Liber Hugonis [6])
Serapio scriptus [7])
Dioscorides
Seneca scriptus
Pliniana defensio
Expositio Hugonis Senensis super Aphorismos
Ambrosii Mediolanensis liber
Epistolae divi Hieronimi
Galeni liber
Liber alter Galeni, item tertius liber eiusdem
Antonii Guamerii liber
Isagoge in Anatomiam
Ethica Aristotelis
Oeconomia Aristotelis

---

[1]) Jacobus Henrichmanus. [2]) Petri Lombardi. [3]) 19 Listopada 1550.

[4]) Articella byłto bardzo często używany i od wieku XIII bardzo popularny zbiór medycznych traktatów, zaczerpniętych z dzieł greckich i arabskich lekarzy.

[5]) Jacobi Fabri Stapulensis Commentarii.

[6]) Hugo Senensis, autor wielu dzieł lekarskich.

[7]) Serapio, (Jahial ben Serabi) lekarz arabski z X wieku.

Actuarii medici liber [1])
Practica in Chirurgia
Aristotelis De anima
295. Introductorium in Sphaeram [2])
Psalterium scriptum
Breviarium
Postilla scripta
Avicenna
300. Varia opera
Orosius historicus [3])
Diomedes
Astrologiae sexterni non insuti
Ephemeridarum liber
305. Aphorismorum [4]) liber
Liber canonum [5])
Liber Astronomiae scriptus
Dioscoridis Pharmacorum non insutus
Quintilianus
310. Cultura rustici in IV[0]
Valerius Maximus
Hugonis opera
Cornucopiae [6])
Plinius naturalis historia
315. Theodosius [7]) De vita Alexandri scriptus
Politica Aristotelis
Colloquia Erasmi
Andreas Vessalius [8]) in sexternis
De re coquinaria liber
320. Solinus [9])
Julii Gregorii Heraldi liber
Henrici Bebelii epistolae
Articella non insuta
Blankini tabulae
325. Quaestiones in Praedicabilia [10])
Priorum quaestiones [11])
Boetius De philosophiae consolatione.
Plautus

---

[1]) De affectibus et actionibus spiritus animalis, eiusque victu Ll. II.
[2]) Aristotelis. [3]) Paulus Orosius. Historiarum libri VII.
[4]) Galeni. [5]) Johannis Damasceni Mesuae? [6]) Nic. Perottus.
[7]) Theodosius sic! [8]) Andreas Vessalius (lek. XVI. w.)
[9]) Solinus Caius Julius, De situ orbis terrarum et mirabilibus mundi.
[10]) [11]) Aristotelis.

Propositiones seu Flosculi ex Galeno
330. Isagoge Lanici [1])
Navis stultifera [2])
Malleus maleficarum [3])

Advoc. Cracc. 63. p. 477.

XIII.

1550. Feria IV, vigilia Circumcisionis [4])

Inventarius rerum olim Georgii Morstin Advocati Cracoviensis.

Valerius Maximus in folio
Quintus Curtius De gestis Alexandri in folio
335. Cornelius Tacitus in folio
Breviarium Gnesnense.
Plauti comediae in folio
Historia scholastica in folio
Renanus De rebus germanicis [5]) in folio
340. Galenus De compositione medicamentorum in folio
Galenus in folio
Priscianus
Quintilianus.

Hi omnes supradicti libri non sunt ligati.

Commentaria Marci Bauerii in coopertorium ligata
345. Klackspigiel [6]) in folio in asseres ligatus
Prisciani grammatica cum commento ligata
Liber secundus Decretalium ligatus
Liber Summa angelica
Epistolae familiares Ciceronis cum commento ligatae
350. Processus iuris Kiliani King [7]) in folio

---

[1]) Panici? [2]) Sebastian Brandt: Narrenschiff.
[3]) Jakób Sprengel i H. Institoris: Młot na czarownice.
[4]) 31 Grudnia 1550. [5]) Beatus Rhenanus. De rebus Germanicis libri III.
[6]) Sic! Klagspiegel, bardzo rozpowszechniona popularno-prawnicza książka.
[7]) Prawnik Kilian King z owego czasu nie jest nam znany. Może to będzie Melchior Kling. cf. 506.

Postilla Guillermi in IV ligata.
Expositiones titulorum iuris ligatae [1])
Psalterium Davidis
Vita Josephi Polonice
Petrarcha italice ligatus
Institutiones imperiales in VIII ligatae.
Andreae Alciati Processus lig.
Actiones iuris Oldendorpii ligat [2])
Disputatio De iure et aequitate ligata.
Psalterium bohemicum
Terentius in VIII non ligatus
Secunda pars bibliorum Germanice
Lanspigel germanicum ligatum [3])
Loci communes Philippi ligati
Aimari historiae civilis iuris ligat.
Praecationes ad imitationem psalmorum in XVI ligat
Joannis Ferarii Commentarius in VIII [4])
Institutiones Anatomicae Joannis Grimleri
De devolutione causarum ad Romanam curiam ligat.
Praecationum quotidianarum fasciculus
Expositio himnorum ligat
Saxenspigiel Germanicum in folio
Institutiones in folio
Phisica Aristotelis in folio, item
Eorundem exercitium elenchorum Aristotelis
Statuta Poloniae Sigismundi Regis Poloniae
Instituta cum divisionibus ligat
Processus iuris germanicus ligat
Grammatica Henrichmani
Dictionarius
Salustius cum commento
Sententiae Magdeburgenses scriptae [5])
Waichbilt germanicum scriptum [6])
Decreta regis Poloniae
Dictionarium trium linguarum
De devolutione causarum *Advoc. Cracc. 63. p. 407.*

---

[1]) Sebastiani Brandt.

[2]) Johannes Oldendorp: Actiones iuris, quae ex omnibus inter vivos commerciis ad dirimendas lites proponuntur.

[3]) Laienspiegel — podobnej treści jak Klagspiegel.

[4]) Ferrarius Johannes. Commentarius de apellationibus; in institutiones; in titulum de regulis iuris? [5]) Magdeburger Weichbild, zbiór prawa Magdeburskiego.

[6]) Zbiór wyroków oberhofu Magdeburskiego.

XIV.

1551. Feria VI ante Pentecostes. [1])

Inventarius rerum olim Felicis Lang, advocati Vilnensis.

In scrinium libri 43 ligati, variorum autorum depositi, ac in cameram atrii superioris delati sunt.
Plutarchi opusculum non ligatum in folio
Speculum historiae Vincencii Cuculati [2]) in regali non ligatum
Germanicae exegeseos volumina duo in folio non ligata
Egidii expositio in posteriorum et priorum Aristotelis non ligata
Phisica Aristotelis in folio non ligata
Liber principiorum Gilberti Poretani [3]) in folio non ligatus
Textus praedicamentorum Aristotelis in folio non ligatus
Isagoge Porphirii
Liber phisiognomiae in quarto non ligatus
Libellus Nicolai Clamenii in quarto non ligatus
Erasmi Roterodami Paraphrases in Evangelium Mathei
» » » » » Lucae
» » » » » Marci
» » » » » Joannis
» » testamentum novum
Erasmi Paraphrasis In omnes epistolas beati Pauli Apostoli
Epistolae Pauli Apostoli
Erasmus Roterodamus paraphrasis in aliquot epistolas Pauli
Erasmi Roterodami lucubrationum cathalogus
Quaestiones variae Thomae Aquinatis monachi
Lunianus [4]) ligatus in folio
Senecae opuscula ligata in folio
Vocabularius Nestoris monachi ligatus in folio
Dictionarius germanicus scriptus in folio pargameneus
Elucidarius poeticus ligatus in quarto

Advoc. Cracc. 64. p. 174.

---

[1]) 15 Maja 1551.
[2]) Czy nie Vincentius de Bellovaco, autor Speculum historiale?
[3]) Porretanus Gilbertus: Princip. Aristot.
[4]) Lunianius. sic. Lucianus?

XV.

1551. Feria VI ante Jubilate [1])

Inventarius rerum olim Agnetis Zarsczanka, uxoris famati Vincentii Pacifici Itali [2])

Hortulus polonicus in albo corrigio cum argenteis clausulis
Passionale polonicum

Advoc. Cracc. 64. p. 451.

XVI.

1551. Feria III in crastino Sti Laurentii [3])

Inventarius rerum olim Lucae Barbitonsoris.

Libri quattuor germanici
Herbarium polonicum
Libri in medicinia [4]) quattuor
Biblia bohemica nova
Liber quidam
Liber latinus in medicinia
Hortulus polonicus
Imago beatae Mariae virginis ruthenicae

Advoc. Cracc. 64. p. 480.

XVII

Feria V post Purificationis [5])

Inventarius rerum olim Joannis Lencz [6])

Duo libelli germanici scripti, ligati in IV.
Pugilares

---

[1]) 15 Kwietnia 1551. [2]) Bardzo bogaty handlarz klejnotów.
[3]) 9. Września 1551. [4]) sic! [5]) 5 Lutego 1552.
[6]) Z inwentarza nie można dojść, czem się Lencz trudnił. Może był alchemikiem, gdyż są tam jakieś alembiki ad destilandas aquas.

425. Pulpitum cum missivis variis
Biblia germanica cum nodulis cupreis
Postilla germanica
Chronica germanica
Novum testamentum germanicum
430. Evangelia germanica
Herbarius germanicus
Rhetorica Ciceronis germanica
Psalterium germanicum scriptum
Chirurgia germanica
435. Cathechismus latinus parvus
Liber historiarum germanicus [1])
Hortulus animae ligatus germanicus
Praecationes germanicae et etiam aliae praecationes
Herbarium germanicum
440. Liber medicamentorum pro morbo regis latinus in IV ligatus
Libellus de regimine sanitatis tempore pestilenciae [2])
Titus Livius germanicus
Liber antiquae fidei in folio
Praecationes germanicae
445. Navis stultifera germanice [3])
Cathechismus germanicus

Advoc. Cracc. 65. p. 355.

XVIII

1552. Feria VI. ante Pentecostes [4])

Inventarius rerum Stanislai Naramowski.

Joannis Tagaultii [5]) De re chirurgica liber non ligatus
Ovidii Metamorphosis cum commento
Biblia ligata
450. Processus iuris in Germania usitatus
Acta regis Ferdinandi cum Bohemis germanica in pargameno

---

[1]) Książki od Nr. 469 — 481 in folio ligati. [2]) A. J. Bariensis.
[3]) Sebastian Brandt. Narrenschiff. [4]) 3 Czerwca 1552.
[5]) Jean Tagault: De chirurgica institutione LL. V.

Liber germanicus antiquus
Historiarum germanicarum antiquarum liber
Icones herbarum Egenolphi [1])
Liber continens Jacobi adolescentiam, cum
Francisci Philelphi epistolis
Historia stirpium Leonhardii Stirpii [2])
Joachimi Fortii Enciclopedia artium
Enchiridion medicinae Simonis a Lowicz
Joannis Stober [3]) sententiae
Sententiae illustrium poetarum [4])
Pedanus Dioscorides de plantis
Farrago iuris
Psalterium Eobani Hessi
Hortulus animae germanicus
Cathechismus germanicus Joannis Ditembergier
Effigies caesarum Romanorum cum textu germanico
Liber medicinae ex variis authoribus collectus
Erasmi Roterodami Moria
Exempla virtutum et vitiorum ex sacra scriptura collecta [5])
Turcicarum rerum commentarii
Officium Romanum Italicum in pargameno
Sententiae collectae ex variis scriptoribus seu authoribus
Methodus medicinae Leonhardi Fischi [6])
Ciceronis sententiae et apophtegmata
Liber De radicis chinae usu Vesalii
Alffonsius De ligni s. usu
Pharmacopola Silvii
Catulus
Praecationes Biblicae
Philosophiae naturalis liber Alberti Magni
Libellus De moribus gentium
Grobianus De morum simplicitate
Officia Ciceronis in pargameno
Libellus scriptus arithmeticae
Wolfgangi Diasteri [7]) De Turcarum et Saracenorum gestis historia
Orationes Basilii Magni
Formulae praecationum Georgii Vicellii

---

[1]) Egonolph Chr. Herbarum imagines vivae. Francf. 1536.
[2]) Stirpii. sic. Leonhard Fuchs! [3]) Stobnicensis?
[4]) Georgius Maior: Sententiae veterum poetarum?
[5]) Nicolaus Hanapus. [6]) Fischii. Sic! Fuchsii?
[7]) Diasteri?

Galeni ars medicinae
490. Galenus De morborum differentiis
491.a Hipiatria [1])
Jeronimi Cardani de sapientia libri V.
Advoc. Cracc. 65. p. 419.

XIX.

1552. Vigilia Corporis Christi [2])

Inventarius rerum Dni olim Chodorowski [3])

Sex volumina ligata iuris caesarei seu corpus iuris
Quattuor volumina Joannis Bertachlini in iure [4])
Remissorium germanicum in iure spirituali
495. Speculum Germanicum
Speculum Saxonicum, cum latino inserto textu
Speculum Saxonicum et ius municipale in pargameno
Decretalium papalium volumina III
Joannis Ferrarii opus iuris in folio non ligatum
Calepinus et alter Calepinus antiquus
500. Sabellici historici duo volumina
Chronica Polonorum
Biblia
Novum testamentum germanicum
Summa Silvestriana
505. Concordantiae maiores bibliae
Liber Melchioris Kling [5])
Institutiones Caesarianae
Orbis terrae Concordia
Tabulatura choraulos [6]) spectans
510. Ptolomei geographiae liber
Petri Lombardi quattuor sententiarum libri
Oldendorpii Practicae iuris thomi II

---

[1]) W współczesnych inwentarzach napotykamy często Medicina equorum (Hippiatria). [2]) 15 Czerwca 1552.

[3]) Inwentarz ten spisany został na żądanie wykonawców testamentu Wacława Chodorowskiego. cf. Nr. IV.

[4]) Bertachinus Johannes, prawnik z końca XV wieku. Autor bardzo znanego dzieła Repertorium sive Lexicon utriusque iuris.

[5]) Melchior Kling a Steinau. Prawnik z pierwszej połowy w. XVI cf. 350.

[6]) Sic? cf. 269.

Expositiones iuris Sebastiani Branth [1])
Paraphrasis Erasmi super eplas Pauli
515. Diurnale parvum
Novum testamentum
Hortulus
Fons vitae
Cornu copiae Aldinae pressurae
520. Epistolae Erasmi Roterodami
Adagia Erasmi
Opera Augustini Dati
Titus Livius
Institutiones principis Erasmi Roterodami cum Moria eiusdem
525. Plutarchus
Angelus Politianus
De conscribendis epistolis Erasmi
Conciliationes scripturae Andreae Brentii [2])
Commentaria Caesaris
530. Modus orandi
Psalterium
Zodiacus vitae
Encomium matrimonii per Erasmum Roterodamum
Eckii contra Lutherum libellus
535. Postilla Petri Artopei
De matrimonii institutione Erasmi Rot.
Confutationes doctorum parisiensium contra Lutherum
Epistolae Plinii
Evangelia Erasmi Rotterodami
540. Novum Testamentum
Paraphrasis Erasmi Rot. in Evangelium S. Joannis
Eiusdem paraphrasis in Mathei et in Lucae Evangelium
Loci communes Nicolai Herbor [3])
Plutarchus
545. Erasmi Rot. libellus De misericordiae Dei
Erasmi Rot. dialogus De recta pronuntiatione
Bucceus in Epistolas Pauli
Erasmi opuscula de iocis
Beroaldi opusculum
550. Eckius De sacrificio missae
Loci communes Philippi

---

[1]) Expositiones titulorum iuris; popularny podręcznik Instytucyi prawa rzymskiego. [2]) cf. Biblicae Concordantiae. [3]) Herbor. Sic.

Hiperdiaspistes Erasmi
Valerius Maximus
Brencius De administranda republica
555. Pandectarum libellus
Libellus notariatus in arte iuris [1])
Epistolae divi Pauli antiquae pressurae
Psalterium Campensis
Postilla Cervini
560. Quintilianus in quarto
Farrago iuris
Epithome adagiorum Erasmi
Postilllarium Davidis Reinecii
Loci communes iuris Oldendorpii
565. Responsoria
Enchiridion locorum Eckii contra Lutherum
Sibillae carmina [2])
Praecationes Christianae
Praecationes Psalmorum
570. Contemplationes ad veram pietatem
Marci Sabellici de moribus gentium non ligatum
Tria ligamina librorum non ligatorum

Advoc. Cracc. 65. p. 423.

XX

1553. Sabbatho ante Galli [3])

Inventarius rerum olim Erasmi Lipniczki doctoris

Lactantius
Sermo Nicoli
575. Plato
Plinius
Nicoli [4]) in medicamentis
Calepinus

---

[1]) Bardzo rozpowszechniony zbiór formularzy na rozmaite akta prawne i kautel prawniczych. [2]) Libanus Georgius. [3]) 14 Października 1853.
[4]) Nicoli. sic. Nicolaus Praepositus albo Nicolaus Falcutius.

Scopus [1]) publicus Novicampiani non ligatus
580. Commentatio in Iliadem Homeri non ligata
Annotationes Orosii in Medicimenta non lig.
Ordinatio Ecclesiae
Elementa geometriae
Arminii dialogus
585. Augustinus Datus
Polianther [2])
Astronomiae introductorium
Rhetorica Ciceronis
Almanach Petri Pitali [3])
590. Practica Serapionis
Consilia medicinae Benedicti Victorii
Eiusdem De re medica liber
Urbani [4]) grammatica graeca
Marci Gatinari [5]) In artem medicam
595. Messus [6]) cum expositione Mondini
Valerius Maximus
Cardinalis Juliani Epistolae
Lucani Pharssalia
Centum novellae Boccacii
600. Paulus Egineta
Proverbia Rotterodami
Opera Ciceronis
Hipocras
Galenus
605. Volateranus [7])
Opus Textoris [8])
Petrus Bembus
Priscianus
Clementia Clementini [9])
610. Chirurgiae liber
Apparatus lingue latinae
Consilia[10]) Bartholomei Montagno
Lexicon latinum
Francisci Bonafide practica medicine
615. Dictionarius

---

[1]) Sic! [2]) Johannes. Contra Lutherum. [3]) Sic! [4]) Bellunensis.
[5]) cf. 21. [6]) Johannes Damascenus Mesua.
[7]) Volaterranus Jacobus Historicus. [8]) Textor Benedykt, lekarz z XVI wieku.
[9]) Sic! czy nie zbiór papieskich dekretaliów zwany Clementinae?
[10]) Medica.

Homeliae Haimonis
Mesue De consolatione [1]) medicamentorum
Canones reformationis Stancari
Johannis de Concoregio [2]) practica medicinae
620. Consilia medicinae Antonii Cernasonii
Valosci de Tarania [3]) practica Medicinae
Nicolai Nicoli [4]) De membris generationis
Pandectarum opus
Valesci de Tarantha opus in medicinam
625. Biblia
Almanach
Galenus
Hermis in Vergilium
Plutarchus De viris clarissimis
630. Horatius
Novum testamentum
Tibullus, Catullus, Propertius
Chronica Polonorum
Questiones Versoris [5]).
635. Beroaldus
Dasipodii [6]) Dictionarius
Orationes Nacianceni [7])
Opus Astromendriae [8])
Donatus in Eneida
640. Herbarium
Neapolitani Mentagre [9])
Joannes de Vico
Diomedis opus
Plutarchus
645. Juvenalis
Metamorphosis
Epistolae Senecae
Congestum logicum
Opera quaedam Erasmi Roterodami
650. Ethica Aristotelis
Officia Ciceronis

---

[1]) Sic! [2]) Lekarz z XV wieku.
[3]) Sic! De Torrento cf. 1. [4]) Nicolaus Falcutius (Nicolus).
[5]) Johannes Versor. Quaestiones de anima (Aristotelis).
[6]) Dasipodius Conrad, Dictionarium Mathematicum albo też latino-germanicum.
[7]) Georgius Nazianzenus Eppus. [8]) Astromendriae! sic. [9]) Sic!

Oda Horatii
Rotterodami Erasmi De encomiis matrimonii
Problemata Aristotelis
Epistolae Policiani
655. Institutiones imperiales
Lucii Scopae grammatica [1])
Tusculanae quaestiones Ciceronis
Mancinellus [2]) De sermonibus
660. Epistolae Horatii
Empirica ad varias aegritudines
Cornelius Agrippa
Pasquillorum thomi 2
Vergilius parvulinus
665. Abubetri opera
Aphorismi Hipocratis
Nicolai Hanapi [3]) De virtutibus et vitiis
Galenus De medicamentorum compositione
Antonii Sabellici De memorabilibus factis
670. De anima Aristotelis
Catullus
Erasmus De conscribendis epistolis
Enchiridion poeticum
Valerius una cum Martiali
675. Erasmi Adagia
Apophtegmata Camertis
Enchiridion locorum communium
Baptista Mantuanus
Vergilius
680. Almanach
Plautus
Erasmi Colloquia
Grammatica Gazae [4])
Ovidius
685. Liber scriptus de re medica

Advoc. Cracc. 66. p. 715.

---

[1]) Lucius Scoppa. Grammatica latina
[2]) Antonius Mancinellus: Sermonum decas
[3]) Exempla virtutum et vitiorum ex sacra scriptura collecta.
[4]) Graeca Theodoris.

INDEX.

Abubetrus (Almansor, Caietanus, Rhases.) 4, 48, 665.
Acolastus. Comoedia polon. cf. Gnaphaeus.
Actuarius medicus 292.
Aegineta Paulus 16. 600.
Aesopus.
— Fabulae 128.
— — maiores 197.
Agrippa Cornelius. 662.
Aimarus. Historiae civ. in iure 365.
Albertus Magnus. Philosophia 145, 180, 481.
Alciatus Andreas. Processus iur. 357.
Almanach 626, 680.
Almansor v. Abubetrus.
Alphonsius. De ligni usu. 477.
Ambrosius Mediolanensis 284.
Anasthasius. De variis quaestionibus. 37.
Antiochinus Aettius. 25.
Aquinas Thomas. 407.
Aristoteles.
— Anima 294, 634, 670.
— Ethica 290, 650.
— Exercitium Elenchorum 375.
— Phisica 374, 392.
— Politica 290, 316.
— Praedicabilia 325, 394.
Aristoteles.
— Priorum Libri 326, 391.
— Problemata 654.
— Sphaera 295.
— Commentarii in. 276.
— Propositiones ex. 38.
Arithmetica. 485.
Arminii dialogus. 584.
Arpianus Alexandrinus 54.
Ars notariatus 556.
Articella. 275, 323.
Artoppaeus Petrus. Postilla 535.
Astrologia 303.
Astronomia. 307, 638.
— Introductorium 626.
Avicenna. 30, 299.

Bariensis A. F. Regimen sanitatis 441.
Basilius Magnus. Orationes 487.
Bauer Marcus. Commentaria 344.
Bebelius Henricus. 322.
Bembus Petrus. 607.
Beroaldus Philippus. 27, 549, 635.
Bertachinus Johannes 493.
Biblia 449, 502, 625. cf. Testamentum.
— bohemica 417.
— germanica 129, 362, 426.
— graeca 68.

Biblia cf. Testamentum.
— parva 19.
Biblicae Concordantiae. v. Brentius.
Billicanus Theobald. Dialectica 162. 255.
Blanchinus Johannes. Tabulae 62, 324.
Blasius. Paraneses. 152, 208.
Boccacius. Centum novellae 599.
Boetius.
— De consolatione philosophiae 327.
— — disciplina scholastica 266.
Bonafide Franciscus. Practica medicinae 614.
Borbonius Nicolaus. Poedagogium 154.
Brandt Sebastian. Expositiones titulorum iuris 352, 513.
— Narrenschiff 331, 445.
Bredanus Jacobus. cf. Zovitius.
Brentius Andr. Conciliationes scripturae sacrae 528.
— De republica 554.
Breviarium 297.
— Gnesnense 225, 246, 336, cf. Cursus.
Buccaeus in Paulum. 547.

Caesar C. I. Commentarii 529.
Caietanus cf. Abubetrus.
Calepinus. 122, 499.
Camers Varinus. Apophtegmata 676.
Campensis Johannes. Psalterium 558.
Camperius Simphorianus. 78.
Cantius Valentinus. Formulae colloquiorum 211.
Capito Fabr. Grammatica hebraea 61.
Cardanus Hieronimus. 492.
Cathechismus. 435, 446. 466.
Catullus. 479, 632, 771.
Celsus Cornelius. 44.
Cernasonius Ant. Consilia medica 620.
Chirurgia. 293, 434, 447, 610.
Cicero M. T. 602.
— De Amicitia 179.
— — Officiis 89, 484, 651.
— — Partitione oratoria 161.
— Epistolae breviores 136, 192.
— — familiares 77, 127, 349.
— Oratio pro Marco Marcello 160.
— Rhetorica (germanica.) 432, 588.
— Sententiae 475.
— Tusculanae quaestiones 658.
— Commentarii in Ciceronem 52.
Clemangis de Nicolaus. 397.
Clementini Clementia. 609.
Clipeus Spiritualis. 219.
Computus novus. 190.
— summarius. 171.
Conceregio Johannes de Practica Medicinae. 69.
Confutatio doctorum Parisiensum. 537.
Congestum logicum. 648.
Constatini privilegium 66.
Contemplatio ad veram pietatem. 570.
Cornu copiae v. Perottus.
Corpus iuris civilis 112, 113, 114, 115, 117, 118, 356, 373, 377, 493, 507, 555, 623, 656.
— Expositio titulorum 352, 513. cf. Brandt.
Cosmographia. 88.
Cronica bohemicalis. 107.
— germanica. 263, 428, 453.
Cultura rustici 310.
Cursus Cracovienses 218, 237.
— Gnesnenses 238. 246.
— Polonici 223.

Dasipodius Conrad. Dictionarius 636.
Datus Augustinus. 14, 522, 558, 585.

David.
— Psalterium 235, 296, 353, 464, 531, 563.
— — bohemicum 360.
— — germanicum 433.
— — polonicum 93.
— Psalmi VII. 222.
— Psalmorum interpretatio 74.
— Praecationes ex Psalmis 153, 217, 242, 245, 366, 569. cf. Campensis, Erasmus, Hessus. Wróbel.
De accentibus 33.
— arcanis fidei 49.
— devolutione causarum 369, 386.
— iure et aequitate 359.
— ligni s. usu. 476.
— moribus gentium 482.
— morum simplicitate 483.
— particularibus 277.
— radicis chinae usu 476.
— re chirurgica 447. cf. Chirurgia.
— — coquinaria 319.
— — medica 685.
— verbo mirifico 3.
— vita Alexandri 315.
Decreta regis Poloniae. 384 v. Statuta.
Decretales. 347, 498.
Demosthenes. 158.
Diaster Wolfg. De rebus gestis Turcarum. 486.
Didascalus. Comoedia cf. Bredanus.
Diesthemius Petrus. Homulus (Comoedia). 166, 175.
Diomedes. 302. 643.
Dioscorides. 15, 280, 308, 462.
Disputatio cum Judaeo. 57.
Dithemberger Johannes. 466.
Diurnale. 515.
Donatus Aelius. 212.
— III linguarum 226.
— in Aeneid. 639.

Eccius Joh. 534, 566.
Eccius Valenti. De sacrificio Missae. 550.
Effigies caesarum Romanorum 467.
Egenolph Chr. Imagines herbarum 454.
Elucidarius poeticus. 412.
Empirica ad varias aegritudines 661.
Enchiridion locorum communium. 677.
— poeticum 673.
Ephemerides 304.
Erasmus Rotterodamus. 649.
— Adagia 521, 563, 601, 675.
— Antibarbaron 558.
— Auctarium 56.
— Cathalogus lucubrationum. 406.
— Chilias 13.
— Colloquia 317, 682.
— De conscribendis epistolis 527, 672.
— — iocis 548.
— — misericordia Dei 545.
— — recta pronunciatione. 546.
— encomiis matrimonii 533, 536, 658.
— Eccesiastes 53.
— Enchiridion militis Christiani 63, 94.
— Epistolae 43, 520.
— Expositio in orationem dominicam 92.
— Hyperdiaspistes 552.
— Institutiones principis 524.
— Lingua 79.
— Modus orandi 83.
— Moria 469, 524.
— Paraphrasis in Evang. 398, 399, 400, 401, 402, 403, 405, 514, 539, 541, 542, 543.
— Postilla 91.
— Sintaxis 164.

Erasmus Rotterodamus.
— Testamentum novum 33, 96, 403.
Evangelia 216, 430 cf. Biblia, Testamentum
Exempla virtutum et vitiorum ex sacra scriptura 470, 667 cf. Hanapus.

Faber Jac. Stapulensis 276.
Farrago iuris 193, 234, 436, 561.
Ferdinandi regis acta 451.
Ferrarius Johannes. Commentar. iur. 367, 498.
Fons vitae 221, 241, 518.
Formulae quotidiani sermonis 194.
Fortius Joachimus. Encyclopaedia 458.
Fuchs Leonhard. Historia stirpium 456, 474.

Gadki polskie. 258.
Galenus 286, 287, 340, 341, 604, 627.
— Aphorismi 305, 329.
— Ars medica. 490.
— De affectis 47.
— — compositione medicamentorum 340, 668.
— — morborum differentiis. 491.
— Methodus medendi. 24
— Paradoxorum liber 23.
Gasa Theodor. Grammatica graeca 683.
Gatinares Marcus. 21, 594.
Gellius Aulus. Noctes Atticae 29.
Geometriae elementa 583.
Germanica exegesis 390.
Gnaphaeus Guilhelmus. Acolastus (Comoedia polonica) 167.
Grammatices Compendium. 273.
— Rudimenta 150, 188, 224, 269.
— Trivius 151, 210, 229, 233. cf. Honter, Lupullus, Henrichmanus.
Grimler Johannes. Institutiones anatomicae 368.
Grobianus 488.
Guamerius Antonius. 288.
Guarinus Veronensis 678.
Guillermus Postilla 351.

Haebraicae radices 71.
Haymo, Homeliae 616.
Hanapus Nicolaus. Exempla virtutum et vitiorum 470, 667.
Henrichmanus Joh. Grammatica. 379.
Heraldus Gregorius. 321.
Herbarium. 39, 640.
— germanicum 431, 439
— polonicum. 416.
Herbor Nicolaus. Loci communes 543.
Herman. Farrago 95.
Hessus Eobanus. Psalterium. 464.
Heyden Sebaldus. Formulae pueriles 138, 195, 249.
Hieronimus.
— Aureola 59.
— Epistolae 10, 178. 285.
Hippiatria. 491 a.
Hippocras. 603.
— Aphorismi. 69, 86, 666.
Historia germanica 428, 436, 453, cf. Cronica.
— scholastica 338.
Homerus. Commentaria in 580.
Honter Johannes. Grammatica 157, 257.
Horatius. 669.
— Epistolae 630, 460.
— Odae 652.
Hortulus animae 517.
— — germanicus 437, 465.
— — polonicus 232, 413, 421.
Hugo Senensis. 278, 283, 312.
Hymnorum expositio 371.

Imago s. Annae. 108.
— Coenae domini 106.

Imago
— Mariae beatae Virginis 101.
— — Magdalenae 104.
— — ruthenicae 422.
— Misericordiae 103.
— Pueri 105.
— Trium regum 103.
Isagoge in Anatomiam 289.

Jacobi adolescentia 435.
Johannes Damascenus v. Mesua.
— de Łancut. Algorithmus linealis 143, 183.
Josephi historia v. Rej.
Judicia 260.
Julianus Cardinalis. Epistolae 597.
Justinus. Historia 40.
Juvenalis. 645.

King Kilian. Processus iuris. 350 cf. Kling.
Klagspiegel 345.
Kling Melchior. 350, 506.
Kromer Martinus Orationes. 182.
Kucharstwo. 163, 253. cf. De re coquinaria.

Lactantius. 573.
Laienspiegel 363.
Lanicus. Isagoge 330.
Lascaris Constantinus. 45.
Latinae linguae apparatus 611.
Libanus Georgius Lignicensis
— De musices laudibus 172.
— Carmina Sibillae 567.
— Epistola collaudatoria graeco-latina 187.
Liber antiquae fidei 443.
Liber epistolarum diversorum philosophorum. 36.
Libri graeci 7, 18, 42, 55, 76, 84, 131.
— germanici 130, 132, 415, 423, 452.
— haebraici 26, 28, 81, 82.
Livius Titus. 442, 523.
Loci communes 364.
Lombardus Petrus. Compendium super sententias. 272, 511.
Lucanus. Pharsalia. 598.
Lucianus 20, 408.
Lupullus Sigismundus.
— Erotemata VIII partium orationis 250.
— Rudimenta 142, 188.
— Sintaxis 200.

Łancut Johannes de. v. Johannes.
Łowicz Simon de. Enchiridion medicinae 459.

Magdeburgenses Sententiae 382.
— Weichbild 383.
Maior Georgius. Sententiae veterum poetarum 461.
Manzinellus Antonius, Sermonum decas 659.
Mantuanus Baptista. 85, 678.
Margaritha philosophica. 34.
Martialis 674.
Marycki S. v. Demosthenes.
Medicamentorum liber. 440.
Medicinae liber 468.
Melanchton Philippus. Sintaxis 181.
Methodus confessionis 206.
Mesua Johannes Damascenus 17, 306, 595.
— De compositione medicamentorum 617.
— Isagoge 67.
Miechow Mathias de. Chronica Polonorum 123, 501, 633.
Missale carmelitarum 207.
Modrzewski Andreas Fr. 173, 203.
— Oratio polonica 177.
Modus orandi 530.
Montagno Bartolomeus de. Consilia medica 12, 612.

Mores Gentium. 482. cf. Sabelllicus.
Mosellanus Petrus.
— Dialogi 134, 167.
— Tabulae 140, 201.
Moster Sebastianus. Grammatica haebr. 72.
Murmelius Johannes. Dictionarius, 169, 209, 228, 385, cf. Vocabularius.

Nazianzenus Gregorius. Orationes 637.
Neapolitani Menta 641.
Nestor monachus 410.
Nicolai Sermo 574.
Nicolaus Eppus. Sententiae 64.
Nicolaus Medicus (Falcutius) 577.
— De membris generationis. 622.
Niger Franciscus 268.
Novus Orbis 11.
Novicampianus. Scopus publicus 579.

Obrazki 263.
Officium Romanum 472.
Oldendorp Johannes.
— Actiones iuris 358, 512.
— Loci communes 564.
Opeć Baltazar. Vita Christi. 147. 270.
Orbis terrae concordia 508.
Ordinatio ecclesiae 582.
Orosius Paulus 301, 581.
Orzechowski Stan. 165, 196.
— Orationes polonicae 189.
Ovidius. 72.
— Metamorphosis. 205. 264, 453, 646.
Ovis perdita (Comoedia) cf. Zovitius.

Pasquilli. 663.
Passionale polonicum 414.
Paulus. Epistolae 404, 557.
Perottus Nicolaus. Cornucopiae 8, 313, 519.
Petrarca 355.
Philelphus Franciscus. Epistolae 267, 456.
Philo Alexandrinus. 9.
Phisognomia. 396.
Pieśni. 259.
Pitalus Petrus. Almanach. 589.
Plato. 575.
Plautus. 328. 681.
— Comoediae 2, 337.
— Sententiae ex. 174.
Pliniana defensio 282.
Plinius. 58, 576.
— Epistolae 538.
— Historia 50, 314.
Plutarchus. 388, 525, 544, 644.
— De educandis pueris 202,
— De viris clarissimis 629.
Polianther Johannes 586.
Politianus Angelus 526, 655.
Polonicae meditationes 144.
— Orationes 141, 220, 248.
Poradlne 97.
Porphirius Isagoge 395.
Porretanus Gilbertus. 393.
Postilla 298, 351, 427, 559.
Postillarium 563.
Pozdrowienie członków P. Jezusowych (Anielskie?) 240, 247.
Practica in Chirurgia 293. v. Chirurgia.
Praecationes.
— Biblicae 480.
— Christianae 568.
— Germanicae 444, 489.
— maiores 148, 214, 230.
— minores 149, 215, 231.
— Polonicae 239.
— quotidianae 370. cf. David, Hortulus, Vicellius.
Priscianus 342, 608.
Processus iuris. 378, 450, cf. Kling.
Propertius 632.
Ptolomaeus Claudius. Cosmographia 73, 116, 510.

Quintilianus 309, 343, 560.
Quintus Curtius 334.

Reineccius Postillarium. 563.
Rej Mikołaj.
— Advocatus cum plebano. 155.
— Józef 354.
— Warwas 146, 191, 256.
Remissorium in iure spirituali 494.
Responsorium 566.
Restitutio doctrinae christianae 186.
Reuchlin Johannes 65.
Rhases v. Abubetrus.
Rhenanus Beatus. De rebus germanicis 339.
Riccius Paulus 60.
— In Psalmos 35.

Sabellicus Ant. 500, 571, 669.
Sachsenspiegel. 119, 120, 372, 495, 496, 497.
Sallustius 381.
Salomo rex. 137.
— Annotationes in. 70.
Sanitatis Tacreni 46.
Scoppa Lucius. Grammatica. 657.
Seneca 281, 409.
— Epistolae 647.
— Tragoediae 265.
Sententiae ex variis autoribus 473.
— illustrium poetarum 461. cf. Maior.
Serapio (Ben Arabi) 279, 590.
Siculus Johannes. Antiquarum lectionum liber 41.
Silvestriana summa 504.
Silvius pharmacopola 478.
Solinus C. Julius 320.
Sortilegia 100.
Spangenberg Johannes.
— Computus ecclesiasticus 139, 199, 251.
— Dialectica 185.
— Quaestiones musices 133.
Sprenger Jacobus. Malleus maleficarum 332.
Stancar. Canones reformationis 618.
Statuta v. Decreta.
— Poloniae 376.
— Sigismundi regis 99.
— variarum provinciarum 90.
Stobnicensis Johannes. Sententiae 460.
Sturmius Johannes. Epistolae 176.
Summa Angelica. 348.
Suetonius Tranquillus 22.

Tabulae motuum 62. cf. Blanchinus.
Tabulatura 269, 509.
Tacitus Cornelius. 335.
Terentius Publ. 361.
— Excerpta 227.
— Formulae colloquiorum ex 211 cf. Cantius.
Testamentum cf. Biblia.
— — germanicum, 429, 503.
— — graecum 75.
— novum 32, 96, 516, 540, 631. cf. Erasmus.
— — argumenta 204.
Textor Bened. 606.
Theodosius, De vira Alexandri 315.
Theodoricus. Eclogae graecae 51.
Tibullus 632.
Turcicarum rerum commentarii 471.

Urbanus Bellunensis. Grammatica Graeca 593.

Valerius Maximus. 311, 333, 553, 596, 674.
Valescus de Torrento. Practica medicinae 1, 621, 624.
Vergilius P. M. 628, 639, 664, 679.
Verinus Michael. Disticha de moribus 80, 198.
Versor Johannes. De anima quaestiones 634. cf. Aristoteles.
Vesalius Andreas 318, 476
Vicellius Georgius. Formulae praecationum 488.

Vico Johannes de 642.
Victorius Benedictus.
— Consilia medicinae 591.
— De re medica 592.
Vincentius Cucullatus (de Bellovaco?) Speculum historiae 389.
Vocabularius 385, 616.
— Germanicus 411.
— Graecus 31.
Vocabularius.
— Latinus 613 cf. Murmelius. Dasipodius.
Volaterranus Jac. 605.

Warwas v. Rej.
Wróbel Wal. (Passer) Psalterium 235.

Zodiacus vitae 532.

MATERYAŁY
DO BIOGRAFII MIKOŁAJA REJA Z NAGŁOWIC,

zebrał i wydał

Dr. ZBIGNIEW KNIAZIOŁUCKI.

Na zbiór niniejszy materyałów do biografii Mikołaja Reja z Nagłowic, złożyły się wypisy czerpane wyłącznie z ksiąg sądowych ziemskich i grodzkich, w pierwszym rzędzie z archiwum krajowego Krakowskiego i Lwowskiego, obok tego z Kieleckiego, z metryki koronnej w Warszawie i po części z archiwum Lubelskiego. Z formy i treści tych papierów sądowych, a są to w przeważnej mierze akty niesporne, a więc zapisy przeróżne dobrej woli, darowizny, pożyczki hipoteczne, kontrakty kupna i sprzedaży, intercyzy ślubne i t. p. wynika, że pod względem biograficznym materyał ten, dotyczący jedynie materyalnych interesów osób występujących, nie może wcale równać się co do wagi swej i wartości ze źródłami biograficznemi pierwszorzędnemi, jak korespondencye, pamiętniki współczesne lub inne zapiski. Rola jego jest więcej pomocniczą; może przeto mieć głównie znaczenie jako źródło uzupełniające, lub prostujące fakta i szczegóły znane nam już skądinąd.

W obec niesłychanego jednak ubóstwa, a raczej zupełnego braku do biografii Mikołaja Reja źródeł kategoryi pierwszej, rośnie znaczenie i ważność tych materyałów drugorzędnych, zwłaszcza, iż są to bez wyjątku świadectwa urzędowe, których autentyczność i wiarogodność jest niewątpliwą.

Dotychczas wszystkie nasze wiadomości o żywocie Mikołaja Reja opierają się jedynie i wyłącznie na krótkiej biografii jego przyjaciela

Andrzeja Trzycieskiego i wzmiance nader nieprzychylnej ks. Wereszczyńskiego. Nie posiadaliśmy jednak żadnego kryteryum do sprawdzenia czy i o ile to, co nam te źródła podają, zasługuje na wiarę. Niniejsze materyały archiwalne, dostarczają nam podstawy nader pewnej do krytyki w tym kierunku. Po przestudyowaniu tych aktów dochodzimy łacno do wniosku, że cały zrąb faktów podanych przez Andrzeja Trzycieskiego zgodny jest z rzeczywistością, natomiast oświetlenie ich, sposób ugrupowania, uwidoczniają wyraźnie tendencyjność autora gwoli podniesienia sławy swego przyjaciela. Z drugiej strony mniemam, że akta niniejsze obalą nie wprost, ale wrażeniem jakie całość ich nam zostawia, całkowicie to, co ksiądz biskup Wereszczyński o sąsiedzie swych rodziców podaje. Z tej sylwetki żarłoka nieokrzesanego i opoja — sądzę — pozostanie jedynie szlachcic pełen animuszu i werwy życiowej, potężnej budowy ciała i niespożytych sił duchowych, który ma czas i ochotę na wszystko; lubi i nie omija sposobności, by w towarzyskiem pożyciu z bracią szlachtą pohulać i zabawić się, ale równocześnie nie zaniedbuje wcale, ani na chwilę z czujnością nieunużoną, administracyi zwiększającej się z roku na rok nieomal fortuny; który umie nie tylko nabyć, powiększyć majątek, ale posiada większą jeszcze sztukę utrzymania się przy osiągniętych korzyściach; a nadto ma jeszcze dość swobody umysłu, by w tym gwarze i ruchu obmyśleć i wykonać dzieła literackie, nie drobne, luźne broszurki — ale obszerne, rozmiarami przewyższające znacznie to, co współcześni pisali, a nadto wszystko ma czasu wolnego dość... na sprawowanie pilne urzędu poselskiego.

Nie mam wcale zamiaru, — nie jest to zresztą rzeczą krótkiej przedmowy wydawniczej — podnosić każdy nowy szczegół, który nam przynoszą te materyały. Chcę jedynie w kilku luźnych uwagach, wcale nie wyczerpujących wątku tych aktów, zwrócić uwagę na niektóre ważniejsze okoliczności.

Nigdy może i nigdzie nie decydowały związki rodzinne i stosunki towarzyskie tak bardzo o całym kierunku życia pewnej osobistości, nie wpływały tak potężnie na jej całą przyszłość jak w Polsce. Dla uzyskania przeto tego tła rodzinnego, dla odsłonięcia, o ile to rzeczą możliwą przy jednostronności i lakoniczności aktów sądowych, tych wszystkich czynników towarzyskich, majątkowych i społecznych, które były niejako predystynacyą dla naszego autora, nie ograniczyłem się jedynie na zebraniu aktów odnoszących się tylko do jego osoby, ale sięgnąłem wstecz aż do połowy XV wieku, podając w krótkich regestach, słowami aktów oryginalnych, najważniejsze dokumenty do bezpośrednich przodków Mikołaja Reja. Zadaniem przyszłego biografa Reja, korzystającego z tych materyałów, będzie wyzyskać je w całej pełni. Mnie niech wolno będzie tu tylko zaznaczyć, że akta niniejsze rzucają

wcale jasne światło na stosunki rodzinne i majątkowe najbliższych przodków Mikołaja Reja, uzupełniając zawsze i wszędzie to, czego zaledwie kilku słowami z lekka dotknął Andrzej Trzycieski, a niekiedy prostując tę lub ową niedokładność, lub pomyłkę, jaka się wkradła do jego biografii Reja, zapewne z pamięci na prędce pisanej. — Z aktów niniejszych dowiadujemy się przeto, że odłam Okrzyców, już na schyłku XIV wieku Rejami przezwanych, żyje w ziemi Krakowskiej. Szlachta to zwyczajna, ani mieniem, ani godnościami nie wznosząca się nad poziom ogólny. Niekiedy ten lub ów z nich piastuje wprawdzie jakiś urząd powiatowy, lub godność kościelną, ale żaden nie wzbija się zbyt wysoko, nie przerasta głową, dygnitarstwem lub majątkiem swych współherbowych. — Na największą uwagę zasługuje śród tych przodków dziadek naszego autora Mikołaj, który acz syn łowczego Krakowskiego, nie posiadał sam żadnego urzędu, natomiast przez ożenienie się z Barbarą Topolską, bogatą nader jedynaczką, zamordowanego przez sąsiadów Sławka z Topoli, powiększył znacznie bardzo majątek Rejów, położył podwaliny pod znaczniejszą, głośniejszą przyszłość swego rodu. Wprawdzie Bóg obdarzył pana Mikołaja w szczęśliwem z Barbarą pożyciu nader licznem potomstwem; rosło mu bowiem w domu, aż dwanaścioro dzieci — ośmiu synów, cztery córki [1]) — i fortuna jego, acz znacznie przerastała zwykłą miarę majątków średniej szlachty, nie mogła była tak licznemu potomstwu zabezpieczyć dostatniego i spokojnego bytu. Szczęśliwe jednak zrządzenie losu usunęło grożące z tej strony niebezpieczeństwo.

Właśnie podówczas, kiedy synowie Mikołaja Reja z Topoli dorastali, został arcybiskupem Lwowskim Okszyc, kanonik katedralny Krakowski, ks. Jan ze Strzelec Wątróbka. Rodzina Okszyców-Rejów nie była wprawdzie wprost spokrewnioną z Okszycami-Wątróbkami, lecz jak to wyraźnie i jasno akty nasze poświadczają, utrzymywali oni, przez cały wiek XV aż do wygaśnięcia Wątróbków, bardzo żywe i bliskie stosunki z tym magnackim rodem. Wkrótce też po objęciu rządów arcybiskupich przez księdza Jana Strzeleckiego widzimy już jednego z najstarszych synów Mikołaja Reja, Stanisława na Rusi Czerwonej. Tu w czasie niedługim, ożenił się Stanisław — bez wątpienia

[1]) Szlachta ówczesna wogóle była nader płodną. W księgach z końca XV w. a pierwszej połowy XVI w. spotykamy kilkadziesiąt rodów szlacheckich województwa Krakowskiego, gdzie w każdym niemal domu było 5-6 synów; bardzo często 6-10 rodzeństwa żyło pod jednym dachem, a nierzadko liczba dzieci dorosłych przewyższała cyfrę 10. Ta płodność, mniemam, była jedną z walnych przyczyn emigracyi dobrowolnej, ale ciągłej i statecznej na Ruś, gdzie się otwierały widoki zdobycia sobie bytu lepszego, czy to służbą rycerską na kresach, czy to w pracy około roli.

za wpływem swego możnego protektora — z Anną córką Jana z Nienczyna[1]) Buczackiego, a więc córką rodu jeżeli nie najgłośniejszego, to może najbardziej zasłużonego w dziejach cywilizacyi Rusi Czerwonej. To ożenienie wprowadziło ojca naszego autora odrazu w koło najwybitniejszych rodów szlachty Polskiej Czerwonoruskiej, spokrewniając go z Jazłowieckimi, Skarbkami, Dzieduszyckiemi, Herburtami i innymi głośnych nazwisk na tych kresach. Rody te stały na Rusi na straży cywilizacyi Polskiej, szerzyły katolicyzm, odpierały napady Tatarskie, a zdobywając co rok mieczem i pługiem nowe obszary pod zasiew wyższej kultury, nierzadko śmiercią lub niewolą ciężką w jasyrze Tatarskim pieczętowały posłannictwo swe dziejowe. Wszak nawet z najbliższego koła rodzinnego Stanisława Reja porwali Tatarzy siostrę jego żony Helenę Skarbkową wraz z synem! — W takiem otoczeniu, śród takich warunków bytu, żył Stanisław na Rusi. Pierwsza żona odumarła go po latach niewielu, pozostawiając mężowi niedorosłą dziatwę, a mianowicie dwóch synów Jakóba i Andrzeja i trzy córki. Z tego samego koła zaprzyjaźnionych z sobą i rozlicznymi węzłami krewieństwa złączonych rodów, pojął Stanisław drugą małżonkę, Barbarę, wdowę po Janie Żórawińskim, który zginął najprawdopodobniej w czasie wyprawy Jana Olbrachta w r. 1497 śród klęski Bukowińskiej. Barbara Żórawińska była też matką autora naszego, który przyszedł na świat w Żórawnie, majątku macierzystym w r. 1505, w tem otoczeniu rycersko-rolniczem, które kilką słowami staraliśmy się powyżej scharakteryzować. Tak więc akty nasze wyjaśniają dokładniej cały ten epizod przesiedlenia się Rejów na Ruś; oraz podają liczniejsze szczegóły z życia ojca naszego autora, niż dotychczas wiedzieliśmy z krótkiej wzmianki A. Trzycieskiego w znanej biografii Mikołaja Reja.

Podobnie jak o stosunkach Stanisława Reja, ojca naszego autora, podają nam akty niniejsze wcale szczegółowy obraz stosunków familijnych pozostałych w Krakowskiem województwie, stryjów, ciotek i innych krewnych bliższych autora. O stosunkach tych zgoła dotychczas nic nam nie było wiadomem. A ważna to strona w biografii Mikołaja Reja, bo losy osób tych wpływają pośrednio na osobę i losy naszego autora. Z genealogii (ułożonej na podstawie aktów naszych a umieszczonej w dodatku) jako też treści aktów niniejszych, dowiadujemy się, że z bardzo licznej rodziny Stanisława Reja, bo z jedynastu rodzeństwa, już w r. 1513 nie żyje nikt prócz ojca naszego autora, Stanisława i brata jego Piotra. Cała przeto fortuna Rejów, powiększona wielekroć rodzinnym majątkiem Barbary Topolskiej z Topoli, i jej nadzwyczajną

[1]) Dziś Niemczyn niedaleko Rohatyna i Halicza, a w bliskości całego pasu dóbr arcybiskupstwa Lwowskiego.

ruchliwością i talentem gospodarczym, jaki rozwija i okazuje w czasie długoletniego swego wdowieństwa, rozbita na części przez jakiś czas, — przez czas względnie krótki, bo mało co nad 30 lat dłuższy, — wraca zwolna, skupia się ostatecznie w rękach obu braci Stanisława i bezżennego a młodszego Piotra. W ten sposób otwierają się kilkuletniemu podówczas (r. 1513) jedynakowi Stanisława Reja z drugiego małżeństwa (bo tylko z tem ograniczeniem, że był jedynym synem z drugiego małżeństwa można przyznać słuszność Trzycieskiemu) nader świetne widoki na przyszłość pod względem majątkowym; a to tem świetniejsze, że — jak nas pouczają nasze akty — również i starsze z pierwszego małżeństwa przyrodnie rodzeństwo Mikołaja, osiedlone na Rusi, wymiera bardzo szybko.

Aktów powyżej omawianych — a odnoszących się do bezpośrednich antenatów Mikołaja Reja — przechowuje się w księgach grodu i ziemi Krakowskiej bardzo znaczna ilość. Drukiem wszystkie ogłaszać znaczyłoby w dwójnasób powiększać rozmiary niniejszego wydawnictwa; ograniczyłem się przeto do podania jedynie najważniejszych, a i te tylko w wyciągach dosłownych z opuszczeniem wszystkich ustępów mniej ważnych lub czysto formalnej natury. W dodatku zaś podaję spis pominiętych zapisek, z oznaczeniem roku, księgi i stronicy, dla ułatwienia ewentualnie poszukiwań tym, którzyby pragnęli zapoznać się z szczegółową ich treścią.

Z osobistością samego Mikołaja Reja spotykamy się w aktach archiwalnych dopiero z początkiem roku 1529, a więc z chwilą kiedy był już pełnoletnim i mógł działać wedle własnego, swobodnego uznania. Od tego roku aż po koniec żywota a więc do r. 1569 występuje Mikołaj Rej nader często w aktach sądowych, tak grodzkich jak ziemskich, to jako powód, to jako pozwany w sprawach bardzo licznych a przeróżnej natury i wagi; staje się niejako stałą figurą na widowni sądowej, która dopiero ze śmiercią znika z tej sceny. Ta bezustanna styczność z sądami tłumaczy też nam, skąd Rej, nie będąc nigdy urzędnikiem, nie studyując teoryi, posiadł tak dokładną znajomość prawa Polskiego, a raczej praktyki prawnej i postępowania sądowego, jaka widnieje z wielu ustępów dzieł jego. Tylko na podstawie autopsyi i częstego doświadczenia osobistego, mógł nasz autor kreślić takie iście flamandzkie obrazki z życia sądowego, jak ów w »Wizerunku żywota poczciwego człowieka« w »Przemowie do Polaka« w »Apoftegmatach« Taka tam precyzya w opracowaniu szczegółów wzorowanych pilnie na rzeczywistości, taka finezya — może nawet nieświadoma siebie — w rozkładzie światła i cieniów, tyle prawdy w obserwacyi, że czytając te ustępy, zda się nam widzieć Reja, jak stoi nieco na uboczu z plikiem pozwów w rękach i przypatruje się z ciekawością, z wyrazem

lekkiej ironii na twarzy różnobarwnej ciżbie tłoczącej się w izbie sądowej!

Co było powodem tej potrzeby u Reja szukania ciągle pomocy sądowej? Na pierwszy rzut oka możnaby mniemać z wszelkimi pozorami sądu nader ugruntowanego, że na te tory pchnęła go jakaś niezdrowa gorączka ruchu, pewna awanturniczość temperamentu lub wrodzona żyłka do pieniactwa. Po bliższem jednak rozpatrzeniu się we wszystkich tych sprawach, przychodzimy do wniosków wcale odmiennych — a jak mniemam — bardziej zgodnych z rzeczywistością i z właściwościami psychicznemi tej tak hojnie od natury uposażonej indywidualności. Rej był umysłem na wskróś praktycznym, a przytem usposobienia bardzo czynnego, ruchliwego. Odziedziczywszy wcale znaczny majątek ziemski, jako dobry gospodarz, pomysłowy administrator, starał się fortunę swoję ciągle zwiększać, już to przez zakupno nowych wsi i miasteczek, już też przez zamianę dawnych posiadłości na inne, (dowiadujemy się tego wszystkiego z aktów) dla zaokrąglenia i skupienia, tak bardzo ważnego w gospodarstwie rolnem, swych folwarków. Czynność ta trwa przez całe życie Mikołaja Reja. Z równą energią jak w młodości, w pierwszych latach swego działania samoistnego, tak i w ostatnich dniach żywota swego zajmuje się myślą o tem, wprowadzając ją z wielką zręcznością — a może też i szczęściem — w życie. Stąd cały długi szereg transakcyj przeróżnych, stąd konieczna potrzeba częstego zetknięcia się z sądem. Z nową wioską nabywa się często też proces, nierzadko wiele procesów. Stąd nowa konieczność stawania przed sądem, a więc i nowy szereg aktów, w których nasz Mikołaj Rej występuje w charakterze na przemian, to pozywającego to pozwanego. — Pieniactwa jednak w tem, jakiejś chętki procesowania się dla miłości procesu lub dokuczenia sąsiadowi ani śladu. Same to, — jeżeli wolno mi się tak wyrazić — niewinne procesy, to o kopce graniczne, to o jakąś przeoraną miedzę lub zburzoną groblę na stawie, to o niezapłacenie zaległego czynszu.

Procesu jakiegoś, któryby rzucał cień na charakter Mikołaja Reja, w całym tym tak licznym poczcie różnorodnych aktów, nie spotykamy ani razu. Przeciwnie sądzę, że kilkanaście aktów świadczy wręcz nader pochlebnie o naszym autorze. Mam na myśli działalność jego jako opiekuna małoletnich synowców i synowic. Gospodarząc w ich imieniu, porządkując ich interesa, nie naraża się nigdy na żaden zarzut ze strony swych pupilów po dojściu ich do pełnoletności. Nigdzie nawet jednej nie spotykamy skargi, jednego nawet echa jakiejś niechęci, niesnasek, o które w rodzinie szeroko rozrodzonej, przy różnorodnych, nieraz bardzo powikłanych sprawach majątkowych, tak bardzo nie trudno! Snać był uczciwym człowiekiem, ten opiekun osieroconych krewniaków, kiedy czynności jego opiekuńcze nie zrodziły

żadnych, choćby drobnych nieporozumień! Że miał szczególny dar jednania sobie ludzi, wiemy ze wzmianki u Trzycieskiego i potwierdzają to dosadnie niektóre akty z niniejszego zbioru, jak na przykład między innymi darowizna dość znacznych obszarów ziemi nad rzeką Nidą, około wsi Rąbiechowa na rzecz jego przez Hieronima Szafrańca z Pieskowej Skały, starostę Chęcińskiego:

»Nicolao Rey, *amico suo charissimo* — przytaczamy dosłownie z aktu — »de libera sua gratia, non more venditionis, nec alicuius »debiti, sed *ex sincero amore* erga ipsum Nicolaum... dono amicabilis »donationis... (w r. 1544).«

Nie można przeto, żadną miarą kuć zarzutów jakichkolwiek przeciw naszemu autorowi z tego, że tyle spraw jego i tak często i przez tak długi lat szereg przed forum sądowem się rozgrywa. Powodów tego — sądzimy — szukać nam należy, jeżeli nie jedynie, to głównie w jego ruchliwej czynności gospodarczej i rzutkości w interesach finansowych. Napotykamy wprawdzie i akty innej kategoryi, jak procesy z klasztorami i duchowieństwem o zatrzymanie dziesięcin i niepłacenie czynszów wyderkafowych kościołom; są i klątwy kościelne na Reja z tych powodów, ale któż z obozu akatolickiego procesów takich nie miał? Wszakże nawet i katolicy prawowierni nie rzadko wzbraniali się uiszczać tych należytości kościołowi w imię wolności szlacheckich!...

Jest jednak jeden proces nader charakterystyczny, istny biały kruk śród procesów XVI wieku, który acz sam w sobie małej wagi, zda się świadczyć przeciw naszemu autorowi, a mówić o jego porywczej krewkości, o skłonności w rzeczy samej do... pieniactwa. Jest to proces o... książkę. Jan Koścień z Wiwli pozywa Jana Włodzisławskiego o zwrot wypożyczonej książki pod tytułem: »*Croinica mundi cum figuris,*« którą Koznowi[1]) pożyczył zięć jego Mikołaj Rej, pociągający go również z powodu nieoddania jej przed forum sądu ziemskiego!... Proces o książkę między bliskimi krewnymi, bo i Włodzisławski jest w powinowactwie z Rejem, to zawsze coś z czem nie do twarzy członkom stanu rycerskiego. Nie znamy jednak bliższych okoliczności, poprzedzających proces, więc niewyrokujemy... Zaznaczamy tylko fakt sam.

Tych kilka spostrzeżeń, nasuwających się zresztą, jak mniemam, każdemu mimowolnie przy wertowaniu aktów naszych, niech posłuży za wskazówkę, co i w jakim kierunku nowego nam przynoszą, czy i o ile przyczyniają się do poznania bliższego Mikołaja Reja jako człowieka, czy i o ile powiększają zasób dotychczasowy materyału faktycznego do jego biografii.

---

[1]) Koścień ma w polszczyźnie naszych aktów w drugim przypadku Kozna, w trzecim Koznowi, w liczbie mnogiej Koznowie itd.

Już na samym wstępie uwag niniejszych zdefiniowałem zbiór aktów tych, jako źródło drugorzędnej wartości pod względem biograficznym; jako materyał, którego przeznaczeniem głównem uzupełniać to co skądinąd nam wiadomem; sprawdzać fakta zewnętrzne, pomniejsze, a w innym razie prostować je. Podnoszę to z naciskiem na tem miejscu raz jeszcze z obowiązku wydawcy. Zawiódłby się bowiem bardzo ten, ktoby sądził, iż w aktach tych znajdzie obfitość rysów odtwarzających dokładnie cały moralny wizerunek tej z pewnością niezwykłej, a taką pełnią życia wrącej indywidualności; że przy ich pomocy rozjaśnią się wszystkie zagadki życia i wypełni obraz działalności obywatelskiej i społecznej Mikołaja Reja. Tak nie jest i nie zdziwi też to wcale obznajomionych bliżej z aktami sądowymi naszych staropolskich grodów i ziemstw. Rezultaty zbioru niniejszego z natury rzeczy skromniejsze.

Przedewszystkiem jako akty urzędowe, niepodejrzanej autentyczności, a zaopatrzone zawsze w dokładną datę, stwarzają nam trwałą i niewruszoną podstawę do ustalenia chronologii w biografii Mikołaja Reja, a to począwszy od roku jego urodzenia, aż do śmierci. Przy pomocy tego co już wiemy, można też niewątpliwie dziś już stwierdzić jako pewnik, iż autor nasz urodził się we wtorek w dniu 5 lutego roku 1505. Tak samo da się ustalić stanowczo rok jego śmierci. Jest nim rok 1569. Dnia nie da się tak dokładnie oznaczyć, ale natomiast możemy w przybliżeniu skonstatować miesiąc śmierci. W połowie bowiem września r. 1569 występuje Mikołaj Rej przez swego pełnomocnika jeszcze przed sądem, a z połowy października datuje mandat królewski nakazujący synom ś. p. Mikołaja, by dopuścili urzędnika królewskiego do intromisyi na królewszczyzny, które ojciec ich dożywotnio posiadał z nadania króla. Wahanie przeto całe daty dnia śmierci wynosi niespełna miesiąc.

Jak w powyższych datach, tak i przez całe życie naszego autora, posiadamy w datach aktów niniejszych, doskonałą nić przewodnią chronologiczną. I tak ze wzmianki pobieżnej Andrzeja Trzycieskiego możnaby wnioskować, iż ojciec Mikołaja Reja, Stanisław, odumarł syna swego nader wcześnie, że umierając osierocał go chłopięciem niedojrzałem. Tymczasem z aktów dowiadujemy się, że Stanisław Rej żył jeszcze w r. 1528, w tym bowiem roku występuje jeszcze przed sądem wraz z bratem swym młodszym Piotrem (nie jak zawsze mylnie twierdzą starszym). W początkach zaś r. 1529 w akcie zeznanym przez samego Mikołaja Reja, wspomnianym jest ojciec jako »olim Stanislaus,« a więc już jako nieżyjący. Śmierć przeto ojca naszego Mikołaja nastąpiła w czasie kiedy był, wprawdzie bardzo młodym, liczył bowiem lat 24, ale zawsze już dojrzałym, pełnoletnim człowiekiem.

Podobnie i inne ważniejsze daty z życia naszego autora dadzą

się wydobyć, ustalić na podstawie aktów tych, jak na przykład czas pobytu na dworze Tenczyńskich, rok ożenienia się i t. d. A że akty nasze zeznawane przez Mikołaja Reja przed różnymi sądami to Krakowskim, to Chęcińskim, to Chełmskim, podają naturalnie obok daty, także i miejsce zdziałania aktu, nietrudno przeto, za przewodem wskazówek poczerpniętych z nich w tym kierunku, oznaczyć także gdzie nasz autor w tym lub owym okresie głównie przebywał, słowem, możemy z łatwością ułożyć dokładne, że się tak wyrażę, *itinerarjum* żywota Mikołaja Reja. To jedna wcale niepodrzędnej wagi dla każdej biografii zdobycz z naszych aktów.

Drugą zdobyczą nową, to dokładny obraz całej działalności Mikołaja Reja gospodarczej, jako właściciela wiejskiego znacznych obszarów ziemi w różnych stronach rzeczypospolitej. Od chwili kiedy autor nasz jako młody człowiek osiada w swym ojczystym majątku w Topoli, — stądteż w pierwszej połowie życia zwie się on sam stale i zwą go inni Mikołajem z Topoli — i kiedy rozpoczyna na własną rękę gospodarzyć, aż do schyłku żywota możemy śledzić niemal krok za krokiem wszystkie jego w tej mierze przedsięwzięte kroki, wszystkie usiłowania i trudy; klęski i powodzenia. W tym kierunku akty niniejsze są nader bogate w liczne, pouczające i wcale ważne szczegóły; dozwalają nam one nie tylko przypatrywać się wzrostowi majątku jego, przeglądać niejako karta za kartą budżet jego dochodów i wydatków, ale umożliwiają nawet wniknąć poniekąd w sam system jego gospodarstwa, poznać i kontrolować jego w tej mierze pomysły, ruchliwość i talent administracyjny. Nadto z kilku aktów tej kategoryi możemy zaczerpnąć wiadomości o stosunku Reja do poddanych, pracujących na jego roli, rozglądnąć się w warunkach i przepisach układanych przez naszego autora, dla przyszłych osadników w nowo założonych przez niego osadach.

Trzecim ważnym momentem biograficznym, który zawdzięczamy omawianym aktom, to wyjaśnienie nader dokładne stosunków jego familijnych. Począwszy od pradziada aż do dzieci jego, mamy przed sobą nieprzerwany łańcuch genealogiczny kilku pokoleń. Widzimy stopień ich pokrewieństwa wzajem między sobą i do naszego autora; dowiadujemy się kiedy żyli i kiedy schodzą z tego świata, co i gdzie posiadali i kto po nich odziedziczył majątek.

Obok tego zaznajamiają nas akty nasze również z całym szeregiem wybitnych i mniej znanych osobistości, z czego łatwo powziąć nie złe wyobrażenie o stosunkach przyjacielskich i sąsiedzkich naszego autora; o poziomie jego towarzyskich wymagań i przyzwyczajeń, zazwyczaj tak trafnie charakteryzujących człowieka.

Nie chcąc już w przedmowie niniejszej, czysto instruktywnej dawać opracowania całego materyału ograniczam się z umysłu do tych po-

bieżnych napomknień i ogólnych wskazówek. Wystarczają one, mniemam, do wyrobienia sobie sądu o naturze i wartości całego niniejszego zbioru.

Kilkanaście aktów, wchodzących do niniejszego zbioru, mianowicie z archiwum krajowego Lwowskiego ogłosił w wyciągach p. Stanisław Ptaszycki w swej cennej rozprawie po rosyjsku p. t. »Nikołaj Rej polskij pisatel XVI w.« Petersburg r. 1883. Pięć zaś dokumentów z archiwum Kieleckiego wydrukował p. Rybarski w Ateneum r. 1880 (III str. 371 — 389) niestety w tłumaczeniu polskiem. Z małemi przeto wyjątkami wychodzą akty obecnego zbioru po raz pierwszy w druku. W dodatku umieszczam dla dokładności szczegółowy spis ksiąg z których korzystałem, oraz podaję archiwum w którem księgi te przechowują się.

Co do metody wydania aktów tych, to trzymałem się zasad wypowiedzianych w rozprawie prof. Dra W. Zakrzewskiego »Jak należy wydawać akta po r. 1505.« Większą, przeważną część aktów podaję przeto w formie regestów, zawsze jednak słowami oryginału, pomijając ustępy czysto formalne, lub dla treści aktu mniej ważne, albo wcale obojętne. Miejsca opuszczone oznaczam punktami. Jedynie przy aktach ważniejszych, czy to ze względu na samego Mikołaja Reja, czy też z innych powodów odstępuję od tego, podając w druku dokument w całej rozciągłości. Na czele każdej zapiski umieściłem miejsce i datę zdziałania aktu, a u spodu tom i stronicę księgi, z której akt ów wyjąłem. Nadto każdy akt opatrzony numerem bieżącym. Indeks umieszczony po tekście aktów zawiera spis wszystkich osób i miejscowości wymienionych w niniejszym zbiorze.

Przy tej sposobności składam najserdeczniejszą podziękę W. Panu prof. Dr. Adolfowi Pawińskiemu za uprzejmość, z jaką raczył na moję prośbę nadesłać mi wypisy z metryki koronnej w Warszawie, zaś WPanu Saturninowi Kwiatkowskiemu za podjęcie się skopijowania dotyczących aktów z archiwum krajowego Lwowskiego.

1. Actum in Książ f. 2. ante fest. s. Margarethae a. 1446 (d. 11 Julii).

Johannes Rey de Schumszco, venator Cracoviensis[1]) centum viginti marcas com. pec. mon. Crac. ad festum s. Nicolai proximum Nicolao Kulya de Woyczechowice soluturum se obligavit. Et si ad festum praefixum non solverit, tunc idem d. Johannes in totas hereditates suas, videlicet in Zyrniki et in Brzezno, in terra Sandomiriensi sitas... die tertia post ipsum festum sibi Nicolao intromissionem dare debebit in obligationem tenendum... ad plenam... exemptionem...

(Act. ter. Książ. lib. VII pag. 144).

2. Actum in Książ fe. 2. in crastino domin. Reminiscere a. 1447 (d. 6 Martii).

Nicolaus de Golcza ducentas dotis et ducentas pro dotalicio marcas com. pec. mon. Cracov... super medietate omnium bonorum hereditariorum suorum ibidem in Golcza, in Kappa, in Rzerzuszno et in Klucze... d. Annae consorti suae, filiae g. d. Johannis Rey de Schumsczo in totum dedit...

(Act. terr. Książ. lib. VII p. 195).

3. Actum et datum ut supra.

Johannes Rey de Sumsko, venator terrae Cracoviensis duas villas in terra Sandomiriensi sitas, videlicet Zirnyky et Brzeszno... in ducentas marcas com. pec. d. Hedvigi consorti Stanislai Widawski... obligavit tenendas... a festo nativitatis Christi... ad aliud festum usque ad plenam... exemptionem...

(Act. terr. Książ. lib. VII p. 199).

---

[1]) Występuje jako łowczy Krak. już w roku 1440. Patrz w dodatku 1.

4. Actum Cracoviae in curia reg. Pol. f. 3. post dominicam Invocavit a. 1458. (d. 21 Februarii).

N. d. Barbara, consors n. Nicolai Rey Schumsko per iuramentum sex testium totas hereditates seu villas videlicet Krzeschlawicze, Mirzen, Kwapinka, Sirakow et partem hereditatis in Gruschow, prout per ipsam d. Barbaram dicebatur, post patrem suum olim Slavecz per d. Hedvigim consortem n. Andreae Trzewlinski violenter occupasse, et se in easdem intromisisse, super ipsa Hedvigi iure et iudicialiter aquisivit. Praefatus vero Andreas Trzewliński, maritus eiusdem Hedvigis cum procuratorio ex parte ipsius Hedvigis eosdem testes iurare admisit et iuramentum ab eisdem testibus suscepit.

(Copiae act. terr. in curia Crac. lib. X p. 281).[1])

5. Actum Cracoviae in curia reg. Pol. f. 4. post dominicam Iudica a. 1459. (d. 14 Martii).

De mandato dd. Johannis Rokosch iudicis et Nicolai de Czarnoczin subiudicis, Johannis Galka de Miedzwiedz, tanquam commisariis huius causae per d. Casimirum D. g. regem Poloniae... facta est... concordia et compositio per dd. ut supra descriptos, tanquam ex utraque parte videlicet, inter gg. dd. Barbaram uxorem Nicolai Rey de Schumko ex una, et Hedvigim uxorem Andreae Trzewlinski ex altera partibus, arbitros et compositores pro bonis hereditariis videlicet, Krzeslawicze, Mirzen, Kwapinka et pro medietate in Sirakow et in Grussow olim Slavecz patris ipsius Barbarae in hunc modum, quod praefatus Nicolaus Rey... pro... Barbara uxore sua, et Andreas Trzewlinski similiter pro Hedvigi... uxore, unus alteri pro eisdem uxoribus suis sub duobus millibus marcarum submiserunt [*se*] et coram eisdem arbitris manu stipulata compromiserunt, quod quilibet eorum suam uxorem ad terminos proximos terrestres huc in Cracovia debent adducere, quae dominae omnes terminos tam in actis terrestribus quam... regalibus... pro eisdem bonis... debent mortificare...

Etiam eadem d. Hedvigis sub eadem fideiussoria mariti sui nunc coram iudicio sibi Barbarae... dictas villas in totum... resignavit... et iam sibi per ministerialem... intromissionem dedit...

Ratione cuius concordiae g. d. Johannes Rey venator Cracoviensis

---

[1]) Kopie te urzędowe sporządzono w XVII w. Uzupełniają one często jak n. p. tu braki w księgach oryginalnych.

et Nicolaus filius suus ambo manu coniuncta... triginta marcas pec. ad festum s. Martini proximum n. Andreae Trzewlinski soluturos se obligaverunt, et si ad secundum festum non solverint... extunc totidem damni sibi Andreae succumbent ad solvendum.....

(Copiae act. terr. in curia Crac. lib. X p. 286 — 287).

6. Actum in Proszovice f. 5. prox. post dominicam Invocavit a. 1460 (d. 6 Martii.)

Barbara uxor Nicolai Rey filia Slavecz recognovit, quia sibi Johannes de Rudno pro capite patris sui Slawyecz satisfecit, pro quo capite ipsum Johannem neque successores ipsius unquam debet impedire in eternum.

(Acta terr. Prosz. lib. VIII. p. 34 — 35).

7. Actum in Proszovice f. 5. prox. post dominicam Invocavit a. 1460 (d. 6 Martii).

G. Johannes Rey de Schumsko venator terrae Cracoviensis viginti marcas com. pec. mon. Crac. num. Pol. consueti pro debito puerorum Nicolai Goleczsky ad festum nativitatis Christi proximum Clementi de Antiqua Oleschno obligavit se soluturum. Et si ad festum praedictum non solverit, extunc idem Clemens in terminis primis post eundem festum... in poenis suis XV et iudicio XV absque qualibet citatione potens erit ipsum Johannem condemnare usque ad plenariam solutionem ipsarum viginti marcarum nulla obligatione, expeditione ipsum evadendo, districtu a quo recedit sub ammissione suae causae. [1])

(Acta terr. Prosz. lib. VIII p. 35.)

. Actum in Proszovi ce f. 6. in crastino s. Corporis Christi a. 1462 (d. 18 Junii).

Nicolaus de Thopola et Martinus Birowo de Przibinicze... manu coniuncta fideiusserunt pro fratribus et sororibus Johannis, filii Petri

[1]) Zapiska przekreślona z tem.: Clemens delere fecit, quia sibi pro omnibus satisfactum est.

Campsky, quocunque nomine vocitentur, quod ipsi fratres et sorores... ..... strenuum Paulum Przeczlawsky pro pecuniis et lucris patris eorum Petri Campsky, pro quibus praefatus Johannes ipsum Paulum traxit ad ius, si quae sunt vel fuerunt, non debebunt impedire, sive lucrabitur easdem idem Johannes in eodem Paulo Przeczlawsky, sive perdèt, sub vadio quadringentarum marcarum. Si impedirent, extunc ipsi fideiussoses quadringentas marcas vadii sibi Paulo Przeczlawsky succumbent ad solvendum, pro quibus hic tenentur respondere a colloquiis recedendo.

(Acta terr. Prosz, lib. VIII. p. 145).

9. Actum in Proszovice f. 4 post fest. Conductus Paschae a. 1463 (d. 21 Aprilis).

Nicolaus Rey deThopolya et d. Barbara uxor eiusdem... tredecim marcas pec. com. mon. et num. Crac. Pol. consueti census annui in hominibus possessis ipsorum in Thopolya Elizabeth de Seyczechovicze, relictae Cozegorsky, seu consorti Nawoyowsky in vim reemptionis ad vitam eiusdem Elizabeth pro ducentis florenis Hungaricalibus auri puri, iusti ponderis in totum vendiderunt... Tali conditione interposita, quod postquam ipsa Elizabeth diem solverit universae carnis, extunc ipse Nicolaus Rey et Barbara uxor eius... habebunt facultatem plenariam redimendi dictum censum eisdem ducentis florenis... [1])

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 174).

10. Actum in Proszovice f. 4. post fest. s. Andreae a. 1463. (d. 1. Decembris).

Barbara uxor d. Nicolai Rey de Thopola cum eodem... marito suo totam villam Slanovicze cum omni iure... d. Elizabeth de Seyczechovicze, relictae Cozegorsky, seu consorti Nawoyowsky in ducentis florenis Hungaricalibus auri puri, iusti ponderis in totum obligaverunt et intromissionem dederunt tenere... [*eandem villam*] modo obligatorio.. usque ad exemptionem...

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 186).

[1]) Zapiska przekreślona z dodatkiem: non valuit, ideo partes delere fecerunt.

11. Actum Cracoviae f. 3 post dominicam Invocavit a. 1464 (d. 21 Februarii).

Barbara de Thopolia, uxor d. Nicolai Rey de Schumpsko, totas hereditates sive villas Mirzen, Kwapinka et partem hereditatis in Gruschov suas... pro ducentis minus quinque marcis com. pec. mon. Crac. num. Pol. cons. Nicolao Krzesch et ipsius posteris... in vim reemptionis a festo nativitatis Domini proxime lapso ad tres annos in totum vendidit... tali conditione interposita, quod si aliquo horum trium annorum restituerit sibi Nicolao Krzesch quondam de Slupow ducentas minus quinque marcas, extunc tenebibur eadem bona praedicta sibi d. Barbarae resignare. Si... non restituerit extunc ipse Nicolaus... dicta bona... perpetualiter obtinebit....

(Copiae act. terr. Crac. lib. V p. 683).

12. Actum in Proszovice f. 6 post dominicam Invocavit a. 1464 (d. 24 Februarii).

Nicolaus de Thopolya et Barbara uxor eius Nicolaum, Petrum, Johannem, Andream et Zegotham, fratres de Marcinovicze, alias de Seyczechovicze... iudicialiter evaserunt pro eo, quia vos accepistis pecunias ducentos florenos Hungaricales auri puri, iusti ponderis ab Elizabeth, relicta Cozegorsky de Seczechovicze, amita ipsorum germana et deputastis sibi pro eis vi reemptionis et vendidistis tredecim marcas census annui in hominibus possessis in Topolya; et ipsi ad ipsos ducentos florenos recipiendos sunt propinquiores... et vos non vultis eis dare et restituere eosdem florenos, in quo dampnificastis ipsos in totidem. Et hoc ideo evaserunt, quia in actis est inventa obligatio villae Slanovice sibi Elizabeth per Nicolaum et Barbaram et venditio census inventa est mortificata et deleta, quia partibus non valuit et post obligatio inscripta.

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 241).

13. Actum in Proszowice f. 5 ante fest. s. Georgii a. 1464 (d. 19 Aprilis).

Petrus ministerialis est de iure datus nn. Petro, Nicolao, Johanni et Andreae et Zegothae de Marcinovicze ad interdicendum pecuniarum apud Barbaram, filiam Slavecz de Thopola, uxorem Rey de ibidem ducentos florenos, ut nemini extradentur.

(Act. terr. Prosz. lib. VIII p. 263).

14. Actum in Proszovice f. 6 in crastino Corporis Christi. a. 1464 (d. 1 Junii).

Veniens n. Nicolaus Thopolsky alias Rey de Naglovicze recognovit, quia n. Stanislaus Pyotrkowski de Przibinicze quinquaginta florenos Hungaricales debiti olim Martini Birowo de Przibinicze exsolvit n. Barbarae ipsius uxori, quare ipsa Barbara in ipso Stanislao Pyotrkowsky in colloquio proxime Cracoviae praeterito est collocuta. Ideo de eisdem quinquaginta florenis liberum misit et pro... sua uxore fideiubet, quod ipsum Stanislaum Pyotrowsky in perpetuum amovere non debet pro dictis quinquaginta flor. et neque Johannem Stoyowski impedire debet quantum ad ipsius partem.

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 267).

15. Actum in Proszowice f. 6. in crastino Corporis Christi a. 1464 (d. 1 Junii).

Veniens n. Stanislaus Pyotrkowski de Przibinicze recognovit et se soluturum inscripsit viginti florenos Hungaricales auri puri et iusti ponderis certi debiti... a festo s. Johannis Bap. proximo per annum n. Nicolao Rey de Naglovicze. Si non solverit, extunc in singulis terminis terrestribus post hoc... festum... potens erit ipsum in poena XV sibi et iudicio XV sine concitatione condemnare usque ad integram ex solutionem [*praefatae*] summae...

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 267)

16. Actum in castro Priemisliensi f. 3. post fest. Epiphaniarum a. 1465 (d. 8 Januarii).

Terminum (hodiernum) inter nn. Katherinam de Mislathicze actricem... et Johannem Reyo de ibidem reum partes... (transponunt) ad duas septimanas...

(Acta castr. Prem. ind. lib. I. p. 137).

17. Actum in castro Premisliensi sabbato ante domin. Reminiscere a. 1465 (d. 9 Martii).

N. Johannes Reyo luet poenam sex scotorum... quam iudicium decrevit n. Katherinae de Mislathicze .. et iudicio totidem.

(Acta castr. Prem. ind. lib. I. p. 160).

18. Actum in Proszovice f. 5 infra octavas Epiphaniarum a. 1465 (d. 10 Januarii).

Johannes Rey de Schumsko venator Cracoviensis recognovit, quia sibi m. Johannes de Thanczin castellanus Cracoviensis cautionis fideiussoriae pro olim g. Andrea de Thanczin fratre germano satisfecit et inscriptionem ipsius fideiussoriae eiusdem mortificavit...

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 304).

19. Actum in Książ f. 2. post octavas Epiphaniarum a. 1465 (d. 14 Januarii).

Johannes Rey de Schumsko tanquam principalis et nn. Jacobus de Myechovicze et Stanislaus de Naszyąchovice tanquam fideiussores, nonaginta marcas com. pec. mon. Crac. num. Pol. cons. a festo nativitatis Christi proxime lapso per duos annos n. Nyemyerzae de Lubyeczka Vola soluturi se obligaverunt. Quod si ad hoc tempus non solverint, extunc ipsi fideiussores n. Jacobus Myechouiczsky in hominibus

suis possessis et collocatis laneis, quattuor cum media marcas singulis annis censuantibus, et n. Stanislaus Nąszyąchowsky etiam in hominibus suis possessis, quattuor cum media marcas singulis annis censuantibus n. Neymyerza... nunc, prout extunc dederunt intromisionem... tenendum modo obligatorio... usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Książ. lib. X. p. 83).

20. Actum in Proszovice f. 5 in festo s. Marci a. 1465 (d. 25 April.).

Barbara, filia olim Slawyecz de Thopola, uxor n. Nicolai Rey recognovit, quia citationes et terminos ratione viginti septem florenorum et invasione domus violenta per n. olim Martinum Birowo n. Stanislaum Koth liberum misit.

(Act. terr. Prosz. lib. VIII. p. 336).

21. Actum in Halicz f. 2. ante fes. s. Georgii a. 1466 (d. 21 Aprilis).

... G. Johannes alias Rey de Schumsko... recognovit, quia n. Mathiae Luboczsky, alias de Gawronyow villam suam... Bucznyowkam Minorem et Inferiorem inscribit... in quadraginta marcis pec. com. num. Pol., in quamlibet marcam quadraginta et octo grossos Pol. computando...

Actum et datum in Trembowla feria secunda... ante festum s. Laurentii a. D. MCCCCLXIV.

(Acta terr. Halic. lib. II. p. 518 — 520).

22. Actum in Zarnowyecz f. 2. infra octavas Corporis Christi a. 1466 (d. 9 Junii).

Johannes de Carszy et Neymyerza de Vola fideiussores pro n. Johanne Rey de Schumsko quadraginta marcas pec. com. num. Pol. consueti a festo nativitatis Christi proxime venturo ad aliud festum...

n. Jacobo de Jemelnicza soluturos se obligaverunt... Quod si ad tempus praefixum non solverint, extunc ipse Johannes Carsky in medietatem bonorum suorum in Grodzina, et Nyemyerza in medietatem Vola... iam nunc, prout extunc dederunt intromissionem... tenere modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad aliud festum eiusdem usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Książ. lib. X. p. 112).

23. Actum Cracoviae f. 4 post dominicam Reminiscere a. 1468 (d. 16 Martii).

M. d. Stanislaus Wantrobka de Strzelce castellanus Sandecensis recognovit, quia villam Miodary tenutae suae iuxta litteras de super habitas cum omni iure... nihil... excludendo, solum lanei Pronobyssowski et Piechoczynski nuncupati excepto, n. Johanni Rey de Schumsko in centum marcis pec. com. num. Pol. cons. obligavit tenere modo obligatorio... usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Crac. cop. lib. V. p. 326 — 327).

24. Actum in castro Crac. f. 3 prox. ante fest. ascensionis Domini a. 1468 (d. 24 Mai).

G. Johannes Rey de Schumsko, filius olim Crzeslai, totam ipsius villam... Nyedary, quam habet in obligatione a m. d. Stanislao Vantropka de Strzelcze, castellano Sandecensi... cum omni iure... in centum mar. pec. com. mon. et num. Pol. cons. n. Nyemyerze de Prustansko genero suo... obligavit... tenere modo obligatorio a festo nativitatis Chr. ad alia usque ad... plenariam centum marc. solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XV. p. 554).

25. Actum in positione librorum terr. Leopoliensium sabbato post fes. Paschae a. 1469 [1]) (d. 8 Aprilis).

Proposuit g. Beata consors g. Marcissii de Wroczymovycze heredis per procuratorem suum ...contra n. Johannem Rey pro eo, quia

[1]) Rok ten dopisała dopiero ręka późniejsza z początku XVI w. na marginesie.

ipse tenet et possidet bona regalia per olim patrem ipsius Beatae g. Derslaum Wlosthowschky deservita et in peccuniis... inscripta videlicet in quingentis marcis hoc est Byczna... vy Maius et Minus... [1])

(Act. terr. Leop. lib. CLXX. p. 87).

26. Actum in castro Cracoviensi sabbato in crastino festi s. Margarethae a. 1470 (d. 14 Julii).

G. D. Nicolaus Rey de Naglovicze recognovit, se teneri... tricentas et septuaginta quinque marcas pec. com. mon. et num. Pol. consueti cautionis fideiussoriae pro v. d. Johanne Watrobka de Strzelcze praeposito ad s. Michaelem et canonico Cracoviensi, h. Michaeli plebano in Slaboschow et n. Nicolao de Donathkovicze, fratribus; quas pecunias in hunc modum debet ipsis solvere: viginti quinque marcas ad proximum, et centum marcas ad festum s. Bartholomaei a proximo per annuum, et viginti quinque marcas ad secundum, et centum marcas ad festum s. Bartholomaei a proximo per duos annos, et viginti quinque marcas ad tertium festa nativitatis Christi proxima se sequentia, et centum marcas... ad festum s. Bartholomaei a proximo festo s. Bartholomaei in tribus annis. Si vero aliquam summam... ad aliquod tempus temporum praefatorum ipse d. Nicolaus eisdem Michaeli et Nicolao fratribus non solveret, extunc iam nunc... dat ipsis intromissionem in totam... ipsius... villam Topolya cum omni iure... tenere eandem hereditatem per eosdem fratres modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia usque ad exemptionem. Et post quamlibet summam non solutam, iam nunc, prout protunc dat ipsis in eandem intromissionem usque ad solutionem praefatarum omnium pecuniarum. Sed ipsi fratres debent recipere pecunias a d. Nicolao quandocumque easdem ipsis dederit, summae in qua recipient intromissionem non expectando festum nativitatis Christi et de obligatione debent condescendere...

(Acta castr. Crac. lib. XVI. p. 167 — 168).

---

[1]) Zapiska zdefektowana — miejscami słowa wydarte, miejscami papier zetlał i atrament zblakł.

27. Actum in castro Cracoviensi sabbato in crastino fest. s. Margarethae a. 1470 (d. 14 Julii).

M. d. Stanislaus Wantropka de Strzelcze castellanus Sandeczensis et v. d. Johannes de Strzelcze praepositus ad s. Michaelem et canonicus Cracoviensis fratres recognoverunt, quia g. d. Nicolao Rey de Naglovicze fecerunt fideiubere tricentas septuaginta et quinque marcas pec. com. mon. et num. Pol. consueti in manus h. Michaelis plebani de Slaboschow et n. Nicolai Donathkowsky fratrum solvendas ad varia tempora iuxta praecedentem inscriptionem. De qua fideiussoria cautione promittunt ipsum eliberare ad omnia tempora... pro omnibus pecuniis. Si vero ipsi dd. Stanislaus et Johannes fratres ipsum d. Nicolaum Rey pro aliquo tempore de ipsa cautione non eliberaverint, extunc... dant sibi intromissionem in totas ipsorum hereditates et villas Magnam et Parvam Strzelcze... cum molendinis... sub oppido Uscze iacentibus tenere easdem...modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XVI. p. 168 — 169).

28. Actum in Halicz f. 2 in crastino fest. Epiphaniarum a. 1471 (d. 7 Januarii).

Veniens personaliter n. Johannes Rey de Bucznowa tenutarius... recognovit, quia post n. Annam uxorem suam legitimam, filiam n. Nikyel de Rosthkowicze centum marcarum recepit ratione dotis... et levavit, exadverso quorum centum marcarum eidem Annae aliud centum marcarum dotaliciat et super medietate bonorum suorum dictorum Bucznowa Superiori et Inferiori... [inscripsit.]

Et si ipsum Johannem Rey contigerit de hac luce prius migrare, quam ipsam Annam et si ipsa ad secundas nuptias convolaverit, extunc propinquiores ipsius Johannis Rey dantes eidem Annae centum marcas dotis et centum dotalicii, extunc ipsa Anna debet condescendere praedicta bona eis; et si sederit in sede viduali, extunc debet praedicta bona... tenere... ad diem extremum vitae suae.

(Act. terr. Halic. lib. III. p. 18 — 19).

29. Actum in Halicz f. 2 in crastino fes. Epiphaniarum a. 1471 (d. 7 Januarii).

Veniens personaliter g. Johannes Rey tenutarius de Bucznowa recognovit, quod tenetur certi et veri debiti octuaginta marcarum com. pec. et num. cons. in quamlibet marcam quadraginta et octo grossos computando... solvere n. Nikyel de Rosthkowicze a proximo festo nativitatis Domini ad aliud festum... Si autem non solverit, extunc ei debet dare intromissionem in villam suam dictam Bucznyowa Superiorem...

(Act. terr. Halic. lib. III. p. 19).

30. Actum Cracoviae f. 2 post dominicam Reminiscere a. 1471 (d. 11 Martii).

Nicolaus Rey de Naglowice centum marcas pec. com. num. Pol. cons. ad festum nativitatis Christi proxime venturum nn. Johanni et Johanni Pielsch de Swyradzice solvere se obligavit... Quod si ad tempus praefixum non solverit, extunc tertia die, alias ipso die s. Johannis Ev. in totam partem hereditatis suae in Szyrakow, ubi decem marcae census singulis annis essent... excepta piscina.... debet dare intromissionem tenere modo obligatorio... usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Crac. cop. lib. V. 498 — 499).

31. Actum Leopoli f. 6 post conductus Paschae a. 1471 (d. 6 Aprilis).

D. Petrus Spyklosski attentavit solutionem a d. Johanne Rey iuxta inscriptionem viginti marcas cum dimidia altera... et sex grossis. Cumque solutionem non fecisset, extunc iudicio est protestatus. Cui... iudicium addidit ministerialem ad intromittendum ...in sua bona... Bucznyowa Inferiorem.

(Act. ter. Leop. lib. IV. p. 587).

32. Actum in castro Cracoviensi f. 6 in die s. Johannis ap. a. 1471 (d. 27 Decembris).

N. Johannes Stanislaus et Johannes Pyelsch de Sviradzicze fratres protestati sunt, quia parati sunt recipere pecunias in actis terrestribus inscriptas iuxta inscriptionem a n. Nicolao Rey de Topolicze (sic!), sed nihil ipsis est datum.

(Acta castr. Crac. lib. XVI. p. 562).

33. Actum in Proszovice f. 6 in crastino corporis Christi a. 1472 (d. 29 Maii).

G. d. Johannes Bohun de Dunossy, index terrestris Crac. generalis tricentas dotis et tricentas dotatalicii marc. pec. com. mon. et num. Pol. cons... super tota medietate omnium bonorum suorum... in Dunossy Chrosczina... g. a. Katherinae consorti suae... filiae g. d. Petri de Mokrsko... dotavit... Praesentibus Nicolao Rey de Naglovycze, Imramo de Marzączin, Nyensyerza de Lupcza, Jacobo de Coczoscow.

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 81).

34. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post fes. s. Stanislai a. 1473 (d. 10 Maii).

N. Nicolaus de Thopolya tres medios laneos ipsius, in quibus resident [*tres*] kmethones, ...per marcam quilibet ipsorum censuans annuatim, in Bobin cum omni iure... n. Jacobo de Lexicze in triginta marcis pec. com. mon. et num. Pol. consueti in totum obligavit et realem sibi dedit intromissionem tenere eosdem... modo obligatorio... usque ad exemptionem... [1])

(Acta castr. Crac lib. XVI. p. 761).

[1]) Zapiska przekreślona ze słowami u góry nad tekstem oryginału: »Jacobus Lexiczski fecit delere

35. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fes. nativitatis Christi a. 1473 (d. 29 Decembris).

Quemadmodum v. d. Nicolaus abbas Andrzeioviensis cum suo conventu citaverat n. Jacobum Rey de Naglovicze pro Nicolao Konopka kmethone, extunc iudicium eundem kmethonem adiudicavit ipsi Jacobo Rey ex eo, quia idem kmetho Nicolaus coram iudicio recognovit sub ipso domino Jacobo collocationem suscepisse.

(Acta castr. Crac. lib. XVI. p. 856).

36. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fes. conversionis s. Pauli ap. 1474 (d. 28 Januarii).

N. Jacobus de Naglovicze laneum ipsius possessum, in quo residet Andreas Filip kmetho, ibidem in Naglovicze marcam annuatim censuans,... n. Stanislao de Brzostowa in decem marcis pec. com. mon. et num. Pol. cons. in totum obligavit... et realem sibi... dedit intromissionem tenere modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia [*similia*] usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XVI. p. 892 — 893).

37. Actum in Proszovice f. 6. in crastino corporis Christi a. 1475 (d. 26 Maii).

Nicolaus Rey de Thoppolya ducentas marcas pec. mon. Crac. et num. Pol. consueti a festo nativitatis Christi proxime venturo ad aliud festum eiusdem, per annum n. Dionisio de Monaczkovicze genero suo ratione dotis solvere se obligavit et inscripsit. Quod si ad tempus praefixum non solverit, extunc in totam partem hereditariam ipsius in Bobin, cum consensu d. Barbarae consortis suae coram iure personaliter stantis, cum omni iure... debet dare intromissionem tenere modo obligatorio ab uno nativitatis Christi festo ad aliud festum eiusdem usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 148).

38. Actum in Proszovice f. 6 in crastino corporis Christi a. 1475 (d. 26 Maii).

Dionisius de Monaczkowycze ducentas quinquaginta dotis et ducentas quinquaginta dotalitii marcas pec. mon. Crac. num. Pol. consueti in et super tota villa ipsius dicta Monyaczkowycze cum omni iure... n. Katherinae, consorti suae dilectae, filiae g. Nicolai Rey de Thopolya, in totum dedit, donavit... per ipsam tenendum... et iuxta consuetudinem possidendum.

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 149).

39. Actum in Proszovice f. 6 in crastino corporis Christi a. 1475 (d. 26 Maii).

Katherina, filia g. Nicolai Rey de Thopolya, consors n. Dionisii de Monaczkowicze recognovit, quia ab omnibus bonis hereditariis paternis et maternis... parentibus suis... in totum recessit... et se renuntiat, confitens se, quia per eosdem de eisdem est sufficienter expedita et exdotata...

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 148).

40. Actum in Proszovice f. 6 in crastino s. Francisci a. 1475 (d. 5 Octobris).

Nicolaus Rey de Naglovicze centum marcas pec. com. num. Pol. consueti nn. Sbigneo et Stanislao de Lubcza ad tempora infrascripta solvere se obligavit... ita videlicet, quod a festo nativitatis Christi proxime venturo usque ad decursum trium annorum pro quolibet festo nativitatis Christi dare debebit et solvere per decem marcas a praefatis centum marcis; et lapsis tribus annis, si summam dictarum centum marcarum non solverit, extunc a districtu suo Visliciensi... recedendo in villam ipsius Szyrnyki cum omni iure... dare debet intromissionem in praefatis centum marcis tenere obligatorio modo ab uno nativitatis Christi festo ad aliud festum eiusdem usque ad solutionem dictarum centum marcarum...

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 168).

41. Actum in Zarnovice f. 2 prox. post octav. Epiphaniarum a. 1476 (d. 15 Januarii).

Kazimirus Dei gratia rex Poloniae etc.. Tibi n. Jacobo Rey de Naglovicze mandamus, quatinus in terminis proximis terrestribus in Zarnowyecz celebraturis compareas ad instantiam n. Nicolai heredis de Wessno pro eo, quia idem Nicolaus apud te serviens destinasti eum in necessitate tua, et ipse reliquit apud te equum sanum et nulla infirnitate oppressum et revenit et equus sibi mortuus est alias *zdekch* ita bonus sicut quattuor marc. et totidem damni. Et pro eo quia concessisti apud...[1]) currum fabricatum alias *kowanego* ita bonum sicut duae marc. et totidem dampni et ei restituere eundem currum non vis, iudicialiter sis responsurus. Datum Cracoviae f. 5 ipso die s. Mathaei, ap. a. 1475.

(Acta terr. Lel. lib. V. p. 224 — 230).

42. Actum Cracoviae f. 2 in crastino s. Trinitatis a. 1476 (d. 10 Junii),

Barbara consors g. Nicolai Rey de Naglowice recognovit, quia n. Venceslao Bozek in septuaginta marcis pec. com. mon. Crac. et num. Pol. cons. villam ipsius Krzeslavice post. Dobschiycze... obligavit... tenere modo obligatorio... usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Crac. lib. XVIII. p. 275).

43. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 4. in die s. Elizabethae. 1477 (d. 19 Novembris).

Barbara consors n. Rey de Naglowicze recognovit, quia villam Krzeslawicze et medietatem in Szyrakow in ducentis septuaginta marcis pec. mon. Crac. et num. Pol. cons. n. Dionisio de Monaczkowicze genero suo... obligavit et intromissionem coram iure dedit, tenere modo obligatorio ab uno nativitatis Christi festo ad aliud festum eiusdem usque ad plenam exemptionem...

(Act. Crac. in curia lib. X. p. 505 — 506).

---

[1]) Brak kilku wyrazów.

44. Actum in castro Cracoviensi f. 4 in die Divisionis apostol. a. 1478 (d. 15 Junii).

Dorothea de Gory et Zawada, consors Jscobi de Naglovicze actrix cum v. d. Nicolao abbate Andrzeioviensi et suo conventu, heredibus de Naglovicze terminum secundum habent f. 4. proxima post fes. s. Bartholomaei... iuxta literam citationis et acta.

(Acta castr. Crac. lib. XVII. p. 790)

44. Actum in Proszovice fer. 5 post fest. s. Michaelis a. 1479 (d. 5 Octobris).

Nn. Sbigneus, Stanislaus, fratres germani, heredes de Lubcza et Wola actores cum nn. Johanne, Stanislao, Jacobo, Nicolao, Petro, Martino, Gabriele et Andrea, fratribus germanis, filiis olim n. Nicolai Rey[1]) heredis de Neyglowycze *(sic)* et tenutarii de Breszno et Szyrnyki terminos habent ad terminos proximos iuxta citationes pro omnibus causis.

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 209).

46. Actum in Proszovice fer. 5 post fest s. Michaelis a. 1479 (d. 5 Octobris).

Barbara, heres de Topola, relicta olim Nicolai Rey de Naglowycze n. Zophiam de Cobylnyky consortem n. Eustachii de Beszcze tanquam actricem evadendo iuxta citationem in evasione condemnavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 213).

47. Actum in Proszovice f. 5 post fest. s. Michaelis a. 1479 (d. 7 Octobris).

Barbara, heres de Thopolya, relicta olim Nicolai Rey de Naglowicze n. Zophiam de Cobylnyky, consortem n. Eustachii de Bescze, tanquam actricem evadendo. . condemnavit iuxta citationem videlicet,

[1]) Jako olim wspomniany po raz pierwszy w r. 1478 dnia 13 stycznia (Acta terr. Crac. lib. XVIII p. 353).

quia tu non vis cum ipsa limitare et sippare granicies et scopulos facere inter hereditatem tuam Topolya ex una et inter hereditatem ipsius Cobylnyky partibus ab altera, dampnificasti ipsam in ducentis marcis.

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 306).

48. Actum in Proszovice f. 5 post fest. s. Michaelis a. 1479 (d. 7 Octobris).

Barbara heres de Thoppolya, consors n. Nicolai de Naglowycze n. Zophiam de Cobylnyky ...tanquam actricem evadendo in evasione condemnavit iuxta citationem videlicet pro excisione *inadaginis* alias *zapusty* triginta roborum in... Cobylnyky per tuos kmethones sicut centum marcas et totidem damni.

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 307).

49. Actum in Książ f. 2 ante fest s. Hedvigis a. 1479 (d. 11 Octobris).

N. Petrus de Mokrsko et nn. Johannes, Jacobus, Stanislaus Reyowie de Naglowycze mutui actores terminos habent peremptorios ad terminos proximos... pro omnibus causis.

(Acta terr. Książ lib. XI. p. 56).

50. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Hedvigis a. 1479 (d. 11 Octobris).

V. Nicolaus abbas Andrzeyowyensis cum conventu suo, heres de Naglowycze n. Dorotheam de Gory et Zawada heredem, consortem n. Jacobi de Naglovicze tanquam actorem evadendo in evasione condemnavit iuxta remissionem de castro Cracoviensi hic in districtum...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 58).

51. Actum in Książ f. 2 post oct. Epiphaniarum a. 1480 (d. 17 Januarii).

Nicolaus Snopek kmetho de Krzanczyce actor contra Jacobum Rey de Naglowycze terminos habent peremptorios ad terminos proximos... pro vulneribus: octo lividis et sex cruentis et pro captivatione.

(Acta terr. Książ. lib. XI p. 68).

52. Actum in castro Cracov. f. 2 post domin. Reminiscere a. 1480 (d. 28 Februarii).

Johannes Pyels de Swiradzicze totum medietatem villae... suae Bolow cum omni iure... in septuaginta quattuor marc. pec. com. mon. et num. Pol. cons. Venceslao de Sumsko in totum obligavit... ad festum uativitatis Domini ptoximum. Et pro illo tempore, si sibi praefatam summam... non dederit, ipse Venceslaus inequitabit in eadem bona tanquam in sua et tenebit illa modo obligatorio ...usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XVIII. p. 121).

53. Actum in Książ fer. 2 post dominicam Oculi a. 1480 (d. 6 Martii).

Stanislaus de Goszdna actor contra Johannem, Stanislaum, Jacobum Reyowie de Naglowycze, fratres germani indivisi [*sic!*] terminum habent peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI p. 81).

54. Actum in Książ f. 2 post dominicam Oculi a. 1480 (d. 6 Martii.)

Jurabit Jacobus Rey de Naglowycze contra Nicolaum Snopek, ita eum Deus adiuvet et sancta crux, sicut ipsum non detinuit nec mancipavit in truncum a praescriptione terrestri et habent terminum ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 82).

55. Actum in Książ f. 2 post dom. Oculi a. 1480 (d. 6 Martii).

Jurabit Jacobus Rey de Naglowycze contra Johannem Nemsta, ita eum Deus adiuvet et sancta crux, quia sibi satisfecit iuxta fideiussoriam pro homine suo; et habent terminum ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 83).

56. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Stanislai a. 1480 (d. 10 Mai).

N. Jacobus Rey de Naglowicze recognovit, quia centum et nonaginta marcas pec. com. mon. et num. Pol. cons. ad tempora infrascripta, videlicet centum marcas super festum nativitatis Christi proximum, et nonaginta marcas super aliud festum... nativitatis Christi post hoc proximum g. Johanni de Byrkow solvere se obligavit... Quod si... ad tempus praefixum non solverit, extunc in villam... Naglowicze et in totas suas... partes in Nowa Wyesz et in Wolya Naglowska... praefato Johanni dat et dedit... intromissionem... tenere [eas] modo obligatorio... usque ad plenam exemptionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XVIII p. 196 — 197).

57. Actum Cracoviae f. 6 in crastino festi Corporis Chr. a. 1480 (d. 2 Junii).

.. Ministerialis veniens ad acta recognovit, quia n. Jacobus Rey de Naglowycze dedit... intromissionem g. d. Johanni Chrzelowsky de Byrkow in villam suam Naglowycze et in Volya in duos kmethones et in Nowa Vyesz in duos kmethones cum omni iure... iuxta inscriptionis continentiam in his actis... continentem...

(Acta castr. Crac. lib. XVIII. p. 217).

[1]) Akt przekreślony z słowami: Johannes de Byrkow delere fecit.

58. Actum Cracoviae f. 2 post fest. s. Johannis Bap. a. 1480 (d. 26 Junii).

Barbara relicta olim n. Nicolai Rey de Naglowice recognovit, quia ad summam quam habet super villam Krzeszlawice novem flor. Hung. ad inscriptionem priorem ascribit n. Stanislao Sthadnyczki de Kamyschow.

(Act. terr. Crac. lib. XVIII. p. 3846).

59. Actum in Proszowice f. 6 prox. post fest. ss. app. Petri et Pauli a. 1480 (d. 30 Junii).

Barbara Reyowa de Thopola recognovit n. Johanni de Pothok, quia quinquaginta florenos Hungaricales ad tempora infrascripta solvere se obligavit... videlicet, viginti quinque florenos ab isto festo nativitatis Christi proxime venturo ad aliud per annum, et residuos viginti et quinque florenos ad aliud festum nativitatis Christi post hoc ad tertium... solvere se obligavit.

Quod si pro aliquo festo... aliquam summam non solverit, extunc in terminis post hoc proximis potens erit ipsam condemnare sine concitatione in poena XV et iudicio XV ...totiens quotiens peterit...[1])

(Act. ter. Prosz. lib. IX. p. 351).

60. Actum in Proszowice f. 6 post fest. ss. app. Petri et Pauli a. 1480 (d. 30 Junii).

Jacobus de Naglovycze Rey et n. Dionisius de Monyaczkovycze fideiussor pro fratribus aliis istius Jacobi, qui cum eodem Jacobo huic inscriptioni consentire debebunt, recognovit, quia in villam Zyrniki, in terra Sandomiriensi et districtu Chaczinensi [sitam] iuxta inscriptionem olim... Nicolai Rey de Naglovycze patris ipsius coram iure dedit et dat... intromisssionem nn. Sbigneo de Volya et Stanislao de Lupcza et hoc sub vadio centum marcarum.

---

[1]) Zapiska przekreślona z uwagą: Satisfactum pro eisdem florenis.

Et idem Stanislaus et Sbigneus recognoverunt n. Barbara de Naglovycze cum filiis suis,... pro censu a centum marcis super villam Zyrnyki satisfecerunt.[1])

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 352).

61. Actum in Proszovicze f. 6 post fes. ss. Petri et Pauli app. a. 1480 (d. 30 Junii).

Sbigneus de Voyla et Stanislaus de Lupcza recognoverunt, quia in centum marcis pec. villam Zyrnyky... quam habent inscriptam a n. olim Nicolao Rey de Naglovycze ...nn. Georgio et Nyemyerza, filiis olim Nyemyerza de Pelsznyca, filiastris ipsorum coram iure condescenderunt et intromissionem dederunt....

Georgius de Pyelsznycza fideiubendo pro fratre suo Nyemyerza, qui huic inscriptioni consentire debebit, recognovit, quia centum marcas dotis et centum marcas dotalicii pec. com. num. Pol. consueti in et super totis partibus hereditariis... in Pelsznycza et Pamyączycza n. Agneti matri suae... dedit...

(Act. terr. Prosz. lib. XI. p. 353).

62. Actum in Książ f. 2 post fes. visitationis Mariae a. 1480 (d. 3 Julii).

Johannes, Stanislaus, Jacobus Reyowie fratres germani de Naglowycze et Petrus de Mokrzsko mutuo actores terminos habent peremptorios ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 91).

---

[1]) W tekscie obok słów »a centum marcis« na marginesie dopisano współcześnie: »triginta marcas.«

63. Actum in Książ f. 2 post fest. visitationis Mariae a. 1480 (d. 3 Junii).

Stanislaus de Goszdna actor contra Johannem, Stanislaum et Jacobum Reyowe fratres germanos de Naglowycze terminum habent peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 91).

64. Actum Cracoviae f. 2 post f. Divisionis Apost. a. 1480 (d. 17 Julii).

H. d. Johannes Rey de Naglowicze, plebanus de Slawkow recognovit, quia totam suam partem hereditariam, paternam et maternam in bonis hereditariis... nn. Jacobo germano et Jacobo et fratribus suis, filiis olim Nicolai Rey de Naglowicze, nepotibus suis donavit, condescendit...

(castr. Crac. lib. XVIII. p. 253 — 254).

65. Actum Cracoviae f. 2 post fes. Divisionis apost. a. 1480 (d. 17 Julii).

NN. Jacobus Rey de Naglowicze ex una et Jacobus, filius olim Nicolai Rey de ibidem, fideiubens pro suis fratribus germanis sub vadio ducentarum marcarum ipsi Jacobo patruo suo, quia divisione bonorum in hac inscriptione fienda in perpetuum tenebunt et huic inscriptioni consentient, recognoverunt, quia divisionem bonorum hereditariorum perpetuam inter se fecerunt et fecisse recognoverunt in hunc videlicet modum:

quia ex sorte divisionis ipsi Jacobo Rey patruo Brzesno et Zyrniky villae et hereditates cesserunt...

Ipsi autem Jacobo nepoti eius cum suis fratribus Naglovicze villa tota, et totae partes hereditatum in Nowa Vyeszs et Wolya in terra Cracoviensi et districtu Xasznensi iacentes cesserunt,... per ipsos Jacobum patruum Brzesno et Zyrnyki, et Jacobum cum fratribus suis Naglowicze, Nowa Vyeszs et Woyla tenendum.... possidendum... [hac conditione] addita, quia ipse Jacobus patruus debet

sibi eximere Zyrnyki centum marcis apud pueros Nyemierzae de Pelcznicza et praefatos suos nepotes ab eisdem pueris Nyemierzae patris debiti eliberare; praefatus autem Jacobus cum suis fratribus debent ipsis eximere Naglowicze de manibus d. Johannis Chrzelowsky ducentis marcis...

(Acta castr. Crac. lib. XVIII. p. 254 — 255).

66. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Michaelis a. 1480 (d. 5 Octobris).

Petrus nobilis de Lexicze actor contra d. Barbaram de Topola habent terminum ad terminos proximos... pro eo, quia non dedit intromissionem in septem scotos census in Petrum kmethonem in Slanovicze.

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 253).

67. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Francisci a. 1480 (d. 9 Octobris).

Dorothea consors n. Jacobi Rey de Naglowycze et Anna consors n. Johannis de Gethczicze actrices contra n. Mstczvy heredem de Wirzchowiska terminum habent primum ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 96).

68. Actum in castro Cracov. f. 2 ante fest. s. Andreae a. 1480 (d. 27 Novembris).

N. Barbara, relicta olim Nicolai Rey de Naglowicze, filia olim Slawyecz de Thopolya totam ipsius hereditariam partem in Bobin... n. Johanni Potoczsky de Glupczow in tricentis et quattuor florenis Hung... obligavit...

(Acta castr. Cracov. lib. XVIII. p. 313 — 314).

69. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1481 (d. 11 Januarii).

Zophia nobilis de Cobelnyky consors n. Eustachii de Beszcze actrix contra n. Barbaram de Thopola terminum habent peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 265).

70. Actum in Książ f. 2 post oct. Epiphaniarum a. 1481 (d. 15 Januarii).

NN. Dorothea consors n. Jacobi Rey de Naglowycze et Anna consors n. Johannis de Gyethczicze actrices contra n. Mszczugium de Wyrzchoviska habent terminum peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. XI. p. 115).

71. Actum Cracoviae f. 2 post dominicam Reminiscere a. 1481 (d. 19 Martii).

Dionisius de Moniaczkowycze recognovit, quia inscriptionem, quam habuit a. n. Nicolao Rey de Thopolia et Barbara uxore sua, in Krzeslawice villis et medietate Szyrakowo in ducentis septuaginta marcis, illam mortificaverat...

(Acta terr. Crac. cop. lib. . p. 1610 — 1611).

72. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post domin. Reminiscere a. 1451 (d. 21 Martii).

N. Johannes Pyelss de Szviradzicze recognovit, quia n. Venczeslao de Schumsko septuaginta marc. pec. com. ad dominicam Carnisprivii proximam solvere se obligavit... Quod si non solverit, extunc... sibi dat intromissionem in totam partem suam in Damyanicze et in aliam...

quam a g. Andrea Kmitha de Wysznicze habet... tenendum per ipsum Venczeslaum modo obligatorio... usque ad... exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XVIII. p. 413).

73. Actum in Proszowice f. 5 post dominicam Reminiscere a. 1481 (d. 22 Martii).

Dionisius de Monyaczkovycze recognovit, quia octuaginta marcas pec. com. num. Pol. consueti n. Barbarae, uxori n. Rey de Naglovycze ad festum nativitatis Christi proximum solvere se obligavit... Quod si ad tempus praefixum non solverit, extunc in hominibus suis possessis in Jelovycze, ubi sunt octo marcae de censu, iam nunc ...dedit intromissionem cum omni iure... tenere modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi... ad aliud usque ad plenam exemptionem...

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 409 — 410).

74. Actum in Proszowice fer. 6 in crastino corporis Christi a. 1481 (d. 22 Junii).

Petrus nobilis Lexyczsky..., qui praesens erat actor contra n. d. Barbaram Reyowa de Thopola, a qua Wenczeslaus de Sczekarzow erat habent, terminum peremptorium ad terminos proximos... cum visione...

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 290).

75. Actum in Proszowice fer. 6 in crastino corporis Christi a. 1481 (de 22 Junii).

N. Petrus Lexiczsky, qui praesens erat actor cum d. Barbara Reyowa de Thopola, a qua fuit Venceslaus Rozek, habent terminum peremptorium ad terminos proximos pro non datione intromissionis...

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 294).

76. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1481 (d. 25 Junii).

N. Stanislaus de Goszna heres contra nn. Jacobum et Stanislaum fratres indivisos Reye de Naglowycze habent terminum peremptorium ad terminos proximos...

(Acta iud. terr. Książ. lib. XI. p. 133).

77. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1481 (d. 25 Julii).

N. Dorothea consors n. Jacobi de Naglovicze actrix contra n. Mszczugium de Wyrzchowiska habent terminum peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ lib. XI. p. 134).

78. Actum in castr. Crac. f. 4 in crastino s. Galli a. 1481 (d. 17 Octobris).

Mszczuius de Vyrzchowiska recognovit, quia viginti et tres marc. pec. ad tempora infrascripta n. Johanni de Gethczicze ex concordia... facta, prout n. Dorothea, consors n. Jacobi Rey de Naglovicze et n. Anna, consors, ...Johannis de Gethczicze occasione reformationis n. Margarethae, filize Ivonis de Gory per n. Andream de Vyrzchoviska heredem reformat, prout eadem Margaretha decessit sine prole videlicet decem marcas ad festum nativ. Chr. proximum et tredecim ab isto festo... per annum solvere se obligavit....

Praefatus Johannes Gethczicziski fideiubendo sub vadio quinquaginta marc., quod easdem sorores Dorotheam et Annam ad terminos in Xansch... ad resignandum a suo iure... super eandem reformationem adducere debet...

(Acta castr. Crac. lib. XVIII. p. 487 — 488).

79. Actum in Proszowice f. 2 post dominicam Reminiscere a. 1482 (d. 7 Martii).

Barbara Reyowa de Thopolya recognovit, quia n. Dionisius de Monyaczkovycze ad summam octuaginta marcarum viginti unam marcam... exsolvit et pro eisdem viginti et una marca satisfecit; et a sexaginta marcis debet sex marcas census exsolvere iuxta inscriptionem.

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 457).

80. Actum in Proszowice f. 5 post dominicam Reminiscere a. 1482 (n. 7 Martii).

Barbara Reyowa de Thopolya recognovit, quia quinquaginta florenos Hungaricales auri.... iusti ponderis nn. Annae, Agneti et Elizabeth, filiabus n. Johannis de Pothok ad tempora infrascripta videlicet, viginti quinque florenos ad festum nativitatis Christi proximum et alios viginti quinque ad festum corporis Christi proximum solvere se obligavit... Quod si ad tempus praefixum... aliquam summam non solverit, extunc in omnibus et singulis terminis post hoc proximis in poena XV et iudicio totidem poterint ipsam sine concitatione condemnare totiens quotiens fuerit (s.) usque ad totalem solutionem pecuniarum...

(Act. terr. Prosz. lib. IX. p. 460).

81. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1484 (d. 18 Martii).

Agnes uxor olim n. Nyemyerza de Pelsznycza cum nn. Georgio et Nyemyerza filiis... recognovit, quia medietatem villae Zyrnyki et kmethonem Lucam Voythek, quam habuit in centum marcis pec. a nn. Reyow de Thopola ...inscriptam,... in centum florenis Hungaricalibus auri... (quemlibet florenum per quatuordecim scotos computando) n. Georgio de Vyrzbycza ratione dotis post n. Zophiam uxorem ipsius... inscripsit... tenendam modo obligatorio ab uno nativitatis Chr. festo ad alia usque ad exemptionem...

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 34 — 35.)

82. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1484 (d. 18 Martii).

Anna uxor n. Nicolai de Bolesczycze recognovit, quia recepit octo florenos ad summam XXV florenorum videlicet tertiam partem a n. Barbara Reyova de Thopola iuxta inscriptionem.

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 39).

83. Actum in Proszowice fer. 5 post fes. Epiphaniae a. 1488 (d. 10 Januarii).

Agnes et Elizabeth, filiae n. Johannis de Pothok, actrices contra n. Barbaram de Topola, consortem olim n. Nicolai Rey, habent terminum ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 411).

84. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1488 (d. 6 Martii).

Barbara Reyowa de Thopola recognovit, quia tres florenos ad summam quinquaginta florenorum nn. Agneti et Elizabeth, filiis [*sic*] Johannis de Pothok inscriptam ascribit.

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 209).

85. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1488 (d. 6 Martii).

Dionisius de Monyaczkowycze recognovit, quia quadraginta et quattuor florenos Hungaricales ad festum nativitatis Christi proximum n. Barbarae Reyova de Thopolya solvere se obligavit... Quod si ad tempus praefixum non solverit, extunc poterit ipsum... in poena XV et iudicio totidem condemnare totiens quotiens opus fuerit usque ad totalem solutionem...

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 209 — 210).

86. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1489 (d. 6 Marti).

Barbara Reyowa de Thopola recognovit, quia sibi n. Dionisius de Monyaczkovycze pro octuaginta marcis inscriptis [*satisfecit?*].[1])

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 210).

87. Actum in Proszowice fer. 6 post fest. Epiphaniarum a. 1489 (d. 9 Januarii).

Agnes et Elizabeth, filiae n. Johannis de Pothok n. Barbaram de Thopolya pro non solutione pecuniarum inscriptarum in poena XV sibi et iudicio totidem condemnaverunt.

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 268).

88. Actum Cracoviae f. 3 post fest. convers. s. Pauli a. 1489 (d. 27 Januarii).

Nicolaus Slabosch de Puthnowicze kmethones dictos Zak, Kanssy, Sthassyk, Bogusch in villa Kuchari tenutae suae cum omni iure... ... n. Petro Rey de Naglowycze in sexaginta flor. Ungar. auri... obligavit et realem sibi... in dictos kmethones dedit intromissionem per ipsum Petrum tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia... usque ad exemptionem...[2])

(Acta castr. lib. XX. p. 17 — 18).

---

[1]) Niedokończone zdanie. Domyślam się słowa »satisfecit.«

[2]) Zapiska przekreślona z tem, że »Petrus Rey recognovit satisfactionem et delere fecit inscriptionem.

Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1489 (d. 19 Martii).

Hedvigis de Bobyn, consors nobibis Alberti de Trzemesna, actrix contra magnif. Johannem Amor de Tharnow palatinum, Crac. heredem de Polanovycze, habent terminum peremptorium ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. lib. XII. p. 440).

90. Actum in Książ f. 2 post dominicam Oculi a. 1489 (d. 23 Martii).

Petrus et Andreas, germani fratres heredes de Naglovycze fideiubendo pro nn. Stanislao et Martino, fratribus suis germanis, quod hanc inscriptionem ratam atque firmam tenere debent ex una, et n. Jacobus de Naglovycze patruus ipsorum partibus ex altera, talem divisionem... inter se fecisse recognoverunt, ita videlicet, quia praefatis Petro et Andreae tota villa Naglovycze, Volya et Nowa Wyesch cum omni iure... cessit.

Praefato vero Jacobo villae Zyrnyki et Brzezno in terra Sandomiriensi et districtu Chaczynensi sitae, quas sibi debet de obligatione exemere in centum marcis videlicet [super] villam Zyrnyky inscriptis cum omni iure... cesserunt... tali conditione addita, quod si ad praefatum Jacobum de... bonis Naglovycze, Volya et Novavyesch post h. Johannem fratrem ipsius devolutio caderet, extunc eandem devolutionem praefatis filiastris iam condescendit et perpetue resignavit...

(Acta terr. Książ. lib. XIII. p. 93).

91. Actum Cracoviae f. 2 ante fest. Mariae Magdalenae a. 1489 (d. 20 Julii).

Petrus de Bobyn tres quartas lanei in Czayacicze, super quibus resident Sthephanus et Woyth kmethones, tres marcas annuatim censuantes, cum omni iure... n. Stanislao Pustolka de Czayancicze heredi pro quinquaginta et sex marcis pec. com. in totum vendidit...

Et d. Nicolaus Slabosch de Puthnowycze inscribit se sibi Stanislao, quia debet ipsum tueri occasione praemissorum a n. Anna sorore ipsius Petri germana ab omnibus impedimentis...

(Acta castr. Crac. lib. XX. p. 133).

92. Actum Cracoviae f. 2 ante fest. s. Mariae Magdalenae a. 1489 (d. 20 Julii).

Nicolaus Slabosch de Puthnowycze laneum cum medio... in villa Kuchari, super quo resident Oganka, Mrzyglod, Boguss, kmethones, novem fertones annuatim omnes censuantes, cum omni iure... in quinquaginta florenos Ung. auri puri... obligavit n. Petro de Bobyn... ad duos annos...

(Acta castr. Crac. lib. XX. p. 134).

93. Actum Cracoviae f. 3 infra octavas Epiphaniarum a. 1491 (d. 11 Januarii).

Petrus, Martinus, Andreas de Naglowicze fideiubendo pro fratre ipsorum germano Stanislao, qui huic inscriptioni et venditioni debet consentire, totas villas... ipsorum ...Naglowicze, in Wolya partem et in Nowa Wyess etiam ipsorum cum omni iure ...n. Johanni Goleczsky de Golcza heredi pro tricentis et triginta et duobus flor. Ungar. auri puri... in vim reemptionis alias *na wydercuff* ad sedecim annos continue se sequentes... vendiderunt... Si autem infra praedictum tempus sedecim annorum non exemerint, extunc ipse Johannes Goleczsky praefata bona perpetue obtinebit...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XX. p. 469 — 471).

[1]) Zapiska przekreślona: Johannes recognovit satisfactionem et delere fecit inscriptionem.

94. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Francisci a. 1491 (d. 6 Octobris).

G. Barbara, consors olim n. Nicolai Rey de Thopolya, protestata est coram iure, quia parata fuit reponere, prout et reposuit, pecunias inscriptas nn. Elizabeth et Agneti, filiabus olim n. Johannis Stharzinsky...

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 365).

95. Actum in Halicz f. 2 post fes. circumcisionis Domini a. 1492 (d. 2 Januarii).

N. Helena, consors n. Stanislai Skarbek et n. Anna, consors n. Stanislai Rey per suum procuratorem attentaverunt terminum super g. Johannem de Manastyrzyska heredem de Laczkye et de Korosthatyn, qui... per ministerialem ad ius... proclamatus ... nec per se nec per suum procuratorem paruit [iuri]... Et sic ipsa Helena et Anna ipsum Johannem... iudicialiter condemnaverunt... pro viginti quinque marcis et pro aliis viginti quinque marcis damni et pro altera dimidia damni marca damni et super hoc memoriale positum est, quod iudicium recepit. [1])

(Act terr. Halic. inscr. lib. V. p. 231).

96. Actum in Halicz f. 2 post festum circumcisionis Domini a. 1492 (d. 2. Januarii).

N. Helena, consors n. Stanislai Skarbek et n. Anna consors n. Stanislai Rey per suum procuratorem attentaverunt terminum... super g. Johannem de Manastyrzyska... qui per ministerialem... proclamatus... nec per se nec per suum procurotorem paruit... Et sic ipsa Helena et Anna ipsum Johannem in toto iudicialiter condemna-

[1]) Takiż sam pozew tamże str. 231 tychże sióstr przeciw »g. d. Michaelem de Jazlowyecz dapiferum Haliciensem et capitaneum Czyrwonogrodensem, heredem de Martinow.«

verunt... pro centum flor. Ungaricalibus principalibus... et pro aliis centum flor. vadii et pro altera dimidia marca poenae et pro centum flor. damni et super hoc memoriale positum est, quod iudicium recepit. [1])

(Act. terr. Halic. ins. lib. V. p. 231 — 232)

97. Actum in Halicz f. 2 prox. post fes. circumcisionis Domini a. 1492 (d. 2 Januarii).

N. Helena consors n. Stanislai Skarbek et Anna consors n. Stanislai Rey attentaverunt terminum secundum per suum procuratorem... super n. Stanislaum heredem de Thenyathnyky... [2]) a quo veniens n. Nicolaus a Strimyecz? reposuit... terminum simplici infirmitate...

(Act. terr Halic. ins. lib. V. p. 232).

98. Actum Cracoviae f. 2 in crastino circumcisionis Domini a. 1492 (d. 2 Januarii).

Johannes Pothoczsky heres de Glupczow recognovit, quia sibi n. Barbara, relicta olim n. Nicolai Rey de Naglovicze, heres de Thopolia tricenta et quattuor florenos Ungar. debiti persolvit, ideo partem hereditatis in Bobyn in eisdem tricentis et quattuor florenis ab ipsa habitam et in his actis... obligatam condescendit satisfactionem recognoscens.

(Acta castr. Crac. lib. XX. p. 755).

---

[1]) Na str. 230 — 231 też same strony pozywają o toż samo »g. D. Michaelem de Jazlowyecz, dapifferum Haliciensem et capitaneum Czyrwonogrodensem, heredem de Martinów.

[2]) W napisie nad zapiską wymienione nazwisko jego »Zadzyez.«

Na stronie 262 tejże księgi pod napisem: Szkarbkowa, Reyowa — Stanislaus jest początek zapiski, z temi sporami prawdopodobnie w związku: »Veniens personaliter n. Stanislaus heres de Thenynthky ...recognovit se teneri certi ac veri debiti... (dalej brak...).

99. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1492 (d. 12 Januarii).

Johannes Pothoczsky de Glupczow recognovit, quia de obligatione, quam habuit in Bobyn in tricentis florenis a n. Barbara Reyowa de Thopola inscriptam... eidem... Barbarae... condescendit... et inscriptionem castri Cracov. super eandem obligationem... cassavit...

(Acta terr. Prosz. lib X. p. 375).

100. Atum in Proszowice fer. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1492 (d. 12 Januarii).

Petrus Conva de Bobyn dictus Carvay recognovit, quia totam partem suam... in Bobyn... n. Johanni Smolyk de Volvanovycze pro centum quinquaginta florenis Hungar. auri... vendidit.

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 379 — 380).

101. Actum in Halicz f. 2 prox. post domini. Oculi a. 1492 (d. 26 Martii).

Judicium recepit sibi ad deliberandum... in causis nn. Elenae Szkarbkowa et Annae Reyowa cum gg. Michaele Jazlowyeczki et Johanne Manastirski... ad proximos terminos et iam in eisdem terminis iudex cum subiudice debent... decernere amplius non prorogando...

(Act. terr. Halic. insc. lib. V. p. 256).

102. Actum in Proszowice fer. 5 post dominicam Reminiscere a. 1493 (d. 7 Martii).

Petrus de Bobyn recognovit, quia laneum sive pratum ibidem in Bobyn [1]) kmetho Stephanus et advocatus [*sic!*] resident cum omni iure... Stanislao Pustolka de Czayaczycze pro quinquaginta marcis... vendidit...

(Acta terr. Prosz. lib. X. p. 446).

[1]) Jakieś słowo opuszczone.

103. Actum in Książ f. 2 post domini. Oculi a. 1493 (d. 11 Martii).

Nicolaus Rey de Naglovycze cum fratribus germanis ex una et Stanislaus de Goszdna et Petrus de Mokrsko ex altera partibus recognoverunt, quia omnes citationes, controversias... et cautionem fideiussoriam ex ambabus partibus factam..., quibus domini Rey citaverant pro eadem fideiussoria... mortificaverunt...

(Actum terr. Książ. lib. XIII. p. 173).

104. Actum in Proszowice f. 6 post domini. Reminiscere a. 1494 (d. 28 Februarii).

Anna, uxor n. Stanislai de Janykowycze dicti Pusdro, recognovit, quia ab omnibus bonis hereditariis, paternis et maternis... n. Barbarae, relictae olim Nicolai Rey de Naglovycze matri suae... recessit et se.. renuntiavit confitendo, quia pro eisdem est satisfactum [sibi]...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 12).

105. Actum in Proszowice f. 5 post fest. s. Francisci a. 1494 (d. 9 Octobris).

Barbara, relicta olim n. Nicolai Rey de Naglovycze recognovit, quia totam partem suam [in] Thopolya, cum omni iure... excepta piscina sub orto ibidem iacente, quam sibi ad mortem excepit,... nn. Stanislao, Petro et Martino, fratribus germanis, filiis suis in totum condescendit... et... realem intromissionem dedit... tali conditione addita, quod praefata Barbara quattuor dies in hominibus pro laboratura ibidem in Thopolya: duos pro hieme et duos ad metendum duntaxat ad mortem suam excepit.

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 18 — 19).

106. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Francisci a. 1494 (d. 9 Octobris).

Barbara, relicta olim n. Nicolai Rey de Naglovycze, recognovit, quia medietatem gaii in hereditate Bobyn iacentem... nn. Stanislao, Petro, Martino, fratribus germanis, filiis suis de Naglovycze ad bona ipsorum Thopolya in totum... resignavit...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 19 — 20).

107. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Francisci a. 1494 (d. 9 Octobris).

Barbara, relicta olim Nicolai Rey de Naglovycze, recedendo a districtu suo Cracoviensi, recognovit, quia totam villam Crzeslavycze et alia bona ad praefatam villam... spectantia, in districtu Cracoviensi iacentia... cum omni iure... nn. Stanislao, Petro et Martino fratribus germanis de Naglovycze, filiis suis... condescendit... tali conditione addita, quod ipsa... Barbara in praefatis bonis Crzeslavycze quinquaginta marcas pec. com. sibi reservavit, easdem quinquaginta marcas poterit dare... cui sibi placuerit.

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 20).

108. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Francisci a. 1494 (d. 9 Octobris).

Stanislaus, Petrus et Martinus, fratres germani dicti Reyovye de Naglovycze recognoverunt, quia nn. Zophiam et Edvigim, sorores germanas cum consensu n. Barbarae matris ipsorum, quamlibet per centum marc. pec. com. num. Pol... debent... exdotare et eandem [*sic*] secundum posse expedire; ad quam expeditionem praefata Barbara mater ipsorum nihil debet habere; et expeditis praefatis sororibus de bonis ipsarum paternis et maternis, dum et quando maritis traditae et expeditae fuerint, hic ad acta debent venire et se de bonis paternis et maternis praedictis fratribus recedere.

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 21).

109. Actum in Proszowice fer. 6 post octav. Epiphaniarum a. 1495 (d. 17 Januarii).

Agnes et Elizabeth, filiae n. Johannis de Pothok n. Barbaram Reyova de Thopolya iuxta inscriptionem pro quinquaginta flor. non olutis condemnaverunt.

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 49).

110. Actum in Proszowice fer. 6 post octav. Epiphaniarum a. 1495 (d. 17 Januarii).

Barbara Reyowa de Thopolya recognovit, quia sibi n. Dionisius de Monyaczkovycze pro octuaginta marcis et pro omnibus summis inscriptis est satisfactum (*sic*)...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 71).

111. Actum in Proszowice fer. 6 post octav. Epiphaniarum a. 1495 (d. 17 Januarii).

Agnes uxor n. Johannis Podleszky recognovit,... quia [pro] quinquaginta flor. Hungar., quas n. Barbara Reyova de Thopolya tulit et recepit... est sibi satisfactum...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 71).

112. Actum in Proszowice fer. 5 post fes. s. Francisci a. 1495 (d. 8 Octobris).

Petrus Rey de Thopolya recognovit, quia duos laneos, in quibus resident Stanislaus Ofczarczyk, Janotha Paulus, Simon, in villa Thopolya cum omni iure... n. Petro de Czarnkow in centum marcis pec. com. num. Pol. ratione dotis post n. Zophiam, sororem suam germanam, obligavit tenendos modo obligatorio ab uno nativitatis Christi festo ad alia usque ad plenam exemptionem [*praedictae villae*]...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 94).

113. Actum in Proszowice fer. 5 post fest. s. Francisci a. 1495 (d. 8 Octobris).

Zophia consors n. Petri de Czarnkow recognovit, quia ab omnibus bonis hereditariis, paternis et maternis... nn. Stanislao, Petro et Martino Rey de Thopolya, fratribus suis germanis, in totum recessit...

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 94 — 95).

114. Actum Cracoviae f. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1496 (d. 7. Januarii).

NN. Stanislaus et Petrus, dicti Reyowye de Thopolya, quinquaginta marcas pec. in medientibus mon. Pol. ad festum nativitatis Chr. futurum n. Nicolao Zolkowsky de Zolkow solvere se obligaverunt... Quod si pro tempore praefixo non solverint,... extunc... dant... sibi realem... intromissionem in quinque kmethones possessionatos in Thopolya... et in taberna, in qua residet Nicolaus tabernator... per ipsum tenendum... modo obligatorio... usque ad exemptionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXII p. 443).

115. Actum in Proszowice fer. 5 post octav. Epiphaniarum a. 1496 (d. 14 Januarii).

Barbara heres de Thopolya g. Annam de Tharnov, consortem g. Johannis Lygaza de Bobrek, heredem de Cobylnyky tanquam actricem in evasione iuxta acta evasit videlicet pro non factione et limitatione scopulorum et granicierum ...inter hereditates videlicet Thopolya parte [ab] una, et inter hereditatem Cobylnyky parte ex altera. Qua non sipatione... granicierum et non renovatione scopulorum ubi deessent usurpat sibi pascua et prata ad hereditatem Kobylnyky...

[1]) Zapiska przekreślona ze słowami: Nicolaus delere fecit.

spectantia, quae sunt ita bona, quolibet anno ad ipsius utilitatem, sicut centum marcae et totidem damni.

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 125).

116. Actum Cracoviae f. 6 ante fest. s. Stanislai in Maio a. 1496 (d. 6 Maii).

NN. Stanislaus et Petrus, fratres germani indivisi dicti Reyowye de Thopola, quattuor kmethones possessionatos per medium laneum agri tenentes cum eisdem agris... per mediam marcam annuatim censuantes in Thopola cum omni iure... n. Nicolao Potoczki de Pothok in quadraginta flor. pec. in medientibus mon. Pol. obligaverunt...

(Acta castr. Crac. lib. XXII. p. 730).

117. Actum in castro Cracov. f. 5 prox. post fest. nativ. Chr. a. 1496 (d. 29 Decembris)

NN. Stanislaus Rey de Thopola, Andreas Wyelglowszky de Gelowycze condemnantur, in poena regali XIII. marc., quia citati per mandatum ex officio capitaneatus propter involutionem in sententias excommunicationis, ad instantiam n. Katherinae de Cronov, non paruerunt.

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 19).

118. Actum Cracoviae f. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1497 (d. 12 Januarii).

N. Stanislaus Rey de Naglowycze et Thopola viginti octo flor. pec. in med. mon. Pol., quemlibet florenum per sedecim scotos com-

---

[1]) Zapiska przekreślona z tem: Katherina Kozlowska de Chrzonow recognovit satisfactionem et delere fecit feria quinta ante s. Martini a. 1498.

Pod tąż samą datą Dziwisz z Moniaczkowic, ożeniony z Katarzyną Rejówną, pożyczył u tejże samej Katarzyny z Chrzonowa sumę 28 fl. pol.

putando, n. Katherinae de Chronow ad feriam quartam prox. post festum Paschae solvere se obligavit... sub poena XV sibi et iudicio XV totiens quotiens fuerit opportunum usque ad totalem solutionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 65 — 66).

119. Actum in Proszowice fer. 5 in octava Epiphaniarum a. 1497 (d. 12 Januarii).

Barbara relicta olim n. Nicolai Rey de Naglovycze et n. Stanislaus, Petrus, fratres germani de Bobyn heredes recognoverunt, quia totam partem ipsorum hereditariam ibidem in Bobyn cum omni iure... in quadringentis marcis pec. com... [*n. Johanni Smolyk de Wolwanowycze*]... [1]) obligaverunt et... realem intromissionem dederunt... ita tamen, quod in eadem summa sunt tricenti flor. Hungar. auri... et residuum in medientibus, qui tricenti floreni... in auro e converso debent restitui in medientibus;...

[*Praefata bona tenebit n. Johannes Smolyk*] modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia usque... ad totalem solutionem [*praedictae summae*], tali conditione addita, quod praefata domina Barbara cum dictis filiis sibi reservarunt, quod in gaiis... in Bobyn sitis... debent... ligna secare... et educere tantum ad utilitatem domesticam... Et etiam ipse Johannes Smolyk... neque ligna... de eisdem [*gaiis*] debet vendere, sed tantum pro utilitate domestica et edificatione... ad praedium Bobyn [*educere*].

(Acta terr. Prosz. lib. XI. p. 165 — 167).

120. Actum in castro Cracoviensi f. 6 in octava Epiphaniarum a. 1497 (d. 13 Januarii).

N. Dionisius alias Dzywysz et Katherina, consors ipsius de Monyaczkowycze, centum marcas pec. com. mon. et num. Pol. nn. Petro,

[1]) Komu Reyowie zastawili, niewymieniono przez omyłkę w akcie, łacno jednak z dalszej osnowy tego aktu dorozumieć się nazwiska, które umieściliśmy w klamrach, jakoteż i z aktów równobrzmiących w acta castr. Crac. lib. XXIII. pag. 55 i 57, gdzie je wymieniono. Cały wogóle akt zredagowany bałamutnie, stąd musieliśmy przy regestrowaniu uzupełniać tekst własnemi słowami, które uwidoczniono skośnym druk.

Stanislao, fratribus germanis indivisis dictis Reyom de Naglowycze et Barbarae matri ipsorum ad festum s. Johannis Baptistae proxime futurum manu coniuncta... solvere se obligaverunt... Quod si non solverint... pro tempore praefixo, extunc iam nunc... dant... ipsis realem... intromissionem in totam villam ipsorum... Monyaczkowycze... per ipsos [Reye] tenendam... modo obligatorio... usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 72 — 73).

121. Actum in Książ f. 2 post fest. Epiphaniarum a. 1497 (d. 16 Januarii).

Nicolaus Pothoczsky recognovit, quia sibi nn. Petrus et Stanislaus Reyovye de Naglovycze pro quadraginta florenis super kmethonibus in Thopolya in actis castrensibus Cracov. inscriptis [satisfecerunt].

(Acta terr. Książ lib. XIII. p. 427).

122. Actum in Książ f. 2 post octav. Epiphaniarum a. 1497 (d. 16 Januarii).

Petrus et Stanislaus, fratres germani de Naglovycze dicti Reyovye, recognoverunt, quia villam Naglovycze cum omni iure... generosae Barbarae matri suae in quadringentis marcis... obligaverunt... duntaxat ad tempora vitae ipsius... tenendam...

(Acta terr. Książ. lib. XIII. p. 425).

123. Actum Cracoviae f. 6 infra octavas corporis Christi a. 1497 (d. 26 Maii).

LL. Stanislaus et Jacobus, kmethones de Thopola mag. domini capitanei Cracoviensis n. Nicolai de Camyenyecz, condemnaverunt in poena XV sibi et iudicio XV. n. Stanislaum Rey de Thopola heredem

pro non admissione aresti alias *lyczą*, videlicet duorum equorum per ipsum violenter ipsis receptorum valoris duodecim flor...

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 566).

124. Actum in castro Cracov. f. 5 prox. ante domin. Judica a. 1497 (d. 17 Martii).

NN. Stanislaus et Petrus, dicti Reyowye de Thopolya heredes. nonaginta marc. pec. in medientibus mon. et num. Pol. n. Nicolao Zolkowsky de Zolkow ad festum nativ. Chr. solvere se obligant... Quod si non solverint,.. . extunc.... dant.... sibi.... intromissionem in novem kmethones possessonatos... in Thopolya... et cum agris, in quibus resident ...et in duas tabernas... per ipsum tenendum... modo obligatorio... ... usque ad exemptionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIII p. 243 — 244).

125. Actum Cracoviae f. 5 ante domin. Reminiscere a. 1498 (d. 8 Martii).

Omnes termini quicumque sunt inter nn. Katherinam Kozlowska de Chrzonow actricem ex una, et nn. Dionisium Monyaczkowsky et Stanislaum Rey... parte ex altera ...transponuntur ab hodierna die per duas septimanas...

(Acta castr. Crac. lib, XXIII. p. 883).

126. Actum Cracoviae f. 5 ante domin. Laetare a. 1498 (d. 22 Martii).

N. Katherina de Chrzonow condemnavit in poena XV. sibi et iudicio XV. n. Stanislaum Rey de Naglowicze pro repercussione pigno-

[1]) Zapiska przekreślona z tą uwagą nad nią: Nicolaus Zolkowsky recognovit satisfactionem et delere fecit f. 3 prox. post Laurentium a. 1500.

ris prima in villa Thopolia iuxta citationem et recognitionem ministerialis...

Et datur eidem Katherinae ministerialis de iure ad pignorandum pro secundo in Thopolia[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 933).

127. Actum Cracoviae f. 5 ante domin. Laetare a. 1498 (d. 22 Martii).

N. Katherina de Chrzonow in termino concitato ad satisfaciendum condemnavit in duplici poena XV. alias trium marcarum n. Stanislaum Rey de Thopolia iuxta concitationem litteralem... cuius tenor:... Concitat te ad satisfaciendum pro duplici poena XV. alias trium marcarum, in qua te pro non solutione viginti octo flor. pec. ...condemnavit...

Et datur eidem Katherinae ministerialis ad pignorandum pro primo in poenis praefatis... in Thopolia.[2])

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 932).

Actum Cracoviae f. 4 ante domin. Judica anno 1497 (d. 28 Martii).

N. Petrus, dictus Rey, heres de Thopolia, quattuor kmethones possessionatos in Thopolia per mediam marcam annuatim seorsim censuantes... N. Zophiae, sorori suae germanae, relictae olim n. Petri Kanya, in centum marcis pec. com. mon. et num. Pol. ratione dotis ipsius, inscripsit... ac realem... intromissionem in dictos kmethones dedit, per ipsam Zophiam tenendum... modo obligatorio... usque ad exemptionem et totalem summae praedictae solutionem...

Etiam ipse Petrus n. Stanislaum fratrem suum infra hinc ad festum s. Michaelis proximum ad haec acta debet adducere, qui huic inscriptioni debebit consentire... Quem si non adduxerit ...vadium centum marcarum sibi Zophiae succumbet ad solvendum...

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 943 — 944).

---

[1]) [2]) Toż z Moniaczkowskim.

129. Actum Cracoviae f. 4 ante domin. Judica a 1498 (d. 28 Martii).

NN. Stanislaus Sthrzalkowsky de Sthrzalkowicze, Stanislaus Sandek de Thomaschkowicze et Andreas, frater eius de ibidem, tanquam principales, et n. Stanislaus Kulia de Parva Xiansz, tanquam pro ipsis fideiussor, omnes manu coniuncta... triginta marcas pec. ad festum nativitatis Chr. proximum; et alias triginta marcas pec. a festo proximo nativitatis Chr. per unum annum n. Zophiae, relictae n. olim Petri Kanya, solvere se obligaverunt... Quod si... non solverint, extunc in crastino pro quclibet tempore non solutionis alias triginta marcas vadii sibi succumbent ad solvendum...

Et iam ipsa Zophia recognovit, quia dictas peccunias pro reformatione sua in vim perditionis alias *w zgubne ymyą* recipere debebit.

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 944 — 955).

130. Actum Cracoviae f. 4 ante domin. Judica a. 1498 (d. 28 Martii).

NN. Stanislaus Kulia de Parva Xiansz, Stanislaus Strzalkowsky, Stanislaus Sandek de Thomaschowicze et Andreas, frater ipsius de ibidem, omnes... manu coniuncta sub vadio centum marcarum fideiubent in manus nn. Petri et Stanislai... Reyowie de Thopolia pro n. Johanne, filio olim n. Bernardi Kanya, quia dum idem puer annos discretionis attigerit, debebunt eum sub vadio praefato ad acta terrestria Proschoviensia adducere, qui inscriptionem in ipsis actis contentam per praefatos... Reye super centum marcas n. olim Petro Kanya patruo suo factam mortificare et recognitionem satisfactionis pro centum marcis facere...

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 945 — 846).

131. Actum Cracoviae f. 4 ante domin. Judica a. 1498. (d. 28 Martii).

NN. Petrus Rey de Thopolia et Petrus Morsky de Morsko... manu coniuncta... fideiusserunt sub vadio ducentarum et sexaginta

marcarum in manus n. Johannis, filii olim n. Bernardi Kanya, pro n. Zophia, relicta olim n. Petri Kanya, quia ipsa ad terminos terrestres proximos in Wislicia celebraturos, aut ad primam libri... ibidem repositionem, inscriptionem reformationis suae, quam sibi maritus ipsius praefatus... super bonis Czarnkow et Zukowicze... reformavit, debebit mortificare et... satisfactionem recognoscere...

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 946).

132. Actum in Cracoviae f. 4 ante domini. Palmarum a. 1498 (d. 4 Aprilis).

Nicolaus Malik ministerialis... recognovit, quia n. Stanislaus Rey de Thopolia pignora duplicia ibidem... n. Katherinae de Chrzonow repercussit...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIII. p. 972).

133. Actum Cracoviae f. 3 in vigilia Assumptionis Mariae a. 1498 (d. 14 Augusti).

N. Barbara, relicta olim n. Nicolai Rey de Slanowicze, recognovit, quia n. Johanni Pothoczki de Glupczow ad festum nativitatis domini proximum viginti marcas pec. solvere se obligavit... Quod si non solverit,... extunc... dat deditque sibi realem intromissionem... in totam villam Slanovicze... per ipsum tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis domini... ad alia... usque ad... totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 218 — 219).

134. Actum Cracoviae f. 5 ante fest. s. Martini anno 1498 (d. 8 Novembris).

N. Katherina de Chrzonow recognovit, quia sibi nn. Dionisius Monyaczkowsky et Stanislaus Rey de Thopolia satisfecerunt pro summis pecuniarum principalitatis et perlucrorum atque poenarum super

[1]) Toż samo o D. Moniaczkowskim.

eis per iuris strepitum hic in iure castrensi acquisitarum et perlucratarum, salvis tamen poenis iudicialibus, quas succubuerunt, quae in suo robore debent permanere.

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 287).

135. Actum Cracoviae f. 6 ante fest. s. Vitalis a. 1499 (d. 26 Aprilis).

N. Barbara consors n. Andreae Pielsch de Rogy et Paulus Woyczichowski, tutor puerorum n. olim Johannis Woynowski, recognoverunt, quia totum predium in villa Geliowicze una cum molendino ibidem... et laboribus omnibus kmethonum in Geliowicze et ad villam Monyaczkowicze pertinentibus atque cum hereditate deserta dicta Campa, exceptis censibus omnibus et aliis proventibus de praefatis villis,.. quos pro se reservant, et censu de molendino in Monyaczkowicze proveniente, quae bona soli a n. Dionisio herede de Monyaczkowicze in certa summa pecuniae in actis terrestribus... Proschoviensibus modo obligatorio inscripta eidem Dionisio Monyaczkowski et Andreae Wielglowski infra hinc ad festum nativitatis Christi proximum... arendaverunt...

Pro qua arenda iam... Barbara cum praefato Paulo satisfactionem... ab ipso Dionisio se recepisse recognoverunt...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 627 — 628).

136. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1499 (d. 29 Maii)

N. Dionisius Monyaczkowski de Monyaczkovicze una cum consorte sua Katherina recognoverunt, quia totas partes in Szeczechovicze, quas habet in Schczechovicze in his actis per nn. Annam Pyenyaskowa et Elizabeth Grzegorzowska in Grzegorzovicze et per g. Jacobum Plaza etiam in Szeczechovicze et cum Leschenyecz obligatas, cum omni iure... nn. Annae Pyenyaskova, Elizabeth Grzegorzowska et Jacobo Plaza infra hinc ad festum s. Michaelis proximum... arendaverunt...

Pro qua arenda ipse Dionisius... recognovit se satisfactionem... recepisse...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 682).

138. Actum Cracoviae f. 6 post fest. Visitationis Mariae a. 1499 (d. 5 Julii).

N. Barbara Reyowa relicta olim n. Nicolai Rey de Thopolia recognovit, quia tres kmethones possessos,... in Slanovicze residentes, per mediam marcam annuatim censuantes,... n. Sbigneo de Magna Kazimirza in viginti et una marcas pec. com. mon. et num Pol. cons. obligavit... infra hinc ad festum nativitatis Christi proxime futurum...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 737).

139. Actum Cracoviae f. 6 post fest. Visitationis Mariae a. 1499 (d. 5 Julii).

N. Stanislaus Rey de Thopolia heres recognovit, quia tres kmethones possessos in Thopolia residentes, per mediam marcam annuatim censuantes... n. Barbarae Reyowa matri suae... in viginti marcis pecuniarum et una marca, in quibus marcis... duodecim floreni Ung. auri puri... sunt, per tres fertones eosdem computando, ...obligavit... ad festum nativitatis Christi proxime futurum...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 738 — 739).

139. Actum Cracoviae in curia r. P. f. 2 in oct. Epiphaniarum a. 1500 (d. 13 Januarii).

Constituti personaliter mm. Petrus Kmytha, castellanus Sandomiriensis, marsalcus regni Pol. et Stanislaus, castellanus Przemyslien. una cum filiastris, filiis olim g. Andreae, dapiferi Cracoviensis, dicti Kmythowye heredes de Wysznycze; item m. Johannes Syenyensky, castellanus Malogostiensis et succamerarius Sandomirensis generalis, una cum fratre suo germano g. Petro; et Stanislaus Dersznak, succamerarius Przemysliensis, una cum fratre suo g. Petro, heredes de Rokythnycza; item ...

[1]) Zapiska przekreślona z tem: Sbigneus de Magna Kazimirza recognovit satisfactionem... et delere fecit inscriptionem d. 10 Januarii a. 1504.

g. Jacobus una cum fratribus suis germanis Michaele alias Hleb, Stanislao, Andrea et Johanne, heredes de Senno; item g. Petrus, Andreas, Nicolaus, heredes de Mokrsko et n. Nicolaus de Wyduchowa alias Nasyon palam recognovit (s.), quia relictis bonis regalibus et hereditariis olim gg. Stanislai et Johannis dictorum Wąthropky ad ipsos spectantibus... post mortem ipsorum dictis bonis talem fecerunt inter se Plawowycze divisionem perpetuam...

Et primo m. d. Petro castellano Sandomiriensi... et Stanislao... et filiastrorum eorum filiis olim g. Andreae de Wysznycze... Kmythom... cesserunt villae: Przeborowye, Łąky, Wolya regales, nec non hereditaria in terra Cracoviensi...

Item secunda pars et sors divisionis m. Johannes de Senno... cum fratre Petro, Stanislaus Dersznak cum fratre... Petro de Rokithnycza gg. Petri Andreae Nicolai heredibus de Morsko et n. Nicolaus de Wyduchowa alias Nasyon... istae partes divisione perpetua... post olim ... Wątropkones propinquitate acceperunt bona regalia... oppidum Usczyc et villam Nyedary cum theoloneo et navigio... per ipsos praefatos dominos possidendum... usque ad plenam exemptionem per RMtem...

Item gg. dd. Jacobus, Michael, Stanislaus, Andreas et Johannes, fratres germani de Syennow (sic) divisione perpetua... post olim... Wąthropkones propinquitate tanquam post fratres acceperunt... bona regalia et hereditaria... villas... Strzelcze cum curia et pars in Maiori Strzelcze hereditaria et Gorka in terra et districtu Cracoviensi cum navigio et villa Wysokye in districtu Sczebrzesiensi... et villa regali Lubunky... in terra Chelmensi. Et ob quam portionem quasi minorem per ipsos acceptam ad dictam sortem fratribus dictis Syenienszczy coniunctim m. Johannes castellanus Malogostiensis sexingentos flor. quae acceperat a RMte per olim r. p. Johannem archiepiscopum Leopoliensem dictum Wąthropkam mutuatorum et accomodatorum, quam summam iam fatus Johannes castellanus Malogostiensis propter minorem divisionem fratribus Jacobo, Michaeli, Stanislao, Andreae et Johanni de Syenno tenetur et obligatur... de facto solvere...[1])

(Acta terr. Crac. in curia lib. XI. p. 144 — 134).

---

[1]) Zapiska powyższa nie odnosi się wprawdzie do Rejów, umieszczam ją jednak ze względu na stosunki Okszyców-Rejów z magnacką rodziną Okszyców-Wątropków, przez cały XV wiek. Akt powyższy udowadnia, że stosunki te nie wynikły z bliższego pokrewieństwa tych rodów, ale snuły się z innych względów, może głównie z poczucia przynależności do jednego herbu.

140. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1500 (d. 20 Januarii).

Petrus de Pawlovycze heres, recognovit, quia totas partes suas hereditarias... in Pawlovycze et Jedlcza cum omni iure... n. Zophiae, filiae n. Nicolai Rey de Thopolya, consorti suae, in quadringentis florenis in medientibus pec. per mediam sexagenam florenum computando... obligavit et realem... dedit intromissionem per praefatam Zophiam dicta bona tenendum... modo obligatorio ab uno nativitatis Christi festo ad alia usque ad plenam [*persolutionem praefatae summae*]...

(Acta terr. Książ lib. XIV. p. 31).

141. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1500 (d. 20 Januarii).

Petrus de Pawlovycze recognovit, quia haec sexaginta marcae pec., quas n. Przedborio de Smygorzow ratione dotis post n. Margaretham filiastram suam dedit... sunt n. Zophiae consortis suae, quasquidem 60 m. sibi Zophiae in bonis... Pawlovycze et Jedlcza... inscripsit... dicta bona [*per eandem*] tenendum bono obligatorio... usque ad plenam exemptionem...

(Acta terr. Książ. lib. XIV. p. 31 — 32).

142. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Conductus Paschae a. 1500 (d. 29 Aprilis).

V. d. Michael praepositus Woyniciensis protestatus est... contra Barbaram Reyowa, relictam olim n. Nicolai Rey de Thopolia, quia ipsa citata pro primo per litteram datam ex officio capitaneali ad querelam, ut statuisset in praesentia domini capitanei... l. Andream... kmethonem ipsius de villa Slanovicze, qui ad instantiam eiusdem d. Michaelis sententiis excommunicationum involutus est nec se curat absolvi, eundem Andream non statuit...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 1172).

143. Actum in Książ f. 2. post domin. Oculi a 1501 (d. 15 Martii).

...Ministerialis... recognovit, quia prout n. Zophiae, filiae n. Nicolai Rey de Thopolya, fuit datus... ad intromittendum in bona Pawlovycze et Jedlcza sibi per n. Petrum de Pawlowycze in quadringentis florenis modo obligatorio inscripta... dedit... intromissionem ipso Petro Pawlovsky consentiente...

(Acta terr. Książ. lib. XIV. p. 63).

144. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Reminiscere a. 1503 (d. 15 Martii).

NN. Petrus Morski de Naasyąnchowicze, Petrus Rey de Thopolia, Nicolaus Potoczki de Swyąnczicze et Andreas Wyąnczlawski, omnes simul manu coniunta... fideiusserunt pro n. Johanne Pawlowsky in manus d. capitanei, quia ipsum debent statuere infra hinc pro feria quarta... post dominicam conductus Paschae hic coram d. capitaneo aut eius vicesgerente ad iustificandum se occasione quarumdam decimarum d. Czepel per ipsum emptarum sub vadio viginti marcarum.

(Acta castr. Crac. lib. XXV. p. 1077).

145. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Conductus Paschae a. 1503 (d. 26 Aprilis).

NN. Nicolaus de Morsko, Andreas Morski de Morsko et Petrus Rey de Thopolia recognoverunt, quia omnes... manu coniuncta... v. d. Nicolao Cepel, praeposito Wratislaviensi et canonico Cracoviensi, decem marcas pec. certi debiti ad festum s. Bartholomaei... proximum solvere se obligaverunt. Quod si tunc non solverint..., extunc ipsos omnes vel unum pro toto poterit in poena XV. sibi et iudicio XV. sine concitatione condemnare, singulisque duabus septimanis... totiens quotiens iuris fuerit usque ad totalem solutionem decem marcarum. [1])

(Acta castr. Crac. lib. XXV. p. 1132).

[1]) Akt przekreślony z dodaniem uwagi: d. Nicolaus Cepel... recognovit, quia sibi Andreas Morski 6 marcas et 16 scotos persolvit...

146. Actum Cracoviae f. 5 post fest. OO. SS. a. 1503 (d. 2 Novembris.)

N. Katherina relicta olim n. Dionisii Monyaczkowski recognovit, quia n. Petro Rey de Thopolia intromissionem realem... in bona Monyaczkowicze... dedit...

(Acta castr. Crac. lib. XXV. p. 1329).

147. Actum Cracoviae f. 3 infra octavas Epiphaniarum a. 1504 (d. 9 Januarii).

NN. Stanislaus et Petrus, fratres germani indivisi dicti Reyowye de Thopolya et Naglowicze, recognoverunt, quia totam villam ipsorum... Naglowicze cum omni iure... exceptis duntaxat censibus, duas partes mellis de mellificiis provenientes, tertia parte pro obligatore infrascripto conservata et pecorum adaugmentum alias *prziplody*, cuius medietas praefatis fratribus et parti, cui obligatio servit... cedet,... n. Nicolao Zolkowski in octuaginta marcis pec. com. mon. et num. Pol... obligaverunt... per ipsum Nicolaum tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Domini ad alia festa similia... ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XXV. p. 1405 — 1406).

148. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Dorotheae a. 1504 (d. 7 Februaris).

N. Katherina, relicta olim n. Dionisii de Monyaczkowicze, protestata est iam tertio coram d. capitaneo... contra n. Andream Wielglowski, de Gielowicze tenutarium, quia ipse evocatus tertio per literam datam ex officio capitaneali ad querelam pro eo, quia eam de bonis suae reformationis, quam habet in Monyaczkowicze violenter repercussit et eiecit, nescitur quare aut quo iure, nec per se nec procuratorem parere curavit. Cuius Andreae contumacia d. capitaneus

tali attenta decrevit, praefatam Katherinam in possessionem suae reformationis... fore restituendam;... ministerialem quoque... de brachio regali... eidem Katherinae ad intromittendum addidit et vadium centum et viginti marcarum... interposuit, quatenus sub eodem vadio idem Andreas ...praefatam Katherinam in dictis bonis... derelinquat pacifice...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 81).

149. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Laetare a. 1504 (d. 20 Martii).

N. Petrus Rey heres de Thopolya recognovit, quia kmethonem Mathiam super laneo agri residentem in Slanowicze cum omni iure... n. Nicolao Slysz de Czudzinovicze in decem marcis pec. com. mon. et num. Pol... obligavit... per ipsum [*Slysz*] tenendum... modo obligatorio... ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 117).

150. Actum Cracoviae f. 5 post domin. conduc. Paschae. a. 1504 (d. 18 Aprilis).

Ministerialis... recognovit, quia ex parte l. Jacobi Wrobl, kmethonis Andreae Wielglowsky de villa Monyaczkowicze, arestavit alias *liczowal* equam alias *swierzepiczą Ridzą* in villa Thopolya n. Petri Rey, quam idem Petrus ibidem arestare admisit, quem pro statuitione eiusdem aresti ad diem hodiernam citavit.

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 182).

151. Actum Cracoviae f. 5 post conductum Paschae a. 1504 (d. 18 Aprilis).

L. Stanislaus[1]) Wrobl, kmetho n. Andreae Wielglowski de Gelovicze actor contra l. Johannem kmethonem de Thopolia terminum arestatum alias *liczowany* pro equa *ridza*... habent... ad feriam quartam... post festum s. Trinitatis.

(Acta castr. Crac. XXVI. p. 182).

152. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia fest. ascensionis Domini a. 1504 (d. 15 Maii).

N. Petrus Rey de Thopolia heres, ex parte n. Katherinae, relictae olim Dionisii Monyaczkowski, sororis suae, coram iure protestatus est contra n. Andream Vielglovski de Gelovicze et contra l. Stanislaum Wrobl, kmethonem ipsius Katherinae de eadem Monyaczkowicze, quia citationes ministerialium... importavit super bona reformationis ipsius in Monyaczkovicze super aliam personam, hoc est super n. Petrum de Thopolia, qui ibi nihil iuris protunc habet, et etiam quia praedictus Stanislaus Wrobl kmetho est ipsius Katherinae in sua tenuta in villa Monyaczkowicze.

(Ins. castr. Crac. lib. XXVI. p. 213).

153. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia fest. ascensionis Domini a. 1504 (d. 15 Mai).

Procurator cum procuratorio sufficienti ex parte l. Stanislai dicti Vrobl kmethonis n. Andreae Vielglovski de Gelovicze affectabat statui arestatum bovem a n. Petro Rey de Thopolia...

Et procurator eiusdem Petri... taliter contradixit, quia idem Petrus hodie nullum terminum habet ex eo, quia pro illo die, qui iam lapsus est, citatus erat, pro quo die citatus erat nihil idem... Wrobl fecit.

[1]) Pierwotnie w tekscie »Jacobus,« które przekreślono.

Et pars actorea taliter ipsum contradixit, quia pro illo tempore omnes termini et causae generaliter erant transpositi et in dies sequentes cadentes, usque ad diem hodiernam, qui hic locum habent.

Quae pars citata iterum repugnabat: traho me ad acta per corulum pro tribus marcis, quod violentiae novae sunt exceptae.

Qui procuratores ad eadem acta per corulum pro tribus marcis se traxerunt.

Et dum ipsis acta lecta sunt, in quibus stat: »novis violentiis exceptis« ideo d. iudex, propositione et responsione exauditis, sibi ad interrogandum recepit, si ista est nova violentia, quando pro aresto citatur vel est iniuria.

Et habent terminum partes ad feriam quartam proximam post festum s. Trinitatis.

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 211).

154. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia ascensionis Domini a. 1504 (d. 15 Maii).

N. Petrus Rey de Thopolya succubuit poenam sex scotorum n. Andreae Wielglowski sicut domino hereditario l. Stanislai Wrobl, pro qua pro ipso stat tanquam dominus ipsius pro eo, quia non exaudiendo propositionem contradicebat et propositionem debite non exaudivit.

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 212).

155. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1504 (d. 5 Junii).

NN. Nicolaus Chelmski de Chelm et Nicolaus Pieniazek de Skrzidlna tenutarius recognoverunt, quia ambo simul manu coniuncta... n. Petro Rey de Thopolia quadraginta marcas pec. mon. et num. Pol. ad feriam quartam... post festum Epiphaniarum... solvere se obligaverunt... Quod si tunc non solverint... extunc eodem die potest ipsos sine concitatione in poena XV. sibi et iudicio XV. condemnare et con-

sequenter singulis duabus septimanis, totiens quotiens iuris fuerit, usque ad totalem solutionem [*praefatae summae*]...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 259).

156. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1504 (d. 5 Junii).

N. Andreas Wielglowski de Gelovicze recognovit, quia n. Katherinae, relictae olim Dionisii Monyaczkowski, duodecim marcas pec. com. mon. et num. Pol... semper pro feria quarta... post Epiphanias Domini quolibet anno solvere se obligavit ad mortem eiusdem Katherinae.

Quod si aliquo anno sibi Katherinae de ipsius reformatione easdem duodecim marcas non solverit, extunc eadem Katherina in suam reformationem semper inequitabit et... eadem bona... possidebit, donec illi cuiuslibet anni duodecim marcas persolverit; his... conditionibus iniectis, quod idem Andreas... debita tantum doctori Wlodzislavitha ...et institrici alias *kramarka* Blaskowa... persolvere debebit..

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 260).

157. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1504 (d. 5 Junii).

N. Petrus Rey de Thopolia recognovit, quia ad instantiam n. Andreae Wielglowski n. Katherinam, relictam olim n. Dionisii Monyaczkowski, infra hinc ad quattuor septimanas ad haec acta adducere debebit; quae veniens praedicto Andreae... suam reformationem arendare debebit. Quam si non adduxerit, extunc vadium quandringentarum marcarum sibi Andreae succumbet...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 261).

---

[2]) Nad aktem przekreślonym dopisano: Petrus Rey de Thopolya recognovit satisfactionem et delere fecit f. 4 post fest. s. Francisci a. 1505.

158. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1504 (d. 5 Junii).

N. Petrus Rey de Thopola heres recognovit, quia omnia iura sua et omnes inscriptiones, quascunque super bonis Monyaczkowicze per n. olim Dionisium Monyaczkowski et a Katherina Monyaczkowska in certa summa pecuniaria habuit inscriptas,... n. Andreae Vielglowski de Gelovicze... condescendit...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 260).

159. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Viti a. 1504 (d. 19 Junii).

N. Katherina, relicta olim n. Dionisii Monyaczkowski, recognovit, quia bona suae reformationis in Monyaczkovicze cum omni iure... n. Andreae Wielglowski ...arendavit ad mortem eiusdem Katherinae[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 281 — 282).

160. Actum Cracoviae f. 5 ipso die fest. praesentationis beatae Mariae a. 1504 (d. 26 Novembris).

N. Petrus Rey de Thopolia recognovit, quia g. Johannem Włodek de Sczibórovicze, vicecapitaneum Cracoviensem, plenipotentem fecit ad recipiendum XXXX. marcas a n. Monyaczkowska; et quando XXXX. marcas persolverit, extunc idem vicecapitaneus inscriptionem super summam centum marcarum mortificare poterit...

(Acta castr. Crac. lib. XXIV. p. 485.

[1]) Vide nr. 156. i bliższe warunki tej dzierżawy.

161. Actum Cracoviae f. 4 ante fest. s. Priscae a. 1505 (d. 15 Januarii).

Petrus Rey actor contra nn. Nicolaum de Chelm et Johannem Pieniazek terminum ipsis prorogavit ad diem crastinam XXXX. marcarum solvendarum sub vigore eiusdem inscriptionis.

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 583).

162. Actum Cracoviae f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1505 (d. 16 Januarii).

N. Petrus Rey heres de Thopolia tanquam actor prorogavit terminum condemnationis penarum XXXX. marcarum iuxta inscriptionem hic contentam... nn. Nicolao Chelmski et Johanni Pieniazek de Kruzlowa ab hinc ad feriam quartam... post dominicam Reminiscere sub vigore eiusdem inscriptionis...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 596).

163. Actum Cracoviae f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1505 (d. 16 Januarii).

Petrus Rey de Thopolia recognovit, quia n. Andream Morski plenipotentem fecit ad recipiendum quadraginta marcas a nn. Nicolao Chelmski et a Johanne Pieniazek et inscriptionem eorum mortificandum...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 596).

163. Actum Cracoviae sabbato ipso die fest. conversionis s. Pauli a. 1505 (d. 25 Januarii).

N. Petrus Rey heres de Thopolia et de Slanovicze recognovit, quia totam villam ipsius hereditariam... Slanowicze cum omni iure a proxime praeterito festo nativitatis Christi ad sex annos continue se

sequentes n. Petro Lubowski de nonaginta marcis pec. com. mon. et num. Pol... in totum arendavit.

Et post expirationem dictae arendae ipse Petrus Lubowski eadem bona cum seminatis hiemalibus cum viginti choris siliginis et triginta choris avenae sibi Petro Rey condescendere... debebit.

Ratione cuius arendae ipse Petrus Rey ab eodem Petro Lubowski recognovit, se totalem satisfactionem et solutionem percepisse...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 605).

165. Actum Cracoviae f. 4 post. domin. Iudica a. 1505 (d. 12 Martii).

N. Andreas Morski tanquam per Petrum Rey plenipotens factus prorogavit solutionem certae summae nn. Nicolao Chelmski et Johanni Pieniazek... ab hinc ad feriam quartam prox. post dominicam conductus Paschae...

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 665).

166. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Francisci a. 1505 (d. 8 Octobris).

N. Andreas Wielglowski de Gelovicze protestatus est coram iure contra n. Petrum Rey de Thopolia, quia paratus erat sibi dare et persolvere summam XXXX marcarum iuxta inscriptionem nn. Johannis Pieniazek et Nicolai Chelmski et ipsos eliberando de fideiussoria.

(Acta castr. Crac. lib. XXVI. p. 872).

167. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Galli a 1505 (d. 13 Octobris).

Petrus de Pawlowicze heres recognovit, quia centum septuaginta marcas dotis et centum septuaginta marcas ratione dotalitii pec. com. num. Pol... super totam medietatem omnium suorum mobilium et

immobilium bonorum in Pawlowicze et Jedlcza ...n. Zophiae, filiae olim n. Nicolai Rey de Thopolya, consorti suae... reformavit...

(Acta terr. Książ. lib. XIV. p. 181 — 182).

168. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Galli a. 1505 (d. 13 Octobris).

Petrus de Pawlowicze et Jedlcza heres et n. Zophia uxor ipsius filia n. olim Nicolai Rey de Thopolya talem ...contractum... inter se fecisse recognoverunt,... quia praefatus Petrus omnia bona ipsius hereditaria... cum omni iure... n. Zophiae consorti suae... ad tempora vitae ipsius... inscripsit;... similiter praefata Zophia totam ipsius reformationem dotis et dotalitii... praefato... marito suo... etiam ad tempora vitae ipsius... inscripsit...

(Acta terr. Książ. lib. XIV. p. 182 — 183).

169. Actum in castro Chęcin. f. 2 ante fest. s. Agnetis prox. a. 1505 (d. 20 Januarii).

Honorabilis Johannes plebanus de Malogoszcz actor contra nn. Petrum et Stanislaum Rey de Naglovicze heredes terminum habent infra [*hinc*]... per duas hebdomadas iuxta citationem. Actor personaliter paruit a citatis Andreas Ugorn famulus terminum peremptorium induxit.

(Ins. castr. Chęcin. lib. II. od r. 1500 — 1510).

170. Actum in castro Chęcin. f. 2 Carnis Privii a. 1505. (d. 3 Februarii).

Honorabilis Johannes, plebanus in Malogoscz, prout actor astitit terminum contra nn. Petrum et Stanislaum Rey de Naglovicze heredes prout erant citati et vocati per generosum dominum Stanislaum Jaroczki, capitaneum Chencinensem et commisarium per Regiam Majestatem praedictis partibus deputatum, ad videndum et audiendum

discerni institutum inter ipsas partes [*pro*] ortis videlicet pro bonis hereditariis et pro pratis alias Toczycyowski dictis... pro ortis post fluvium Nyda iacentibus, prout ipse plebanus commissaris et ministeriali ac nobilibus ostendebat et praefati nobiles... attentare iuraverunt in termino finali alias peremptorio; ideo super ipsos terminum astitit.

(Ins. castr. Chęcin. lib. II. od r. 1500 — 1510).

171. Actum Cracoviae f. 2. post fest. s. Michaelis a. 1507 (d. 4 Octobris).

N. Stanislaus Rey de Thopolia heres recognovit, quia tota curia [*sic*] in Krzeslawicze cum omnibus agris predialibus et molendino... g. Jacobo de Lubomyrz, iudici terrestri et castri Cracoviensis in totum dono et titulo perpetuae donationis... inscripsit... Qui Stanislaus Rey recognovit, quia idem Jacobus de Lubomyrz omnes obligationes in eiusdem bonis, in quibuscunque summis eadem bona obligarentur, exemere potest...

Qui Stanislaus Rey tanquam principalis et n. Andreas Morsky de Sladow ...fideiussor... se praesentibus sub vadio quadringentarum triginta marcarum inscripserunt, quia n. Petrum Rey, fratrem ipsius Stanislai ad haec acta ad primos terminos terrestres ...aut ad primam libri repositionem adducere debent; qui Petrus huic inscriptioni consentire et similem recognitionem facere debet...

(Acta terr. Crac. cop. lib. VI. p. 612 — 613).

172. Actum Cracoviae f. 2. post fest. s. Michaelis a. 1507 (d. 4 Octobris).

Stanislaus Rey de Thopolia heres recognovit, quia totam villam et hereditatem Krzeslawicze... cum tota parte ipsius hereditaria per eum in Syrakow habita... g. d. Jacobo de Lubomyrz, terrestri et castri Cracoviensis iudici, pro quadringentis triginta marcis pec. com. num. Pol. cons... vendidit...

Praefatus etiam Stanislaus... recognovit, quia omnes obligationes eorum bonorum... exemere potest...

Qui Stanislaus Rey tanquam principalis et n. Andreas Morski de Sladow tanquam pro ipso fideiussor... se praesentibus sub vadio qua-

dringentarum triginta marcarum inscripserunt, quod n. Petrum Rey, fratrem ipsius Stanislai germanum, ad primos terminos... aut ad primam libri terrestris hic repositionem adducere debent; qui Petrus... huic inscriptioni consentire et similem recognitionem ...facere... debet...

(Acta terr. Crac. cop. lib. VI. p. 613 — 614).

173. Actum Cracoviae f. 2. post fest. Epiphaniarum a. 1508 (d. 10 Januarii).

Anna Kamyschowska, filia olim n. Stanislai Stadnyczki de Kamyschow recognovit, quia pro tota summa tricentarum quinquaginta quinque cum media marcarum pec., quas n. olim Barbara relicta olim Rey de Thopolya n. olim Stanislao patri ipsius Annae super bonis... Krzeslawicze, Syrakow et super cmethone dicto Kruczek in Zygarthowicze in his actis inscripserat... per nn. Stanislaum et Petrum dictos Reiowie fratres germanos tanquam per... legittimos eorum bonorum heredes est sibi satisfactum...

(Acta terr. Crac. cop. lib. VI. p. 615 — 616).

174. Actum Cracoviae f. 2 post fest. Epiphaniarum a. 1508 (d. 10 Januarii).

Nn. Stanislaus et Petrus, fratres germani dicti Reiowie de Thopolia et Naglowicze heredes... recognoverunt, quia totam curiam ipsorum... in Krzeslawicze... cum omnibus agris predialibus et prediis... similiter molendinum in eadem Krzeslawicze... g. Jacobo de Lubomierz titulo perpetuae donationis... inscripserunt...

(Acta terr. Crac. cop. lib. VI. p. 616 — 617).

175. Actum Cracoviae f. 2 post fest. Epiphaniarum a. 1508 (d. 10 Januarii).

Constituti personaliter... nn. Stanislaus et Petrus fratres germani Reiowie dicti de Thopolia et Naglowicze heredes recognoverunt, quia totam villam... ipsorum Krzeslawicze... excepta curia et agris predialibus, prediis et molendino ibidem et totam Syrakow et curiam, cmethonem Kruczek dictum in Zygarthowicze cum omni iure... g. Jacobo de Lubomyrz... pro quadringentis triginta marcis pec. com. num. Pol. cons., marcam in quamlibet quadraginta octo grossos computando, in totum vendiderunt.

(Acta terr. Crac. cop. lib. VI. p. 625 — 626).

176. Actum in Proszowice fer. 6. in vig. annunt. B. Mariae V. a. 1508 (d. 24 Martii) [1]).

G. Stanislaus Rey de Thopolya, sortis suae heres, g. Spythkonem de Tharnow, palatinidem Cracoviensem, in Radzymycze heredem, in primo termino in poenis contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XIII. p. 5).

177. Actum Cracoviae f. 6. post fest. s. Paschae a. 1511. (d. 25 Aprilis).

N. Nicolaus Rey de Shumsko atque Naglovicze, tenutarius villarum regalium Brzeszno et Zerniki actor contra n. Johannem heredem de Moravicza... terminum habent peremptorium iuxta citationem literalem secundam... coram R. Mte... ab hinc ad feriam secundam proximam... per gg. Johannem Labancz, dapiferum curiae R. Mtis ab actore et Nicolaum Missopad, castellanum Czechoviensem a citato de consensu partium...

(Acta castr. Crac. lib XXVIII p. 181).

[1]) Data nie pewna, bo przed aktem niniejszym brakuje kilku kart, na których mogły się rozpoczynać zapiski roczków innego terminu.

178. Actum Cracoviae f. 4 post domin. conductus Paschae a. 1511 (d. 30 Aprilis).

N. Adam dictus Rey, cubicularius RMtis actor contra n. Jeronimum Strzalcovski heredem de Strzalkovicze terminum habent, iuxta concitationem literalem ad satisfaciendum concitatum per g. Michaelem Czurilo, capitaneum Niepolomiciensem ab actore... parte citata... personaliter stante et consentientae, inscriptum... ab hinc ad duas septimanas.

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 193).

179. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 5 post fest. Penthecostes a. 1512 (d. 3 Junii).

Andreas Wyelglowszki protestatus est contra n. Katherinam, relictam olim Dionisii Monyaczkowski, quia paratus fuit suscipere inscriptionem mortificationis ex actis castrensibus Cracoviensibus, iuxta inscriptionem castrensem Cracoviensem latius obloquentem.

(Act. Reg. lib. XVII. p. 141).

180. Actum Cracoviae f. 2 ipso die fest. s. Johannis Ev. a. 1512 (d. 27 Decembris).

Stanislaus et Petrus [*fratres*] germani Reyovye heredes de Bobin per ipsorum nuntium Nicolaum coram iure protestati sunt contra Jacobum Smolik, quia parati erant sibi dare certam summam pecuniariam, quam habent super Bobin ei inscriptam, sed non erat ad recipiendum.

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 1091).

181. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Reminiscere a. 1513. (d. 23 Februarii).

NN. Petrus et Stanislaus Reyowie de Thopolia heredes, actores contra n. Jacobum Cula de Parva Xianz partis suae heredem, terminum habent iuxta, citationem literalem ad inscriptionem cum statuitione ministerialis, qui citationem importavit et ubi posuit, ab hinc ad feriam quartam post dominicam conductus Paschae... proximam...

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 1266).

182. Actum Cracoviae f. 4 post domin. conductus Paschae a 1513 (d. 6 Aprilis).

NN. Petrus et Stanislaus Reiowye de Thopolia heredes germani, actores contra n. Jacobum Cula partis suae de Parva Xianz heredem, terminum habent... ab hinc ad feriam quartam post festum s. Trinitatis... per n. Indrzich Morski ab actoribus et Vaczlaw de Jodlownik a parte citata inscriptum...

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 1427.)

183. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1513 (d. 25 Mai).

NN. Petrus et Stanislaus Reiowye de Thopolia heredes, actores contra n. Jacobum Cula de Parva Xianz heredem, terminum habent iuxta citationem literalem ad inscriptionem ...ad manum coniunctam, videlicet Stanislaum Strzalcowski receptum ad terminos ...castrenses... proxime celebraturos, ab actoribus per n. Andricum Morski a citata parte per Vaczlav de Jodlownik inscriptum...

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 1512).

184. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Michaelis a. 1513 (d. 5 Octobris).

Judicium decrevit, quia nn. Petrus et Stanislaus Reyowye heredes de Thopolya ad instantiam n. Jacobi Cula debent ius ita diu non continuare, usque manus coniunctae in se ius exequuti (s.) fuerint, prout in his terminis continuant et inscribunt. Et habent terminum... feria quarta post festum ss. Trium Regum... proxima...

(Acta castr. Crac. lib. XXVIII. p. 1620).

185. Actum in Proszowice fer. 6 infra oct. corp. Chr. a. 1513 (d. 27 Maii).

Facta est divisio inter gg. fratres dictos Reyowye, videlicet Stanislaum et Petrum. Stanislao fratri seniori cessit divisione perpetua medietas villae Thopolya inferior, a Czudzynowycze usque ad rivulum, qui fluit per medium villae Thopolya, exceptis taberna dicta Clesczinska et duae ortulaniae penes eam et tertia dicta Sbronyczszka, quae cesserunt domino Petro in eadem parte villae Thopolya inferiori, et kmetho Mathias dictus Pąkąthi, qui etiam cessit Petro, etiam in eadem parte villae, et ortus dictus Kolankowszki etiam cessit Petro, etiam in eadem parte villae. Item ager dictus Szwyrkowszka medium laneum cum prato ad eum pertinenti etiam cessit eidem Petro, quae fuit superflua in parte superiori.

Item d. Petro cessit divisione perpetua medietas villae Thopolya superior, a civitate Skarbimiria usque ad praedictum rivulum, qui fluit per medium villae.

Etiam d. Stanislao fratri seniori cessit tota villa Slanovycze cum omnibus attinentiis ad eandem antiquitus spectantibus.

Item d. Petro cessit tota villa Naglowycze et in Wolya et in Nowa Villa omnes partes ad Naglowycze pertinentes. Item cessit divisione perpetua piscina in Thopolya dicta Nyeczyecza utrique per medium tali conditione, quando aliquis eorum voluerit piscinare, tunc alteri vel factori ipsius seltum dare debet et pisces, quos pranderit per medium dividere et unus sine scitu alterius non debebit piscari in eadem piscina.

Item piscina deserta magna snb parte villae inferiori cessit fratri seniori Stanislao; et duae piscinulae superiores una sub braxatorio et alia post gayum eidem Stanislao cesserunt.

Item medium gaii a rivulo cessit Petro et ortus sub eodem gaio cessit d. Petro.

Item villa Bobyn: medietas Stanislao, et alia medietas eiusdem villae Bobyn Petro cessit perpetua divisione pleno iure.

Item molendinum per medium utrique.

Qui fratres ambo simul debent propriis sumptibus eundem molendinum reformare et aggerem vulgariter *grobla* circa piscinam dictam Nyeczyecza, dum necesse fuerit, etiam ambo simul debent reformare.

Item piscinula sub curia d. Stanislai sub ortu etiam cessit dom. Petro.

Item curia tota in villa Thopolya cum suis attinentiis d. Stanislao cessit, ratione cuius curiae debet d. Petro tantam quantitatem agri praedialis exdividere d. Stanislaus, prout curia est lata et longa in se.

Item agri prediales in villa Thopolya utrique per medium iuxta limites et signa in praedictis agris facta.

Item pascua... debent esse communia semper in praedicta hereditate Thopolya.

Quam divisionem praefatam fratres praedicti debent tenere inter se perpetue sub vadio mille marcarum com. pec. mon. num. Pol. cons. per partem praemissam divisionem non tenentem parti tenenti succumbendo ad solvendum...

(Acta terr. Prosz. lib. XIII. p. 301 — 302).

186. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia ss. Petri et Pauli a. 1514 (d. 27 Junii).

N. Stanislaus Rey de Thopolia et Slanovicze heres recogonovit, quia n. Andrico Morski de Sliadow heredi viginti marcas pec. com. mon. et num. Pol. super festum nativitatis Christi solvere se obligavit... Quod si tunc non solverit,... extunc... dat et dedit sibi realem... intromissionem in totam villam ipsius... Slanovicze... per ipsum Andream tenendam... modo obligatorio... usque ad exemptionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIX. p. 425).

[1]) Przekreślono: Andricus Morski delere fecit feria 2 post concep. Mariae a. 1514.

187. Actum Cracoviae dominico die post fest. conceptionis Mariae a. 1514 (d. 10 Decembris).

N. Stanislaus Rey de Thopolia et Slanovicze heres... recognovit, quia n. Nicolao Czudzinowski Slysz de Czudzinovicze heredi triginta marcas pec. com. mon. num. Pol. cons. a proximo festo nativitatis Christi super aliud festum nativitatis Christi tunc proxime... venturum soluturum se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit... sibi Nicolao Slysz... intromissionem in totam villam... Slanowicze... per ipsum tenendum... modo obligatorio ...usque ad exemptionem...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXIX. p. 718).

188. Actum Cracoviae f. 2 post domin. Invocavit a. 1515 (d. 26 Februarii).

N. Petrus Rey de Naglovicze heres... recognovit, quia n. Petro Pawlowski de Pawlovicze heredi quinquaginta marcas pec. com. mon. num. Pol. cons. super festum nativitatis Christi proximum solvere se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc iam nunc... dat... sibi... intromissionem in totam villam ipsius... Naglovicze... per ipsum Petrum Pawlowski... ...eadem bona... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi ad alia... usque ad exemptionem et totalem solutionem quinquaginta marcarum...

(Acta castr. Crac. lib XXIX. p. 875 — 876).

189. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Reminiscere a. 1516 (d. 20 Februarii).

Ex decreto iudicii n. Petrus Rey de Naglowicze heres... n. Margarethae Pawlowska Rafalowa non debet denegare intromissionem in bona Naglovicze. Et si... denegaret ...extunc... vadium quinquaginta marcarum pec. eidem Margarethae ad solvendum succumbet.

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 142.

---

[1]) Akt przekreślony ze słowami: Nicolaus Slysz... recognovit satisfactionem et delere fecit inscriptionem... f. 4 ante fes. purific. Mariae a. 1516.

Actum in Proszowice fer. 6 infra oct. corp. Chr. a. 1516 (d. 23 Martii).

Indicebat se n. Stanislaus Rey heres de Thopola per suum procuratorem tanquam pars citata... contra n. Stanislaum Gorsky heredem de Gori tanquam actorem; et n. Samaritanus Wroniczki tanquam nuntius... terminum ab actore distulit...

Et n. Stanislaus Rey heres de Thopola per suum procuratorem cum sufficienti procuratorio, non attendendo huius modi simplicem dilationem termini,... praefatum Stanislaum Gorsky de Gori pro fideiussoria verbali, pro v. Thoma praepositio Myechoviensi et suo toto conventu sub vadio centum marcarum facta,... in termino peremptorio tanquam actorem in evasione ...condemnavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XV. p. 42).

Actum Cracoviae f. 4 post domin. conductus Paschae a. 1516 (d. 2 Aprilis).

Iudicium decrevit, quia n. Margaretha, heres de Pawlovicze, dicta Rafalowa n. Petro Rey de Naglovicze heredi poenam XV. alias trium marcarum succubuit et totidem iudicio ex eo, quod insufficientem titulum domini palatini et capitanei Cracoviensium ...in citatione posuit... Ideo citet eadem Margaretha sufficienti citatione... eandem Petrum Rey....

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 205).

192. Actum Cracoviae f. 4 post fes. s. Trinitatis a. 1516 (d. 21 Aprilis).

Ex decreto iudicii n. Petrus Rey de Naglovicze ad recognitionem ministerialis ad instantiam n. Margarethae de Pawlovicze heredis debet iurare,... quomodo dictae Margarethae in bona Naglovicze intromissionem dare non denegabat, sed eam illi dare admittebat...

Et habent partes praefatae cum iuramento terminum ab hinc ad feriam quartam post festum s. Margarethae virginis proximam...

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 266).

193. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1516 (d. 21 Aprilis.)

N. Margaretha de Pawlovicze et Smogorzow heres, luendo poenam XV. n. Zophiae, relictae olim Petri Pawlowski, tenutrici modo reformationis in Pawlovicze, et totidem iudicio,... citet sufficienti citatione literali praefatam Zophiam... pro sua iniuria, videlicet pro importatione citationis literalis.

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 266).

194. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1516 (d. 21 Aprilis).

Affectavit satisfactionem n. Petrus Rey heres de Topolia super n. Margaretha Rafalowa de Chelmcze, iuxta suam concitationem ad satisfaciendum... pro poena trium marcarum, quam... super ipsam iudicium sibi decreverat ob insufficientem dictionem in titulo nostro capitaneali in ipsius citatione...

Et iudicium... decrevit, quod praefata Margaretha non tenetur satisfacere ad praefatam concitationem ex eo, quia in alienis bonis posita est... et non in eius hereditate Chelmcze, ubi residet praefata Margaretha...

Ideo partes faciant eis iuridice.

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 272 — 273).

195. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia s. Barbarae a. 1516 (d. 3 Decembris).

....Rakoschin, Rakoschowska Wolya domini Rey... ...isti omnes condemnantur in poena regali XIIII. marcarum pro non solutione exactionis, prout citati sunt per ministerialem... ad diem hodiernam iuxta citationem ministerialis verbalem. Quod actum est in castro Cracoviensi feria tertia post festum s. Katherinae... anno quo supra.[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 441).

---

[1]) W akcie wymienionych jest jeszcze innych kilkanaście posiadłości — podaję jednak tylko te dwie jako bliżej nas obchodzące.

196. Actum Cracoviae f. 6 ante fes. purific. Mariae a. 1517 (d. 30 Januarii).

N. Jacobus, filius n. Stanislai Rey de Slanovicze heres..., recognovit, quia totam villam Slanovicze ipsius paternam cum omni iure... prout suus pater Stanislaus Rey tenuit, n. Nicolao Swirczkowsky de Swirczkow[1]) heredi in summa centum marcarum pec. com. mon. et num. Pol. et viginti florenos pec., in medientibus per mediam sexagenam computatos, in totum obligavit et inscripsit ac realem iam exnunc dedit sibi intromissionem... per ipsum Nicolaum Swirczkowsky praedicta bona... tenenda,... modo obligatorio... ab uno festo nativitatis Christi ad alia usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 516 — 517).

197. Actum in Pilzno f. 6 post domin. conductus Paschae prox. a. 1517 (d. 24 Aprilis).

Pro parte n. Agnetis, filiae n. Stanislai Rey consortis n. Nicolai Swyerczkowsky, idem maritus ipsius legitimus coram iure recognovit, quia sibi in et super medietate omnium bonorum suorum,... quae nunc habet in Swyerczkow,... centum marcas pec. com. mon. et num. Pol... ratione dotis et alias centum marcas pec. ratione... dotalicii... reformavit, more aliarum reformationum in talibus diucius observato.

(Acta terr. Pilzn. ind. lib. III. p. 520 — 521).

198. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Christi a. 1517 (d. 15 Junii).

G. Stanislaus Gorski heres de Gori actor contra g. Petrum Rey heredem de Naglovycze terminum receptum ad evictorem alias *nayszą* habent ad terminos proximos. Partes personaliter terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. XV. p. 96).

[1]) Zięć Stanisława Reja. Swirczkowscy szlachta z Wiślickiego; jakiego herbu nie podaje ani Długosz: Lib. benef. ani też Paprocki: Herb. ryc. Pol.

199. Actum Cracoviae in curia R. Pol. f. 5 ante fest. nativ. Mariae a. 1517 (d. 6 Septembris).[1])

Procurator g. Andreae de Opporow, castellani Lanciciensis... proposuit... contra g. Jacobum de Panyow, Striensem et Zydaczoviensem capitaneum ex citatione literali secunda, qua citaverat eum ad praesentiam S. R. Mtis... pro eo, quomodo ipse post mortem g. olim Wlodconis de Jarzyczow n. Evam virginem minnorennem.. recepisset et servasset eandem, cuius virginis tutoria post mortem dicti Wlodconis super ipsum Andream Oporowski... devoluta est, ad quam tutoriam... idem Andreas existens patruus, propinquior est, quam ipse Jacobus,... affectans ... praefatam... Evam... statui coram Sua R.Mte...

Ex adverso praefatus Jacobus... per suum procuratorem allegasit,... se praefatam Evam nunquam in statu virginali habuisse, sed vervasse... eam in domo sua uti maritatam, per maritum eius g. Villbrord Zorawynszky ad fideles manus creditam... ad Zydaczow,..i post... vero eidem marito eius Villibrordo restitutam fuisse, asserens se ...ad statuitionem eiusdem Evae uti maritatae... minime obligatum esse.

Et RMtas... auditis... partium propositis et responsis de consilio consiliariorum suorum... decrevit, ...quod ipse Jacobus... iurare debebit adversus praefatum... Oporowski..., quia tunc temporis, quando super bona eius... citatio... de statutione... Evae... posita fuit, praefatam Evam... in domo sua uti maritatam habuit...

Post quod... decretum... petivit pars citata... statui n. Villibrordum Zorawinszki in evictorem... Et RMtas evictorem ipsum admitti decrevit; et pars actorea... eundem Villibrord in evictorem suscepit... iudicialiter eundem evictorem petens ad statuitionem [Evae] compelli.

Et procurator evictoris allegavit, ipsum id facere non debere, ex quo ipsa Eva sibi evictori matrimonialiter... est copulata et etiam, quia eadem Ewa est eque bene, ut ipse, possessionata et unusquisque possessionatus pro se ipso respondeat.

Itidem procurator partis actoreae... allegavit Ewam praedictam eo tempore, quo citationes... emanaverant... adhuc in statu virginali extitisse.

---

[1]) Akt niniejszy nie odnosi się wprawdzie wprost do Rejów, ale ze względu, iż Willibrord Żórawiński jest bratem przyrodnim Mikołaja Reja z jednej matki Barbary 1° voto Żórawińskiej 2° voto Rejowej zrodzonym, rzuca światło na położenie socyalne i otoczenie najbliższe ojca naszego autora — zdał się mnie zasługiwać na ogłoszenie.

Et RMtas... decrevit, quia ipse Villibrordus Zorawinszki, ut evictor iurare debebit,... quia tunc tempore, quando citationes praefatae... positae fuerant, eadem Ewa iam non erat in statu virginali sed maritata...

Et habent partes praefatae terminum infra hinc in duabus septimanis....

(Acta reg. Crac. lib. XVII. p. 373 — 374).

200. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 4 post domin. Remiscere a. 1518 (d. 3 Martii).

G. Petrus Bludnyczszki heres de Bludnyky de omnibns bonis suis, iudex terrestris Haliciensis, g. Barbaram de Zuravno, consortem Stanislai Regy [*sic*] sortis ipsius...[1]) in termino peremptorio in evasione tanquam actricem iuxta citationem... condemnavit, quia eundem citaverat pro eo, quomodo ipse in gravamen et praeiudicium praefatae Barbarae noluisset iudicare terminos Halicienses, quos feria secunda in crastino festi divisionis ss. Apostolorum in Halycz iudicare debuisset, et fecisset eosdem terminos reclamare tunc, quando iam ipsa Barbara ad terminos advenerat, non habito iusto... impedimento, propter quod terminos praefatos iudicare sibi non licuisset...

Sed quum ipsa Barbara habuisset tecum actionem,... ideo ipse, volens eandem Barbaram gravare impensis et fatigis,... reclamasset terminos praefatos... et innani fatiga et impensa tam saepius facta cogeretur a sua causa cessare. Et quando ipse, cum fuisset aliorum iudex iustus, ipse solus erga omnes se exhibere debuisset, nec deberet, sic solius causa ipsius, omnes litigantes prolongatione iustitiae... gravare,... sed ne ipsam Barbaram secum agentem, prout non solum pro nunc, verum etiam pluries terminos sine legali causa... non iudicasset, ideo ipsum citaverat pro praefata iniuria,... ...quam... ipsa Barbara ad valorem impensarum suarum... pensasset et extimasset sibi marcas centum et viginti quinque pec. mon. et num. Pol... vel prout RMtas decrevisset et exinde habuisset totidem damni, iudicialiter ut respondisset.

Quae Barbara Zorawinska per ministerialem clamata nec per se et nec per suum procuratorem terminum attentavit; pro quo sibi silentium impositum est.

(Acta ter. reg. Crac. lib. XVIII p. 261 — 262).

[1]) Tu brak słowa w tekscie jednego lub dwóch.

201. Actum Cracoviae f. 4 post domin. conductus Paschae a. 1518 (d. 14 Aprilis).

N. Stanislaus Rey de Thopolia heres... recognovit, quia ll. Nicolaum Janotha, Nicolaum Polonka et Mathiam Koza, kmethones super certos agros in Thopolya residentes... cum omni iure... n. Nicolao Slysz de Czudzinowicze heredi in summa triginta et duarum marcarum pec. com. mon. et num. Pol... obligavit... ac realem... dedit sibi intromissionem... per ipsum Nicolaum Slysz praedicta bona tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... usque ad exemptionem...

(Acta castr. Crac. lib. XXXI. p. 506).

202. Actum Cracoviae f. 4 post domin. conductus Paschae a. 1518 (d. 14 Aprilis).

N. Stanislaus Rey in Thopolia recognovit, quia bona sua omnia... in Thopolia cum omni iure... n. Nicolao Swieborowski a festo nativitatis Christi... praeterito ad tres annos... arendavit...

Et personaliter stantes nobiles: Andreas Maczeiov, Stanislaus de Marschovicze, Marcissius de Miroszow et Joannes Maczeiowski de Janikovicze heredes ac n. Marcus Porambski bonorum Czianovicze heres recognoverunt, [*quia*] omnes sicut principales quinquaginta marcas minus duabus marcis pec. com. mon. videlicet, triginta marcas pro festo nativitatis Christi pro prima rata et decem octo marcas ...pro quolibet festo Pentecostes pro residua rata singulorum annorum praedicto Stanislao Rey solvere se obligaverunt... sub vadio quinquaginta marcarum pec. com. mon. et num. Pol...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXXI. p. 509 — 510).

[1]) Dlaczego te dwa ustępy różne treścią i osobami działającymi w jedną zapiskę złączone w księdze, nie umiem wyjaśnić.

203. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 5 post domin. conductus Paschae a. 1518 (d. 15 Aprilis).

G. Stanislaus Rey de Thopolya heres recognovit, quia totam villam... hereditariam Slanovycze... n. Nicolao Szwyrczkowski genero suo in centum marcis pec. com. et viginti florenis pec. in medientibus per. mediam sexegenam computatis, ratione dotis post n. Agnetim filiam suam legitimam... obligavit... ac coram iure iam exnunc dedit sibi intromissionem... per praefatum Nicolaum Szwyrczkowszki praedictam villam... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ad alia festa similia usque ad exemptionem et plenariam summae praefatae... persolutionem...[1])

(Act. Reg. lib. XIX. p. 55 — 57).

204. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 2. post fest. s. Marci a. 1518 (d. 26 Aprilis).

GG. Stanislaus et Petrus Reyowie, fratres germani de Thopolya heredes... recognoverunt, quia eis in vicem conditionem in inscriptione divisionis bonorum hereditariorium... in actis terrestribus... Proszoviensibus contentam, quae conditio tangit piscationem... in piscina dicta Nyeczyecza in Thopolya... ita, quod unus praedictorum germanorum absque voluntate alterius... pisces in eadem piscina prendere sub vadio non debuit, de eadem illiberatione piscium in dicta piscina pransione,... liberos... se invicem fecerunt ita, quod praedicti germani habebunt omnimodam libertatem piscandi in praefata piscina quandocumque necesse fuerit unicuique ex ipsis... Iamque conditionem de piscatione... in dicta inscriptione divisionis... cassant;... omnia alia in dicta inscriptione... contenta eis in vicem confirmaverunt...

(Acta iud. terr. Crac. lib XIX. p. 81 — 82).

[1]) Nad zapiską uwaga: Nicolaus Szwyrczkowszki recognovit satisfactionem pro inscriptione et delere fecit feria 2 post dominicam Oculi a. 1519 (d. 28 Martii).

205. Actum in Książ f. 2 infra octav. corp. Chr. a. 1518 (d. 7 Junii).

G. Stanislaus Gorski actor affectavit... a iudicio inseri citationem literalem cuius tenor... est talis:

»Sigismudus rex Poloniae etc. Tibi g. Petro Rey de Naglovycze et Thopolia partis tuae [heredi] mandamus, quatinus in terminis terrestribus in Xiansz personaliter compareas ad instantiam g. Stanislai Gorski... qui te citat pro eo, quia tu sibi fideiussisti pro n. Nicolao Zagayowski... sub vadio centum marcarum coram gg. Stanislao Mylyeczki, Janussio Paczanowszky atque Nicolao Cazymyrski, dicto Tal, camerario terrae Sandomiriensis... occasione granicierum inter hereditates praefati Stanislai Gorski, villam Gori et Dobra Wolya ...et inter praefati Nicolai Zagayowski... villam Zagayow..., quia ipse Nicolaus Zagayowski ex decreto seu... compositione arbitrali... dictorum dominorum ad tempus certum iam praeteritum... debuit granicies sipare et finaliter facere inter praefatas hereditates,... quod non fecit;... quo facto vadium praefatum succubuit. ...Ideo iuxta tuam fideiussoriam... pro praefato Nicolao... iudicialiter sis responsurus. Datum in Xiansz feria 2. post festum s. Stanislai in Maio a. 1515.«

(Acta terr. Książ. lib. XV. p. 110 — 112).

206. Actum in Książ f. 2. infra octav. corp. Chr. a. 1518 (d. 7 Junii).

Ex decreto iudicii n. Johannes Pyekarsky de Skalka et n. Andreas Rey de Mothkowycze actores debent docere actore, qui cum ministeriali citationes duas literales super g. Jacobum Sanczygnewsky portavit atque statuere; cui actori si pars citata credere noluerit, extunc idem actor corporali iuramento probare [*debet*], quod cum ministeriali duas citationes literales portavit...

(Acta terr. Książ. lib XV. p. 121).

207. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Hedvigis a. 1518 (d. 11 Octobris).

Ex decreto iudicii g. Jacobus Sanczygnyewski de Sanczygnyew pars citata iurabit mettertius sibi in genere similibus ad terminos proximos contra n. Andream Rey heredem de Mothkowycze actorem, ita eum Deus adiuvet at sancta crux, quod eundem Andream verbis turpibus non vituperavit et infamavit, neque asserebat filium meretricis esse...[1])

(Acta iud. terr. Książ. lib. XV. p. 134).

208. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1519 (d. 17 Januarii).

N. Elizabeth, relicta n. olim Johannis Rzessowski, tenutrix modo reformationis in Lowyna... recognovit, quia agrum ipsius possessionatum in Lowyna... n. Petro Rey de Naglowycze heredi, in decem marcis pec. com... obligavit... per ipsum Petrum eundem agrum tenendum modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ad alia ... usque ad... plenariam persolutionem praefatae summae...

(Acta terr. Książ. lib. XVI. p. 446 — 447).

209. Actum Cracoviae f. 6 ante fest. s. Valentini a 1519 (d. 11 Februarii).

N. Nicolaus Swirczkowsky de Swirczkow heres recognovit, quia sibi n. Stanislaus Rey de Thopolia et Slanowicze heres centum et viginti marcas pec. super bonis Slanovicze in actis regalibus Cracoviensibus inscriptas solvit, de quibus eundem Stanislaum Rey praesenti recognitione quittavit...

(Acta castr. Crac. lib. XXXII. p. 22).

---

[1]) Wspomniany w zapisce Jakub Secygniewski jest zapewnie identycznym z owym Jacubem S. herbu Kozlarogi sławnym rotmistrzem za czasów Zygmunta Starego. (Patrz Paprocki Herby ryc. Pol. wyd. Turowskiego str. 266). Jeszcze w r. 1524 prowadzą ze sobą spór Acta terr. Ks. l. XV. p. 225. Z małomównych zapisek nie można jednak dociec o co spory te toczą się.

210. Actum in Książ. f. 2. post. domin. Oculi a. 1519 (d. 28 Martii).

N. Andreas Rey heres de Mothkowycze actor contra g. Jacobum Sanczygnyewsky de Sanczygnyew heredem terminum iuramenti habent ad terminos proximos... N. Johannes Wolski a citato terminum vera infirmitate distulit et g. Stanislaus Gorski de Gori ab actore eundem terminum attentavit.

(Acta terr. Książ. lib. XV. p. 140).

211. Actum in Proszowice fer. 6 prox. post fest. corporis Chr. a. 1520 (d. 8 Junii).

N. Stanislaus Rey de Thopolya et Slanowycze heres... recognovit, quia ducentos florenos pec., in medientibus per mediam sexagenam computatos et centum marcas pec. com. num. Polon. a festo nativitatis Christi proxime venturo ad aliud festum nativitatis Chr. tunc immediate sequens, ratione dotis post nobilem Zophiam filiam suam... n. Joanni Kylyanowszki de Kylyanowycze [1]) heredi solvere se obligavit et inscripsit. Quod si tunc non solverit,... extunc... dat... sibi Joanni Kyelyanowszky realem intromissionem et possessionem... in totam villam ipsius hereditariam dictam Slanowycze cum omni iure et toto dominio... tenendam ...modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. generaliter ad alia festa... usque ad plenariam [*praefatae summae*]... persolutionem...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 67 — 68).

212. Actum in Halicz f. 4 post fest. circumcis. Domini a. 1520. (d. 4 Januarii).

Otta de Chodecz palatinus terrae Russiae, generalis capitaneusque Haliciensis etc. ...vobis gg. Aucto, Johanni, Georgio et Jacobo, germanis fratribus de Panyow, Zidaczoviensibus capitaneis, heredibus vero sortium vestrarum oppidi Thismyenicza et villarum... pertinentium,

[1]) Ród Kielanowskich herbu Pobóg Paprocki H. R. P. str. 233.

...innotescimus coram nobis et officio nostro gg. Johannem Cola de Daleyow, castellanum Haliciensem, Andream Herborth de Felschthyn, Stanislaum Rey de Thopolya et Vilibrordum Zorawinsky,[1]) quos inter vos in divisores bonorum praefatorum, ex instigatione unius vestrum videlicet g. Jacobi deputaveramus, recognovisse inter vos equalem, quam fecerunt divisionem praefatorum... bonorum,... nos... huiusmodi divisionem approbavimus....

(Insc. terr. Hal. lib. VIII. p. 119).

213. Actum Cracoviae in curia R. P. sabbatho ante fest. s. Mariae Magdalenae a. 1521 (d. 20 Julii).

H. Albertus in Gori plebanus n. Rey[2]) quondam cubicularium regium tamquam impossessionatum in primo termino in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta Reg. lib. XX. p. 517).

214. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post octav. ss. Trium Regum a. 1522 (d. 15 Januarii).

N. Stanislaus Rey in Thopolya heres... actor n. Petrum Porambski de Czianowicze sortis heredem in termino ad satisfaciendum concitato pro triplicatis poenis, pro summa duodecim marcarum non solutarum... condemnavit...

Et datur... ministerialis... in bona Czianovicze ad pignorandum pro primo in suis perlucratis.[3])

(Acta castr. Crac. lib. XXXIII. p. 237).

---

[1]) Z zapiski pod nr. 199 umieszczonej, wiemy w jakim stosunku pokrewieństwa tenże Żorawinski do Mikołaja Reja i jego ojca zostaje.

[2]) Co to za Rej nie umiemy wyjaśnić na podstawie znanych nam aktów.

[3]) Akt powyższy jest nieco uszkodzony.

215. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post dom. conductus paschae a. 1522 (d. 30 Aprilis).

Nicolaus Czianowski contra n. Johannem Rey de Thopolia, quia ipse super eius possessionem arendatoriam duarum vittarum in Czianovicze importat citationes et certos progressus iuris facit contra n. Petrum Porambski personam nihil ibidem habentem, nisi perpetuitatem.

(Acta castr. Crac. lib. XXXIII. p. 457).

216. Actum in Książ f. 2 in vigil. s. Johannis a. 1522 (d. 23 Junii)

Ex decreto iudicii remissi sunt n. Petrus dictus Rey heres in Wolya et Nowawyesz citatus et Nicolaus Moczny et Stanislaus et Thomas Szworczkowye, fratres germani, ad campum et ius campestre domini succamerarii Cracov. pro limitandis graniciebus inter hereditates... Wolya et Nowawyesz parte ab una et villam... Rakossyn parte ab altera...

(Acta terr. Książ. lib. XVII. p. 232).

217. Actum in Cracoviae f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1524. (d. 14 Januarii).

N. Stanislaus Rey de Thopolia et Slanovicze heres... recognovit, quia totam villam Slanovicze et totam medietatem in Thopolia... g. Stanislao Pieniazek de Iwanovicze in summa ducentorum et quindecim florenorum pec. in med. per med. sex. comp... obligavit... ac... iam... dedit sibi intromissionem... per eundem Stanislaum... dicta bona... tenendum... modo obligatorio... usque ad... solutionem [praedictae summae]...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XXXIV. p. 393 — 394).

[1]) Obok zapiski uwaga: G. Stanislaus Pieniazek... recognovit satisfactionem et delere fecit inscriptionem f. 4 fest. convers. s. Pauli a. 1525 (d. 25 Januarii).

218. Actum Cracoviae f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1524 (d. 14 Januarii).

G. Stanislaus Pieniazek de Iwanovicze heres, bonorum Slanovicze et Thopolya tenutarius recognovit, quia bona Slanowicze et Tbopolia tenutae suae... n. Stanislao Rey de Thopolya heredi hinc ad festum nativitatis Christi proximum... arendavit... Ratione cuius arendae praedictus Stanislaus Pieniazek recognovit, se satisfactionem percepisse...

(Acta castr. Crac. lib. XXXIV. p. 395).

219. Actum in Proszowice fer. 6 ante fest. s. Priscae a. 1524 (d. 15 Januarii).

N. Stanislaus Rey de Thopolla heres actor contra g. Stanislaum Felicem Ligaza de Odunow terminum habent ad terminos proximos...

Actor personaliter et g. Raphael Jacubowski a citato terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. lib. XV. p. 124).

220. Actum in Proszovice fer. 6 ante fest. s. Priscae a. 1524 (d. 15 Januarii).

L. Martinus Rabyn, kmetho g. Rey de sorte ipsius villae Thopolya, actor, contra g. Spithkonem de Tharnow, palatinidem Cracov., in Radzymycze heredem terminum habent ad terminos proximos...

Actor personaliter et n. Nicolaus Nassylowski a citato terminum inscripserunt.

(Act. terr. Prosz. lib. XV. p. 157).

221. Actum in Proszowice fer. 6. ante fest. s. Priscae a. 1524 (d. 15 Januarii).

G. Stanislaus' Rey de Thopolya sortis suae heres actor contra g. Spithkonem de Tharnow, palatinidem Cracov., in Radzymycze heredem terminum habent ad terminos proximos...

Actor personaliter et n. Nicolaus Nassylowsky a citato terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. lib. XV. p. 157).

222. Actum in Książ f. 2. post domin. Oculi a. 1524 (d. 29 Februarii).

N. Johannes Mothkowski de Mothkowycze heres... recognovit quia totam partem ipsius hereditariam... in Mothkowycze... n. Andreae Rey de Brzesno in summa quinquaginta marcarum pec... obligavit.. ac... iam... dedit sibi intromissionem... per ipsum Andream Rey bona praefata... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. generaliter ad alia... usque ad... plenariam praefatae summae solutionem...

(Acta terr. Książ. lib. ins. XVII. p. 366 — 367).

223. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1524 (d. 29 Februarii).

N. Andreas Rey tenutarius bonorum in Mothkowycze recognovit, quia bona in Mothkowycze tenutae suae... n. Johanni Mothkowsky ab hinc ad festum nativitatis Chr. proxime futurum... arendavit; ratione cuius arendae praefatus Andreas Rey recognovit se satisfactionem percepisse...

(Acta terr. Książ. lib. ins. XVII. p. 368 — 369).

224. Actum Cracoviae f. 2 post. fest. ss. Trium Regum a. 1525. (d. 9 Januarii).

N. Stanislaus Rey de Thopolia et Slanovicze heres, satisfaciendo inscriptioni g. Stanislao Pieniazek de Iwanovicze heredi,... ad officium castrense Crac.... ducentos et quindecim florenos per med. sex. comp. reposuit et in manus g. Stanislai Gorski vicecapitanei Cracoviensis,... ... dedit, qui ab officio non extradentur, donec prius ipsi Stanislao Rey idem Stanislaus Pieniazek ...inscriptionem super CCXV. flor. mortificabit et satisfactionem recognoscet.

(Acta castr. Cracov. lib. XXXIV. p. 903).

225. Actum Cracoviae f. 3 post fest. ss. Trium Regum a. 1525 (d. 10 Januarii).

N. Nicolaus Zbilutowski in Zbilutovicze heres... recognovit, quia n. Stanislao Rey heredi in Slanowicze ducentos triginta florenos per med. sex. comp. in mediis grossis die crastino circa acta terrestria Proschoviensia adsolvere debet ita, quod erunt et fieri debent integrae quadringentae marcae super bonis Slanovicze obligatae. Quod si non adsolveret, extunc vadium ducentorum et triginta florenorum pec... eidem Stanislao Rey ad solvendum succumbet...

(Acta castr. Cracov. lib. XXXIV. p. 929).

226. Actum in Proszowice f. 6 in octav. Epiphaniarum a. 1525 (d. 13 Januarii).

N. Stanislaus Rey sortis suae in Thopolya heres... recognovit, quia centum et decem flor. pec. in medientibus per mediam sexagenam computatos certi... debiti pro festo nativ. Chr. proxime futuro n. Andreae Rzessowsky de Quilyna heredi solvere se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat sibi... intromissionem... in medietatem villae Thopolya... praefatam medietatem... tenendam... modo obligatorio ab uno festo nativ. Chr. generaliter ad alia festa similia usque ad exemptionem plenam praedicti debiti...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 22).

227. Actum in Proszowice f. 6 in octav. Epiphaniarum a. 1525 (d. 13 Januarii).

N. Petrus Rey de Thopolya heres recognovit, quia duos agros possessionatos... in villa Thopolya... n. Stanislao Pusdro sororino suo germano in viginti marcis pec. com. num. Pol. in totum obligavit... ac dedit intromissionem. A quibusquidem viginti marcis... praefatus Petrus Rey unam marcam census annui pro quolibet festo nativ. Chr. praefato Stanislao sub poena XV alias trium marcarum sibi et totidem iudicio solvere se obligavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 23 — 24).

228. Actum in Proszovice fer. 6 in octav. Epiphaniarum a. 1525 (d. 13 Januarii).

Proposuerunt nn. Stanislaus et Petrus Reyowie, fratres germani in hac parte indivisi de Thopolya et Bobyn heredes, contra n. Jacobum Smolyk de Bobyn heredem iuxta citationem literalem,... qua eundem ad recipiendum pecunias, quas se in bonis ipsorum hereditariis videlicet villae (s.) sortis ipsorum Bobyn praetendisset habere inscriptas, et ut staret et inscriptiones suas coram iudicio ostenderet et pecunias reciperet, ipsisque tanquam heredibus de bonis ipsorum praefatis iudicialiter condescenderet...

...Pars citata per suum procuratorem... inprimis affectavit sibi decerni poenam vel a citatione liberum demittere, seu id quod iuris fuerit super praefatis fratribus... propter... deffectum citationis et hoc ex eo, quia ipsi Reyowye citaverunt ipsum Jacobum Smolyk, ut inscriptiones suas coram iudicio ostenderet; et ipsi Reyowye non descripserunt in ipsorum citatione, quod bona Bobyn iure successionis paternae super praefatum... Smolyk sunt devolutae, et non citaverunt eundem... Smolyk tanquam successorem legitimum, ubi ipse ...Smolyk nullas suas inscriptiones sibi inscriptas habet super bona Bobyn, duntaxat iure successionis paterno bona... Bobyn post olim Joannem Smolyk patrem ipsius... sunt ad eundem devoluta et eadem bona... possidet iure paterno et non alio.

Et notarius cum camerariis limitavit hunc terminum ad iudicium integrum terrestre ad interrogandum propositione et responsione partium prius bene revisa.

Et habent partes praefatae terminum ad terminos proximos terrestres, aut ad actorum terrestrium repositionem... hic in Proschowycze...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 25.)

229. Actum in Proszowice fer. 6 in octav. Epiphaniarum a. 1525 (d. 13 Januarii).

N. Stanislaus Rey de Slanowycze heres... recognovit, quia totam villam suam hereditariam Slanowycze... cum duobus bobus, duobus equis laboratilibus, duabus vaccis, cum libero accessu ad silvam seu *gayom.* seccandi... ligna de eadem silva seu gayo dicto Bobynsky... pro usu domestico,... cum sexaginta coretis avenae mensurae plenae Scarbyriensis (s.) et triginta coretis siliginis eiusdem mensurae, partem foeni alias *kawalecz*... n. Nicolao Sbylutowsky de Sbylutowycze heredi in summa quadringentarum marcarum pec. com. mon. num. Pol... obligavit... ac... dedit sibi intromissionem tenendum... modo obligatorio... usque ad exemptionem...

(Acta terr. Prosz. lib. XVI. p. 26 — 28).

230. Actum in Proszowice fer. 6 in octav. Epiphaniarum a. 1525 (d. 13 Januarii).

N. Nicolaus Sbylutowsky in Sbylutowycze heres et tenutarius totius villae Slanowycze... recognovit, quia totam curiam, necnon duas partes agrorum predialium in... Slanowycze... et cum medietate totali kmethonum, ortulanorum, tabernae, censuum,... ac aliorum generaliter... proventuum n. Nicolao Lexiczsky de Wachadlow heredi... in summa ducentarum marc. pec. com. mon. num. Pol... obligavit...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 28 — 30).

231. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1525 (d. 16 Januarii).

N. Andreas Rey de Brzesno recognovit, quia quinquaginta marcas pec. com. mon. et num. Pol. cons. maternitatis suae, post n. olim

Dorotheam matrem suam, ad eundem iure naturalis devolutionis devolutas, in bonis Mothkowycze per eum habitis... n. Paulo Gnyewaczsky in totum... condescendit...

(Acta terr. Książ. lib. XVII. p. 410 — 411).

232. Actum Cracoviae f. 6 ipso die fest. ss. Fabiani et Sebast. a. 1525. (d. 20 Januarii).

G. Stanislaus Pieniazek de Iwanovicze heres recognovit, quia a g. Stanislao Gorski vicecapitaneo Cracoviensi CCL florenos per n. Stanislaum Rey repositos actu recepit, de quibus ipsum Stanislaum Gorski praesentibus quittavit...

(Acta castr. Crac. lib. XXXIV. p. 941).

233. Actum in castro Cracoviensi fer. 4 post, fest. s. Michaelis a. 1525 (d. 4 Octobris).

N. Stanislaus Kazimirski de Magna Kazimirza heres... citatus l. Agnetem, familiarem n. Stanislai Rey in Topolia heredis,... actricem pro summa centum marcarum pec. in evasione iuxta suam citationem literalem... condemnavit. Cuius tenor est:

Quae te citat pro eo, ut l. Felicem Piotrkovicz kmethonem et subditum tuum de Czudzinovicze... in termino praefixo coram iudicio nostro castrensi ut statuas... Qui praefatus kmetho tuus praeveniens... dictae Agneti viam... regalem, de Thopolya in villam Siedlecz tendentem, eandem violenter rapuit et raptam violavit et oppressit ipsiusque virginitatem defloravit, quam huiusmodi oppressionem ac signa deflorationis virginitatis... ipsa iuxta horam et iuris consuetudinem contra eum obduxit... Qui excessus ad nostrum officium... cognoscendus pertinet..., ideo ut praefatum kmethonem... in termino... praefixo... coram nobis aut iudicio nostro... statuas. Quam huiusmodi coram nobis... ...non statuitionem ipsa sibi pensat ad centum marcas pec. et totidem damni. Et dominus suus... Stanislaus Rey stat pro poena sua iuxta... Agnetem familiarem suam iudicialiter... una cum statuitione praefati kmethonis tui responsurus. Datum in castro Cracoviensi feria 2 ante festum s. Bartolomaei a. 1525 (d. 21 Augusti).

(Acta castr. Crac. lib. XXXV. p. 298).

234. Actum in Proszovice sabbatho post fest. s. Francisci a. 1525 (d. 7 Octobris).

Quemadmodum nn. Stanislaus et Petrus fratres germani in hac parte indivisi de Thopolya et Bobyn heredes citaverant n. Jacobum Szmolyk de Bobyn heredem,... ut staret et inscriptiones suas, in bonis ipsorum hereditariis, videlicet villae sortis bonorum Bobyn, coram iudicio ostenderet et pecunias reciperet, ipsisque... de bonis ipsorum... Bobyn... condescenderet... iuxta inscriptionem, quam coram iudicio posuerant, cuius inscriptionis tenor... sequitur:

»N. Barbara relicta olim n. Nicolai Rey de Naglovicze et nn. Stanislaus, Petrus fratres germani de Bobyn heredes recognoverunt, quia totam partem ipsorum hereditariam ibidem in Bobyn cum omni iure« et scribatur ad finem inscriptio. [1])

Tandem praefatus Jacobus Szmolyk per suum procuratorem offerebat se coram iudicio... summam quadringentarum marcarum pec. com, in qua summa continentur tricenti floreni Hung. auri... paratum recipere et petiit sibi decerni a iudicio, ut valor florenorum in auro... taxaretur iuxta statutum Joannis Alberti, videlicet per mediam sexagenam.

Partes vero actoreae per ipsorum procuratorem etiam affectaverunt a iudicio, ut floreni Hung. in auro iuxta nunc currentem computationem decernantur recipi per ipsum Jacobym Szmolyk, videlicet per grossos quadraginta et unum grossum.

Item pars citata replicando dixit, quod potius est inherere statutis regni Poloniae de valore floreni aurei, quam computationi modernae... aurei Hung. floreni; a quibus statutis noluit recedere et affectabat sibi decerni iuxta statuta valorem floreni Hung. recipiendum et tollendum et hoc evitando poenam in statutis contentam... si contrarium faceret...

Et iudicium... considerando valorem modernum floreni aurei Hung... atque prae oculis habendo... statutum Johannis Alberti... nolens contravenire statutis... et praesertim attendendo, quod ipsa inscriptio superius expressa facta est... in uno anno post conditionem statuti Johannis Alberti,... eandem causam... recepit sibi ad interrogandum ad conventionem generalem, ubi prius in regno... celebrata fuerit... et decrevit... [praefatis] partibus... [terminum] ad terminos proximos terrestres seu ad positionem actorum proximam, quod illorum prius post eandem conventionem... celebratum fuerit...

(Act. terr. Prosz. lib. XV. p. 167 — 168).

---

[1]) Tak w tekscie oryginalnym. W całej osnowie podaliśmy już poprzednio ten zapis pod rokiem 1497 nr. 119.

235. Actum in Proszovice sabbatho in octava Epiphaniarum a. 1526 (d. 13 Januarii).

N. Nicolaus Sbylyuthowski tenutarius in Slanowycze n. Stanislaum Rey de Slanowycze heredem tanquam actorem... evasit iudicialiter pro eo, quia eundem citaverat pro recipiendis pecuniis, quas in bonis ipsius hereditariis Slanowycze habere se praetendisset inscriptas; quiquidem Stanislaus Rey per ministerialem clamatus... nec per se nec per suum procuratorem eundem terminum attentavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 188).

236. Actum in Książ f. 2. ante fest. s. Priscae a. 1526 (d. 15 Januarii).

N. Zophia Pawlowska, relicta n. olim Nicolai Rzeszowski, tenutrix modo reformationis bonorum Pawlowycze et Jedlcza... recognovit, quia de tota reformatione dotis et dotalicii,... seu de aliis omnibus inscriptionibus... per n. olim Nicolaum Rzessowski et per alias... personas, videlicet Petrum Pawlowski maritum ipsius priorem,... pro se nihil... in eisdem bonis Pawlowycze et Jedlcza reservando,... g. Andreae Rzessowski in quingentis flor. pec. in medientibus per mediam sexagenam computando... condescendit... realemque intromissionem eidem... dedit... hac conditione interiecta, quod dum in quando... Adam [filius n. olim Nicolai Rzessowski] ad legitimam aetatem pervenerit, extunc praefatus Andreas Rzessowski patruus et tutor... suus,... absque quavis solutione summae quingentorum florenorum, praefato Adae nepoti suo de dictis bonis... condescendere debet.

(Acta terr. Książ. lib. ins. XVII pag. 504 — 505).

237. Actum in Książ f. 2. ante fest. s. Priscae a. 1526 (d. 15 Januarii).

N. Petrus Rey de Thopolya et Naglowycze heres recognovit, quia triginta marcas pec. com. mon. et num. Pol. cons. ad festum nativi-

tatis Christi proximum g. Andreae Rzessowski tutori et patruo n. Adae sub vadio aliarum triginta marcarum... solvere se obligavit...

(Acta terr. Książ. lib. ins. XVII. p. 506).

238. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Priscae. a. 1526 (d. 15 Januarii).

N. Petrus Rey de Thopolya et Naglowycze heres, frater germanus n. Zophiae Pawlowska et Johannes Goluchowsky, consanquineus etiam praefatae Zophiae, ...recognoverunt, quia inscriptioni condescensoriali, per praefatam Zophiam ...super bona Pawlowycze et Jedlcza g. Andreae Rzessowski factae,... consenserunt...

(Acta terr. Książ. lib. ins. XVII. p. 507).

239. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

N. Petrus Rey heres de Thopolya n. Annam Thrzeczyeska relictam olim n. Andreae Trzeczyesky heredis de Crosczyna in primo termino in poena contumatiae... iudicialiter condemnavit. [1])

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 201).

240. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

Ex decreto iudicii n. Stanislaus Rey de Topolya et Slanowicze heres a citatione literali, qua ad instantiam n. Nicolai Lexyczsky de eadem Slanowycze tenutarii erat citatus, pro importatione citationis in bona Slanowycze, pacificam ipsius possessionem, super aliam personam,

[1]) Obok tekstu uwaga: An. 1528 die ss. Fabiani et Sebastiani n. Andreas Rzeschowsky recognovit, quia super praedictam summam n. Petrus Rey trecentos flor... persolvit...

videlicet n. Nicolaum Sbylyuthowsky, ad recipiendas pecunias se extendentem (s.) extimationis ducentarum marc.,... liber et absolutus esse debet.

(Act. terr. Prosz. lib. XIV. p. 203 — 204).

241. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii.)

Ex informatione totius senatus in conventione generali Pyotrkoviensi prox. praeterita et S. R. Mtis decreto, iudicium huiusmodi sententiam, inter nn. Stanislaum et Petrum Reyowye ex una et Jacobum Szmolyk partibus ab altera ratione bonorum Bobyn et summa tricentorum flor. Hungaricalium in auro... in summa pecuniaria quad ingentarum marc. pec. com. contenta,... pronuntiavit:

Quia ipse Jacobus Smolyk florenos Hung. in auro recipere debet, per quadraginta grossos quemlibet florenum... computando, aut in moneta quadringentas marc. num. mon. Pol.; itaque iudicium praefato... Szmolyk decrevit pecunias recipere et de bonis Bobyn, praefatis... Reyom in hac parte indivisis totaliter iuxta inscriptionem per praefatos fratres... n. olim Joanni Szmolyk patri... Jacobi Szmolyk inscriptam, condescendere.

Et stans personaliter coram iudicio... Jacobus Smolyk... recognovit, quia sibi praefati... fratres pro summa quadringentarum marc., in qua summa continebantur tricenti flor. Hung... totaliter satisfecerunt et de praefatis bonis Bobyn... condescendit...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 205 — 206).

242. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

N. Petrus Rey de Thopolya et Bobyn heres... recognovit, quia centum flor. Hung. in auro... ad feriam quartam... post dominicam conductus Paschae ...n. Jacobo Smolyk solvere se obligavit. Quod si tunc non solverit, ...extunc iam nunc... dat... sibi... realem... possessionem in totam sortem ipsius in Bobyn; dictam sortem... modo

obligatorio... tenendum... usque ad plenariam [*praefatae summae*] persolutionem...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 206 — 207).

243. Actum in Proschovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

G. Georgius Nyemstha de Krampycze et Kobylnyky heres... presentavit literas granicierum et affectavit easdem in acta praesentia inscribi... quarum literarum tenor... sequitur:

Nos Johannes de Thanczyn et in Chroberz heres, succamerarius terrae Cracoviensis generalis et Stanislaus de eadem Thanczin, succamerarius terrae Sandomiriensis generalis etc. significamus tenore praesentium, quibus expedit universis, praesentibus et futuris, praesentium notitiam habituris, quia per g. Raphaelem Jacubowsky, heredem de Jacubowycze camerarium succamerariatus terrae Cracoviensis et Nicolaum Nassylowsky, heredem de Januskowycze, camerarium Sandomiriensem et districtus Wysliciensis, factae sunt granicies in hunc, qui sequitur, modum:

Acta sunt haec in loco et campo granitiali succamerariorum terrae Cracoviensis et Sandomiriensis inter dominos et hereditates ipsorum, videlicet m. d. Spythkonem de Tharnow, castellanum Zarnoviensem et villam suam hereditariam Cobylnyky, quae iacet in terra Sandomiriensi et districtu Wysliciensi ab una, et inter g. d. Stanislaum et Petrum, dictos Reyowye germanos fratres et villam eorundem hereditariam, videlicet Thopolya, quae iacet in terra Cracoviensi et districtu Proschoviensi, partibus ab altera, factae sunt granicies seu limites ex amicabili compositione et amicorum interventione inter praefatos dominos et hereditates ipsorum, inprimis cum proclamatione ministerialis, ut iuris et moris est, et cum nemo contradixit, incepti sunt seu erecti duo scopuli aciales de terra, primi inter praefatas hereditates penes parietem villae Scheschelyow et in rippa antiqui meatus fluvii dicti Nydzycza, ex opposito ubi erat antiquum molendinum villae Cobylnyky, a quibus tandem duobus scopulis acialibus tendunt scopuli singulatim per prata per unum usque ad duos scopulos, qui stant unus ad dextram et alius ad sinistram partes; a quibus duobus scopulis domini Reyowye debent et tenebuntur facere fossatam alias *przecop* ad partem sinistram versus villam suam Thopolya, a suis pratis usque ad alveum antiquum, prope pontem iacentem; et a praefatis duobus scopulis dominus praefatus Spythko debet et tenebitur a suis pratis sippare fossa-

tam alias *przecop* penes scopulos tendentes usque ad suum molendinum; et tandem a praefatis duobus scopulis sippati sunt scopuli usque ad fluvium dictum Nydzycza sub molendino dicto Cobylnyky; inferius molendinum et pertranseundo dictum fluvium tendunt scopuli penes hoc fluvium in rippa sursum eundo penes eundum fluvium, ubi domini Reyowye steterunt, et ulterius penes eundem fluvium allegabant finire saepe nominatum parietem suum; et ibidem in rippa praefati fluvii sippati sunt seu erecti duo scopuli, a quibus duobus scopulis ad sinistram partem eundo, tendunt scopuli per unum usque ad fluvium dictum Potoczek, exortum ex Nydzycza, penes quem fluvium in rippa sunt duo scopuli penes parietem villae Syedlyecz, a quibus tandem scopulis, penes praedictum fluvium, tendunt scopuli usque ad prata dominorum Reyowye; et a praedicto loco et fluvio, descendendo ad partem sinistram, sippati sunt scopuli inter praefata prata dominorum Reyowye et bufforium commune alias *blonye* usque ad antiquum fluvium seu meatum fluvii dicti Nydzycza, penes quem meatum antiquum sippati sunt tunc duo scopuli ad partem dextram, et pertranseundo antiquum meatum praedicti fluvii sippati sunt scopuli penes eundem fluvium seu meatum eiusdem in rippa usque prope pontem (?) villae hereditatis Thopolya, a quo scopulo usque ad fossatam alias *do przekopu*, qui dividit pratum dominorum Reyowye et bufforium, ubi praefati domini Reyowye habebunt liberum expulsionem alias *wygon* in bufforium commune, inter scopulum praefatum et fossatum, in quo loco prope pontem, ubi terminati sunt scopuli, sippatus est scopulus.

Qui scopuli divident perpetuis temporibus hereditates praefatas, videlicet Cobylnyky praefati magnifici Spithkonis de Tharnow castellani Zarnoviensis et Thopolya praefatorum Stanislai et Petri Reyowye id, quod totum praefatarum hereditatum, quodcunque est circumsipatum graniciebus praefatis, debet haberi et esse pro communi bufforio praefatarum hereditatum ita, quod ipsi heredes eorundem bonorum praedictorum et successores ipsorum unacum subditis eorundem habebunt omnia libere communia pascua in loco praefato graniciebus sippato. In quo loco praefato, graniciebus seu scopulis circumsipato, nulla pars ex praedictis poterit sibi facere ad usum suum aliqua prata, ita tamen, quod quaelibet ipsorum partium et successores ipsarum tenebuntur et debebunt facere fossatas alias *przekopy* seu saepes a suis pratis, quae post granicies inter fluvios habere voluerint, ita, quod pascua debent habere libera et absque damno, tam ipsorum quam subditorum ipsorum, prout iam superius descriptum est. Et quae pars voluerit circumsepire suum pratum, extunc illud pratum debet haberi pro cummuni bufforio seu pascario et de illo prato non poterit unaquaeque pars abegere alias *zaymowacz* peccora alteri.

Penes quemquidem scopulum acialem ministerialis terrestris pri-

mo, secundo, tertio et ultra ius quarto, ut iuris est, proclamavit, si quis sit, qui praefatis graniciebus contradicerit et nemo contradixit. Quasquidem granicies praefatae partes et eorum successores debent et tenebuntur et se personaliter submiserunt tenere perpetue et in aevum et inviolabiliter observare.

Datum et actum in loco campestri graniciali inter praefatas hereditates superius expressas feria tertia proxima ante festum s. Laurentii a. d. 1525 (d. 8 Augusti) praesentibus ibidem: gg. Raphaele de Jacubowycze protunc camerario terrae Cracoviensis et Nicolao Nassylowsky terrae Sandomiriensis, districtus Wysliciensis, Martino Sopychowsky de Bandzymyslye, Andrea Morsky, Andrea Czurilo, Felice Plyechowsky, Paulo Msczywoy Sydlnyczsky, Johanne Woyczyechowsky, Stanislao Crolyewsky et aliis quam pluribus fide dignis circa praemissa existentibus. In cuius rei testimonium sigilla nostra sunt impensa.

(Act. terr. Prosz. lib. XIV. p. 213 — 216).

244. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

GG. Petrus at Simon Chlevyczczci heredes de Scheschelow actores contra n. Petrum Rey de Topolya partem citatam terminum habent ad terminos proximos... N. Nicolaus Naszylowsky ab actoribus et pars citata personaliter terminum inscripserunt.

(Act. terr. Prosz. lib. XV. p. 171).

245. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1526 (d. 3 Martii).

GG. Petrus et Simon Chleviczczci heredes de Scheschelow actores... contra n. Stanislaum Rey de Thopolya terminum habent ad terminos proximos... N. Nicolaus Naszylowsky ab actoribus et n. Petrus Rey a citato terminum inscripserunt.[1])

(Act. terr. Prosz. lib. XV. p. 171 — 172).

[1]) Te dwie zapiski mają najprawdopodobniej łączność z aktem poprzednim pod nr. 243. Przy rozgraniczeniu bowiem Topoli od Kobylnik, oznaczono także w jednym kierunku granicę od Seselowa, snać nie po myśli właściciela tejże wsi i dla tego ten pozew.

246. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. visitationis Mariae a. 1527 (d. 5 Julii).

Nn. Nicolaus Swirczkowski de Swirczkow et Johannes Kilianowski de Kilianovicze possessores soceri... recognoverunt, quia duas villas, videlicet Srednye et Dubovicze ...in terra Haliciensi... cum omni iure... n. Stanislao Rey de Bobin heredi et suis successoribus in totum... titulo perpetuae... donationis... donaverunt, inscripserunt...

Item praedicti Nicolaus Swirczkowski et Johannes Kilianowski pueros eorum, ipse Swirczkowski: Johannem, Jacobum, Katherinam et Annam, germanos suos proprios, dum ad annos... discretionis pervenerint, ad... acta regalia Cracoviensia adducere... tenebuntur, qui pueri omnes... de bonis... Srednye et Dubovicze... abrenuntiare ac praesenti inscripsioni... consentire... debebunt... sub... vadio speciali ducentarum marc. pec. com. mon. num. Pol. eidem Stanislao Rey... ad solvendum succumbendo...

(Ins. castr. Crac. lib. XXXVII. p. 15 — 17).

247. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. visitationis Mariae a. 1527 (d. 5 Julii).

Constituti personaliter coram officio et actis praesentibus gg. Jacobus Smolyk et Stanislaus ac Petrus Reyowie fratres germani indivisi de Bobin heredes... recognoverunt, quia fecerunt concordiam bonorum infrascriptorum in intercisa inter eos facta latius descripta; quam coram officio capitaneali Cracoviensi parte ex utraque reposuerunt et eandem concordiam m. et g. Stanislaus de Myelecz castellanus Zavichostensis, tanquam superarbiter ac Rafael de Jacubovicze, Andreas de Morsko, Johannes Kmita de Gorka, Petrus Potoczski de Solcza subarbitri feria 2 post dominicam Iudica prox. a. d. 1527 (d. 8 Aprilis) inter praedictas partes fecerunt. [1])

(Ins. castr. Crac. lib. XXXVII p. 17 — 20).

[1]) Patrz akt następny pod nr. 253.

248. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. visitationis Mariae a. 1527 (d. 5 Julii).

N. Stanislaus Rey in Bobin suae sortis heres... recognovit, quia nn. Nicolao Swirczkowski de Swirczkow et Johanni Kilianowski centum et octuaginta marc. pec. com. mon. num. Pol. cons. ad ratas infrascriptas, videlicet centum marcas super festum nativitatis Chr. prox. pro prima rata et residuas octuaginta marcas a festo nativ. Chr. prox. ad aliud festum nativitatis Chr. tunc proximum pro residua rata solvere se obligavit... Quod si aliquam ratam... non solverit, extunc... dedit eis intromissionem in totam suam sortem, quam in villa Bobin habet....

(Ins. castr. Crac. lib. XXXVII. p. 21 — 22).

249. (a. 1527 — 1528) [1])

Dum et quando constitutus g. Raphael de Synyawa vexilifer Halicensis coram iure interrogatur (s.) est iudicium in hunc modum: Domine iudex qui locatus pro iudice... Bokaczowcze a domino Stanislao Rei locato pro homine profugo Szym(*ko*), super quo Swystelnyczsky proposuit, quod ipse Szymko ab ipso profugit de villa Swystelnyky. Qui Rey respondit, quod ego istum hominem habeo et frater tuus de eodem homine bene scivit et... pro dicto homine, ergo tibi eum non d(*ebeo*) iuste reddere; et ipse Swystvlnyecz (*sky*) dixit: ego in terra ista non fui nec de homine isto scivi et volo probare, si necessum fuerit, prout ius decreverit... (końca aktu niema).

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XII p. 1036).

250. Actum Leopoli in positione librorum terr. f. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1528 (d. 9 Januarii).

Stans personaliter... n. Anna, consors n. Thomae Wylzynsky, de consensu eiusdem mariti sui, secum personaliter stantis,... recognovit,

[1]) Akt bardzo zdefektowany, wiele słów zatartych. Daty bliższej oznaczyć nie da się, księga bowiem zniszczona, kartki poprzerzucane.

quia sibi n. Stanislaus Rey pater suus realiter satisfecit pro omnibus bonis paternis ad ipsam spectantibus,... pro quibus... perpetuum debet habere silencium; et quum marito suo praefato Thomae Wylzynsky dabuntur tricenti floreni, in villis Srzednye et Dubowycza inscripti, tunc modo debet... praedicta Anna renuntiari bonis maternis...

(Acta terr. Leop. inscr. lib. IX. p. 813).

251. Actum Leopoli in positione librorum terr. f. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1528 (d. 9 Januarii).

Comparens personaliter... n. Thomas Wylzynsky tenutarius de Gay... recognovit, quia post n. Annam, consortem suam legitimam, filiam g. Stanislai Rey... cum effectu levavit quadringentos florenos pec. com. mon. et num Pol. ratione dotis alias *za possag*. Volens itaque praefatus Thomas Wylzynsky praedictae Annae... providere... alias quadringentos florenos dotalicii alias *wijana* et sic in summa tam dotis quam dotalicii octingentos florenos... sibi inscribit... et reformat de consensu R. Mtis super bonis regalibus, videlicet tota villa Gay, tenutae suae, in terra et districtu Leopoliensi sita ac summis pecuniarum in eadem villa habitis et inscriptis et tota curia eiusdem villae;.. item in medietate omnium peccorum... equorum, excepta equitali, in medietate suppellectilium... tali tamen conditione interiecta, quod, si ex divina permissione ipsum Thomam Wylzynsky prius, quam Annam ex hac luce migrare contigerit, extunc ipsa Anna praefata bona dotis et dotalicii suae reformationis tenebit... tam diu, quam diu in statu viduali permanserit. Si verum alium superduxerit virum, extunc, quamcunque sibi Annae octingenti floreni... per successores ipsius Thomae Wylzynsky fuerint persoluti, extunc ipsa Anna successoribus praefati Thomae de eisdem bonis reformationis pleno iure condescendere debebit...

(Acta terr. Leop. ind. IX. p. 819 — 820).

252. Actum Leopoli in positione librorum terr. f. 5 post fest. Epiphaniarum a. 1528 (d. 9 Januarii).

Comparens personaliter coram actis praesentibus g. Stanislaus Rey ... recognovit, quia recedendo a terra et districtu Haliciensi n. Thomae Wylzynsky genero suo villas suas, Srzednye et Dobrowycza in

terra et districtu Haliciensi sitas, in tricentis flor. pec. com. mon. et num. Pol. cons. obligavit... ad festum nativitatis Christi proxime venturum et... in deffectu exemptionis et summae praefatae solutionis ad aliud festum nativitatis Christi et sic ab anno in annum... usque ad plenariam et integram praefatae summae... exolutionem...

(Acta terr. Leop. ind. lib. II. p. 825 — 826).

253. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1528 (d. 18 Januarii).

Constituti personaliter... gg. Jacobus Szmolyk et Petrus Rey suo et fratris sui Stanislai Rey nominibus tanquam plenipotens, de Bobyn heredes... reproduxerunt minutam sigillatam, ex actis castr. capitanealibus emanatam, cuiusdam concordiae... ad inducendum eandem in acta terrestria praesentia. Cuiusquidem... concordiae sequitur de verbo ad verbum et est talis:

Constituti personaliter coram officio et actis praesentibus gg. Jacobus Szmolyk et Stanislaus ac Petrus Reyowie fratres germani indivisi de Bobyn heredes... recognoverunt, quia fecerunt concordiam bonorum infra conscriptorum in intercisa inter eos facta,... quam coram officio capitaneali Cracov. parte ex utraque reposuerunt.

Et eandem concordiam m. et gg. Stanislaus de Myelecz castellanus Zavichostiensis tanquam superarbiter ac Raphael de Jacubowicze, Andreas de Mocrsko, Johannes Kmyta de Gorka, Petrus Potoczsky de Solcza arbitri feria 2da post dominicam Iudica prox. a. d. 1527 (d. 8 Aprilis) inter praedictas partes fecerunt.[1])

Et praedictae partes ambae... recognoverunt, quia ad hanc concordiam occasione bonorum Bobyn... factam ad omnia infrascripta consenserunt:

In primis... Jacobus Szmolyk... pro excissione omnium gaiorum, pro desolatione totius curiae et pomoerii et pro desertatione trium ortulanorum et pro poenis, quas recepit de hominibus sortis praedictorum Reyowie (s.) pertinentibus, et pro horreo ac frumentis in campo seminatis alias *za ossiewek* ac pro aliis rebus, post obitum unius hominis vocati Woyth per eum acceptis, etiam sortis ipsorum Reyowie (s.) spectantibus, et pro rebus alterius hominis Bayayka noncupati, quas... ab eo accepit, cui... Mathiae Bayayka omnia bona per concremationem ignis sunt combusta et pro factore per eum vulnerato et

[1]) Patrz akt poprzedni pod nr. 247.

generaliter pro his omnibus superius nominatis... dedit in manus dd. Reiowie (s.) imparatis triginta et unum florenos.

Item pro stagno sub curia propria per eundem Jacobum Szmolyk constructo et pro pascario inter fluvium et stagnum praefatum,... ipsi Reiowie etiam potentes erunt simile stagnum cum pascario eiusdem quantitatis et mensurae pro semet ipsis... construere in communi bufforio. Et si... Reiowie stagnum fodere noluerint, extunc potentes erunt... circumsepificari alias *ogrodzycz* tantam quantitatem loci, quantam... Jacobus Szmolyk occupavit et debent ita tenere in communi bufforio, prout idem Jacobus Szmolyk ...possidet.

Item... Jacobus Smolyk per commutationem dedit ipsis Reiom proprium stadium sui agri, quod stadium iacet penes medium laneum Bątkowski ab una et penes agrum predialem ipsorum Reiowie (s). parte ex altera; respectu et loco cuius stadii etiam praedicti Reiowie dederunt eidem ...Smolyk aliud proprium stadium post curiam et ulnas ortus eiusdem Jacobi Smolyk situatum. Et debent ita late emensurare praedictum stadium ipsi Jacobo Smolyk, exceptis quattuor sulcis, quos ipsi Reiowie pro agro prediali debent adiungere et residuitatem praedicti stadii, ita latum debent eidem Szmolyk praebire.

Item omnes sepes in circulo curiae et horrei ipsius Jacobi Smolyk, prout in praesenti... stant, ita et in perpetuum circumferentialiter stare et durare debent.

Item praedicti nobiles fecerunt inter se commutationem pro areis et agris mutuam: quoniam quidem idem Jacobus Smolyk dedit ipsis Reiom propriam aream et agros vocatam (s.) Sadlonyowskye, curiae eorundem Reiovie (s.) in proxime adiacentes; et viceversa ipsi Reiovie debent ipsi Jacobo Smolyk aliam aream cum agris emensurare, ita longe et late, prout reliquae areae cum agris et mediis laneis sunt adiunctae et additae. Et haec area cum agris vocatur Macziesskowskie inter Andream Bayayka et Andream Bąbnik mediando iacet.

Item pratum vocatum Schidlnyk, quod pratum praedictum est aratro predivisum et prearatum, a qua prearatione alias *od przeoranya* pars maior praefati prati pro ipso Jacobo Szmolyk cessit in perpetuum usque ad metas et granicies villae Kuchary, altera pars eiusdem prati multo minor, a praedicta super prearatione, quae tendit usque ad agros ipsorum Reiow, pro eisdem Reiowie (s.) cessit et pertinebit.

Item... superarbiter cum arbitris... decreverunt tam Jacobo Smolik, quam Reiom omnes agros ac omnia prata emethonum equaliter denuo demensurare et dividere ita, quod tam pro emethonibus ipsius... Smolik, quam subditis ipsorum Reiow omnia recte et equaliter demensurata et divisa eque et modo simili pervenire debent...

Item tabernator dictus Bądek, qui residet in taberna sortis ipsius Smolik, quem... tabernatorem..., qui est hereditarius partis ipsorum

Reiowie (s.), debet idem... Smolyk liberum dimittere... Reiom a festo nativ. Chr. prox. venturo cum omnibus pecudibus, peccoribus, supellectilibusque ac aliis singulis rebus domesticis; et praedictus tabernator Bąndek omnia sementa tam hiemalia quam estivale (s.) pro suo usu... accipere debet et censum ipsi Jacobo Smolyk de praefata taberna de anno moderno solvere tenebitur.

Item gaium Iwowiecz, qui spectat ad ipsum... Szmolyk et gaium Loyono, qui est partis ipsorum Reiowie, inter quos gaios fecerunt sibi invicem praefatae partes signa, quae signa debent dividere praefatos gaios; et secundum signa facta praefatae partes ambae tam... Jacobus Szmolyk quam Reiowie debent inter se... in perpetuum tenere.

Item gaium dictum Kopanym (s.), qui pertinet ad ipsum... Smolyk et agrum eodem nomine vocatum Kapanyn, qui est partis Reiowie, inter quem gaium et agrum praefatae partes ambae fecerunt sibi ipsis signa, et secundum illa signa debent inter se in perpetuum tenere; qui gaius Kopanyn iacet inter vias: viam publicam diversorialem, quae ducit de Bochnya parte ab una et viam, quae tendit penes silvam Pogorzelecz parte ab altera et penes metam villae Dalechowicze.

Item pro tertiis gaiis inter gaium Dąmbowiecz partis ipsius... Szmolyk et inter magnum gaium praedictorum Reiowie taliter adinventum est, ex libera eorundem Reiowie admissione, qui admiserunt eidem ...Szmolyk signa alias *cziosna* inter praefata gaia; et secundum signa facta inter praefata gaia debent partes inviolabiliter... tenere et praefata signa alias *cziosna* debent renovari et meliorari et ibidem fossas debent facere.

Item... debent praefatae partes unaquaeque pars suos cmethones die quacunque per partes deputatos ad pratas (s.) et agros dirigere, qui cmethones debent tam in agris quam in pratis omnes invicem sibimet ipsis, si unus alteri quod iniuriare in agris inferre inveniatur, alias *yeslyby sye yeden drugiemu woral albo w łąką daley w chyczyl* tunc talis debet e converso rearrare alias *ma odoracz*...

Item sepes omnes... inter cmethones adsepificatas alias *przigrodzone* debent... renovari in spatio duarum septimanarum post festa... paschae, et signanter Andreas Pes.

Et haec omnia... partes ambae... debent inter se inviolabiliter... tenere... sub vadio centum marcarum pec. com. mon. num. Pol....

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 231 — 236).

254. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1528 (d. 18 Januarii).

Nn. Johannes Kilianowski de Kilianowicze et Nicolaus Swyerczkowski de Swyrczkow heredes... recognoverunt, quia centum marcas pec. com. num. Pol. pro prima rata super summam centum et octuaginta marcarum in actis castr. capit. Cracov. inscriptam a n. Stanislao Rey de Thopola effectualiter tulerunt...

(Acta terr. Prosz. lib. XIV p. 237.)

255. Actum in Książ f. 2 ipso die ss. Sebastiani et Fabiani a. 1528 (d. 20 Januarii).

N. Petrus Rey de Naglowycze heres... recognovit, quia duos agros possessionatos... n. Zophiae Pawlowska in summa triginta flor. pec., in medientibus per mediam sexagenam computatorum,... obligavit... per ipsam... dictos agros... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ad alia ...usque ad... praefatae summae persolutionem...

(Acta terr. Książ. lib. XIX. p. 66).

256. Actum in Proszowice sabbato post domin. Reminiscere a. 1528 (d. 14 Martii).

N. Nicolaus Zbilutowski de Zblilutowycze heres nn. Stanislaum et Petrum dictos Reyowie fratres germanos de Bobyn heredes indivisos in primo termino in poenam contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. lib. XIV. p. 247).

257. Actum in castro Cracoviensi f. 5 post fest. s. Stanislai a. 1529 (d. 13 Maii).

G. Nicolaus Rey in Slanowicze heres... recognovit, quia n. Annae Cozmirowska ...super bonis suis Slanovicze septingentos florenos pec., in medientibus per med. sexag. comp., super festum nativitatis Christi prox. soluturum se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc iam nunc ...dat et dedit sibi Annae... intromissionem in totam villam suam Slanovicze... per ipsam habendam... possidendam modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVII. p. 1201 — 1202).

258. Actum in Proszovice sabbato infra oct. corp. Chr. a. 1529 (d. 29 Maii).

Proposuit Nicolaus Rey de Slanowycze heres actor... contra n. Nicolaum Sbilyutowsky de Sbilyuthowycze heredem tenutarium bonorum (ut se praetendebat) in Slanowycze... ad recipiendas pecunias, quas se habere praetendebat in bonis suis praedictis... per n. olim Stanislaum Rey patrem ipsius sibi Nicolao modo obligatorio inscriptis et in ipsum Nicolaum Rey post patrem suum mortuum devolutis, quatinus sibi de eisdem bonis condescenderet et pecunias, si ius suum... ostenderit, reciperit ac equos, peccora, frumenta, fruges sibi accomodatas et alia supellectilia domestica... restitueret...

Et iudicium... decrevit,... quatinus ipse Nicolaus Sbilyutowsky pecunias suas recipiat, sibique de eisdem bonis... condescenderet, ac rumationem ex praedictis bonis hinc ad sex septimanas sibi Nicolao concessit...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 6 — 7).

259. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1529 (d. 29 Maii).

Nicolaus Szwyerczkowski, Johannes Kielanowski recedendo a terra Sandomiriensi et districtu Pilznensi... recognoverunt, quia pro summa tricentarum marcarum pec. com. num. et mon. Pol., quas habuerunt

in bonis et hereditate Szrednya et Dubowicza, in terra Russiae et districtu Haliciensi, vigore devolutionis ad nn. Agnetem et Zophiam uxores suas, per n. Nicolaum Rey est eis satisfactum, de quibus bonis et propinquitatibus... iuribus... super dictis bonis... praefato Nicolao Rey... plenarie condescendunt...

(Acta terr. Prosz. lib. XVI. p. 32).

260. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1529 (d. 29 Maii).

N. Nicolaus Rey... recognovit, quia septingentos florenos pec. com. num. et mon. Pol. ...pro festo nativitatis Chr. n. Annae Cosmyrzowska soluturum se obligavit. Quod si tunc non solverit, extunc... ..... dat et dedit sibi... in bona Slanovicze intromissionem... actualem... dicta bona... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativ. Chr. ad alia... usque ad... solutionem plenariam [praefatae summae]...

(Act. terr. Prosz. lib. XVI. p. 33).

261. Actum Cracoviae f. 5 ante fest. s. Laurentii a. 1529 (d. 5 Augusti).

G. Nicolaus Rey in Slanovicze heres... recognovit, quia n. Annae Cozmirzowska et suis posteris super bonis Slanovicze... ad summam capitalem septingentorum florenorum hic inscriptorum adhuc ducentos florenos pec., in medientibus per mediam sexagenam computatos, asscripsit... pro festo nativitatis Christi proximo solvendos, sub intromissione in bona Slanovicze tunc danda...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 79 — 80).

262. Actum Cracoviae f. 2 ipso die fest. s. Johannis Ev. a. 1529 (d. 27 Decembris).

N. Anna Cozmirzowska [protestata est]... contra n. Nicolaum Rey in Slanovicze heredem, quia parata erat ab ipso recipere novemgentos florenos, hic ad acta praesentia inscriptos, quos sibi non solvit ac suae inscriptioni... satis non fecit.

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 269).

263. Actum Cracoviae f. 2 post fest. s. Agnetis a. 1530 (d. 24 Januarii).

G. Anna Cozmirowska recognovit, quia sibi g. Nicolaus Rey heres in Slanovicze super summam novemgentorum florenorum,... super bonis Slanovicze inscriptorum, ducentos florenos, tantum per mediam sexagenam computatos, solvit, de quibus... ipsum praesentibus quittavit...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 350).

264. Actum Cracoviae die dominico ante fest. purific. Mariae a. 1530 (d. 30 Januarii).

G. Nicolaus Rey in Bobin heres... recognovit, quia g. Jacobo Smolik... sexingentos florenos, pec. in med. per med. sexag. comput., ad festum s. Luciae... proxime venturum soluturum se... super bona Bobin obligavit,... quod si tunc non solverit, extunc die crastino eiusdem festi... alias sexingentos florenos pec. praefatos vadii et ex eodem vadio in summam essentialem mille ducentorum florenorum, pec. in med. per med. sexag. comput. conversorum, eidem Jacobo Smolik... ad solvendum succumbet; et post protestationem ad acta praesentia de non solutione... ac citationem subsecutam, officium castrense... de brachio regali ultimario cum ultima potestate capitaneali Cracoviensi in praedicta bona Bobin ipsum Jacobum... intromittet et rumationem et executionem finalem faciet, veluti iam omnia iura Polonicalia et triplicata vadia desuper essent transacta... Quae bona Bobin ipse Ja-

cobus Smolik... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi... ad alia usque ad... totalem solutionem [praedictae summae]... tenebit[1])...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 356 — 357).

265. Actum Cracoviae f. 3 in vigilia purific. Mariae a. 1530 (d. 1 Februarii).

N. Anna Cozmirowska recognovit, quia sibi g. Nicolaus Rey in Slanovicze heres residuos septingentos florenos, in actis terrestribus Proszoviensibus inscriptos, solvit, de quibus ipsum ...praesentibus quittavit...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 359).

266. Actum Cracoviae f. 3 in vigilia purific. Mariae a. 1530 (d. 1 Februarii).

G. Nicolaus Rey in Slanovicze heres... recognovit, quia n. Annae Cozmirowska super bonis suis Slanovicze tricentos florenos, pec. in med. per med. sexag. comput., super festum s. Trinitatis ... proximum... soluturum se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc alios tricentos florenos vadii et ex eodem vadio in summam essentialem sexingentorum florenorum, pec. in med. per med. sex. comp.... conversorum, sibi Annae... ad solvendum succumbet...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 359 — 360).

267. Actum Cracoviae f. 6 ante domin. Domine ne longe a. 1530 (d. 8 Aprilis).

G. Johannes Strzezowski de Strzezow et Brzezanka heres... recognovit, quia super villa sua... Brzezanka, in terra et districtu Sandomiriensi s ta, g. Nicolao Rey de Slanovicze ducentos florenos pec. in

[1]) Nad aktem uwaga: Jacobus Smolik recognovit satisfactionem et delere iussit inscriptionem... f. 4 in vigilia concep. Mariae a. 1530 (d. 7 Decembris).

med. per med. sex. comp. ad festum s. Luciae proxime venturum soluturum se... obligavit. Quod si tunc non solverit, extunc alios ducentos florenos pec. praefatos vadii et ex eodem vadio in summam essentialem quadringentorum florenorum pec. in med. per med. sex. comp. conversorum eidem Nicolao Rey... ad solvendum succumbet...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 516).

268. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1530 (d. 18 Junii).

Joannes comes de Thączyn heres in Chrobyerz etc. succamerarius Crac. gen. significamus tenore praesentium... quomodo dum officium nostrum locaveramus in campo inter hereditates, videlicet bona n. Barbarae Conarska dicta Dobranowycze actricis ab una, et n. Joannis Morawycz dicti Poborowicze citati ab altera feria 2 post fest s. Zophiae prox. (d. 16 Maii) a. 1530. coram officio succam. praesentibus illustri et n. Andreae de Thączyn, palatino Crac., Chelmensi, Belznensi, Rathnensi, Crasnostaviensi et Trembowliensi capitaneo, m. d. Joanne de Thączyn saccamerario Cracov. gen. et gg. ac nn. Petro Conarski de Coratho (?), Georgio Nyemstha et Msczi. Sydlniczskye fratribus, Stanislao Czayowsky, Joanne Crolewsky, Nicolao Rey et aliis... fidedignis... proposuit Barbara Conarska etc.[1])

(Act. terr. Prosz. lib. XVI. p. 71).

269. Actum in Książ f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1530 (d. 20 Junii).

N. Gallus Myrossowski in Myrossow heres ex una et Elizabeth coniunx ipsius legitima talem inter se compositionem fecisse recognoverunt, quia praefatus Gallus omnia sua bona... n. Elizabeth... ad tempora vitae ipsius duntaxat et non ultra inscripsit;... similiter praeata Elizabeth totam reformationem suam dotis et dotalicii per praefa-

[1]) Dalsza treść tego aktu nie interesuje nas, przytaczamy tylko początek z powodu iż między świadkami figuruje Mikołaj Rej, a więc przyczynek do stosunków poety z Tęczyńskimi.

tum maritum... inscriptam... ac omnia bona sua... n. Gallo praefato marito suo ad vitam ipsius duntaxat et non ultra inscripsit...

(Acta terr. Książ. lib. XVIII. p. 146).

270. Actum Cracoviae f. 3 ipso die fest. s. Nicolai pontif. a. 1530 (d. 6 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topolia et Bobin heres... recognovit, quia g. Jacobo Smolik de eadem Bobin heredi noningentos florenos pec. in med. per med. sex. comp. a festo s. Luciae proximo... super aliud festum s. Luciae... a. 1531 solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit,... extunc in crastino eiusdem festi dat... sibi Jacobo Smolik realem intromissionem... in totam suam sortem... in Bobin... per ipsum Jacobum Smolik praedictam sortem... tenendum... modo obligatorio... ob uno festo s. Luciae... ad alia festa similia... usque ad... totalem solutionem praefatae summae... [1])

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 790 — 791).

271. Actum Cracoviae f. 3 fest. s. Nicolai pontif. a. 1530 (d. 6 Decembris).

G. Johannes Strzezowski in Brzezanka heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey in Thopolia et Bobin heredi ducentos et viginti florenos pec. Pol. per med. sex. comp. super festum s. Martini... proximum soluturum se... super... villa sua Brzezanka obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc alios ducentos et viginti florenos vadii et ex eodem vadio in summam essentialem quadringentorum et quadraginta flor. pec. Pol. per med. sex. comp... conversorum eidem Nicolao Rey... ad solvendum succumbet...

(Acta castr. Crac. lib. XXXVIII. p. 792).

[1]) Nad aktem uwaga: Jacobus Smolik recognovit satisfactionem et delere iussit inscriptionem... f. 6 ante fest. s. Thomae ap. a. 1531 (d. 15 Decembris).

272. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1531 (d. 13 Martii).

N. Petrus Rey de Naglowicze n. Adam Rzessowski de Pawlowicze heredem in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. lib. XIX. p. 313).

273. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1531 (d. 12 Junii).

N. Petrus Rey de Naglovicze heres actor n. Adam Rzessowski de Pawlowicze heredem iuxta suam citationem literalem secundam in suo lucro ...condemnavit... pro eo, quia ipse sibi viginti marcas certi debiti olim patris ipsius n. Nicolai solvere noluisset. Qui n. olim Nicolaus pater ipsius, non solvendo eidem Petro Rey predicta viginti marcas, mortuus est, quod debitum post mortem... patris ipsius iure successionis super eum devolutum est et ipse tanquam successor in bona paterna et in onera praedictas viginti marcas... solvere noluisset... ubi etiam n. olim Andreas Rzessowski patruus ac tutor ipsius ipsum ammonebat, ut praedictum debitum solveret,... tunc ipse promitebat solvere, sed quousque, promissioni ...satis non faciens, praedictas 20 marcas non solvisset, nec solvere vult, pro quibus ipsum citat et in tot ipsum damnificasset iudicialiter, ut respondisset.

(Acta terr. Książ. lib. XIX. p. 338 — 339).

274. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 3 in vigilia s. Stanislai in autumno a. 1531 (d. 26 Septembris).

Ex decreto iudicii regalis assessorii g. Johannes Labancz subdapifer Mtis R., heres de Strogoborzice liber et absolutus est a citatione curiae verbali prima, qua ad instantiam n. Annae Reyowa citatus erat pro eo, quia ipse existens tenutarius bonorum S. Mtis R. Brzessno, in terra Sandomiriensi et districtu Chączinensi iacentium, recepisset de eisdem bonis regalibus summas pecuniarum, quas sibi n. Nicolaus Rey inscripserat, super quarum summarum medietate in bonis Brzessno... praefata Anna... habuit reformationem septuaginta marcarum pec. ra-

tione dotis et aliarum septuaginta marcarum ratione... dotalicii, eidem Annae per n. Nicolaum Rey, maritum ipsius Annae, tenutarium praefatorum bonorum Brzessno, sibi factam... et hoc ex ea ratione, ex quo praefatus Labancz bonorum istorum Brzessno ...non est possessor, ergo praefata Anna respiciat sibi eum, qui nunc est bonorum praefatorum ...possessor, cui iudicium salvam actionem reservavit.

(Acta Reg. Dec. lib. XXIV. p. 532 — 533).

275. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Calixti a. 1531 (d. 9 Octobris).

Adam Rzeschowski de Pawlovycze recognovit, quia viginti marcas pec. com. num. mon. Pol. cons. pro primo... festo nativitatis Christi n. Petro Rey de Naglovycze soluturum se inscripsit... Quod si tunc non solverit... extunc iam nunc... dat et dedit sibi Petro... in duos agros possessionatos... in villa Pavlovycze intromissionem... per ipsum Petrum dictos agros tenendum... modo obligatoris ab uno festo nativitatis Christi consequenter ad alia... usque ae exemptionem et plenariam summae praefatae persolutionem...

(Actum terr. Książ. lib. XVIII. p. 229 — 230).

276. Actum in Chanczini f. 6 prox. ante fest. ap. ss. Simonis et Judae a. 1531 (d. 27 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Slyączyn heres... recognovit, quia inscriptionem, quam habuit a n. Nicolao Slyączsky in bonis villa Slyączyn in actis terrestribus in Xyąz inscriptam ac omnia perlucra totumque progressum iuris, quecumque habuit perlucrata super eodem Nicolao Slyączky, haec omnia praemissa praesenti recognitione cassat et mortificat.

(Act. terr. Chencin. lib. VI. p. 91).

277. Actum et datum ut supra.

Pro parte n. Jacobi Gruszczynsky n. Nicolaus Rey de Slyączyn heres... recognovit, quia sibi tenetur... solvere trecentos flor., pec. com. mon. et num. Pol. in regno currentis, pro festo nativitatis Domini proxime venturo. Quod si... pro tempore praefato non solverit,... extunc... dedit sibi realem intromissionem... in eandem sortem, quam ab ipso habet in villa... Slyączyn, cum omni iure... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Domini ad aliud... usque ad... praefatae summae totalem exolutionem...

(Acta terr. Chenc. lib. VI. p. 92).

278. Actum in Chanczyny f. 6 prox. ante fest. ss. Simonis et Judae a. 1531 (d. 27 Octobris).

..... n. Jacobus Gruszczynsky de Lypno... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Thopolia donavit dono perpetuo et iure irrevocabili suam sortem hereditariam, quam quidem habuit ...in bonis villae Slynczyn in districtu Xzyąż, excepta sorte Kampskye et Glużyczkye... cum pleno iure...

(Acta terr. Chenc. lib. VI. p. 91).

279. Actum in castr. Crac. sabbato festi s. Martini ponti. a. 1531 (d. 11 Novembris).

N. Nicolaus Rey in Sliaczin heres... protestatus est contra n. Johannem Strzezowski, quia sibi... die hodierno ducentos et viginti florenos pec. Pol. per med. sexag. comp. non solvit ac suae... inscriptioni ...satis non fecit.

(Acta castr. Crac. lib. XL. p. 361).

280. Actum in castro Cracoviensi f. 6 ante fest. s. Thomae a. 1531 (d. 15 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Thopolia et in Bobin heres... recognovit, quia g. Jacobo Smolik de eadem Bobin heredi... septingentos florenos pec. in med. per med. sexag. comp. ...super festum s. Luciae... prox. venturum soluturum se obligavit et inscripsit. Quod si tunc non solverit, extunc in crastino ciusdem festi... dat et dedit... sibi Jacobo Smolik ...intromissionem... in totam suam sortem in... Bobin... per ipsum... praedictam sortem... possidendam... modo obligatorio... usque ad totalem solutionem... praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XL. p. 419 — 422).

281. Actum in castro Cracoviensi f. 6 ante fest. s. Thomae a. 1531 (d. 15 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Slanovicze heres... recognovit, quia g. Jacobo Smolik in Bobin heredi... ducentos flor. pec. Pol. per med. sex. comp. super fest. s. Luciae proxime venturum soluturum se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc alios ducentos flor. pec. praefatos vadii... [ad solvendum succumbet]...

(Acta castr. Crac. lib. XL. p. 422 — 423).

282. Actum Cracoviae in curia R. Mtis. f. 5 in crast. s. Luciae a. 1531 (d. 14 Decembris).

Nicolaus Rey de Topolya... recognovit, quia debet... triginta marcas pec. com. num. mon. Pol...n. Stanislao Lyasota de Czudzinowycze, filio olim Mathiae Czudzinowsky. Quas... triginta marcas... praefatus Nicolaus... se obligavit... solvere praefato Stanislao, quam primum ipsum pro eisdem admonuerit... Quod si... praefatas triginta marcas sibi dare neglexerit,... extunc... prout et nunc... dedit sibi Stanislao in tabernam suam, in qua residet Felix tabernator ac in medium laneum agri, in quo residet Pyatek kmetho in... Topola, intro-

missionem tenendam... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... usque... ad plenariam persolutionem [praefatae] summae...

(Acta terr. Crac. inscr. reg. lib. XXV. p. 134 — 135).

283. Actum Cracoviae in curia R. Mtis f. 4. in vig. s. Thomae a. 1531 (d. 20 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topola, necnon Zophia consors eiusdem... talem inter se mutuo compositionem fecisse recognoverunt:

Imprimis... Nicolaus Rey... villam suam hereditariam Thopolia g. Zophiae coniugi suae ad vitam ipsius duntaxat et non ultra inscribit, similiter... Zophia ...recognovit cum consensu n. Joannis Cosczyen patris sui,... quia bona in terra et districtu Chelmensi... g. Nicolao Rey marito suo... ad vitam ipsius duntaxat... inscribit... et... realem dederunt ipsis invicem in praefata bona intromissionem et possessionem... [1])

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXV. p. 152).

284. Actum Cracoviae in curia R. Mtis f. 4 in vig. s. Thomae a. 1531 (d. 20 Decembris).

G. Zophia consors... n. Nicolai Rey... cum consensu n. Johannis Cosczyen patris sui ...recognovit, quia g. Nicolaum Rey... maritum suum... instituit plenipotentem, dans... eidem... plenariam facultatem coram iudicio quocunque, sive terrestri, sive castrensi, sive alio quovis, omnium bonorum suorum maternorum, in terra et districtu Chelmensi iacentium, exemendi, commutandi,... pecunias levandi etc... sic prout ibidem sola praesens fuisset...

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. III. p. 153).

---

[1]) Jan Koścień, teść Mikołaja Reja, pisał się »z Wywli« lub z Sędziszowa. Należał do rodu Jastrzębców (por. Paprocki H. R. P. i Długosza Lib. ben. na różnych miejscach). Z aktów ziemskich krakowskich współczesnych dowiadujemy się, że była to szlachta zamożna, spokrewniona z licznemi rodami wybitniejszemi Małopolski.

285. Actum Cracoviae in curia R. Mtis sabbatho ante fest. nativ. Chr. a. 1531 (d. 23 Decembris).

N. Zophia consors... g. Nicolao Rey cum consensu g. Johannis Cosczyen patris suis... recognovit, quia super bonis suis in Chelmensi terra et districtu sitis... g. Nicolao Rey de Topolya heredi, marito suo... mille florenos, in med. per mediam sexagenam computatos,... irrevocabili donatione... donat et inscribit... et... dedit realem intromissionem et... possessionem... in praefata bona...

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXIV. p. 195 — 196).

286. Actum in conventione gen. Cracov. f. 5 post Epiphan. a. 1532 (d. 11 Januarii).

Johannes Wyelzynski... recognovit, quia de omni iure suo tutorio, quodcunque et qualitercunque sibi ad bona... hereditaria et obligatoria, mobilia et immobilia ac pueros n. olim Thomae Wyelzynski fratris ipsius spectabat,... g. Nicolao Rey de Thopolya in totum ...condescendit ac... plenarie in eundem transfudit...

(Acta terr. Cracov. inscr. Reg. lib. III. p. 177).

287. Actum in castro Leopoliensi f. 2 post fest. s. Tiburcii a. 1532 (d. 15 Aprilis).

Comparens personaliter... n. Nicolaus Rey de Thopolya, Srzednye et Dubowicza heres... fassus est,... quia g. Martino Chodorowski heredi de Chodorowstaw tenetur certi... debiti quingentorum flor. pec. com. mon. et num. Pol. et... se inscribit praefatos... florenos solvere ad festum nativitatis Christi proxime venturum. Casu vero, quo non solverit,... debebit... sibi Martino Chodorowski dare realem intromissionem... in villas suas hereditarias sive obligatorias, dictas Szrzednye et Dubowicza... Et debet... Nicolaus Rey... praefatum Martinum Chodorowski... a pueris et successoribus n. olim Thomae Vilzynsky... tueri... usque ad exemptionem plenariam bonorum praefatorum... nec

debet praefatus Nicolas Rey... praefato Martino Chodorowski iniuriari ...sub vadio summae aliorum quingentorum florenorum...

(Acta castr. Leop. lib. XVI. p. 197 — 200).

288. Actum Cracoviae in curia R. Mtis f. 2 ante fest. ss. Philippi et Jacobi a. 1532 (d. 29 Aprilis).

N. Gallus Myroschowsky in Myryschow sortis suae heres, inscri ptioni castrensi... Cracoviensi ac suae translationi in acta regalia Cracoviensia satisfaciendo, quam n. Elizabeth consorti suae, filiae n. Nicolai Rey, feria 3 in vigilia conversionis s. Pauli... a 1531 ...fecit,... recognovit, quia istas quadraginta marcas pec. Pol. mon. et num., quas n. Nicolaus Rey de Naglowycze et Schumsko quondam heres, n. Elizabeth, consorti eiusdem Galli,... filiae suae... ratione suae paternitatis donatione perpetua dedit,... idem Gallus eandem summam... ad se recepit... et... super bonis suae sortis residuae in Myroschow sitis, a reformatione ipsius Elizabeth liberis,... inscripsit...

(Acta ins. Reg. lib. III. p. 236 — 237).

289. Actum in castro Cracov. f. 2 ipso die fest. s. Martini a. 1532 (d. 11 Novembris).

G. Nicolaus Rey in Topolya heres protestatus est contra g. Johannem Strzezowski, quia paratus erat ab ipso recipere ducentos flor. hic inscriptos, quos ei non solvit et suae inscriptioni... satis non fecit.

(Acta castr. Crac. lib. XL. p. 982).

290. Actum in castro Cracov. f. 6 in vigilia s. Thomae a. 1532 (d. 20 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Thopolia heres... recognovit, quia n. Mathiae Suschenski centum flor. pec. super eisdem bonis Topolia... ad

dominicam Laetare... proxime futuram solvere aut in bona praefata intromissionem dare se... obligavit...[1])

(Acta castr. Crac lib. XL. p. 1112).

291. Actum in castro Cracov f. 4 ante fest. s. Priscae a. 1533 (d. 13 Januarii).

N. Wyczlaus Wlodek in Pyekary heres... recognovit, quia inscriptionem suam et omne ius suum... per g. Nicolaum Rey super bonis Thopolya et Bobyn super ducentos florenos, in actis praesentibus sibi... inscriptos,... n. Johanni Garlyczky in eadem et simili summa ducentorum flor. pec. Pol... condescendit, inscripsit...

(Acta terr. Crac. lib. XLI. p. 92 — 93).

292. Actum in castro Cracov. f. 4 post domin. Reminiscere a. 1533 (d. 12 Martii).

G. Nicolaus Rey in Thopolya heres... recognovit, quia n. Mathiae Schuschensky ...centum flor. pec. Pol. per med. sex. comp. super festum nativitatis Chr. prox. venturum super eisdem bonis Thopolya soluturum se... inscripsit. Quod si tunc non solverit, extunc alios centum flor. pec. vadii et ex eodem vadio in summam essentialem ducentorum flor. pec. Pol. per med. sex. comp. conversorum ipsi Mathiae... ad solvendum succumbet...

(Acta castr. Crac. lib. XLI. p. 220 — 221).

293. Actum in castro Cracov. f. 6 post domin. Reminiscere a. 1533 (d. 14 Martii).

G. Nicolaus Rey in Thopolya heres tanquam actor, g. Johannem Strzerzowsky in Glynska et Brzezanka partium ipsius heredem... pro

[1]) Nad aktem przekreślonym uwaga: Mathias Suschenski recognovit satisfactionem... f. 4 post Reminiscere prox. a. 1533 (d. 11 Martii).

vadio quadringentorum et quadraginta flor. pec. Pol. per. med. sex. comp., ex vadio in summam essentialem conversorum, in termino ad inscriptionem... citato ...peremptorio in suo lucro iudicialiter condemnavit.

(Acta castr. Crac. lib. XLI. p. 239).

294. Actum in castro Cracov. f. 5 post domin. conductus Paschae a. 1533 (d. 24 Aprilis).

G. Nicolaus Rey de Topola heres tanquam actor g. Johannem Strzezowski de Brzezanka et Glinska heredem... in termino concitatorio ad satisfaciendum pro summa essenciali quadringentorum et quadraginta flor. ex vadio conversa et pro totidem vadii... condemnavit. Cui actori ...iudicium ministerialem... in bona praefata in suis perlucris ad intromittendum addidit...

(Acta castr. Crac. lib. XLIII. p. 49).

295. Actum in Chanczyny f. 6 ipso die s. Procopii a. 1533 (d. 4 Julii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya heres... recognovit, quia n. Jacobo Gruszczynsky tenetur solvere pro f. s. Lucae... ducentos et quinquaginta septem flor. pec. in regno cur...

(Acta terr. Chan. lib. VII. p. 42).

296. Actum Leopoli f. 6 prox. ante fest. s. Bartholomaei a. 1533 (d. 22 Augusti),

Coram m. et gg. dd. Otta de Chodecz, palatino Crac. et Leopol. Halic., Colom., Sniatin., etc. capitaneo, Paulo Tarlo de Sczekarzewicze, iudice terr. Leop. et Johanne Visniowski iudice castr. Leopol., commissariis per S. R. Mtem in causa descripta:

Iudicium commissarium est celebratum occassione bonorum S. R. Mtis villae Gay inter partes n. Georgium Czernikowski actorem ex una

et n. Annam, relictam olim n. Thomae Vilzinski, nunc vero coniugem Nicolai Dzedossiczki ac pueros olim praefati Tomae Vilzinski Stanislaum et Elizabeth, tenutarios villae praefatae Gay, citatos ex altera partibus.

Coram quo quidem iudicio commissario praefatus Georgius Czernikowski vicecapitaneus in Camionka reproduxit literas pergameneas, per quas sua S. Mtas R. eidem Georgio Czernikowski admittere dignata est redimere villam suam dictam Gay de manibus possessorum modernorum supra expressorum.

Posuit etiam ipse Georgius citationem et adcitationem literales, quibus citavit et adcitavit ipsas Annam Dzedosziczka et Stanislaum ac Elizabeth liberos olim Vilzinski ac Vilzinski patruum et Rey tutorem...

Item Georgius Czernikowski statuit ...ministerialem cum certis nobilibus,... qui recognoverunt, quia... citationem priorem... feria sexta proxima post festum s. Joannis Baptistae anno praesenti et adcitationem ...feria sexta die transfigurationis Domini anno praesenti posuerunt in villa Gay...

Posuit etiam octo sacculos peccuniae, in quibus affirmabat esse citra vel ultra octingentas marcas pec. mon. et num. Pol., in redemptionem dictorum bonorum villae Gay... Qui Anna praefata et Stanislaus ac Elizabeth praedicti non paruerunt... Actor postulavit iudicialiter sibi addi ministerialem terrestrem Leopoliensem providum Mathiam Niekrass ad omnes actus iudiciarios...

Et iudicium... addidit de iure sibi Georgio ministerialem providum Mathiam Niekrass...

Providus itaque ministerialis Mathias Niekrass de Leopoli... recognovit, quia n. Annam Dzedossicka et pueros olim Vilzinski Stanislaum et Elizabeth praefatos citatos expresse et vigore conditionis in literis innotescentiae contentis, quendam Vilzinski patruum et Rey tutorem ipsorum puerorum minorennium, prout sunt citati... clamavit,... ut iuri parerent...

Quae quidem Anna praefata et liberis eius Stanislao et Elizabeth ac quendam Vilzinski et Rey tutorem (s.) citatis non comparentibus ipse Georgius actor... affectabit iudicium commissarium, ut... pecunias per eum positas in cancellariam M. R. et suum depositum reciperent (s.) et ponerent, intromissionem sibi dando et decernendo vadiis...

Iudicium commissarium, ex quo adhuc non erat hora decima octava diei, precepit, ut adhuc expectaret ad horam decimam octavam.[1])

(Acta castr. Leop. lib. XIV. p. 198 — 209).

[1]) Nie podajemy dalszego ciągu tego bardzo obszernego aktu, wyjątek powyższy ilustruje dokładnie i rzecz o którą chodzi i trudy opiekuńcze Mikołaja Reja. Dla dokładności dodajemy, że sąd w tej sprawie w końcu przychylił się do wniosków prokuratora Jerzego Czernikowskiego, wydając wyrok, by tenże złożył pieniądze na wykupno królewszczyzn z rąk pozwanych.

297. Actum Leopoli f. 4 prox. post fest. s. Batholomaei ap. a. 1533 (d. 27 Augusti).

Coram...[1]) commisariis per S. R. Mtem datis et specialiter deputatis in causa redemptionis bonorum regalium, advocatiae in oppido Busko per g. Hinek Piotrowski de manibus nn. Annae Dziedosziczka et Stanislai ac Elizabeth, puerorum olim Thomae Vilzinski et cetororum tenutariorum redimendorum praesentibus... Coram quibus dominis commissariis legitimus procurator praefati g. Hinek Piotrowski... contra nn. Annam Dziedosziczka et Stanislaum ac Elizabeth pueros olim n. Thomae Vilzinski, nec non Nicolaum Rey tutorem eorum primum et principalem reproduxit... literas consensus pergameneas S. R. Mtis, per quas S. Mtas R. eidem g. Hinek Piotrowski rothmagistro [S. R. Mtis] admittere dignata est redimere advocatiam oppidi... Busko... de manibus praefate n. Annae Dziedosziczka et Stanislai ac Elizabeth puerorum olim n. Thomae Vilzinski ac tutorum puerorum n. Nicolai Rey...[2])

(Acta castr. Leop. lib. XIV. p. 209 — 220).

298. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Calixti a. 1533 (d. 13 Octobris).

Johannes Kąmpsky de Slączin recognovit, quia totam sortem suam... in Slączin... n. Nicolao Rey pro summa ducentorum flor. pec. in medientibus per mediam sexag. computatorum... titulo perpetuae venditionis vendidit... et iam sibi exnunc dat et dedit ...intromissionem...

(Acta terr. Książ. lib. XVIII. p. 434 — 435).

---

[1]) Ciż sami co w akcie poprzednim oprócz Wiśniowskiego, w miejsce którego król mianował Herburta z Felsztyna, wojskiego Kamienieckiego.

[2]) Dla oszczędności miejsca nie możemy podać tego nader długiego aktu w całej rozciągłości. Zaznaczamy tylko, że w imieniu pozwanych stanął Stanisław Żórawińsk,i brat przyrodni Mikołaja Reja, oświadczając, że posiadaczem wójtostwa jest Mikołaj Dzieduszycki, który za zezwoleniem króla wykupił je z rąk Wylżyńskich. Sąd odroczył w końcu wyrok celem zasięgnięcia informacyi od króla, naznaczając nowy termin na 22 października.

299. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Calixti a. 1533 (d. 13 Octobris).

N. Nicolaus Rey condam heres de Brzeghy, n. Johannem Vygnan sortis in Myrossow heredem in termino primo in poena contumatiae.. condemnavit.

(Acta terr. Książ lib. XIX. p. 437 — 438).

300. Actum in castro Cracov. sabbatho fest. s. Luciae a. 1533 (d. 13 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Bobin heres... recognovit, quia g. Viczlao Wlodek in Piekari heredi... tricentos flor. pec. Pol. a festo nativitatis Chr. proximo ad aliud festum nativitatis Chr. proxime venturum sub a. 1534 protunc currente soluturum se ...obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in totam... villam... Bobin... cum omni iure per eundem... Wlodek possidendam ...modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem praedictae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XLIII. p. 474 — 476).

301. Actum in castro Cracov. sabbatho fest. s. Luciae a. 1533 (d. 13 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Bobin heres... recognovit, quia n. Johanni Borowski in Czaiacicze heredi... centum et quinquaginta flor. pec. Pol. per med. sex. comp. a festo s. Thomae ap. proximo ad aliud festum s. Thomae ap... sub a. 1534... soluturum se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit intromissionem in omnia bona sua hereditaria in Bobin iacentia, ...eadem bona per eundem... Borowski... possidendum... modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem... praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XLIII. p. 476 — 477).

302. Actum in castro Cracov. sabbatho festi s. Luciae a. 1533 (d. 13 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Bobin heres protestatus est contra n. .....[1]) Garliczski, quia paratus erat sibi solvere ducentos (s.) hic in actis castrensibus Cracoviensibus inscriptos... sed idem Garliczski non erat praesens ad recipiendum... pecunias...

(Act. terr. Crac. lib. XLIII. p. 477).

303. Actum in castro Cracov. f. 6 ante fest. s. Priscae a. 1534 (d. 16 Januarii).

G. Nicolaus Rey... recognovit, quia n. Nicolao Kempski in Kempa heredi... centum flor. pec. per mediam sexag. computatos super festum nativ. s. Johannis Bapt. prox. venturum solvere se... obligavit,... quod si tunc non solverit, extunc... dat sibi intromissionem in totam sortem suam hereditariam in villa Slyenczin sitam...

(Acta castr. Crac. lib. XLII. p. 196 — 197).

304. Actum in castro Cracoviensi f. 4 cinerum a. 1534 (d. 18 Februarii).

M. Laurentius Miskoffski de Spithkovicze, castellanus Byeczensis in utraque Polanka heres... recognovit, quia g. Paulo Bistram terrigenae de terra Lublinensi, genero suo... octingentos flor. pec. Pol. mon. per med. sexag. comp. super festum nativitatis Christi prox. venturum soluturum se... obligavit,... quod si tunc non solverit, extunc

[1]) Puste miejsce na imię, zapewne Jan; z Janem Garlickim bowiem jest Rey w stosunkach pieniężnych, jak to dowiadujemy się z aktu pod nr. 291 i dalszych zapisek.

alios octingentos florenos... vadii... cum summa essentiali... eidem Paulo Bistram ad solvendum succumbet... [1])

(Acta castr. Crac. lib. XLII. p. 210 — 212).

305. Actum in castro Cracov. f. 4 cinerum a. 1534 (d. 18 Februarii).

G. Zophia, filia m. Laurentii Miskoffski, castellani Bieczensis, consors g. Pauli Bistram, ...cum consensu eiusdem... mariti sui, secum personaliter stantis, recognovit, quia de omnibus bonis paternis et maternis a praedicto... Laurentio Misskoffski... parente suo satisfactionem... recepisse, ...de quibus bonis eisdem... patri suo... praesen ibus se abrenuntiavit...

(Acta castr. Crac. lib. XLII. p. 212 — 213).

306. Actum in castro Cracov. f. 4 cinerum a. 1534 (d. 18 Feruarii).

G. Paulus Bistrim, terrigena de terra Lublinensi,.. recognovit, quia g. Zophiae, filiae m. Laurentii Miskoffski de Spithkovicze castellan. Byeczensis, consorti suae... mille florenos pec. Pol. per mediam sexagi comput. ratione dotis et alios mille florenos... Pol. mon... in et super totam medietatem omnium bonorum suorum hereditariorum... in terra Lublinensi... dedit,... reformavit, dotavit...

(Acta castr. Crac. lib. XLII. p. 209).

---

[1]) Paweł Bystram zapisał później cały swój majątek bardzo znaczny Mikołajowi Rejowi. Mniemam przeto, że nie od rzeczy będzie pomieścić kilka zapisek charakteryzujących majątkowe położenie i stosunki rodzinne tego Bystrama. Bystramowie żyli w ziemi Lubelskiej. Wedle Paprockiego nosili nazwisko Stryjeńscy herbu Tarnawa. Około roku 1530 Mikołaj Bystram jest podsędkiem ziemskim Lubelskim. (Acta terr. Crac. lib. I. p. 23). Szlachta to znaczniejsza i urzędami i majątkiem, co zresztą uwidaczniają akta tu podane.

307. Actum in castro Cracov. f. 6 fest. circumcisionis domini a. 1535 (d. 1 Januarii).

N. Nicolaus Rey heres in Bobin... recognovit, quia n. Johanni Garliczski tricentos viginti et quattuor flor. pec. Pol. in medientibus per med. sex. comp. super festum nativitatis Chr. proxime venturum solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc alios tricentos viginti et quattuor flor. pec. Pol. vadii... ad solvendum succumbet. In qua essentiali summa, ex vadio insimul iuncta, iam nunc... dat et dedit sibi intromissionem in totam villam Bobin... per eundem Garliczki dicta bona tenendum, possidendum... modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem sexingentorum quadraginta et octo flor. pecuniae praefatorum...

(Acta Crac. lib. XLIV. p. 187 — 188).

308. Actum in castro Cracov. f. 6 fest. circumcisionis Domini a. 1535 (d. 1 Januarii).

N. Nicolaus Rey in Bobin heres... recognovit, quia n. Johanni Borowski in Czaiacicze heredi... centum et quinquaginta flor. pec. Pol. per. med. sex. comp. super festum nativitatis Chr. proxime venturum solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc alios centum et quinquaginta flor. vadii et ex eodem vadio in summam essentialem trecentorum flor. pec. Pol. per med. sexag. comp. conversorum, eidem Johanni Borowski succumbet ad solvèndum. In qua summa praefata... dat et dedit sibi intromissionem in totam villam Bobin per eundem... Borowski... possidendam ...modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem dictae summae...

(Acta terr. Crac. lib. XLIV. p. 189 — 190).

309. Actum in Chelm f. 2 post fest. inven. s. Crucis a. 1535 (d. 10 Maii).

Coram iudicio... personaliter comparens g. Nicolaus Rey tenutarius sortis in Rozyna Syenycza... recognovit, quia n. Annae Czamowska, relictae olim n. Stiborii Zalyeski, quingentos flor... certi debiti

tenetur... hinc ad festum nativitatis Chr. proxime venturum solvere. Casu quo non solverit,... extunc in crastino eiusdem festi ... debebit... sibi Annae Camowska dare... intromissionem... in sortem suam totam in Rozia (sic) Sienycza,... quam [praefata Anna] tenebit... usque ad plenariam solutionem praedictae summae...

(Acta terr. Chelm. lib. X. p. 38).

310. Actum in castro Cracoviensi f. 2 in vigilia s. Andreae a. 1535 (d. 29 Novembris).

N. Johannes Garliczki... recognovit, quia sibi n. Nicolaus Rey tricentos viginti quattuor flor. pec. com. Pol. per med. sexag. comp... super bonis Bobin inscriptos anticipando tempus solutionis... solvit, de quibus ipsum praesentibus quittat, inscriptionemque in actis praesentibus de super factam... mortificat.

(Acta castr. Crac. lib. XLVI. p. 141).

311. Actum in castro Cracoviensi f. 4 in crastino s. Andreae a. 1535 (d. 1 Decembris).

G. Nicolaus Rey heres in Bobin... recognovit, quia n. Johanni Garliczski... tricentos et quadraginta flor. pec. Pol. mon. in med. sex. comp. super festum nativitatis Chr. prox. venturum... solvere se obligavit... Quod si tunc non solverit,... extunc alios tricentos et quadraginta flor. vadii... ad solvendum succumbet. In qua summa... dat et dedit sibi intromissionem in totam villam Bobin... possidendum... usque ad... totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr.Crac. lib. XLIV. p. 725 — 726).

312. Actum in castro Cracoviensi f. 4 in crastino s. Andreae a. 1535 (d. 1 Decembris).

N. Nicolaus Rey in Bobyn heres... recognovit, quia n. Johanni Borowski in Czaiancze heredi... centum et quinquaginta flor. pec. Pol. per med. sexag. comp. in medientibus a festo nativitatis Chr. prox.

ad aliud festum nativitatis Chr. tunc proxime venturo... solvere se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in totam villam Bobin... per eundem... Borowski praedicta bona... possidendum... modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem... pecuniae praefatae...

(Acta castr. Crac. lib. XLIV. p. 726 — 727).

313. Actum in Książ f. 2 intra octavas corporis Chr. a. 1536 (d. 19 Junii).

Petrus Rey de Naglovicze recognovit, quia sortem suam in Novavyess cum agris desertis ibidem ad eandem attinentibus... n. Laurentio Slepy de Deszno in summa sexaginta flor. pec., per mediam sexagenam computatorum, in totum obligavit... ac realem... sibi dedit intromissionem,... per ipsum Laurentium dictam sortem... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. consequenter ad alia... usque ad exemptionem et... plenariam [praefatae summae] persolutionem...

(Acta terr. Książ. lib. XVIII. p. 634).

314. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post fest. visitat. Mariae a. 1536 (d. 4 Julii).

Ministerialis terrestris ...cum duobus nobilibus... coram officio capitaneali... recognoverunt, quia die dominico prox. praeterito intromissio in bona Slyaczin n. Benedicto Opathkowski ex parte n. Nicolai Rey per factorem, in eisdem bonis Slączin existentem, non est admissa in triplicatis vadiis noningentarum marcarum pec. com. Pol. et in perlucris castrensibus Cracoviensibus super n. Zophia Opathkowska et bonis praefatis de super acquisitis... imo ex parte praefati Nicolai Rey denegata et repercussa est.

(Acta castr. Crac. lib. XLVI. p. 704).

315. Actum in castro Cracoviensi f. 5 fest. s. Bartholom. a. 1536 (d. 24 Augusti).

Famati Andreas Rey et Johannes Kapycza cives et consules oppidi Czaszthochowa... recognoverunt, quia ipsis satisfactum est a nn. Johanne Porempski et Martino Przedbor Roxyczki... occasione violentae invasionis oppidi Czasthochowa... pro summa octuaginta flor. pec. per med. sexag. comp., de quibus ipsos nobiles praefatos praesentibus quittant...[1])

(Acta castr. Crac. lib. XLVI. p. 767 — 768).

316. Actum in conventione gen. Cracov. sabbato post f. conceptionis Mariae a. 1536 (d. 9 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topola... recognovit, quia tutoriam bonorum et puerorum... nn. Stanislai et Elizabeth, filii et filiae olim n. Thomae Vylzinski, quam habuit sibi a n. Johanne Vilzinski... inscriptam cum omni iure... ac *equirea*... eidem n. Johanni Vylzinski... condescendit...

(Act. terr. Crac. Reg. lib. XXV. p. 435 — 436).

317. Actum in conventione gen. Cracov. sabbato post fest. conceptionis Mariae a. 1536 (d, 9 Decembris).

Johannes Vilzinski recedendo a terra Poznaniensi... recognovit, quia de omnibus rebus et bonis... ac summis pecuniariis... ratione tutoriae g. Nicolao Rey... per praefatum Johannem... inscriptae... ac de equirea... praesentibus quietat...

(Act. terr. Crac. Reg. lib. XXV. p. 436).

---

[1]) Mieszczanin Rey, zapewne wcale nie krewny Rejów - Okszyców. Akt ten podaję jedynie jako wskazówkę do powstania nazwiska »Rej«.

318. Actum in conventione gen. Cracov. sabbato post fest. conceptionis Mariae a. 1536 (d. 9 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topola et Bobin heres... recognovit, quia sexingentos flor. pec., in medientibus per mediam sexagenam computatos, certi... debiti hinc in quattuor annis... continue... se sequentibus nn. Stanislao et Elizabeth pueris olim n. Thomae Vylzinski dum ad annos discretionis pervenerint soluturum se obligavit...

Quod si tunc non solverit,... extunc... sicut nunc... dat et dedit ipsis... in bona Bobyn ...realem intromissionem,... tenendum... dicta bona... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr... ad alia... usque ad... praefatae summae... plenariam persolutionem...

Nihilominus praefatus Nicolaus Rey obligavit se... ratione census annui praefatis pueris pro quolibet festo nativitatis Chr... solvere triginta flor. pec. sub vadio aliorum triginta flor...

(Act. terr. Crac. reg. lib. XXV. p. 436 — 437).

319. Actum in conventione gen. Crac. sabbato post fest. conceptionis Mariae a. 1536 (d. 9 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topola, Srednye et Dubovicza heres, recedendo a terra et districtu Haliciensi,... recognovit, quia prata, silva et molendina in bonis Srednye et Dubovicza ... m. Nicolao Odnowski de Felstin castellano Premisliensi... dono... perpetuae... donationis ... inscribit... ac realem... dedit sibi intromissionem...[1])

(Act terr. Crac. reg. lib. XXIV. p. 396 — 397).

320. Actum in conventione gen. Crac. sabbato post fest. conceptionis Mariae a. 1536 (d. 9 Decembris).

G. Nicolaus Rey de Topola, Srzednye et Dubovicza heres... recognovit, quia residuas sortes suas, seu bona in villis Srzednye et Dubovicza in terra et districtu Haliciensi consistentia,... m. Nicolao Odno-

[1]) M. Odnowski jest Herburtem a więc krewnym bliskim matki naszego poety.

wski de Felstin, castellano Premisliensi... pro summa duorum millium flor. pec., in medientibus per med am sexagenam computatorum, vendidit... ac realem... dedit sibi intromissionem... et possessionem...

(Act. terr. Crac. reg. lib. XXIV. p. 397 — 398).

321. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. s. Luciae a. 1536 (d. 15 Decembris).

N. Jacobus Gruszczinski in Povązow et Blogoszow sortium suarum heres... recognovit, quia n. Nicolao Rey de Thopolya... octuaginta flor. pec. Pol. per. med. sex. comp. pro festo s. Luciae prox. venturo soluturum se obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc ...dat et dedit sibi intromissionem in totas suas sortes... villarum Powązow et Blogozow, in terra Sandomiriensi et districtu Chaczinensi,... per ipsum Nicolaum praefatas sortes... possidendum... modo obligatorio... usque ad exemptionem et praefatae summae integram solutionem...

(Acta castr. Crac. lib. XLVII. p. 69 — 70).

322. Actum in castro Cracoviae f. 6 post fest. s. Luciae a. 1536 (d. 15 Decembris).

N. Nicolaus Rey sortis suae in Bobin heres... recognovit, quia n. Johanni Borowski de Czayeczycze heredi... centum et quinquaginta flor. pec. Pol. per med. sex. comp. pro festo nativitatis Chr. prox. venturo per annum... soluturum se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in totam suam sortem... in Bobin... habendam... possidendam... modo obligatorio... usque ad... praefatae summae integram solutionem...

(Acta castr. Crac. lib. XLVII. p. 70 — 72).

323. Actum in castro Cracoviensi f. 4 fest. s. Johannis ap. a. 1536 (d. 27 Decembris).

N. Nicolaus Rey in Topola sortis suae heres... recognovit, quia nn. Johanni et Nicolao Minoczkim fratribus germanis tricentos flor. pec. Pol. mon., in mediis grossis per med. sexag. comp., super festum s. Luciae... proxime venturum solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit eis intromissionem in totam sortem suam... villae Thopolia... per eos... dicta bona... possidendum.. modo obligatorio... usque ad... totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XLIV. p. 1046 — 1047).

324. Positio actorum terrestrium Chelmensium celebrata f. 5 die s. Venceslai a. 1536 (d. 28 Decembris).

Comparens personaliter coram actis... g. Nicolaus Rey de Thopolia, Cobilye et medietatis villae Syennicza heres... recognovit, quia g. Alexandro Skoruta de Dzdzanne heredi centum flor. Pol... tenetur... hinc ad festum nativitatis Chr. proxime venturum solvere. Casu quo non solverit, extunc in crastino eiusdem... festi prox... venturi debebit ...sibi Alexandro Skoruta realem intromissionem... in villam suam... Siennicza, verius medietatem villae, quam solus nunc... possidet... dare,... quam praefatus Alexander Skoruta tenebit... modo obligatorio usque ad plenariam solutionem praedictorum centum flor....

(Acta terr. Chelm. lib. X. p. 25).

325. Actum in castro Cracoviensi f. 5 fest. s. Thomae Ap. a. 1536 (d. 29 Decembris).

N. Johannes Garliczki... recognovit, quia sibi n. Nicolaus Rey tricentos et quadraginta flor. pec. com. Pol. per med. sex. comp. solvit, de quibus ipsum praesentibus quittat...

(Acta castr. Crac. lib. XLVII. p. 94).

326. Actum in castro Cracoviensi f. 4 fest. s. Johannis Ev. a. 1536 (d. 29 Decembris).

G. Preczlaus Gnoyensky in Zagorzycze heres... recognovit, quia n. Nicolao Rey in Thopolya heredi... tricentos flor. pec. Pol. mon., in mediis grossis per med. sex. comp., super festum s. Luciae... proxime venturum solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in omnia bona sua in Zagorzycze in terra Sandomiriensi et districtu Visliciensi,... dicta bona... tenendum... possidendum modo obligatorio... usque ad totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. XLVII. p. 105 — 107).

327. Actum Cracoviae in curia R. P. f. 2 ante fest. ss. Philippi et Jacobi a. 1537 (d. 30 Aprilis).

G. Petrus Bludnyczki de Bludnyki, iudex terrestris Haliciensis citatus gg. Villibrordum et Stanislaum Zorawinskye[1]) germanos tanquam actores iuxta ipsorum citationem literalem primam regalem et iuxta acta in evasione iudicialiter condemnaverunt (s.), qua ipsum citaverunt pro eo, quia tu praesidens tanquam iudex in iudicio Haliciensi, postquam tulisti sententiam contra ipsos germanos et pro parte g. Nicolai Chorązicz, succamerarii Haliciensis, per quam decrevisti praedictis germanis de bonis ipsorum,.. Thenatniki descendere praedicto Chorązicz, et ab ipso pecunias recipere, obmissis exceptionibus et iuridicis impugnationibus praefatorum germanorum... A quo decreto dum praedicti germani Zorawinsczy appellaverunt, tu licet appellationem detulisti, nihilominus terminum prosequendae appellationis iuxta statutum praefigere eisdem nequaquam... voluisti in eorum grave damnum,... quod sibi quantum ad interesse tuum pensant ad centum marcas pecuniae. Et contra subiudicem, tuum collegam sibi specialem reservant actionem, iudicialiter responsurus.

Qui prima, secunda, tercia et in super habundanti quarta vicibus per ministerialem clamati, minime parere curaverunt. Ideo ipsos Zoravinskye uti actores praefatus Petrus Bludnyczki citatus... iudicialiter in evasione condemnavit seu iure evasit.

(Acta terr. Crac. reg. decr. lib. XXVII. p. 35 — 36).

[1]) Bracia przyrodni Mikołaja Reja.

328. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1537 (d. 4 Junii).

Indicebat se n. Rey [1]) heres quondam de Brzeghy ... contra n. Bartholomeum Vygnan Myrosowski in Myrossow heredem iuxta suam citationem... primam,... quia ipse venisset ad domum l. Mathiae Gralyss, ubi extunc fuit praefatus Rey initium inprimis malis verbis increpatoriis, inhonestis cum ipsius coadiutoribus, post modum irruisset super eundem Rey et intulisset sibi ipsius propriis manibus in ipsius proprium corpus viginti vulnera cruentata et sex livida...

Et in continenti stans n. Paulus Kąmpsky terminum infirmitate simplici a praefato Bartholomeo ad terminos proximos distulit....

(Acta terr. Książ. lib. XX. p. 265).

329. Actum in castro Chencinensi f. 6 post oct. corp. Chr. a 1537 (d. 8 Junii).

Comparens personaliter coram officio... n. Petrus Rey de Naglowycze heres... recognovit, quia n. Venceslao Szlupski tenutario in Malogosz sortis suae tenetur certi... debiti, seu mutuatae pecuniae quindecim marcas pec. com,... in quibus... sibi inscripsit et obligavit duos cmethones possessionatos in laneis integris, residentes in villa... Naglowicze...

Casu quo sibi pro... tempore festi nativitatis Christi proxime venturi... non solverit, extunc prout exnunc... dat... sibi realem intromissionem... in praefatos duos cmethones,... quos tenebit ...modo obligatorio... usque ad... praefatarum quindecim marcarum integram solutionem...

(Acta relat. castr. Chencin. lib. IV. p. 108).

---

[1]) Z zapiski pod nr. 299 z d. 13 paźd. r. 1533, wiemy, iż ten Rej zwał się także Mikołajem. Dalszy to jakiś krewniak poety, podupadły majątkowo, w niezbyt wykwintnej sferze towarzyskiej żyjący. Zapiska ilustruje rozrodzenie rodu Rejów: u jednego bieguna nasz autor wznoszący się majątkowo i społecznie coraz wyżej, u przeciwnego drugi Mikołaj Rej schodzący coraz niżej: dziś »quondam heres«, jutro już może »gołota.«

330. Actum Leopoli sabbato post fest. Assumptionis Mariae a. 1537 (d. 18 Augusti).

S. Mtas Regia n. Petrum Rey propter eius senium a praesenti expeditione bellica liberavit et absolvit...

(Metr. Reg. lib. LIV. p. 197).

331. Actum in castro minori Leopoliensi in crastino Bartholomaei ap. a. 1537 (d. 25 Augusti).

Comparens personaliter... n. Laurentius Slyep de Dessno recedendo... a terra Cracoviensi et districtu Xyassyensi... recognovit, quia a n. Petro Rei heredi in Naglovycze et in Nouawysz summam sexaginta flor. pec. levavit,... quam habuit inscriptam super bona... villae Nouawyesz in actis districtus Xyąssnensis,... hanc... praesenti inscriptione cassat... et... se obligat sub vadio sexaginta florenorum illam inscriptionem in actis Xyassnensibus... cassare...

(Acta castr. Leop. lib. XVIII. p. 82).

332. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. Francisci a. 1537 (d. 6 Octobris)

N. Joannes Borowski de Czayanczicze heres protestatus est... contra n. Nicolaum Rey sortis suae in Bobyn heredem, quia paratus erat ab ipso suscipere transductionem inscriptionis ex actis castrensibus ...Cracoviensibus in acta praesentia terrestria Proszoviensia super summam centum quinquaginta flor. pec. per mediam sexagenam computatorum super... sorte sua in Bobyn sibi Johanni factae,... qui praefatus Nicolaus Rey... eiusmodi inscriptioni ...non satisfecit.

(Act. terr. Prosz. lib. XVI. p. 379).

333. Actum Cracoviae f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1537 (d. 10 Octobris).

Nicolaus Mynoczki protestatus est nomine suo et Johannis... fratris sui... contra n. Nicolaum Rey de Topola heredem, quia paratus erat ab ipso suscipere transductionem inscriptionis ex actis castrensibus capitanealibus Cracoviensibus hic ad acta praesentia super summam tricentorum flor. pec. ipsis in bonis Topola sortis ipsius Rey inscriptorum...

(Acta terr. Crac. lib. XXX. p. 687).

334. Actum in castro Cracoviensi f. 5 fest. s. Luciae a. 1537 (d. 13 Decembris).

NN. Johannes et Nicolaus Minoczczi de Mynoga fratres germani ...recognoverunt, quia ipsis n. Nicolaus Rey tricentos flor. pec. com. Pol. solvit, de quibus ipsum praesentibus quittant...

(Acta castr. Crac. lib. XLVIII. p. 302).

335. (a. 1537 — a. 1538) ?.[1])

Marczowye — Rey

Nn. Johannes et Petrus Marczowye Blyudnyczy, fratres germani in hac parte indivisi, heredes sortis sue villae Kolodzyeyow ab una, actores per se et g. Nicolaus Rey heres sortis sue villae Kolodzyeyow partibus ab altera citatus per n. Szenyko Vyszloboczky scribunt sibi terminum, ob spem concordiae, ad terminos proximos in Halicz celebrandos, iuxta ipsorum actorum citacionem terrestrem Halicziensem, qua eundem citaverunt pro eo, quod tu ipsis non vis exdividere equalem sortem in bonis villa Colodzyeyow, videlicet in campis, agris...

Et in deffectu concordiae partes praefatae habent... terminum in terminis terrestribus in Halicz proxime celebrandis...

(Act. terr. Halic. lib. XXVII. p. 709 — 710).

---

[1]) Księga z której ten akt, źle przechowana, karty poprzerzucane, stąd trudno oznaczyć dokładnie datę aktu niniejszego i następnych.

336. (a. 1537 — a. 1538)?.

Marzecz cum eodem

N. Johannes Marzecz alias Blyudnyczky heres sortis sue villae Kolodzyeow actor et g. Nicolaus Rey... citatus citacione terrestri Haliciensi, qua eundem citavit, videlicet pro eo, quia tu violenter edificato in fundo, terra, rippa et flumine Szyolka dicto molendino in villa Colodzyeyow omnes proventus utilitatis mensuras per (s.) te rupis ac usurpas,... cuius molendini sors est eque super ipsum sicut et super te tanquam tuos (s.) coheredes villae Colodzyeyow... Et in deffectu concordiae partes praefatae habent terminum in terminis terrestribus in Galicz proxime celebrandis...

(Acta terr. Halic. lib. XXVII. p. 710).

337. (1538 — 1539) ?.

Nn. Joannes et Petrus Marczovie alias Blyodnyczkye fratres germani heredes sortis sue villae Kolodzyeyow actores g. Nicolaum Rey possessorem sortis ipsius villae Kolodzieyow citatum in pena contumaciae non paricionis in termino primo, in terminis terrestribus in Halicz proxime celebrandis iuxta ipsorum actorum citacionem, qua ipsum citaverant occasione violentae edifficationis molendini in communi fundo, terra et flumine Syolka dicto, in suo tenore lacius obloquitur, iudicialiter condemnavit et iuxta praesentia. [1])

(Act. terr. Halic. lib. XVI. p. 242).

338. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1538 (d. 23 Martii).

Nicolaus Rey sortis suae in Bobyn heres transferendo inscriptionem castrensem Cracov... ac eandem praesenti inscriptione mortificando

---

[1]) Na grzbiecie książki lata 1538 — 1539, wogóle księgi Halickie tych czasów w archiwum Lwowskiem w niezbyt świetnym stanie dotrwały do dni naszych.

...recognovit, quia n. Johanni Borowski de Czayancicze heredi... in CL. flor. pec. Pol. per mediam sexagenam computatos... sortes suas... in Bobin obligavit,... per ipsum Joannem Borowski possidendas... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr... ad alia... usque ad... ...integram solutionem praefatae summae...

(Acta terr. Prosz. lib. XVI. p. 427 — 428).

339. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1538 (d. 23 Martii).

Joannes Borowski de Czaiancicze, tenutarius bonorum sortis suae in Bobin recognovit, quia bona Bobin tenutae suae n. Nicolao Rey de Topola... hinc ad festum s. Luciae (d. 13 Decembris) et non ultra arendavit, pro qua arenda... est sibi... plenarie ab ipso Nicolay Rey [satisfactum]...

(Act. terr. Prosz. lib. XVI. p. 428).

340. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1538 (d. 24 Junii).

N. Paulus Vroniczki heres sortis ipsius in Zdanowicze n. Petrum Rey heredem in Naglovicze et Vywla in termimo primo in poena contumatiae ...condemnavit...

(Acta terr. Książ. lib. XXI p. 165).

341. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Bartholomaei a. 1538 (d. 28 Augusti).

Alloquebatur n. Benedictus Opathkowsky per suum procuratorem contra n. Nicolaum Rey de Slączin sortis ipsius heredem... iuxta suam literam innotescentiae ex officio de brachio regali ultimario emanatam, qua praefatum Nicolaum Rey citavit in haec verba:

Innotescimus tibi n. Benedictum Opathkowski certa perlucra in iure castrensi Cracoviensi super n. Zophia Opathkowska in bonis Slyą-

czin ipsius hereditariis obtinuisse,... in quibus perlucris... in eandem... sortem dictae Zophiae ipsum... intromittendum duximus de brachio regali... prout et intromisimus et vadium triplicatum super ipsam et factores ipsius existentes vallandum... duximus,... videlicet novingentas marcas pec...

Et dum praefatus Benedictus Opathkowski voluit se intromittere in bona Slyaczin, extunc intromissio sibi denegata est per certas... personas, nescitur, an ex parte praefatae Zophiae,... an ex parte tua in perlucris perductis per ipsum pro summa tricentarum marcarum pec. Tandem praefatus Benedictus... volens continuare perlucra sua... citavit ad ius castrense... Cracoviense praefatam Zophiam ad baniendum ipsam iuxta statuti dispositionem, quam Zophiam... praefatum iudicium ... de regno baniendam decrevit, nihilominus praefato Benedicto... ministerialem... ad intromittendum in bona Slyączin addidit; deinde praefatus Benedictus officium sollicitavit,... ut ipsum in bona praefata ipsius Zophiae... intromitteret...

Et tandem officium ad instigationem... Benedicti Opathkowski cum ministeriali et certis nobilibus de brachio regali... ad bona Slyaczin ultimario misit, volens praefata... potenter intromittere in praefatum Benedictum Opathkowski bona... Et ibidem intromissio libere est data... nemine contradicente...

Tandem tu, post datam intromissionem tamque submissa persona praefatae Zophiae Opathkowska,... non curans praefata perlucra... vadium [que] triplicatum,... praefatam intromissionem non admisisti et praepedivisti per tuum factorem,... frumenta... et alias commoditates in praefatis bonis violenter occupando,... pro quibus sibi tecum salvam actionem reservat in iure competenti, et ideo vadium [praefatum] tanquam submissa persona ad solvendum succubuisti. Quare tibi mandamus, quatinus coram nobis,... in castro Cracoviensi feria 4 post festum s. Bartholomaei nunc instans... compareas... iudicialiter sis responsurus et condemnationem pro praefato vadio attentaturus... pro nobis etiam salvam actionem pro praefato vadio quantum pro nostro interesse pertinet reservamus. Datum in castro Cracoviensi feria 3 ante festum assumptionis... Mariae... a. 1538. (d. 14 Augusti).

Et post propositionem affectavit... Benedictus Opathkowski per suum procuratorem, quatinus iudicium... seu officium castrense Cracoviense super... Nicolao Rey vadium triplicatum eidem decerneret et ministerialem... ad intromittendum ipsum in bona Slyaczin in ipsius perlucris... iure acquisitis adderet.

Ex adverso g. Nicolaus Rey per suum procuratorem dixit: domine iudex et domine vicecapitanee, ego non teneor intromissionem dare neque vadium... praefatum... succumbere; nec ...ego sum submissa persona,

sed heres et possessor praefatorum bonorum Slyaczin iure meo quesito... Quare peto me liberum pronuntiare...

Et replicando praefatus... Opathkowski per suum procuratorem dixit,... prout hic praefatus Nicolaus Rey per suum procuratorem allegat, quod ipse non tenetur intromissionem dare in bona praefata... et vadium... succumbere, sed allegat iure suo quodam quesito, quod ius coram... iudicio non reposuit. Quod si et in quantum etiam coram vestro iudicio aliquod ius quesitum, seu inscriptionem reponeret, ac tamen ista inscriptio... ipsi iuvare non posset; quia si ipse Nicolaus Rey aliquod ius in praefatis bonis habuit,... extunc debuit non admittere perducere perlucra ac pro perductione... iure agere; sed quia... nihil egit,... ideo, ex quo perlucra iam sunt perducta ad ultimam executionem brachii regalis... et ipse... intromissionem... non admisit, ideo tenetur succumbere vadium praefatum... Et quod allegat, quod non esset submissa persona,... ista allegatio sibi in auxilium venire non potest, quoniam, quicunque defendit intromissionem in bona aliqua, super quibus perlucra perducuntur, ille... debet reputari pro submissa persona, quoniam, si non vult reputari nec esse submissa persona, extunc intromissionem... impedire non debuit, immo eandem admittere;... nunquam enim finis litis esset,... si et in quantum aliquis allegans aliquod ius habere ad aliqua bona, super quibus perlucra essent perducta et nihil ageret pro iure suo, sed simpliciter... allegaret, se esse non submissam personam... Ideo peto super ipso decerni vadium praefatum triplicatum noningentarum marcarum pec. et ministerialem addi ad intromittendum ipsum Benedictum Opathkowski in bona Slyączin in ipsius perlucris et iure acquisitis.

Et iudicium... decrevit, quia praefatus Nicolaus Rey pro hac vice non tenetur succumbere praefatum vadium,... nihilominus sub praefato vadio... tenetur dare intromissionem in bona praefata eidem... Opathkowski in ipsius perlucris praefatis... Et in deffectu non admissae intromissionis iudicium partibus praefatis terminum praefixit..., hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses... ad feriam 4 post festum s. Michaelis... (d. 30 Octobris).

(Acta castr. Crac. lib. L. p. 278 — 281).

342. Actum in castro Crac. f. 5 post fest. s. Bartholomaei a. 1538 (d. 28 Augusti).

N. Johannes Kosczyen de Vywla coram officio [praesenti]... protestatus est ex parte n. Nicolai Rey de Thopolya, quia ipse Nicolaus Rey

de citatione, qua ipsum n. Benedictus Opathkowski pro die hesterna proxime praeterita ad iudicium castrense Cracoviense citavit, nihil scivit neque scit, dumtaxat de priori innotescentia, quae super ipsum Nicolaum Rey ex parte ipsius Benedicti Opathkowski in bonis Slyaczin posita erat, quae est iam perelapsa et qua praefatus Nicolaus Rey non est adcitatus per ipsum Benedictum ad terminum perelapsum.

(Acta castr. Crac. lib. L. p. 293).

343. Actum in castro Crac. f. 5 post fest. s. Michaelis a. 1538 (d. 3 Octobris).

Iudicium... decrevit, quia g. Nicolaus Rey in Slyaczin sortis suae heres seu tenutarius, tanquam submissa persona n. Zophiae Opathkowska vadium triplicatum novingentorum marcarum pec. Pol. n. Benedicto Opathkowski actori iure vincenti, quantum pro ipsius interesse pertinet, iam ipso facto succubuit, super quo tale vadium... iudicium praesens nunc decrevit ex eo, quia praefatus Nicolaus Rey intromissionem et possessionem in bona Slyączin ipsi Benedicto... in ipsius perlucris castrensibus Cracoviensibus... non dedit neque admisit, prout sub praefato triplicato vadio dare debuit...

Et iudicium praesens... praefato Benedicto Opathkowski actori ministerialem terrestrem cum certis nobilibus ad ulteriora procedendum contra ipsum Nicolaum Rey de brachio regali ultimario... addidit...

(Acta castr. Crac. lib. L. p. 336 — 337).

344. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. Francisci a. 1538 (d. 5 Octobris).

G. Anna Vyeloglowska consors... n. Andreae Vyeloglowsky de Lewnyowa g. Nicolaum Rey in Topola et in Bobyn heredem in termino primo in poena contumatiae... condemnavit...

(Acta terr. Prosz. lib. XVI. p. 322).

345. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. Francisci a. 1538 (d. 5 Octobris).

N. Andreas Vieloglowsky in Lewnyowa heres g. Nicolaum Rey in Topolya et in Bobin heredem in termino primo in poena contumatiae ...condemnavit.

(Act. terr. Prosz. lib. XVI. p. 322).

346. Actum in Chelm f. 3 post fest. invent. s. Crucis a. 1539 (d. 6 Maii).

G. Nicolaus Rey de Naglowycze, in Reyowyecz heres actor R. d. Adamum Pilchowsky episcopum Chelmensem cum ipsius... capitulo citatum ratione constructionis aggeris ex utraque parte fundi villae Szyedlyska ad oppidum Pawlow pertinentis violenter campos ipsius tenutae ad villam Stayne pertinentes...[1]) in primo termino in poena contumatiae condemnavit.

(Act. terr. Chelm. lib. IX. p. 85).

347. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1539 (d. 7 Junii).

Nn. Joannes et Nicolaus Dzyevaczczy dicti Czarnopichovye in Dzyewyącicze heredes actores contra g. Nicolaum Rey, in Bobin et in Thopolya sortis ipsius heredem, habent terminum hinc ad terminos proximos terrestres...

(Act. terr. Prosz. lib. XVII. p. 532).

348. Actum in Halicz f. 2. ante fest. s. Mariae Magdalenae a. 1539 (d. 21 Julii).

Gg. Malcher de Panyow, capitaneus Zydaczoviensis actor ab una per se, et Nicolaus Rey, in Colodzyeyow sortis suae heres, seu quo-

[1]) Brak słowa.

cunque alio iure possessor, per n. Nicolaum Kopyczynsky citatus partibus ab altera, habent inscribuntque inter se terminum ad terminos proximos terrestres in Halycz proxime celebrandos iuxta ipsarum partium citationem, pro non extraditione sibi l. Andrey, de oppido Thysmyenycza cmethonis et subditi ipsius, in villam sortis eiusdem Nicolai Rey Kolodzyevow cum uxore et pueris profugi, factam lacius in se canentem, totum processum ac effectum causae, iure partium illeso in toto conservato et [iuxta] acta praesentia.[1])

(Acta terr. Halicz. lib. XVI. p. 523).

349. Actum in castro Crac. f. 5 post fest. s. Bartholomaei a. 1539 (d. 28 Augusti).

Ex decreto iudicii castr. Cracoviensis g. Nicolaus Rey, heres sortis suae in Slyączin, ad baniendum citatus... ad instigationem n. Benedicti Opathkowski, liber et absolutus est ab huiusmodi citatione pro hac vice, ex eo, quia ministerialis... recognovit, quia eandem citationem apud kmethonem in Slyaczin per eum positam, in curia ibidem consistente non publicavit. Sed agat instigator iuridice, si vult, et ipsum citet de nuo.

(Acta castr. Crac. lib. L. p. 795).

350. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. s. Martini a. 1539 (d. 12 Novembris).

N. Benedictus Opathkowski, instigator officii castr. Cracoviensis, contra g. Nicolaum Rey, sortis ipsius in Slyączin heredem, ad banniendum ex officio castr. Cracoviensi citatum, terminum habent hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses, iuxta praefatam citationem ad banniendum instigatoris praefati...

---

[1]) Procesy o zbiegłych kmieciów na Rusi są w owym czasie nader częste. Rej ma ich kilkanaście, już to o zbiegłych do niego obcych kmieci, już też o wydanie mu własnych. Prowadzą takie procesy i ojciec jego i matka i bracia przyrodni Żórawinscy z bliższymi i dalszymi sąsiadami, nieraz bowiem zbiegali kmiecie z całą rodziną i dobytkiem nawet o mil kilkanaście, kilkadziesiąt.

Actor seu instigator... personaliter, a citato g. Valentinus Dembyensky vicecapitaneus Cracoviensis terminum inscripserunt.

(Acta castr. Crac. lib. L. p. 906).

351. Actum in conventione gen Cracov. sabbatho ante domin. Laetare 1540 (d. 6 Martii).

Ministerialis Petrus Mnyssek de Stradomya, prout fuit de iure regali n. Nicolao Rey additus, recognovit, quia ex parte praefati Nicolai Rey n. Johannem Koscyen citatione curiae verbali citavit, et terminum sibi comparendi pro hodierna die coram RMte aut suae Stis iudicio praefixit... ac eandem citationem sibi in manus proprias dedit, cuius tenor est talis: pro eo, quia tu fideiussisti fideiussoria cautione verbali in manus ipsius g. Nicolai Rey pro n. Jacobo Gruscinsky octuaginta sex flor. veri et liquidi debiti, quos... sibi... Nicolao Rey iam solvere debuisti et non solvisti. Pro quo debito te citat et ex idem (s.) habere se asserit (?) totidem damni.

(Acta iud. terr. Crac. decr. lib. XXX. p. 400).

352. Actum in conventione Crac. sabbatho ante domin. Laetare a. 1540 (d. 6 Martii).

Ministerialis Petrus Mnyssek de Stradomya additus est de iure regali n. Nicolao Rey de Naglowicze ad omnes actus sibi de iure necessarios.

(Acta castr. Crac. lib. XXX. p. 406).

353. Actum in conventione gen. Crac. f. 4 ante dom. Judica. a. 1540 (d. 10 Martii).

Coniunctio summarum in bonis Stayne et Pliskow cum conservatione ad vitam Rei concessa.

Sigismundus etc. Significamus etc., quia nos annuentes supplicationibus, quorundam consiliariorum nostrorum pro n. Nicolao Rey

eiusque coniuge Zophia, filia n. Joannis Cosczien de Sandzischow, tenutrice villarum et bonorum nostrorum Stayne et Pliskow in terra Chelmensi consistentium, nobis factis, volentesque eosdem Nicolaum Rei et Zophiam ipsius coniugem in supradictis villis et bonis nostris Stayne et Pliskow securos reddere et ipsorum commoditati opportuno modo prospicere, eas ipsas villas et bona nostra Stayne et Pliskow ac summas pecuniarias omnes in eis, Zophiae praefatae et ipsius praedescessoribus per nos nostrosque praedecessores iuste et legitime divisim inscriptas, ita coniugendas et coadunandas duximus, coniungimusque et coadunamus,... consentiendum duximus etiam praenominatae n. Zophiae Reyowa, ut ipsa memorato marito suo n. Nicolao Rey, amore in illum coniugali permota, summam eiusmodi pecuniarum totam per nos ex pluribus summis, uti praefertur, coniunctam et coadunatam, in villisque et bonis nostris praefatis inscriptam, unacum eisdem villis nostris et bonis inscribere et resignare, et ut ipse quoque Nicolaus Rey sortes reliquas villarum nostrarum Stayne et Pliskow praedictarum de manibus omnium aliorum tenutariorum..... redimere possit et valeat..... Ut autem praenominatus n. Nicolaus Rey cognoscat gratiam nostram in se uberiorem, ipsum eiusque filium Christopherum in tenuta et possessione dictarum villarum et bonorum nostrorum Stayne et Pliskow ad extrema eorum et cuiuslibet ipsorum vitae tempora ita relinquaendum et conservandum duximus, relinquimu que et conservamus literis nostris praesentibus...

(Acta metr. reg. lib. LXI. fol. 182).

354. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

G. Nicolaus Rey heres in Topola nn. Felicem et Stanislaum dictos Slizovye, necnon Stanislaum Corzenyowsky et Stanislaum ac n. Felicem Cazmirski, heredes sortium ipsorum in Czudzinowice in hac parte indivisos, in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 350).

355. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corporis Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

Indicebat se controversialiter coram iudicio... n. Anna Vieloglowska de Levnyova ut actrix... contra.. g. Nicolaum Rey in Topola et Bobin heredem citatum,... quomodo ipse recepisset post mortem n. olim Zophiae Rzesowska, filiae olim g. Nicolai Rey, duodecim anulus aureos cum lapidibus praetiosis, quinque coloria margaritea et tres praetextas alias *bramky*, necnon septem coclearia argentea, duas subductas de adamasco et tertiam *kytaycowa* et quartam *harasowa*, necnon tres tunicas panni purpuriani axameto refectas, ad quas res... praefata Vieloglowska esset eiusdem propinquitatis sicut et praefatus Nicolaus Rey, iure naturali et divino post olim Zophiam Rzesowska amitam suam, quae... sine prole de hac luce decessisset; [quas res sibi praefata Vieloglowska] pensasset... ad ducentos flor., quo ad eius partem pertinuisset et exinde totidem damni habuisset, vel prout iudicium decrevisset.

Etiam ipsum citasset, quomodo... recepisset post mortem olim Zophiae Rzesowska amitae ipsius equos quattuor redarios parvos alias *voznyky*, viginti duo peccora cornuta, necnon oves triginta, capras sedecim, duas cristas magnas et duas parvas, necnon... unum arvum tritici et medium arvum siliginis, medium arvum avenae, ordei viginti capetias citra vel ultra.

Ad quas res esset eiusdem propinquitatis sicut et praefatus Rey iure naturali et divino post olim Zophiam Rzesowska amitam suam; pro quibus rebus... praefata Anna ammonuisset, ut sibi restituisset partem... rerum omnium super ipsam devolutarum, quam sibi dare noluisset... et hoc sibi pensasset... ad quinquaginta marcas pecuniae et exinde totidem damni habuisset, vel prout ius decrevisset...

Post quasquidem propositiones allegabat, se esse propinquiorem non iure dotis et dotalitii, sed iure successionis naturalis, petens iudicium super id interloqui.

Et iudicium... eo attento, quod quaelibet domina maritata, facta abrenuntiatione de bonis paternis et maternis, nullo iure successorio ea repetere potest, cum ea omnia ex vi abrenuntiationis... semper heredes concernet et non dominam exdotatam, recepit sibi ad... deliberandum ad colloquium generale, an domina, faciens abrenuntiationem de bonis paternis et maternis, posset aliquam successionem habere ad illa bona mobilia, quae labore possessoris illius hereditatis quesita sunt.

Et habebunt partes praefatae terminum ad terminos proximos terrestres Proschovienses...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XIX. p. 22 — 24).

356. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

Nn. Joannes et Nicolaus Dzievyaczczi dicti Czarnopyczi in Dzevyanczicze heredes actores contra g. Nicolaum Rey in Bobin et in Thopolya sortis ipsius heredem habent terminum hinc ad terminos prox. terrestres Proschovienses...

Actor per se a citato Nicolaus Sidlniczsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XIX. p. 10).

357. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

N. Joannes Borowski de Czaianczicze heres... recognovit, quia sibi satisfactum est pro centum et sexaginta flor. pec. in medientibus per mediam sexagenam computatis per g. Nicolaum Rey in Bobin heredem, quos habuit in... sortibus bonorum Bobin... obligatos,... de quibus... Nicolaum Rey praesentibus quittat...

(Act. terr. Prosz. inscr. lib. XVI. p. 511).

358. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

N. Andreas Vieloglowsky in Levnyowa heres g. Nicolaum Rey in Topola et in Bobin heredem in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 345).

359. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

G. Anna Vieloglowska consors... g. Andreae Vieloglowski in Levnyowa g. Nicolaum Rey in Topola et in Bobin heredem in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 345).

360. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1540 (d. 29 Maii).

N. Nicolaus Rey sortis suae de Bobin heres n. Joannem Smolyk heredem sortis ipsius in Bobyn in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 346).

361. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s Francisci a. 1540 (d. 8 Octobris).

Nn. Joannes et Nicolaus Dzewiczczy dicti Czarnopiczi in Dzewyanczicze heredes actores contra g. Nicolaum Rey in Bobyn et Thopolya sortis ipsius heredem habent terminum hinc ad terminos proximos.

Ab actoribus Paulus Campsky a citato Nicolaus Sidlnyczky terminum inscripserunt.

(Act. terr. Prosz. lib. XIX. p. 36).

362. Actum in castro Cracov. f. 5 fest. s. Martini a. 1540 (d. 11 Novembris).

G. Nicolaus Rey in Bobin sortis suae heres... recognovit, quia g. Johanni Smolik de Volvanovicze... ducentos flor. pec. Pol. mon. et num. per med sexag. comp. pro festo s. Martini... prox. venturo sol-

vere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit ipsi intromissionem... in totam sortem suam hereditariam bonorum Bobin... per eundem Johannem Smolik eadem bona... possidendum modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr... ad alia... usque ad... totalem solutionem praefatae summae...

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 375 — 376).

363. Actum in Proszowice sabbatho ante fest. s. Priscae a. 1541 (d. 15 Januarii).

Iudicium causam... inter n. Annam Vieloglowska... actricem et g. Nicolaum Rey in Topola et Bobin heredem citatum,... occasione receptionis post mortem n. olim Rzesowska filiae g. olim Nicolai Rey duodecim anulorum aureorum cum lapidibus praetiosis, necnon equorum quattuor redariorum parvorum alias *voʒnyky*... motam, propter non expeditionem interrogationis, ad terminos proximos... prorogat...

(Acta terr. Prosz. lib. XIX. p. 89).

364. Actum in Proszowice sabbatho ante fest. s. Priscae a. 1541 (d. 15 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Thopolia heres actor contra n. Felicem Slisch in Czudzynowicze heredem citatum habent... terminum... hinc ad terminos ...proximos... iuxta... actoris citationem pro vadio ducentor. flor. pec...

Ab actore Sigismundus Schaszowski [1]) et citatus personaliter terminum praesentem inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. lib. XVIII. p. 204).

---

[1]) Ów Zygmunt Szasowski czy Sassowski jest następnie długoletnim zastępcą prawnym — adwokatem Mikołaja Reja.

365. Actum in Proszowice sabbatho ante fest. s. Priscae a. 1541 (d. 15 Januarii).

GG. Valentinus et Georgius Slaviczki Sokolowie ac Barbara consors g. Valentini ... et Katherina consors... Georgii... actores et g. Nicolaus Rey in Thopolia et Slavicze heres citatus habent... terminum... ad terminos proximos... ad aspiciendum parietem tuum, si quem te habere praetendis...

Actores personaliter a citato Sigismundus Szaszowski terminum praesentem inscripserunt.

(Act. terr. Prosz. lib. XVIII. p. 219).

366. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 3 post dom. Judica a. 1541 (d. 29 Martii).

I. M. Anna ducissa et palatina Russiae, relicta olim m. Stanislai Odrowasz de Jaroslaw palatini Russiae... cum consensu iimm. Johannis comitis a Tharnow, castellani Cracoviensis, regnique Poloniae supremi, tum Sandomiriensis, Striensis, Lubaczoviensis etc. capitanei ac Johannis comitis a Thanczin, palatini Sandomiriensis, S. R. Mtis curiae marsalci, Lublinensis, Leloviensisque etc. capitanei, tanquam tutorum suorum... recognovit, quia curiam intra muros Cracoviae,... inter domus gg. Ostrorogow ex una et domum rssmi archiepiscopi Gneznensis ex altera partibus sitam, g. Nicolao Rey de Naglovicze cum omni iure... ad tempora duntaxat vitae ipsius Nicolai Rey... inscripsit, intromisionemque iam exnunc... sibi dat... Occasione cuiusquidem curiae... ipsa m. Anna... se inscripsit eundem Nicolaum tueri, intercedere... sub vadio ducentorum flor. pec...

Si... praefatus Nicolaus Rey super... restaurationem... curiae [dictae] aliquem sumptum... fecerit, extunc post decessum ipsius... ipsa m. Anna aut succesores ipsius, si praefatam curiam... rehabere... voluerint,... [debent] eiusdem Nicolai successoribus prius ducentos flor. pec. com. [solvere]... [1])

(Acta terr. Crac. ins. Reg. lib. XXVI. p. 632 — 633).

[1]) Kamienica, o której mowa, leży przy ulicy Grodzkiej naprzeciw kościoła ewangelickiego, pod nr. orientacyjnym 62.

367. Actum in Chelm f. 2 in vig. s. Crucis inventionis a. 1541 (d. 2 Maii).

Comparens personaliter coram iudicio... g. Nicolaus Rei de Rozina Syenycza tenutarius... recognovit, quia g. Annae Zaleska, relictae olim Stiborii Zaleski, tenetur certi... debiti centum flor., quos... praedictus Nicolaus Rei praesenti inscriptione... adscribit ad summam capitalem sive originalem quingentorum flor., in inscriptione capitali in actis terrestribus Chelmensibus inscriptorum... Quae summa... originalis est inscripta super... Rozyna Syenycza...

(Acta terr. Chelm. lib. X. p. 70).

368. Actum in Chelm f. 2 ante fest. s. Kiliani a. 1541 (d. 4 Julii).

Comparens personaliter n. Anna Zalyeska tenutrix in Syenycza Roszyna... recognovit, quia bona sua obligatoria videlicet certam sortem in Syenycza Roschyna g. Nicolao Rey de Thopolya pro quadraginta flor... arendavit a festo nativitatis Chr. proxime praeterito ad aliud... proxime futurum. Quos quidem quadraginta flor. praefatus Nicolaus Rey, quoniam exsolvit... [praefatam sortem]... tenebit... ad decursum unius anni.

(Acta terr. Chelm. lib. X. p. 130).

369. Actum in Proszovice sabbatho post. fest. s. Francisci a. 1541 (d. 8 Octobris).

G. Sebastianus de Jodlownyk protestatus est nomine n. Joannis Smolyk de Volvanovicze in et contra n. Nicolaum Rey de Bobin heredem sortis suae, quia paratus fuit ab ipso suscipere transductionem inscriptionis ex actis castrensibus Crac. in acta praesentia super summam...[1]) in Bobin villa inscriptam, qui praefatus Nicolaus Rey... eiusmodi inscriptioni non ...satisfecit...

(Acta terr Prosz. lib. XVI. p. 429).

[1]) Puste miejsce na liczbę

370. Actum in castro Cracov. sabbatho fest. s. Cordulae a. 1541 (d. 22 Octobris).

G. Paulus Bistran de Popkovicze heres... recedendo a terris, districtibus suis... et a iure suo Teutonico Maydeburgensi... se et omnia bona sua... iuri praesenti incorporando ...recognovit, quia omnia bona sua hereditaria et obligatoria infra descripta: Popkovicze, Sluph (,) Dambie, Rudniczek, Skorcicze, in terra Lublinensi et districtu Urzandoviensi consistentes, cum advocatia in oppido Wrzandow, nec non cum omnibus devolutionibus... et praesertim bona Popkovicze, quae hactenus possidet g. Zuzanna mater ipsius Pauli... cum omni iure et toto dominio... m. Laurentio Miskowski de Spithkovicze, castellano Sandecensi... dedit, donavit... et... coram iure in perpetuum... resignavit.

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 631 — 634).

371. Actum in castro Cracov. sabbatho festi s. Cordulae a. 1541 (d. 22 Octobris).

G. Zophia de Spithkovicze, consors g. Pauli Bistran, filia m. Laurentii Miskowski, castellani Sandecensis, cum consensu... mariti sui... et cum consensu... patris sui et gg. Christopheri fratris sui germani et Martini Miskowski fratris sui patruelis... recognovit, quia inscriptiones reformationis suae dotis et dotalicii, necnon advitalitatis per praefatum... maritum ipsius in actis terrestribus Urzandoviensibus super quibusdam bonis sibi Zophiae factis... cassat, mortificat...

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 634 — 635).

372. Actum in casto Cracov. sabbato festi s. Cordulae a. 1541 (d. 22 Octobris).

M. Laurentius Miskowski de Spithkovicze, castellanus Sandecensis... recognovit, quia bona totam villam Skorcicze et advocatiam in Vrzandow, excepto uno maccello laniorum et proventibus eiusdem... g. Zophiae, filiae suae, consorti g. Pauli Bistran ...in summa mille marcarum pec. Pol. cons... obligavit... ac... iam exnunc dat et dedit ipsi intromissionem... per ipsam Zophiam bona praefata... possiden-

eius per successores ipsius... usque ad ...praefatae summae solutionem... ita, quod vivente eadem Zophia non debebit nec potest exemi de bonis praefatis, sed successores eius post ipsius mortem, accepta pecunia, videlicet mille marcis... de eisdem bonis praefato Laurentio... et eius successoribus condescendere tenebuntur...

Etiam praefatus m. Laurentius Miskowski... recognovit, quia si et in quantum ...praefata Zophia ex praefato Paulo Bistram prolem... procreaverit, eademque proles viva superstes manserit, extunc praefatus Paulus Bistram in decursu unius anni post procreationem prolis... reponere debebit mille et quingentos flor. per triginta grossos comp. praefato m. Laurentio Miskowski aut ipsius successoribus; et ipse Laudum ad extrema vitae ipsius tempora modo obligatorio et post mortem rentius... inscriptionem donatoriam in his actis contentam bonorum Popkovicze, Skorczicze, Sluph, Dambie et Rudniczek et advocatiae in Urzandow mortificari et de eadem inscriptione ipsi Paulo Bistran condescendere tenebitur.

Casu vero, quod si praefatus Paulus Bistran, in decursu unius anni post productionem vivae prolis et eadem prole viva remanente, praefatam summam... persolvere ipsi m. Laurentio et eius successoribus non curaverit, extunc... praefatus Laurentius et sui successores... non tenebuntur... de praefata inscriptione condescendere et eandem mortificare...

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 635 — 637).

373. Actum in castro Cracov. sabbatho festi s. Cordulae a. 1541 (d. 22 Octobris).

M. Laurentius Miskowski de Spithkovicze, castellanus Sandecensis... recognovit, quia bona sua... Popkovicze, Sluph, Dambie, Rudniczek et Skorcicze, in terra Lublinensi et districtu Vrzandoviensi, cum advocatia oppidi Vrzandow praeter unum lanium ad advocatiam praefatam... et unum mellitorem alias *barthnik* in Dambye situm... g. Paulo Bistran genero suo ad tempora vitae ipsius Bistran extrema... arendavit et arendae inscripsit, ac pro eadem arenda satisfactionem ...se recepisse ab ipso Paulo recognovit...

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 637 — 638).

374. Actum in castro Cracov. f. 6 in octava s. Martini a. 1541 (d. 18 Novembris).

G. Johannes Smolik de Wolvanovicze heres actor contra g. Nicolaum Rey in Bobin suae sortis heredem terminum habent iuxta citationem literalem castrensem Cracoviensem pro vadio ducentorum flor. pec. hinc ad terminos castrenses Cracovienses proxime post festum ss. trium celebrandos...

Ab actore n. Nicolaus Ropkowski et a citato... n. Martinus Baczalski terminum inscripserunt...

(Acta castr. Crac. lib. LI. p. 649).

375. 1542

Ja Mikolaj Rey zeznawam, zem poszadził wiesz na gruncie Kobileczkiem Saffczin roku bozego thysiącz pięczseth czteridziesthego wthorego, którzi ludzie od tego czaszu mayą miecz do czwarthego roku wolią, a gdy przydzie rok czwarty, maią płaczicz po grziwnie czinszu, po korczu owsza, po dwoie kur, maią thesz szeszcz dni pyeszich obrabyacz na kazdi rok; gdzie thesz gwalth na dwor, na staw, na mlin, bo to iest pospoliti szkarb, tedi powinni bęndą pomocz. Stado dwakrocz do roku zegnacz, któri bęndzie mial owcze ser Walaszki, gromadę szwoią miecz maią y kniazia szwego maią bicz posluszni, a od inszich podathkow y roboth, chiba z dobrey woly za chliebem panszkiem, nie bendą powinni. A na to szliachethna Zofia zona moia iako dziedziczka przizwolila, gdi thesz któri s nich bęndzie szię chczial ruszicz, dawszi kopę moze szwoie zaprzedacz, na czo pieczięcz szwoią przikladam. [1])

(Acta obl. castr. Chelm. lib. XVIII. p. 460).

[1]) Akt ten nader ciekawy i dla polszczyzny i dla działalności osadniczej i gospodarskiej Reja, podajemy w pisowni oryginalnej. Daty miesiąca zdziałania aktu nie można oznaczyć.

376. Actum in castro Cracoviensi f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1542 (d. 16 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Thopolia, in Bobyn sortis suae heres... recognovit, quia totam sortem suam... bonorum Bobyn... cum omni iure... g. Johanni Smolyk de eadem Bobyn... in summa quadringentorum flor. pec. Pol. mon. et num. per med. sexag. comp. ...obligavit... ac... iam ex nunc dat et dedit sibi intromissionem... per ipsum Johannem Smolyk bona praefata... possidendum modo obligatorio... usque ad... praefatae summae solutionem...

(Acta castr. Crac. lib. LII. p. 1297 — 1298).

377. Actum in castro Cracoviensi f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1542 (d. 16 Januarii).

G. Johannes Smolyk in Bobyn suae sortis tenutarius... recognovit, quia sortem bonorum Bobyn tenutae suae, ipsi per g. Nicolaum Rey titulo obligatorio... inscriptam,... cum omni iure... eidem Nicolao Rey hinc ad festum s. Johannis ap. et ev. prox. venturum ...arendavit... ac se pro praefata arenda satisfactionem recepisse recognovit...

(Acta castr. Crac. lib. LII. p. 1298).

378. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post dom. Judica a. 1542 (d. 28 Martii).

M. Laurentius Miskowski de Spithkowicze castellanus Sandecensis... recognovit, quia inscriptionem donationis ipsi per g. Paulum Bistran de Popkowicze sabbato festi s. Cordulae... a. d. 1541 in actis castri Cracoviensis super bona ipsius hereditaria et obligatoria Popkowicze, Sluph, Dambie, Rudniczek, Skorcicze et advocatiae oppidi Vrzandow et super alia bona in eadem inscriptione expressa factam,... mortificat...

(Acta castr. Crac. lib. LV. p. 33).

379. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post dom. Jubilate a. 1542 (d. 2 Maii).

M. Laurentius Miskowski castell. Sandec. recognovit, quia inscriptionem mortificationis inscriptionum reformationis g. Zofiae de Spithkovicze consortis g. Pauli Bistran cum consensu eiusdem Pauli per praefatam Zophiam... in actis castri Cracoviensis sabbatho festi s. Cordulae... a. d. 1541 factam cum obligatione transportationis huiusmodi mortificationis praefatarum inscriptionum reformatoriarum ad acta terrestria Vrzandoviensia... eandem cassat et mortificat.

(Acta castr. Crac. lib. LV. p. 34).

380. Actum Cracoviae in curia R. P. post fest. divisionis apostolorum a. 1542 (d. 17 Julii).

Ex decreto iudicii regis assessorii data est dilatio n. Annae Reyowa, relictae olim n. Nicolai Rey, tenutarii bonorum Brzezno, ad proximos terminos regales Cracovienses post festum nativitatis... Mariae... celebrandos ad comprobandum subscriptionem manu iudicis Chanczinensis motionis controversiae contra g. Marinam Jaschenska relictam g. olim Adae Jaschenski capitanei Boleslaviensis... pro violenta expulsione de bonis Brzezno....

(Acta reg. Crac. decr. lib. XXIX. p. 145 — 146).

381. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. Francisci a. 1542 (d. 7 Octobris).

N. Martinus Buczelski protestatus est nomine g. Joannis Smolik in et contra g. Nicolaum Rey, quia paratus erat ab eo suscipere... transductionem ex actis castrensibus Cracov. in haec acta terrestria inscriptionis obligatoriae quadringentorum flor. pec...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XVI. p. 449 — 450).

382. Actum in castro Cracoviensi f. 4 festi s. Johannis ap. a. 1542 (d. 27 Decembris).

N. Johannes Smolik per n. Casper filium suum aulicum Mtis R... protestatus est contra n. Nicolum Rey in Topolia heredem, quia paratus erat ab ipso recipere quadringentos flor. pec. hic inscriptos, quos sibi non solvit et suae inscriptioni ...satis non fecit.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LV. p. 250).

383. Actum in castro Cracoviensi f. 2 fest. circumcis. Domini a. 1543 (d. 1 Januarii).

N. Johannes Smolik de Bobin... recognovit, quia sibi n. Nicolaus Rey quadringentos flor. pec. Pol. mon. et num. per med. sexag. comp. in actis castrensibus Cracoviensibus super bonis Bobin inscriptos solvit; de quibus ipsum praesentibus quittat inscriptionemque praefatam... mortificat.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIV. p. 233).

384. Actum in conventione gen. Cracov. f. 6 ante domin. Cantate a. 1543 (d. 20 Aprilis).

N. Christoferus Goslawski de Bebelyno... recognovit, quia inscribit tutoriam omnium bonorum... ac puerorum suorum ex n. Zophia filia n. Johannis Gnyevyenczki consorte sua... procreatorum, praefatae Zophiae... et g. Nicolao Rey de Thopolya... utrique in solidum, dans... ipsis tutoribus... omnimodam facultatem praefata bona... et pueros... post mortem eiusdem Christoferi regendi...

Reservavit nihilominus sibi praefatus Goslawski... facultatem..; huiusmodi tutoriam revocandi... et alios tutores constituendi...

(Acta iud. terr. Crac. inscr. reg. lib. XXVII. p. 773 — 774).

385. Actum in castro Cracoviensi sabbato post fest. s. Andreae a. 1543 (d. 1 Decembris).

Ministerialis terrestris Johannes Pisarz de Pelcziska cum n. Petro Krayowski ...recognoverunt, quia praesente etiam n. Nicolao Myetelski feria 5 post fest. praesentationis... Mariae proxime praeterita intromissio cum possessione in bona Thopolya et Slanovycze g. Nicolai Rey hereditaria, m. Nicolao Odnowski, castellano Premisliensi et capitaneo Leopoliensi, per factorem in Thopolya existentem, vigore iuris sui sibi ad eadem bona servientis, non est admissa, imo temere denegata.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LVI p. 33).

386. Actum in Chanczini f. 6 post dominicam Judica a. 1544 (d. 4 Aprilis).

Comparens personaliter coram... actis praesentibus g. Jeronimus Saphranyecz de Pyeszkowa Skala, capitaneus Chencinensis... recognovit, quia g. Nicolao Rey heredi in Naglowycze amico suo charissimo de libera sua gratia et voluntate non more venditionis nec alicuius debiti, sed ex sincero amore erga ipsum Nicolaum Rey dono amicabilis donationis dat et dedit et iam exnunc resignat et... inscribit prata sua hereditaria dicta Kozlowskie circa fluvium Nyda iacentia inter hereditates parte ab una villae Canycze et villae Rąbyechowa parte ab altera...

(Acta terr. Chenc. lib. VII. p. 594).

387. Actum in castro minori Leopoliensi f. 4 prox. post. fest. s. Bartholomaei ap. a. 1544 (d. 27 Augusti).

Vielmozni Mikolai Odnowski z Fwlsthina castellan Przemiski, Lwowski y Rwskich ziem starosta pospolythi przes swego procuratora iesth pylnowal rokw wedlwg pozwv groczkiego Lwowskiego przeczivko wrodzonemv Mikolayowi Reyowi, dziedziczowi dobr wssi Thopolyey y Slanowicz yako poswanemv wedlwg poswv y zapissv, ktorego poswv iesth napys slowo od slowa: Mikolai Odnowski z Fwlsthina castellan Przemiski, Lwowski y Ruskich ziem starosta pospoliti etc. Thobie

wrodzonemv Mikolaiowi Reiowi s Thopoliey y Zlanowicz dziedziczowi... przykazwyamy, ysz bys przed namy y sandem naschim groczkim starosczim Lwowskim we sroda przisla przed swienthem Thomaschem apostholem blisko badaczim na przeciwko wielmoznemv Mikolaiowi Odnowskiemv s Fwlsthina castellanowi Przemiskiemv y staroszczie Lwowskiemv oblycznie abys stanal, ktori czie poziwa kw zapisowi groczkiemv staroscziemv Lwowskiemv y zesnaniv thwoiemv, ktorym ze tho zapissem przerzeczonym themv tho Mikolaiowi Odnowskiemv przerzeczonemv vynienes y obowiazales sie brogiy ozimich y yarych sbosz rosmaytego ziarna na dobrach a gwmnich Bohothnicze, Sthoczek y Dlothlicze v ziemi Lwbelskiey leżączą y bądacze, smierczia niegdi wielmozniei Anni s Fwlsthina woyewodziney Lwbelskiey syostri iego rodzonei, zostawione y natego tho Mikolaia Odnowskiego przerzeczonego przipadle, za kasdi brog sbosza przerzeczonego, ylie by ych bylo wgumnyech y wfolwarczich przerzeczonich dobr, trzi grziwny pyeniadzi moneti y lyczbi polskiey na swiento naswienschey wielkiei noczi twsz przesley zaplaczicz y vipelnycz; sprziczczey ktorą niezaplacził bis albo zaplaczicz omieskal bis, thedi nazaivtrz tego swiantą vielkonocznego iwsz przeslego obowiazales sie themv tho przerzeczonemv Mikolaiowi Odnowskiemu dacz isthne wwiazani y spokoyne dzerzeny, w dobra twoie dziedziczne, tho iesth wssi Topolie y Slanowicze w ziemi Cracowskiey liezacze przes wosnego ziemskiego onej ziemie y obowiazales sie y vynyenes thego tho przerzeczonego Mikolaią obeczaiem przerzeczonich rzeczi, bronicz scziczicz i vibawicz dawssi wwiazanie y thwdzis obowiazales bis w thich dobrach krziwdi nieczinicz pod zakladem pyączi seth slothich pyenyedzi;.... thi vczinywssi thaki zapys iemv przeciwiącz nydalis anys zaplaczil za siedmydziesiąth brogow bes iednego sbozą y siarna rozlycznego vyssey pomynyonych dobrach po trzi grzywni pyenyedzi, anys dal isthnego wwiazanią themvto Mikolaiowi Odnowskiemv przerzeczonemv przes czos iemv krziwda wczinil, sktorich prziczin zaklad pyaczi seth slothich pyenyedzi iemv kw zaplaczenyw przepadles; o ktori zaklad pyaczi seth slothich sprziczin vyssey pomynyonych, przesczie iemv przepadle, cziebie pozywa sądownie abis odpowiedal. Dano we Lwowie wponyedzialek nazaywtrz po swientem Marczinie liatha paniskiego thysiacznego pyathsethnego sterdziestego trzeczigo.

Ktori przerzeczoni Mikolai Rey poswani.... byl wolan przes wosnego ziemskiego Lwowskiego opatcznego Maczieyą Nyekrassa spodzamkw Lwowskiego.... abi staną[1]) przed sądem..... na przeciwko powodowi. Ktori przerzeczoni Rei,... any przes siebie sam any przes swego procuratora.... nye stanal, any nycz nyeczinil, czo tho y vosni.... iesth zeznal, yz iesth go wolal, przetho przerzeczonego Mikolaia

[1]) Jedna litera zblakła, zapewne l.

Reya, procurator od przerzeczonego Mikolaia Odnowskiego, yako od powoda, przerzeczonego Mikolaia Reyą yako poswanego we wszyczkim swym ziskw sdal, na czo pamiethne iesth polozono, ktore urząnd wzial.

(Acta castr. Leop. lib. CCCXXVI. p. 31 — 34).

388. Actum in castro Cracoviensi sabbatho ante fest. exaltationis s. Crucis a. 1544 (d. 3 Septembris).

Ministerialis terrestris... recognovit, quia die hesterna, videlicet feria 6 ante festum s. Crucis prox. iam praeterita unam citationem literalem terrestrem Leopoliensem in villa Thopolya apud advocatum et in curia eiusdem villae... ex parte g. Nicolai Odnowski, castellani Przemisliensis super g. Nicolaum Rey de eadem villa Topolya heredem posuit et publicavit. Qui praefatus ministerialis etiam recognovit, se habuisse nobilem circa positionem huius citationis...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LV. p. 640).

389. Actum in castro Leopoliensi f. 4 prox. ante fest. s. Catherinae virg. et m. a. 1544 (d. 19 Novembris).

Castellanus Premisliensis — Rey

Procurator m. Nicolai Odnowski de Fwlsthin, castellani Premisliensis et capitanei Leopoliensis terrarumque Russie generalis, astitit terminum ab ipso capitaneo tanquam ab actore, procuratorio ab eodem sufficienti coram iudicio demonstrato,... contra g. Nicolaum Rey uti concitatum, cuius quidem concitationis tenor sequitur et est talis:

Mikolai Odnowski z Fwlsthina castellan Przemiski, Lwowski y Ruskich ziem glowny starosta, Tobie wrodzonemv Mikolayowi Reyowi s Thopolyey y Zlanowicz dziedziczowi... przekazwjemy, ysbys przednamy albo ssndem nassym groczkym starosczim lwowskym na roczek groczkych Lwowskich na zamkw nyssym Lwowskym we sroda blyska przed swientem swyenthey Catherziny sandzonych oblycznye stanal na przeczywko themvsz tho vielmosnemu Mikolayowi Odnowskiemv s Fwlsthina castellanowy Przemiskiemu, Lwowskiemu y Ruskich ziem starosczie pospolythemv, który czie przipozywa kw gothowemv swemv przipo-

wyasthw lystownemv groczkiemv Lwowskiemv y rokowy przepelslemv albo spwstossonemv, który mv iesth przepezl albo spustoszon we srode blyską po swyencze swyenthego Michala archanyola yvsz przeslem, kthóry czie przipowyesczil kv zaplaczenyv y dossycz vczynyenyv zatho wsisko, oczo cie zdal na rokv zavythem na rokoch groczkych Lwowskich yvsz blysko przeslych, vedlvg swego pyrwsego pozw wzisko, ktorim czie byl pozwal, kthorego przipowyastha y rokv przepelzlego albo spusthossonego spossop iesth taky:

Mikolai Odnowski, (tu następuje pozew podany wyżej pod nr. 387.) y przetho przipowyescza kv sluchanyv yego przisyegy na skody y vyny stand nasladvyacze sandownye zaprzerzeczone rzecy, abyss dossicz vczinyl. Dano ve Lvovie na zamkv nyssym Lwowskiem ve czvarthek blysky po swienczie swienthego Barthlomyea apostola lyatha panyskiego thyssyacznego pyeczssethnego sterdziersthego czwartego Sądownye na przerzeczone rzeczy abyss dossycz vczinyl Dano ve Lvovie veczvarthek bliski po swienczie svienthego Franciska spowyednyka lata panyskiego Thissącznego pyeczsethnego sterdziesthego czwarthego rokv.

Tandem idem procurator affectavit hoc ipsum iudicium,... ut sibi domino capitaneo Leopoliensi ministerialem terrestrem Leopoliensem addidisset ad omnes actus iudiciaros ad quoscunque sibi in praesenti iudicio fuerit necessarius providum videlicet Chvedor de Niedzieliska.

Iudicium officii castrensis Leopoliensis... addidit ministerialem terrestrem Leopoliensem providum Chvedor de Nyedzieliska... Demum idem ministerialis terrestris providus Chvedor de Nyedzieliska recognovit coram eodem iudicio, quod iuxta formam iuris g. Nicolaum Rey clamavit,... ut iuri pareret, quiquidem Nicolaus Rey nec per se nec per suum procuratorem iuri parere minime curavit,... ideo dictus procurator eundem terminum concitatorium astitit, super qua astititione memoriale positum est, quod iudicium recepit.

Demum idem procurator peciit hoc ipsum iudicium... ut sibi ministerialem terrestrem addidisset illius terrae et districtus in quo bona consistunt ad intromittendum in bona praefati Nicolai Rey, videlicet in villas Thopolya et Zlanowicze cum remissione ad brachium regale, videlicet ad m. d. Petrum Kmitha de Vysznycze palatinum Cracoviensem, marsalcum R. P. supremum ac Scepusiensem, Colnensem, Priemisliensem etc. capitaneum, in cuius capitaneatu bona praefati Nicolai Rey consistunt.

Iudicium... addidit ministerialem terrestrem... districtus Cracoviensis illiusque terrae, quem sibi idem capitaneus elegerit ad intromittendum ipsum capitaneum in bona praefati g. Nicolai, videlicet villam Thopolya et Slanovicze in certo debito quingentorum flor. vigore suorum perlucrorum, remittendo tamen ipsas partes et praesentibus remi-

tunt ad m. dd. Petrum Kmytha de Vysnycze palatinum Cracoviensem et capitaneum ac supremum marsalcum R. P. Scepusiensem, Colnensem, Premisliensem etc. capitaneum, in cuius capitaneatu bona ipsius Nicolai Rey, videlicet Thopolya et Slanovicze, ut inscriptio obligationis in se lacius disponit et obloquitur, cuius tenor sequitur et est talis: Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus castrensibus Leopoliensibus g. Nicolaus Rey heres in Thopolya et Slanovicze recedendo a terra et districtu Cracoviensi... et se suaque huic iurisdicioni castrensi Leopoliensi in hac parte in toto subiciendo... recognovit, quia m. Nicolao Odnowsky de Fulstin, castellano Premisliensi etc. Leopoliensi, terrarumque Russie capitaneo generali tenetur... acervos hyemalium et estivalium frugum seu frumentorum diversi grani in bonis et horreis Bochothnycza et Stoczek et Dlothlicze, in terra Lublinensi sitis et existentibus, morte olim m. Annae de Fulstin palatini Lublinensis sororis ipsius m. praefati germanae, derelictorum et super ipsum m. Nicolaum Odnowski catellanum Premisliensem praefatum devolutorum, pro quolibet acervo seorsum hyemali cuiuscunque grani exiit, quotquod sint vel fuerint in horreis et prediis praefatorum bonorum, tres marcas pec. mon. et num. Pol. pro festo s. Paschae proximo solvere et complere. Casu quo non solverit, ...extunc in crastino eiusdem festi s. Paschae proxime venturi debebit... sibi m. praefato Nicolao Odnowski castellano praefato dare realem intromissionem et pacificam possessionem in bona sua hereditaria, videlicet villas Thopolya et Slanovicze in terra Cracoviensi sitas per ministerialem terrestrem illius terrae et districtus, in quibus praefata bona consistunt et sunt sita, quemcunque sibi praefatus magnificus... ad id duxerit eligendum; et data sibi intromissione... debet... ipsum tueri,... ita quod praefata bona pacifice ...posset tenere,... quae tenebit... modo obligatorio in summa, quae et quanta pro acervis praefatis venerit solvenda, a praefato festo s. Paschae proxime venturo... ad aliud festum s. Paschae... annis se sequentibus usque ad plenariam solutionem praefatae summae... Et tenebitur dictus Nicolaus Rey praedictum m. Nicolaum Odnowski castellanum Premislensem praefatum occassione praemissorum tueri ...sub vadio quingentorum flor. pec. mon. et num. Pol., quod si tueri... noluerit vel summam pro praefatis acervis non solverit pro tempere praefixo,... extunc recedendo a sua terra, districtu Cracoviensi,... in illo iudicio ad quod citatus fuerit... in primo termino tanquam in peremptorio parere,... quod si in praefato termino premissa non fecerit,... extunc in eodem termino pro praefato vadio satisfacere tenebitur...

Ad ulteriora procedendum in foro castrensi Cracoviensi pro executione rei iudicatae facienda de brachio regali vigore statutorum in

talibus sancitorum, frustra enim leges conditae fuissent, si ad executionem debitam non demandarentur.

(Acta castr. Leop. lib. CCCXXVI. p. 131 — 136).

390. Actum in castro Crac. sabbato post fest. s. Dorotheae a. 1545 (d. 2 Februarii).

N. Felix Slysch de Czudzinovicze... recognovit, quia n. Nicolao Rey de Thopolya et ipsius posteris duos medios laneos agrorum, super quibus Stanislaus Zyeba et Simon Bargyel in Czudzynowicze resident, nec non duos laneos agrorum desertos iuxta graniciem villae Topolya, unum penes Stanislaum Zyeba, alium iuxta Sobyeray, bona sua hereditaria in Czudzinovicze consistentia cum omni iure... [et] praefatis duobus cmethonibus... in summa ducentorum flor. pec. Pol. mon. et num. in totum obligavit ...ac realem iam exnunc dat et dedit ac sub vadio aliorum ducentorum flor. pec. dare debet ipsi intromissionem et possessionem in praefata bona... tenendum... possidendum modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi consequenter, ad alia similia festa... usque ad exemptionem et praefatae summae solutionem...

(Acta castr. Crac. lib. LVII. p. 61 — 63).

391. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 6 ante dom. Invocavit e. 1545 (d. 20 Februarii).

N. Johannes Kosczien de Szienskо heres... recognovit, quia n. Nicolao Rey de Naglowicze bona sua hereditaria, videlicet villam Szienskо, in terra Cracov. et districtu Xiążnensi sitam, in mille octingentos flor. pec. mon. et num. Pol. obligavit... ab uno festo nativitatis Chr. ad alia, ab anno ad annum... usque ad plenariam... praefatae summae... exsolutionem... per ipsum Nicolaum Rey... tenendum...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 920 — 922).

392. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 6 ante dom. Invocavit a. 1545 (d. 20 Februarii).

Comparentes personaliter coram iudicio assesserio regali... gg. Johannes Cosczyen de Szienskо heres ex una et Nicolaus Rey de Naglowicze heres cavendo pro rati habitione ex parte g. Zophiae consortis suae, filiae... praefati Cosczyen parte ab altera,... recognoverunt,... quia per medium certorum arbitrorum... fecerunt inter se concordiam... super omnibus et singulis iniuriis, damnis, citationibus, controversiis,... iuris progressibus... tam inter praefatas partes, videlicet inter Cosczyen et... Zophiam consortem Nicolai Rey, nec non inter n. Johannem Cosczyen et n. Bernardum Ponyathowski filium etiam olim Bernardi; item inter eundem Cosczyen et Thomam Szyenyczky dapiferum terrae et iudicem castri Chelmensis... in hunc... modum, quia praefatae partes praedictas citationes,... controversias, decreta, motiones... mortificant... perpetue... sub vadio mille flor. pec. mon. et num. Pol. parti tenenti praesentem concordiam... per partem eidem concordiae contravenientem... succumbendo.

(Acta terr. Crac, lib. XXVII. p. 922 — 923).

393. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 6 ante dom. Invocavit a. 1545 (d. 20 Februarii).

N. Nicolaus Rey de Naglowicze... recognovit, quia... tenebitur seque praesenti inscriptione... obligat g. Zophiam, consortem suam filiam praefati Cosczyen, adducere hinc infra decursum unius anni... ad acta... Crassnosthaviensia... ad renuntiandum... se de bonis paternis et maternis...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 923 — 924).

394. Actum in conventione gen. Cracov. f. 6 ante dom. Invocavit a. 1545 (d. 20 Februarii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze heres... recognovit, quia totam villam suam Thopolya ...Zophiae consorti suae..., in summa octingentorum flor. pec., quemlibet florenum per triginta grossos computando,

...obligavit... ac realem... dedit sibi intromissionem ...dicta bona... tenendum... modo obligatorio... ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... usque ad... praefatae summae... plenariam solutionem...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 924 — 925).

395. Actum in conventione gen. Cracov. f. 3. post dom. Invocavit a. 1545 (d. 24 Februarii).

Petrus Mnyssek de Stradomya ministerialis habens secum nobiles [duos]... recognovit, quia intromissio realis... n. Zophiae filiae Johannis Cosczyen in bona... Thopolya... est libere data...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 931).

396. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 2 post dom. Reminiscere a. 1545 (d. 2 Martii).

Petrus Mnyschek de Stradomya habens secum [duos] nobiles... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Naglowycze heredi intromissio realis... est libere data... in bona Szyensko...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 944).

397. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 4 post dom. Reminiscere a. 1545 (d. 4 Martii).

G. Nicolaus Rey... recognovit, quia g. Johanni Kosczyen villam Szziensko,... in mille et octingentos flor. per triginta grossos Pol. computando eidem... obligatam, praefato Johanni Kosczyen ad tempora vitae ipsius extrema, in quantum... de manibus ipsius Rey exempta non fuerint, per modum... arendae inscribit... cum omni iure, ...pro qua arenda... per dictum Johannem eidem est... satisfactum...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 944 — 945).

398. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 2 post dom. Judica a 1545 (d. 23 Martii).

Mathias Maliczki de Malicze aulicus Mtis R... recognovit, quia de omni... inscriptione sua, quamcunque... inscriptam habuit supra bonis Czudzinowicze per n. Felicem Sliss in actis terrestribus Proschoviensibus, in summa ducentorum flor. pec... g. Nicolao Rey in totum cessit... et iam exnunc dat et dedit sibi realem intromissionem... per ipsum Nicolaum Rey dicta bona tenendum... iuxta inscriptionem capitalem et praesentem condescensionem...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 1038).

399. Actum in Książ feria? a. 1545 [1])

G. Nicolaus Rey in Naglovicze... actor n. Johannem Kosczyen in Wiwla et Syensko heredem... in primo termino iuxta suas citationes literales septem... in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 43).

400. Actum in Książ feria? a. 1545 [1])

G. Zophia filia Johannis Kosczien consors g. Nicolai Rey de Naglovicze... n. Johannem Kosczyen in Wiwla et Syensko heredem... citatum iuxta suas citationes literales duas... in primo termino... in poena contumatiae condemnavit.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 44).

401. Actum in Książ feria? a. 1545 [1])

V. Albertus abbas et suus conventus Andrzeioviensis heres de

[1]) Dnia tychże roczków sądowych nie da się oznaczyć dla braków licznych w tejże księdze. Ponieważ najbliższe roczki następne są z dnia 8 czerwca, przeto należą akta te, co do czasu do pierwszej połowy r. 1545.

Cyrno actor g. Nicolaum Rei heredem in Naglovice citatum iuxta duas citationes, prima vnam propositionem in se continentem: pro factione et erectione aggeris in proprio fundo hereditatis Czirno ipsius abbatis et sui conventus; altera citatio duas propositiones in se continens pro renovatione piscinae dictae Pogorzelecz in... Naglowice;... altera pro inundatione pascuorum in... Sdanowice... in termino primo... condemnavit.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 46).

402. Actum in Książ f. 2 infra oct. Corporis Christi a. 1545 (d. 8 Junii).

L. Bartholomaeus Wrobl subditus n. Georgii Wroniczsky de... Sdanowicze actor et n. Nicolaus Rey de Naglowicze citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione inundationis foeni ipsius subditi... Ab actore Marianus Przilączky et a citato Sigismundus Ssassowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. lib. XXII. p. 79).

403. Actum in Książ f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1545 (d. 8 Junii).

L. Bartholomaeus Wrobl... actor et n. Nicolaus Rey citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione inundationis duorum acervorum foeni alias *stogy*... Ab actore Marianus Przilączsky a citato Sigismundus Ssassowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 79).

404. Actum in Książ f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1545 (d. 8 Junii).

L. Paulus Mrosz ministerialis terrestris Xiasnensis subditus vero n. Samaritani Georgii Wroniczsky de... Sdanowicze actoris et n. Nicolaus Rey de Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad ter-

minos proximos... occasione non solutionis certi debiti... Ab actore Marianus Przilączky a citato Sigismundus Ssassowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 79 — 81).

405. Actum in Książ f. 2 infra octava corporis Christi a. 1545 (d. 8 Junii).

V. Albertus abbas et suus conventus Jendrzeioviensis heredes de Czirmno actores... et g. Nicolaus Rey in Naglowycze citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... iuxta... actorum citationes quattuor: tres primas et unam secundam... Ab actore Marianus Przilączky a citato Sigismundus Ssassowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 84).

406. Actum in Książ f. 2 infra octava corporis Christi a. 1545 (d. 8 Junii).

L. Lucas cmetho et subditus n. Georgii Wronyczki de... Sdanowicze actor et n. Nicolaus Rey de Naglowycze heres citatus... habebunt terminum... ad terminos proximos... Sigismundus Ssassowski a citato et Marianus Przilączki ab actore terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. XXII. p. 78 — 79).

407. Actum Cracoviae f. 5 pest fest. s. Joannis Baptistae a. 1545 (d. 25 Junii).

Condescensio inscriptionis bonorum villae Ostrow per g. Stanislaum comitem de Thęczin g. Nicolao Rey heredi in Naglowicze...

Sigismundus Dei gr. rex Poloniae... Significamus,... quia comparens personaliter coram nobis g. Stanislaus comes de Thęczin, filius spectabilis ac m. Joannis comitis de Thęczin, palatini Sandomiriensis et capitanei Lublinensis ac curiae S. Mtis R. mareschalci, verus ac legitimus heres bonorum, videlicet Ostrow in terra et disrictu Chel-

mensi consistentium,... recognovit, quia totam et integram hereditatem praefatae villae Ostrow ac omne ius suum, titulumque haereditarium ...super g. Nicolaum Rey de Naglowicze et eius legitimos successores plenarie, legitime et in effectu cessit, ceditque et condescendit, nihil sibi... reservando...

(Acta metr. regni. lib. LXX. p. 107).

408. Actum in conventione gen. Crac. sabbato ante fest. purificationis Mariae a. 1546 (d. 30 Januarii).

G. Nicolaus Rey heres de Kolodzieiow... recognovit, qnia m. Nicolao Odnowsky castellano Przemisliensi et capitaneo Leopoliensi... super bonis Kolodzieyow in districtu Haliciensi consistentibus summam tricentorum flor. pec. com. ...inscripsit... et se super omnia bona sua eidem soluturum pro tempore, quo eandem summam solvendam esse ipse castellanus praefatum Nicolaum obdestinaverit, post... tempus obdestinationis huiusmodi in sex septimanis continue se sequentibus cum suis successoribus inscripsit,... in defectu solutionis... pro eo tempore m. castellanus potens erit... in ea bona... Kolodzieyow inequitare et [ea]... tenebit... modo obligatorio... ad exemptionem et praefatae summae solutionem...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 1231 — 1232).

409. Actum in conventione gen. Crac. sabbatho ante fest. purificationis Mariae a. 1546 (d. 30 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Slanowycze heres et Bobyn,... recognovit, quia rr. ac vv. viris praelatis et canonicis totique capitulo ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia... triginta flor. pec. com... census annui pro summa sexingentorum flor. pec. com. ...mon. et num. Pol. a praefatis collegiatis et praelatis receptorum perpetue... in vim tamen reemptionis alias *na vyderkow* vendidit et inscribit... super bonis suis... Slanowycze et Bobyn... ac cmethonibus tabernatoribusque aliisque... incolis... praefatarum villarum... Quosquidem triginta flor. pec. census annui praedictus Rey et eius successores ad ratas infrascriptas praedictis viris et... canonicis... solvere et per proprium nuntium mittere et ab ipsis... quolibet anno... quittanciam accipere, haec est

quindecim florenos... pro festo Penthecostes at alios quindecem... pro festo nativitatis domini a data praesentium singulis annis...

Et iam exnunc ipse Nicolaus Rey realem... intromissionem in praefatum censum ...in praefatis bonis... eisdem canonicis dat et dedit...

(Acta terr. Crac. lib. XXVII. p. 1232 — 1233).

410. Actum Cracoviae in conventione gen. sabbato pridie fest. s. Valentini a. 1546 (d. 13 Februarii).

Donatur villa Temerowcze g. Nicolao Rey vati Polono alias Rymarzowi.

In nomine Domini Amen. Ad perpetuum rei memoriam... Sigismundus Dei gratia rex Poloniae,... Significamus,... quia nos pro meritis in nos g. Nicolai Rey volentes gratiam refferre ipsumque ad bene de nobis merendum in posterum reddere alacriorem, ipsi et eius sucessoribus, motu nostro proprio, ex certa scientia nostra ac animo bene deliberato consensuque consiliariorium nostrorum, in conventu hoc praesentium, villam nostram Themerowcze, in terris Russiae et districtu Haliciensi super fluvium Czew sitam, quam in certis summis pecuniarum inscriptam possidet, dandum et donandum duximus, ita ut damus et donamus titulo perpetuae et irrevocabilis donationis praesentibus literis cum agris, silvis....

(Acta metr. reg. lib. LXXI. fol. 60).

411. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1546 (d. 27 Martii).

Iuravit satisfaciendo decreto iudicii terrestris Proschoviensis n. Felix Slisz citatus contra g. Nicolaum Rey actorem, quia ipse possesionem bonorum non propedivit, nec cmethones expulit, nec peccora, pecudes, supellectilia domestica aut frumenta quaecunque accepit, sic eum deus adiuvet et s. crux,... prout ministerialis Stanislaus Smach, sic per eum praestitum esse iuramentum, recognovit.

Et iudicium... decrevit ipsum citatum a citatione... actoris... esse liberum...

(Acta terr. Prosz. lib. XVIII. p. 87 — 88).

412. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1546 (d. 27 Martii).

N. Felix Slysz in Czudzinowycze heres... recognovit,... quia g. Nicolao Rey heredi in Thopolya in summam ducentorum flor. pec. com.,... quemlibet flor. per triginta grossos computando, obligavit duos laneos possessionatos, in quibus resident laboriosi Stanislaus Ziepka et Simon Bargiel, nec non duos laneos desertos dictos Mostkowe in... Czudzinowycze consistentes. Quos quidem laneos... Nicolaus Rey tenebit... a festo nativitatis Chr. ad alia festa usque ad... praefatae summae solutionem...

(Acta terr. Prosz. lib. XVII. p. 26).

413. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

N. Gnyewosius Pszarsky, Johannes Deszynsky, Gabriel Borowsky et Balthazar Kula, heredes sortis ipsorum in Deszno, actores g. Nicolaum Rey, heredem sortis ipsius villae desertae Nowawyesz citatum, in termino primo... in poena contumatiae... condemnaverunt.

(Acta terr. Książ. lib. XXII. p. 258).

414. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

L. Lucas cmetho et subditus g. Georgii Samaritani Wronyczki de... Sdanowycze actor et g. Nicolaus Rey in Naglowycze... citatus... habebunt terminum... ad terminos proximos... occasione inundationiduarum cassularum alias *stogow*, ac etiam occassione inundationis alias rum duarum cassularum alias *stogow*...

Ab actore Marianus Przilączky et a citato Sigismundus Saszowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. lib. XXII. p. 286).

415. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeioviensis... in Czirno heres et g. Nicolaus Rey de Naglovycze heres citatus... habebunt terminum ad proximos terminos... occasione factionis... aggeris in proprio fundo actoris... Ab actore Stanislaus Swiecziczky et a citato Sigismundus Saszowski terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ lib. decr. XXII. p. 288).

416. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeyoviensis cum suo conventu in Czirno heredes actores et g. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occassione obmissionis aggeris veteris piscinae suae Pogorzeliecz applicatum (s.) ad rippam villae Sdanowycze... Ab actoribus Stanislaus Swiecziczky et a citato Sigismundus Saszowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 289).

417. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeyoviensis cum suo... conventu de Sdanovicze heredes actores et g. Nicolaus Rey de Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione erectionis scopulorum seu granicierum inter Sdanowycze et Naglowycze... Ab actoribus Stanislaus Swiecziczky et a citato Sigismundus Ssaszowsky terminum praesentem inscripserunt.

(Acta terr. Książ. lib. decr. XXII. p. 289).

418. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1546 (d. 29 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeyoviensis cum suo conventu actores et g. Nicolaus Rey in Naglowycze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione renovationis granicierum... Ab actoribus Stanislaus Swiecziczky, a citato Sigismundus Sasowsky terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. lib. decr. XXII. p. 289 — 290).

419. Actum in castro Leopoliensi f. 4 prox. post domin. Laetare a. 1546 (d. 7 Aprilis).

Comparens personaliter coram officio actisque praesentibus castrensibus Leopoliensibus g. Nicolaus Rey, heres in Thopola et Slanovicze, recedendo a terra ac districtu Cracoviensi,... recognovit,... quia m. Nicolao Odnowski in Folsthin, castellano Priemisliensi, Leopoliensi, terrarumque Russiae capitaneo generali, centum marcas pec. bonae mon. et num. Pol. tenetur... hinc ad festum nativitatis Christi proxime venturum solvere... Casu quo non solverit,... extunc in crastino eiusdem festi... debebit... sibi m. Nicolao Odnowski dare realem intromissionem... in Thopola sub vadio centum marcarum pec. per ministerialem terrestrem illius terrae et districtus, in quo bona praefata consistunt, seu quemcunque sibi praefatus magnificus elegerit... Et data sibi intromissione... debet... ipsum tueri... ita, quod praefata bona pacifice... posset tenere;... quae tenebit... modo obligatorio... usque ad plenariam solutionem praedictarum centum marcarum...

(Acta castr. Leop. lib. CCCXXVI. p. 306 — 308).

420. Actum in castro Leopoliensi f. 4 prox. post domin. Laetare a. 1546 (d. 7 Aprilis).

Comparens personaliter coram officio actisque praesentibus castrensibus Leopoliensibus m. Nicolaus Odnowski a Fwlsthin, castellanus Pre-

misliensis, Leopoliensis, terrarumque Russiae capitaneus generalis,... recognovit, quia bona sua hereditaria, videlicet villas Srednye et Dwbowycza, in districtu Haliciensi consistentes, g. Nicolao Rey pro tricentis flor. pec. bonae mon. et num. Pol. arendavit a festo nativitatis Christi proxime praeterito ad tres annos duntaxat continue se sequentes; quos tricentos florenos pec. ad quodlibet festum nativitatis Christi per centum florenos solvere et complere tenebitur; et praefatus m. Nicolaus Odnowski tenebitur praefatum Nicolaum Rey quietare ad acta castrensia Leopoliensia quolibet anno usque ad expirationem praefatae arendae...

Et iam sibi Nicolao Rey arendatori praefatus... Odnowski dedit realem intromissionem, possessionem in praefata bona... Et hic idem stans praefatus Nicolaus Rey arendator etiam recognovit, se arendasse praedicta bona apud praefatum m. Nicolaum Odnowski ...iuxta continentiam praesentis inscriptionis, quae bona recognovit... tantum modo iure arendae praedictae se tenere...

(Acta castr. Leop. lib. CCCXXVI. p. 308 — 309).

421. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post dom. Jubilate a. 1546 (d. 19 Maii).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis data est dilatio g. Johanni Kossczyen de Wywla heredi actori ad statuendum ministerialem,... qui super g. Nicolaum Rey in Thopolya et Naglovicze heredem citationem castri Cracoviensis posuit, hinc ad terminos proximos...

Et... habebunt... praefatae partes terminum hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses cum statuitione ministerialis... iuxta ipsius actoris citationem literalem, castrensem, Cracoviensem ad inscriptionem, in actis conventionalibus Cracoviensibus contentam, pro vadio mille octingentorum flor. pec. occassione non adductionis g. Zophiae consortis ipsius... filiae praefati... Kosczyen... ad acta terrestria Crasnostaviensia...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 131).

422. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante fest. Penthecostes a. 1546 (d. 9 Junii).

Ministerialis terrestris cum n. Felice Slupski recognoverunt, quia die dominico Reminiscere prox. praeterito unam citationem liter., primam, terr. Xiąznensem ex parte n. Johannis Kossczyen de Vywla super n. Nicolaum Rey in Naglovicze apud Barthnik cmethonem... posuit et factori in curia existenti ibidem publicavit.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LVIII. p. 613 — 614).

423. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Trinitatis a 1546 (d. 23 Junii).

G. Johannes Kossczyen in Viwla heres actor contra g. Nicolaum Rey in Thopolya et Naglovicze heredem... terminum habent hinc ad terminos proximos castri Cracoviensis pro vadio mille octingentorum flor. pec., occasione non adductionis g. Zophiae consortis ipsius ad acta terrestria Crasnostaviensia ad faciendam abrenuntiationem de bonis ipsius paternis et maternis... Ab actore n. Johannes Strzeszkowski, a citato n. Sigismundus Szaszowski terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 208).

424. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1546 (d. 23 Junii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya heres actor contra n. Felicem Slisz de Czudzinovicze sortis ipsius heredem, terminum habent hinc ad terminos proximos castri Cracoviensis pro vadio ducentorum flor. pec., occassione non transportationis inscriptionis castrensis Cracoviensis, ipsi super ducentos flor. pec. super certis bonis in Czudzinovicze factae, ad acta terestria Proszoviensia et non adductionis n. Catherinae consortis ipsius ad consentiendum... Ab actore n. Sigismundus Szaszowski, a citato n. Johannes Kmita terminum... inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 209).

425. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1546 (d. 23 Junii)

V. Albertus abbas... Andrzeioviensis cum... conventu... in Zdanowicze et Czirno heres actor... contra g. Nicolaum Rey de Naglovycze citatum habent terminum hinc ad terminos proximos... iuxta ipsius actoris citationes lit. primas in numero quattuor,... unam videlicet tres propositiones,... alteram duas... et duas per unam propositionem in se continentes... Ab actore Paulus Kąpsky, a citato n. Sigismundus Schassowski terminos inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 381).

426. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1546 (d. 23 Junii).

N. Johannes Kosczieny (s.) in Vywla heres actor et g. Johannes Wlodzislawski aulicus S. R. Mtis iunior citatus... habent terminum ad terminos proximos... iuxta ipsius actoris citationem secundam occasione non restitutionis »*Croynicae mundi*« [1]) in mutuo acceptae...

Ab actore Karlinsky, a citato Johannes Strzeskowski terminum praesentem inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 428).

427. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1546 (d. 23 Junii).

L. Bartholomaeus Vrobl subditus n. Georgii Vronynskyego de Zdanovycze actor... contra g. Nicolaum Rey de Naglowycze citatum habent terminum hinc ad terminos proximos... iuxta... actoris citationem lit. secundam... occasione inundationis certi prati et foeni ipsius... Ab actore n. Marianus Przilăncky, a citato n. Sigismundus Schassowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 518).

[1]) »Croynica mundi» jak się to z aktów pod nr. 454 i 463 dowiadujemy, była dziełem »cum figuris« z drzeworytami. Jest to przeto niewątpliwie kronika Schedel'a, która wyszła w Norymberdze w r. 1493 w łacińskim i niemieckim języku, w dużem

428. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1546. (d. 23 Junii).

L. Lucas cmetho et subditus n. Georgii Vronowsky de Zdanowycze actor... contra g. Nicolaum Rey de Naglowycze... citatum habent terminum hinc ad terminos proximos... iuxta... actoris citationem lit., secundam. Ab actore n. Marianus Przilańczki, et a citato n. Sigismundus Schasowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ decr. lib. XXII. p. 519).

429. Actum in Proszovice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1546 (d. 26 Junii).

N. Katherina consors n. Felicis Slissz de Czudzinovycze cum nn. Nicolao Kalynski fratre germano et Paulo Kąmpsky fratre patrueli... recognovit, quia super inscriptionem super summam ducentorum flor. pec. com. in et super bonis Czudzinovycze per... maritum ipsius g. Nicolao Rey factam,... consensit ...ac ...approbavit...

(Act. terr. Prosz. lib. XVII. p. 51).

430. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante fest s. Laurentii a. 1546 (d. 4 Augusti).

G. Johannes Kossczyen in Viwla heres actor contra g. Nicolaum Rey terminum habent hinc ad terminos proximos castri Cracoviensis pro vadio mille octingentorum flor. pec. occasione non adductionis g. Zophiae consortis ipsius ad acta terrestria Crasnostaviensia ad renuntiandum de bonis paternis et maternis...

Ab actore n. Johannes Kolek, a citato n. Sigismundus Szaszowski terminum inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 265).

---

folio. W Polsce była książka ta nader rozpowszechniona. W bibliotece Jagiellońskiej jest jej aż cztery ładnie zachowane egzemplarze. Jest w niej ustęp poświęcony Polsce, oraz rycina duża przedstawiająca Kraków na schyłku XV w.

431. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post fest. s. Francisci a. 1546 (d. 5 Octobris).

Ministerialis terrestris... cum n. Gallo Miroszowski recognoverunt, quia ipsis ac n. Felici Krolyewski, sabbatho ante festum exaltationis s. Crucis prox. praeteritum, est protestatum ex parte g. Nicolai Rey contra n. Felicem Slisz Czudzinowski, quia de area villae Czudzinovicze, de qua... Zyembka cmetho,... sortis tenutae ipsius Nicolai Rey ipsi per... Felicem obligatae, aufugit, accepit idem Felix duos boves, duos equos, scrophas sex, sex capones, aratrum et currum et duos cum medio choros avenae trituratae.

Item recognovit, quia idem Felix Czudzinowski non admisit dictorum pecorum arrestationem, nec facionationem ibidem in Czudzinovicze. Dum vero n. Jacobus Domaraczki ex parte... Nicolai Rey voluit in eodem agro deserto, de quo... Zyembka aufugerat, l. Gregorium Vilk locare, tunc ipse solus Felix personaliter dixit ad praefatum Vilk in haec verba: Mozesz thu ssyesscz, aleycz bedzye czessnyey nysz themu czo uczyekl, a tesz choczya pan Rey nyebedzye dzyerzal, yednak ya tego chlopa nyechcze. — Quae omnia... praemissa ipsis ex parte ...Nicolai Rey sunt protestata contra... Felicem Slysz...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 296).

432. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. s. Michaelis a. 1546 (d. 6 Octobris).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis g. Nicolaus Rey in Thopolya et Naglovicze heres citatus luendo poenam XV. alias trium marcarum pec. parti et iudicio totidem ...tenebitur, satisfaciendo inscriptioni in actis conventionalibus Cracoviensibus g. Johanni Kossczyen de Wiwla factae, g. Zophiam consortem suam... filiam ipsius Johannis,... adducere ad acta terrestria Crasnostaviensia ad primos terminos ibidem, aut ad primam actorum, ...repositionem... ad renuntiandum... se de bonis paternis et maternis... sub vadio mille octingentorum flor. pec. Et in defectu praemissorum non executorum partes praefatae... habebunt terminum hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses post primos terminos terrestres Crasnostavienses, aut post primam actorum eorum... repositionem...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LIX. p. 318 — 319).

433. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. Epiphaniarum a. 1547 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis g. Nicolaus Rey in Thopolya et Naglovicze heres citatus... absolutus est a citatione lit. castr. Cracoviensi, qua ad instantiam g. Johannis Kossczyen in Viwla heredis erat citatus pro vadio mille octingentorum flor. pec. occasione non adductionis... consortis suae [*ad acta terrestria Crasnostaviensia*] [1]) ad abrenuntiandum de bonis paternis et maternis... Ideo autem liber... est, quia praefatus Nicolaus Rey exhibuit coram iudicio praesenti sufficientem abrenuntiationem praefatae consortis de bonis ipsius...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 421).

434. Actum in Proszowice sabbatho ante fest. s. Priscae a. 1547 (d. 15 Januarii).

Gg. Valentinus et Georgius Slawiczszczi Sokolowie ac Barbara consors... Valentini et Catherina consors... Georgii,... filiae n. olim Martini Dunowski de Dunossi, heredes, actores, g. Nicolaum Rey in Thopolia et Slanowicze heredem citatum in primo termino in poena contumatiae iuxta suam citationem... ad aspiciendum parietem... condemnavit. (s.)

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XVIII. p. 314 — 315).

435. Actum in Książ f. 2. ante fest. s. Agnetis a. 1547 (d. 17 Januarii).

G. Samaritanus Wronynski de Zdanowicze heres actor et n. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus... habebunt terminum... ad terminos proximos iuxta citationem... actoris [*occasione*] administrationis iustitiae cum laboriosis... cmethonibus de Slasno et... de villa Volya... subditis tuis, qui Paulo Mrosz cmethoni eiusdem Wroninski tenentur sexagenam grossorum pro frumentis varii grani... et occa-

[1]) Słowa w klamrach w tekscie opuszczono, łacno domyśleć się ich z brzmienia innych aktów, do tej sprawy się odnoszących.

sione administrationis iustitiae cum f. Jacobo Domaraczki factore tuo de... Naglovycze, qui praefatus factor accepit acervum stramimis... Actor [personaliter] et a citato Sigismundus Schaszowsky terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 564 — 565).

436. Actum in Książ f. 2. ante fest. s. Agnetis a. 1547 (d. 17 Januarii).

L. Lucas... subditus n. Georgii Wronynsky de... Sdanowycze... actor et n. Nicolaus Rey de Naglowicze... citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... iuxta citationem... actoris duas propositiones in se continentem;... prima occasione elevationis piscinae suae propriae inundasti sibi pratum; secunda occasione inundationis aquarum (s.) duorum acervorum foeni (s.)...

Georgius Wronynsky a subdito suo, a citato Sigismundus Szassowski terminum praesentem inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII p. 565 — 566).

437. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1547 (d. 17 Januarii).

N. Georgius Wronynsky de... Sdanowicze heres actor et n. Nicolaus Rey de Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... iuxta citationem... actoris duas propositiones in se continentem; prima occasione inundationis duorum acervorum foeni; secunda occasione inundationis duorum acervorum anni praeteriti... foeni...

Georgius Wronynsky a se et ab actore Sigismundus Saszowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 566).

438. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1547 (d. 17 Januarii).

V. Albertus abbas Andrzeioviensis... actor et n. Nicolaus Rey heres in Naglowicze citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione occupationis ipsius [actoris] hereditatis Czirno...

Ab actore Georgius Wronynsky, a citato Sigismundus Sassowsky terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXII. p. 566 — 567).

439. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1547 (d. 17 Januarii).

V. Albertus abbas... Andrzeioviensis actor et g. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos... occasione renovationis granicierum inter bona ipsorum contigua... Ab actore Georgius Wronynsky, a citato... Sigismundus Sassowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ decr. lib. XXII. p. 567).

440. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. Paschae a. 1547 (d. 13 Aprilis).

Ministerialis terrestris cum n. Johanne Lassochowski recognoverunt, quia praesente etiam n. Janussio Koslowski sabbatho in vigilia festi Paschae proxime praeterito intromissio cum possessione in curiam Cracoviae, inter domos seu curias r. d. archiepiscopi Gnesnensis ex una, ac gg. Ostrorogow partibus ex altera, in platea Castrensi sitam, g. Nicolao Rey de Thopolya nomine et ex parte mm. dd. Johannis comitis de Tharnow, castellani Cracoviensis ac Johannis comitis de Thanczin, palatini Sandomiriensis, tanquam executorum testamenti m. olim Stanislai Odrovasz, palatini Russiae, vigore iuris sui... libere est data et admissa nemine contradicente.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 622).

441. Actum Cracoviae ipso die s. Floriani a. 1547 (d. 4 Maii).

Consensus erigendi oppidi Reiowiecz g. Nicolai Rey de Topolia.

In nomine Domini Amen. Ad rei memoriam sempiternam, nos Sigismundus Dei gratia rex Poloniae... Significamus,... quia nos grata servicia g. Nicolai Rei de Thopolia digne habentes commendata, quae nobis alacri studio semper praestitit et hucusque praestare nobis studet, volentes quoque benignitatis nostrae regiae apud illum eiusque legitimos successores perpetuam relinquere memoriam, admisimus ipsi, ut possit fundare et erigere oppidum nomine Reyowyecz super bonis suis haereditariis ex cruda radice extirpari ceptum, circa villam Kobilie in terra Russiae et districtu Chelmensi situm, admittimusque et consentimus ex certa scientia et gratia nostra libertateque regia per praesentes literas nostras. Praefato autem oppido, eiusdemque incolis praesentibus et futuris, ut legum authoritate moderentur et contineantur, ius Theutonicum, quod Maidemburgense dicitur, concedendum duximus, concedimusque et conferimus per praesentes perpetuis temporibus... Insuper volentes praedicti oppidi Reyowyecz incolis, eorumque commodis consulere, instituendum in eo duximus, instituimusque et indicimus duo fora annualia, primum pro festo s. Joannis Bapt., secundum pro festo s. Michaelis arch. annis singulis, et unum septimanale singulis feriis quartis celebrandum et frequentandum.....

(Acta metr. regi lib. LXXIII. fol. 68).

442. Actum Cracoviae f. 4 in vigilia ascensio. Domini a. 1547 (d. 18 Maii).

Donatio quinquaginta marcarum pecuniae stationis ex oppido Scarbimiriensi g. Nicolao Rey.

Sigismundus rex... etc. Manifestum facimus,... quia nos ex gratia et liberalitate nostra regia ac ad intercessionem diligentem serenissimae principis dominae Bonae, reginae Poloniae coniugis nostrae amantissimae apud nos pro g. Nicolai Rei de Thopolia aulico nostro factam, sibi Nicolao Rei stationem nostram quinquaginta marcarum pec. mon. et num. in regno nostro currentis, ex oppido Scarbimiriensi nobis et thesauro nostro quotannis dari et solui debitam, dedimus et donavimus damusque, donamus et concedimus praesentibus per ipsum Nicolaum Rey, quam diu vivet, stationem huiusmodi ex oppido ipso Scarbimi-

riensi quotannis percipiendum, tenendum, habendum et in usus suos proprios convertendum...[1])

(Acta metr. regni lib. LXXIII. fol. 95).

443. a. 1547 — 1548? [2])

G. Nicolaus Rey heres bonorum villae Thymierzovcze actor, n. Joannem Bludnyczky alias Marzecz heredem bonorum villae Bludnyky citatum in poena contumatiae non paritionis in termino primo in terminis terrestribus Halicziensibus, occasione violentae depabulationis decem casularum avenae in fundo bonorum villae Thymierzovcze,... iudicialiter condemnavit...

(Acta terr. Halic. lib. XXV. p. 719).

444. a. 1547 — 1548?

N. Martinus Kozik factor in bonis Kolodzieiow g. Nicolai Rey actor n. Joannem Bludnyczky alias Marzecz sortis suae bonorum villae Bludnyky citatum in poena contumatiae non paritionis in termino primo in terminis terrestribus Haliciensibus, occasione non restitutionionis novem vlpium, quos ipse tibi in mutuo dedit,... iudicicialiter condemnavit...

(Acta terr. Halic. lib. XXV. p. 719),

445. a. 1547 — 1548?

L. Maruska canpanatricis in villa Colodzieiow subdita g. Nicolai Rey actrix n. Joannem Bludnyczki alias Marzecz bonorum villae Blu-

[1]) Następują odpowiednie rozkazy do podskarbiego koronnego i do zarządu miasta Skarbimierza.

[2]) Data dokładniej nie da się oznaczyć. Księga nader zniszczona, dużo braków. Na grzbiecie ma lata 1547 — 1549. Tymerowce otrzymał Rej od króla r. 1546 w lutym, więc spory poniższe (nr. 443, 444, 445 i 446) zapewne datują się z roku następnego 1547 lub 1548.

dnyky citatum in poena contumatiae non paritionis in termino primo in terminis terrestribus Haliciensibus, occasione violentae non solutionis duorum florenorum pec.,... iudicialiter condemnavit...

(Acta terr. Halic. lib. XXV. p. 719 — 720).

446. 1547 — 1548?

L. Lucz et Maczko de villa Themyerzowcze cmethones et subditi n. Nicolai Rey n. Joannem Bludnyczki citatum occasione violentae receptionis unam argulam (s.) scruti et Maczko decem casulas avenae laboris ipsius proprii... iudicialiter condemnavit...

(Acta terr. Halic. lib. XXV. p. 720).

447. Actum in castro Belzensi f. 2 in crastino circumcis. Domini a. 1548 (d. 2 Januarii).

Comparentes gg. Nicolaus Rey de Naglowicze heres et Paulus Bistram de Scorczicze... recognoverunt, quia omnes inscriptiones, in diversis actis per ipsum Nicolaum Rey et Paulum Bistram inter se habitas et recognitas,... praesenti ipsorum recognitione in vicem et mutue cassant;... et hanc inscriptionem mortificationis et cassationis praesentem ad acta terrestria Lublinensia, aut etiam terrestria Vrzedoviensia ex his actis castrensibus tenebuntur in vicem transferre... pro terminis proximis Lublinensibus aut Vrzedoviensibus... sub vadio decem millium flor. pec....

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 193 — 195).

448. Actum in castro Belzensi f. 3 prox. post fest. circumcis. Domini a. 1548 (d. 3 Januarii).

Comparens personaliter... g. Paulus Bistram, dapifer terrae Lublinensis, heres in Popkowicze... recognovit, quia omnia sua bona,... exceptis bonis Slupia prope Czasnik sitis,... quae bona ipse Bistram, libera reservat pro usu et arbitrio suo convertenda et speciali inscrip-

tione... eadem bona Slupia, cui ipse voluerit existens in humanis, alienare et inscribere poterit, sine quavis contradictione g. Nicolai Rey, cui ipse alia bona dono perpetuo inscripsit; et praedictus Rey stans personaliter ad hoc consensit, tanquam successor praedicti Bistram, [1]) quem pro successore ipse Bistram spontanee accepit. Et insuper etiam praedictus Bistram, exceptis bonis Slupia, post mortem suam omnes... successiones, quomodocunque super praefatum Paulum Bistram... legitime spectantes,... g. Nicolao Rey de Naglowicze, quem ipse pro suo legitimo successore ac eius successores... adoptavit, dedit... ac iam exnunc dat...

Quae omnia et singula bona... praefatus Nicolaus Rey ac eius legitimi successores iam exnunc tenebit... tanquam verus et legitimus ac perpetuus heres; ...et iam sibi praefatus Paulus Bistram praefato Nicolao Rey.... praefata omnia sua bona... effectualiter resignat, realem... intromissionem dat per ministerialem,... de iure sibi Nicolao Rey ad intromittendum ipsum in praefata bona... additum...

Et hanc inscriptionem praesentem castrensem Belzensem praefatus Paulus Bistram tenetur... ad acta terrestria Lublinensia ad proximos terminos terrestres Lublinenses aut Vrzedoviensia etiam terrestres primos terminos... transferre ...sub damno terrestri.

Et hicidem stans personaliter g. Zophia de Mirow, consors legima g. Pauli Bistram, ad hanc inscriptionem praesentem... libere consensit eandem approbando... et hoc cum consensu praedicti Pauli Bistram mariti sui et amicorum suorum de linea paterna existentium, videlicet Andreae et Martini Syenyenskich, fratrum ipsius ex linea paterna, qui fratres ipsius stantes personaliter... ad hanc inscriptionem... consenserunt.... Et hanc inscriptionem praesentem sui consensus, si opus fuerit, transportare ex his actis ad acta terrestria Lublinensia aut Vrzendoviensia tenebitur et se obligat ad requisitionem praedicti Nicolai Rey; et si ac in quantum non transportaverit, extunc idem consensus praedictae Zophiae habebit robur perpetue, tanquam ut esset in actis terrestribus; et si praedicto Nicolao Rey videbitur in forma simili vel meliori denuo recognoscere transportando ex his actis, praedicta Zophia de Mirow ea omnia praemissa complere et denuo recognoscere cum amicis suis tenebitur sub vadio viginti millium flor....

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 195 — 201).

---

[1]) Akta Krakowskie piszą to nazwisko najczęściej »Bistran,« chociaż i »Bistram« także kilka razy przychodzi. W aktach Chełmskich, Lwowskich i Bełzkich mamy stale »Bistram,« co jest poprawniejszą formą.

449. Actum in castro inferori Leop. f. 2 intra oct. Epiph. Dom. a. 1548 (d. 9 Januarii).

Stans personaliter coram officio et actis praesentibus g. Nicolaus Rei heres de Thopolia... recognovit, quia tenetur... Nicolao Dziedossiczki [1]) quadringentos flor. num. et mon. Pol. veri et liquidi debiti, quos quadringentos flor. inscribit et obligat in bonis suis Thopolya, in terra Cracoviensi et districtu Prossoviensi consistentibus. Quos... tenebitur solvere praefato Nicolao Dziedossiczki pro festo s. Joannis Bapt. proxime futuro. Casu quo solvere... neglexerit,... extunc potens erit praefatus Nicolaus Dziedossiczki in bona... Thopolya dicta inequitare... ac... tenere modo obligatorio usque ad totalem solutionem praefatae summae... sub vadio speciali aliorum quadringentorum flor. pec....

(Acta castr. Leop. lib. CCCXXVI. p. 791 — 793).

450. Actum in castro Belzensi f. 4 die s. Priscae a. 1548 (d. 18 Januarii).

Comparens personaliter... g. Nicolaus Rey de Naglovicze et in Popkowicze ac Skorcicze heres... recognovit, quia g. Zophiae de Mirow consorti g. Pauli Bistram, bona sua hereditaria, villam Skorcicze, in districtu Vrzendoviensi sitam,... in mille flor. pec. com. et num. Pol. obligavit... tali modo et conditione, quod si g. Paulum Bistram... mori contigerit et ipsa Zophia de Mirow existens in humanis ipsam convolari ad secundas nuptias contigerit, extunc praedictus Rey potens erit tanquam heres eadem bona Skorczicze exemere post convolationem ad secundas nuptias; et si praedicta Zophia non convolaverit ad secundas nuptias, extunc eadem bona Skorczicze habebit ...usque ad mortem suam et post mortem praedictae Zophiae de Mirow praedictus Rey successoribus praedictae Zophiae tantum mille flor. pec. solvere tenebitur et omnia bona... pro se retinere. Et iam sibi praedictus Rey dedit et dat exnunc in praefata bona Skorczicze realem intromissionem ... Et hanc inscriptionem praesentem praedictus Nicolaus Rey se inscribit... ad acta terrestria Lublinensia aut Vrzendoviensia transferre ...sub vadio mille flor. pec. com.

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 213 — 217).

---

[1]) Mikołaj Dzieduszycki jest drugim mężem Anny Rejowny, siostry poety, pierwszego ślubu Wilżyńskiej.

451. Actum in castro Belzensi f. 4 die s. Priscae a. 1548 (d. 18 Januarii).

Comparens personaliter... g. Nicolaus Rey de Naglovicze et in Popkowicze ac Skorczicze heres... recognovit, quia bona sua hereditaria, villam Popkowicze, in districtu Vrzendoviensi consistentia,... g. Zophiae de Mirow ad tempora vitae ipsius Zophiae dat,... tali videlicet modo, quod si praefatam Zophiam de Mirow... mori contigerit, extunc bona praefata... praedictus Rey obtinebit... et potens erit... ad eadem bona inequitare...

Et hanc inscriptionem advitalitatis praedictus Nicolaus Rey se inscribit... transferre... sub vadio decem milia flor. pec. com. ad acta terrestria Lublinensia aut Vrzendoviensia ad proximos terminos terrestres Lublinenses aut Vrzendovienses...

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 217 — 219).

452. Actum in castro Belzensi f. 4 die s. Priscae a. 1548). (d. 18 Januarii).

Comparens personaliter g. Nicolaus Rey de Naglowicze et in Popkowicze ac Skorczycze heres... recognovit, quia bona sua hereditaria, videlicet villas Skorczicze, Popkowicze ac advocatiam Vrzedoviensem, in districtu Vrzedoviensi consistentia,... g. Paulo Bistram ad tempora vitae ipsius dat... tali videlicet modo, quod si praefatum Paulum Bistram mori contigerit, extunc bona praefata Popkowicze, Skorczicze et advocatiam Vrzedoviensem... praedictus Rey obtinebit... et potens erit... in eadem bona inequitare.

Et hanc inscriptionem praesentem advitalitatis praedictus Nicolaus Rey se inscribit et obligat... tranferre... sub vadio decem milium flor. pec. com. ad acta terrestria Lublinensia aut Vrzedoviensia ad proximos terminos terrestres.

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 219 — 221).

453. Actum in castro Belzensi f. 4 die s. Priscae a. 1548 (d. 18 Januarii).

Comparens personaliter... g. Nicolaus Rey de Naglowicze, Skorczicze, Popkowicze ac in advocatja Vrzedoviensi heres... recognovit, quia volens providere bonis suis hereditariis et liberis suis recognovit, quia, si ipsum prius mori quam g. Paulum Bistram [*contigerit*], extunc eundem Paulum Bistram constituit [*in suum plenipotentem et tutorem*] et eidem dat omnimodam facultatem bona sua omnia hereditaria... regendi, gubernandi tali modo et conditione, quod successores praedicti Nicolai Rey nihil possunt vendere... sine consensu speciali praedicti Pauli Bistram, hoc etiam adiecto, quod si successores praedicti Rey aliquas inscriptiones facere vellint sine consensu praedicti Pauli Bistram, extunc huiusmodi inscriptiones nullius roboris et momenti censeri debent. Et etiam supradictus Bistram existens in humanis, [*si*] successores habuerit legitimos cum uxore sua moderna, aut si aliam superduxerit post mortem modernae consortis suae, extunc praedictus Rey cum suis successoribus... tenebuntur sub vadio viginti millium flor. pec. com. inscriptionem donationis, quam fecit praedictus Paulus Bistram omnium bonorum suorum... ad manus praedicti Nicolai Rey mortificare....

Et hanc inscriptionem praesentem castrensem Belzensem praefatus Rey tenebitur... ex his actis castrensibus ad acta terrestria Lublinensia vel Vrzedoviensia ad proximos terminos terrestres... transferre... sub vadio speciali viginti millium flor. pec. com....

(Acta castr. Belz. lib. II. p. 221 — 223).

454. Actum in Książ feria? a. 1548 [1])

N. Johannes Kosczien in Wywla heres actor n. Johannem Wlodzislawski in Wlodzislaw heredem citatum in termino peremptorio pro toto in suo lucro... iudicialiter condemnavit, iuxta suam citationem, lit. tertiam, qua... ipsum citaverat... pro eo, quia tu ab ipso in mutuo recepisti librum dictum: »*Kroynyka mundi*« *cum figuris*, quod etiam n. Nicolaus Rey ipsi mutuaverat et ad iudicium terrestre illum pro eis attraxit; quam croynicam debuisti praefato Johanni Kosczien ad tempus certum iam praeteritum reddere et non reddidisti et reddere minime curas ad iniuriam et damnum non mediocre illa ea faciendo. Quod sibi pensat te contra ad quinquaginta flor. pec. per med. sexag. comput. et totidem

[1]) Brak kilku w księdze kart, dzień roczku nieznany. Rok jednak pewny.

damni vel prout iudicium decernet iudicialiter responsurus. Quiquidem praefatus Johannes Wlodzislawski nec per se, nec per suum... procuratorem iuri non paruit, ideo ipsum praefatus Johannes Kosczien pro toto in suo lucro... iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Książ decr. lib. XXIII. p. 87).

455. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeioviensis cum... suo conventu heredes de Zdanowicze g. Nicolaum Rey heredem de Naglovicze in termino primo in poena contumatiae iuxta duas citationes lit.... tres propositiones in se continentes: prima occasione elevationis aquae in piscina ipsius, secunda occasione erectionis piscinae, tertia pro inundatione piscinae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 224).

456. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

Albertus abbas suusque conventus Andrzeioviensis heredes de Czerno actores et g. Nicolaus Rey in Naglovicze heres citatus scribunt terminum hinc ad terminos proximos... iuxta... actorum citationem primam... Stanislaus Swieczicki ab actoribus et Sigismundus Szaszowski a citato...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 257).

457. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

Albertus abbas suusque conventus Andrzeoviensis heredes de Czirno actores et g. Nicolaus Rey heres in Naglovicze citatus scribunt terminum hinc ad terminos proximos... iuxta ipsorum actorum cita-

tionem secundam pro ...erectione aggeris... Stanislaus Swieczczki ab actoribus et Sigismundus Szaszowski a citato...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 257 — 258).

458. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

Albertus abbas et suus conventus Andrzeioviensis de Zdąnowicze heres actor et g. Nicolaus Rey de Naglowicze heres citatus scribunt terminum hinc ad proximos... terminos iuxta ipsorum actorum citationem primam, tres propositiones in se continentem,... a citato Sigismundus Szaszowsky, ab actoribus Stanislaus Swięczczki...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 258).

459. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

L. Lucas cmetho et subditus n. Georgii Samaritani Vronynski de Sdanowicze actor et n. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus... habebunt terminum ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 313).

460. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

N. Felix Szliz de Czudzinowicze heres citatus, contra g. Nicolaum Rey de Thopolia actorem, prout ipsum citaverat, videlicet pro vadio trecentorum flor. ratione expulsionis cmethonum in sorte Czudzinowicze ipsi obligata et desertationis bonorum eorum succumbendo, ex decreto iudicii praestare debet corporale iuramentum ad terminos proximos in hanc rotam: quia eidem actori possessionem bonorum praefatorum non propedivit, nec cmethones expulit et nec peccora, pecudes

ac iuvamina alias *załogi*, equos, sues, sive supellectilia domestica ac frumenta non accepit, sic eum deus adiuvet et sancta crux...

(Acta terr. Prosz. lib. XIX. p. 565).

461. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

L. Bartholomaeus Wroblowicz subditus n. Georgii Samaritani Wroniczky de Sdanowicze actor et n. Nicolaus Rey... citatus... habebunt terminum ad terminos proximos...

Ab actore Marianus Przileczky, a citato Sigismundus Szaszowsky terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 314).

462. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeyoviensis cum suo conventu in Sdanowicze et Czyrno heredes actores et g. Nicolaus Rey in Naglowicze... citatus,... habebunt terminos ad terminos proximos... occasione erectionis aggeris ipsius et ibidem inundationis rippae ipsorum...

Ab actoribus Stanislaus Swieczicki et a citato Sigismundus Szaszowski terminum... inscripserunt...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 314).

463. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1548 (d. 5 Martii).

G. Johannes Vlodzislawski in Wlodzislaw heres citatus n. Johannem Kosczien in Wywla heredem, actorem, prout g. Johannem Wlodzislawski citavit ad satisfaciendum, videlicet pro eo, quia ab ipso in mutuum recepisti librum dictum: »*Croinica mundi*« *cum figuris*, quod etiam Nicolaus Rey ipso mutuaverat et ad iudicium terrestre illum attraxit; quam croinicam debuisti praefato... Kosczien ad tempus certum iam

praeteritum reddere et non reddidisti, et reddere minime curas ad iniuriam et damnum non mediocre illa ea faciendo, quod sibi pensat contra te ad quinquaginta flor. pec. per med. sexag. comput. et totidem damni, vel prout iudicium decernet iudicialiter sis responsurus. Datum Cracoviae f. 4 post fest. Penthecosten a. 1547 (d. 1 Junii). Quiquidem... Kosczien tanquam actor de forma iuris quatter clamatus, nec per se nec per suum... procuratorem iuri parere minime curavit, cuius est maior contumatia, quam rei, igitur ipsum actorem in evasione... iudicialiter condemnavit...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 353 — 354).

464. Actum in castro Cracov. die domin. post fest. s. Mathaei a. 1548 (d. 23 Septembris).

G. Nicolaus Rey de Naglovicze et sortis suae in Bobin heres... recognovit, quia g. Johanni Smolik de Volvanovicze... sexingentos flor. pec. Pol. mon. et num. per med. sexag. comp. pro festo s. Johannis Bapt. proxime venturo solvere... se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in totam sortem suam... in Bobin ...cum omni iure... per ipsum... Smolik... tenendum... modo obligatorio... usque ad... praefatae summae solutionem..

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LIX. p. 1575 — 1576).

465. Actum in castro Cracov. f. 6 ante domin. Reminiscere a. 1549 (d. 15 Martii).

Ministerialis terrestris... cum n. Paulo Zagorski recognoverunt, quia feria 4 post dominicam Invocavit proxime praeterita unam citationem liter. castri Cracoviensis ex parte v. capituli ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviae super n. Nicolaum Rey in Bobyn apud Johannem cmethonem posuerunt et Paulo factori in curia dictae villae publicaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 633).

466. Actum in castro Cracov. f. 4 post domin. Reminiscere a. 1549 (d. 20 Martii).

Rr. ac vv. viri praelati et canonici totius capituli ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia actores contra g. Nicolaum Rey de Slanowycze et Bobyn heredem terminum habent hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses pro vadio sexingentorum flor. pec. Pol. occasione census annui quindecim flor. pec. praefato... capitulo... pro festo nativitatis Domini proxime praeterito in anno eiusdem Domini 1548 non soluti, iuxta ipsorum actorum citationem lit. castr. Cracoviensem ad inscriptionem... conventionalem Cracoviensem reemptionalem alias na wyderkow....

Ab actoribus magister Thomas Paulinus, a citato vero n. Sigismundus Szassowski terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 770).

467. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1549 (d. 23 Martii).

Gg. Valentinus et Georgius Slavyczczy, dicti Sokolowye, ac Barbara et Katherina consortes eorum, olim g. Martini Dunowsky filiae, actores ex una, et g. Nicolaus Rei in Thopola et Slanowycze sortis suae heres citatus habent... terminum ad terminos proximos terrestres Cracovienses... ad aspiciendum parietem villae et hereditati Dunosy contiguum...

Actor personaliter, a citato Sigismundus Schassowsky terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XIX. p. 575 — 576).

468. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1549 (d. 23 Martiii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya actor et n. Felix Szlysz de Czudzynowycze heres citatus habent... terminum iuramenti... pro terminis proximis... occasione expulsionis cmethonum de villa Czudzynowycze...

Ab actore Sigismundus Szaszowsky et citatus personaliter terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XIX. p. 648).

469. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1549 (d. 25 Martii).

Data est visio... g. Nicolao Rey de Naglowicze heredi citato ad instantiam v. Alberti abbatis cum conventu Andrzeioviensi actorum, occasione violentae erectionis... aggeris in fundo ipsius abbatis... villae Czyrno, occupando non parvam quantitatem eiusdem hereditatis Czyrno, alias iuxta citationem liter... secundam... Cuius visionis... dies feria 2 post festum s. Stanislai... proxime venturum est eisdem partibus assignata et ministerialis... est additus...

Et... habebunt partes praefatae terminum post visionem... pro terminis proximis...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIII. p. 424 — 425).

470. Actum in castro Cracov f. 3 post domin. conductus Paschae a. 1549 (d. 30 Aprilis).

Ministerialis terrestris... recognovit, quia ipsi ac n. Martino Bączalski feria 6 ante dominicam conductus Paschae proxime praeterita est ipsis protestatum ex parte n. Johannis Smolik contra n. Nicolaum Rey et eius incolas de Bobin, quia ipsi in communi villagio hereditatis Bobin aedificaverunt cameras, sepes etiam sepiverunt....

Etiam recognovit, quia ipsis est protestatum ex parte ipsius Johannis Smolik contra... Nicolaum Rey, quia ipse, sine officio succameriali et parte non requisita, fecit cum incolis suis de Bobin scopulos graniciales numero triginta septem inter sua et praefati Johannis Smolyk bona.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 880 — 881).

471. Actum Cracoviae f. 4 post fest. Penthecostes a. 1549 (d. 12 Junii).

Ministerialis terrestris... cum n. Paulo Zagorski recognoverunt, quia die dominico Penthecostes proxime praeterito unam citationem lit. castr. Cracoviensem ex parte... capituli ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviensis super n. Nicolaum Rey in villa Bobyn apud Johannem kmethonem posuerunt et in curia Paulo factori ipsius publicaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXI. p. 427).

472. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya actor cum n. Felice Slysz de Czudzynowycze citato terminum inter se scripserunt ad terminos prox. terr. Proszovienses,... occasione iuramenti, quod praestare debuerat, pro expulsione cmethonum de villa Czudzynowycze lati...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 8.)

473. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

N. Felix Czudzynowsky dictus Slysz de Czudzynowycze heres actor g. Nicolaum Rey in Thopolya heredem citatum et non comparentem in termino primo in poena contumatiae... occasione violentae conculcationis graminum in... Czudzynowycze... iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 9).

474. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

N. Felix Czudzynowsky Slysz de Czudzynowycze sortis suae heres actor, n. Nicolaum Rey de Thopolya heredem citatum in termino primo in poena contumatiae... occasione violentae receptionis foeni in... Czudzynowycze... iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 9 — 10).

475. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii terrestris Proszoviensis remissi sunt ad campum, ad ius campestre graniciale seu ad officium domini succamerarii terrae Cracov. g. Nicolaus Rey ab una tanquam citatus, et g. Joannes Smolyk de Volwanowycze et in Bobyn sortis suae heres, parte ab altera, ad faciendum granicies... inter bona... Volwanowycze ab una et... Bobin partibus ab altera...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 25).

476. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii terr. Proszoviensis ministrabit iustitiam de consensu partium hinc in tribus septimanis g. Nicolaus Rey in Bobyn heres g. Stanislao Christoporsky de l. Joanne dicto Przybysz, qui Joannes equam laboratilem ipsius propriam... interfecit...

Ad quamquidem ministrationem iustitiae additus est ministerialis, quemcunque sibi partes elegerint...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 43).

477. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii terr. Proszoviensis data est visio hinc in tribus septimanis... et de consensu partium g. Nicolao Rey contra g. Joannem Smolyk, qua ad instantiam sui est citatus et hoc, quia ipse de terra erexit... scopulos in numero sexaginta citra vel ultra in... villa Bobyn...

Ad quamquidem visionem additus est ministerialis... In defectu non determinatae visionis... habebunt partes... terminum ad terminos prox. Proszovienses...

(Acta terr. Prosz. lib. XX. p. 44).

478. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii terr. Proszoviensis data est visio hinc in tribus septimanis et de consensu partium g. Nicolao Rey contra g. Joannem Smolyk, qua ad instantiam sui est citatus et hoc occasione coaedificationis domus in communi villaio per ipsum Rey in fundo bonorum Bobyn... Ad quamquidem visionem additus est ministerialis.

In defectu vero non determinatae visionis... habebunt partes... terminum ad terminos prox. Proszovienses...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 45).

479. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii terr. Proszoviensis data est visio hinc in tribus septimanis et de consensu partium g. Nicolao Rey contra g. Johannem Smolyk, qua ad instantiam sui est citatus et hoc occasione constructionis sepium in communi villaio Bobyn... Ad quamquidem visionem additus est ministerialis...

In defectu... non determinatae visionis... habebunt partes... terminum ad terminos prox. Proszovienses...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 45 — 46).

480. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).

Ex decreto iudicii remissi sunt ad campum... n. Felix et Stanislaus Slyszowye, nec non Joannes Lybyssowsky in Czudzynowycze, sortis suae heredes, citati cum n. Nicolao Rey ad faciendum granicies... inter bona ipsorum Czudzynowycze et ipsius Nicolai Rey villam Thopolya...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 47 — 48).

481. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).[1])

N. Nicolaus Rey de Naglovicze... actor n. Barbaram Borowska... pro decem marcis pecuniae... in poena contumatiae iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 72).

482. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 23 Junii).[1])

G. Nicolaus Rey actor contra g. Joannem Smolyk in Wolwanowicze et Bobyn heredem sortis ipsius... pro non aedificatione molendini et ob aedificationem obstaculi in mutua rippa... in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 74).

---

[1]) Data roczku nie jest zupełnie pewna; brakuje bowiem kilkanaście kart poprzedzających niegdyś akt niniejszy, na nich mogły się rozpoczynać zapiski roczków sądowych późniejszej daty.

483. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Christi a. 1549 (d. 24 Junii).

G. Nicolaus Rey in Naglowicze heres actor n. Stanislaum Zakrzowsky citatum iuxta suam citationem primam... occasione non solutionis sex marcarum pec... in primo termino in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 4 — 5).

484. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1549 (d. 24 Junii).

V. Albertus abbas... cum convento... Andrzeioviensi actores et g. Nicolaus Rey de Naglowicze terminum hinc ad proximos terminos inscripserunt iuxta ipsius actoris citationem secundam duas propositiones id se continentem, prima... ob oclusionem aquae per restaurationem et sublevationem aggeris; secunda... ob inundationem pascuorum communium circa villae Sendziowiczę et piscinae Pogorzeliecz...

(Acta terr. Książ lib. XXIV. p. 8).

485. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 24 Junii).

N. Albertus Bukowski tanquam actor g. Zophiam Reyowa citatam iuxta suam citationem, qua eandem citavit ad inscriptionem obligatoriam occasione centum marcarum pec... in poena contumatiae... condemnavit...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 12).

486. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 24 Junii).

V. Albertus abbas totusque conventus Andrzeioviensis et g. Nicolaus Rey de Naglowicze heres, habent terminum hinc ad terminos proximos iuxta ipsius actoris citationem occasione extructionis piscinae dictae *Pogorzeliecz* in eiusdem actoris aggeribus...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 23 — 24).

487. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1549 (d. 24 Junii).

N. Johannes Kazimirski in Skowrodlo tenutarius g. Nicolaum Rey heredem in Mylovycze citatum iuxta ipsius actoris citationem... primam regalem... occasione non restitutionis quadringentorum et quinquaginta flor. pec. com. et hoc ratione dotis consortis n. Johannis Kaszymyrsky... in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 95).

488. Actum Cracoviae f. 2 ipso die fest. s. Johannis Bapt. a. 1549 (d. 24 Junii).

N. Johannes Smolik de Volvanovicze per n. Andream Thrzczynski nuntium suum protestatus est contra n. Andream Rey, quia paratus erat ab ipso recipere sexingentos flor. pec. ipsi in actis castr. Cracoviensibus inscriptos, quos sibi pro die hodierna non solvit ac suae inscriptioni praefatae satis non fecit.

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LXI. p. 573).

489. Actum in castro Cracov. sabbatho festi ss. Pauli et Petri a. 1549 (d. 29 Junii).

Ministerialis terrestris... cum [*duobus*] nobilibus... recognoverunt, quia feria 2 festi nativitatis s. Johannis Bapt. proxime praeteriti ad eorum requisitionem intromissio cum possessione in sortem villae Bobin,... n. Nicolai Rey hereditariam, n. Johanni Smolik de Wolvanovicze iuxta inscriptionem castrensem Cracoviensem super sexingentos flor. pec. factam, non est admissa, imo per Paulum factorem ...nomine praefati... Rey denegata.

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LX. p. 1155).

490. Actum Cracoviae f. 4 post fest. visitationis Mariae a. 1549 (d. 3 Julii).

Ex decreto officii castrensis Cracoviensis h. Felix Rabrocki in Skrzydlna plebanus actor, contra n. Nicolaum Rey de Thopolia heredem, pro tolleratione censurarum ecclesiasticarum ad officium castrense capitaneale Cracoviense innotescentia prima tractum, remittuntur ad forum spirituale reverendissimi d. Samuelis, Dei gratia episcopi Cracoviensis et regni Poloniae cancellarii, ex quo pars citata reproduxit absolutionem ex decreto eiusdem... episcopi sibi datam, cum praefixione termini ad procedendum ulterius in causa post obtentam absolutionem, terminum sibi coram praefato reverendissimo assignando Cracoviae pro feria quinta ante festum s. Margarethae... proxima iuxta vim processus praefati d. episcopi Cracoviensis.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXI. p. 593).

491. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. s. Bartholomaei a. 1549 (d. 28 Augusti).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis g. Nicolaus Rey de Naglovicze sortis ipsius et in Bobin heres citatus, luendo poenam XV alias trium marcarum... parti et iudicio totidem,... tenebitur g. Johanni Smolik de Volwanovicze heredi hic in duabus septimanis proxime venturis dare intromissionem... in sortem hereditariam bonorum Bobin...

sub vadio sexingentorum flor. pec. iuxta inscriptionem castrensem Cracoviensem super summam... sexingentorum flor... ipsi Johanni Smolik factam. Et in defectu non admissae intromissionis ...partes... habebunt terminum hinc ad terminos proximos castr. Cracovienses...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 1237 — 1238).

492. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. s. Bartholomaei a. 1549 (d. 28 Augusti).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis g. Nicolaus Rey de Naglowicze... et in Bobin heres citatus, luendo poenam XV alias trium marcarum... parti et iudicio totidem,... tenebitur ad instantiam g. Johannis Smolik de Wolwanowycze heredis ex actis nostris castrensibus... in acta terrestria Proszoviensia ad primos terminos terrestres... aut ad primam eorum actorum positionem... inscriptionem castrensem Cracoviensem, super summam sexingentorum flor. pec... in tota sorte bonorum Bobin inscriptam,... transportare, inscribere sub vadio praefatorum sexingentorum flor... Et in defectu praemissorum non executorum habent... partes praefatae... terminum hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses post primos terminos terrestres aut primam actorum terrestrium Proszoviensium positionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 1238).

493. Actum in castro Crac. f. 5 post fest. s. Martini a. 1549 (d. 14 Novembris).

N. Johannes Smolik de Volwanovicze et Bobin... recognovit, quia illi n. Nicolaus Rey de Naglovicze et Bobin sexingentos flor. pec., in actis castrensibus Cracoviensibus super bonis Bobin inscriptos, solvit per manus n. Sigismundi Szaszowski, de quibus ipsum praesentibus quietat...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LX. p. 1364).

494. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1550 (d. 18 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Naglowycze ac Bobyn heres actor contra

n. Barbaram Borowska, relictam n. olim Johannis Borowsky in Czayanczycze, modo reformationis dotis et dotalicii... tenutricem, citatam occasione debiti decem marcarum pec. com. habebunt terminum... ad terminos prox. terr. Prosz....

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 147 — 148).

495. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1550 (d. 18 Januarii).

G. Joannes Smolyk de Wolwanovycze et in Volya sortis suae heres actor contra g. Nicolaum Rey sortis ipsius in Bobyn heredem citatum lit. terr. citationibus quattuor: prima occasione conseptionis partis villagii, secunda occasione erectionis... sexaginta citra vel ultra scopulorum, tertia occasione aedificationis domus novae in communi villagio, quarta faciendarum granicierum... inter bona... villae Volvanowycze... et... Bobyn... habebunt terminum... ad terminos proximos terr. Crac.

Actor personaliter et a citato Sigismundus Szaszowski terminum praesentem inter se scripserunt. [1])

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 154).

496. Actum in Proszovice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1550 (d. 18 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Naglovycze et Bobyn heres actor contra n. Joannem Smolyk in Volvanovycze et Bobyn heredem citatum citationibus... quinque et propositiones decem in eisdem contentas,... seorsive... scriptas; super primam citationem duas propositiones in se continentem, prima propositio occasione non aedificationis molendini,... secunda occasione constructionis obstaculi novi; super secundam citationem duas propositiones in se continentem, prima... occasione coarationis siliginis duorum sulcorum praedialum,... secunda... occasione defalcastrationis prati;... super tertiam... citationem duas propositiones in se habentem, prima... occasione excisionis certae sortis gaii,... secunda... occasione depabulationis prati equis dicti *Wlogowy*;... super quartam citationem duas propositiones in se continentem, prima occasione defalcastrationis

[1]) W sprawie tej wydał sąd ziemski poprzednio już wyroki pod nr. 477, 478, 479.

prati alias *na trzy pokoszy* latitudinis,... secunda... defalcastrationis prati dicti *Sodnyk*,... super quintam citationem... occasione inundationis pratorum...[1]) habebunt terminum... ad terminos proximos...

Actor personaliter, a citato Sigismundus Sasowsky terminum praesentem inter se scripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 155 — 156).

497. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1550 (d. 20 Januarii).

Ex decreto iudicii data est visio g. Nicolao Rey in Naglowice heredi citato contra v. Albertum abbatem et eius conventum Andrzeiovienses actores, iuxta citationem... duas propositiones in se continentem, una pro constructione novi aggeris, altera pro inundatione pascuorum communium... Ad quamquidem visionem dies feria 6 post dominicam Invocavit... assignatus est...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 258).

498. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1550 (d. 20 Januarii).

Visio data est ex decreto iudicii... g, Nicolao Rey heredi in Naglovicze citato cum v. Alberto, abbate et sui conventus Andrzeioviensis (s.) herede in Zdanovicze et Czierno actore, occasione granicierum scopulorumque erectorum de terra, obsignatorum et in literis succamerarii... Cracoviensis... expresse nominatorum, [et ob] piscinam dictam *Pogorzelecz* in eorum aggeribus erectam et ad rippam ipsorum propriam ad villam Zdanovicze pertinentem ex una et aliam villam ipsorum etiam hereditariam dictam Czierno, habentem etiam cum eadem villa granicies ex antiquo pro eadem rippa tam Zdanoviensi, quam Cziernensi, ubi scopuli angulares concurrerunt... Cuius visionis terminus... assignatus est feria 6 post dominicam Invocavit... Post visionem factam... habebunt partes terminum hinc ad terminos proximos... iuxta... actoris citationem secundam et... primam, decretum visionis at acta.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 360 — 361).

[1]) Drugiej propozycyi nie ma w akcie wymienionej.

499. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1550 (d. 20 Januarii).

Iurabit ex decreto iudicii hinc ad terminos proximos... n. Stanislaus Zakrzowski in Vazlin... tenutarius citatus... contra g. Nicolaum Rey in Naglowicze heredem actorem,... quia ipse non tenetur... praefato actori sex marcas pecuniae pro piscina dicta *Pogorzelecz* in... Naglovicze sita ad demissionem emptam, nec pro octo vasis alias *pul achtelow* cervisiae, quamlibet computando per octo grossos pecuniae, alias iuxta citationem... actoris secundam...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 361).

500. Actum in Książ f. 2. ante fest s. Agnetis a. 1550 (d. 20 Januarii).

Ex decreto iudicii data est dilatio ad terminos proximos..., g. Nicolao Rey heredi in Naglovicze citato ad evictorem... super citationem,... qua ad instantiam n. Johannis Cazimirski pro cautione fideiussoria verbali pro n. Christophero Goslawski herede de Bebelno facta, qui... Christopherus debuit sibi... persolvere quadringentos quinquaginta flor. ratione dotis post n. Ursulam filiam, ipsius Christopheri consortem vero praedicti Johannis et non persolvit...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 373 — 374).

501. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1550 (d. 20 Januarii).

Iudicium terrestre Xanznense decreto suo mediante causam... inter g. Nicolaum Rey de Naglowicze citatum a v. Alberto abbate... Andrzeioviensi actore... occasione erectionis... aggerum in proprio... fundo villae Naglovicze, per quam erectionem... aggerum occupavit partem magnam hereditatis villae Czyrno,... prorogat quousque ad... determinationem inter bona praefata granicierum...

(Acta terr. Książ. lib. decr. XXIV. p. 407 — 408).

502. Actum Cracoviae sabbatho post. fest. s. Valentini a. 1550. (d. 25 Januarii).

Ministerialis terrestris... cum n. Paulo Zagorski recognoverunt, quia feria 4 ante festum s. Valentini proxime praeterita unam citationem lit. castrensem Cracoviensem ex parte vv. dd. decani et praelatorum ac totius capitulae ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviae super n. Nicolaum Rey in Bobyn apud Johannem dictum Janek cmethonem posuerunt et factrici in curia dictae villae publicaverunt.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXI. p. 1032).

503. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Reminiscere a. 1559 (d. 5 Martii).

Iudicium castrense capitaneale Cracoviense decrevit, quia n. Nicolaus Rey de Slanovicze et Bobin heres citatus luendo poenam XV alias trium marcarum pec. parti et iudicio totidem... tenebitur... praelatis et canonicis totique capitulo ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia solvere et realiter reponere ad acta castrensia Cracoviensia quindecem flor. pec. retenti census de bonis Slanovicze et Bobin ad festum nativitatis domini proxime praeteritum, non soluti, hinc in duabus septimanis proximis... sub vadio sexingentorum flor. pec. Pol. mon. et num.

Et in defectu solutionis census annui praefati... partes praefatae habent terminum... hinc ad terminos proximos castrenses Cracovienses...

(Acta ins. castr. Crac lib. LXI. p. 1088).

504. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1550 (d. 8 Martii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze et in Bobin sortis suae heres actor contra n. Casparum Smolik filium... et successorem n. olim Joannis Smolik in Valwanowicze et Bobin sortis suae heredem citatum... ad paratum terminum scriptum et ad eum punctum, quo cessavit causa morte praefati olim patris... citati [iuxta citationes quinque et propositiones duodecim in eisdem contentas]... seorsum... descriptas, super primam citationem occasione... non aedificationis et mutuae constructionis

molendini in... Bobin in fluvio Srzeniawa, ubi solebat fieri et... occasione constructionis obstaculi novi in fluvio Sreniawa;... super secundam citationem ...occasione defalcationis prati ipsius actoris... et... sublevationis piscinae;... super tertiam citationem ...occasione... violentae excisionis certae sortis gaii... et depabulationis... equis pratum... dictum *Gloiowye cmethonalis*;... super quartam citationem occasione violentae coarationis siliginis in agro praediali... et defalcastrationis pratum... (s.) dictum *Vielka Lanka na dwa pokossi* ad latitudinem;... super quintam citationem occasione... defalcastrationis prati alias *na trzi pokossi*,... et defalcastrationis prati alias *na syedm pokossow*... ...habebunt terminum [ad terminos proximos]... Ab actore Sigismundus Sassowski, citatus personaliter terminum praesentem inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 222 — 224).

505. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1550 (d. 8 Martii).

Iudicium decrevit, quod n. Nicolaus Rey debet docere ad terminos proximos contra n. Felicem Szlisz contra citationem suam, qua ipsum citaverat occasione conculcationis graminarum (s.) adhuc non falcastratarum in... Czudzinowicze, quia agit pro graniciebus, propter quod citatio... est suspensa...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 242).

506. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1550 (d. 8 Martii).

Iudicium decrevit n. Nicolao Rey contra n. Felicem Slisz docere, quod agit pro graniciebus et hoc occasione receptionis violenter centum cassularum foeni in prato villae Czudzinowicze ad terminos proximos, propter quod ipsa citatio... suspensa est usque post determinationem inter ipsas partes granicierum...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 245).

507. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1550 (d. 8 Martii).

GG. Valentinus et Georgius Slavyczczy Szokolowye, ac Barbara consors... Valentini ...et Katherina consors... Georgii,... filiae n. olim Martini Dunowsky, in Dunossi heredes actores, contra g. Nicolaum Rey de Thopolia heredem citatum, occasione aspiciendi parietis villae Dunossi cum bonis Magna Kazimirza,... habebunt terminum... ad terminos proximos... Actores personaliter, a citato Sigismundus Szaszowski terminum scripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 270).

508. Actum in Książ f. 2. post domin. Oculi a. 1550 (d. 10 Martii).

Iudicium... causam et actionem inter v. Albertum abbatem... Andrzeioviensem et conventum actores et g. Nicolaum Rey in Naglowicze heredem citatum videlicet, quia ipse obmittendo aggerem veterem piscinae ipsius *Pogorzeliecz*, applicatum ad rippam villae Zdanovicze ex antiquo ex admissione antecessorum... eiusdem abbatis et conventus existentem de iure, inferius eiusdem aggeris veteris novum aggerem construxit et eadem constructione aquam ex antiquo meatu oclusit,... prorogavit, quousque ad determinationem... granicierum inter bona praefata... intentatam...[1])

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 557 — 558).

509. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1550 (d. 10 Martii).

Ex decreto iudicii data est dilatio hinc ad terminos proximos ad munimenta literatoria ad causam necessaria g. Nicolao Rey in Naglo-

[1]) Kancelarya ziemska Krakowska była wcale niechętna zakonom, akta też niniejszego sporu noszą często napisy pogardliwe n. p. »Rey z mnichi,« co więcej, nad kilkoma z tych aktów napis »Abbas contra Rey« przez przerobienie pierwszej głoski w słowie abbas, staje się tak nieprzyzwoitym, że nie mogę go żadną miarą na tem miejscu powtórzyć. Była to chwila, w której Jakób Przyłuski objął pisarstwo ziemskie Krakowskie, a więc i kierownictwo całej kancelaryi ziemskiej.

vicze heredi tanquam citato a v. Alberto abbate et conventu... Andrzeioviensi... iuxta citationem... secundam, qua eundem citavit occasione erectionis piscinae... dictae Pogorzeliecz in eorum aggeribus et ad rippam ipsorum propriam ad villam Zdanovicze pertinentem ex una et aliam villam ipsorum... Czierno habentem etiam cum ... villa Zdanovicze granicies...

(Acta iud. terr. Książ. decr. lib. XXIV. p. 563 — 564).

510. Actum Cracoviae f. 4 post domin. Laetare a. 1550 (d. 19 Martii).

...vv. praelati et canonici ac totum capitulum ecclesiae collegiatae s. Annae Cracoviae per v. magistrum Thomam Paulinum eiusdem ecclesiae canonicum protestati sunt contra n. Nicolaum Rey, quia parati erant ab ipso recipere retentum censum quindecem flor. pec. de bonis Slanovicze et Bobyn, quem eis pro die hodierna iuxta decretum iudicii castrensis Cracoviensis solvere debuit et non solvit ac praefato decreto... satis non fecit.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXI. p. 1242).

511. Actum Cracoviae f. 5 post domin. Laetare a. 1550 (d. 20 Martii).

H. Felix Rabroczki, in Skrzidlna plebanus tanquam actor astitit terminum innotescentiae querellae primae contra n. Nicolaum Rey de Thopolia heredem... occasione tollerationis censurarum ecclesiasticarum...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXI. p. 1245).

512. Actum in castro Cracov. f. 3 post domin. conductus Paschae a. 1550 (d. 15 Aprilis).

H. Felix Rabroczki in Skrzidlna plebanus... actor n. Nicolaum Rey de Thopolya heredem... iuxta suam citationem lit. cast. Craco-

viensem secundam occasione tollerationis censurarum ecclesiasticarum... coram officio castr. Cracoviensi condemnavit in toto suo lucro, seu eundem terminum secundum contra ipsum astitit. Cuius citationis tenor est talis:

Citat te secundo, prout super te terminum primum astitit... pro eo, quia tu censuras ecclesiasticas, ratione non solutionis decimae manipularis post agros praediales in... Topolya, ad plebanatum... in Skrzydlna spectantem, ultra annum... sustines... Ideo ipse plebanus te citat ad videndum et audiendum contra te poenas, contra tales, qui censuras... ultra annum... sustinent, contra te decerni alias in bona tua omnia... secundum dispositionem statuti potenter intromitti, eadem tenere usque ad exsolutionem praemissorum,... ita videlicet, ut de iure venerit, iudicialiter responsurus. Datum in castro Cracoviensi f. 6 ante domin. Iudica... a. 1550 (d. 21 Martii).

Et officium castr. Crac. decrevit bona omnia... Nicolai Rey in capitaneatu Cracoviensi ...vigore statutorum regni... esse recipienda in sequestrum,... vadiumque centum et viginti marc. pec. Pol. mon. et num. contra ipsum Nicolaum Rey... de brachio regali vallavit... praesentibus sub admittenda intromissione in bona omnia praefati citati...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 137 — 139).

513. Actum in castro Cracov. f. 2 intra oct. ascensionis Domini a. 1550 (d. 19 Maii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia f. 6 ante domin. Rogationum prox. praeterita existentes assumpti ex parte g. Nicolai Rey heredis in Topolya ad videndum et protestandum infrascripta,... quod ipse Nicolaus Rey voluit dimensurare duos laneos, fundatos ad praeposituram s. Michaelis in arce Cracov.... in Thopolya... Et quamquam v. Johannes Konarski praepositus s. Michaelis... ad diem praefatam in Thopolya non comparuisset, tamen ipse Nicolaus Rey commisit hominibus... fidedignis... dimensurare duos laneos... ecclesiasticos, accepta mensura ab antiquis laneis villae praefatae. Qui lanei duo ipsis ministeriali ac nobilibus praesentibus ibidem sunt iuste ...dimensurati iuxta longitudinem et latitudinem antiquorum laneorum, imo diffusius.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 276).

314. Actum Cracoviae f. 6 ipso die assumpt. Mariae a. 1550 (d. 1 Augusti).

Quietacio de certa summa pec. n. Joannis Cosczien per n. Nicolaum Rei.

Sigismundus Augustus D. gratia rex Poloniae... Significamus,... quod personaliter constitutus coram nobis et consiliariis nostris, lateri nostro pro tunc assistentibus, n. Nicolaus Rey de Naglowicze... recognovit, sibi a n. Joanne Cosczien de Wiwla de summa mille octingentorum flor. pec. in mon. per tredecem gros. comp. super villa et hereditate Sziensko, in districtu Xząznensi consistente, inscripta, plenariae et integrae satisfactum esse. De quaquidem satisfactione... n. Nicolaus Rey memoratum n. Joannem Cosczien praesentibus quietat.

(Acta metr. regni lib. LXXIX. fol. 56 v.).

515. Actum in Niepolomicze f. 2 post fest. s. Bartholomaei a. 1550 (d. 25 Augusti),

Resignatio villae Swierczkowo g. Nicolao Rey per g. Nicolaum Szwierczkowski.

Sigismundus Augustus... Significamus,... quia personaliter constitutus coram nobis n. Nicolaus Swierczkowski heres de Swierczkowo sanus... fassus est ac recognovit, quia omnia bona sua hereditaria, dicta Swierczkowo, in terra Sandomiriensi ac in districtu Pilznensi iacentia, cum omnibus attinentiis et pertinentiis... dedit, donavit, dono perpetuo ac irrevocabili dat, donat et iam exnunc resignat g. Nicolao Rei ac eius legitimis successoribus perpetue et in aevum...

(Acta metr. regni lib. LXXIX. fol. 64).

516. Actum Cracoviae f. 4 post fest. s. Francisci a. 1550 (d. 8 Octobris).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia feria secunda post festum s. Trinitatis proxime praeterita est ipsis protestatum ex parte v. d. Johannis Konarski praepositi ecclesiae s. Michaelis in arce Cracoviensi et canonici Cracoviensis et ll... Kyssyel

et Grziwa [1]) cmethonum ipsius de... Thopolya contra g. Nicolaum Rey in eadem Thopolya sortis ipsius heredem, quia ipse eisdem incolis haec... damna intulit, videlicet: myedze szerokye y visokye, ktore ich lany dzyelili od lanow tegosz Mykolaya Reya, pooral; item na zagayu zoral dwoye stayan, w ktorich dwadziesczia y czteri zagony; item tamże myedze szeroką yako zagon przeoral przi tych stayanych ku sswemu wzorovy; item na zadworzu odyął dwoye stayanye y pooral, w ktorich dzyewyączdzyessyąt y ssescz zagonow, przy tich tess myedze visso kye y szerokye przeoral. Item na drugyem myesscu, ktore zovą »na grzebyenyu« troye stayan pooral y tatarką possyal. Item »na glinkach« zayął Kyssyelyovy zagon przes lan swey rolyey przes dwadziessczya y czteri zagony w przecz na rolyach, ktore zovą łącze, zayął y possyelkl (s.) brzegy rolyey odymuącz yako dwye kopye syana na kassdy rok. Tamze łąki tegosz Grzywy znietho pokos, gdzye tam łąki nymasz yedno rolya, na ktorey zito bywalo. Item łąky przy bloczyech, ktore nalyezą ku tym lanom posswyąthnym, cząscz ich pooral a cząssez na groblyą vywyosl, gdzie iaczi kawalyecz groblyey przeczyw tym łąkam uczynyono; ktore wssythki rzeczy y krzywdy tak uczynyone są nyemy obwyedzyone y osswyathczone.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXI. p. 1409 — 1411).

517. Actum Cracoviae f. 2 post fest. s. Francisci a. 1550 (d. 8 Octobris).

Ministeralis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia die hesterna hoc est feria tertia post festum s. Francisci... proxime praeteritum unam citationem literalem regalem primam ex parte v. d. Johannis Konarski praepositi s. Michaelis in arce Cracoviensi super g. Nicolaum Rey in Thopolya apud Mathiam Kupyecz cmethonem posuerunt et factrici in curia ipsius et aliis hominibus ibidem tunc existentibus publicaverunt.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXI. p. 1411).

[1]) Imion w tekscie niema, tylko wolne miejsca na ich wpisanie.

518. Actum Cracoviae in curia R. Mtis f. 6 post fest. ss. Trium Regum a. 1551 (d. 9 Januarii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus]... nobilibus... recognovit, quia... intromissio... in bona Swyerczkow in terra Sendomiriensi et districtu Pilznensi... g. Johanni (s.) Rey aulico S. R. Mtis in Thopolya heredi ex parte n....[1]) Swyerczkowski libere est data...

(Acta terr. Cracov. inscr. Reg. lib. XXIV. p. 752).

519. Actum Cracoviae f. 6 post fest. Epiph. prox. a. 1551 (d. 9 Januarii).

Approbatio donationis omnium bonorum per g. olim Paulum Bistram g. Nicolao Rey.

Sigismundus Augustus D. g. rex Poloniae... Significamus,... quia comparens coram nobis personaliter g. Nicolaus Rey de Naglowycze exhibuit literas... certas, sigillis consignatas, nulla in parte suspectas,... quibus plene docuit, quod g. olim Paulus Bistram de Radlin, dapifer terrae Lublinensis, adhuc in humanis existens, omnia bona sua mobilia et immobilia, quomodocunque et qualicunque iure et titulo in regno nostri habita et possessa, insuper et advocatiam in oppido nostro Vrzędow ac omne et integrum ius suum... donavit et inscripsit et ex illo tempore realiter et in effectu resignavit ipsi Nicolao Rey eiusque posteritati;... supplicavit tamen nobis, ut eam donationem, praesertim vero quod ad advocatiam nostram Urzędoviensem pertinet, ratam et gratam habere, authoritate nostra regia eamque confirmare dignaremur. Habentes itaque ipsius g. Nicolai Rey servitiorum et supplicationis dignam rationem, in donationem, modo praemisso factam, plenum consensum praesentibus damus. Praesertim vero literas, quascunque super praefatam advocatiam Urzędoviensem iuste et legitime emanatas iusque advitalitatis, quod ad ipsum Paulum Bistram pertinebat, confirmamus et in eundem Nicolaum Rey ex gratia nostra transferimus...

(Acta metr. regni lib. LXXIX. fol. 334 v.).

---

[1]) Puste miejsce na wpisanie imienia. Z kilku aktów wcześniejszych i z aktu pod nr. 515 wiemy, iż ma tu stać imię »Mikołaj«. Także prostą pomyłką pisarza jest nazwanie w tym akcie Reja »Janem«.

520. Actum Cracoviae in curia R. P. sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1551 (d. 10 Januarii).

G. ac v. Johannes Conarski praepositus s. Michaelis in castro Cracoviensi, heres sortis suae in Thopolia actor, n. Nicolaum Rey in Thopolia citatum, iuxta suam citationem literalem regalem primam occasione violentae possessionis et occupationis partis agrorum ipsius hereditariae in... Topolia,... in termino primo in poena contumatiae iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Crac. reg. decr. lib. XLIII. p. 300).

521. Actum Cracoviae in curia R. Mtis f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1551 (d. 15 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Naglowycze heres, tanquam plenipotens g. Zophiae consortis suae... de Boryssowycze heredis... et omnium successorum aliorum g. olim Andreae Jassiensky, ...recognovit, quia bona praedicta Boryssowycze, salva tamen inscriptione advitalitatis praedictae g. Zophiae,... in... summa centum marcarum pec. com. n. Alberto Bukowski... obligavit... ac realem iam exnunc... dedit sibi... intromissionem... per ipsum Albertum ...dicta bona tenendum ...modo obligatorio ab uno festo nativitatis Chr. ...ad alia festa ...usque ad exemptionem et summae praefatae... persolutionem...

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXIV. p. 842 — 843).

522. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. s. Agnetis a. 1551 (d. 23 Januarii).

Ministerialis terrestris... cum nobilibus... recognoverunt, quia die hesterna unam citationem lit. regalem secundam ex parte v. d. Johannis Konarski, canonici Crac. super g. Nicolaum Rey in Thopolia apud... [1]) Kupyecz cmethonem eiusdem Nicolai... posuerunt et in curia familiae existenti publicaverunt.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 983).

[1]) Puste miejsce w tekscie na wpisanie opuszczonego imienia.

523. Actum in Książ f. ? initium a. 1551 [1])

G. Johannes Cosczien in Wywla heres actor g. Nicolaum Rey in Thopolia et Naglowicze heredem citatum quattuor citationibus... primis, seorsive scriptis, quattuordecem propositiones in se continentibus:

prima citatio... occasione non solutionis: 1) 8 marcas et grossos 40 certi... debiti 2) 7 marc. et 38 gros. certi... debiti 3) 8 marc. et et gros. 36... certi... debiti.

secunda citatio... occasione non solutionis: 1) 16 flor. per 30 grossos comp. ...certi... debiti 2) 15 flor. et 26 gros. certi... debiti... 3) 14 flor... certi... debiti... 4) 2 flor. et 24 gros. certi... debiti...

tertia citatio... occasione non solutionis: 1) 9 marc... et gros. 40 ...certi... debiti... 2) 9 marc. et 30 gros... certi... debiti... 3) 9 marc. et 36 gros... certi... debiti... 4) 8 marc. et 45 gros... certi... debiti...

quarta citatio... occasione non solutionis: 1) 10 marc. certi... debiti... 2) 9 marc. et gros. 46... certi... debiti... 3) 9 marc. et gros. 44... certi debiti,... in termino primo in poena contumatiae condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXV. p. 148 — 150).

524. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1551 (d. 28 Februarii).

Ex decreto iudicii... data est visio n. Nicolao Rey in Thopolia heredi citato super citationem... concitatoriam alias *przepowieszczayaczą* ad paratam citationem... occasione conculcationis graminum in pratis... in Czudzinowicze, summam taxae triginta marcarum pec. in se habentem... contra Felicem Slisz in Czudzinowicze sortis... heredem actorem,... pro feria 2 post dominicam conductus Paschae...

Post quam visionem... habebunt partes... terminum... ad terminos proximos...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 337 — 338).

[1]) Data dnia i miesiąca aktu tego niewiadoma, niewątpliwie jednak wypada chronologicznie akt ten na pierwsze miesiące r. 1551.

525. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1551 (d. 28 Februari).

Ex decreto iudicii... data est visio n. Nicolao Rey in Thopolia heredi super citationem... primam occasione receptionis foeni de prato... in Czudzinowicze... taxae quadraginta marc. pec... contra nn. Johannem, Petrum, ac Jacobum Slize, filios n. olim Felicis Slisz in Czudzinowicze heredis, actores... pro feria 2 post dominicam conductus Paschae.

Post quam visionem... habebunt partes... terminum... ad terminos... proximos...

(Act. terr. Prosz. lib. decr. XX. p. 338 — 339).

526. Actum in Proszowice sabbatho ante domin Oculi a. 1551 (d. 28 Februarii).

Ex decreto iudicii... data est visio n. Nicolao Rey in Thopolya heredi citato super citationem... primam et ad paratam citationem... occasione receptionis foeni centum cassularum in prato... actoris... taxae quinquaginta marc... contra nn. Joannem, Petrum, et Jacobum Slize, filios n. olim Felicis Slysz, in Czudzinowicze sortis ipsorum heredes, actores... pro feria 2 post domin. conductus Paschae...

Post quam visionem... habebunt partes terminum... ad terminos proximos...

(Acta iud. terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 339 — 340).

527. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1551 (d. 28 Februarii).

Ex decreto iudicii... data est visio n. Nicolao Rey in Thopolya heredi citato super citationem... regalem secundam, hic tandem per viam limitationis terminorum regalium devolutam, occasione occupationis partis agrorum in... Topolya... taxae sexingentarum marcarum pec... contra... v. Joannem Conarsky praepositum s. Michaelis in castro Cracov., heredem in Thopolia sortis ipsius... pro feria 3 post dominicam Misericordiae...

Post quam visionem... habebunt partes terminum in terminis... proximis...

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XX. p. 341).

528. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1551 (d. 28 Februarii).

Gg. Valentinus et Georgius Slawiczczi Sokolowie ac Barbara consors Valentini et Catherina consors Georgii, filiae olim Martini Dunovski in Dunossi actores, et Nicolaus Rey de Thopolia et Sloniowicze (s.) heres citatus ad faciendum granicies, scribunt terminum... ad terminos... proximos; actores personaliter et Sigismundus Sassowsky... a citato...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 451 — 452).

529. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1551 (d. 2 Martii) [1])

Coram iure... comparens n. Johannes Kulia de Parva Xiąsz heres... recognovit, quia sibi satisfactum est... a g. Nicolao Rey de Naglowicze herede prò summa octingentorum flor. pec. com. mon. et num. Pol. sibi in actis castrensibus Novae Civitatis Korczin super quibuscunque bonis inscripta. De qua summa... eundem Nicolaum Rey praesentibus quietat...

(Acta terr. Książ. ins. lib. XX. p. 135).

---

[1]) Data roczku sądowego nie pewna, księgi bowiem Księskie z połowy XVI w. w nader opłakanym stanie dochowały się do dni naszych. Wiele kart a nawet zeszytów całych brak. Czy więc roczek w dacie nagłówka umieszczony odnosi się do tego aktu, stanowczo twierdzić nie można.

530. Actum in Książ f.? (in initium) a. 1551 [1])

Ex decreto iudicii... g. Nicolaus Rey in Naglowicze citatus... tenebitur praestare corporale iuramentum cum sex testibus sibi in genere similibus, cum sit pars literatoria, ad proximos terminos... super possessionem... contra v. Albertum abbatem ...Andrzeoviensem heredem de Sdanowicze actorem super citationem... secundam, qua citatus est, quia ipse construxisset... aggerem novum inferius piscinae suae *Pogorzelyecz* ac ripae villae Zdanowicze... applicasset, aggeremque piscinae villae Zdanowicze in toto submersisset... in hanc... rotham: Quia iuxta literas concordiae cum Nicolao Wroniczky factae, fuerat in pacifica possessione totius, pro quo citatur, usque in hactenus... sic eum et testes ipsius deus adiuvet et s. crux.

(Act. terr. Książ. lib. decr. XXV. p. 218 — 219).

531. a. 1551 [2])

Ex allocutione iudiciaria n. Joannis Dubrawsky, quod fecit in termino hodierno iuramenti in et contra n. Nicolaum Rey heredem bonorum villae Kolodzyeow citatum et ex allegatis partis citatae, iudicium ex consensu partium decernit, quod n. Nicolaus Rey citatus debet ac tenebitur n. Joanni Dubrawsky actori extradere ac restituere l. Michaelem cum omnibus bonis eius mobilibus, cmethonem ipsius proprium de sorte ipsius villae Dubrawka ad villam Kolodzyeow profugum sub poena trium marcarum pec. parti et iudicio totidem, videlicet f. 2 prox. post dominicam Laetare, et in defectu extraditionis, extunc partes praefatae... habebunt... terminum in terminis terrestribus in Halicz proximis celebrandis... Quantum vero attinet pro aliis cmethonibus... iudicium de consensu partium reservavit sibi actori salvam actionem agendi... in iure competenti...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XXVIII. p. 32 — 33).

---

[1]) Patrz notkę na str. 462.

[2]) Pierwszy roczek w księdze, z której ten akt, odbył się f. 2 post domin. Invocavit a. 1551, zapisany na str. 36, a więc akt niniejszy, chronologicznie pochodzi z pierwszych miesięcy r. 1551.

532. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

N. Johannes Klyschowszky, Stanislaus Slysz, necnon Joannes, Petrus, Jacobus Szlyzowie in Czudzynowycze heredes, actores... g. Nicolaum Rey in Thopolya heredem citatum, occasione coarationis granicierum alias *vyaszdu* inter... Thopolyą et Czudzynowycze... in termino primo in poena contumatiae... condemnaverunt.

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XX. p. 463).

533. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

Proposuerunt... nn. Joannes, Petrus, Jacobus Slyzowie, filii n. olim Felicis Slysz in Czudzinowicze, sortis ipsorum heredes... contra n. Nicolaum Rey in Topola heredem citatum iuxta suam concitationem alias *przypozwu* ad paratam... actionem,... ad decretum, quo... iudicium ...decrevit illi docere, quod agitur... pro graniciebus... et eum punctum, in quo cessavit causa morte n. olim Felicis Slisz patris ipsorum, ad quam causam ipsi praedicti sunt propinquiores et eos concernit tanquam filios post patrem,... prout citatio... ipsius... latius disposuit, qua ...olim pater ipsorum te citaverat... pro eo, quia tu sibi recepisti violenter centum casulas foeni in prato... in Czudzinowicze laboris ipsius proprii... [valoris] quinquaginta marcas pec. et... totidem damni,... ideo te concitant alias *przypozywayą* ad attendendum,... ad ulteriores gradus iudiciarios... contra te procedi iudicialiter auditurus...

Ex adverso pars citata... statuit ministerialem... cum nobilibus, qui... recognoverunt, prata praefata... in fundo Thopolya iacere; sed quia praefatus citatus... pro graniciebus praefatos actores... hic ad iudicium prius citavit eosque... in poena contumatiae... condemnavit, quod actis praesentibus... docuit, itaque peciit... hanc... causam occasione iniuriae praefatae... suspendi,... usque ad decisionem praefatarum granicierum...

Et replicando... actores... allegaverunt... haec suspensio... de iure subsequi non potest,... quia iam hanc suspensionem obtinuerat... pro eadem iniuria, dum obtinuit remissionem ad campum ad faciendas praefatas granicies, quam produco... de a. 1549 sabbatho infra octavas corporis Chr.; et cum iam praefata remissio praefatalia iuris... expiravit, ...extunc... citatus... obtinuerat... dilationem ad ostendendum,

quod agit pro... graniciebus in termino... illo non satisfecit dilationi, obtinuit aliam... ad videndum locum, in quo ...iniuria facta est; et non expedita ea visione, ante terminum eius citavit nos... ad faciendum granicies,... nam ipse... citavit nos,... ut tantum disfugiis hanc iniuriam ...nobis factam evadat; et ita... ex his allegationibus... dilatio... subsequi non potest, nam etiam nos, seu pater noster, non pro fundo, seu pro iniuria fundi praefatum Rey citavit, sed pro proprio labore...

Et iudicium...decrevit... non posse suspendi praefatam actionem, quum non de fundo agitur, sed de proprio labore...

Quod decretum pars citata pro iure non suscepit, sed ab eodem g. Petrum Dębyenysky iudicem terrae et castri Cracoviensium ad colloquia generalia alias ad conventionem generalem proximam... movit...

Et... habebunt partes terminum in colloquiis generalibus vel conventione regni... die sexta eiusdem conventionis...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 482 — 486).

534. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze actor et n. Casper Smolik, filius... olim n. Joannis Smolik de Wolwanowicze, citatus, scribunt inter se terminum hinc ad terminos proximos... ob spem concordiae,... iuxta ipsius actoris adcitationes ad paratam citationem... et ad omnes actus... olim... patris ipsius... quinque, decem propositiones in se continentes,... ab actore Sasowski et Sigismundus Glowski a citato.

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 563 — 564).

535. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

V. Joannes Konarski... actor n. Nicolaum Rey in Thopolya heredem citatum, occasione violentae coarationis et possessionis duorum stadiorum agri ipsius hereditariorum et occasione... occupationis pratorum ipsius... in Thopolia,... quae prata possidebant subditi ipsius,... in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 565).

536. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

G. Nicolaus Rey in Topola ac... in Czudzinovicze sortium ipsius heres actor n. Joannem Kliszowski, Stanislaum Slysz, Joannem, Petrum et Jacobum Slisze citatos,... occasione faciendae graniciei... inter... Topola... et... Czudzinowicze... in poena contumatiae condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 565 — 566).

537. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

GG. Valentinus et Georgius Slawiczczi Szokolowie ac Barbara consors... Valentini... et Catherina consors... Georgii actores... cum g. Nicolao Rey in Thopola et Slonowicze herede citato... scribunt inter se terminum... ad terminos... proximos... ob spem concordiae... actores personaliter, a citato Sigismundus Saszowski...

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XX. p. 571 — 572).

538. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1551 (d. 30 Maii).

Alloquebatur iudicialiter... v. Joannes Konarszky... actor... contra g. Nicolaum Rey citatum, iuxta suam citationem liter. regalem primam et... secundam,... vigore limitationis S. R. Mtis hic ad iudicium... terrestre... provenientem... pro eo, quia tu sibi... occupasti partem agrorum ipsius... in... Thopolya anno moderno,... in quibus agris resident... kmethones ipsius hereditarii, de quo agro laborabant dies et census annuos solvebant,... tu vero medietatem agrorum praefatorum praedictis kmethonibus ademisti et... conseminasti... paganica alias *thatharką*, insuper... metas alias *uyaszdy*... perarasti,... quae omnia praemissa contra te ministeriali... et nobilibus obducta et protestata sunt in tempore et hora, quod... sibi contra te pensat ad sexingentas marcas pec. com. et totidem damni...[1])

[1]) Pozew ten nosi datę: Cracoviae f. 3 post fest. ss. Trium Regum a. 1551.

Post quamquidem propositionem peciit... actor, ut dilationi praefatae... prius satisfactum esset, ubi dilatio... citato concessa est ad visionem cum adcitatione ministerialis...

Et... ministerialis... recognovit,... [quia] vidit coarationem limitum et agrorum et iniuriam per praefatum Rey sibi v... Konarszky factam... et sibi cum nobilibus est protestatum.

Post quamquidem recognitionem procurator partis actoreae allegabat, quod... g. N. Rey coaravit certam sortem ipsius a praedecessoribus in pacifica possessione existentis... volensque ...docere, quod sibi de iure venerit... documentis,... quia sors dicta... est ipsius hereditaria per S. R. Mtem sibi data...

Ex adverso pars citata... dixit,... statuo ministerialem,... qui huic visioni interfuit cum nobilibus... Qui requisiti per iudicium recognoverunt,... nulla signa granicialia agrorum praefatorum a bonis Thopolia ipsius Rey dislimitantia se vidisse,... sed agros praefatos... in medio agrorum praedialium ipsius Nicolai Rey iacere... Interveniente itaque varietate recognitionum ministerialium... pars citata peciit denuo decerni visionem,... ex quo ministerialis per iudicium... deputatus huic... visioni non interfuit; hoc enim ita de iure servari solitum est, quod ubi discordes relationes ministerialium ...fuerint et ministerialis, qui ad visionem per iudicium deputatus fuerit, praesens non interfuerit, extunc dilatio visionis denuo sequi debet.

Et replicando... actor dixit, quod in praefata dilatione partibus... conservatum erat, quod absente... ministeriali, qui erat additus ad hanc visionem,... licitum eis erat iuxta decretum: »quemcunque alium sibi elegerint«, extunc... peto non concedi ulteriorem dilationem,... imo peto mihi decerni documentum, quod ego fui pacificus possessor... praefatae sortis... petoque me circa praemissa superius expressa conservari decreto iudicii vestri mediante.

Et iudicium... hanc... causam... hinc ad terminos proximos recepit sibi ad deliberandam, et... habebunt partes... terminum... ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XX. p. 572 — 577).

539. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1551 (d. 1 Junii).

V. Albertus abbas... Andrzeoviensis actor et g. Nicolaus Rey in Naglowicze citatus scribunt inter se terminum... ad terminos proxi-

mos.. occasione constructionis ...aggeris novae inferius piscinae *Pogorzelyecz* per ipsum Nicolaum Rey... iuxta citationem... secundam et decretum iuramenti... ab actore Miroschowski, a citato Sigismundus Szaszowski.

(Acta terr. Książ. lib. decr. XXV. p. 318).

540. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1551 (d. 1 Junii).

G. Johannes Koszczyen in Wywlya heres actor et g. Nicolaus Rey in Thopolya et Naglowycze heres citatus citationibus literalibus quattuor... secundis et... primis, quattuordecim propositiones in se continentibus... scribunt terminum ad terminos proximos,... ab actore n. Johannes Sthaszkowszky, a citato Sigismundus Szaszowsky... terminum inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXV. p. 379 — 380).

541. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post fest. s. Jacobi a. 1551 (d. 27 Julii).

Ministerialis terrestris... cum n. Johanne Zborowski recognoverunt, quia f. 2 ante fest. Mariae Magdalenae prox. praeteritum in... Thopolya g. Nicolai Rey viderunt atque arrestaverunt quattuor vaccas et tres boves per n. Catherinam Slyzowa de Czudzynowicze ll. Johanni Terka et Simoni Bargyel incolis eius de Czudzynowicze in subsidium datos ac per ipsum... Rey abacta (s.).

Etiam recognoverunt, quia ex parte eiusdem Catherinae... ibidem in curia villae... Thopolya... eidem Nicolao Rey in praesentia ipsius factoris die eadem assignaverunt verbaliter terminum comparendi coram officio castr. Cracoviensi cum eisdem pecoribus... ab ipsa die arrestationis in una septimana prox. ventura alias ad hodiernam diem.

(Acta castr. Crac. ins. lib. LXII. p. 1327).

542. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post fest. s. Jacobi a. 1551 (d. 27 Julii).

Ministerialis terrestris... recognovit, quia in praesentia ipsius ac n. Johannis Lasochowski eo tempore, quo septem pecora, ut dantur Catherinae Slizowa et Johanni Terka ac Simoni Bargyel incolis de Czudzinovicze f. 2 ante fest. s. Mariae Magdalenae arrestabantur, tunc ibidem factor bonorum Thopolya nomine domini sui g. Nicolai Rey protestatus est eis, quod quamvis requirebatur pro admittenda ipsorum pecorum facionatione respondit ibidem non habere se pecora huiusmodi, quae debuerant ibidem protunc facionari. Dominus enim inquit meus, si quae pecora habet propria sunt idque eo, quia et eosdem cmethones ac eorum pecora ipse Nicolaus Rey possidet, vigore iurium suorum a n. olim Felice Slysz ipsi servientium.

Post cuiusquidem ministerialis recognitionem... alloquebatur officiose praedicta Catherina Slyzowa... contra praefatum... Rey... secundum termini facionati assignationem ministerialisque praedicti recognitionem petens super ipsum, ex quo non statuit pecora apud eum arrestata, cum quibus sibi terminus coram officio praesenti est assignatus, poenam trium marcarum pec. decerni... et nihilominus ut luita poena pecora statueret coram officio sub simili poena.

Pars vero respondens... in vim exceptionis allegavit se cmethonibus ad eius possessionem pertinentibus eadem pecora accepisse, idque sibi licuisse eo, quod in eisdem bonis inscriptionem habet a n. olim Felice Slisz ipsi super ducentos pec.... factam sub actu in Proszovice sabbatho ante dominicam Oculi a. 1546 vigore cuius inscriptionis... se esse in possessione ipsorum bonorum hactenus, ob idque se peciit non compelli ad restitutionem... pecorum, sed se remitti tanquam pars literatoria ad forum suum competens postulavit.

Contra... Catherina Slyzowa dixit... haec non posse nocere neque praeiudicare iuribus suis prioribus obligationis et advitalitatis bonorum Czudzinovicze a praedicto olim Felice marito suo habitis, quae coram officio reposuit sub actu et data in Xyąss a. 1536, ex quibus constabat ipsam esse... possessorem... Verum quia ipse Nicolaus... agnovit... pecora eadem se recepisse,... peto eundum ad eorum pecorum statuitionem cum poena sub alia poena compelli, non obstantibus ipsius exceptionibus... Nam dato et non concesso, si etiam sua pecora essent,... eadem tamen non violenter recipere sed iure mediante repetere debuisset...

Pars vero citata... a suis exceptionibus... non recedendo peciit se in eas conservari.

Et officium castr. cap. Cracoviense... decrevit, ut ipse Nicolaus Rey pecora apud eum... arrestata... Catherinae Slyzowa .. cum poena trium marcarum pec. Pol. mon. et num. in duabus septimanis prox. venturis restitueret,... quandoquidem officio castrensi capitaneali convenit vigore statutorum... iudicare de arrestatis sive facionatis pecoribus. Quia vero utraque pars... producit inscriptiones in subsidium suae intentionis et quum officio castrensi capitaneali non convenit quidque discernere de literis, ideo... partes praefatas literatorias... ad forum ipsorum competens remittit.

Quod decretum pars citata... non suscepit, sed cum eodem officium castrense capitaneale Cracoviense movit ad RMtem... Et hic idem comparens... ministerialis... recognovit, quia officio castrensi capitaneali Cracoviensi... assignavit terminum comparendi cum decreto praefato coram S. RMte in duabus septimanis prox. venturis.

Et... habebunt praefatae partes terminum cum motione officii coram RMte... in duabus septimanis prox. venturis.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXII. p. 1327 — 1330).

543. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post fest. s. Jacobi a. 1551 (d. 27 Julii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia ipsis sabbatho ante fest. s. Margarethae... prox. praeteritum est protestatum ex parte n. Catherinae Slizowa de Czudzinovicze contra n. Stanislaum (s.) Rey, quia ipse per suos servitores siliginem ipsius in hereditate Czudzinovicze de agris, ut ipsa Catherina allegavit, eius propriis violenter demessuit et ad curiam suam in Thopolya devexit...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 1331).

544. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post fest. s. Bartholomaei a. 1551 (d. 25 Augusti).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia f. 5 post fest. s. Annae prox. praeteritum est ipsis protestatum in... Thopolya ex parte v. d. Johannis Konarski, praepotiti s. Michaelis... in arce Cracoviensi ac ex parte ll. Gregorii Grziva et Johannis

Kyssyel cmethonum ipsius... contra g. Nicolaum Rey in eadem Thopolya sortis ipsius heredem, quia ipse mandavit impellere pecora sua ...ac suorum cmethonum... in siliginem hyemalem dictorum cmethonum... in agros dictos »Nyvy«;... suntque impulsa siliginemque dictam... conculcaverunt... in centum quadraginta sulcos in latum, in longum vero ferme ad medium stadium per omnes sulcos praefatos.

Item etiam recognoverunt, ipsis esse protestatum ex parte d. praepositi ac eius cmethonum praefatorum die eadem contra eundem g. Nicolaum Rey, quia ipse mandavit impellere sua ac suorum cmethonum de... Topolya pecora... in frumenta propria cmethonum d. praepositi, quae ita... impulsa... depabulaverunt siliginem hyemalem ipsorum cmethonum... per integrum stadium in longum ac per quinquaginta sulcos in latum. Quaequidem omnia... ex parte d. praepositi et... dictorum eius subditorum... sunt obducta...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 741 — 742).

545. Actum in castro Cracoviensi f. 2 fest. s. Venceslai a. 1551 (d. 28 Septembris).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... coram officio castr. Cracoviensi recognoverunt, quia f. 4 post fest. nativitatis Mariae prox. praeteritum est ipsis protestatum ex parte r. d. Johannis Konarski, praepositi ecclesiae s. Michaelis et canonici ecclesiae cathedralis in arce Crac. ac ex parte ipsius subditorum Gregorii Grzywa et Johannis Kyssyel cmethonum eius de ...Thopolya ad praeposituram praefatam pertinentium, contra g. Nicolaum Rey in eadem Thopolya sortium ipsius heredem, in primis:

Quod ipse Nicolaus Rey Gregorio Grzywa... tria stadia agrorum, per quinquaginta duo sulcos in se continentium, tritico ac siligine hyemalibus conseminatorum, in agros cmethonum suorum violenter ademit atque usufructum ipsorum agrorum... interdixit, simul et usufructum prati eiusdem Gregorii in acie agrorum praefatorum iacentis in campo dicto Myedzygorze... in Thopolia... ademit.

Item in alio campo dicto »nath studzyonkami« eiusdem hereditatis Thopolia duobus praefatis cmethonibus ad dictam praeposituram... pertinentibus: Gregorio Grzyva et Johanni Kyssyel quattuor stadia agrorum, duo per duodecim sulcos, alia per decem sulcos... siligine hiemali... conseminatorum,... violenter ademit...

Item etiam in alio campo dicto »Gaczk« utique cmethonum praefatorum... ademit quattuor stadia agrorum tritico ac siligine hie-

malibus conseminatorum, in quorum duobus per decemocto, in aliis vero duobus per quatuordecim sulcos continetur...

Item in agro sive campo dicto »pod myedzą« utique eorum duo stadia agrorum per triginta sex sulcos... continentium siligine hiemali conseminatorum violenter ademit...

Item »na zadworzu« duo stadia agrorum, per quindecim sulcos in se continentium,... cmethonibus praefatis... ademit et violenter coaravit...

Item »wrownyach« eiusdem hereditatis Topolya praedictis duobus cmethonibus... accepit violenter tria stadia agrorum, nondum coarrata nec conseminata, in quorum quolibet per tredecim sulci continentur.

Item Gregorio Grzywa praefato in loco dicto »na kyelku« eiusdem hereditatis... ademit violenter duo stadia agrorum,... coarratorum,... sed non conseminatorum, per tredecim sulcos... in se continentium...

Circa quos quidem omnes agros... erant limites in tantum notabiles, quales non apparent circa agros cmethonum ipsius Nicolai Rey; et ea omnia ac singula praemissa ita, ut praeferuntur, ipsis esse obducta atque protestata...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 1440 — 1442).

546. Actum in castro Cracoviensi f. 5 fest. s. Venceslai a. 1551 (d. 28 Septembris).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia sabbatho ante fest. s. Stanislai in autumno prox. praeteritum ex parte v. d. Johannis Konarski praepositi ecclesiae s. Michaelis ...in arce Crac. duas citationes liter. terr. Proszovienses primas super g. Nicolaum Rey in Thopolya heredem apud Mathiam Kupyecz advocatum ipsius in eadem villa... posuerunt ac in curia eiusdem... Rey coctrici publicaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXII. p. 1443).

547. Actum in castro Cracov. f. 2 post fest. s. Venceslai a. 1551 (d. 28 Septembris).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia sabbatho ante fest. s. Stanislai... in autumno prox. praeterito duas citationes liter. terr. Proszovienses primas ex parte l. Gregorii Grzywa cmethonis de villa Thopolya v. d. Johannis Konarski... canonici Cracoviensis super g. Nicolaum Rey apud Mathiam Kupyecz ibidem in Thopolya posuerunt et in curia ipsius ibidem coctrici publicaverunt.

Item idem ministerialis... cum [dictis] nobilibus... recognoverunt, quia [eodem die quo supra]... tres citationes liter. terr. Proszovienses primas ex parte l. Johannis Kyssyel subditi Johannis Konarski... super Nicolaum Rey... apud dictum Kupyecz advocatum ipsius in eadem Thopolya posuerunt...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXII. p. 1443 — 1444).

548. Actum Cracoviae in colloquis gen. f. 3 post fest. s. Michaelis a. 1551 (d. 6 Octobris).

In causa... coram iudicio terrestri Proszoviensi vertente et mota et huc demum per viam motionis ad colloquia generalia a decreto iudicii praefati devoluta... inter nn. Johannem, Petrum, Jacobum Slyssyowie, filios n. olim Felicis Slisz, in Czudzinowice sortis ipsorum heredes, actores ex una, et Nicolaum Rey in Thopola heredem citatum ex altera partibus ac concitatum... ad paratam citationem et actum et ad paratum terminum... et ad eundem punctum in quo cessavit causa morte n. Felicis Sliss patris ipsorum... occasione violentae receptionis centum cassularum foeni in prato ipsius hereditario villae Czudzinovice laboris ipsius proprii ad quinquaginta marcas pec. estimatarum... In qua quidem causa... iudicium... Proszoviense ipsi citato super contentam citationis respondere decreverat.

In termino itaque hodierno ex vi motionis proveniente, partibus utrisque... comparentibus,... iudicium colloquiale ...sententiam iudicii... terrestris Proszoviensis in toto approbavit... cum ea melioratione adiecta, quia Rey citatus obtenta dilatione suspensionis a iudicio ad determinationem granicierum infra fatalia non egit pro illis, ideo secundam dilationem a iudicio obtinere non potuit et per consequens respondere tenetur; super principali autem negotio decreverat reo praestare corporale iuramentum mettercio cum duobus testibus sibi in genere similibus in terminis terrestribus Proszoviensibus proxime futuris, in

hanc... rotham: quia ipse citatus in fundo suo proprio praefatum foenum accepit et non in fundo actorum... sic eum deus et eius testes adiuvet et sancta crux.

Et... habebunt partes... terminum iuramenti hinc in terminis terrestribus Proszoviensibus proxime... futuris...

(Acta colloq. lib. X. p. 779 — 781).

549. a. 1552 [1])

Rey — Marzecz

G. Nicolaus Rey heres villae Thymyrowcze actor per n. Nicolaum Kopyczynsky ab una et n. Joannes Marzecz citatus solus per se partibus ab altera... scribunt sibi terminum ob spem concordiae,...[2]) qua eundem citavit pro depabulatione suibus suis decem casulas avenae laboris eius proprii...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XXXI p. 704 — 705).

550. a. 1552 [1])

Ll. Lucz et Maczko de villa Thymyrowcze cmethones ac subditi g. Nicolai Rey tanquam actorem per n. Nicolaum Kopyczynsky ab una et n. Johannes Marczyk citatus solus per se partibus ab altera... scribunt sibi terminum ob spem concordiae... ad terminos proximos terrestres Halicienses... iuxta partis actoreae citationem,... qua eundem citaverunt pro conculcatione et depabulatione ipsis argulum... et decem cassulas avenae laboris eorum proprii...[3])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XXXI. p. 705).

551. a. 1552 [1])

N. Nicolaus Rey heres... ab una et n. Joannes Blyudnyczky alias

[1]) Na grzbiecie książki r. 1552 et aliorum continuatio.

[2]) Brak całego ustępu. [3]) Brak końca aktu.

Marzecz citatus solus per se partibus ab altera... scribunt sibi terminum hodiernum ob spem concordiae ad terminos proximos terrestres Halicienses... iuxta partis actoreae citationem,... qua eundem citavit pro non solutione duorum flor. pec., quos tibi tenetur...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XXXI. p. 705 — 706).

552. Actum in castro Leopoliensi f. 6 die circumcis. Dom. a. 1552 (d. 1 Januarii).

Comparens personaliter coram officio actisque prasentibus castrensibus Leopoliensibus g. Stanislaus Wylzinsky... recognovit, quia sibi a g. Nicolao Rey tanquam tutore ipsius de omnibus summis et inscriptionibus quibusvis, et de tutoria ipsius Stanislai Wilzinsky est satisfactum;... de quibus inscriptionibus, summis quibusvis generaliter et de tutoria praefata idem Stanislaus Wilzinsky eundem Nicolaum Rey quietat...

(Acta castr. Leop. ind. lib. CCCXXVIII. p. 972).

553. Actum Piotrconie in conventione gen. reg. f. 5 ante dom. Laetare a. 1552 (d. 24 Martii).

Donatio perpetua ville Dziewiaczielie cum sortibus in villis Obrazowicze et Sdziemierzicze g. Nicolao Rey.

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam... nos Sigismundus Augustus Dei gratia rex Pol.... Significamus,... quod cum g. Nicolaus Rey de Naglowicze aulicus noster et erga divum olim parentem nostrum et erga nos ita se gesserit, ut fides et observantia eius probata et chara nobis extiterit, dignum omnino eum iudicavimus, in quem gratiam nostram declaremus. Ipsi itaque et eius legitimis successoribus sexus utriusque, voluntate et assensu consiliariorum nostrorum accedente, villam nostram Dziewiaczielie in terra Cracoviensi sitam, cum sortibus in villis Obrazowicze et Sdziemierzicze cum omni iure, quodcunque in eisdem villis et sortibus post mortem g. Nicolai Odnowski nobis competit, dandum et donandum duximus, damusque et donamus praesentibus literis, titulo perpetuae et irrevocabilis donationis...

(Acta metr. regni l b. LXXXII. fol. 75).

554. Actum Piotrcoviae f. 4 post domin. Palmarum prox. a. 1552 (d. 13 Aprilis).

Recognitio 1500 flor. pec. per magnificum Joannem Comitem de Thenczin palatinum Sandomiriensem g. Nicolao Rei facta.

Sigismundus Aaugustus D. g. rex Poloniae... Significamus,... quod comparens... m. Joannes comes de Thenczin palatinus Sandomiriensis... recognovit, quia g. Nicolao Rey, mille quingentos flor. pec. mon. et num..., certi et liquidi debiti tenetur et praesentibus obligatur hinc ad festum nativitatis s. Joannis Bapt. proxime venturum solvere... Casu quo non solverit... se obligat sibi g. Nicolao Rey dare realem intromissionem et pacificam possessionem in villam Blinow in palatinatu Lublinensi et districtu Vrzędoviensi consistentem per ministerialem...

(Acta metr. regni lib. LXXXII fol. 194).

555. Actum in Książ f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1552 (d. 20 Junii).

V. Albertus abbas cum suo conventu Andrzeioviensi, heres de Zdanowicze actor per Franciscum Myroszowsky et g. Nicolaus Rey in Naglowycze heres citatus per Sigismundum Sassowsky iuxta citationem et decretum iuramenti et rotham eiusdem in terminis proxime praeteritis latam... scribunt terminum iuramenti hinc ad terminos proximos terr. Xyasnenses, talem... prout hodie habere debuerunt nulli partium iure leso... iuxta rotham iuramenti, quia iuxta literas concordiae cum Nicolao Vronyczky factae fuerat in pacifica possessione totius pro [*quo*] citatur usque in hactenus sicut eum deus adiuvet et s. crux...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVI. p. 332 — 333).

556. Actum in Książ f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1552 (d. 20 Junii).

Ex decreto iudicii terr. Xyąsn. g. Joannes Kosczyen de Vywla heres actor docebit iuramento hinc ad terminos proximos terr. Xyasn.

actor... contra g. Nicolaum Rey in Naglovycze et Thopolya heredem citatum iuxta ipsius actoris citationes quattuor cum ipsorum propositionibus, quamlibet earum... seorsive descriptarum, primas; super primam citationem primae propositionis, quia sibi... actori... tenetur sedecim flor., florenum per triginta gros. computatum, certi... debiti sibi per ipsum mutuati, sic eum deus adiuvet s. crux.; super vero secundam, tertiam et quartam propositiones eiusdem citationis prima occasione eidem Joanni Kosczyen non solutionis quindecim flor. pec. per triginta gros. comp. et grossos viginti sex, certi... debiti; secunda occasione non solutionis quattuordecim flor. per triginta gros. comp... certi... debiti; tertia propositio non solutionis duos flor. pec. per triginta gros. comp. et grossos viginti quattuor certi... debiti, citatus liber pro hac vice ex eo, quia actor praefatas propositiones non scripsit secundas iuxta dispositionem statuti; adcitet denuo debite actor si vult.

Iuxta secundam citationem liter. terr... actor docebit... iuramento ad terminos proximos terr. Xyasn,... quia sibi... [*idem Nicolaus Rey*] tenetur novem marc. et gros. quadraginta pec. certi... debiti. Quod autem attinet tres propositiones in eadem citatione contentas, prima occasione non solutionis novem marc. et gros. triginta octo,... secunda... occasione non solutionis novem marc. et gros. triginta sex,... tertia... occasione non solutionis octo marc. et gros. quadraginta quinque certi... debiti... liber et absolutus est pro hac vice g. Nicolaus Rei ex eo, quia actor praefatas propositiones non scripsit secundas iuxta formam in statuto expressam, sed adcitet actor de nuo si vult.

Iuxta tertiam citationem... praefatus... actor docebit... iuramento, ...quia sibi... citatus tenetur decem marc.... certi... debiti... Quod autem attinet duas propositiones in eadem citatione contentas, prima occasione non solutionis novem marc. et gros. quadraginta sex. pec.... certi... debiti. Secunda propositio occasione non solutionis novem marc. et gros. quadraginta quattuor... certi... debiti... liber... est pro hac vice g. Nicolaus Rey ex eo, quia actor praefatas propositiones non scripsit secundas iuxta formam in statuto expressam, sed adcitet actor denuo si vult.

Iuxta quartam citationem... actor docebit... iuramento,... quia praefatus Nicolaus Rey tenetur sibi octo marc. et gross. quadraginta tres... certi... debiti sibi pro utilitate mutuati... Quod autem attinet duas propositiones in eadem citatione contentas, prima occasione non solutionis octo marc. et gros. triginta octo,... secunda... occasione non solutionis octo mar. per grossos triginta sex... certi... debiti... liber... est pro hac vice g. Nicolaus Rey ex eo, quia actor praefatas propositiones non scripsit secundas iuxta formam in statuto expressam, ad-

citet de nuo, si vult actor. Et habent partes terminum ad terminos proximos terr. Xyasn...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVI. p. 343 — 348).

557. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

V. Johannes Conarski in arce s. Michaelis praepositus, sortis suae in Thopolya heres actor n. Nicolaum Rey in Thopolya sortis ipsius heredem citatum occasione violentae receptionis avenae in agro ipsius proprio ad primam,... confalcastrationis prati... et taxa ducentarum marcarum et totidem damni [ad] secundam; ad tertiam pro coaratione agri et avena conseminatione taxa ducentarum marcarum et totidem damni iuxta citationes tres... in poena contumatiae... condemnavit... pro primo termino.

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 3).

558. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

L. Johannes Kissiel kmetho et subditus v. Johannis Konarski, actor n. Nicolaum Rey heredem in Topolia citatum citationibus... duabus... in poena contumatiae condemnavit. Prima citatio occasione conculcationis agrorum conseminatorum praeterito anno; secunda... defalcastrationis prati ipsius proprii...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 17 — 18).

559. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad munimenta... necessaria g. Nicolao Rey citato... contra g. Johannem Konarszki praepositum s. Michaelis in arce Cracov. ...super decretum et controversiam ad deliberandum in terminis praeteritis prox. latum et citatione, qua ipsum

citaverat occasione violentae coarationis certorum stadiorum agri in... Topolia sortis ipsius actoris, alias prout citatio lit. regalis prima et... secunda... canit et decretum super controversiam ad deliberandum; quibus... munimentis docere debet praefatus... Rey ad terminos... proximos,... quod non Johannis Konarski agrum arat, sed suum... proprium...

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXI. p. 29 — 30).

560. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

N. Johannes Kliszowski, Stanislaus Slisz, Johannes, Petrus, Jacobus in Czudzynowycze heredes, actores, g. Nicolaum Rey in Topolia... citatum in poena contumatiae... condemnaverunt... in primo termino... occasione coarationis limitum inter... Thopolya et Czudzino vicze...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 40).

561. Actum in Proszovice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

N. Nicolaus Rey de Naglowice et in Bobin sortis suae heres actor, n. Casper Smolyk filius... et successor n. olim Johannis Smolyk in Wolwanowicze et Bobin sortis suae heres citatus,... scribunt inter se terminum... ad terminos proximos... ob spem concordiae iuxta adcitationem... actoris... duas propositiones in se continentem, primam occasione non aedificationis molendini mutui alias *spolnego* in loco antiquo in... Bobin in fluvio Srzenyawa; secundam occasione constructionis novi obstaculi in [dicto] fluvio, ex quo sequitur inundatio pascuorum communium villae Bobin... In defectu vero concordiae... habebunt partes terminum... ad terminos proximos... Ab actore Sigismundus Sassowski, a citato n. Ignatius Morsky terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 47 — 48).

562. Actum in Proszowice sabbatho post fest. corp. Chr. a. 1552 (d. 28 Junii).

L. Gregorius Grziwa subditus v. Johannis Konarski... actor condemnavit n. Nicolaum Rey in Thopolia heredem citatum... iuxta suas duas citationes;... primam occasione defalcastrationis prati proprii in campo dicto Mogila, nec non receptionis foeni;... secundam occasione conculcationis agri seminati dicti Nywki et Zagumnye... in primo termino in poena contumatiae...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 55).

563. Actum in positione actorum terr. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1552 (d. 3 Octobris).

N. Stanislaus Szlisz de Czudzinovicze heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey... tenetur quinquaginta flor. pec.,.. quos eidem... solvet vel circa acta castrensia Cracoviensia reponet ad festum circumcisionis Domini prox. venturum. Casu quo non solverit extunc simile vadium quinquaginta flor. pec. mon. et num. Pol... succumbet...

(Acta terr. Crac. ins. lib. XXXII. p. 705).

564. Actum in positione actorum terr. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1552 (d. 3 Octobris).

N. Sigismundus Szaszowski de Buskow... recognovit, quia fideiubet pro g. Nicolao Rey et eius successores, quod ipse omne ius suum... ab olim n. Felici Szlisz in actis Proszoviensibus inscriptum... in n. Stanislaum Szlisz pro primis vel secundis terminis Cracoviensibus vel Proszoviensibus, prima vel secunda positione actorum... Cracoviensium vel Proszoviensium... transfundet... sub vadio ducentorum flor. mon. et num. Pol...

(Acta terr. Crac. inscr. lib. XXXII. p. 706).

565. Actum in positione actorum terr. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1552 (d. 3 Octobris).

N. Stanislaus Szlysz de Czudzinowicze... recognovit, quia nn. Johannem, Jacobum et Petrum Slyze, filios Felicis Szlisz, cum ad annos discretionis pervenerint, tenebitur adducere ad acta terrestria Proszoviensia ad mortificandum omnes processus iuris, occasione prati in... Czudzinowicze circa limites hereditatis Topola siti, in iudicio... Proszoviensi super ipsum Rey acquisitos... ad venditionem eiusdem prati, nec non pro eodem satisfactionem, per praefatum Rey sibi impensam,... approbandam... sub vadio ducentorum flor. pec. mon. et num. Pol....

(Acta terr. Crac. inscr. lib. XXXII. p. 706).

566. Actum Cracoviae in posit. act. terr. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1552 (d. 3 Octobris).

Literae graniciales inter hereditates Parva Kazimierza et Woyciechow oblatae.

Johannes de Thanczin succamerarius terrae Cracoviensis... Significamus tenore praesentium,... quomodo dum officium nostrum... locaveramus in campo granicierum iudicium campestre... est celebratum per n. Nicolaum Rey de Thopolya heredem, camerarium terrae Cracoviensis, cum omnimoda potestate ad infrascripta delegatum et hoc in loco... graniciali inter hereditates villarum Voyczіechow ab una et Parva Cazimirza parte ab altera f. 5 prox. post dominicam conductus Paschae a. d. 1530 (d. 28 Aprilis) [1]) praesentibus ibidem m. et gg. et nn. Sta-

[1]) Data w nagłówku aktu niniejszego, była powodem, iż umieściłem go pod r. 1552, to jest pod datą oblaty tego aktu; właściwe jednak jego miejsce jest pod r. 1530. Zwracam uwagę na to, gdyż akt ten podaje nader ważny dla biografii Mikołaja Reja szczegół, o stanowisku jego i zajęciach na dworze Tęczyńskiego. Po raz pierwszy dowiadujemy się z tego aktu, że Mikołaj Rej sprawował przez czas jakiś funkcye urzędowe komornika, w urzędzie podkomorskim Krakowskim. Że to nie była jednorazowa delegacya dla spełnienia chwilowego obowiązku komornika granicznego, jakby ktoś mógł mniemać na podstawie aktu jednego, udowadnia akt drugi z tego samego roku 1530 z dnia 18 marca (wydrukowany pod nr. 268), gdzie Mikołaj Rej występuje, wprawdzie bez tytułu »camerarius«, ale także jako działający przy lokacyi sądu podkomorskiego Krakowskiego w polu (in campo) dla rozgraniczenia dóbr ziemskich. Czynności te były przeto niewątpliwie stałem jego zajęciem. Rej miał podówczas 24 lat, kiedy mu Tęczyński powierzał te funkcye i to z »nieograniczoną, pełną mocą działania«, widoczna więc, że owo rzekome nieuctwo Reja, nieznajomość łaciny i t. p. (wedle Trzycieskiego)

nislao de Myelecz castellano Zawychostensi, Joanne de Goluchow subiudice Sandomiriensi, Nicolao Rey de Topolya pro tunc camerario, Joanne Grodowski de Grodowicze, Andrea Stradomski... Jeronimo Kaczkowski... et aliis quam plurimis ad praemissa fidedignis testibus vocatis,... coram quo iudicio. . in loco campestri graniciali locato... comparentes... heredes de Voiczіechow ab una et... heredes de Parva Cazimirza parte ab altera consentientes... ex concordia... petierunt sibi sippari granicies inter supradicta bona. Et iudicium... fecit ter pro clamare,... ut si quis sit, qui dictae sippationi... contradicere debeat,... de tempore contradicat;... nemine tandem contradicente... sippatae sunt granicies per eundem camerarium...

(Acta terr. Crac. ins. lib. XXXII. p. 751 — 753).

567. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Francisci a. 1552 (d. 10 Octobris).

G. Georgius Schaschowski de Buskow heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Naglovicze heredi bona sua omnia et totalia sortium in villis Zakrzew et Zaliessie, in terra Sandomiriensi et districtu Chączinensi, ...in summa quadringentorum flor. mon. com. a g. Felice...[1]) iuxta notam libri Książnensis in praefata summa... inscripta, recepta praenominata summa... ab ipso g. Nicolao Rey, demisit... et omne ius suum in praefatis bonis... in... Nicolaum Rey transfundit...

(Acta terr. Książ. ins. lib. XX. p. 217).

---

można przyjąć jako prawdę tylko z wielkiem ograniczeniem, i to odnośnie do znacznie wcześniejszych, młodszych lat Mikołaja Reja. Zaniedbanemu, nic nieumiejącemu młodzieńcowi, nie powierza się takiej doniosłej wagi spraw urzędowych! Z zadań swych wywiązywał się Rej dobrze, ku zadowolnieniu Tęczyńskiego, świadczą o tem dalsze, dobre stosunki Reja z panami Tęczyńskimi, świadczy i to, że umiał nawet zjednać sobie stałą przychylność tych panów. Względy ojca bowiem przeszły na syna, Stanisława Tęczyńskiego, który Rejowi w r. 1545 zapisuje wieś Ostrów, w Chełmskiej ziemi (patrz nr. 407). Do charakterystyki Reja i jego położenia towarzyskiego, ważne to wskazówki. Poznajemy bowiem z tego, że nietylko nowiniarze religijni, innowiercy, popierają Reja, ale także wielkie rody z obozu katolickiego. Że dwór królewski stałą go obdarza łaską i względami, dowodzą nadania Zygmunta Starego i Augusta, wstawiania się i poparcie Bony i senatorów, ogłoszone w niniejszym zbiorze.

[1]) Miejsce wydarte na jedno lub dwa słowa.

568. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Francisci a. 1552 (d. 10 Octobris).

V. Albertus abbas eiusque conventus Andrzeiowiensis in Zdanowicze heres actor cum g. Nicolao Rey in Naglowicze herede citato scribunt terminum ad terminos proximos... occasione vexationis aggeris circa piscinam dictam Wronin et si contigerit aut necesse fuerit circa piscinam praefatam Nicolao Wroniczki aggerem reparere, extunc Nicolaus Rey ex opposito et parte una piscinae suae *Pogorzelecz* praefatum aggerem reparere debet... iuxta citationem... secundam... Actor personaliter, a citato... Stanislaus Grussczinski ob spem concordiae terminum hodiernum scripserunt.

(Acta iud. terr. Książ. ins. lib. XX. p. 250 — 251).

569. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Francisci a. 1552 (d. 10 Octobris).

V. Albertus abbas suusque conventus Andrzeowiensis in Zdanowicze heres actor g. Nicolaum Rey in Naglowicze heredem citatum occasione non demullitionis alias *spusscz̨icz̨* [piscinae] dictae Pogorzelecz cum... actor suam demullere volebat... iuxta citationem primam ...in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta iud. terr. Książ. ins. lib. XX. p. 251 — 252).

570. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Francisci a. 1552 (d. 10 Octobris).

V. Albertus abbas eiusque conventus Andrzeoviensis in Zdanowicze heres actor g. Nicolaum Rey citatum occasione non comparationis aggeris destructi circa piscinam dictam Wronin ex parte et piscinae Pogorzelecz in pluribus et diversis locis corruptae... iuxta citationem... primam... in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta iud. terr. Książ. ins. lib. XX. p. 252).

571. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1553 (d. 16 Januarii).

V. Albertus abbas cum toto conventu Andrzeoviensi actor per n. Johannem Kochanowski et Nicolaus Rey heres in Naglowicze... personaliter tanquam citatus scribunt... terminum iuramenti iuxta decretum... hinc ad terminos proximos... pro violenta constructione... aggeris novae inferius piscinae suae *Pogorzelyecz* ac rippae Zdanowicze in toto applicavit et submersit (s.)...

(Acta iud. terr. Książ. ins. lib. XX. p. 349).

572. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post dom. Jubilate a. 1553 (d. 24 Aprilis).

M. d. Nicolaus a Fulstin et in Odnow heres, palatinus Sandomiriensis et capitaneus Leopoliensis, tenutarius bonorum regalium Dzyewyączielye, certarumque sortium in... Zdzyemyerzicze et in Obrazovicze ...recognovit, quia... se... abrenuntiat de omni iure possessorio et... usu fructu bonorum Dzyewyaczielye, Zdzyemyerzicze et Obrazovicze et iam exnunc addit ministerialem... g. Nicolao Rey in Topolya et Dzywiączyele, sortiumque in Zdzyemyerzicze et Obrazovicze heredi ...ad dandam... intromissionem,... necnon... ad acceptandam realem possessionem... cum obedientia cmethonum praefatorum bonorum... Et hoc... consentiendo iuribus ...super praefata bona... praefato Nicolao Rey per S. R. Mtem datis, inscriptis... Quamquidem recognitionem ...praefatus m. Nicolaus Odnowski super omnia bona sua praesentibus se... obligat... perpetue tenere,... tanquam ipsa sit per personalem recognitionem ipsius... d. palatini in acta terrestria transportata,... neque ob non transportationem poterit et eius successores poterint... invaliditudinem allegare praesentis inscriptionis.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXV. p. 457 — 457).

573. Actum in castro Cracoviae f. 6 ante dom. Cantate a. 1553 (d. 28 Aprilis).

Ministerialis terrestris... cum [*duobus*] nobilibus... recognoverunt, quia... intromissio cum possessione in... bona Dzyewyaczielye et in sortes villarum Zdzyemyerzicze et Obrazovicze... m. Nicolai Odnowski f. 4 post dominicam Jubilate prox. praeteritam ...g. Nicolao Rey... per advocatum et procuratorem eorundem bonorum libere est data... cum obedientia incolarum nemine contradicente.

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXV. p. 483).

574. Actum in castro Cracoviensi f. 6 ante dom. Cantate a. 1553 (d. 28 Aprilis).

Comparens personaliter g. Nicolaus Rey de Naglovicze heres... recognovit, quia ducentos duodecim flor. pec. Pol. mon. et num. m. Nicolao Odnowski de Fulstin, palatino Sandomiriensi et capitaneo Leopoliensi etc. super bonis... Thopolya... solvere se... obligavit pro quolibet festo s. Luciae annorum futurorum, videlicet incipiendo primam ratam summae praedictae ducentos duodecim flor. pec. a festo s. Luciae venturo a. 1554 et sic consequenter... usque ad tempora vitae praefati Nicolai Odnowski extrema sub vadio similis summae, cuilibet ratae non solutae correspondenti, praefato... Odnowski... ad solvendum... Post mortem vero praefati Nicolai Odnowski praefatus Nicolaus Rey a solutione summae praefatae seu ratarum praedictarum... liber... esse debebit...

Idemque Nicolaus Rey se... inscribit... hanc inscriptionem... ad acta terrestria Cracoviensia ad primos vel secundos terminos terrestres ...transportare... sub alio vadio... ducentorum duodecim flor. pec. Pol. mon. et num.... in defectu... transportationis praefato m. Nicolao Odnowski... ad solvendum succumbendo...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXV. p. 474 — 486).

575. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 2 post dom. Rogationum a. 1553 (d. 8 Maii).

Comparens personaliter coram iudicio regali... g. Nicolaus Rey de Naglowicze... recognovit, quia sibi satisfactum est a g. Felice Olesniczki de Vaglaszin de omni iure suo,... in bonis Zakrzow in districtu Xiążnensi sitis habito, ratione cuius satisfactionis ipse... Rey... praefatum... Oleszniczki... quietat...

(Acta iud. terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXVIII. p. 543 — 544).

576. Actum Cracoviae in conventione gen. f. 2 post dom. Rogationum a. 1553 (d. 8 Maii).

Comparens personaliter coram iudicio S. R. Mtis... g. Petrus Frikacz de Mnikow... recognovit, quia se... super bonis suis Mnikow obligat... quadringentos flor. pec. Pol. mon. et num. g. Nicolao Rey de Naklowicze (s.)... hinc ad festum s. Martini prox. futurum... solvere... Casu quo praefatam summam... pro tempore... expresso... non reposuerit, extunc vadium quadringentorum flor. pec. praefato Rey ...ad solvendum succumbet...

(Acta iud. terr. Crac. ins. Reg. lib. XXVIII. p. 544).

577. Actum Cracoviae sabbatho ante fest. s. Laurentii prox. a. 1553 (d. 5 Augusti).

Inscriptio Valentino Grusczinski quadringentor. flor. super villa Bobin.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex. Pol... Significamus,... quod constitutus coram nobis... Nicolaus Rei recognovit, quia n. Valentino Grusczinski inscribit quadringentos flor. mon. et num. Pol.... in tota sorte sua villae Bobin et iam exnunc dat et dedit sibi praefato Valentino Grusczinski in praefatam sortem villae praefatae Bobin realem et actualem possessionem.....

(Acta metr. regni lib. LXXXIV. fol. 122).

578. Actum Cracoviae sabbatho ante fest. s. Laurentii prox. a. 1553 (d. 5 Augusti).

Arendatio villae Bobin g. Nicolao Rey in quadriennium facta.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... Significamus, quod g. Valentinus Grusczinski de Povązow ... recognovit, quia sortem villae Bobin, quam tenet modo obligatorio a g. Nicolao Rei in quadringentos flor. mon. praefato Nicolao Rei arendat ac dat in possessionem a proximo festo nativitatis Christi usque ad quattuor annos immediate se sequentes...

(Acta metr. regni. lib. LXXIVX. fol. 122 v.).

579. Actum Cracoviae sabbatho ante fest. s. Laurentii prox. a. 1553 (d. 5 Augusti).

Donatio perpetua villarum g. Nicolao Rei, videlicet utriusque Povązow, Blogoszow et Łączky.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... Significamus, quod stans personaliter coram Mte nostra R. g. Valentinus Grusczinski de Powazow... recognovit, quia omnes et integras sortes suas, quomodocunque vel qualicunque iure habitas et possessas, in villis, videlicet utraque Powązow et Blogosow ac Łączki dictis, se cum totali praefatarum sortium suarum haereditate... g. Nicolao Rei de Naglow (s.) eiusque legitimis successoribus dedit, donavit, et iam exnunc resignavit...

(Acta metr. regni. lib. LXXXIV. fol. 123 v.).

580. Actum Cracoviae sabbatho post fest. s. Laurentii prox. a. 1553 (d. 12 Augusti).

Inscriptio certae pecuniarum summae super villam Glanowicze nn. Stanislao et Matheo Grusczinskim.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... Significamus,... quod stans personaliter coram nostra Mte R. g. Nicolaus Rei de Naglowicze et Glanowicze heres recognovit, quia nn. Stanislao et Matheo Grusczinskim fratribus germanis inscribit et obligat septingentos sexaginta septem flor. mon. in tota villa sua Glanowicze in districtu Pro-

soviensi, et iam exnunc dat et dedit ipsis Grusczinskim in praefatam villam Glanowicze realem intromissionem...

(Acta metr. regni. lib. LXXXIV. fol. 173 v.).

581. Actum Cracoviae sabbatho post fest. s. Laurentii prox. a. 1553 (d. 12 Augusti).

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... Significamus,... quod stantes personaliter... gg. Stanislaus et Matheus Grusczinsczi de Powązow sani... recognoverunt, quia omnes et integras sortes suas, quomodocunque et qualicunque iure habitas et possessas, in villis, videlicet utraque Powezow et Łączki deserta, in terra Sandomiriensi et disrictu Chenczinensi sitis,... g. Nicolao Rei de Naglowicze eiusque successoribus dederunt, donaverunt... Et praefatus Nicolaus Rei debet sibi praefatas sortes de manibus Nicolai Crasowski de Porabka, et manibus Faelicis Oliesnyczki et de manibus virginis Annae dictae Voicziechowna Radosowniczka redimere...

(Acta metr. regni. lib. LXXXIV. fol. 172).

582. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. s. Mathaei a. 1553 (d. 22 Septembris).

G. Nicolaus Rey de Thopolya et in Bobin sortium suarum heres... recognovit, quia m. Gabrieli Tarlo de Sczekarzovicze incisori regni Poloniae, s. d. Catherinae reginae Poloniae curiae magistro, capitaneo Chelmensi... novingentos flor. pec. Pol. mon. et num. per med. sexag. comp. pro die dominico conductus Paschae prox. venturo solvere et ad acta castrensia Chelmensia reponere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem... in totas sortes... bonorum Bobyn... per ipsum... m. Gabrielem Tarlo.... bona praefata... possidendum modo obligatorio... usque ad... praefatae summae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVI p. 293 — 295).

583. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a 1553 (d. 2 Octobris).

Comparens personaliter coram iudicio colloquiali... g. Nicolaus Rey in Thopolia et Dziewiaczielie heres... recognovit, quia g. Nicolao Crassowski... tenetur summam duorum millium et quingentorum flor. per triginta grossos quemlibet computando, pec. mon. et num. Pol. pro festo s. Stephani prox. venturo... solvere;... in defectu vero solutionis ...summae praefatae pro... tempore supra expresso, extunc... sicut nunc dat... realem intromissionem... in bona sua... Thopolya et Dziewiecielie, in terra Cracoviensi, districtu Proszoviensi sita... Quae bona... ipse Nicolaus Krassowski vel eius posteri tanquam hereditaria modo et titulo hereditario et nunquam exemptibili vigore lapsus perpetui cum omni iure... tenebit... et perpetue possidebit...

(Acta terr. Crac. ins. lib. XXXIII. p. 1 — 2).

584. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1553 (d. 2 Octobris).

G. Nicolaus Crassowski in Poremba heres... recognovit, quia de omni... iure suo super bonis utraque Powazow et Blogoszow, Łączky, Mala Wieś et Wolia Blogoszewska,... quomodolibet acquisitis cum omni iure suo et dominio... g. Nicolao Rey... cessit, condescendit... ...iamque exnunc dat... intromissionem... eidem Nicolao Rey...

(Acta terr. Crac. ins. lib. XXXIII. p. 3 — 4).

585. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1553 (d. 2 Octobris).

Comparens personaliter coram iudicio colloquiali... g. Nicolaus Rey... recognovit, quia se inscribit... praesenti inscriptione g. Nicolaum Krassowski a citationibus terrestribus Chancinensibus, quibus a n. Jeronimo Rzessowski pro tribus stadiis agri in Powązow sitis citatus est,... intercedere...

(Acta terr. Crac. ins. lib. XXXIII. p. 4 — 5).

586. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1553 (d. 2 Octobris).

Comparens personaliter coram iudicio colloquiali... g. Nicolaus Rey... recognovit, quia ipsi n. Stanislaus Sliss pro summa quinquaginta flor. pec. com. mon. et num. Pol.... satisfecit...

(Act. terr. Crac. ins. lib. XXXIII. p. 436).

587. Actum in castro Cracov. sabbatho post fest. s. Francisci a. 1553 (d. 7 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Thopolya... recognovit, quia g. Nicolao Crassowski de Porąpka quadraginta et tres marcas pec. Pol. mon. et num. pro incolis suis de villa Povezow solvere et ad acta castrensia Cracoviensia pro festo s. Stephani prox. venturo reponere se... super sua bona Thopolya... obligavit... sub vadio aliarum XLIII. mar. pec. Pol. mon. et num. praefato... Crassowski... ad solvendum succumbendo...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXV. p. 1021 — 1022).

588. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post fest. s. Andreae a. 1553 (d. 1 Decembris).

G. Nicolaus Crassowski de Porąmpka... recognovit, quia illi g. Nicolaus Rey duo millia et quingentos flor. pec. Pol. mon. et num. ipsi in actis colloquialibus Cracoviensibus super bonis Thopolya et Dzyewiączyele aliisque ad id pertinentibus inscriptos solvit; de quibus ipsum praesentibus quittat...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXV. p. 1176).

589. Actum in castro Cracoviensi sabbatho post fest. s. Thomae Ap. a. 1553 (d. 23 Decembris).

G. Nicolaus Rey in Thopolya in Dzyewyeczyele heres... recognovit, quia n. Johanni Kulya in Parva Xąss sortis ipsius heredi... octingentos quinquaginta et quattuor flor. pec. Pol. mon. et num. pro festo s. Thomae... prox. venturo a. 1554 solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit... ipsi intromissionem... in totam villam suam... Dzyewyeczyelye... tenendam... possidendam per eum modo obligatorio... usque ad... summae praefatae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXV. p. 1332 — 1333).

590. Actum in castro Cracoviensi sabbatho post fest. s. Thomae a. 1553 (d. 23 Decembris).

N. Jacobus Ivanowski in Karsi et Lipa sortium ipsius heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Thopolya .. octingentos quinquaginta et quattuor flor. pec. Pol. mon. et num. pro festo s. Thomae ...prox. venturo a. 1554 solvere... se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in bona Karsy et Lipa, tam ipsius propria, quam materna et fraterna, in districtu Chanczinensi consistentia,... possidenda modo obligatorio... usque ad... summae praefatae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXV. p. 1333 — 1335).

591. Actum in castro Cracoviensi f. 4 fest. s. Johannis ap. a. 1553 (d. 27 Decembris).

G. Nicolaus Crasowski protestatus est contra g. Nicolaum Rey, quia illi pro hesterna ac hodierna diebus quadraginta et tres marcas pec. iuxta inscriptionem castrensem Cracoviensem non solvit.

(Acta insct. castr. Crac. lib. LXV. p. 1345).

592. Actum Cracoviae f. 2 post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 8 Januarii).

G. Nicolaus Crassowsky de Porąpka... recognovit, quia illi g. Nicolaus Rey duo millia et quingentos flor. pec. Pol. mon. et num. ipsi in actis colloquialibus Cracoviensibus super bonis Thopolya et Dziewiecielie... inscriptos solvit...

(Acta terr. Crac. inscr. lib. XXXIII. p. 21).

593. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Janaurii).

G. Nicolaus Kalinski in Kalina heres, tenutarius in Czudzinowice sortis olim n. Felicis Slisz actor, g. Nicolaum Rey in Thopolia heredem citatum ...occasione depabulationis prati... in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. C.).

594. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

G. Nicolaus Kalinski in Kalina heres et in Czudzinowice tenutarius actor g. Nicolaum Rey in Topola heredem citatum... occasione violentae depabulationis prati in Czudzinovice... in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.[1])

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. C. 2).

[1]) Równobrzmiąca zapiska z poprzednią pod nr. 593. Zdaje się, chodzi tu o dwie inne łąki — dwa odrębne pozwy.

595. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad statuendum ministerialem (aut relationem eius producet) l. Joanni Kysiel... subdito v. Joannis Conarski praepositi s. Michaelis in arce Cracov. actori, qui citationem... supra personam g. Nicolai Rey posuit et hoc occasione receptionis... avenae in agro dicto *Mogyla*... ad terminos proximos...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. D. 2).

596. Actum in Proszovice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii.)

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad statuendum ministerialem, (aut relationem eius producet) l. Joanni Kysiel... subdito v. Joannis Conarski praepositi s. Michaelis in arce Cracov. ...actori [contra g. Nicolaum Rey citatum], occasione falcastrationis prati ipsius... in campo dicto *Mogyla*... ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. D. 2).

597. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad statuendum ministerialem (aut relationem eius producet) v. Joanni Conarski... actori, qui citationem ...secundam ...super... g. Nicolaum Rey posuit ...occasione violentae defalcastrationis prati in... Topola... in campo *Mogyla*... ad terminos proximos...

(Act. terr. Prosz. lib. decr. XXV. p. E.).

598. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad statuendum ministerialem (aut relationem eius producet) v. Joanni Conarski... in Topola sortis ipsius heredi actori, qui citationem super... g. Nicolaum Rey posuit... occasione defalcastrationis prati... *Mogyla*... ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. E.).

599. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Quemadmodum iudicium... receperat sibi causam ad deliberandum in terminis prox. praeteritis inter g. Johannem Conarsky praepositum s. Michaelis in arce Cracov. actorem et g. Nicolaum Rey citatum occasione coarationis violentae certorum stadiorum agri in... Topola sortis ipsius,... extunc in termino hodierno deliberationis expediendae actor peciit se circa suas affectationes ante deliberationem iudicii factas... conservari...

G. Nicolaus Rey tanquam citatus per suum sindicum... produxit inscriptionum literas super eadem bona pro parte et interesse successionis naturalis sibi ex suis antecessoribus servientes,... ex quibus appareret manifeste, quod eadem bona... tam in parte quam in toto, nulli cuipiam iure... hereditario concernunt... et vigore earum literarum devoluta sint, praeter in personam solius citati,... peciit itaque se circa suam et antecessorum suorum... antiquam possessionem conservari...

Et iudicium... decrevit actori... Johanni Conarsky ostendere ius ad terminos terrestres Proschovienses, vigore cuius iuris praetendit se habere interesse et proprietatem ad bona praedicta...

Quod decretum pars actorea non suscepit pro iure, sed ab eo g. Petrum Dambyenski iudicem... Cracoviensem per ministerialem ad colloquia generalia Cracoviensia proxima et in defectu colloquiorum ad conventionem gen. regni movit... Quam motionem ipse iudex suscepit...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 18 — 22).

600. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii... remissi sunt g. Jacobus Ostrorog de Plawowycze heres actor... et gg. Caspar Smolik aulicus S. R. Mtis et Nicolaus Rei de Bobyn in hac parte indivisi citati,... ad officium d. succamerarii terrae Cracov., occasione aspiciendarum parietum bonorum villae Plawowicze contiguarum et ad attentandum dislimitandarum granicierum inter eadem bona Plawowycze eiusdem actoris et Gru ow v. Nicolai abbatis Chebdoviensis ac etiam g. Stanislai Wlodek in hac parte faciendarum granicierum principales...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 45).

601. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

N. Joannes Klisowski in Magna Kazimyerza heres actor g. Nicolaum Rey in Slanowicze heredem citatum ad attentandum et aspiciendum parietem... cum bonis ipsius actoris Magna Cazimyerza... in primo termino in poena contumatiae ... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 49).

602. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

G. Nicolaus Rey in Topola heres citatus ex decreto iudicii praesentis ad terminos proximos ... docere debet munimentis contra g. Nicolaum Kalinski actorem, quod emetho l. Mathias dictus Bargel, pro cuius extraditione citatur, non est ipsius Nicolai Kalinski...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 58).

603. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii...: data est dilatio ad statuendum ministerialem, v. Joanni Conarsky praeposito s. Michaelis in arce Cracov. actori (aut relationem eiusdem producet), qui citationem ...secundam... super... g. Nicolaum Rey posuit in... Thopolya... occasione coarationis duorum stadiorum agri... in Thopolya... ad terminos... proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 103 — 104).

604. Actum in Proszowice sabbatho post fest. ss. Trium Regum a. 1554 (d. 13 Januarii).

Ex decreto iudicii... data est dilatio ad statuendum ministerialem, aut relationem eiusdem producet l. Joanni Kysiel subdito v. Joannis Konarski... actori, qui citationem seu adcitationem... post mortem patris sui posuit super... g. Nicolaum Rey... occasione conculcationis violentae agrorum [ipsius actoris]... ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 104).

605. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. Corp. Chr. a. 1554 (d. 26 Maii).

G. Nicolaus Rey de Dziewiączielye ac sortis suae villae Obrazowicze... heres, m. Andream comitem in Thenczin, palatinum Lublinensem in Obrazowicze sortis ipsius heredem citatum,... iuxta citationem... primam, occasione importationis citationis... primae et secundae in bona Obrazowicze sortis ipsius hereditaria ...contra m. Nicolaum Odnowsky,... in bonis ipsius actoris nil iuris... habentem,... in primo termino in poena contumatiae... condemnavit...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 134).

606. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1554 (d. 26 Maii).

Przipowiadal szie iego mcz pan voievoda Liubielski przeczywko iego mczi voievodzie Crac. yako soltiszowy swemu, ktore we wszy Obrazowiczach oth przotkow iego mczi nadano vedlye poswu szwego pyerwsego y wtorego lystownego, ktorim posival tego tho pana voyevode Crac. dzierzawcze tego soltystwa albo rataystwa w tey wszy przerzeczoney Obrazowiczach, vedlye poswv, ktori tak szam w szobye brzmy:

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae etc. Tibi m. Nicolao Odnowski de Fulstin, palatino Crac., in villa vero Obrazowicze sculteto alias *ratayovy* ...mandamus, quatinus in terminis terrestribus in Proszowice proxime celebrandis personaliter compareas ad instantiam m. Andreae de Thanczin comitis, palatini Liublinensis villae Obrazowicze heredis, qui te citat secundo citatione literali secunda, prout te iam condemnavit in termino primo in poena contumatiae in terminis terrestribus in Proszowicze proxime... praeteritis iuxta suam citationem primam, qua te citaverat ad recipiendum et levandum pecunias, si quas in bonis Obrazowicze fundi eiusdem m. palatini hereditarii tibi quomolibet inscripto habere praetendis, ideo ut stares, inscriptiones tuas, si quas habes, reponeres sumasque pecuniarum, si tibi legitime convenerint, reciperes ac de bonis praefatis... condescenderes et inquantum pro summis in tuis ipsis inscriptionibus expressis non habueris, citat te ad videndum iuxta formam iuris decernit taxatores ad eandem tuam sculteciam vulgo dictam rataystwo iudicialiter condescensurus...

Datum Cracoviae f. 2 prox. post dominicam Iudica... a. d. 1554 (d. 12 Martii).

o ktorim tho vyedzenym poszwv przeczony (s.) pan voievoda nyechczacz czierpiecz yako dziedzicz y pan ymyenia thego szoltissa nyepozitecznego y nyeposlusznego tedi gothow yemu dacz pyenyadze vedlye przyvilicia iego, ieslize ma taksze myanowa (s.) w przywilieyu szwym, a iesli ze nyema, tedi proszi pan voiewoda Liubelski panye sządzia, abysz deputował taxares (s.) ku szaczowanyu tego soltvistwa (s.) w tey wszy dziedzyczney pana voiewody Liubelskiego rzeczoney Obrazowycze, a tak ysz iesth tha autoritas kasdego pana ysz moze szwego szoltisza tak przeth szie, yako y do prawa ziemskiego poszwacz vedlie prawa pospolytego, a tak w tey myerze zadam szadowney odpowiedzy od tego przerzeczonego pana voyevody Cracov. soltisza szwego obrony wsitki etc. zachowyvaiacz szobye w moczi.

Ex adverso pars citata reservatis sibi omnibus iuris remediis... in nullam controversiam cum parte actorea intrando imo in vim exce-

pionis suae faciciendo voluit videre ministerialem, qui posuit citationem praefatam.

Et in continenti actor statuit... ministerialem, qui requisitus per iudicium recognovit, quia citationem in quodam orto in Obrazovicze... posuit...

Post cuius relationem citatus allegavit se nullum ius... in dictis bonis competens super quibus bonis citatio posita statuto regni cautum est neminem teneri respondere, nisi viso ministeriali et aliud statutum, quod citatio non nisi in bonis citati debet poni. Et hic idem... g. Nicolaus Rey per suum procuratorem, de cuius sufficienti procuratione satis constabat, audita allocutione coram iudicio facta, proposuit... contra m. Andream palatinum Liublinensem pro importatione citationis praefatae per ipsum... contra m. palatinum Cracov. in dictis bonis Obrazovicze sortis ipsius Nicolai Rey importata privilegiumque suum super praefata bona Obrazowicze sortis ipsius per S. R. Mtem sibi donatam sub priori data, quam in citatione ipsius actoris continetur,[1]) nec non et citationem pro praefata importatione praefatae citationis coram eodem iudicio reproduxit. Et licet super eandem citationem ipsius Nicolai Rey praefatus palatinus Liublinensis cum praefato Nicolao Rey iure experire noluisset, praefatus tamen Nicolaus Rey peciit iudicium, ut vigore huiusmodi citationis ipsius et privilegii... coram iudicio producti causam praesentem inter ipsum palatinum Liublinensem actorem et ipsum palatinum Crac. citatum, tantisper suspenderet, donec prius praefatus Nicolaus Rey cum praefato palatino Liublinensi pro praefata importatione citationis praefatae in bona ipsius super personam ibidem nihil iuris et dominii iure experiantur, alia omnia iuris remedia sibi salva in robore reservando.

Et replicando przerzeczony pan voievoda Liubelski pan dziedziczni they wszwy Obrazowycz przeczywko powieszczy y obronye tey poswaney, gdzie thak strona powie, ysz then pan voyevoda Cracowsky pan Odnowskj dzierzszawcza tego rataystwa ve wszy Obrazowiczach nyeiesth panem zadnym, alje iesth pan Rey oth krolia iego mczi thym ymienim darowany, tak yako strona myeny yakies assertas lysthy thu przed szad kladzie... na tho przeczone rataystwo albo szoltistwo w tey wszy Obrazovicze, proszim zavieseni they tho actiey, ktora szie pocziela oth voievody Liubelskiego przeczywko panu voyevodzie, asz szią thu wsparli o zaniesienie poszwow, ktore nyeni (s.) na tho ymienie dziedziczne bicz zanieszone, nyechaj strona czinj szobie vedlya prawo, iesli ze tam iaki pozew zanyesion, ysby tho byla sequella zla, aby kto bendacz voytem albo rataiem, te ysli (s.) mial komv inemv zapiszowacz soltistwo

[1]) Data przywileju król. na darowiznę części Obrazowic, jest istotnie wcześniejszą. Porównaj akt pod nr. 352.

albo rataystwo besz voliey panskiej, a swlascza lite pendente chczacz sniknacz ze wszey ysnosczi pana dziedzicznego ten istny postempkiem takovy iakie znaczi s listu albo s przivilieyu tego, ktorj iego kr. mcz raczil dacz panv Reyovi, gdzie stoy w tim lysczie albo w przylieyu (s.) a tak tu yus iasnie okazvie, isz on niemogl nycz zapisacz ani darovacz czudzego, a ysz tesz strona poswana bioro (s.) szobie ku pomoczi, yzeby pozew niemial bicz polozony na ymieniv na tego pana voievody Cracowskiego iako na soltistwo w tim imieniv a dzierzawie tego soltistwa w Obrazowiczach, tedi sie tho znaczi s relacziej vosnego, ysz pozew iesth polozon tam na tim szoltistwie. A tak s tich wsitkich prziczin proszy pan voievoda, aby bela strona przicziozniona, aby listi kladla, iesli ze iakie ma, a vedle nych summe opisanej brala, a gdyby summa nyebela opyszaną, abisz w. m. skazal z ymienia przeczonego soltistwa stąpicz zachovyvayacz obrony wsitki stronie, zachovyvaiacz takie yakieby s prawa naliezali, prawa wsitki w moczy zachowyvaiacz.

Et replicando praefatus Nicolaus Rey peciit iudicium, se circa priores allegationes et deductiones se conservari, alia omnia iuris remedia sibi in robore reservando.

Et iudicium... decrevit,... quod causa praesens inter ipsas partes in suspenso fieri debet ad decisionem litis pro importatione citationis super ipsum m. palatinum Cracoviensem in bona praedicta, pro quorum exemptione agitur, pro quo ipse m. palatinus Liublinensis per g. Nicolaum Rey citatus est, deductisque munimentis, quae prioris datae quam citatio actoris ipsum citatum m. palatinum Crac. nihil iuris et dominii habere in praedictis bonis, in quibus citatio posita est.

Itaque partes praefatae habent... terminum ad terminos proximos terr. Proszovienses post determinationem causae istius pro importatione citationis praefatae immediate futuros...

Quod quidem decretum... pars actorea pro iure non suscepit, sed ab eodem... iudicem terrestrem Cracov... per ministerialem... ad colloquia generalia Crac. et in defectu colloquiorum... ad conventionem gen. regni... movit. Cui motioni ipse iudex detulit. Et... habebunt partes praefatae terminum ad colloquia gen. Crac. et in defectu colloquiorum... ad conventionem gen. regni... proxime celebrandam...[1])

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 142 — 146).

[1]) Akt niniejszy, mianowicie ustępy po polsku pisane, są nader niejasno stylizowane, a nadto pismo niewyraźne, dużo opuszczeń i myłek, tak że zrozumienie w szczegółach jest bardzo utrudnione. W miejscach widocznie błędnych ostrzegam czytelnika o tem wyrazem (s.).

607. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1554 (d. 26 Maii).

Proposuit iudicialiter g. Nicolaus Kalinski in Czudzinowicze tenutarius tanquam actor... contra g. Nicolaum Rey in Thopolya heredem citatum... pro eo, quia tu sibi non vis extradere l. Mathiam Bargyell de... Czudzinowicze,... ad villam... tuam Slonowicze profugum kmethonem ipsius proprium, quem apud te servas, pro quo te multoties admonuit et ipsum restituere noluisti, quem sibi pensat contra te ad centum marcas pec. num. et mon. Pol. vel ita prout iudicium decernet, petens partem citatam compelli ad iuridicam responsionem et ut... satisfaciat dilationi suae ad munimenta concessae, quod ipse kmetho non esset ipsius actoris...

Ex adverso citatus... per suum procutaratorem... satisfaciendo dilationi suae... reproduxit... inscriptionem... per olim Felicem Sliz g. Nicolao Rey sub data 1546 infra octavas corpus Chr. factam, ex quaquidem... apparet, quod praefatus olim Felix Sliz eidem... Rey duos kmethones, videlicet Simonem Bargiel patrem praefati Mathiae in summa ducent. flor. pec. obligaverat, de qua sua... obligatione g. Rey n. Stanislao Slyz condescendit. Ex quibus... inscriptionibus... apparet, quia ipse actor huius cmethonis,... pro quo... agitur, nunquam fuit in possessione, [itaque citatus] peciit se liberum... pronuntiari ...ab impetitione actoris et a causa...

Et replicando actor... [dixit] partem citatam suae dilationi non satisfecisse, nam in praefatis munimentis... apparet, quia olim Felix Sliz eidem citato duos cmethones modo obligatorio inscripsit l. Simonem Bargiell et non Mathiam,... sed ego non pro Simone ago sed Mathia... et sic pars citata non docuit, quod ipse Mathias esset non meus... [Itaque] peciit praefatum cmethonem extradi cum poena trium marcarum...

Et iudicium... attendendo, quod praefatus Mathias Bargyell, simul cum praefato Simone... patre ipsius nunquam fuit in possessione... praefati actoris,... decrevit satisfecisse citatum dilationi suae... et ob id [eum] ab impetitione et causa ipsius actoris liberum pronuntiavit, actori perpetuum silentium imponendo decreto suo mediante.

Quod decretum actor pro iure non suscepit, sed... iudicem... ad colloqua generalia Cracoviensia et in defectu colloquiorum ad conventionem generalem regni... per ministerialem movit. Quam motionem iudex suscepit...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 185 — 187).

608. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1554 (d. 26 Maii).

Ex decreto iudicii... gg. Valentinus et Georgius Slawiczczi Sokolowye ac Barbara consors... Valentini... et Catherina consors... Georgii,... filiae... olim n. Martini Dunosky in Dunossy, heredes actores... et g. Nicolaus Rey in Thopolia et Slonowicze heres citatus, remissi sunt ad campum ad officium... succamerariale ad aspiciendum parietem per partem citatam... villae... ipsorum Dunossi... contiguum. Quae bona sua... actores volunt dislimitare... cum bonis Magna Kazimierza n. Joannis Klissowski hereditariis...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 199 — 200).

609. Actum in Książ f. 2 infra octav. corporis Christi a. 1554 (d. 28 Maii).

Ex decreto iudicii... remissi sunt ad campum... v. abbas et ipsius conventus monasterii Andrzeioviensis in Czyrno heredes actores cum g. Nicolao Rey de Naglowicze herede citato ad renovandum granicies, ...ubi sunt et ubi deficiunt denuo faciendum inter... villam Czyrno... et... Naglovicze...

(Acta terr. Książ. ins. lib. XX. p. 487).

610. Actum in castro Cracoviensi f. 6 post dom. Invocavit a. 1554 (d. 25 Februarii).

Ministerialis terrestris... cum n. Erasmo Gorzynski recognoverunt, quia f 2 ante festum nativitatis... Mariae prox. a. 1552... ex parte v. d. Johannis Konarski canonici ecclesiae cathedralis et praepositi s. Michaelis in arce Cracoviensi duas citationes liter. terr. Proszovienses secundas;

item ex parte Johannis Kisiel cmethonis eius de... Topolia unam ...concitationem liter. secundam ac duas citationes secundas terr. Proszovienses;

item etiam duas citationes liter. terr. Proszovienses ex parte l. Gre-

gorii Grzywa cmethonis ipsius... praepositi... de Topola, omnes super g. Nicolaum Rey heredem sortis ipsius in Topola apud Mathiam Kupiecz cmethonem ipsius posuerunt et in curia eiusdem... Rey factrici Bieniaszowej ac aliae familiae ibidem protunc existenti publicaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVI. p. 802).

611. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post domin conduct. Paschae a. 1554 (d. 10 Aprilis).

N. Johannes Kulya de Parva Xiąz... recognovit, quia illi g. Nicolaus Rey de Thopolia ad rationem octingentorum quinquaginta et quattuor flor. pec. ipsi in actis castrensibus Cracoviensibus super bonis ...Dzyewyęczyelye inscriptorum, quinquaginta et quattuor flor. pec. solvit. De quibus ipsum praesentibus quittat...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXV. p. 1555).

612. Actum in Chancziny f. 6 ipso die s. Viti a. 1554 (d. 15 Junii).

Comparentes personaliter coram... actis praesentibus gg. Nicolaus Rey de Thopolia et Chicza heres ex una et Jeronimus Rzessowski [de] Quilina heres partibus ex altera talem inter se fecisse bonorum suorum hereditariorum... commutationem... recognoverunt,... quod praedictus Nicolaus Rey eidem Jeronimo dedit, commutavit bona sua,... videlicet totam... medietatem villae Chicza... et hoc pro bonis ipsius Jeronimi Thworow et Powazow hereditariis... totis et integris...

(Acta terr. Chencin. lib. VIII. p. 161).

613. Actum in Chanczyny f. 6 ipso die s. Viti a. 1554 (d. 15 Junii).

Comparentes persoliter coram... actis praesentibus nn. Stanislaus et Johannes Bessczy medietatis villae Chicza heredes... recognoverunt,

quia g. Nicolao Rey ...totam... medietatem villae Chicza... cum omni iure... dant, donant, resignant...

(Acta terr. Chencin. lib. VIII. p. 161).

614. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. s. Michaelis a. 1554 (d. 4 Octobris).

Ministerialis terrestris... cum n. Felice Radwanyski recognoverunt, quia f. 6 festi s. Mathaei... septem citationes liter. terr. Proszovienses secundas et unam citationem colloquialem Cracoviensem secundam, omnes ex parte v. d. Johannis Konarski... eiusque subditorum de Topolya super g. Nicolaum Rey in Topolya apud Mathiae Kupyecz advocati relictam viduam posuerunt et factori eius Bieniasz in curia dictae villae ac familiae ibidem existenti publicaverunt...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 109).

615. Actum in castro Cracov. f. 6 post fest. s. Francisci a. 1554 (d. 6 Octobris).

Ministerialis terrestris... cum [*duobus*] nobilibus recognoverunt, quia ipsis feria 2 post festum s. Jacobi ap. prox. praeteritum est protestatum in sorte bonorum Obrazovicze g. Nicolai Rey hereditaria ex parte eiusdem Nicolai... contra omnes... incolas de Obrazovicze, subditos m. Andreae comitis in Thenczin, palatini Lublinensis,... quia ipsi equis, equabus ac pecoribus peccudibusque... ipsorum octo stadia agrorum avena conseminatorum eidem Nicolao Rey in... Obrazovicze depabulaverunt...

Dumque f. 3 tunc prox. sequente requisivissent a n. Rakowski factore ipsius... iustitiam praefato Nicolao Rey pro hac iniuria,... tunc eam non administravit subiungens, id esse admissum eis ab eodem domino suo, ob idque non posse de eis talem iustitiam ministrare.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 120).

616. Actum in castro Cracov. die domin. post fest. s. Francisci a. 1554 (d. 8 Octobris).

N. Johannes Kulya de Parva Xąss... recognovit, quia illi g. Nicolaus Rey octingentos quinquaginta et quattuor flor. pec. Pol. mon. et num.... antea in actis castrensibus Cracoviensibus super tota Dzyewyaczyelye inscriptos solvit. De quibus ipsum praesentibus quietat...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 124).

617. Actum in castro Cracoviensi die domin. post fest. s. Francisci a. 1554 (d. 8 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Thopolya in Dzyewyeczyele heres... recognovit, quia n. Johanni Kulya in Parva Xąss sortis ipsius heredi... octingentos quinquaginta et quattuor flor. pec. Pol. mon. et num. pro festo s. Thomae a. 1555 solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem... in totam villam Dzyewyeczyele... cum omni iure... possidendam modo obligatorio... usque ad... summae praefatae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 124 — 125).

618. Actum in castro Cracoviensi die dominico post fest. s. Francisci a. 1554 (d. 8 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Naglovicze in Volya et Nowa Wyess sortium suarum heres... recognovit, quia totas sortes... bonorum Volya et Nowa Wyess... n. Stanislao Turski... in summa quingentorum flor. pec. Pol. mon. et num. in totum obligavit... ac realem iam exnunc dat et dedit ipsi intromissionem... possidendum modo obligatorio... usque ad... summae praefatae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 126 — 127).

619. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post fest. OO. SS. a. 1554 (d. 7 Novembris).

N. Jacobus Iwanowski in Karssi et Lypa heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Thopolya renovando priorem inscriptionem castrensem Cracoviensem, super minorem tamen summam quam antea,... octingentos flor. pec. Pol. mon. et num. pro festo ss. Simonis et Judae prox. venturo solvere se... obligavit... Quod si tunc non solverit, extunc... dat et dedit sibi intromissionem in totas villas suas... Karssi et Lypa... cum omni iure... per eundem... Rey possidendum modo obligatorio... usque... ad... summae praefatae solutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 162 — 163).

620. Actum in Naglovicze ipso die s. Martini a. 1554 (d. 11 Novembris).

Privilegium Oppidi Oxa.

W ymie Boga Amen. Gdysz Pan Bog wszechmogaczy thak swiath postanowicz raczył, isz na nim nicz pewnego ani dlugo trwaioczego bydz niemoze, a wszystko czo szie kolwiek na niem postanowi spredkosczia czaszu y spamieczi liudzkiey wychodzicz y sporzadka kazdego odmieniacz szie muszi, a dlia thego thakie rzeczy, yzby dluzey trwacz mogly, pismem dlia dluszsey pamieczi bywaio utwierdzone. A thak ia thesz Mikolay Rey bedącz dziedziczem Naglowskim, Tworowskim y Powęzowskim oznaymuie them listhem komukolwiek dzisz i napothym będzie wiedziecz potrzeba, izem poszadziel miastho na grunczie swym Tworowskim ymienim Oxą, kthoremu tho miasthu dawam wolnoscz do szeszczinasczie liath od wszystkich postepkow, kthore napothym kazdy z swey ossoby ma bydz powinien. I dawąm them tho tam bedączem lyudziom wszystkiem pospoliczie wolne rąbanie na kazdą swą potrzebe y wolne paszienie y uzywanie grunthu thego Tworowskiego wiekom wiecznie; y dawam thesz kazdemu ktho iedno bedzie chczial dwanasczie stay a w kazdym staiu po szesnaszcie zagonow wykopacz szobie wedlie woliey swoiey, na ktorych będą y łąki ku Rzeszowskiey graniczy, ktho będzie chczial we trzy polia, albo ilie mu szię będzie zdalo, thylie ich szobie wykopacz moze. Dawąm thesz ogrody na gothowym poliu, thak iako szię wymierzycz mogą, a ktho będzie chczial kopacz na szurowym korzenyu, tham będzie wolia mial, a kto thesz będzie chczial przyiącz na gothowym polyu then wedlie listhu placzicz

będzie. Dawam thesz pliacze na rynku po dwudziesthu lokieth na szerzą a po szesczidziesiąth na dluzą; w uliczach iedny pliacze z ogrody a drugie thesz besz ogrodow; barczi wolne na swych pullankach. Dawąm thesz rzeke wolną ku Popowiczom y w stawie po swiąthkach zszaki, zwedkami wolne lowienie poki wolia niewynidze. Piwa warzenie y szynkowanie, thak w rynku iako y w uliczach. A kiedy wolia wynidzie, thedy komu Pan Bog da zdrowie sthych pullankow maią placzicz po pulzlothego, skazdego z oszobna, ilie ich ktho będzie dzierzal, czynszu y dwa dni pieszey pomoczy. Ithem z domu rynkowego piecz groszy a z ulicznego y gdziekolwiek dym będzie trzy grosze; z ogroda gothowego oszm groszy a stego ktho y szobye na szurowym korzenyu kopacz będzie szescz groszy kiedy wolia wynidzie; wiąnek czebulie na lokcziu komu sie urodzi, a komu się ni urodzi będzie szię winien wywieszcz iako szię mu nieurodziela. Od slodowniey dwa grosza, od kotla trzy grosze y czebr mlotha, od wiechy grosz. A ktho chcze miecz swą slodownią, thedy grosz; gorzalke y inne szynki iako ktho zmowi; ktho będzie szynkowal piwo, then będzie powinien w rok slod panski wyszynkowacz. Rzemieslniczy będą powinni po szeszczi groszy placzicz, szewczy po trzy skory baranie wyprawicz. Rzezniczy ku czynsowi po pulkamienia loyu y szercze u bydlieczia. Na szochaczkach, iesli będą wolne thargi, albo grosz albo lopathka u bydlięczia, komorniczy albo grosz albo dzień pomoczy. Drogi naprawiacz do stawu kiedy gwalth a potrzeba sarwarkiem pomocz będą winni. Zdunowie po kopie garczkow winni dacz będą. Wyprawa woienna y ine rzeczy targowe pomierne, thak iako szię zdawna w ynich miasteczkach dziedzicznych zachowa. Jesli kto chcze folwark budowacz okrom pullanku swego, thedy trzy grosze s niego iako z domu ulicznego pliaczicz ma. A thy yusz mianowane pullanki, ogrody, domy, pliacze y ine rzeczy yusz im dawąm wiekom wiecznie, isz tho kazdy moze dacz, darowacz, frymarczycz, zaprzedacz wedlie mysli swey iako chcze obroczicz. Czo im będę winien zdzierzecz y wiecznie na tho pothomstwo swe obowiązuie. Jarmarki, targy i ine wolnosczi y potwierdzenia krolewskie na danie prawa niemieczkiego wedlie listhow kroliewskich moczno utwierdzonych tho im dzierzecz będę powinowath, a dlia pewnieyszego świadecztwa pieczecz wlasna moia thu iest zawieszona spodpiszaniem wlasney ręki moiey obieczuiącz tho dzierzecz mocznie a nieodmiennie y pothomki swe obowięzuiącz na wieki kazdemu. Dan w Naglowiczach w dzień swyethego Marcina roku od narodzenia Bozego 1554 Mikolay Rey z Naglowicz ręką wlasną.[1])

(Acta inscr. castr. Chenc. lib. VIII. p. 493).

[1]) Akt niniejszy podajemy z oblaty z r. 1600 (f. 6 post fest. assumpt. b. v. Mariae) wniesionej do akt grodzkich Chęcińskich przez mieszczan Okszańskich. U orygi-

621. Actum Vilnae f. 6 ipso die s. Andreae ap. a. 1554 (d. 30 Novembris).

Erectio ex villa Thworow oppidi Oxsza nuncupandi.

In nomine Domini Amen. Ad perputam rei memoriam. ...nos Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... planum testatumque facimus, quod nos gratiam nostram in g. Nicolaum Rey de Naglovicze pro eius in nos fide et observantia, testatam facere volentes, fecimus ei potestatem, facimusque literis hisce nostris ex villa ipsius hereditaria Thworow nuncupata oppidum, quod Oxsza appellari debet, fundandi et erigendi, nosque ipsi eandem villam authoritate nostra regia in oppidum transmutamus, erigimus et creamus harum serie literarum. Ut autem hoc ipsum oppidum ad meliorem quandoque deveniat conditionem et incrementum, damus incolis omnibus eiusdem oppidi praesentibus et futuris ius Theutonicum,.... instituenda et indicenda duximus in eo oppido duo fora annualia seu nundinas, unas pro festo s. Trinitatis, alteras pro festo s. Andreae apostoli annis singulis celebrandas, septimanale vero singulis feriis tertiis instituimus...

(Acta metr. regni lib. LXXXV. fol. 23 v.).

622. Actum in castro Cracov. f. 4 post dom. Remiscere a. 1555 (d. 13 Martii).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis g. Nicolaus Rey de Slanovycze et Bobin heres tanquam citatus luendo poenam XV alias trium marcarum... parti et iudicio totidem debet... hinc in duabus septimanis prox. venturis... capitulo ecclesiae s. Annae in Cracovia... solvere censum annuum triginta flor. pec. Pol. mon. et num.... de anno proxime praeterito de bonis Slanovycze et Bobin retentum ad acta castrensia Cracoviensia, iuxta inscriptionem conventionalem Cracoviensem per ipsum... factam... sub vadio sexingentorum flor. pec. Pol. mon. et num.

---

nału wisiała rodowa pieczęć Mikołaja Reja. Po podpisie Mikołaja Reja następują jeszcze dodatki: »Ja Andrzey Rey z Naglowicz rathusz ku pozytkowi mieyskiemu przyłączam y z ogrody dwiema, krom iathek wiekom wiecznie, czo y pothomstwo moie zachowacz im będzie powinno za powabę.« Po raz wtóry akt ten oblatowano w grodzie Chęcińskim w r. 1634 (f. 6 post fest. s. Petri in vinculis prox.) z nowym dodatkiem: »Ja Marcin Rey będąli w tym rzadni y poprawiać będą na to czo y ociecz moy puscił pozwalam y pasze pod groblą Ozynską bez wszelakiey szkody za powinności, ktore iusz zwyczaiem szą zachowane potym.

Et in defectu praemissorum non executorum praefatae partes... habebunt terminum ad terminos proximos castrenses Cracovienses...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 581 — 582).

623. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante dom. Judica a. 1555 (d. 27 Martii).

...Capitulum ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia per v. magistrum Johannem Arundinensem, eiusdem ecclesiae canonicum protestati sunt contra g. Nicolaum Rey de Slanovicze et Bobyn heredem, quia parati erant ab ipso recipere triginta flor. pec. retenti census, ipsis de bonis Slanowycze et Bobyn servientis, quos sibi de anno praeterito ...pro die hodierna iuxta decretum iudicii castrensis Cracoviensis... solvere debuit et non solvit...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 654 — 655).

624. Actum in Książ f.? a. 1556. (początek roku w styczniu lub w lutym).

G. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus v. Albertum abbatem cum suo conventu Andrzeioviensi in Zdanovicze heredem citatum iuxta ipsius citationem ...primam, qua ipsum citaverat in evasione condemnavit, videlicet in haec verba: quia tu sibi non vis ministrare iustitiam cum n. Stanislao Thurski factore... tuo, qui... veniens violenter ad aggerem piscinae dictae *Vronyn* in... Zdanovicze, tunc cum abbas... piscinam suam... demittebat alias *spuszczal* et pisces prandebat,... recepit sibi violenter... multa retia alias *drgubiczą*, duo pransoria alias *vieczierze*, duas dersas alias *dwa saki*, caliceos binos et tunicam piscatorum, securim et falcem alias *kossę*, qua in aqua disecantur gramina et in super piscatorem... abbatis dictum Manyara vi... recepit et in curiam tuam in Naglovicze induxit ibidemque eum multis carceribus, catenis et compedibus alias *pętami* astrinxit, prout ista omnia ministeriali et nobilibus sunt protestata. Et ipse idem piscator in praefatis carceribus est manifestus alias *lyczowan*; per quam... rerum receptionem et piscatoris incarcerationem ipse abbas cum suo conventu piscinam suam non expransit alias *nyeslowil.* Quam tuam non administrationem iustitiae ipse abbas... pensat sibi ...ad quadraginta

marcas pec.... habetque exinde totidem damni vel prout iudicium decernet, iudicialiter responsurus. Datum in Książ feria 2 post festum circumcisionis Domini a. 1556 (d. 6 Januarii).

(Acta terr. Książ decr. lib. XX. p. 648).

625. Actum in castro Cracov. f. 2 post dom. Reminiscere a. 1556 (d. 2 Martii).

Ministerialis terrestris... recognovit, quia cum n. Stanislao Radwansky sabbatho ante dominicam Invocavit prox. praeterito unam citationem liter. castr. Cracoviensem primam ex parte... capituli ecclesiae s. Annae Cracoviae, item etiam unam innotescentiam liter. castr. Craviensem... primam ex parte... eiusdem capituli... ambas super g. Nicolaum Rey in Slanowycze apud cmethonem Adamum posuerunt... et in curia in eadem Slanowycze... factori Vyączek ministerialis publicavit.....

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVIII. p. 495).

626. Actum in castro Cracov. f. 4 post dom. Reminiscere a. 1556 (d. 4 Martii).

...Capitulum ecclesiae... s. Annae... Cracoviae... actor contra g. Nicolaum Rey de Slanowycze et Bobyn heredem... iterum habent [terminum] ad terminos prox. castrenses Cracovienses post nunc instans festum s. Trinitatis... iuxta citationem actoris et ad inscriptionem... conventionalem Cracoviensem,... qua censum annuum triginta flor. pec. super bonis... Slanovycze et Bobyn ...praefato capitulo pro summa sexingentorum flor. pec. in vim reemptionis... ad duas ratas per quindecim flor. pec. inscripsit et ambas ratas... anni... prox. praeteriti 1555 retinuit et ob id vadium sexingentorum flor. pec. capitulo praefato succubuisse...

V. magister Petrus Proboszczovicze decanus suo et capituli... nominibus et a citato g. Sigismundus Szassowski terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVIII. p. 654 — 655).

627. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1556 (d. 7 Martii).

N. et h. Johannes de Kamissow in Raczlawicze plebanus actor contra n. Nicolaum Rey in Thopolia et Dzyewiecziele heredem citatum terminum... habent... ad terminos proximos... occasione non administrationis iustitiae cum n. Stanislao Wisga factore... suo in Dzievieczielie,... qui... nomine... Nicolai Rey et literis sigillo eiusdem obsignatis accepit apud ipsum Johannem quadraginta quattuor sexagnenas scandulorum alias *gonthow dobrich* pro necessitate praedicti.. Rey...

Ab actore n. Franciscus Mirossowski et a citato n. Sigismundus Sassowski terminum inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXI. p. 349).

628. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

G. Nicolaus Rey de Naglowycze heres... recognovit, quia... totas sortes hereditarias villae Starawyesz cum prato dicto Kozlowska super fluvium Nyda iacenti... in districtu Książnensi... n. Stanislao Tworowski... cum omni iure... titulo perpetuae... donationis ...resignavit realemque iam exnunc... dedit sibi in praefata bona... intromissionem.

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 666 — 667).

629. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

Stans personaliter coram iudicio... n. Stanislaus Thworowski de Thworow heres... recognovit, quia... totas... sortes in Thworow hereditarias cum omni iure... g. Nicolao Rey de Naglovicze... titulo perpetuae... donationis inscripsit... realemque iam exnunc... dedit sibi... in dicta bona... intromissionem...

(Acta terr. Książ lib. inscr. XX. p. 668 — 670).

630. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

G. Nicolaus Rey de Naglowycze recognovit, quia... sortes suas ...in villa Wolia ...cum omni iure... n. Jacobo Thworowski... titulo perpetuae... donationis... resignavit, realemque iam exnunc... dedit sibi in praefatas sortes... intromissionem.

(Acta terr. Książ lib. inscr. XX. p. 676 — 677).

631. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

G. Nicolaus Rey... recognovit, quia n. Johanni Cosczien tenetur centum flor. pec. mon. et num. Pol. pro dominica conductus Paschae nunc instante... dare et solvere... sub vadio similis summae eidem Johanni in eventu non solutionis ad solvendum succumbendo.

(Acta terr. Książ inscr. lib. XX. p. 740).

632. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

N. Nicolaus Rey de Naglowice heres... recognovit, quia g. Stanislao Plaza de Msticzow tenetur certi debiti octuaginta quattuor flor. (per triginta grosos computando) pro festo s. Martini proxime futuro ...solvere; in defectu solutionis iam exnunc dat... dareque debet sub vadio similis summae in bona sua Naglowice intromissionem per ipsum Stanislaum... praefata bona ...modo obligatorio... tenendum... ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... usque ad... summae praefatae integram exsolutionem...

(Acta terr. Książ inscr. lib. XX. p. 816 — 817).

633. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

G. Stanislaus Plaza de Msticzow heres... recognovit, quia de omni iure suo... super bonis Parva Chicza... g. Nicolao Rey in Naglowice heredi... condescendit... et intromissionem realem... dedit... per ipsum Nicolaum... bona dicta tenendum, ...possidendum....

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 819 — 820).

634. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

V. Albertus abbas Andrzeioviensis actor g. Nicolaum Rey in Naglovicze heredem citatum ad faciendum granicies... inter bona... actoris... Cirno... ab una et... Naglovicze parte ab altera... iuxta citationem... primam... in primo termino in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 918).

635. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

N. Nicolaus Crassowski... recognovit, quia sibi g. Nicolaus Rey pro triginta octo marcis et viginti quattuor grossis pecuniae satisfecit... ad rationem summae quadraginta trium marcarum... ipsi in actis castrensibus Cracoviensibus inscriptae, de quibus eundem quietat...

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 970).

636. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

N. Johannes Coscien... recognovit, quia citationes omnes et progressus iuris occasione ducentorum flor. pec. mon. Pol. super

g. Nicolao Rey bonisque eiusdem ubilibet... ac coram quocunque iudicio... productos et acquisitos... cassat, mortificat.

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 971).

637. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1556 (d. 9 Martii).

G. Nicolaus Rey in Slianczice heres... recognovit, quia n. Stanislao Thurski tenetur trecentos viginti flor. pec. mon. et num. Pol. pro festo nativitatis domini proxime futuro solvere certi et liquidi debiti,... casu quo non solverit... extunc in crastino eiusdem festi dat dareque debet sub vadio similis summae intromissionem et possessionem in bona sua... Sliaczyn... per ipsum Stanislaum... modo obligatorio tenenda... ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... de anno in annum usque ad... summae praefatae... integram exsolutionem.

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XX. p. 974 — 976).

638. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1556 (d. 3 Junii).

...Canonici capitulumque... ecclesiae... s. Annae in Cracovia... tanquam actores g. Nicolaum Rey de Slanovicze et Bobyn heredem... pro vadio sexingentorum flor. pec. Pol. occasione non solutionis census annui triginta flor. pec. pro duabus ratis a. 1555 prox. praeteriti iuxta suam citationem liter. castr. Cracoviensem ad inscriptionem conventionalem... Cracoviensem... pro toto ipsorum lucro... condemnaverunt...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVII. p. 1579 — 1580).

639. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1556 (d. 6 Junii).

N. et h. Johannes de Kamissow in Raczlawice plebanus actor cum n. Nicolao Rey in Thopolia et Dzyewyaczielie herede citato... pro non administratione iustitiae de n. Stanislao Visga factore... suo,

qui... apud praefatum Johannem accepit... quadraginta et quattuor sexagenas thessecularum alias gonthow... habebunt terminum ad terminos proximos... Ab actore Mirossowski, a citato Ssassowski terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXI. p. 433).

640. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1556 (d. 6 Junii).

G. Caspar Smolik in Volwanowycze heres aulicus S. R. Mtis protestatus est in et contra g. Nicolaum Rey de Naglowycze et in Bobyn sortium suarum heredem, quia ipse debuit eidem Casparo Smolik transferre... inscriptionem castrensem Novae Civitatis Korczyn pro terminis terrestribus in Proszowice nunc celebratis ad acta praesentia occasione duorum millium et quingentorum flor. pec. Pol... in sortibus suis hereditariis villae Bobyn praefato Casparo Smolik... inscriptorum...

Et quandoquidem praefatae inscriptioni... Rey non satisfecit, quod... eandem non transportavit, extunc... Casper Smolik contra eundem... protestatus est...

(Acta terr. Prosz. inscr. lib. XVII. p. 556 — 557).

641. Actum in castro Cracov. f. 5 in octava corp. Chr. a. 1556 (d. 11 Junii).

V. capitulum ecclesiae... s. Annae Cracoviae actor contra g. Nicolaum Rey de Slanovycze et Bobyn heredem... terminum habent hinc ad duas septimanas prox. venturas hic coram officio praesenti... iuxta citationem seu adcitationem actoreae partis seu innotescentiam castrensem Cracoviensem pro tolleratione censurarum ecclesiasticarum ultra unius anni et sex seprimanarum decursum... in eo vigore prout hodie habere debuerunt...

Ab actorea... n. Felix Bądorski... et a citata parte n. Thomas Postękalski viceprocurator Cracoviensis terminum praesentem... inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LXVII. p. 1634 — 1635).

642. Actum in castro Crac. f. 2 post fest. s. Jacobi a. 1556 (d. 27 Julii).

N. Valentinus Grussczinsky... recognovit, quia sibi satisfactum est a g. Nicolao Rey pro summa pec. quadringentorum flor. mon. et num. Pol. per ipsum... Rey sibi actis cancellariae regiae... in bonis Bobyn inscripta; de quibus... eundem Nicolaum Rey quietavit, nec non inscriptionem de super sibi servientem praesentibus... mortificavit... Quam recognitionem n. Casper Piotrzikowski servitor ipsius... Rey ex parte domini sui... suscepit.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXVIII. p. 1307).

643. a. 1556? — 1557[1])

G. Arnolffus Bludnyczky pincerna Cameneczensis, actor solus per se ab una et n. Nicolaus Rey heres sortis suae bonorum villae Kolodzyeyow citatus per n. Martinum Kozyk factorem suum partibus ab altera... scribunt sibi terminum ob spem concordiae ineundae ad terminos proximos terr. Halicienses... iuxta partis actoreae citationes duas et specifice super unam citationem occasione non extraditionis l. Symko dicti Bobyk cmethonis et subditi de sorte eius Nyznow in sortem villae Kolodzieyow cum uxore, pueris, pecoribus et pecudibus profugi;... super etiam citationem aliam occasione non administrationis iustitiae cum l.... de Kolodzieyow cmethone et subdito suo, qui sibi Arnulffo furtim eduxit l. Syenko... Et in defectu concordiae extunc partes praefatae habebunt terminum in terminis terrestribus proximis Haliciensibus...

(Act. terr. Halic. inscr. lib. XXXVI. p. 958 — 959).

644. a. 1556? — 1557[1])

Alloquebatur iudicialiter n. Iaczko Syemyginowsky dictus Lyepys villae Siemiginow sortis suae heres actor, in et contra n. Nicolaum

[1]) Na grzbiecie księgi wypisane: a. 1555 et aliorum continuatio. Roku i daty bliższej nie podają akta. Niewątpliwie jednak na r. 1556 lub 1557 przypada ten proces.

[2]) Księga zniszczona, roku stanowczo oznaczyć nie można. Najprawdopodobniej na lata w nagłówku podane wypadają procesy niniejsze.

Rey villae Tymerowcze heredi (s.) citatum iuxta ipsius actoris citationem, qua eundem citavit videlicet pro eo, quia tu non vis exdradere... l. Maczko dictum Iubovycz cmethonem et subditum ipsius proprium de sorte ipsius villae Semiginow in bona tua villam Temyrowcze una cum uxore, pecoribus, pecudibus totaque supellectili domestica profugum, quam non extraditionem... pensat sibi contra te ad centum marc. pec. com. mon. et num. Pol. et exinde habet totidem damni vel prout iudicium decernet, iudicialiter responsurus. Et post propositionem ipse actor... petiit a parte citata salvam responsionem.

Ex adverso n. Nicolaus Rey per suum legitimum procuratorem ...allegabat eundem cmethonem esse sibi donatum a S. R. Mte ...cum villa regia Thimirowcze ab annis decem vel ultra,... quem tenet per omnes praescriptiones terrestres.

Et replicando ipse actor allegabat... eundem cmethonem esse proprium ab ipso de sorte ipsius... in bona villam ipsius Themyrowcze ...profugum et quod probare volo... iuxta iuris formam... Et iudicium auditis partium propositionibus ...decrevit parti actoreae praestare corporale iuramentum, quod ipse cmetho est ipsius proprius et ab ipso profugus... Quod decretum pars citata pro iure non suscepit sed ab eodem decreto g. Nicolaum Choczymyrsky iudicem terrestrem Haliciensem movit ad terminos generales in Halicz proxime celebrandos et in defectu terminorum generalium ad conventionem generalem regni in regno Poloniae proxime ubicunque celebrandam...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XXXVIII. p. 615 — 617).

645. a. 1556? — 1557 [1])

Proposuit iudicialiter n. Syenyko [Wit]wyczki heres sortis suae villae Hosow actor in et contra g. Nicolaum Rey heredem bonorum villae Themyrowcze citatum iuxta suam citationem terr. Haliciensem cuius tenor est:

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... [tibi] g. Nicolao Rey heredi bonorum villae Themvrowcze (s.) mandamus, quatinus in terminis terrestribus particularibus in Halicz [proxime] celebrandis coram iudicio terrestri personaliter compareas [ad instanti]am n. Syenko Wytwyc[zky] heredis sortis ipsius villae Hossow, [qui] te citat pro eo, quia tu sibi [non] vis extradere ... l. Thymko Thedorewycz cmetho-

[1]) O dacie tego aktu to samo co o poprzednim.

nem et subditum ipsius profugum... ab ipso de sorte ipsius ville Hossow sub te ad villam Themirowcze [1])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XL. p. 1072).

646. a. 1556? — 1557 [2])

Ex decreto iudicii terrestris Haliciensis evadet medio corporali iuramento in terminis terrestribus in Halicz proxime celebrandis n. Barbara Sthodzenyeczka villae Sthudzyonka heres citata in et contra g. Nicolaum Rey aulicum S. R. Mtis villae Thymyrowcze heredem actorem in hunc modum et rotam iuramenti: sic eam Deus adiuvet et sancta crux, quia l. Wassko dictum Vryn, emethonem et subditum de bonis villa Thymyrowcze profugum sub se in bonis villa Sthudzyonka cum uxore et pueris... non habet... Et habent. . partes... terminum in terminis terrestribus in Halicz proxime celebrandis...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLI. p. 1747 — 1748).

647. Actum in castro Cracov. f. 5 post oct. Epiphaniarum a. 1557 (d. 14 Januarii).

N. Catherina relicta... olim n. Johannis Kulia... suo et nn. Johannis, Nicolai et Christopheri Kuliow filiorum suorum nomine... recognovit, quia sibi... g. Nicolaus Rey pro summa ducentorum flor. pec. com. mon. et num. Pol. satisfecit ad rationem capitalis summae octingentorum flor. pec. similis per ipsum... Rey in actis terrestribus Xiąznensibus praedicto olim Johanni Kula... inscriptae... et super bonis Dziewiączioli obligatae. De quibus quidem... eundem Rey... praefata Catherina... quietavit... Super residuum vero summae praefatae capitalis, videlicet sexingentorum flor. pec. inscriptionem praefatam... eadem Catherina sibi... reservavit et praesentibus reservat...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXII. p. 430 — 431).

[1]) Końca aktu brak, kilka wierszy zblakło zupełnie. Wyrazy w klamrach są uzupełnieniem wydawcy.

[2]) Rok podajemy z domysłu, ze wskazówek poczerpniętych z księgi nader nieszczególnie przechowanej, podobnie jak przy kilku aktach poprzednich.

648. Actum in castro Cracov. f. 2 post domin. Oculi a. 1557 (d. 22 Martii).

G. Christopherus Spinek tanquam actor g. Nicolaum Rey in Naglowicze heredem... pro vadiis triplicatis duorum millium marcarum pec. ratione non admissae intromissionis in bona ipsius... Naglowicze ex vi certorum perlucrorum super ipso Nicolao Rey... acquisitorum alias iuxta... innotescentiam liter. castr. Cracoviensem... condemnavit. Cuius innotescentiae tenor est talis:

Johannes Oczieski de Ocziessino r. P. cancellarius, Cracoviensis... capitaneus, tibi g. Nicolao Rey in Naglowicze heredi... innotescimus certum ministerialem cum nobilibus coram... officio nostro... facere relationem: Quomodo dum nuper additus fuisset ab officio castrensi Cracoviensi g. Christophero Spinek actori iure vincenti cum vadiis triplicatis ad intromittendum ipsum vigore suorum perlucrorum in bona tua... Naglovicze, videlicet in summa duorum millium marcarum pec. ex vi certorum perlucrorum super te... acquisitorum, extunc tu existens iure convictus intromissionem in bona tua temere sibi denegasti, propter quod tibi mandamus, quatinus coram... officio nostro f. 2 post dominicam Oculi... personaliter... et peremptorie compareas ad instantiam praefati actoris,... qui te citat... ad videndum et audiendum super te vadia triplicata dua millia marcarum... per te succubita... et ad videndum nos ex officio nostro contra te ad ulteriora procedi contumacia tua non obstante. Datum Cracoviae f. 2 post dominicam Invocavit a. 1557 (d. 8 Martii).

Et officium castrense Cracoviense decrevit... fieri rumationem omnium bonorum praefatorum iure lucratorum partis victae in eisdem perlucris et vadiis triplicatis... tam pro parte actoris... quam sorte et interesse... capitanei Cracoviensis...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXIX. p. 149 — 150).

649. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1557 (d. 22 Martii).

N. Johannes Kampski in Rakossin heres actor n. Nicolaum Rei in Sliączin heredem citatum occasione granicierum... faciendarum alias iuxta citationem... primam terr. Książ. in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 365).

650. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1557 (d. 19 Junii).

Ex decreto iudicii... faciet iustitiam hinc in quinque septimanis proxime futuris m. Barbara Spithkowa... relicta... m. d. Stanislai Spithek palatini Sziradiensis... in Radzimicze... possessor... citata g. Nicolao Rey de Naglovicze et Dziewiaczielie heredi cum l. Alberto Wieczorek de Radzimycze subdito... suo,... qui violenter veniens et superinequitans in bona... praefati... Rey villae Dziewiaczielie in silvam ipsius... excidit multas arbores abietum alias *jedlyni* nec non aliarum arborum, ...sicque excisas... in domum suam... induxit currus quindecim.

In defectu... iustitiae... habebunt partes... terminum in terminis proximis...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXII. p. 423).

651. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1557 (d. 19 Junii).

Ex decreto iudicii... iurabit hinc in terminis... proximis... et ex consensu g. Petri Oraczowski... [subditus eius] l. Jozeph cmetho de Wroczimovicze... contra g. Nicolaum Rey de Naglowicze et Dziewiaczielie heredem actorem in hanc rotham: quod ipsi summam decem marcarum... non tenetur, nec sibi aliquando concredidit...

Et... habebunt partes... terminum iuramenti in terminis... proximis....

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXII. p. 424).

652. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1557 (d. 19 Junii).

Ex decreto iudicii... suspenditur... actio... ad proximos terminos super tres citationes ob non administrationem iustitiae seorsivas et hoc post ...regressum ex legatione et negotiis reipublicae,... in quibus m. Andreas comes a Thanczin palatinus Lublinensis, de Obrazovicze heres, ad partes Italiae missus est, quibus citationibus g. Nicolaus Rey

de Naglowicze et Dziewiaczielie citavit eundem praefatum Andream. Quarum prima, occasione non administrationis iustitiae cum subditis et cmethonibus omnibus... de Obrazowicze, qui equis, equabus ac pecoribus pecudibusque... octo stadia agrorum avenae conseminatorum depabulaverunt in sorte praefati... Reyb onorum Obrazowicze hereditaria; secunda vero ob non admistrat onem iustitiae cum... cmethonibus suis omnibus in Obrazowicze, qui eidem... Rey in eadem villa sortis ipsius depabulaverunt pratum;... tertia etiam occasione non administrationis iustitiae cum l. Stanislao Wagiel de Obrazowicze tabernatore et subdito suo, occasione conseminationis violentae stadii agri in Obrazowicze...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXII. p. 424 — 425).

653. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1557 (d. 21 Junii).

Praesentibus generosis et nobilibus Nicolao Rey de Naglowicze, Nicolao Czerni de Vitowicze, Stanislao Vielkonoczki de Vielkanocz, Sigismundo Schaschowski de Buskow, Johanne Mislischowski de Częstoschowicze, Georgio Sokoll de Slawicze et aliis quam plurimis testibus fide dignis circa infrascripta tunc existentibus...[1])

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 703).

654. Actum in Książ f. 2 infra oct. corporis Christi a. 1557 (d. 21 Junii).

Comparens personaliter coram iudicio... g. Nicolaus Rey de Nalowicze et in Bobyn sortium suarum heres... recognovit, quia g. Casparo Smolik in Volwananowicze heredi sortem suam... in villa Bobyn... in duobus millibus et quingentis flor. pec. Pol..., quemlibet flor. per triginta grossos computando, cum omni iure... obligat ...hinc ad festum proximum nativitatis Chr. per annum et sic consequenter de anno ad annum... ad... totalem summae praefatae solutionem...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 706 — 708).

[1]) Takim napisem rozpoczynają się akta roczków sądowych Księzkich z d. 21 czerwca 1557 r. Obecność Reja na roczkach sądowych w otoczeniu szlachty, sąsiadów, a między innymi Zygmunta Szaszowskiego stałego adwokata naszego autora, dowodzi zajęcia M. Reja sprawami publicznemi powiatu, nadto świadczy o poczesnem jego stanowisku społecznem; wybitniejsze bowiem tylko osobistości wymieniano jako honorowych assesorów, na roczkach, w księgach naszych sądowych.

655. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Christi a. 1557 (d. 21 Junii).

Coram iudicio... n. Stanislaus Thurski... recognovit, quia sibi satisfactum est... a g. Nicolao Rey de Naglowicze pro summa centum flor. pec;... de qua summa... eundem Nicolaum Rei praesentibus... quietat...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 717).

656. Actum in castro Cracov. die domin. et festo s. Jacobi a. 1557 (d. 25 Julii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia innotescentiam liter. castr. Cracoviensem querellae primae occasione censurarum ecclesiasticarum et excommunicationum sententiarum tollerationis... ex parte... vv. procuratorum capituli... cathedralis Cracoviensis... super n. Nicolaum Rey de... Thopolya heredem... in curia eiusdem ibidem... f. 6 post festum s. Mariae Magdalenae prox. praeteritum (d. 23 Julii) posuerunt...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXX. p. 207).

657. Actum in Proszowice sabbatho post fest. s. Francisc a. 1557 (d. 9 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Thopolia et Dziewiaczielie, nec non sortis suae in Obrazowicze heres actor cum m. Andrea... a Thanczin... in Obrazowicze sortis ipsius herede citato citationibus duabus... scribunt ...terminum... ad terminos proximos... occasione non administrationis iustitiae de l. Stanislao Waygiel et emethonibus omnibus... villae Obrazowicze... Ab actore Stanislaus Grusczinski, a citato Franciscus Mirossowski... terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXII. p. 519).

658. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Hedvigis a. 1557 (d. 11 Octobris).

Remissi sunt ad campum... n. Johannes Kempsky in Rakossin heres actor et g. Nicolaus Rey in Slieczin heres citatus citatione... secunda ad faciendum granicies inter... villas... Rakossin ab una et... Slieczin ab altera partibus...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 813).

659. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. OO. SS. a. 1557 (d. 3 Novembris).

V. d. Johannes Benedicti artium et medicinae doctor ac canonicus Cracoviensis... actor astitit terminum innotescentiae querellae primum coram officio castrensi Cracoviensi contra g. Nicolaum Rey de Thopoya heredem,... quomodo ipse Nicolaus Rey ad instantiam... actoris in sententiis excommunicationum seu censuris ecclesiasticis autoritate ordinaria ratione non paritionis termino seu contumatiae in iure spirituali v. Stanislai Schlomowski,... in spiritualibus viccarii generalis Cracoviensis, contra ipsum citatum latis et fulminatis animo indurato ultra unius anni legalis et sex septimanarum spatium, iacet involutus... et censuras... sustinet...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXIX. p. 773).

660. Actum in castro Cracov. f. 5 ante fest. s. Helizabeth a. 1557 (d. 18 Novembris).

Proposuit officiose... v. Johannes Benedicti artium et medicinae doctor... contra g. Nicolaum Rey de Thopolya heredem iuxta literas innotescentiae querellae secundae... tenoris talis:

Johannes de Oczieszno... capitaneus Cracoviensis... tibi g. Nicolao Rey... innotescimus v. d. Johannem Benedicti... gravi in querela coram officio nostro... deposuisse, quomodo tu ad instantiam ipsius in sententiis excommunicationum... autoritate ordinaria ratione non paritionis termino seu contumatiae in iure spirituali v. d. Stanislai Schlomowsky... in spiritualibus viccarii generalis Cracoviensis, contra te...

fulminatis animo indurato ultra unius anni legalis et sex septimanarum spatium iaces involutus, easdemque... censuras... pro rebus, occasione quarum in praedicto iure convictus es,... sustines, uti ex processibus censurarum ac litteris significatorialibus praedicti... viccarii generalis... et ipsius consistorio emanatis... plenarie cognovimus. Quod facis in contemptum s.... ecclesiae,... nec non contra statuta regni Poloniae scripta et consuetudinem terrae: Et iam ad nostras literas praefatae innotescentiae ad querelam tibi pro primo oblatas, iuxta quas contra te... primum terminum huiusmodi querelae astitit, coram nobis... minime comparuisti, igitur autoritate regia et officii nostri capitaneatus... tibi pro secundo et ultimo mandamus, quatinus coram ipso officio... in castro f. 5 ante festum s. Helizabeth nunc instans ad instantiam praedicti [actoris]... compareas, cur praemissa feceris responsurus, contumacia tua non obstante nos statutum regni contra tales personas... censuras... sustinentes,... in te extendemus et ulterius... procedemus. Datum in castro Cracoviensi f. 2 ante festum s. Martini a. 1557 (d. 8 Novembris).

Et... praedictus actor produxit... literas significatoriales seu executoriales ex officio r. d.... viccarii in spiritualibus generalis,... ex quibus deductum est, ipsum citatum sententias excommunicationum censurasque... ultra annum... sustinuisse, peciitque... actor iuxta statutum commune... contra... citatum per officium praesens procedi, sequestrationemque bonorum eius... mobilium et immobilium... pro parte ipsius actoris decerni...

Ex adverso pars citata... per procuratorem suum n. Nicolaum Kumelski in vim exceptionis citraque approbationem iurisdictionis praesentis, ac in nullam controversiam cum parte adversa intrando... allegavit nulli executioni officii praesentis subiectum esse, non posseque... partem actoream ullam executionem asserti sui processus spiritualis obtinere ex literis quibusdam ab officio spirituali hic productis, quae... nullius valoris... censeri... debent, cum sint contra iuris communis processus formam obtentae, petens se liberum... ab instantia... actoris... decerni... alias prout procurator ipsius... citati latiorem defensam et exceptiones alias fecit verbo, quas tamen in scriptis, ut iuris et moris est, ad inscribendum easdem ad acta praesentia non dedit.

Pars vero actorea peciit se circa suas... affectationes conservari, causamque... finali executioni demandari.

Et officium castrense capitaneale Cracoviense... decrevit, quod cum per partem actoream literis significatorialibus... probatum est... citatum... in censuris ecclesiasticis ultra anni legalis spatium iacere involutum occasione rerum, pro quibus in praedicto iure convictus est, ...unde negotium hoc censetur... pro re iudicata, quae officii prae-

sentis executioni subiacet, tenetur itaque citatus... super propositionem et innotescentiam partis actoreae respondere et ulterius procedere.

Quod decretum pars... citata pro iure non suscepit, sed ab eo oficium castrense... per ministerialem terrestrem... ad S. Mtem R. movit. Qui ministerialis hic idem personaliter stans coram eodem officio recognovit se officium hoc... ad S. Mtem R. movisse et terminum sibi coram S. Mte R.... hinc ad duas septimanas proximas... assignasse.

Officium vero huiusmodi motioni non detulit, nec eam suscepit ex deductione partis actoreae, quandoquidem in executione rei iudicatae, prout hic agitur, motiones... locum non habent...

De qua non suscepta motione pars... citata... contra officium praefatum protestata est.

Postea tandem pars actorea peciit ab officio ulteriorem executionem... alias sequestrationem bonorum partis citatae... iuxta statutum decerni cum decreto officii suprascripto.

Pars ipsa citata et procurator illius parere minime curat et licet procurator... exceptiones quasdam iuri et iustitiae... contrarias verbo fecit, tamen ad acticandum easdem... in scriptis ad officium et acta castrensia... non dedit.

Officium itaque... attento, quod pars... citata et procurator illius procedere ulterius iuridice noluit, decrevit... bona ipsius citati g. Nicolai Rey, Topolya et alia... in capitaneatu Cracoviensi consistentia, esse in sequestrum recipienda... vadiumque primarium hoc est centum viginti marc. pec. com. mon. et num. Pol. de brachio regali... contra ipsum Nicolaum Rey... super... non deneganda huiusmodi sequestratione atque intromissione in bona praefata... vallavit...

Quod quidem decretum sequestrale vadii interpositionem pars ipsa citata per procuratorem suum pro iure non suscepit, sed ab eo officium castrense... ad S. R. Mtem verbo tantum et non per ministerialem... ad duas septimanas proximas movit.

Officium vero huiusmodi motioni indebitae... in hoc passu exe cutionis rei iudicatae non detulit, nec eam suscepit, quod contra officium procurator partis citatae protestatus est.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXX. p. 560 — 565).

661. Actum in castro Cracoviensi f. 5 post fest. ss. Innotescentiam a. 1557 (d. 30 Decembris).

M. Johannes de Ocziessino, cancellarius regni... capitaneus... Cracoviensis et officium castrense ...cum suo instigatore seu delatore

v. d. Johanne Benedicti... canonico Cracoviensi... tanquam actorea parte et g. Nicolaus Rey de Thopolya heres citatus... habebunt terminum coram officio castrensi Cracoviensi... hinc ad feriam 5 post festum alias in octava Epiphaniarum... iuxta ...actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem pro vadio primario centum et viginti marc. pec. m. capitaneo loci et officio castrensi ac... instigatori praefato prout ad cuiuslibet eorum sortem et interesse pertinet ob non admissam intromissionem cum possessione sequestrali in bona citati Thopolia et alia omnia mobilia et immobilia in capitaneatu Cracoviensi iuxta decretum sequestrale officii praefati... ratione tollerationis censurarum ecclesiasticarum...

Ab n. capitaneo ac ab actore... n. Mathias Missiowski, a citato vero g. Sigismundus Szassowski terminum hunc inscripserunt, hac conditione... adiecta, quod praedictus... Szassowski per manus n. Jacobi Domaraczki factoris dicti citati bonorum Thopolia reposuit ad officium et ad cancellariam officii castrensis... octuaginta et novem marcas pec. com. mon. et num. Pol. in taleris argenteis super hunc processum iuris ratione censurarum.. ecclesiasticarum... pro impensis... exinde secutis... salvam compositionem sibi partes reservaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXII. p. 1012 — 1013).

662. Actum in Książ a. 1557 — 1558? [1])

V. Albertus abbas... Andrzeioviensis in Czirno heres actor g. Nicolaum Rey in Naglowicze heredem citatum in primo termino in poena contumatiae iuxta suam citationem,... qua ipsum citavit, pro abactione centum pecorum cornutorum et aliorum non cornutorum multorum totius villae Czirno et curiae Cirnensis... ipsius abbatis... impulsionisque in curiam seu forestam suam in Naglowicze et trium dierum fame macerationis... condemnavit.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXI. p. D. 121). [1])

663. Actum in Książ a. 1557 — 1558?

Comparens personaliter coram iudicio g. Nicolaus Rey de Naglowicze heres... recognovit, quia octingentos flor. pec. Pol. mon. et num.

[1]) Księga z której te akta, w ostatnich czasach dopiero złożona z luźnych zeszytów i kart, stąd daty dokładnej oznaczyć nie można.

per mediam sexagenam computatos n. Johanni Kula de Parva Książ in et pro festo s. Thomae ap. proxime futuro soluturum se obligavit... Quod si tunc non solverit,... extunc iam nunc... dat et dedit eidem Johanni... in totam villam... suam hereditariam Dziewięczielie realem intromissionem... dicta bona... tenendum... modo obligatorio ab uno festo nativitatis Christi consequenter ad alia... usque ad... praefatae summae plenariam solutionem...

(Acta terr. Książ inscr. lib. XXII. p. D. 1).

664. Actum in Książ a. 1557 — 1558? [1])

N. Stanislaus Slysz de Czudzynowycze sortis suae heres... tanquam tutor ac patruus filiorum n. olim [Felicis] Czudzynowsky, videlicet Johannis, Petri et Jacobi satisfaciendo inscriptioni suae... venditionis seu donationis perpetuae cuiusdam prati in Czudzynowycze... villae Thopolya contigui per eundem Stanislaum Slysz g. Nicolao Rey factae,... statuit ad acta praesentia n. Johannnem Czudzynowski filiastrum suum iam annos discretionis habentem, qui recognovit, quia praefatae inscriptioni terrestri Cracoviensi per patruum... factae... consensit;... similiter praedictus Johannes... se... inscripsit... eidem Nicolao Rey nn. Petrum et Johannem fratres suos germanos dum ad annos discretionis... pervenerint ad acta statuere,... qui statuti debebunt etiam praefatae inscriptioni... consentire... sub vadio ducentorum flor. pec. com. mon.

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XXI. p. 10 — 12).

665. Actum in Książ a. 1557 — 1558? [1])

G. Nicolaus Rey de Naglowicze heres... recognovit, quia prata sua in... Naglowycze,... quorum pratorum cmethones de villa Wola erant in possessione,... n. Jacobo Thworowski ad tempora duntaxat vitae ipsius inscripsit... ac realem... dedit sibi intromisionem cum possessione in eadem prata...

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XXI. p. D. 19).

[1]) Patrz uwaga do nr. 662.

666. Actum in Książ a. 1557 — 1558?

N. Jacobus Thworowski in Thworow sortium suarum heres... recognovit, quia totas sortes suas... in bonis Thworow... g. Nicolao Rey de Naglowicze... in totum donavit... ac realem iam exnunc... dedit sibi intromissionem... in bona praefata...

(Acta terr. Książ. inscr. lib. XXI. p. 20 — 21).

667. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. Epiphaniarum a. 1558 (d. 12 Januarii).

Vicesgerens officii castrensis capitanealis Cracoviensis n. Johannes Mikolayowsky cum ministeriali terrestri... et [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia ad ipsorum requisitionem feria 5 post festum s. Thomae... prox. praeteritum ex parte officii castrensis et v. d. Johannis Benedicti canonici Crcoviensis... sequestratio cum intromissione... in... Thopolya ac in alia omnia bona in capitaneatu Cracoviensi... g. Nicolai Rey... iuxta decretum eiusdem officii... et interpositionem vadii primarii... non est data... imo per n. [Jacobum][1]) Domaraczki factorem eiusdem Nicolai Rey ...nomine... domini sui temere denegata.

Ac etiam recognoverunt, quia vadium literale primarium... ac citationem pro eodem vadio... super praefatum Nicolaum Rey... in curia villae Thopolya... posuerunt... et... praedicto Domaraczki ibidem protunc existenti publicaverunt.

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LXX. p. 722 — 723).

668. Actum in castro Cracoviensi f. 5 in octava Epiphaniarum a. 1558 (d. 13 Januarii).

V. d. Johannes Benedicti... canonicus Cracoviensis... recognovit, quia sibi g. Nicolaus Rey de Thopola heres pro summa octuaginta et novem marcarum pec. com. mon. et num. Pol. pro decima manipulari ex villa Thopola ad canoniam Cracoviensem pertinente, pro annis quinque proxime ...praeteritis retenta simul et pro expensis exinde secutis

[1]) W tekście miejsce na wpisanie opuszczonego imienia, które znamy z innych zapisek.

...satisfecit. De qua... summa... ipsum Nicolaum Rey... quietavit et liberum fecit, omneque processum iudiciarium et officii castrensis Cracoviensis cum omnibus actionibus tam spiritualibus quam officii castrensis Cracoviensis... cassavit, mortificavit.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXX. p. 741 — 742).

669. Actum in castro Cracov. sabbatho post oct. Epiphaniarum a. 1558 (d. 16 Januarii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia die festi s. Catherinae a. 1553 in praesentia ipsorum et aliorum nobilium... data est... intromissio cum possessione atque obedientia incolarum bonorum infrascriptorum g. Nicolao Rey de Naglowycze in bona... Dzyewyeczelye et in sortes... villarum Obrazowycze et Wdzyemyerzicze (s.) vigore iuris eiusdem Nicolai Rey super bona praefata a S. Mte R. et a m. olim Nicolao Odnowski... habiti ..

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXX. p. 798).

670. Actum in Proszovice sabbatho ante fest. s. Priscae a. 1558 (d. 15 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya et Dziewiaczielie nec non sortis suae in Obrazowicze heres actor et m. Andreas comes in Thanczin... palatinus Lublinensis de Obrazowicze heres citatus super duas citationes... seorsivas... de administranda iustitia de subditis et cmethonibus de Obrazowicze praefati palatini, qui... sibi Nicolao... iniurias et damna in... Obrazowicze sortis ipsius propriae fecerunt... terminum praesentem prorogant... ad terminos... proximos... Ab actore Stanislaus Grusszinsky, a citato Franciscus Mirossowski terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIII. p. 94).

671. Actum in Książ f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1558 (d. 17 Januarii).

Ex decreto iudicii... g. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus ad instantiam v. Alberti abbatis... Andrzeioviensis in Zdanowicze heredis actoris tenebitur... reparare aggerem circa piscinam dictam Vronin sub vadio centum marcarum pec... iuxta inscriptionem per g. olim Petrum Rey de Naglowicze heredem... et g. olim Samaritanum [1]) Wroniczski de Zdanowicze heredem,... in Wlodzislaw factam, qua... se inscripserunt sub vadio centum marcarum... praefatam aggerem reparare... Cum igitur... abbas... et Nicolaus Rey... sunt tanquam successores: ipse Nicolaus post... olim Petrum Rey... et abbas... post... olim Samaritanum Georgium Wroniczski inhaerendo praefatae inscriptioni per antecessores factae... [debent dictam aggerem... reparare]...[2]) In defectu ...reparationis partes habebunt terminum ad terminos proximos....

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVIII. p. 61 — 62).

672. Actum in Książ f. 2 ante fest s. Priscae a. 1558 (d. 17 Januarii).

V. Albertus abbas Andrzeioviensis suo... et... conventus nominibus in Zdanovicze et Cirno heres actor... et g. Nicolaus Rey de Naglowicze heres citatus... scribunt inter se terminum iuramenti... ad proximos... terminos... 1.) occasione erectionis et constructionis piscinae dictae Pogorzeliecz in fundo... ipsius abbatis... villae Zdanowicze contra granicies iuridice factas aestimationem 300 marcarum pec. in se continentis; 2.) occasione constructionis novae aggeris ommittendo veterem aggerem dictam Pogorzeliska atque eundem Pogorzelisko inundationis, taxam ducentarum marcarum pec. in se continentis, tum ratione inundationis communia pascuaria circa Pogorzelecz adiacentia;... 3.) occasione erectionis aggeris in fundo villae Cirno 400 marcarum pec. taxam in se continentis... Ab actore Franciscus Mirossowski, a citato Sigismundus Szassowski terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVIII. p. 120 — 12).

[1]) W tekscie mylnie »Nicolaum».

[2]) Wyrazy w klamrach dodane przez wydawcę.

673. Actum in Książ f. 2 ante fest s. Priscae a. 1558 (d. 17 Januarii).

Ex decreto iudicii... g. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus ad instantiam v. Alberti abbatis... Andrzeioviensis in Zdanowicze heredis actoris... tenebitur iuxta inscriptionem per antecessores eorum factam sub vadio centum marcarum,... quod si in quantum praefato abbati contigerit, seu voluerit piscinam dictam *Vronyn* demittere alias *spussczącz*, extunc praefatus Nicolaus Rey piscinam suam Pogorzeliecz [etiam debet] demittere, ut ipse abbas piscinam suam libere demittere posset...

In defectu demissionis partes... habebunt terminum... ad terminos... proximos...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVIII. p. 62 — 63).

674. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1558 (d. 11 Junii).

G. Nicolaus Rey de Thopolya et Dziewiaczielye nec non sortis suae in Obrazowicze heres actor m. Andream comitem in Thączyn palatinum Lublinensem... citatum in eadem Obrazowicze heredem pro non administratione iustitiae de l. Stanislao Waygiel de Obrazowicze tabernatore,... qui... anno nuper praeterito conseminaverat siligine stadium agri in sorte... ipsius Nicolai... in termino peremptorio in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIII. p. 265 — 266).

675. Actum in Proszovice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1558 (d. 11 Junii).

G. Nicolaus Rey... in Obrazowicze sortis suae heres actor, m. Andream comitem in Thączin... in eadem Obrazowicze sortis ipsius heredem citatum, occasione non administrationis iustitiae cum subditis et cmethonibus omnibus [de dicta villa],... qui... equis, equabus, ac pecoribus... suis... octo stadia agri avena conseminata... depabulaverunt et in nihilum converterunt in sorte villae Obrazowicze... ipsius

actoris,... in poena contumatiae... iudicialiter... in termino peremptorio... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXIII. p. 266 — 267).

676. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1558 (d. 3 Octobris).

[In] causa et actione... inter v. Johannem Conarsky actorem... et g. Nicolaum Rey... citatum... citatione lit. reg. secunda, occasione violentae... occupationis partis agrorum... in... Topolia... ipsius actoris hereditariae... primum in conventione gen. Cracoviensi, demum coram iudicio terrestri Proszoviensi [vertente]... postremo vero ex vi adcitationis et transportationis termini ...ad colloquia... moderna [devoluta], in termino hodierno... iudicium colloquiale decrevit... citato... praestare corporale iuramentum cum sex testibus sibi in genere similibus hinc in futuris terminis terrestribus Proszoviensibus in eam rotham: quia ipse citatus... agrorum in Topolya, pro quorum... occupatione per actorem trahitur,... in continuo usu et pacifica possessione erat... pacificusque possessor... semper exstiterat...[1])

(Acta ins. terr. Crac. lib. col. XI. p. 23 — 25).

677. Actum in Wyslicza f. 2 post fest. ss. Simonis et Judae a. 1558 (d. 31 Octobris).

Comparens personaliter coram... actis praesentibus n. Johannes Iwanowski de Carsy heres... recognovit, quia super insriptionem obligatoriam per n. Jacobum Iwanowski fratrem ipsius germanum g. Nicolao Rey super summam duorum millium et trecentorum flor. pec. com... modo obligatorio super certis sortibus ipsorum in bonis Lippa et Karsy factam... consensit praesentibusque consentit...

(Acta terr. Wislic. inscr. lib. VII. p. 7).

[1]) Tekst nieco zmieniony dla skrócenia, wyrazy w klamrach dodatkiem wydawcy.

678. Actum in castro Cracoviensi f. 2 ante fest. s. Nicolai a. 1558 (d. 5 Decembris).

N. Johannes Kozlowski in Zakrzow et Koszki heres... recognovit, quia ipse g. Nicolao Rey... tenetur... veri... debiti mutuataeque pecuniae sexingentos flor. Pol. mon. et num.,... quemlibet flor. per triginta grossos computando,... hinc pro festo ss. Trium Regum prox. venturo... ...solvere et circa acta praesentia... reponere. In defectu... solutionis... ipse Johannes Kozlowski eidem Nicolao Rey... debet dare intromissionem... possessionemque in bona Zakrzow... sub vadio similis summae... per ipsum... Rey... praedicta bona... tenendum... modo obligatorio... usque ad... summae praefatae exsolutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXX. p. 1908 —1910).

679. Actum in castro Cracov. f. 4 ipso die fest. s. Thomae a. 1558 (d. 21 Decembris).

N. Catherina Culina consors n. olim Johannis Kulia tanquam domina dotis et dotalicii atque advitalitatis suo et nn. Stanislai, Johannis, Nicolai et Christopheri Kuliow filiorum suorum ...coram officio... protestata est contra g. Nicolaum Rey, quod ipsa parata est ab eodem Nicolao Rey accipere sexingentos flor. pec. Pol. mon. et num. per ipsum Nicolaum Rey in actis terrestribus Ksiaznensibus praedicto olim Johanni Kulia inscriptos et super bonis Dziewięczieie obligatos, verum praedictus Nicolaus Rey... in persolvenda... eadem... summa satisfacere minime curavit...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXI. p. 1221).

680. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1559 (d. 24 Maii).

Nn. Stanislaus, Johannes, Nicolaus et Christopherus Kuliowie de Parva Kxiąsz heredes filii legitimi g. olim Johannis Kulia... et g. Nicolaus Rey de Naglowycze et in Dziewiączielie heres... habebunt atque inter eos scribunt terminum hinc ad terminos castrenses capitaneales Cracovienses post nunc instans festum ss. Trium Regum proximos

proximeque celebrandos... ...talem... prout hodie habere debuerunt ...pro vadio octingentorum flor. pec. Pol. mon. et num. ...ratione non solutionis summae principalis pro tempore in inscriptione terrestri Książnensi ...expresso... Ab actoribus n. Johannes Strzeskowsky, a citato n. Sigismundus Schaschowski terminum inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXI. p. 1875 — 1876).

681. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1559 (d. 27 Maii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze et Dziewiaczielie, nec non in Obrazowicze sortium suarum heres actor et m. Andreas comes in Thaczin, palatinus Lublinensis, Rohatinensisque capitaneus in Obrazowicze heres citatus,... duabus citationibus... secundis,... prima... occasione non administrationis iustitiae cum subditis et emethonibus omnibus singulisque incolis in Obrazowicze, qui equis, equabus ac pecoribus pecudibusque octo stadia agrorum avena conseminatorum eidem Nicolao depabulaverunt in sorte bonorum Obrazowicze praefati Nicolai;

altera etiam occasione non administrationis iustitiae cum l. Stanislao Wagiel de Obrazowicze tabernatore et subdito eius,... qui violenter conseminaverat in sorte... praefati Nicolai siligine stadium agri...

Super quas [citationes partes praefatae] terminum praesentem... prorogant... ad terminos proximos...

Ab actore Stanislaus Grussczinski, a citato Franciscus Mirossowski terminum praesentem ob spem concordiae inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 113 — 115).

682. Actum in castro Cracov. sabbatho post fest. s. corp. Chr. a. 1559 (d. 27 Maii).

Ex decreto officii castrensis... Cracoviensis data est dilatio g. Petro Olyessniczky in Kye heredi tanquam actori hinc ad duas septimanas proximas ad statuendum ministerialem, qui citationem contra g. Nicolaum Rey in Thopolya citatum posuit; qua citatione lit. castr. capit. Cracoviensi idem Nicolaus Rey citatus est ad inscriptionem terrestrem Cracoviensem pro vadio sex millium flor. pec. com. ratione

non solutionis eidem summae principalis sex millium flor. pec. et non admissae intromissionis... [in bona tua... Thopolia].

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXIII. p. 805 — 807).

683. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1559 (d. 27 Maii).

In termino hodierno ex vi decreti colloquialis Cracoviensis... indicebat se... coram iudicio... v. Joannes Konarski praepositus s. Michaelis in castro Cracov. in Topolia sortis suae heres actor... contra g. Nicolaum Rey in Thopolia heredem citatum citatione secunda occasione violentae... occupationis partis agrorum... ipsius actoris hereditariae in... Thopolia iacentium nullo ...iure de super habito, in quibus resident cmethones in citatione expressi... alias iuxta citationem eiusdem actoris... tum vigore decreti ultimi colloquialis Cracov.,.. quo decretum erat... g. Nicolao Rey citato tanquam parti... possessoriae praestare corporale iuramentum cum sex testibus sibi in genere similibus in modernis terminis... in hanc rotham:

Quia ipse... Nicolaus Rey vigore literarum suarum... reproductarum, per omnes praescriptiones terrestres in usu... agrorum, pro quorum occupatione trahitur, erat et... possessor exstiterat, alias prout ...decretum colloquiale et rotha in eodem expressa latius omnia... declarant, et... ipse praepositus paratum se obtulit attentare terminum iuramenti ab ipso citato praestandum, vel si ipse citatus nollet illud praestare eundem condemnari in lucro in termino iuramenti per iudicium decerni admitti.

Et n. Sigismundus Szassowski tanquam nuntius... distulit eidem citato terminum iuramenti pro maiori affirmans... citatum habere actionem... coram officio castri Cracoviensis cum g. Petro Olieszniski de Kyge pro maiori, videlicet summa sex millium flor. mon. Pol...

Et iudicium... eidem citato dedit... dilationem... hinc... ad futuros terminos...

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXIV. p. 177 — 180).

684. Actum in Proszowice sabbatho ante domin. Oculi a. 1560 (d. 16 Martii).

[In causa agitata inter v. Joannem Konarski praepositum s. Michaelis in castro Cracov. actorem et n. Nicolaum Rey citatum]... occasione violentae occupationis partis agrorum ipsius actoris hereditariae in Thopolia... n. Sigismundus Szassowski tanquam nuntius citati terminum hodiernum iterum distulit vera infirmitate g. Nicolai Rey.

Et iudicium... concessit citato huiusmodi dilationem... ad terminos proximos...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 253 — 259).

685. Actum in Proszovice sabbatho ante domin. Oculi a. 1560 (d. 16 Martii).

Pr. Stanislaus Stanski ministerialis terrestris Cracov. actor... et n. ac g. Nicolaus Rey de Thopolia heres citatus... occasione acceptionis multarum rerum in citatione ...expressarum post mortem... alias post occissionem in oppido Scarbiriensi (s.) l. olim Johannis Thomowicz de praedictis bonis Topola, filiastri eiusdem Stanislai Sthanski... ac etiam post mortem infantis eiusdem Thomowicz, non restitutionisque praefatarum rerum... tanquam successori post... praefatum filiastrum... et post filium eiusdem...

Terminum mutuo... partes scribunt ad terminos... proximos, actor personaliter, ab citato... Sigismundus Szassowski ob spem concordiae...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 337 — 338).

686. Actum in Proszowice sabbatho ante dom. Oculi a. 1560 (d. 16 Martii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze et Dziewiąnczienie, (s.) nec non in Brązowicze (s.) sortium suarum heres actor et m. Andreas comes in Thenczin, palatinus Lublin., Rohatinensisque capitaneus in Obrazowicze heres citatus duabus citationibus... secundis,... super quas terminum praesentem... prorogant... ad terminos... proximos... Qua-

rum [citationum] una occasione non administrationis iustitiae cum subditis... in Obrazowicze, qui... octo stadia agrorum avenae... eidem Nicolao depabulaverunt in sorte bonorum Obrazowicze praefati Rey; altera etiam occasione non administrationis iustitiae cum l. Stanislao Wagiel de Obrazowicze,... qui violenter conseminaverat in sorte hereditatis Obrazowicze praefati Nicolai... siligine stadium agri...

Ab actore Stanislaus Grusczinski, a citato Franciscus Miroszowski terminum ob spem concordiae inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 376 — 377).

687. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post dom. Jubilate a. 1560 (d. 6 Maii).

V. Stanislaus Gorski canonicus Wisliciensis et in Piotrcowicze plebanus actor astitit terminum innotescentiae querelae primum... contra g. Nicolaum Rey villae Powęzow possessorem... citatum... occasione raptus decimae manipularis ex agris praedialibus villae Powęzow trium annorum, videlicet a. 1556, 1557, 1558... excrescentis et ad ecclesiam... in Piotrcowicze... pertinentis valoris triginta duarum marcarum pec. in censuris ecclesiasticis et sententiis excommunicationum ultra annum legalem involutus iacet insordescens, alias iuxta eandem innotescentiam literalem castrensem capitanealem Cracoviensem primam latius... canentem...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXII. p. 1955).

688. Actum in castro Cracov. f. 6 post fest. s. Stanislai in Maio a. 1560 (d. 10 Maii).

V. ac n. Johannes de Canischow in Raczlawicze plebanus tanquam actor astitit terminum... coram officio castrensi... Cracoviensi... querelae primum contra g. Nicolaum Rey de Thopolya heredem et in Dziewyączielie ac Zdziemierzicze sortis suae... tenutarium iuxta suam innotescentiam literalem castrensem primam, quomodo ipse plusquam ab anno legali in censuris ecclesiasticis per r. d.... officialem Cracoviensem ad instantiam ipsius Johannis ob raptum violentum decimae manipularis de agris sortis... villae Zdziemierzicze ad ecclesiam ...in

Raczlawicze spectantis, fulminatis iacet insordescens in contemptum s. matris ecclesiae et in scandalum Christi fidelium contraque dispositionem statutorum regni...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXV. p. 38).

689. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. Penthecostes a. 1560 (d. 5 Junii).

G. Nicolaus Rey, villae Powezow possessor citatus v. Stanislaum Gorsky cononicum Wisliciensem et in Pyotrkowicze plebanum actorem per ministerialem terrestrem quattuor vicibus clamatum et non comparentem, cuius maior est contumatia quam rei, iuxta suam citationem seu innotescentiam lit. castr... Cracoviensem querelae secundam... in evasione condemnavit seu iure evasit; cuius citationis... tenor est talis:

Johannes de Oczieschino... capitaneus Cracoviensis... tibi g. Nicolao Rey villae Powęzow possessori... innotescimus et ad notitiam deducimus v. Stanislaum Gorsky... in Piotrcovicze plebanum... coram nobis et officio nostro... contra te gravi in querela secundo deposuisse et terminum innotescentiae primae seu querelae coram officio... astitisse, quomodo tu occasione raptus decimae manipularis ex agris praedialibus villae Powęzow trium annorum, videlicet a. 1556, 1557, 1558 excrescentis et ad ecclesiam... in Pyotrkowicze illiusque rectorem et plebanum... pertinentis, valoris triginta duarum marcarum pec. num. et mon. Pol. in censuris ecclesiasticis... ultra annum legalem involutus iaces insordescens., in contemptum... ecclesiae... contra statuta regni. Quas censuras rite... esse latas... literis significatorialibus. . officialis generalis Cracoviensis... evidentissime coram nobis et officio nostro... ostensis docuit; et iam ad nostras literas proxime tibi oblatas parere contempsisti, igitur pro primo et secundo hoc vero est ultimo... mandamus tibi, quatinus coram... officio nostro... feria 4 post festum Pentecosten... nunc instans... ad instantiam praefati... v. Gorszki... compareas, ad videndum et audiendum nos auctoritate brachii regalis in vim executionis... bona tua omnia in sequestrum recipi vel interim te de praefatis... excommunicationibus sive censuris... absolvi procures... alioquin... nos contra te procedemus. Datum in castro Cracoviensi f. 2 post festum ascensionis Domini a. 1560 (d. 27 Maii).

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXIV. p. 357 — 358).

690. Actum in Colomia f. 2 prox. post fest. s. Bartholomaei ap. a. 1560 (d. 26 Augusti).

G. et n. Arnolphus Bliudniczky, pocillator terrae Haliciensis, Nicolaus Bliudniczky alias Kopiczinsky, Joannes Bliudniczky dictus Marzec, Paulus [Kuczkowsky], nec non Jacobus, Thomass, Cathe[rina et Barba]ra etiam Bludniczczy filii et [filiae n. olim] Petri Bludniczky dicti [Marzecz] sortium ipsarum bonorum villarum [Bliudni]ky ac Pokossowcze heredes actores g. Nicolaum Rey in bonis villis [Theme]rowcze, Srziednie et sortis in villa Kolodzieyow heredem citatum in poena contumatiae non paritionis in termino primo in terminis terrestribus praesentibus iuxta suam primam citationem, qua eundem citaverunt ad aspiciendum parietem, si quem se habere praetenderit villis, hereditatibus ipsorum Bliudniczkich contiguum, quae bona sua... praefati Bliudniczczi et Kuczkowsky volunt distinguere... cum g. Procopio Sieniawsky villae Vonylow, Dorohow, nec non Osthrow ac etiam deserticae dictae Seliszcą ipsius hereditariis (s.), iudicialiter condemnavit...[1])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLVII p. 915 — 916).

691. Actum in castro Chenczinensi f. 6 post fest. s. Elizabeth a. 1560 (d. 22 Novembris).

G. Andreas Gnoienski, burgrabius castri Cracoviensis et castri Novae Civitatis Corczin capitaneus, actor et exactionum regalium fumalium *podimne* dictorum exactor, coram officio praesenti per suum procuratorem terminum hodiernum primum super citationem castrensem Chencinensem primam contra g. Nicolaum Rey in Tworow seu alias Oxa heredem citatum pro poena regali quatuordecim marc. pec. com. occasione non admissae pignorationis de non solutione exactionum regalium fumalium per ipsius subditos de praedicta Tworow seu Oxa ab aliquidem annis retentarum... astitit ipsumque in poena contumatiae officiose condemnavit.

(Acta obl. castr. Chencin. lib. VII. p. 593).

---

[1]) Roczek ten na str. 859 a gdy pisma między str. 859 a 915 są dość rozmaite, nie można roczku tego przyjąć za pewny. Na grzbiecie książki r. 1559, 1560 et aliorum finis. Uzupełnienie tekstu w nawiasach, według aktów znajdujących się w tej księdze.

692. a. 1560 — 1561 [1])

G. Procopius Syenyawsky dapifer Leopoliensis actor in fine terminorum praesentium... g. Nicolaum Rey per ministerialem... clamatum, non comparentem... iudicialiter in suo lucro pro toto condemnavit iuxta citationem... cuius quidem citationis... est talis tenor: Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae... tibi g. Nicolao Rey de Naglowycze bonorum villae Srzednie et aliarum villarum ad id pertinentium heredi... mandamus, quattenus in terminis terrestribus particularibus in Halicz proxime celebrandis... ad instantiam g. Procopii Sienyawsky dapiferis (s.) Leopoliensis, oppidi Procopow heredis,... compareas... pro eo, quia tu sibi non vis extradere... laboriosum Lauer ...de oppido ipsius Procopow ab ipso sub te ad villam tuam Srednie ...profugum;... quod sibi pensat... contra te ad octuaginta et quinque marcas pec. com. mon. et num. Pol.... Datum in Halicz f. 2 proxima post fest. s. Joannis Bapt. a. d. 1560 (d. 1 Julii).

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLVII. p. 1269 — 1270).

693. (a. 1560 — a. 1561 ?)[2])

G. Procopius a Sieniawa, dapifer Leopoliensis heres oppidi Procopow, actor per n. Sebastianum Przedeczki ab una et g. Nicolaus Rey villae Srzednye heres citatus per n. Matheum Kruszelniczki partibus ab altera scribunt ipsis terminum ob spem concordiae ad terminos terrestres in Halicz proxime celebrandos iuxta citationem... pro non extraditione l. Lawer subditi ipsius de oppido Procopow ad villam Srzednye... profugi... Et in defectu ineundae concordiae partes... habent... terminum in terminis terrestribus in Halicz prox. celebrandis...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLVII. p. 1074).

---

[1]) Ponieważ pozew datuje z pierwszej połowy r. 1560, więc niewątpliwie akt ten pochodzi z końca drugiej połowy 1560, lub z pierwszych miesięcy 1561.

[2]) Na grzbiecie 1559, 1560 et aliorum finis; cytacye obok tego aktu są wydane po Jakóbie 1560.

694. Actum in Halicz f. 2. prox. post fest. Purif. Mariae a. 1561 (d. 3 Februarii).

Quemadmodum actio et causa vertebatur... coram iudicio terrestri Haliciensi motaque extitit inter n. Valentinum Niessmyersky tan quam actorem parte ab una et g. Nicolaum Rey bonorum Kolodzieyow heredem tanquam citatum parte ab altera occasione fideiussionis pro g. Barbara Dzydossicka, relicta g. olim Petri Borathinski castellani Belzensis et hoc statuitionis recognitionis consensionisque super inscriptionem Premisliensem in iudicio terrestri Premisliensi a praefato olim marito ipsius factae n. Valentino Niessmyersky alias prout... citatio... et controversia partium... lacius in se disponit... In qua causa et actione iudicium terrestre Haliciense decreverat,... quod citatio actoris est bona et ordinata et super citatione actoris decrevit respondere; a quo decreto... pars citata, videlicet g. Nicolaus Rey motionem iuridicam per ministerialem terrestrem aut ad terminos generales aut ad conventionem generalem regni... interposuerat. In termino itaque hodierno... coram m. Nicolao a Sienyawa palatino terrarum Russie... partibus utrisque in termino praefato coram iudicio colloquiali legitime per procuratores suos comparentibus: actorea per n. Petrum Rogowsky, citata vero per n. Matheum Krussilnyczky controversias suas recitando, iudice moto personaliter sententiam suam expurgando et petente sententiam suam uti iuridice latam in toto approbari... m. Nicolaus a Sienyawa pallatinus terrarum Russie generalis una cum ceteris dignitariis... decreto suo colloquiali mediante sententiam eiusdem iudicii terrestris Haliciensis in toto approbavit... et g. Nicolao Choczymirsky iudici terrestri Haliciensi poenam dictam Kocz adiudicavit... Quod decretum colloquiale praefata pars citata pro iure non suscipiens appellavit ad S. R. M. ad conventionem generalem regni... Et magnificus Nicolaus a Sienyawa palatinus Russiae... terminum appellationis partibus coram S. R. M. in conventione generali regni proxime ubicunque in regno Poloniae celebranda die sexta post felicem ingressum suae S. R. M. in eandem conventionem die ingressus exclusa praefixit...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLVIII. p. 45 — 47).

695. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1561 (d. 18 Januarii).

P. Stanislaus Sthanski ministerialis terrestris Cracov. actor... et g. Nicolaus Rey de Topolia heres citatus... occasione receptionis [variarum] rerum... post olim Joannem Thomowicz filiastrum praefati actoris, nec non post mortem filii... ipsius Thomowicz...

Partes [ambae] terminum scribunt hinc ad terminos... proximos: ...actor personaliter, a citato... Sigismundus Szassowski... ob spem concordiae...

(Act. terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 441).

696. Actum in Proszowice sabbatho ipso die s. Priscae a. 1561 (d. 18 Januarii).

V. Joannes Konarszki praepositus s. Michaelis in castro Cracov. in Thopolia sortis suae heres actor et g. Nicolaus Rey de Thopolia sortis suae heres citatus terminum praesentem dilationis verae infirmitatis ad terminos proximos... prorogant occasione violentae possessionis partis agrorum ...ipsius actoris... in... Thopolia...

A citato n. Sigismundus Ssassowski, ab actore... n. Franciscus Miroszowski terminum... ob spem concordiae inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXIV. p. 497).

697. Actum in Książ f. 2 post fest. s. Priscae a. 1561 (d. 20 Januarii).

Ex decreto iudicii... g. Nicolaus Rey in Naglowicze heres citatus ministrabit iustitiam feria 6 post dominicam Oculi proxime venturam sub poena XV alias trium marcarum parti et iudicio totidem... n. Martino Kandzierzinski actori de l. Johanne Philip cmethone... de Slieczin ipsius citati, qui subditus tenetur ipsi pro frumentis diversi generis... viginti et sex marcas, triginta grossos pec. Pol....

In defectu administrationis iustitiae partes... habebunt terminum ad terminos proximos...

(Acta terr. Książ. lib. decr. XXVIII. p. 692 — 693).

698. Actum Premisliae in positione actorum ante fest. s. Stanislai in Maio a. 1561 (d. ?. Maii).

G. Raphael Pileczki de Pilcza et Zalyesye heres actor g. Stanislaum Swyethopolk de Irzędzi in Bolestrassycze heredem citatum iuxta suam citationem literalem terrestrem Premisliensem primam in poena contumatiae non paritionis in termino primo per ministerialem clamatum et iuri minime parere curantem occasione cautionis fideiussoriae verbalis solitae pro eodem Stanislao Swyethopelk in ...[1]) m. et gg. Joannis Herborth de Phulsthyn, castelani Lubaczoviensis, Nicolai Rey de Naglowicze et Joannis Plaza de Msthyczow solutionis duorum millium flor. pec. per ipsum Swyethopelk g. Zophie filiae et successori m. olim Petri Borathinsky castelani Belzensis et capitanei Samboriensis... alias prout ipsa citatio latius in suo tenore canit... iudicialiter condemnavit....

(Acta terr. Premisl. decr. lib. CCLXIX. p. 1081).

699. Actum in Przeworsko f. 3 ante fest. s. Zophiae a. 1561 (d. 13 Maii).

Ex propositione iudiciaria, quam fecerunt m. et gg. Joannes Herborth de Fulsthyn castellanus Lvbaczouiensis, Nicolaus Rey de Naglowye et Joannes Plaza de Msthyczow in hac parte indivisi actores in et contra g. Christofferum Pyleczky oppidi Lanczuth heredem citatum ...pro eo, quia tu ipsis fideiussisti cautione fideiussoria verbali solita coniunctim et indivisim cum g. Raphaele Pyleczky pro g. Stanislao Szwyąthopelk de Bolyestraschycze, quod ipse iuxta contractum per ipsos et alios amicabiles compositores inter ipsum Swyąthopelk ac successores m. olim Petri Borathynsky castellani Belzensis et Samboriensis capitanei factum... in primis g. Zophiae aut successoribus ipsius, si et in quantum de hac luce decesserit, prout iam decessit, summam duorum millium flor. pec. a. d. 1570 debuit solvere;... quam summam obligavit se sibi Zophiae... in terminis iam praeteritis terrestribus Premisliensibus inscribere et assecurare in bonis suis villa Bolyestraschycze protunc et alio tempore videlicet a. d. 1570 solvere sub vadio similis summae duorum millium flor. pec.; nec non etiam fideiussisti pro eodem Stanislao Szwyąthopelk,... quod ipse debuit... ipso die s. Thomae ap. a. d. 1562 summam duorum millium flor. pec. circa acta castrensia Leopoliensia... reponere, qua summa pecuniae deberent... exemi bona Pusthomytho

[1]) Tu brak jednego lub kilku słów w tekscie, skutkiem czego stylizacya niejasna.

de manibus n. Jeronimi Krzeczowsky ac hoc se facere... debuit sub vadio similis summae duorum millium flor. pec.; nec non etiam fideiussisti... pro ipsi Stanislao Szwyąthopelk, quod ipse aut eius successores post mortem n. Valentini Nyeszmyersky tenutarii bonorum Thamarowycze debet... in primis terminis terrestribus Premisliensibus... post mortem ipsius Nyesmyersky bona ipsa villam Thamarowycze de manibus successorum ipsius Nyeszmyersky exemere pecunia sua propria; nec non etiam fideiussisti pro ipso Stanislao Swyęthopelk, quod ipse praefatum Joannem Borathynsky ac ipsius successores debet liberos fa ere a g. Joanne Plaza pro devolutionibus in rebus mobilibus post g. olim Elizabeth de Grzegorzowycze, priorem uxorem ipsius olim Petri Borath ynsky steriliter defunctam amitam germanam,... quae omnia ipse Stanislaus Swyąthopelk se submisit complere et facere iuxta continentiam eorundem literarum intercisae ad tempora praefixa sub vadio septem millium flor. pec., vosque pro omnibus... ac pro ipso vadio fideiussistis. Cui quidem contractui... ipse Stanislaus Swyąthopelk in toto non satisfecit neque vos seu quilibet vestrum seorsum... existentes ipsius fideiussores tanquam suum principalem ad id faciendum astigere (s.) vis... faciens tu id in ipsorum iuniuriam et damnum... quod sibi pensat (s.) ...contra te quantum pro sorte tua pertinet ad septem millia flor. pec. et exinde habet (s). totidem damni vel prout iudicium decernet... Et ex responsione partis citatae ac affectatione ipsius dare et concedere dilationem ad conveniendum iure suum principalem seu evictorem ad terminos per terminos terrestres Przeworscensces et iudicium decrevit sibi g. Christoffero Pyleczky citato habere dilationem... et habent... partes terminum ad terminos per terminos terrestres Przeworscenses...

(Acta terr. Prevorsc. decr. lib. XXXII. p. 1060 — 1062).

700. Actum in Halicz f. 2 prox. ante fest. Penthecosten a. 1561 (d. 19 Maii).

In causa et actione inter g et nn. Arnolphum Bludniczky pocillatorem terrae Haliciensis, Nicolaum Bludniczky dictum Marzecz, Joannem Bludniczky, Paulum Kuczkowsky nec non Jacobum, Thomam, Catherinam et Barbaram Bludniczky, filios et filias n. olim Petri Bludniczky dicti Marzecz, heredes bonorum villarum Bludniky et Pokossowcze actores ex una et g. Nicolaum Rey heredem bonorum villarum Themerowcze, Srzednye et sortis villae Kolodzieyow citatum ex altera partibus... ad aspiciendum videlicet parietem suum, si quem se habere praetenderet villis ipsorum actorum Bludniky et Pokossowcze contiguum,

quae bona ipsi Bludniczczy actores volunt distinguere... cum bonis g. Procopii Sienyawsky dapiferis (s.) Leopoliensis, videlicet Wonilow, Dorohow et Ostrow ac etiam deserticae (s.) dictae Sieliscza, pro quibus graniciebus eundem etiam tanquam principalem citaverunt... Iudicium terrestre Haliciense... eandem causam suspendendam fore ad decisionem causae occasione granicierum inter principales, videlicet ipsos actores et praefatum Procopium Sieniawsky esse in suspenso decrevit prout et suspendit...

(Acta terr. Halic. inscr. lib. XLVIII. p. 207 — 208).

701. Actum in Proszowice sabbatho infra oct. corp. Chr. a. 1561 (d. 7 Junii).

V. Joannes Conarski praepositus s. Michaelis in castro Cracov... actor... et g. Nicolaus Rey... citatus... occasione violentae possessionis... partis agrorum ...ipsius actoris... in... Topolia... scribunt inter se terminum ob spem concordiae hinc ad proximos terminos... ab actore n. Franciscus Miroszewski, a citato n. Sigismundus Szaszowski...

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXIV. p. 615).

702. Actum Premisliae in colloqu. gener. f. 3 in crast. fest. s. Michaelis a. d. 1561 (d. 30 Septembris).

Quemadmodum..... actio vertebatur..... inter gg. Joannem pocillatorem, Valentinum subiudicem terrestres Premislienses, Orzechowskye, Barbaram de Zloczkowycze, consortem g. Nicolai Zarszynsky, vexiliferi Szanocensis, Georgium et Ludovicum Skoruthy, tutores legitimos g. Johannis Borathynsky minorennis et Nicolaum Rey de Naglowycze, secretarium suae S. Mtis R., qui se etiam ius et interesse habere praetendit ad hoc ipsum ius tutoriae super ipsum Borathynsky minorennem, binos actores et competitores unius et eiusdem causae, quorum uterque, tam ipsi Orzechowsczy, Zarszynska, Skoruthowye pro iure suo naturali tutoriae, quam ipse Nicolaus Rey iure suo tutoriae a S. Mte R. dativo et concesso, citaverunt g. Barbaram de Dzyedossycze relictam m. olim Petri Borathynsky, castelani Belzensis Samboriensisque capitanei, ex quo sedem vidualem violavit, ad recipiendum summas pecuniae,

quas habet modo et iure reformationis inscriptas a praefato marito suo in bonis ipsius... et ad condescencendum eisdem tanquam tutoribus de eisdem bonis...

Ubi ex propositione... actorum... ipsa citata affectavit hoc negotium tam diu suspendi, donec ipsi actores inter se iure experirentur, quis illorum ad eandem tutoriam ius propinquius habere debet; et postquam id decisum... per S. Mtem R. fuerit,... extunc ipsa Barbara,... id quod iuris erit, respondebit...

Ubi tandem ipsi actores inter se pro ipso iure experiendo ipsi in primis Orzechowsczy, Zarzynska et Skoruthowye actores consanguinei et clenodiales ipsius Borathynsky minorennis allegaverunt se fore propinquiores... et non ipse Rey, qui nulla linea consaguineitatis nec clenodiis sibi est iunctus...

Ubi tandem ipse Rey affectavit sibi decerni dilationem ad munimenta tutoria ad ostendendum ius tutorium sibi per R. S. Mtem concessum.

Ipsi Orzechowskye, Zarszynska et Skoruthy allegaverunt, quod ipsis de iure ipso nihil sibi Rey per S. R. Mtem concesso constat, verum hoc ipsum ius tutoriae ipsorum sublevare non potest, ex quo ipsi sunt ipsius minorennis de linea paterna propinqui ipsaque Borathynska iam eosdem agnovit fore legitimos tutores,... in actu iudicario inter eosdem occasione testamenti habito...

Ubi iudicium ipsum... decrevit ipsum Rey habere dilationem ad ipsa munimenta tutoria ad causam necessaria, a quo decreto ipsi Orzechowscy, Zarszynska et Skoruthowye... motionem interposuerunt.

In termino itaque hodierno colloquiorum generalium... partibus utrisque per procuratores suos comparentibus, ipsi videlicet Rey per n. Andream Golu-ky et ipsis Orzechowskye et aliis per n. Anzelmum Strzeczeczky: ipsi Orzechowsczy... affectaverunt hoc idem ipsum decretum iudicii in toto retractari ipsisque... ius ipsum tutoriae adiudicari, ipso Rey affectationi suae inhaerendo.

Magnificus itaque palatinus Russiae una cum dignitariis... hoc idem decretum iudicii terrestris tanquam iustum... latum in toto, quo videlicet mediante iudicium ipsum decrevit eundem Nicolaum Rey habere dilationem,... approbavit;... a quo decreto... ipsi Orzechowsczy, Zarszynska et Skoruthowye ad S. Mtem R. seu ad conventionem generalem... appellaverunt. Cui appellationi iudicium colloquiale detulit et habent... partes... terminum in conventione generali, quae ubicunque locorum proxime celebranda sexta die ab inceptione eiusdem conventionis generalis die inceptionis exclusa...

(Acta terr. Praemisl. decr. lib. XXII. p. 203 — 206).

703. a. 1561 — 1563 [1])

G. Nicolaus Rey iunior recognovit, quia n. Joanni Bludnicz[ky] tenetur quadringentos flor. pec., in quibus quidem invadiat bona sua villam Themyerowcze unacum tertia sorte ibidem pratorum, in quae bona exnunc dat realem intromissionem, quae tenebit modo obligatorio usque ad exemptionem et summae praefatae solutionem. Quod si vero praefatum Joannem Bludniczki de praefatis bonis ante festum s. Adalberti exemeret, extunc tenetur praefatus Nicolaus Rey sibi Joanni dare et cedere praefatam tertiam partem pratorum in Themyerowcze.

(Acta terr. Halic. Relat. lib. XLIX. p. 1207).

704. Actum in Książ f. 2 post domin. Oculi a. 1562 (d. 2 Martii).

P. Simon factor subditus g. Nicolai Rey de Okxa actor... et n. Jeronimus Psarski in Vazlin et Deszno heres citatus occasione non administrationis iustitiae de laboriosis subditis suis... de villa Deszno... terminum praesentem ...prorogant... ad terminos proximos;...ab actoribus Stanislaus Grussczinski, citatus personaliter ob spem concordiae terminum... inscripserunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVIII. p. 838 — 839).

705. Actum in castro Cracov. sabbatho ante fest. s. Pauli et Petri a. 1562 (d. 27 Junii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze et in Bobin sortium suarum heres... recognovit, quia totas sortes suas... in villa Bobin... cum omni iure... g. Casparo Smolik in Voyewanowicze (s.) heredi et eius posteris in totum dono perpetuae... donationis dedit... inscripsit... et in aevum resignavit ac iam exnunc praefatus Nicolaus Rey eidem Casparo Smolik dedit... intromissionem, pacificamque possesionem in easdem sortes...

Et hanc inscriptionem ex his actis ad acta terrestria Cracoviensia seu Proschoviensia ad primos vel secundos terminos terrestres... aut ad primam sive secundam actorum eorum... repositionem... praedictus Nicolaus Rei sibi Casparo Smolik transportare... ac pro eisdem tem-

[1]) Data nie da się dokładnie oznaczyć. Na grzbiecie księgi lata 1561 — 1564 et aliorum finis.

poribus transportandae inscriptionis praesentis ad eadem acta terrestria Cracoviensia sive Proschoviensia... consortem suam cum eius duobus amicis ex linea paterna proximioribus adducere... debet,... quae adducta... debebit ad inscriptionem hanc... cum eisdem amicis... consentire...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXX. p. 519 — 522).

706. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Margarethae a. 1562 (d. 15 Julii).

Comparens personaliter coram officio... n. Johannes Gruszczinsky ...recognovit, quia g. Nicolao Rey et eius successoribus... totam... sortem suam... in villis Powęzow, Blogoszow et Łączky desertis (in terra Sandomiriensi et districtu Chączinensi) ...cum omni iure... tituloque hereditario... dedit, donavit, inscripsit... Omnes vero progressus iuridicos et perlucra omnia... super hoc negotio et occasione bonorum praefatorum... obtenta...idem Johannes Gruszczinski iam exnunc cassat ...ac realem... praefato Nicolao Rey... in eadem bona praesentibus donata... dat... intromissionem...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 48 — 50).

707. Actum in castro Cracoviensi f. 6 ante fest. s. Jacobi a. 1562 (d. 24 Julii).

Comparens personaliter... r. Johannes Konarski, praepositus ecclesiae s. Michaelis in castro Cracoviensi et canonicus Cracoviensis, bonorum sortis in Thopolia ad praeposituram ecclesiae praefatae pertinentis possessor ex una, et g. Nicolaus Rey bonorum sortium suarum in Szdziemierzicze heres ex altera partibus... talem inter se fecisse bonorum suorum... perpetuam commutationem,... quod videlicet praedictus... Konarski... sibi... Nicolao Rey... dedit et commutavit... sortem suam totam... in Topolia... collationis S. Mtis R.; ipse vero Nicolaus Rey praefato... Konarski... dedit totam... sortem suam... in villa Szdziemierzicze cum ipsius sortis totali hereditate... Et iam praefati commutantes dederunt sibi invicem... in praefata bona... intromissionem et actualem possessionem... his conditionibus... interpositis,... quia praedictus Johannes Konarski debet suique successores

...tenebuntur eidem Nicolao Rey... consensum super inscriptionem hanc commutatoriam ratione... sortis in Topolia sibi Nicolao Rey datae apud loci ordinarium, videlicet r. d. Philipum Padniewski... episcopum Cracoviensem... vel ab eius successore; et praefatus... Rey... debet ...eidem... praeposito... similiter consensum apud S. Mtem R. super hanc ipsam inscriptionem... expedire... ab hinc infra decursum unius anni sub... damnis terrestribus parti consensum expedienti... per partem non expedientem... ad solvendum succumbendo.

Item praedictus Nicolaus Rey se... super eadem bona praefata inscribit praesentibus Johanni Konarski... et aliis eius successoribus praepositis s. Michaelis in arce Crac.,... quod si in generalem executionem sors ipsa... in Szdziemierzicze... restitutionemque phisco aut mensae regiae ex conventus generalis regni decreto et laudo devenerit phiscoque et mensae S. Mtis applicata fuerit, extunc... idem Nicolaus Rey sibi Johanni Konarski... in recompensam... inscribit praesentibus decem marcas pec. com. mon. et num. Pol., quamlibet marcam per quadraginta octo grossos computando,... super quattuor emethonibus... in Thopolia,... quos sibi ipse Johannes Konarski... elegerit... quotannis pro festo s. Martini... esse solvendas... sub damnis terrestribus ...eidem... praeposito.... ad solvendum succumbendo...

Et hanc inscriptionem ex his actis in acta terrestria Cracoviensia seu Proschoviensia ad primos vel secundos terminos... seu ad eorum actorum... primam vel secundam repositionem... utraque pars... transferre... debet... sub damnis terrestribus...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 110 — 113).

708. Actum Piotrcoviae in conventu regni gen. die ultima Februarii a. 1563 (d. 28 Februarii).

Commutatio perpetua bonorum vel sortium villae Topolia pro bonis villae Zdziemierzicze.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Pol... Significamus,... quia cum ex relatione commissariorum... et ex inscriptione in actis officii castri Cracov. sub data a. 1562 f. 6 ante fest. s. Jacobi ap. facta intellexissemus et cognovissemus, v. Joannem Konarski praepositum ecclesiae s. Michaelis in arce nostra Cracoviensi consistentis... bona sua, totam videlicet et integram sortem in bonis villae Topolia sitam ad praepositurarn ecclesiae praedictae collationis nostrae antiquitus pertinentem g. Nicolao Rey de Naglowicze eiusque successoribus legitimis

pro bonis totius et integrae sortis ipsius villae Zdziemierzicze in districtu Proschoviensi sitae, cum eorundem sortium omni iure... dedisse atque a praefato g. Nicolao Rey vigore eiusdem cummutationis sortem praedictam in Zdziemierzicze pro se et suis succesoribus... accepisse, nos tanquam collator... eandem commutationem... consentimus, eandemque ratam et gratam habentes... approbamus....

(Acta metr. regni lib. LXLVII. fol. 50).

709. Actum Cracoviae in iudiciis novis f. 4 ante fest. ascensionis Domini a. 1563 (d. 19 Maii).

G. Nicolaus Rei de Naglowicze et in Bobin sortium suarum heres... recognovit, quia totas sortes suas hereditarias in .. Bobin... g. Casparo Smolik in Volwanowicze heredi... dono perpetuae... donationis dedit... ac realem... eidem... admisit... intromissionem in sortes donatas... [promittens] ratione eorundem bonorum [ipsum Smolik]... intercedere, eliberare ... sub damnis terrestribus. Praeterea praedictus Nicolaus Rey se... obligat ad acta terrestria Chelmensia vel Belzensia ad primos vel secundos terminos... aut ad primam vel secundam actorum... repositionem... g. Zophiam filiam olim n. Johannis Kosczien, consortem suam... adducere,... quae debebit ad inscriptionem hanc... consentire,... cuius consensus... minutam authenticam ex... actis... per suum... nuntium ab hinc infra decursum unius anni mittere... ad manus eiusdem Caspari... idem Nicolaus Rey debet... [etiam] sub aliis similibus... damnis terrestribus.

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXIX. p. 83 — 86).

710. Actum Cracoviae in iudiciis novis f. 4 ante fest. Ascensionis Domini a. 1563 (d. 19 Maii).

N. Valentinus Ternowski heres sortium suarum in villa Ternow... recognovit, quia g. Nicolao Rey... tenetur... veri... debiti summam quingentorum flor. pec. Pol. mon. et num., in qua summa... praefato Rey... iam exnunc dat et dedit realem intromissionem... in totam... sortem... suam... in Ternow in terra et districtu Chelmensi... [dictas

sortes]... modo obligatorio tenendum ab uno festo nativitatis Chr. ad alia... usque ad praefatae summae plenariam persolutionem...

(Acta terr. Crac. inscr. Reg. lib. XXIX. p. 804 — 807).

711. Actum Cracoviae in iudiciis novis f. 4 ante fest. ascensionis Domini a. 1563 (d. 19 Maii).

N. Jacobus Iwanowski rothmagister S. R. Mtis in Lipa et Karssi sortium suarum heres coram iudicio,... die hodierna hoc est feria 5 ipso die... s. Johannis Bapt. (d. 24 Junii) protestatus est contra g. Nicolaum Rey de Naglowicze, quia ipse Jacobus... officio vacante protunc... capitanei Cracoviensis... paratus erat coram iudicio et actis praesentibus praefato Nicolao Rey iuxta inscriptionem suam conventionalem... Piotrkoviensem in conventione proxime transacta factam summam ducentorum flor. pec. Pol. mon. et num.... reponere,... dummodo idem g. Nicolaus Rey aut aliquis ab eo ad quietandum de summa praefata... adesset; sed quia idem Nicolaus Rey neque aliquis ab eo adest, ideo... solemniter protestatus est.

(Acta terr. Crac. ins. Reg. lib. XXIX. p. 863 — 864).

712. Actum Cracoviae in iudiciis novis f. 4 ante fest. ascensionis Domini a. 1563 (d. 19 Maii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze... recognovit, quia sibi satisfactum et plenariae persolutum est a n. Johanne Kosczien, filio olim g. Johannis Kosczien in Wiwla herede, pro summa quingentorum flor. pec. Pol. mon. et num. ratione primae ratae pro dominica Penthecosten prox. ventura solvendae cadentis et hoc ad rationem summae principalis mille et quingentorum flor. pec. Pol. mon. et num. per ipsum Johannem... praefato Nicolao Rey suo et fratris sui minorennis Adae ...in actis conventionalibus Piotrcoviensibus de data... feria tertia post festum s. Valentini a. 1563 (d. 14 Februarii)... nominibus factae et super bonis suis videlicet tota... villa Wiwla et sorte in Sprowa obligatae...

De qua... summa primae ratae idem g. Nicolaus Rey praefatum Johannem Kosczien quietat.

(Acta terr. Crac. ins. Reg. lib. XXIX. p. 922 — 923).

713. Actum in castro Crac. f. 5 post fest. s. Bartholomaei a. 1563 (d. 26 Augusti).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus recognoverunt, quia eis g. Nicolaus Rey per n. Jacobum Domaraczky possessionatum factorem suum bonorum Thopolya hic Cracoviae die et festo s. Johannis Bapt. prox. praeterito (et tunc officium castrense capitaneale Cracoviense ob mortem... olim m. Johannis de Oczieschino, cancellarii regni et Cracoviensis generalis capitanei vacabat actaque castrensia... occlusa erant) protestatus est se esse paratum a n. Jacobo Iwanowsky... suprascripta die accipere ducentos flor. per triginta grossos computatos pec. Pol. per praedictum... Iwanowsky sibi g. Nicolao Rey in actis conventionalibus... Piotrcoviensibus inscriptos et super bonis suis Karsi et Lipa iureque proprietario vigore lapsus perpetui obligatos... Cui quidem inscriptioni... idem... Iwanowski satisfacere minime curavit. De quo ...ex parte praedicti... Rey per praefatum Jacobum Domaraczki ministeriali... et nobilibus praefatis protestatum est.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 1303 — 1304).

714. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. s. Francisci a. 1563 (d. 6 Octobris).

G. Sigismundus Szaszowski... protestatus est... nomine... g. Nicolai Rey contra n. Andream Goluchowski, quod ipse Andreas... quandam citationem liter. castr... Cracoviensem tam translapsam, quam adcitationem pro vadio quodam trecentorum flor. pec.... super n. Jacobum Iwanowski super bona Karsi et Lipy ipsius Nicolai Rey hereditaria perpetuo lapsu sibi... iuxta inscriptionem ipsius... Ivanowski cessa et incidentia, in quibus idem... Iwanowski eo facto nihil iuris... habet, importavit, ...volens ibidem aliqua lucra et perlucra acquirere in damnum ipsius Nicolai Rey offerens praedictum Nicolaum Rey cum ipso Andrea Goluchowski iure agere pro praemissis in foro competenti.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 848).

715. Actum in castro Cracov. f. 2 ante fest. s. Martini a. 1563 (d. 8 Novembris).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze heres tanquam actor n. Jacobum Iwanowski in Lipa et Karssy quondam heredem... citatum pro vadio ducentorum flor. pec. Pol. mon. et num. ad inscriptionem... conventionalem Piotrcoviensem contentam iuxta suam citationem castrensem ...Cracoviensem... coram officio [praesenti] in termino primo tanquam peremptorio in suo lucro pro toto... condemnavit. Cuius citationis tenor est talis: Citat te... ad inscriptionem tuam in actis conventionalibus Piotrcoviensibus contentam, qua... ducentos flor. per triginta grossos computando pec. Pol. certi... debiti pro die festo s. Johannis Bap. prox. praeterito praedicto Nicolao Rey obligasti... solvere... Casu vero, quo eandem summam pro... festo praedicto sibi Nicolao Rey non solveres,... extunc in crastino eiusdem festi... debuisti praedicto Nicolao Rey... dare... intromissionem et actualem... possessionem... in bona sua... Lipa et Carsy illorumque proprietariam perpetuitatem vigore lapsus perpetui et hereditarii et penes quem Nicolaum Rey dictorum bonorum tuorum perpetua hereditas et dispositio vigore lapsus perpetui esse debebit illique in aevum cedere... debebit;... quam intromissionem tu nec per se nec per quasvis personas... impugnare debuisti sub vadio ducentorum flor. pec.... ratione quorum bonorum... inscripsisti... te sub vadio praedicto praedictum Nicolaum Rey ab omnibus impedimentis... tueri... Et tu existens defensor praefatorum bonorum... intromissionem... eidem Nicolao Rey... non admisisti,... imo eandem... per n. Cristinum Trzeska impugnasti,... igitur vadium praefatum... ad solvendum praefato Nicolao Rey succubuisti. Pro quo vadio... te citat officiose sis responsurus. Datum in castro Cracoviensi f. 4 ante festum Undecem millia virginum a. 1563 (d. 20 Octobris).

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 1614 — 1616).

716. Actum in castro Cracoviensi dom. die et festo s. Stephani a. 1563 (d. 26 Decembris).

NN. Johannes et Adam Kossnowye, filii olim g. Johannis Kosczien in Wiwla heredes... protestati sunt, se esse paratos g. Nicolao Rey de Naglowicze dare ac in effectum reponere ratham secundam et ultimam, videlicet mille flor. pec. Pol. residuae summae vigore quietationis... qua n. praefatum Joannem Kosczien de' summa quingentorum flor. pec. Pol. ad rationem summae mille et quingentorum pec. Pol.

in iudiciis novis Cracoviensibus prox. transactis quietaverat et super residuitatem summae praefatae... inscriptionem conventionalem Pyotrcoviensem per ipsum Johannem Kosczien suo et fratris sui praefati... nomine factam in toto robore idem Nicolao Rey... reservaverat. Ad cuiusquidem summae perceptionem et de ea quietationem... praedictus Nicolaus Rey hic circa acta praesentia... non aderat.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 1773).

717. Actum in castro Cracov. dom. die et festo s. Stephani a. 1563 (d. 26 Decembris).

G. Sigismundus Schaschowsky de Buskow nomine... g. Nicolai Rey de Naglowicze... protestatus est se esse paratum nomine... eiusdem... Rey a nn. Johanne et Adamo Kossny fratribus germanis... accipere... summam restantem... mille flor. pec. Pol. mon. et num. summae capitalis mille et quingentorum flor. pec. volens... praefatus ... Schaschowski se... super omnia bona eisdem fratribus... pro praenominato... Rey... inscribere, quod ipse Nicolaus Rey... eosdem fratres... in quibuscunque actis quietabit et inscriptionem conventionalem Pyotrcoviensem... mortificabit;... verum iidem fratres ... inscriptioni suae satisfacere minime curaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXI. p. 1774).

718. Actum in castro Cracov. f. 2 post fest. Epiphaniarum a. 1564 (d. 10 Januarii).

G. Sigismundus Schaschowski in Buskow heres... recognovit, quia se et suos successores super bona sua praefata Buskow pro g. Nicolao Rey et eius successoribus nn. Johanni et Adamo Kosznom fratribus germanis heredibus in Wiwla... inscribit et obligat, quod videlicet praedictus Nicolaus Rey ab hinc ante decursum unius anni g. Zophiam de eadem Wiwla consortem suam... ad acta terrestria Lublinensia seu alia quaevis... adduceret... Quae adducta... debebit... et... ipse Nicolaus Rey debebit praefatos... Koszny... de summa mille et quingentorum flor. pec. com. mon. et num. Pol. per ipsos fratres Koszny sibi g. Zophiae Reiowa... actis conventionalibus Piotrcoviensibus inscripta... una cum consensu... personali ipsius Nicolai Rey mariti sui perpetue... quietare... sub vadio similis summae....

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXII. p. 127 — 129).

719. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. Epiphaniarum a. 1564 (d. 12 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze heres... actor astitit... terminum concitatum... contra n. Jacobum Ivanowski in Lipa et Karschi quondam heredem... concitatum... concitatione literali castrensi Cracoviensi... ad solvendum et satisfaciendum pro his omnibus, pro quibus eum coram officio castri Cracoviensis f. 2 ante festum s. Martini prox. praeteritum iuxta suam citationem literalem castrensem Cracoviensem... in lucro pro toto... condemnavit; qua citatione ipsum citaverat... ad inscriptionem ipsius in actis conventionalibus Piotrkoviensibus contentam, qua... ducentos flor. per triginta grossos computando pec. Pol. certi... debiti pro die f. s. Johannis Bap. prox. praeteriti praedicto actori... inscripsit... solvere... Casu vero, quo eandem summam pro die... praedicto... sibi actori non solverit,... extunc in crastino eiusdem... diei... debuit praedicto actori... dare,... prout iam tunc dedit,... intromissionem et... possessionem per ministerialem illius terrae et districtus, ubi praedicta bona Lippa et Carsy illorumque proprietariam perpetuitatem vigore lapsus perpetui et hereditarii et penes quem actorem... dictorum bonorum ipsius citati perpetua hereditas et dispositio vigore lapsus perpetui esse debebit illique in aevum cedere ac irrevocabiliter subesse debebit et debet ac ea tenebit... pacifice recepta intromissione eiusmodi, quam ipse nec per se nec per quasvis personas... vigore eiusmodi lapsus perpetui et hereditarii in praedicta bona... impugnare debuit sub vadio ducentorum flor. pec., sed eadem bona praedictus actor... cum omni iure perpetuis... temporibus debuit prout et debet tenere... Ratione quorum... bonorum... inscripsit... se sub vadio praedicto... praefatum Nicolaum Rey ab omnibus impedimentis, damnis... intercedere, evincere et intromissionem cum possessione non praepedire. Et ipse existens defensor praefatorum bonorum ...intromissionem et... possessionem eidem actori,... cum per ministerialem... et nobiles requisitus fuerat, non admisit, imo eandem... per n. Cristinum Trzesca impugnavit... Igitur vadium praedictum... ad solvendum praedicto Nicolao Rey succubuit. Pro quo vadio... idem Nicolaus Rey... ipsum concitavit officiose sit satisfacturus...

Et officium castrense capitaneale Cracoviense post eiusmodi astitionem termini... addidit... eidem actori... ministerialem terrestrem... ad intromittendum... in bona praenominata ipsius concitati in perlucra castrensia... Cracoviensia per ipsum actorem... pro vadio ducentorum flor. pec. Pol. mon. et num.... iure obtenta... In defectu vero admissae intromissionis cum possessione in dicta bona... officium praesens... remittit causam hanc et partes ad loci capitanuem... sub cuius

...iurisdictione bona praedicta concitati consistunt tanquam brachium regale pro ulteriori et finali causae... executione...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXXII. p. 191 — 193).

720. Actum in castro Cracoviensi f. 6 ante fest. nativitatis Johannis Bap. a. 1564 (d. 23 Junii).

»Oblata do akt zamkowich starosczich Crakowskich terminati decretów J. K. Mci na listi wsithki, ktorekolwiek na seimie Warschewskim za uchwala seimu przeslego Piotrkowskiego na imiona J. K. Mci i ine nadania, wolnosczi i swobody exequciei podliegle przed Kro. Jego M. są i bili producowane palatinatus Cracoviensis, kthorich tenor est talis: Palatinatus Cracoviensis. Poczęla szie revisia listow w Warschauie in conventu regni generali 1563 quarta die Decembris:...[1])

die 21 Decembris... P. Rei. — Dziewieczіele.

Danina wieczna panu Reiowi uczinіona przed constitucia seimu przeslego stacz nyemoże, alie okolo nowego danya tei wssy chcze sie Jego Kro. Mść. rozmyslyacz...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXII. p. 545 — 590).

721. Actum in conventu gen. Parczow. die oct. mens. Aug. a. 1564 (d. 8 Augusti).

Approbatio iuris g. Nicolai Rei ratione villae Dzieuiącielie et sortis in Zdziemierzicze et Obrazouice.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Pol.... Significamus,... quod cum m. olim Nicolaus Odnowski palatinus Cracovien. et capitaneus Leopoliensis, bona sua hereditaria videlicet: villam D ieuiącielie et certas sortes in Zdziemierzice et Obrazouicze in terra Cracoviensi et in districtu Proschoviensi ratione advitalitatis capitaneatus Leopoliensis, divo olim parenti nostro, iure hereditario donaverat et inscripserat. Nihilominus tamen reservauerat sibi ius advitalitatis in praefatis bonis, eorumque bonorum ad mortem usque suam semper in pacifica possessione fuit, post mortem vero praefati Nicolai Odnowski, bona praefata

[1]) Tu następują w akcie sprawdzania listów, nadań na różne dobra od str. 545 — 557. W dniu 21 grudnia zaś przyszła na stół rewizya daniny Rejowej str. 557.

ad nos devolvi debuerant. Et quoniam praefatus Nicolaus Odnowski adhuc vivens ius suum advitalitatis g. Nicolao Rei de Naglouice fratri suo, aulico et servitori nostro in toto concesserat et in effectu resignaverat, nos etiam respectu servitiorum praefati Nicolai Rei, ius nostrum, quod nobis post mortem praefati Nicolai Odnowski cedere debuerat, praefato Nicolao Rei et eius posteritati dederamus, donaveramus, ac perpetuo et in aevum resignaveramus. Tandem vero in revisione literarum in conventu praeterito Varsaviensi, iuxta constitutiones regni praefatus Nicolaus Rei ius super praefatam villam et sortes praefatas ...reproduxit et ostendit, tunc unanimi consensu omnium ordinum... declaratum est, praefata bona ad exequutionem non pertinere, quandoquidem nos in possessione bonorum praefatorum nunquam fuimus... Nos vero... perspectis praefati Nicolai Rei fidelibus serviciis et nobis et reipublicae praestitis, hoc praefatum ius in praefatam villam et praefatas sortes... huic praefato Nicolao Rei et eius legitimae posteritati... approbamus, ratificamus...

(Acta metr. regni lib. XCVI. fol. 403).

722. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Bartholomaei a. 1564 (d. 30 Augusti).

R. v. canonici... totumque capitulum ecclesiae... s. Annae in Cracovia... tanquam actores et g. Nicolaus Rey de Slanowicze et Bobin heres... citatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses ...Cracovienses proximos... iuxta... actorum citationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua ipsum Nicolaum Rey citaverunt ad inscriptionem conventionalem Cracoviensem pro vadio sexingentorum flor. pec. Pol. mon. et num. ratione... [non solutionis]... census annui quindecim flor. pec. pro festo Penthecostes a. 1563 primae rathae, item pro festo nativitatis Domini similiter quindecim flor. pec. eiusdem anni 1563 per ipsum capitulo praefato... pro summa sexingentorum flor. pec. inscriptione praenominata in vim... reemptionis ...inscripti... super bonis praefatis Slanowicze et Bobin et ad rathas... supramemoratas... solvi obligati et per ipsum citatum... retenti,... eisdem actoribus ad solvendum succubito... Magister Martinus Pilznensis a se et ab aliis magistris... et a citato g. Sigismundus Schaszowsky terminum hunc inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVI. p. 375 — 376).

723. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Bartholomaei a. 1564 (d. 30 Augusti).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres tanquam actor et g. Nicolaus Rey de Thopolia et in Slanowicze heres... citatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses... Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem,... qua ipsum citavit ad inscriptionem Cracoviensem... in conventione generali regni... occasione... sortium in bonis villae Bobin modo donatorio factam pro damnis terrestribus ob non emundationem bonorum praefatorum... et non tuitionem... ipsius actoris ab impetitione iuridica... totius capituli ecclesiae s. Annae in Cracovia, qui super eisdem bonis citationem... posuerunt eidem actori ad solvendum succubitis... Actor... personaliter et a citato... g. Sigismundus Schaschowsky terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVI. p. 403).

724. Actum in castro Chencinensi f. 6 ipso die translationis s. Adalberti a. 1564 (d. 20 Octobris).

Ministerialis terrestris Hencinensis... cum nobilibus... recognovit, quia prout fuit additus per officium castrense capitaneale Chencinense g. Nicolao Rey de Naglowicze ad intromittendum ipsum in bona Lipa et Karsy... vigore inscriptionis obligatoriae conventionalis Petrocoviensis nuper praeteritae... per... [n. Jacobum Iwanowski] eidem Nicolao... factae, extunc nomine... g. Crystini Trzeska Zbrza heredis providus Jacobus seu wladarius ipsius eiusmodi intromissionem non admisit, imo temerarie denegavit...

(Acta rel. castr. Chenc. lib. IX. p. 137).

725. Actum in castro Chencinensi f. 2 intra oct. Omn. SS. a. 1564 (d. 6 Novembris).

...G. Nicolaus Rey de Naglowicze actor per suum... procuratorem... contra n. Jacobum Iwanowski in Lipa et Karsy quondam he-

redem citatum ratione non admissae intromissionis in bona omnia illius... lucrata vigore perlucrorum suorum perductorum,... qui... citatus... quatter clamatus nec per se nec per [procuratorem suum comparuit]... tanquam contumacem... terminum astitit.

Nihilominus... ipse actor peciit intromissionem dari in bona omnia iure victi... nec non vadia triplicata... de non deneganda intromissione...

[Intromissus g. Nicolaus Rey... die et anno ut supra]

(Acta rel. castr. Chenc. lib. IX. p. 144).

726. Actum in castro Chencin. f. 5 post fest. circumcis. Chr. a. 1565 (d. 4 Januarii).

...G. Urbanus Czemyernyczki heres... recognovit, quia sibi g. Nicolaus Rey de Naglowicze satisfecit et persolvit summam centum flor. Pol. (singulos flor. per triginta grossos computando)... liquidi debiti iuxta inscriptionem... terrestrem Lublinensem... de praemissis factam...

(Acta rel. castr. Chenc. lib. IX. p. 171).

727. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Trinitat. a. 1565 (d. 20 Junii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres tanquam actor et g. Nicolaus Rey de Thopolya et Slanowicze heres... citatus ...habebunt... terminum ad terminos castrenses Cracovienses post nunc instans festum s. Michaelis... proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua ipsum citavit ad inscriptionem Cracoviensem in iudiciis novis in conventione... regni... laudatis proxime transactis occasione totarum... sortium in bonis Bobin modo donatorio factam, pro damnis terrestribus, ob non... tuitionem... ipsius actoris ab impetitione iuridica... [canonicorum... capitulique ecclesiae] ...s. Annae in Cracovia, qui super eisdem bonis citationem castrensem Cracoviensem pro quibusdam censibus posuerunt, eidem actori... ad solvendum succubitis... Ab actore... n. Stanislaus Gruszczinski et a citato... g. Sigismundus Schaschowski terminum eundem inscripserunt.

(Acta ins. castr. Crac lib. LXXXVI. p. 919).

728. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. s. Trinitatis a. 1565 (d. 20 Junii).

Ex decreto iudicii castrensis... Cracoviensis g. Nicolaus Rey de Slanowicze et Bobin heres... citatus liber et absolutus est a citatione literali castrensi Cracoviensi, qua ad instantiam ...canonicorum totiusque capituli ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia pro vadio sexingentorum flor. pec. Pol. ratione... non solutionis census reemptionalis ratharum duarum, videlicet quindecim flor. pec. pro festo Penthecosten a. 1563 primae rathae, item pro festo nativitatis Domini similiter quindecim flor. pec. a. 1563 secundae rathae eisdem actoribus cuiuslibet rathae seorsive... ad solvendum succubito... Et hoc ex ea ratione... praedictus Nicolaus Rey... absolutus est, quia pro eiusmodi censu retento... actoribus praefatis satisfecit. De qua satisfactione v. Andreas Troperus... procurator eiusdem capituli... suo et aliorum ...actorum... nominibus hic idem personaliter stans recognovit.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 957 — 958).

729. Actum in Książ f. 2 infra oct. corp. Chr. a. 1565 (d. 25 Junii).

Iudicium... causam et actionem... inter g. Paulum Seczygneyewski in Nassiechowicze et Myechowicze heredem citatum et g. Nicolaum Rey heredem de Dziewiaczielie actorem occasione non administrationis iustitiae de l. Felice Kothul subdito de Nassiechowicze, qui... tenetur septuaginta marcas pec. com. pro frumentis praefato Nicolao Rey... suspendit... ad terminos proximos... ex eo, quia praefatus citatus est in negotiis reipublicae...

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 1090).

730. Actum in castro Cracov f. 4 post fest. Undecim Millia Virg. a. 1565 (d. 24 Octobris).

Ex decreto iudicii castrensis... Cracoviensis... g. Nicolaus Rey de Thopolia et Slonowicze heres... citatus ad instantiam g. Casparis Smolik de Wolwanowicze et in Bobyn heredis ...tenebitur inscriptioni

suae Cracoviensi in iudiciis novis in conventione gen. Piotrcoviensi... laudatis Cracoviae celebratis super bona totas... sortes in villa Bobin per eum sibi modo donatorio factae satisfacere, hoc est eundem... Casparum Smolik in... sortibus villae Bobin... a [canonicis et] capitulo ecclesiae s. Annae in Cracovia et eorum inscriptione reemptionali... ad terminos castrenses... Cracovienses post terminos terrestres Cracovienses proximos tueri et intercedere, bonaque praefataBobin ab eisdem canonicis... ac citatione literali castrensi... Cracoviensi emundare... cum poena XV alias trium marcarum parti et iudicio praesenti totidem succubita, sub damnis terrestribus actori praefato... ad solvendum succumbendo...

(Acta ins. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 1245).

731. (Rewizya dokumentów z r. 1564 — 1565)

Palatinatus Russiae III. die Februarii a. 1565.

I. Pan Mikolay Rey okazal listh od nieboszczyka krola Zygmuntha 1524 za rella[cią] i podpissem księdza Tomiczkiego, s ktorego sie okazuie, ze Stanislaw de Sienicza chorąży Chelmski dostatecznem swiadecztwem y swą przysięgą dowiodl, ze mv listhy, od Wladyslawa krola Polskiego i Wegierskiego na summe thrzech seth grzywien monetae imienia krolewskie wssi Staine, w ziemi Chelmskiey leżącze, zapissane, w Krasnem Sthawie zgorzali, a isz thez dowiedzial ssie krol J. M., ze tego listhu w canczelariey ksiągach Wladyslawa krola nota per modum actus iesth zapissana, tedy za thakiem dowodem krol J. Mcz nieboszczyk the summę na wssi przerzeczoney zapissal, dobra summa za stharą ma bycz rozumiąna.

II. [Tenze] okazal tez i drugi listh na thrzystha grzywien tak ze polskich na dwu wssiach Staine i Pliskow, w ziemi Chelmskiey leżączych od tegosz krola Zygmuntha tegosz dnia i roku za takiem ze dowodem swiadesthwa i przyssięgi wlasney i themi prawye slowy yako pierwssy pissani, okrom clausuli ze nota in regestis cancellariae niebyla. A wssakze, iz ssie znaczy dostateczne swiadestwo i przyssiega, ktorą ssie na on czasz stalla, dobra summa za stharą ma bycz zrozumiana.

III. [Tenze] okazal kthemv y trzeczi listh od nieboszczyka krola Zygmuntha 1540 za rellaczią i podpissem księdza Maczieiowskiego, ktorem nieboszczyk krol za prosbą tegoż Mikolaya Reya summy na

wssiach dwu przerzeczonych zapissane złączą. (s.) A wszakze sum zadnych niemianuye pro nominatis tamen et expressis miecz chcze tak zeby coniunctae summae na wssiach przerzeczonych byli i zarazem tem ze listem tedy temuz tho Mikolaiowi Reiowi i Krzystophowi synowi iego dozywoczie zapissal. Ale telko Mikolayowi Reiowi yscz ma samemv, iesli synowi przed seymem Piotrkowskiem dzierzawy nie pusczil.

IV. Tenze okazal thez sądowny listh sendziego i podszethka ziemskich Chelmskich 1508, ktorem Elzbietha zona Maczieya Zamoyskiego, Stanislaw alias Czeder, Pawel i Olechno braczia rodzoni de Zapoborze et Kobyle wssitki częszczi swe dziedziczne, kthore na nie po Pawle Chelmczyk wuyu i po Barbarze Rzessowskiey, siesthrze ich cziotecznev dziedziczach de Kobylie, Rabie, Staine et Wolia Kobylska wthych tho wssiach przypadly za sescz seth sesczdziesiąsth zlothych zprzedali wiecznie i na wieki. A thak ys sie mienili (?) miecz pewne czesczi dziedziczne za tem zapissem we wssi Sthane prossącz, że by thy listhy krolewskie wyssey opissane, kthoremi sie wszithka wies Stayne oppisuye bycz krolewska, nicz iego częszczam dziedzicznem nieskodzily. Iz nie byla similis do Krola Jego Mczi krol Jego Mcz pothem ysz iesth in possessione przy yego dziedzisthwie onego zachowacz raczel yako ynne.[1])

(Acta castr. Praemisl. lib. CCLXXXVI. p. 48 — 49).

732. a. 1565?

N. Zophia Dubrawska actrix per n. Thomam filium suum ab una et g. Nicolaus Rey tenutarius bonorum villae Kolodzyeow citatus per n. Sebastianum Iawor partibus ab altera scribunt eis terminum ob spem concordiae ad terminos terrestres in Halicz proxime celebrandos iuxta citationem,... qua eundem citavit ad ammissam citationem pro non extraditione l. Iwan cmethonis ipsius proprii de villa Thuzylow ad villam Dwbowycza cum uxore, pueris... profugi... Et in defectu concordiae partes praefatae habent... terminum in terminis terrestribus in Halicz proxime celebrandis...[2])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. L. p. 515 — 516).

[1]) Akt rewizyi takiej samej pod tą samą datą jest także w księdze Castr. Sanoc. Ind. XIX. p. 791 — 793.

[2]) Na grzbiecie książki: 1565 — 1571 et aliorum initium.

733. Actum in Proszowice f. 2 ante fest. s. Priscae a. 1566 (d. 14 Januarii).

H. Martinus plebanus ecclesiae parochialis in Skrzilna proposuit iudicialiter per suum procuratorem... contra g. Nicolaum Rey in Thopolya heredem... occasione... non solutionis decimarum pecuniarium de... villa... Thopolya ad dictam parochialem ipsius in Skrzilna ex antiquo spectantium et... semper ipsi et antecessoribus... solvi solitarum... in continua possessione earum... existentibus alias uti horum citatio... secunda et... prima ratione decimarum... pro sex annis,... pro retentione earum aestimationem taxae habens in se ad septuaginta duas marcas pec. com. mon. et num. Pol. et ad totidem damni latius in se obloquitur, petens propterea [actor] ad contentam... citationis sibi responderi, solutionemque cum adiudicatione damni... sibi adiudicari.

Ex adverso pars citata non intrando in controversiam ante omnia voluit videre ius et privilegium ipsi super decimas in bonis... Thopolia pertinentia: et quia [actor id documentis] nec probat nec probare potest, igitur peciit se citatus liberum... ab... impetitione et a causa actoris... pronuntiari...

Tandem pars actorea... dixit... se non teneri... iura seu privilegia super decimam ipsam servientia... citato ostensuram, ...usu enim continuo et pacifica... decimae eiusdem possessione id probat, atque se probaturam velle praemissa dicit,... quia ipse et antecessores ipsius in usu et possessione pacifica et continua a tempore immemorabili... extiterant,... petens se propterea ad probationem huiusmodi per iudicium... admitti et citatum ad solutionem decimae cogi.

Et iudicium... causam praesentem... recepit sibi ad deliberandum ad terminos proximos.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXV. p. 558 — 561).

734. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante fest s. Priscae a. 1566 (d 16 Januarii).

G. Caspar Smolik... actor et g. Nicolaus Rey de Thopolia et Slonovicze... citatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses ...Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem,... et hoc pro damnis terrestribus, ratione

non tuitionis bonaque... Bobyn ab... venerabilibus [canonicis] et capitulo ecclesiae s. Annae in Cracovia inscriptioneque eorum reemptionali ac citatione literali castrensi... Cracoviensi non emundationis eidem actori ...ad solvendum succubitis...

Ab actore... g. Petrus Strzala iudex terrestris Zathoriensis et Osswieczimensis et a citato... g. Sigismundus Palczowski vicecapitaneus Cracoviensis terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 1375).

735. ...w sobotę przed s. Wincentym a. 1566 (d. 19 Stycznia). [1])

Ja Mikolay Rey z Naglovicz viznowam, iz my szie doszicz stalo od jego milo: pana Lugowskyego mitnika Chelmskyego za trzydzyesczy grzyvyen pyenyądzy, ktore mam z lasky yego kro: milo: na Chelmskyem myczie nadane. A nato y pyeczącz svą przikladam y ręką szie podpiszvye. A tho my yesth od nyego dano za rok przesli anni domini 1565.

Datum ...lyny [2]) ante Vincencii sabato 1566 Idem qui supra manv sua propria.

736. Actum in castro Cracoviensi f. 3 post fest. s. Agnetis a. 1566 (d. 22 Januarii).

N. Johannes Liasochowski in Liassochow heres... recognovit, quia g. Nicolao Rey de Naglowicze et eius successoribus tenetur certi, veri et liquidi debiti sexingentos flor. pec. Pol. mon. et num.,.. quemlibet florenum per triginta grossos computando; quos praenominatus ...Liassochowski se... inscribit... sibi Nicolao Rey... pro festo circumcisionis Domini proximo... solvere et circa acta castrensia... Cracoviensia realiter... reponere. In defectu vero solutionis... pro tempore et loco suprascripto... debet ipse Johannes Liassochowski... sibi Nicolao Rey... dare... intromissionem et... possessionem in bona sua he-

[1]) Akt powyższy, jedyny z całego niniejszego zbioru, nie jest wzięty z ksiąg sądowych archiwalnych, lecz jest odpisem z autografu M. Reja, którego oryginał znajduje się w rękach p. Leona Zwolińskiego w Nowostawcach, posiadającego zbiory autografów.

[2]) Początek tej miejscowości nieczytelny.

reditaria; hoc est totam... villam Liasochow (in terra Sandomiriensi et districtu Chanczinensi consistentem)... sub vadio similis summae sexingentorum flor. pec.... per ipsum Nicolaum Rey et posteros eius bona praefata... a festo circumcisionis Domini... de anno ad annum... modo et iure obligatorio possidenda usque ad debitam eorum bonorum exemptionem et summae praefatae... plenariam simul et semel exsolutionem...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVI. p. 1571 — 1573).

737. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Mathiae ap. a. 1566 (d. 27 Februarii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres... actor, g. Nicolaum Rey de Topola et Slonowicze heredem... citatum pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. taxatis ad inscriptionem iudiciorum novorum Cracoviensium donatoriam iuxta suam citationem literalem castrensem... Cracoviensem ad eandem inscriptionem ...sese refferentem, tum et decretum iudicii castr.... Cracoviensis in eadem causa latum... coram iudicio praesenti... in suo lucro pro toto ...condemnavit. Cuius citationis tenor est talis:

Citat te... ad inscriptionem Cracoviensem in iudiciis novis... f. 4 ante festum ascensionis Domini... a. 1563 factam, qua tu... totas sortes... in Bobin... sibi donasti... ab omnibusque inscriptionibus prioribus... per te... factis pro tuitione... sub damnis terrestribus te super omnibus bonis tuis inscripsisti... Sed quia tu eundem Casparum ab impetitione iuridica... capituli ecclesiae s. Annae... tueri et intercedere non vis, nec non praefata bona Bobin... emundare... minime curas,... eo facto eidem g. Casparo Smolik damna terrestria... ad duo millia flor. pec. Pol.... aestimata... succubuisti. Pro quibus... te citat iudicialiter sis responsurus. Datum in castro Cracoviensi feria 6 post festum s. Laurentii... a. 1564 (d. 14 Augusti).

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 1428).

738. Actum in Proszowice f. 2 post domin. Oculi a. 1566 (d. 18 Martii).

Ho. Martinus plebanus ecclesiae parochialis in Skrzilną actor ex una et g. Nicolaus Rey in Thopolya heres citatus ex altera partibus, occasione retentionis et non solutionis decimarum pecuniarium de bonis ipsius... villae Thopolya ad... parochialem in Skrzilna ex antiquo spectantium... pro sex annis... aestimationis... ad septuaginta duas marcas pec. com... terminum praesentem ad terminos proximos... scribunt... ob spem concordiae partium...

G. Johannes Pieniązek terrae Cracov. iudex ab actore et a citato n. Johannes Mloszowski... ad proximos terminos Proszovienses inscripserunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVI. p. 109).

739. Actum in castro Cracov. f. 4 ante fest s. Stanislai in autumno a. 1566 (d. 25 Septembris).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres... actor et g. Nicolaus Rey de Thopolia et Slonowicze heres... concitatus... habebunt terminum ad terminos castrenses... Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris concitationem literalem castrensem... Cracoviensem,... qua eum concitavit... ad satisfaciendum sibi pro his omnibus, pro quibus eum in terminis castr. Crac. iam transactis... in suo lucro pro toto condemnavit,... [videlicet] pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. aestimatis ratione non tuitionis... praefati actoris... a citatione castrensi Cracoviensi ex parte ...capituli... ecclesiae... s. Annae in Cracovia... super bonis... Bobin facta,... per eundem Nicolaum Rey praenominato ...actori ad solvendum succubitis...

Ab actore... n. Stanislaus Gruszczinski,... a citato g. Sigismundus Schaszowski terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LXXXIV. p. 1552 — 1553).

740. Actum in castro Cracov. f. 4 ante fest. s. Stanislai in autumno a. 1566 (d. 25 Septembris).

G. Caspar Smolik... actor, nec non g. Marianus Przilączki iudex castri Cracoviensis similiter... pro interesse suo actor et g. Nicolaus Rey... concitatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses Cracovienses proximos... iuxta eiusdem partis actoreae concitationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua eum concitavit... ad... satisfaciendum sibi pro poena XV alias trium marcarum pec. ob non tuitionem... ipsius Casparis Smolik in bonis... totis... et sortibus in villa Bobin... sibi Casparo... inscriptis... a... citatione literali castrensi Cracoviensi... capituli ecclesiae... s. Annae in Cracovia pro quibusdam censibus super eadem bona posita... per eum sibi Casparo Smolik et iudicio... totidem succubita et per hoc idem iudicium in terminis iam transactis super eo et bonis eius... decreta...

Ab actore... n. Stanislaus Gruszczinski, nec non Marianus Przilączki personaliter, a citato vero... g. Sigismundus Szaszowski terminum inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXIV. p. 1553 — 1554).

741. Actum in castro Cracoliensi f. 4 post fest. OO. SS. a. 1566 (d. 6 Novembris).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin... actor et g. Nicolaus Rey de Thopolia et Slonowicze heres... concitatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses... Cracovienses proximos... iuxta... actoris concitationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua eum concitavit... ad... satisfaciendum sibi pro... damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. aestimatis,... ratione non tuitionis ...praefati actoris in bonis... Bobin a citatione castrensi... Cracoviensi ex parte... capituli ecclesiae... s. Annae in Cracovia... super eisdem bonis facta,... per eundem Nicolaum Rey praenominato... actori ad solvendum succubitis...

Actor... personaliter, a citato... n. Gabriel Kulia terminum hunc inscripserunt...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 1702 — 1703).

742. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. OO. SS. a. 1566 (d. 6 Novembris).

G. Caspar Smolik... tanquam actor, nec non g. Marianus Przilączki iudex castrensis Cracoviensis... similiter pro interesse suo actor et g. Nicolaus Rey in Thopolia et Slonowicze heres... concitatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses Cracovienses proximos... iuxta eiusdem partis actoreae concitationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua eum concitavit... ad... satisfaciendum sibi pro poena XV alias trium marcarum pec. ob non tuitionem... ipsius actoris in... sortibus villae Bobin... a capitulo ecclesiae... s. Annae in Cracovia... citationeque literali castrensi Cracoviensi eorum pro quibusdam censibus super eadem bona posita... per eum sibi Casparo Smolik et iudicio [praesenti] totidem succubita et per hoc idem iudicium in terminis iam transactis super eo et bonis eius... decreta...

Actor... atque g. Marianus Przilączki personaliter, a citato vero ...n. Gabriel Kulia terminum hunc inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXIV. p. 1703 — 1704).

743. Actum in Proszowice f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1567 (d. 21 Januarii).

G. Mathaeus Grussczinski de Lipno et in Sczithniki quovis iure tenutarius actor g. Nicolaum Rey de Thopolia et Slanowicze heredem citatum occasione non solutionis viginti octo flor. per decursum novem annorum ad studia praefato Mathaeo Grusczinski quolibet anno viginti octo flor. iuxta contractum circa emptionem dono perpetuo bonorum seu sortium Powezow, Blogossow et Lanczski (s.)... in primo termino in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVI. p. 365).

744. Actum in Proszowice f. 2. ante fest s. Agnetis a. 1567 (d. 21 Januarii).

G. Mathaeus Gruszczinski de Lipno et Sczitniki quovis iure tenutarius actor, g. Nicolaum Rey de Thopolia et in Slonkowicze (s.) heredem

citatum, occasione dum et quando bona Blogossow, Powezow et Lanczski in terra Sandomiriensi a praefato Mathaeo perpetuae donationis (s.) obtinuit, postea duobus annis quadringentos flor. certa inscriptione inscriptos circa se retinuit et debuit facto contractu (?) occasione praefatae summae pro quolibet anno pro usu... dare per quadraginta flor. pec.; secunda propositio eiusdem citationis, occasione non restitutionis equi valoris quadraginta flor. et serici damasceni alias adamasceni, ulnas viginti per duos flor. secundum verbalem promissionem circa praefatorum bonorum obtentionem...

Quiquidem actor praefatum citatum in primo termino... in poena contumatiae iudicialiter condemnavit.[1])

(Acta terr. Prosz. lib. decr. XXVI. p. 365).

745. Actum in Proszowice f. 2 ante fest. s. Agnetis a. 1567 (d. 21 Januarii).

R. Stanislaus Grodkowski canonicus Cracov. actor g. Nicolaum Rey de Naglowicze et in bonis Dziewieczielie quovis iuris titulo possessorem citatum... occasione receptionis alias raptionis violenter decimae manipalaris omnis grani et seminis in... Dziewieczielie anni 1565 iam praeteriti ad canonicatum praefati actoris ex antiquo pertinentis;

secunda propositione eiusdem citationis... occasione... raptionis... decimae manipularis omnis grani et seminis... in villa Dziewieczielie anni 1565 iam praeteriti ad canonicatum... actoris ex antiquo pertinentis... non comparentem in termino primo in poena contumatiae... condemnavit.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVI. p. 411 — 412).

746. Actum in Proszowice f. 2 post fest. s. Agnetis a. 1567 (d. 21 Januarii). [2])

H. Martinus plebanus ecclesiae parochialis in Skrzylno actor cum g. Nicolao Rey heredi in Topolia citato scribunt et prorogant terminum

[1]) Akt bardzo niejasno stylizowany; myśl jednak niewątpliwa.

[2]) Data w nagłówku niezupełnie pewna, najprawdopodobniej brak karty z datą roczków.

ob spem concordiae hinc ad futuros terminos Proszovienses occasione non solutionis decimarum de bonis Topolia...

Ab actore Joannes Pieniążek iudex terrae Cracoviensis, a citato n. Sebastianus Salinski terminum praesentem scribunt.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVI. p. 598).

747. Actum in Książ f. 5 post fest. s. Agnetis a. 1567 (d. 23 Januarii).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze heres actor et g. Paulus Seczynyewski tribunus terrae Cracoviensis in Nassiechowicze heres citatus scribunt terminum ob spem concordiae... ad terminos proximos... iuxta... adcitationem alias *przypowiastu*... ad paratum decretum suspensionis causae... occasione non administrationis iustitiae de l. Felice Kothul subdito de Nassiechowicze... idque ratione... debiti centum et viginti flor. pec. Pol. pro frumentis... Ab actore n. Vizga, a citato g. Franciscus Mirossowski terminum praesentem prorogaverunt.

(Acta terr. Książ. decr. lib. XXVII. p. 1615 — 1616).

748. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. conversionis s. Pauli a. 1567 (d. 29 Januarii).

G. Caspar Smolik de Volvanovicze et in Bobin heres tanquam actor astitit... coram iudicio castrensi Cracoviensi terminum concitatum alias *przipoviesczoni rok* in et contra g. Nicolaum Rey de Topolia et in Slonowicze heredem... concitatum, per ministerialem terrestrem... de iuris forma clamatum et nec per se nec procuratorem suum comparentem iuxta concitationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua... praefatus actor eundem Nicolaum Rei ad iudicium... concitavit in haec verba:

Concitat te alias *przipoviescza czie* ad solvendum... sibi pro his omnibus pro quibus te in terminis... castrensibus Cracoviensibus iam transactis iuxta suam citationem literalem... castrensem Cracoviensem ...et iuxta decretum iudicii... castrensis Cracoviensis de super latum... in suo lucro pro toto... condemnavit prout te citaverat in haec verba:

Citat te... ad inscriptionem Cracoviensem in iudiciis novis... proxime transactis... feria 4 ante festum ascensionis Domini...

a. 1563 factam, qua tu... recognovisti et perpetuo dono... totas sortes et integras in Bobin villa per te habitas donasti... ipsi Casparo Smolik;... sed quia tu non curando et minime advertendo ad praefatam inscriptionem donatoriam... eundem Casparum ab impetitione iuridica a... capitulo... s. Annae in Cracovia... intercedere non vis, nec non praefata bona Bobin... ab eisdem collegiatis praefatis in summa sexingentorum flor. pec. per te antea recepta... in vim tamen reemptionis... inscripta emundare... minime curas, qui praelati in eisdem bonis... pro quibusdam censibus super bona Bobin citationem castrensem Cracoviensem posuerunt, quo facto eidem... Smolik damna terrestria, quae... contra te ad duo millia flor. pec. Pol... praefatus Smolik sibi aestimat,... succubuisti. Pro quibus damnis... te concitat iudicialiter sis satisfacturus...

Et iudicium castrense... Cracoviense post huiusmodi astitionem termini concitati... ad affectationem ipsius actoris... in contumatiam praefati concitati addidit... actori ministerialem... ad intromittendum ipsum in bona... concitati... suprascripta Thopolia ac Slonovicze... ac in alia omnia... vigore eiusdem actoris perlucrorum... pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. aestimatis... super eodem concitato et bonis eius... obtentis...

In defectu vero admissae intromissionis... iudicium praesens causam hanc... remittit ad officium capitaneale tanquam brachium regale ...pro finali causae eiusdem et perlucrorum praefatorum executione...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXLII. p. 8 — 10).

749. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. conversionis s. Pauli a. 1567 (d. 29 Januarii).

G. Caspar Smolik de Volvanovicze, in Bobin heres, nec non g. Marianus Przileczky iudex castrensis Cracoviensis tanquam actores astiterunt coram iudicio castri... Cracoviensis terminum concitatum... contra g. Nicolaum Rey in Topolia et Slanovicze heredem... concitatum... ad solvendum et satisfaciendum pro poena XV alias trium marcarum pec. ob non tuitionem... ipsius Casparis Smolik in bonis eius... in Bobin... a capitulo ecclesiae collegiatae s. Annae in Cracovia et eorum inscriptione reemptionali... citationeque... pro quibusdam censibus super eadem bona posita ac eorundem bonorum a praemissis non emundationem...

Iudicium castrense Cracoviense addidit... actoribus praefatis ministerialem terrestrem... ad intromittendum... ipsos in bona praefati

concitati... suprascripta Topolia et Slonovicze ac in alia omnia... vigore eiusdem actoreae partis perlucrorum... pro poena XV alias trium marcarum... super concitato de bonis eius... obtenta...

In defectu vero admissae intromissionis in bona praefata... iudicium praesens causam hanc... remittit ad officium capitaneale tanquam brachium regale loci illius... pro... finali causae eiusdem... executione...

(Acta inscr. castr. Cracov. lib. LXLII. p. 10 — 11).

750. Actum in castro Crac. f. 5 post domin. Reminiscere a. 1567 (d. 27 Februarii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres actor iure vincens et g. Nicolaus Rey de Thopolia et in Slonowicze heres... citatus sive innotescitus... habebunt ac inter eos scribunt terminum ad duas septimanas ab hinc proximas... iuxta... actoris innotescentiam lit. castr. Crac., qua eundem Nicolaum Rey citavit... ratione non admissae eidem actori intromissionis... in bona... Thopolia et Slonowicze... vigore suorum perlucrorum castrensium Cracoviensium pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. aestimatis ob non tuitionem ipsius actoris in bonis Bobin eidem actori donatis a... capitulo s. Annae... in Cracovia et eius citatione lit. castr. Crac. pro quibusdam censibus in eadem bona importata, ad solvendum succubitis...

Ab actore n. Stanislaus Grusczinski et a citato... g. Marianus Przilączki iudex castr. Cracoviensis terminum hunc inscripseruut.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVII. p. 751).

751. Actum in castro Cracov. f. 5 post dom. Reminiscere a. 1567 (d. 27 Februarii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et g. Marianus Przilenczki iudex castr. Crac. actores... uterque pro interesse suis et g. Nicolaus Rey de Thopolia et in Slonowicze heres... citatus... habebunt... terminum ab hinc ad duas septimanas... iuxta... actoris innotescentiam, ...qua eundem Nicolaum Rey citavit ratione non admissae... intromissionis in bona... Thopola et Slonowicze... vigore perlucrorum

suorum pro poena XV alias trium marcarum... actori et iudicio totidem succubitis... G. Marianus Przilenczki a se et ab eodem Nicolao Rey et a g. Casparo Smolik n. Stanislaus Grusczinski terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVII. p. 751 — 752).

752. Actum in castro Crac. f. 5 post dominicam Laetare a. 1567 (d. 13 Martii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et Bobin heres actor iure vincens, g. Nicolaus Rey de Thopolia et in Slonowicze heres... citatus seu innotescentia literali castrensi Cracoviensi brachii regalis ad officium praesens vocatus... habebunt terminum... ab hinc ad feriam quintam post dominicam conductus Paschae proximam... iuxta... actoris citationem seu innotescentiam praefatam,... qua ipsum citatum innotescit... ad relationem p. Stanislai Smach... ministerialis terrestris ac certorum nobilium et ad perlucra castrensia... Cracoviensia ratione non datae... intromissionis et... possessionis sibi actori... in bona... Thopolia et Slonowicze... in perlucris... ad inscriptionem iudiciorum novorum Cracoviensium pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. aestimatis ob non tuitionem ipsius actoris... a... capitulo ecclesiae ...s. Annae... Cracoviensss et eiusdem citatione... in... eadem bona importata ad solvendum succubitis...

Ab actore... n. Stanislaus Grusczinski, a citato vero g. Marianus Przilenczki iudex castrensis Cracoviensis terminum eundem inscripserunt et prorogaverunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXL. p. 75).

753. Actum in castro Cracov. f. 5 post domin. Laetare a. 1567 (d. 13 Martii).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze heres et Marianus Przileczki iudex castrensis Cracoviensis actores iure vincentes et g. Nicolaus Rey in Thopolia et in Slonowicze heres... innotescentia literali castri Cracoviensis brachii regalis ad officium praesens vocatus... habebunt... terminum ab hinc ad f. 5 post dominicam conductus Paschae... ratione non datae... intromissionis... in... Thopolia et Slonowicze... in per-

lucris praefatorum actorum... in iudicio castrensi Cracoviensi pro poena XV alias trium marcarum pec. parti actoreae et iudicio totidem succubita... Ab actore... Casparo Smolik ac a se ipso g. Marianus Przilenczki, ...a citato n. Stanislaus Grusczinski terminum eundem inscripserunt...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXL. p. 75 — 76).

754. Actum in castro Cracoviensi f. 5 post dom. Jubilate a. 1567 (d. 24 Martii).

GG. Caspar Smolik et Marianus Przilenczki iudex castrensis Cracoviensis actores... et g. Nicolaus Rey in Thopolia et in Slonowicze heres... innotescitus... habebunt... terminum ab hinc ad sex septimanas proximas... ratione non datae... intromissionis in bona eiusdem citati... Thopolia et Slanowicze... in perlucris eiusdem actoreae partis pro poena XV alias trium marcarum pec.... actori et iudicio totidem super ipso citato et bonis eius in iudicio castrensi Cracoviensi iure obtentis...

Ab actore... n. Bartholomaeus Lissowski, a citato... g. Sigismundus Palczewski vicecapitaneus Cracoviensis terminum hunc inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXL. p. 153).

755. Actum in castro Cracoviensi f. 5 post dom. Jubilate a. 1567 (d. 24 Aprilis).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres actor... et g. Nicolaus Rey de Thopolia et in Slonowicze heres... innotescitus ...habebunt... terminum ab hinc ad sex septimanas... ratione non datae... sibi actori intromissionem... in bona .. citati Thopolia et Slonowicze... vigore suorum perlucrorum castrensium... Cracoviensium pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. mon. et num. aestimatis ob non tuitionem ipsius actoris in bonis Bobin eidem actori donatis a v. capitulo ecclesiae s. Annae... in Cracovia... ad solvendum succubitis.

Ab actore... n. Bartholomaeus Lyssowski, a citato... g. Sigismundus Palczowski vicecapitaneus Cracoviensis terminum hunc inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXL. p. 152 — 153).

756. Actum in castro Cracov. f. 5 post dom. Conductus Paschae a. 1567 (d. 10 Aprilis).

GG. Caspar Smolik et Marianus Przilencki iudex castri Cracoviensis actores... et g. Nicolaus Rey de Thopolya et Slonowicze heres... citatus... habebunt... terminum ad duas septimanas ab hinc proximas... iuxta... actoris innotescentiam... ratione non datae... intromissionis in bona eiusdem citati... Thopolya et Slanowicze... in perlucris eiusdem actoreae partis pro poena XV alias trium marcarum pec. per eum parti actoreae et iudicio totidem succubita...

Ab actoribus... n. Johannes Radimski notarius magnae procurationis et a citato g. Jacobus Myszkowski burgrabius castri Cracoviensis terminum eundem inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVI p. 839).

757. Actum in castro Cracov. f. 5 post dom. Conductus Paschae a. 1567 (d. 10 Aprilis).

G. Caspar Smolik de Wolwanowicze et in Bobin heres... et g. Nicolaus Rey de Thopolya et in Slonowicze heres... citatus... habebunt... terminum ad duas septimanas ab hinc proximas... iuxta... actoris innotescentiam lit. castr. Crac.... ratione non datae... intromissionis in bona... Thopolya et Slonowicze... vigore suorum perlucrorum castr. Cracoviensium pro damnis terrestribus ad duo millia flor. pec. Pol. mon. et num. aestimatis ob non tuitionem ipsius actoris in bonis Bobin a capitulo... s. Annae... in Cracovia et eius citatione pro quibusdam censibus in eadem bona importata ad solvendum succubitis.

Ab actore... n. Johannes Radimski notarius magnae procurationis... et a citato... g. Jacobus Myszkowski burgrabius castri Cracoviensis terminum hunc inscripserunt.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. LXXXVII. p. 839).

758. Actum in castro Cracov. f. 5 post fest. exalt. s. Crucis a. 1567 (d. 17 Septembris).

Comparens personaliter... g. Christopherus Wlodek de Piekari... recognovit, quia bona sua hereditaria... hoc est villas Czebr et Szum-

sko ac sortem in villa Przeborowicze, in terra et districtu Sandomiriensi sitas,... cum omni iure... et proprietate... g. Nicolao Rey de Naglowicze... tilulo... donationis dedit, donavit... realemque iam exnunc in eadem bona... dedit intromissionem... Hac tamen conditione... adiuncta,... ad quam... g. Nicolaus Rey coram officio et actis praesentibus personaliter stans... consensit,... quia bona praefata... sibi donata de manibus g. Stanislai Konieczpolski capitanei Wielunensis suis propriis pecuniis... exemere... debebit et tenebitur...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XC. p. 405 — 407).

759. Actum in castro Crac. f. 4 post fest. exalt. s. Crucis a. 1567 (d. 17 Septembris).

Comparens personaliter... g. Nicolaus Rey de Naglowicze recognovit, quia g. Christophero Wlodek de Piekari... tenetur... certi, veri et liquidi debiti summam tria millia et ducentos flor. pec. com. mon. et num. Pol,... quemlibet florenum per triginta grossos computando. Quam quidem summam... inscripsit se... et obligat sibi g. Christophero Wlodek... pro festo nativitatis Christi prox. venturo... solvere et circa acta castrensia capitanealia Cracoviensia reponere. In defectu vero solutionis... summae praefatae pro tempore et loco supraexpresso ...tenebitur idem... Rey praenominato... Wlodek... admittere... intromissionem... in villam suam... Slonowicze... sub vadio similis summae... praefata bona per eundem Christopherum Wlodek... de anno in annum... usque ad debitam dictorum bonorum exemptionem et summae praenominatae integram persolutionem... modo obligatorio possidenda...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XC. p. 407 — 409).

760. Actum Cracoviae in colloquiis gen. f. 2 post fest. s. Michaelis a. 1567 (d. 6 Octobris).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze... recognovit, quia de omni suo iure... super bona... Lippa et Karssy in terra Sandomiriensi et districtu Chenczinensi... g. Stanislao Dembienski de Dembiany capitaneo Chenczinensi... condescendit...

(Acta inscr. terr. Crac. lib. XLI. p. 1089 — 1090).

761. Actum in castro Cracov. sabbatho ipso die fest. s. Johannis a. 1567 (d. 27 Decembris).

Comparens personaliter coram officio castrensi... Cracoviensi g. Christopherus Wlodek de Piekari heres... recognovit sibi satisfactum et persolutum esse pro summa trium millium et ducentorum flor. pec. Pol. mon. et num.... a g. Nicolao Rey de Naglovicze per eundem Nicolaum... sibi... superius in actis praesentibus... inscripta et super bonis suis... Slonowicze... obligata;... de qua quidem summa... eundem Nicolaum Rey... perpetue quietavit... inscriptionemque... de super sibi servientem... mortificavit...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCI. p. 145).

762. Actum in castro Halic. f. 6 prox. post fest. circumcis. Christi a. 1568 (d. 2 Januarii).

Comparens personaliter coram... actis praesentibus castrensibus Haliciensibus n. Jacobus Labentha... recognovit, quia per g. Nicolaum Rey, filium g. Nicolai Rey patris eius (s.) de Naglowycze, satisfactum est eidem Nicolao (s.) Labentha atque persoluta est efectualiter summa noningentorum flor. pec. mon. et num. Pol. pro die... nativitatis Chr. proxime praeterito solvere inscripta... in bonis et villa dicta Srzednye obligata atque assecurata. De qua quidem summa noningentorum flor. pec. percepta ipse Jacobus Labentha eundem g. Nicolaum Rey quietat...

(Acta castr. Halic. inscr. lib. II. p. 119).

763. Actum in castro Halic. f. 6 post fest. circumcis. Chr. a. 1568 (d. 2 Januarii).

Comparentes personaliter coram... actis praesentibus castrensibus... gg. Nicolaus et Christopherus Reyowye de Naglowycze fratres germani in hac parte indivisi, filii g. Nicolai Rey patris eorum (s.) de Naglowicze, villarum Srzednye et Dvbowycze sortium suarum heredes... recognoverunt, quia n. Jacobo Labenthae mille flor. pec. mon. et num. Pol., in quemlibet flor. per triginta grossos Pol. computando,... veri ...debiti ac mutuatae pecuniae pro festo nativitatis Christi proxime

venturo... solvere atque circa acta praesentia castrensia... reponere... tenebuntur... Casu quo pro die et tempore praenominato non... solverint [praedictam summam], tunc in crastino eiusdem festi idem gg. Nicolaus et Christopherus Reyowye seu eorum posteri... tenebuntur eidem Jacobo Labentha seu eius successoribus... admittere realem intromissionem... in totas et integras sortes suas hereditarias in bonis ac villis dictis Srzednye et Dvbowycze in districtu Haliciensi sitis per ministerialem terrestrem Haliciensem... Quaequidem bona ac sortes... ipse Jacobus Labentha cum suis successoribus... tenebit... modo obligatorio... ita... prout... ipsi Nicolaus et Christophorus Reyowye indivisi soli tenuerunt... ab anno ad annum... usque ad integram persolutionem summae praefatae...

(Acta inscr. castr. Halic. lib. II. p. 120 — 121).

764. Actum in castro inferiori Leopoliensi f. 5 ante fest. s. Priscae a. 1568 (d. 15 Januarii).

Comparens personaliter... g. Venceslaus Dziedosiczki... recognovit, quia gg. Nicolao et Christophero Reyom, fratribus germanis bona sua obligatoria, videlicet totam et integram villam Dubowycza ac integras sortes villae Kolodzieyow in districtu Haliciensi iacentes... ad festum nativitatis Christi proxime venturum pro certa summa pecuniaria arendavit,... pro qua summa arendae iam sibi... ab ipsis... fratribus plenarie satisfactum esse recognovit... Et iam praefatus Venceslaus Dziedosiczki dedit... ipsis fratribus realem possessionem in praefata bona...

(Acta castr. Leop. lib. XXXVIII. p. 428).

765. Actum in castro Cracov. f. 4 postfest. s. Valentini a. 1568 (d. 18 Februarii).

Ex decreto iudicii castr... Crac... g. Christopherus Wlodek in Piekari heres... citatus ad instantiam g. Nicolai Rey de Naglowicze... tenebitur eidem Nicolao Rey tamquam actori, bona Sumsko per ipsum Christopherum Wlodek... eidem Rey... una cum aliis bonis, videlicet Czebr ac sorte in... Przibórowicze in terra et districtu Sandomiriensi inscriptione castrensi Cracoviensi... donata... et resignata,...

a citationibus... nn.... Gorszkowskich [contra] n. Petrum Rusieczki in eisdem bonis... Szumsko ipsius Nicolai Rey... positis... libera facere iuxta praefatam inscriptionem donatoriam... tanquam bonorum praefatorum evictor... hinc ad terminos castrenses... Cracovienses proximos sine poena sub damnis terrestribus per eundem Nicolaum Rey... ad quinque millia marcarum pec. Pol mon. et num.... aestimatis... eidem Nicolao Rey ad solvendum succumbendo...[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCII. p. 719 — 720).

766. Actum in castro Cracov. f. 3 post domin. Invocavit a. 1568 (d. 9 Martii).

Ministerialis terrestris cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia ad requisitionem ipsorum nomine... S. Mtis R. et reipublicae regni... atque g. Martini Falieczki deputati ad recuperationem bonorum regiorum executioni subiectorum in bonis et villis Dziewyeczielye et in sortibus villarum Obrazowicze et Zdziemierzicze g. Nicolai Rey hesterna die... vigore constitutionum et decretorum conventionalium regni de executione editorum... facta, non est eidem S. R. Mti et reipublicae regni... admissa intromissio cum possessione in bona praefata... executioni subiecta propter cassatam donationem perpetuitatis et propter non solutionem ex eisdem bonis quartae partis ad thesaurum regni, verum eadem intromissio... per Stanislaum Gosthek factorem bonorum Thopolia nomine praedicti... Nicolai Rey [asserentem] dominum suum ius novum super eadem bona a S. Mte R. habere eademque bona vigore iuris praefati legitime possidere,... est denegata...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XC. p. 631 — 632).

767. Actum in Proszowice f. 2 post domin. Oculi a. 1568 (d. 22 Martii).

Proposuit iudicialiter g. Nicolaus Rey de Naglowicze, in Powezow et Blogossow heres actor... contra n. Stanislaum Gruszcsinsky molen

[1]) Równocześnie sąd grodz. Krak. dekretuje dosłownie tak samo, iż Włodek ma M. Reja »liberare a perlucris certis per n. Martinum Sczepanowski super n. Petr. Rusieczki super eisdem bonis... obtentis«. (Taż księga str. 720 — 722).

dinorum in... Proschowicze... sortis... heredem... citatum iuxta citationem primam et... secundam, cuius tenor sequitur:

Sigismundus Augustus... rex Poloniae... tibi n. Stanislao Grusszinski molendinorum in... Proszowicze... sortis tuae heredi mandamus, quatinus in terminis terrestribus in Proszowice prox. celebrandis ...ad instantiam g. Nicolai Rei... compareas, citat te citatione secunda ...prout te in terminis prox. praeteritis in poena contumatiae... condemnavit, iuxta citationem primam,... qua te citaverat... pro eo, quia tu non attenta inscriptione donatoria... per te occasione... bonorum Powezow et Blogossow sortis tuae... recognita,... non vis, imo recusas... eundem g. Nicolaum Rey in bonis praefatis... intercedere... a n. Jacobo Kraszowsky et eius citatione... terrestri Chanczinensi, qua praefatum... Rey pro occupatione... eorundem bonorum... ad iudicium terrestre Chanczinense citavit, ipsumque occasione bonorum dictorum... iure impedit, quod sibi contra te praefatus... Rey pensat... ad duo millia marcarum pec. com. mon. et num. Pol et totidem damni vel prout ius decernet... iudicialiter sis responsurus. Datum Cracoviae feria 3 post fest. s. Laurentii a. 1567. (d. 12 Augusti).

Et post propositionem... actor... petiit citatum compelli ad directam responsionem et intercessionem iuxta contenta citationis suae,... nam ex omni observantia iuris,... pro lege in iure... recepta,... extitit consuetudo, dum aliquis se pro evictione aliquorum bonorum inscribit et in eisdem bonis per aliquem impetitur, extunc citatus ad evictionem... intercedere et eliberare ab impetitione tenetur.

Ex adverso pars citata... allegavit se non teneri respondere, nec praefatum... Rey... defendere ratione sortis bonorum dictorum,... nam ex... legum observantia, nemo... pro impetitione iuridica quempiam alium tueri,... eliberare tenetur, ubi et inscriptione tanquam nuda... vadium vel damna terrestria non essent imposita,... nam in formulario omnium inscriptionum et constitutionibus S. Sigismundi regis Pol... divae memoriae... constat, quod... ubi bona quaecunque modo donationis... fuerint... resignata, semper usu recepto et approbato damnis terrestribus ratione tuitionis... firmantur... et hic in praefata inscriptione... ob certas rationes et contractus... inter partes protunc recognoscentes... sunt obmissa...

Et hoc etiam partem actoream, quod in citatione praefata taxam duorum millium marcarum ratione non evictionis... posuit... et damna terrestria iuxta beneplacitum suum vallavit... contra statuti formam, cum pars actorea vix vigesimam particulam summae praefatae... ipso citato ratione bonorum... donatorum dedit, minime in causa praesenti sublevare potest, ex qua etiam inscriptione tam nuda... praescriptio iucurrit, nam cum pars semel aliquid obmiserit... ad ordinem pristi-

num deduci non potest;... igitur pars citata a citatione et causa praesenti petiit... liberam decreto iudicii mediante... pronuntiari...

Et iudicium... hanc totam causam... recepit sibi ad terminos terrestres Proszovienses proximos ad deliberandum et... habebunt partes praefatae terminum... in terminis proximis... celebrandis...[1])

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVII. p. 39 — 46).

768. Actum in Proszowice f. 2 post domin. Oculi a. 1568 (d. 22 Martii).

In termino expediendae deliberationis hodierno inter h. Martinum plebanum... in Skrzilna actorem... et g. Nicolaum Rey in Thopola heredem citatum occasione retentionis et non solutionis decimarum pecuniarium de Thopola ad... parochialem ecclesiam in Skrzidlna ex antiquo spectantium... et quottanis... ipsi et antecessoribus ipsius... dari... solitarum... pro sex annis [in citatione actoris prima et secunda] expressis... [valoris]... ad septuaginta duas marcas... iudicium... decrevit eidem actori... probare medio corporali iuramento in proximis terminis... super pacificam et continuam possessionem tum et valorem decimae praefatae...

Quod decretum pars citata pro iure non suscepit sed ab eodem et cum eodem g. Johannem Pyeniązek de Kruzliowa iudicem terrae Cracoviensis ad colloquia generalia... vel in defectu colloquiorum ad conventionem generalem regni... per ministerialem... movit...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVII. p. 190 — 192)..

769. Actum in Proszowice f. 2 post domin. Oculi a. 1568 (d. 22 Martii).

Proposuit iudicialiter... per suum procuratorem r. v. Stanislaus Grothkowski canonicus Cracoviensis... actor... contra g. Nicolaum Rey de Naglowicze heredem et in Dziewieczielie possessorem citatum

[1]) Równocześnie prowadzi M. Rej takiż sam proces z Maciejem Gruszczyńskim bratem Stanisława, jako współzeznającym zapis darowizny części dóbr Powęzowa i Blogoszowa (tenże tom str. 46 — 52) na rzecz jego. Nie podajemy go tutaj, gdyż protokół sporu jest równobrzmiącym z aktem powyższym.

citatione lit. secunda et... prima tres propositiones in se continenti occasione... raptus decimae manipularis omnis grani et seminis in bonis... Dziewieczielie pro annis 1564, 1565, 1566... ad canonicatum eiusdem actoris Cracovien em ex antiquo pertinentis, petens eundem citatum ad iuridicam responsionem... compelli...

Ex adverso citatus... non intrando in aliquam controversiam cum actore, nec eum pro legitimo actore approbando ante omnia voluit videre ius et privilegium... super decimas in... Dziewieczielе, ut ipse actor asserit ipsum pertinentia et nemo ad usus et proventus decimarum se trahere potest, nisi ius et privilegium super easdem decimas in... Dziewieczielie ipsi actori ab antecessoribus bonorum eorum inscriptum authenticis... documentis probaverit, sed quia non probat nec probare potest, igitur petiit se citatus liberum... ab... impetitione... actoris... pronuntiari;... usum vero, quem actor allegat sine... inscriptione... in auxilium recipere non potest, quilibet enim per iuramentum in aliena bona et proventus seu decimas se... intrudere vellet, quod de iure venire non potest, res enim pessimi exempli esset, quod quilibet per eiusmodi probationem iuramenti in alienis bonis ad proventus se inieceret...

In contrarium praefatus actor... allegavit sibi nulla... esse necessaria... privilegia... cum super decimam praefatam usus pacificus per praescriptiones terrestres intercessit:... usus enim et praescriptio firmum est privilegium et pro lege observatur, nam etenim sunt multae possessiones et bona nobilium super quae... privilegia... ammissa sunt et tantum usu et praescriptione... roborantur, prout et usus decimarum praefatarum statutis et constitutionibus roboratus est, offerens se idem actor... super usu et possessionem tum et valorem decimae dictae probaturum prout sibi de iuris forma veniret, petiit itaque... citatum ...ad responsionem... compelli.

Et iudicium... decrevit... eidem citato super citationem... respondere, a quo decreto praefatus citatus... movit, cui motioni iudicium non detulit tanquam in accessorio loco carente.

In ulteriori tandem processu... citatus... petiit... sibi de iure admitti dilationem ad munimenta;... iudicium... dilationem... non admisit, imo decrevit ulterius procedi et directe respondere...

Tandem... actor... allegavit dilationem... citatum... non posse obtinere, nam pro simplici iniuria... dilationes minime conceduntur, nisi esset actio occasione alicuius partis fundi aut si pars se traheret ad... munimenta, ex quibus apparuerit evictor...

Et iudicium... decrevit... citato super... citationem... directe respondere. Quod decretum pars citata... non suscepit, sed... cum eodem... iudicem... movit. Cui motioni iudicium, ut prius non de-

tulit... tanquam in accessorio loco carente, ex quo ad munimenta simplicia pro iniuria simplici se trahit.

De qua non suscepta motione... citatus protestatus est, iudicium quoque similiter protestatum est.

Tandem... actor petiit eundem citatum tanquam decreto parere nolentem nihilque... respondere volentem... ad iudiciumque semel, bis, ter et ultra ius quatter clamatum in lucro condemnari admitti, quod sibi ...admissum est...

Itaque... actor eundem citatum quattuor vicibus clamatum et nec per se, nec per suum... procuratorem nihil... respondere volentem in suo lucro pro toto iudicialiter condemnavit...

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVII. p. 335 — 339).

770. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post domin. Cantate a. 1568 (d. 19 Maii).

Ex decreto iudicii castrensis Cracoviensis... g. Christopherus Wlodek in Piekari heres... citatus ad instantiam g. Nicolai Rey de Naglowicze... tenebitur eidem g. Nicolao Rey tanquam actori bona Szumsko per ipsum Christopherum Wlodek eidem Nicolao... una cum aliis bonis videlicet Czebr ac sorte in... Przeborowicze... inscriptione castrensi Cracoviensi... donata... a concitatione alias *przipowiastu* literali terrestri Sandomiriensi n. Petri Szwięcziczki in Przepiorow heredis super n. Petrum Rusieczki... in dicta bona Szumsko ipsius... Rey hereditaria importata, nec non lucris et progressibus iuris praefati... Szwięcziczki libera et pacifica facere... ad terminos castrenses Cracovienses proximos cum poena XV alias trium marcarum praefato actori et iudicio totidem succubita sub damnis terrestribus per praefatum... Rey ad quinque millia marcarum pec. Pol. mon. et num... astimatis eidem Nicolao Rey ad solvendum succumbendo...[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCII. p 925 — 926).

[1]) Tej samej daty takiż sam dekret między tymi samymi »a perlucris certis per n. Martinum Sczepański super n. P. Russieczki... super eiusdem bonis perductis... vadiisque triplicatis... libera facere... tamże str. 984 — 986; a dalej dekret równobrzmiący »a citationibus duabus liter. terr. Sandom. nn. Gorzskowskich... super n. P. Rusieczki... positis« tamże str. 986 — 988.

771. Actum in Halicz f. 2 ante fest. ascensio. Domini a. 1568 (d. 24 Maii).

Obtulit coram iudicio... Haliciensi inscriptionem castrensem Haliciensem sigillo g. Hieronimi a Sieniawa succamerarii Camenecensis, capitanei Haliciensis obsignatam, ex actis castrensibus Haliciensibus emanatam n. Joannes [Blud]niczki, eidem Joanni per g. Nicolaum Rey super summam quadraginta flor... recognitam petens eandem actis praesentibus inscribi, quod iudicium ei admisit, [cuiu]s inscriptionis te nor est talis: Acta sunt haec in castro Haliciensi f. 2 prox. post fest. s... a. d. 1567. Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus...[n.] Nicolaus Rey iunior de Naglowcze... recognovit, [qu]ia apud n. Joannem Bludniczki... quadraginta flor... coassumit praesenti inscriptione ac eosdem... ad... summam priorem septingentorum sexaginta flor. adiun[xit] quae quidem bona... Srzednye et... praedictus [Blud]niczki tenebit... tam in summa principali septingentorum sexaginta flor... eisdem quadraginta flor. pecuniae nunc coassumptis videlicet in octingentis [florenis] sub eisdem oneribus... vadiis in ipsa inscriptione... expressis usque ad exemptionem...[1])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. LX. p. 987 — 988).

772. Actum Cracoviae f. 2 post fest. s. Trinitatis a. 1568 (d. 14 Junii).

Comparens personaliter coram iudicio... g. Christoferus Wlodek de Piekari... recognovit, quia bona sua hereditaria... villas Czebr et Szumsko ac sortem villae Przeborowicze in terra et districtu Sandomiriensi... cum omni iure... g. Nicolao Rey de Naglowicze... titulo perpetuae donationis... inscripsit... realemque... in eadem bona... praedicto Nicolao Rey... dedit intromissionem... Hac tamen conditione ad praemissa adiecta, ad quam... g. Nicolaus Rey coram iudicio personaliter stans... consensit et... recognovit, quia bona praefata... sibi donata de manibus g. Stanislai Konieczpolsky capitanei Wielunensis

[1]) Akt nader zniszczony, wiele wyrazów brak; po części uzupełniłem je wyrazami w klamrach.

suis propriis pecuniis idem g. Nicolaus Rey exemere et eliberare debebit...

(Acta inscr. terr. Crac. lib. XLII. p. 452 — 455).

773. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante fest. s. corp. Chr. a. 1568 (d. 16 Junii).

Ministerialis terrestris... Andreas Lipski... recognovit, quia die hodierna adcitationem literalem colloquialem Cracoviensem et in defectu colloquiorum ad conventionem... regni proxime celebrandam in membrana terrestri Cracoviensi scriptam ad purgandum decretum inter g. Nicolaum Rey ex una et v. Stanislaum Grothkowski canonicum Cracoviensem in iudicio terrestri Proszoviensi super citationem pro decimis manipularibus partibus ex altera latum, ac ad prosequendum motionem a decreto praefato,... quam motionem infrascriptus citatus a decreto suo non suscepit... in et super g. Johannem Pieniązek iudicem terrestrem Cracoviensem ex magistratu iudicatus sui praefati citatum in curia ipsius g. Johannis Pieniązek... in subcastro Cracoviensi sita ex parte et ad instantiam g. Nicolai Rey posuit positionemque eiusdem adcitationis Zophiae hospitae curiae praefatae... notificavit...

Idem ministerialis recognovit, quia eadem die hodierna adcitationem literalem similiter colloquialem Cracoviensem et in defectu colloquiorum... ad conventionem... proximam ad prosequendam motionem a... decreto praefati... iudiciis... in causa occasione non responsionis super citationem literalem terr. Prosz. pro receptione decimarum de bonis Dziewieczielie lato. Quam motionem praefatus iudex non suscepit... in et super v. Stanislaum Grothkowski canonicum Cracoviensem de bonis eius, quaecunque se tam iure spirituali quam seculari subiecta habere praetendit, in lapidea mansionis canonicatusque ipsius... Grothkowski in platea Canonicorum Cracoviae sita... ad instantiam praedicti g. Nicolai Rey... posuit positionemque... Catherinae famulae ipsius... canonici in eadem lapidea protunc existenti publicavit... de iuris communis forma.

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCVII. p. 67 — 68).

774. Actum in Proszowice f. 2 infra octavas corporis Christi a. 1568 (d. 21 Junii).

Iudicium praesens... p. Valentinum Sartorem de Cracovia arendatorem... bonorum... Gorka citatum ad instantiam g. Nicolai Rey de Naglowicze occasione non administrationis iustitiae eidem actori de l. Pilessek... cmethone de... Gorka, qui... non vult sibi Nicolao Rey ...solvere triginta quinque marcas pec. com. mon. et num. Pol., quamlibet marcam per quadraginta octo grossos computando, pro acervis diversi seminis. . apud ipsum... Rey... emptis... a citatione praesenti pro hac vice liberum... esse decrevit... ex eo, quia actor intempestive ante celebrationem terminorum citationem super ipsum citatum posuit; et citet denuo pars actorea eundem citatum si vult.

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVII. p. 469).

775. Actum in Proszowice f. 2 infra octav. corporis Chr. a. 1568 (d 21 Junii).

In termino hodierno expediendae deliberationis inter... g. Nicolaum Rey... actorem... et n. Mathaeum Grusczinski citatum,... quia ipse... non attenta inscriptione donatoria... per eum occasione bonorum Powezow et Blogossow sortis suae... recognitam... non vult... eundem g. Nicolaum Rey in bonis dictis... intercedere... a n. Jacobo Crassowsky et eius citatione lit. terr. Chanczinensi, iudicium expediendo... deliberationem... in causa praesenti factam, quandoquidem inscriptio supramemorata ad quam praefatus actor eundem Mathaeum Grusczinski ratione praemissorum trahit cum formularibus in statutis descriptis sese non concordavit hoc est vadio neque damnis terrestribus est roborata, decrevit... eundem citatum... a citatione et a causa praesenti... fore liberum et absolutum perpetue.

Quod decretum actor pro iure non suscepit, sed ab ipso et cum eodem g. Johannem Pienyazek de Kruzliowa iudicem terrae Cracoviensis generalem ad colloquia generalia prox. et in defectu eorum ad conventionem generalem regni... per ministerialem... movit...[1])

(Acta terr. Prosz. decr. lib. XXVII. p. 474 — 476).

[1]) Równobrzmiący wyrok w tej sprawie przypozwanego współzeznającego zapis darowizny brata Mateusza, Stanisława tamże str. 476 — 478.

776. Actum in castro Cracoviensi f. 2 post fest. Divisionis ss. Apostolorum a. 1568 (d. 19 Julii).

Ministerialis terrestris... cum [duobus] nobilibus... recognoverunt, quia sabbatho post festum Divisionis Apostolorum proxime praeterito in bonis villae Dziewieczielie g. Nicolai Rey hereditariorum ad requisitionem eiusdem ministerialis et nobilium suprascriptorum nomine... r. v. Stanislai Grothkowski canonici Cracoviensis actoris et iure vincentis... non est... admissa eidem actori... intromissio et... possessio in bona praefata... in perlucris ipsius actoris... terrestribus Proszoviensibus... super ipso Nicolao Rey et bonis eius praefatis Dziewieczielie... occasione violentae receptionis... decimae manipularis... pro annis: 1564, 1565, 1566 ad canonicatum ipsius... Grodkowski... pertinentis... iure obtentis,... verum eiusmodi intromissio... in bona praefata... per Mathiam Swagier factorem dictorum bonorum... fuit denegata... Ratione cuius itaque denegatae intromissionis... innotescentiam literalem castrensem... Cracoviensem brachii regalis ad perlucra praefata... se refferentem ministerialis praefatus in praesentia nobilium suprascriptorum hesterna die, videlicet dominico post festum Divisionis ss. Apostolorum... proxime praeterito in bonis praefatis... apud Albertum advocatum eiusdem villae super praefatum Nicolaum Rey ex parte... praenominati... canonici... posuit positionemque... in curia bonorum dictorum... praedicto Mathiae Szwagier factori... publicavit... de iuris communis forma.

(Acta ins. castr. Crac. lib. XCIV. p. 225 — 227).

777. Actum in castro Cracov. f. 4 post fest. s. Jacobi ap. a. 1568 (d. 28 Julii).

Proposuit... per suum... procuratorem... v. Stanislaus Grothkowsky canonicus Cracoviensis actor... contra g. Nicolaum Rey de Naglowicze in bonis Dziewieczielye... possessorem citatum seu innotescentia brachii regalis vocatum iuxta suam innotescentiam literalem castrensem brachii regalis, cuius tenor est talis:

Stanislaus Miskowski de Mirow palatinus, et generalis Cracoviensis... capitaneus tibi g. Nicolao Rey... innotescimus... ministerialem ...fecisse relationem, quod dum additus fuisset... v. Stanislao Grothkowski... ad intromittendum ipsum vigore suorum perlucrorum in bona tua Dziewieczielye... occasione... raptus per te decimae mani-

pularis... in... villa [praefata] pro annis 1564, 1565 atque etiam 1566... tu existens iure convictus tanquam rebellis intromissionem... denegasti. Quo facto executio perlucrorum ad nos... tanquam brachium regale... est devoluta. Quare... mandamus quatenus coram nobis... in castro feria 4 post festum s. Jacobi ap. proxima... personaliter et peremptorie compareas ad videndum et audiendum nos autoritate brachii regalis ...partem... iure vincentem in bona tua supramemorata... potenter intromitti... contumatia tua non obstante... Datum in castro Cracoviensi feria 6 ante festum s. Margarethae a. 1568 (d. 9 Julii).

Post quam... propositionem... pars actorea innotescentiae suae contenta verificando... reproduxit... perlucra sub sigillo iudicii terrestris Proschoviensis... in eodem iudicio iure obtenta et ad executionem capitanealem... remissa,... quae perlucra coram officio praesenti lecta sunt, petens... causam ipsam perlucraque... uti rem iudicatam... executioni... demandari sibique ministerialem terrestrem ad intromittendum in bona eiusdem citati... addi... vadiaque triplicata taxae perlucrorum correspondentia... interponi...

Tandem g. Nicolaus Rey... uti citatus citra tamen... approbationem iurisdictionis praesentis neque se in aliquam altercationem... aum actore inviscerando imo contra innotescentiam excipiendo... allegavit, quod in causa praesenti nulla executio vigore praesentis innotescentiae seu... remissionis a iudicio terrestri Proschoviensi ad officium prasens factae, fieri... potest eo, quod... actor minus iuste... in prima instantia... processerit atque partem citatam in termino nullo minusque iuste... in lucro condemnavit, atque similiter astitionem termini in uno et eodem termino in contumatiam eiusdem citati eidem actori iudicium nullo decreto ex controversia partium super non iuridice tunc facto processu... facere admisit, quandoquidem pro contumace nemo reputari potest,... qui... iuri paret et defensis iuridicis... utitur, quemadmodum in ipsa causa errore tam ex admissione iudicis terrestris Proschoviensis, quam etiam ipsius citatae partis processum et oberratum existit, coram quo iudicio... ipse citatus inhaerendo statutis... dilationem sibi ad munimenta dari petierat, quae sibi... ibidem non est admissa et alia suffragia ad ipsam causam sibi... necessaria in ipsa instantia... citatus intulerat et prout eadem in controversia planius descripta sunt ad quam praesens actio cum toto suo effectu plane refertur. Quo ita cautum est... in formula processus iudicarii novi per Sigismundum regem descripti »Idem volumus de actore intelligi cum liceat actori quod et reo, et quod poterint actores in faciendis documentis facere dilationem cum citato id ipsum est permissum« quibus huiusmodi suffragiis... tam actor, quam... iudex minime attentis... minus iuste ...processerit, nam quotiens... citatus a decretis praefatis... motiones facere volebat, extunc praefatus iudex... easdem... admittere nolebat;

de quo gravamine contra iudicem ipse citatus... protestatus est... Extunc propter non admissas... motiones seorsum... iudicem ad purgandum processum seu decreta... in ipsa causa lata, nec non... actorem ad prosequendas suas motiones... ad colloquia seu conventionem generalem... adcitavit, prout id ex adcitationibus in facie praesentis officii... productis... legitime constat; vigore quarum adcitationum petit pars citata per officium praesens causam ipsam tantisper suspendi, donec coram iudicio colloquiali aut in conventione... sententiam suam ...iudex non expurgaverit, ad (s.) quamdiu coram tribunali colloquiali seu conventionali praesens causa non fuerit decisa...

Et pro finali conclusione iure communi »de re iudicata« descripto ipse citatus ita se defendit: Rem iudicatam duobus modis tantum iure scimus obtinere, aut enim fit per sententiam definitivam, aut dum citatus in termino peremptorio in lucro condemnatur: si per sententiam definitivam, tunc fit etiam dupliciter, aut fit praesens citatus circa iudicium aut fit absens, sed per procuratorem... sententiam definitivam contra se iure decernendam scit reportari, si praesens erat citatus contra quem sententia definitiva promulgatur aut satisfacit, ut iuris est, rei iudicatae, aut rebellis a iudicio absque paritione recedit; si satisfacturus aut sententiae pariturus erit, faciat istud commode aut per cautionem fideiussoriam, aut per certam inscriptionis obligationem;... porro sic plane constat, quod tam... iudex, quam... actor in ipsa causa... errorem commisit, ex quo non expectatis de iure expectandis terminis parti actoreae astitionem post factas motiones, nulloque decreto de nullitate lucri prius lato... quasi in contumatiam... citati facere admisit... petens propterea... causam... tantisper suspendi,... ...quam diu in iudiciis extremae instantiae, videlicet in colloquiis aut in conventione de legitimo eiusdem causae victore constiterit... et praesertim, quod praesens actio non tam praesentes duas personas, sed totam ferme rempublicam illiusque salutem contingat. Quandoquidem in... arduis ac inusitatis consuetudinibus dubiisque... aut quoquomodo perplexis et ambiguis... inter rempublicam et libertates eiusdem non alibi, quam in conventione generali regni iudicandum sciam... et in talibus causis... in suspenso motionis existentibus libertatemque reipublicae contingentibus in comitiis regni cognitio debet fieri, ut in causa dubia et incerta, consilium itaque regis est, quod in dubiis actionibus tutiora semper sunt eligenda: illa vero tutissima fit opinio aut lex, quae a pluribus et sapientibus viris, principibus, regibus approbatur, iuxta illud legis dictum: via tutissima fit, quae tritissima. Quum itaque fundi baronum et nobilium liberi ab omnibus oneribus edicto Ludovici regis... a. 1374 et aliorum post deinde... regum Poloniae existunt... exceptis duobus grossis fumalibus dictis de laneo mensae regiae reservatis... De quibus edictis nulli cuipiam praeter quam S. R. Mte et hoc in conventione generali

cognitio incumbit et hoc propterea, ne maioris authoritatis personae spirituales esse in hac parte viderentur quam rex, cui nullibi quam in conventione... novas edere et veteres corrigere leges liceat. Itaque ex iis rationibus pars citata petit hoccine... negotium ad comitia regni remitti... porro salvis aliis iuris defensis... ad futura sibi reservatis.

Tandem pars actorea per suum... procuratorem non in vim alicuius controversiae cum... parte citata faciendo, de quo solemniter protestata est, se nolle litem aliquam cum citato in termino praesenti executionis rei iudicatae contestari, tantum pro informatione officii praesentis dixit, exceptiones partis citatae esse nullas... eo quod nullae exceptiones seu dilationes in executione rei iudicatae admittantur... resque iudicata semper pro veritate accipitur, nec contra eam... probatio in contrarium de iure datur. Quandoquidem officium quodvis capitaneale, non iudex, sed rerum iudicatarum executor... censetur, ipsisque facultas cognoscendi... de validitate processus et perlucrorum iure communi non est concessa, tantum rem iudicatam... exequi... non obstantibus huiusmodi partis citati exceptionibus, tum et adcitatione,... quae... nullum robur in officio praesenti habere neque executionis. . viam... praecludere possunt, aut vigore earundem exceptionum aliqua suspensio causae... per officium... decerni potest, sicut etenim motio ipsa a decreto iudicii terrestris Proschoviensis... iniuridice facta, ut et tanquam in accessorio de iure loco carebat et per iudicium illud merito admissa non est, per consequens et adcitationes ad prosequendam illam motionem loco carent, nec per officium praesens attendendae sunt. Quandoquidem hic ex eis nullus partibus dependet terminus, tantum in colloquiis Cracoviensibus vel in conventione generali regni, ubi easdem... pars citata prosequatur si vult... Verum... pars citata,... si in aliquo sentit se esse gravatam, agat sibi in foro competenti, si hoc ipsam de iure sublevare possit. Etenim si locus de iure hic controvertendi concederetur, prout non conceditur atque exceptiones eiusmodi partis citatae locum coram officio non habent demonstraretur, sicut palam pro informatione officii praesentis probatur causam praesentem debito iuris ordine... ad eum punctum executionis deductam esse, in eoque gradu exequendi istius rei iudicatae... nullas suspensiones... de iure fieri posse, parsque ipsa actorea, ut prius nullam litis contestationem de eis facere vult, de quo protestatur, tantum id ad informationem officii praesentis allegat. Et ne sub praetextu statutorum allegatorum remissionem causae huius officio praesenti... facere licet... praesens causa... a iudicio terrestri Proschoviensi ad officium praesens pro finali determinatione remissa nulla ulteriori cognitione... indiget, cum per iudicium illud terrestre... sit sufficienter cognita,... dubiaque... nominari non potest, neque... libertates... nobilium aliqua in parte tangit, quum spirituales prout et seculares in

eisdem iuribus... regni huius sint constituti,... et iniurias suas non nisi iure patrio contra nobiles prosequuntur, prout et causa praesens per actorem eodem iure in foro citati competenti ratione iniuriae... illatae prosecuta... est. Etenim si locus esset... prout controvertendi de iure concederetur... statuta per citatum allegata ad eum actum executionis rei iudicatae nihil pertinere, neque eam iustitiamque actoris in dubium vocare posse, aut aliqua... cognitione indigere, neque de eis partem ipsam contendere velle, in prima enim instantia, si pars... citata pro auxilio ea sibi arbitrabatur, alleganda erant, iam hic in executione rei iudicatae coram officio praesenti non uti iudice, sed tanquam executore locum non habent. Mala enim... esset sequella, ut sub praetextu talium exceptionum et allegationum in rebus iudicatis huiusmodi suspensiones et remissiones de iure fieri possint,... nam... eo facto actiones humanae tenderent in infinitum...

Verum tamen pars praefata actorea de praemissis ita ut prius nullam controversiam facit, tantum hoc pro informatione officii huius allegat... petens, ut prius exceptiones citati... reici... causam... finali executioni demandari ipsisque... ministerialem... ad intromittendum in bona... iure victi addi et vadia triplicata... interponi, ac... ita procedi prout ex dispositione statutorum regni incumbit, alia omnia iuris remedia sibi in robore reservando...

Et officium praesens... recepit sibi causam hanc... ad deliberandum ab hinc ad duas septimanas proximas, in quibus... partes praedictae... habebunt terminum coram officio praesenti...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XC. p. 966 — 974).

778. Actum in castro Cracov. f. 4 post. fest. s. Laurentii a. 1568 (d. 11 Augusti).

Quemadmodum officium castrense... Cracoviense receperat sibi ad deliberandum ad duas septimanas tunc proximas causam et actionem cum toto illius effectu inter r. et v. Stanislaum Grothkowski canonicum Cracoviensem actorem ex una et g. Nicolaum Rey de Naglovicze in bonis Dziewieczielie quovismodo possessorem citatum seu innotescitum ad relationem... Johannis Luczinski ministerialis et certorum nobilium et ad perlucra terrestria Prosoviensia occasione violentae per citatum... receptionis... decimae manipularis in bonis... Dziewieczielie pro annis... 1564, 1565 atque 1566 ad canonicatum... ipsius Stanislai Grothkowski... pertinentis... iure obtenta se referentem ratione non datae... ipsi actori intromissionis et possessionis in bona eiusdem

citati... in perlucris suprascriptis coram officio castrensi Cracoviensi factam...

Extunc in termino hodierno deliberationis huiusmodi expediendae ...partibus... memoratis comparentibus... controversiasque suas reiterando officium castrense capitaneale Cracoviense... id animadvertendo, quod quamvis officium capitaneale scit, in quibus... casibus ac iniuriis, ...sive per definitivam sententiam sive etiam per contumatiam in iudicio competenti... obtentis et ad executionem capitanealem remissis, ad executionem finalem procedere tenebitur, attamen in eo casu,... quia negotium hoc tangit totam rempublicam et libertatem totius nobilitatis regni et nondum controversia, inter personas seculares totius nobilitatis et personas spirituales occasione decimarum exorta, in conventibus generalibus regni sopita est et quod etiam pars ipsa citata ostendit ac deducit motionem in ea ipsa causa ad colloquia generalia Cracoviensia proxima et in defectu colloquiorum ad conventionem generalem regni factam, ac ad eandem motionem prosequendam iudicem terrestrem Cracoviensem pariter et partem actoream adcitatos esse, exindeque et ex rationibus ipsius tanquam in nova causa et processu novo totam rempublicam tangenti et nondum in conventu generali regni decisa atque ambigua ac in motione adcitationibus ad illius prosecutionem roborata causa ipsa non videtur executioni pro hac vice subiecta esse, sed eam officium praesens... ad S. Mtem R. ad conventum generalem regni proxime venturum... remisit... In qua quidem conventione... proxima ubicunque locorum... celebranda... partes praedictae habent ...terminum sexta die post inchoationem eiusdem conventus... prima die illius inchoationis exclusa...

Quod decretum seu remissionem... pars... actorea per procuratorem suum pro iure non suscepit, sed ab eo et cum eodem decreto g. Petrum Strzala iudicem terrae Zatoriensis et Osswiecimensis et pro tunc locum tenentem officii castrensis... Cracoviensis per ministerialem... ad S. Mtem R.... movit... Quam motionem officium praesens suscepit... et habebunt partes praefatae terminum coram sua Mte R. motionis prosequendae in... quatuor septimanis proximis...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCIV. p. 269 — 272).

779. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. assumpt. Mariae a. 1568 (d. 18 Augusti).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze actor et g. Christopherus Wlodek in Piekari heres citatus... habebunt ac inter eos scribunt terminum

hinc ad terminos castrenses... Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem, qua eum citavit ad inscriptionem castrensem Cracoviensem donatoriam occasione villarum Czebr et Szumsko ac sortis in... Przeborowicze... per eum sibi factam... et hoc pro damnis terrestribus ad quinque millia marcarum pec. Pol.... aestimatis ratione... non eliberationis praefatorum bonorum a perlucris certis n. Martini Sczepanowski... super n. Petro Rusieczki... super eisdem bonis Szumsko... obtentis,... eidem actori ad solvendum succubitis... Ab actore... n. Stanislaus Grodeczki et a citato... n. Stanislaus Czieszkowski terminum hunc inscripserunt.[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCII. p. 1094 — 1095).

780. Actum in castro Cracoviensi f. 4 ante fest. s. Martini a. 1568 (d. 10 Novembris).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze... actor et g. Christopherus Wlodek de Piekari... citatus... habebunt ac inter eos scribunt terminum hinc ad terminos castrenses... Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem ad inscriptionem castrensem donatoriam... occasione... villarum Czebr et Szumsko ac sortis in... Przeborowicze... sibi actori per eundem citatum factam pro damnis terrestribus ad quinque millia marcarum pec. aestimatis ratione non intercessionis, nec evictionis bonorum praefatorum ...a perlucris quibusdam... terrestribus Sandomiriensibus nn. Stanislai Komorniczki, Barbarae consortis Mathiae Woicieski, Annae consortis Martini Woiakowski, Catherinae consortis Laurentii Zagaiowski, Johannis et Stanislai olim filiorum Dorotheae Grabalina, Johannis, Stanislai, Jacobi, Lucae et Georgii, filiorum n. olim Nicolai Gorzkowski, Georgii et Annae puerorum n. Zophiae Sczibor owa, consortis Simonis Stradomski, heredum in Gorzkow... occasione violentae disiectionis scopu-

[1]) Równocześnie odkładają strony też same co do tych samych dóbr termin: 1) ratione nun emundationis bonorum praefatorum... a concitatione... g. Petri Swieczicki in Przeporow heredis... super g. Petrum Rusiecki... in dicta bona... importata (taż księga str. 1095 — 1096) a dalej 2) ...ratione non eliberationis bonorum praefatorum... a citationibus duabus lit. terr. Sand. nn. Gorzskowskich (tamże str. 1095).

lorum... dividentium bona Gorzkow a praefatis bonis Czebr obtentorum... eidem actori ad solvendum succubitis...

Ab actore... n. Stanislaus Primus, citatus vero... personaliter terminum eundem inscripserunt.[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCII. p. 1237 — 1238).

781. Rejowiec w dniu św. Marcina (11 Listopada) r. 1568.

Ja Mikołay Rei z Naglowicz wyznawam żem zostawił Waszka Kniazia w Wereszczach na starim czinszu y na starim prawie iego, a ktemu isz ma dąbrow przigląadacz a syekiri na poli bracz. A w tim go mam zachowacz asz do ziwota iego y potomki szwe obowiązuię, na czo pieczęcz szwą przikladam y ręką szię podpiszuię. Przitim dopuszczam mu slodownią miecz: a ieszlibi kto u niego inszi slod robił, tedi mu ma bicz trzeci grosz, a bęndzieli karczma, tedi tam wolno bęndzie czinicz szlodi panszkie. Przitim tesz ma zbudowacz browar a naczinie panszkie w browarze ma bicz, a kiedy mu szię traphi ku szwey potrzebie piwo zwarzicz, tedi ma miecz browar wolni.

Dan w Reiowczu w dzien s. Marczina anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo. Mikołay Rey ręką szwą m. p.

(Acta obl. castr. Chelm. lib. XVIII. fol. 460).

782. Actum in castro Cracov. f. 2 post Epiphaniarum a. 1569 (d. 10 Januarii).

Nn. Stanislaus Wyzga et Nicolaus Liesczinki... recognoverunt, quia feria 2 post dominicam Invocavit proxime praeterita interfuerunt in curia bonorum Dziewieczielie g. Nicolai Rey de Naglowicze circa providum olim Casparum de Ossieczno ministerialem,... cui quidem ministeriali... et eisdem nobilibus eo videlicet tempore dum et quando

[1]) Prócz tej sprawy odraczają strony na tym terminie jeszcze trzy równobrzmiące spory co do tych samych dóbr, a mianowicie: 1) ratione non eliberationis praefatorum bonorum... a perlucris certis n. Martini Sczepanowski super n. Petr. Rusieczki... super eisdem bonis... obtentis... (ibidem pag. 1239 — 1239) 2) ratione non eliberationis bonorum praefatorum a citationibus... nn. Gorzskowskich (ibidem pag. 1239 — 1240) oraz 3) ...ratione... non eliberationis bonorum praefatorum... ab concitatione... super n. Petr. Rusieczki in dicta bona... importata (ibidem pag. 1240 — 1241).

g. Martinus Chfalieczki recuperator bonorum regalium executioni generali regni subiectorum in eadem bona Dziewieczielie et in sortes Obrazowicze et Zdziemierzicze intromissionem et... possessionem pro S. Mte R. et republica regni acceptare voluit et hoc propter cassatam donationem perpetuitatis et propter non solutionem ex eisdem bonis quartae partis ad thesaurum regni, extunc eandem intromissionem... ex parte ipsius g. Nicolai Rey pr. Martinus Szwagier, factor eorundem bonorum, admittere nolluit, allegans ipsum g. Nicolaum Rey ius novum a S. Mte R. super eadem bona habere vigoreque iuris eiusdem a S. Mte R. habiti eadem bona legitime tenere;... cum quo iure idem ...Nicolaus Rey trahit se ad S. Mtem R. ad decisionem per S. Mtem R. occasione praemissorum faciendam. Quod ita fieri et esse iidem nobiles recognoverunt...

(Acta ins. castr. Crac. lib. XCV. p. 192 — 193).

783. Actum in castro Cracov. f. 4 ante fest. nativitatis Mariae a. 1569 (d. 7 Septembris).

G. Nicolaus Rey de Naglowicze tanquam actor et g. Christopherus Wlodek de Piekari... citatus... habebunt... terminum ad terminos castrenses capitaneales Cracovienses proximos... iuxta ipsius actoris citationem literalem castrensem... Cracoviensem ad inscriptionem donatoriam se referentem occasione bonorum... Czebr et Szumsko ac sortis in villa Przeborowicze... sibi actori per eundem citatum factam pro damnis terrestribus ad quinque millia marcarum pec. aestimatis ratione non... evictionis bonorum praefatorum... a perlucris quibusdam terrestribus Sandomiriensibus processuque in executione rei iudicatae... heredum in Gorzkow occasione violentae disiectionis scopulorum granicialium... dividentium bona Gorzkow a praefatis bonis Czebr ...eidem actori ad solvendum succubitis...

Ab actore... g. Sigismundus Schaszowski a citato... g. Nicolaus Brandis terminum inscripserunt.[1])

(Acta ins. castr. Crac. lib. XCVIII. p. 125 — 126).

[1]) Prócz powyższej sprawy, odraczają na tymże dniu (7 września 1569) obie strony także i inne spory wynikłe: 1) ratione non emundationis bonorum praefatorum ...a perlucris n. Martini Sczepanowski... super n. Petr. Russieczki... obtentis et in eadem bona... importatis (ibidem pag. 126 — 127) 2) ratione non eliberationis praefatorum bonorum a citationibus duabus lit. terr. Sandom. nn. Gorzkowskich (ibidem pag. 128) 3) ratione non emundationis bonorum praefatorum... a concitatione... super n. Petr. Russieczki occasione non solutionis 90 flor. pec. Pol. n. Petro Swieczicki in dicta bona Szumsko... importata (ibidem pag. 128 — 129).

784. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. OO. SS. a. 1569 (d. 2 Novembris).

Ministerialis terrestris... et n. Johannes Lanczki cubicularius S. Mtis R. et Stanislaus Pilczowski... recognoverunt,... quia dum et quando hesterna die hoc est feria 3 ipso die... Omnium Sanctorum ex parte S. Mtis R. in curia bonorum villae Dziewieszioly S. Mtis R. accipere nomine suae R. Mtis et iure fisci intromissionem ac... possessionem in ea ipsa bona... ad S. Mtem R. vigore executionis legum publicarum morte g. Nicolai Rey ultimi... ipsorum bonorum possessoris devoluta praenominatus Johannes Lanczki... voluerat... dari... et admitti... iuxta mandatum S. Mtis R.... ad successores olim g. Nicolai Rey... scriptum,... extunc factor... praefatorum successorum eiusmodi intromissionem et possessionem... non admisit... Mandati vero S. Mtis R. praenominati tenor est talis:

Sigismundus Augustus... rex Poloniae... successoribus g. olim Nicolai Rey... possessoribus bonorum villae Dziewieszioly... ad nos vigore executionis legum publicarum morte ipsius Nicolai Rey... devolutorum... gratiam nostram regiam. Fideles dilecti! Quoniam bona ipsa villae Dziewieszioly... ad nos sunt devoluta itaque mittimus n. Johannem Lanczki cubicularium nostrum ad accipiendum... nomine nostro et iure fisci nostri in ea ipsa bona... intromissionem ac... possessionem. Quamobrem mandamus Fidelitatibus Vestris, ut cum praesentibus literis nostris requisitae fuerint intromissionem et possessionem... dictorum bonorum eidem cubicolario permittant... et nec ipsum... impediant... et aliter Fidelitates Vestrae pro gratia et sub gravi indignatione nostra non facturae. Datum Knischyni quatuor decima die mensis Octobris a. d. 1569...[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCIII. p. 851 — 853).

[1]) Akt bezpośrednio poprzedzający (nr. 783) udowadnia, iż Mikołaj Rej żył jeszcze w dniu 7 września r. 1569. Z aktu zaś niniejszego a mianowicie z powołanego w tymże akcie mandatu królewskiego, datowanego z Knyszyna dnia 14 października tegoż roku dowiadujemy się, że śmierć jego nastąpiła przed wydaniem tego mandatu. Pomiędzy dniem 8 września przeto a 14 października r. 1569 umarł Mikołaj Rej. Tak więc akta niniejsze sprowadzają wahanie daty śmierci do 36 dni. Niepewność tę można ścieśnić jednak jeszcze do znacznie mniejszej ilości dni. Z uwagi bowiem na stan owoczesnych środków komunikacyjnych niewątpliwie ubiegło dni kilka zanim, wiadomość o tej śmierci dostała się do Knyszyna; również dni kilka co najmniej minęło, zanim kancelarya królewska wygotowała wspomniany mandat do synów zmarłego, żadnych bowiem nie było szczególnych powodów, dla których mianoby się z tą sprawą spieszyć. Odliczywszy więc tych dni kilkanaście wstecz od 14 października t. j. od daty mandatu, otrzymamy w rezultacie, że M. Rej mógł umrzeć najpóźniej około 1-go października 1569, najwcześniej 8-go września t. r.

785. Actum in castro Cracoviensi f. 4 post fest. s. Luciae a. 1569 (d. 14 Decembris).

Ministerialis terrestris... cum n. Martino Slieszinski... recognoverunt, quia die hodierna citationem lit. terr. Crac. primam et hoc ad levandum et percipiendum summas pecuniarias de curia in platea castrensi Cracoviae penes domum lapideam g. Andreae comitis a Gorka sita, si quas se citati infrascripti in eadem curia habere praetendant... super gg. Nicolaum, Christopherum et Andream Reye, filios et successores legitimos olim g. Nicolai Rey ex parte et ad instantiam il. m. Zophiae de Sprowa, relictae olim m. Johannis Christopheri comitis de Tharnow castellani Woiniciensis, in curia praefata tenutae protunc praefatorum Reyow... in praesentia praefati nobilis posuit positionemque eiusdem citationis... factrici et aliae familiae protunc in eadem curia existenti publicavit...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCIII. p. 1374).

786. Actum in castro Chencinensi sabbatho ante fest. s. Thomae ap. a. 1569 (d. 17 Decembris).

Comparens personaliter coram... actis praesentibus... g. Sophia de Wywla, filia... olim Johannis Koszczyen, relicta vero... g. olim Nicolai Rey de Naglowicze... recognovit, quia gg. Nicolao, Christophoro et Andreae Reyom filiis suis... cum praefato olim... Nicolao Rey marito suo... procreatis omnibus in solidum bona sua hereditaria super ipsam post olim matrem ipsius... devoluta,... videlicet oppidum Rogowyecz ac villas ad id ex antiquo pertinentes: Kobile, Rubie, Wereszcze et sortem in Syennicza, in terra et districtu Chelmensi palatinatus Russiae consistentia; tum et omnia alia bona sua... cum omni iure et dominio... titulo perpetuae... donationis dedit, donavit, inscripsit...

(Acta obl. castr. Chencin. lib. XII. p. 126).

787. Actum in castro Chencinensi sabbatho ante fest. s. Thomae ap. a. 1569 (d. 17 Decembris).

Comparentes personaliter coram... actis praesentibus gg. Nicolaus, Christophorus et Andreas Reyowye, fratres germani in hac parte indivisi, filii et successores legitimi g. olim Nicolai Rey de Naglowicze... recognoverunt, quia gg. Annae g. Martini Huhrowyeczki de Huruszko venatori Chelmensi, Dorotheae g. Georgii alias Hreor Czaplicz de Horin de terra Volhinensi et Bogumilae g. Laurentii Pyotrowski de Zahryn consortibus... ac Helizabeth et Barbarae virginibus, filiabus legitimis g. olim Nicolai Rey... ex g. Zophia, filia... olim Johannis Koszczyen de Wywla coniuge... procreatis, sororibus suis germanis, cuilibet illarum seorsim per mille flor. pec. com. mon. et num. Pol.,... quemlibet florenum per triginta grossos computando, tenentur et sunt debiti post mortem praefatae Zophiae... matris suae... persolvere ac circa acta terrestria Chelmensia... pro primis aut secundis terminis terrestribus Chelmensibus, aut pro prima seu secunda actorum [illorum] positione ...post mortem... matris eorum... reponere. In defectu vero praefatae summae... repositionis et solutionis praefati... fratres... supraexpressis sororibus tenebuntur dare... realem intromissionem... in totas ...villas suas... dictas Ostrow et Hansko... in districtu Chelmensi sitas cum omni iure dominio,... per praefatas sorores... dicta bona tenenda, possidenda... modo obligatorio... usque ad... summae praedictae... integralem persolutionem...

(Acta obl. castr. Chenc. lib. XII. p. 128).

788. Actum in castro Cracov. f. 6 post fest. Conversionis s. Pauli a. 1570 (d. 27 Januarii).

Ministerialis... recognovit positionem adcitationis super gg. Nicolaum, Christopherum et Andream Reye de Naglowicze filios et successores legitimos g. olim Nicolai Rey... ex parte et ad instantiam r. Stanislai Grodkowski canonici Cracoviensis... ad paratam causam et actionem ...executionis perlucrorum per ipsum Stanislaum Grodkowski super praefato olim g. Nicolao Rey occasione... violentae receptionis decimae manipularis in villa Dziewieczielie... iuridice obtentorum et ad officium castrense Cracoviense pro finali executione remissorum.[1])

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCIII. p. 1734 — 1736).

[1]) W tejże księdze str. 1999 jest zeznanie woźnego o położeniu pozwu drugiego

789. Actum in castro inferiori Leopoliensi f. 4 in vigilia Purificationis Mariae a. 1570 (d. 1 Februarii).

G. Venceslaus Dziedoszyczky actor petiit sibi ab officio praesenti castrensi Leopoliensi addi ministerialem terrestrem... ad omnes actus necessarios in et coram officio praesenti ...peragendos et praesertim ad clamandum gg. Nicolaum et Christoferum Reyow citatos... Officium praesens addidit sibi Venceslao... ministerialem,... qui quidem ministe rialis praefatus... praedictos Nicolaum et Christoferum Reye citatos... clamavit, ut iuri et officio praesenti parerent... Qui quidem praefati gg. Nicolaus et Christoferus Reyowie... nec per se neque per quempiam nuntium... iuri et officio praesenti parere curaverunt;... in quorum contumatiam et non paritionem praefatus g. Venceslaus Dziedosiczki actor eosdem Nicolaum et Christoferum Reye citatos... iuxta et super... citationem suam... in et pro toto suo lucro... ex admissione officii condemnavit. Cuius quidem citationis tenor... sequitur:... Andreas Barzy de Blozew S. R. Mtis secretarius et capitaneatus Leopoliensis, terrae Russiae generalis surrogatus, vobis gg. Nicolao et Christofero Reyom de Naglowycze et Dubowycza heredibus... mandamus, quatenus coram nobis sive officio nostro castrensi Leopoliensi in castro inferiori Leopoliensi aut, ubi protunc officii causae celebrabuntur, feria 4 in vigilia Purificationisis Mariae nunc instantis proxima personaliter et peremptorie compareatis ad instantiam g. Venceslai Dziedoszyczky, qui vos citat ad et iuxta inscriptionem vestram terrestrem Leopoliensem, qua mediante vos eidem g. Venceslao Dziedosyczki summam duorum millium flor. pec. mon. et num. regni Pol. certi, veri et liquidi debiti sive mutuatae pecuniae pro festo nativitatis Christi proxime nunc praeterito dare et solvere inscripsistis et obligastis in villa Dubowycza in terra Russiae et districtu Haliciensi sita post inscriptionemque per vos factam debuistis... intromissionem dare... sub vadio similis summae duorum millium flor.;.. sed quia dum et quando ipse g. Venceslaus Dziedosiczki cum ministeriali terrestri... in bona praefata venerat, intromissio non est ipsi... admissa,... quare vigore praefatae inscriptionis... vadium duorum millium flor. praefato Venceslao Dziedoszyczky ad solvendum succubuistis, pro quo vadio vos citat... Datum Leopoli in castro inferiori f. 3 post festum s. Agnetis prox. a. d. 1570.

(Acta ins. castr. Leop. lib. XLI. p. 1147 — 1149).

---

pism. ziemsk. Prosz. »occasione non solutionis decimae manipularis omnis grani... in Dziewieciele pro annis 1567, 1568, 1569.«

790. Actum in castro Cracov. f. 6 post domin. Invocavit a. 1570 (d. 17 Februarii).

Ex decreto officii castrensis capitanealis Cracoviensis et partium infrascriptarum controversia... concessa est dilatio g. Sigismundo Schaszowski actori... contra gg. Nicolaum, Christopherum et Andream Reiom filios... olim g. Nicolai Rey citatos hinc ad duas septimanas proximas ad statuendum ministerialem terrestrem, qui citationem seu adcitationem ad inscriptionem castrensem Liublinensem pro vadio quinque millium flor. pec. ob non solutionem summae principalis totidem praenominato actori iuxta eandem inscriptionem ad solvendum succubito, super Reie posuit...

(Acta inscr. castr. Crac. lib. XCIII. p. 1996 — 1997).

791. Actum in castro inferiori Leopoliensi f. 4 post dom. Reminiscere prox. a. 1570 (d. 22 Februarii).

Ministerialis terrestris Leopoliensis... recognovit, quia feria 4 ipso die festi s. Pauli ap. nunc proxime praeterito citationem castr. Leopoliensem ex parte g. Venceslai Dziedoszyczky in et super gg. Nicolaum et Christophorum Reie fratres germanos pro vadio duorum millium flor. pec. mon. et num. Pol. ob non admissam intromissionem in bona villam Dubowicza in terra Russiae et districtu Haliciensi sitam succubito... in villa eadem Dubowicza apud thiwonem eiusdem villae posuit ac familiae eiusdem domus ac incolis praefatae villae publicavit...

(Acta castr. Leop. ind. lib. XLI. p. 911 — 912).

792. Actum in castro inferiori Leopoliensi f. 4 post dom. Reminscere in quadragesima prox. a. 1570 (d. 22 Februarii).

Ad affectationem officiosam g. Venceslai Dziessoczki (s.) actoris additus est... ministerialis terrarum Russiae generalis... ad clamandum gg. Nicolaum et Christoferum Reye de Naglowycze et in Dubowycza heredes concitatos. Qui quidem gg. Nicolaus et Christoferus Reyowye concitati... nec per se nec per quempiam nuntium... paruerunt. Ideo... praefatus g. Venceslaus Dziedossiczki

actor terminum concitatorium alias *przipowieszczoni* ad solvendum et satisfaciendum pro condemnatis in lucro contra praefatos gg. Nicolaum et Christoferum Reye concitatos in contumatiam eorundem ex admissione officii praesentis ac post relationem praefati ministerialis de acclamatione eorundem... astitit et hoc iuxta suam concitationem,... qua ipsos gg. Rey concitavit... in haec verba: Andreas Barzi de Blozew S. R. Mtis secretarius et capitaneatus Leopoliensis, terrarum Russiae generalis surrogatus, vobis gg. Nicolao et Christofero Reyom de Naglowicza et Dubowicza heredibus... mandamus, quatenus coram nobis sive officio nostro castrensi Leopoliensi... feria 4 post dominicam Reminiscere in quadragesima nunc instans (s.) proxima... compareatis ad instantiam g. Venceslai Dziedosiczki, qui vos concitat... ad... satisfaciendum sibi pro his omnibus, pro quibus vos in termino peremptorio in toto suo lucro... condemnavit iuxta suam citationem... qua vos citaverat in haec verba: Qui vos citat ad et iuxta inscriptionem (tu następuje pozew z r. 1570 podany pod nr. 789) pro quo vadio vos concitat...

Datum Leopoli in castro inferiori feria 3 post dominicam Invocavit proxima a. d. 1570.

Post quam quidem eiusmodi astitionem termini concitatorii... actor... petiit sibi ab officio praesenti addi ministerialem terrestrem, quemcunque sibi ad id conducere poterit, districtus illius ac palatinatus, in quo bona ipsorum concitatorum praemissa consistunt, una cum nobilibus ad intromittendum eundem g. Venceslaum Dziedossiczki actorem et iurevictorem in bona concitatorum, videlicet in totam ac integram villam Dubowicza ac in alia bona omnia ipsorum per eos ubicunque... in regno Poloniae... habita;... in defectu vero admissae intromissionis petiit se idem... actor una cum toto eiusdem causae effectu... remitti ad loci capitaneum... tanquam brachium regale, sub cuius... iurisdictione bona... concitatorum consistunt pro finali... executione rei iudicatae... Officium vero praesens castrense Leopoliense videlicet g. Balthazar Ozga vicecapitaneus Leopoliensis... attenta... termini... concitatorii per ipsum actorem astitione... addidit sibi... ministerialem terrestrem, quemcunque sibi districtus ac palatinatus illius, in quo... bona... concitatorum... consistunt, ad id elegerit... ad intromittendum... in... villam Dubowicza... et in defectu admissae intromissionis... actorem. . ad loci capitaneum... tanquam brachium regale, sub cuius... iurisditione bona ipsorum concitatorum... consistunt, pro finali... executione rei iudicatae... remisit...

(Acta castr. Leop. lib. XLI. p. 1163 — 1165).

793. Actum in castro Cracov. sabbatho ante fest. praesentationis Mariae a. 1570 (d. 18 Novembris).

Ministerialis terrestris... recognovit, quia feria 3 post festum s. Martini... prox. praeteritum citationem lit. terr. Proszoviensem pro poena certa in... contractu expressa, ratione non solutionis decimae manipularis ex bonis... Dziewiecziele ad canonicatum Cracoviensem actoris infrascripti... spectantis pro anno praesenti, iuxta praenominatum contractum... per actorem et citatos occasione praefatae decimae inter se mutuo... factum... in et super gg. Nicolaum, Christopherum et Andream Reye, filios... olim Nicolai Rey de Naglowicze... villae Dziewiecziele heredes... ad instantiam r. Stanislai Grothkowski canonici Cracoviensis in villa... Dziewiecziele apud l. Albertum advocatum posuit, positionemque... familiae in curia eorundum bonorum ...existenti publicavit...

(Acta ins. castr. Crac. lib. XCIX. p. 223 — 224).

794. a. 1570 — 1571 [1])

G. Johannes Strzisz notarius terrestris Haliciensis, actor, locato in officium notariatus sui g. Paulo Skothniczky vexillifero terrae Haliciensi actor (s.) g. Nicolaum Rey citatum citatione lit. ter. Haliciensi secunda hic ad iudicium praesens in termino hodierno peremptorio in fine terminorum praesentium... per... ministerialem terrestrem Haliciensem... clamatum, qui nec per se nec per suum [procuratorem iuri paruerit] ...iuxta suam citationem... cuius tenor... sequitur:... Sigismundus Augustus Dei gratia rex Pol... tibi g. Nicolao Rey sortium tuarum villae Kolodzyeyow, Dvbowicza et Srzednye heredi seu quovis iuris titulo possessori... mandamus, quatenus in terminis terrestribus particularibus Haliciensibus proxime et immediate in Halicz celebrandis coram iudicio... ad instantiam g. Johannis Strisz notarii terrestris Haliciensis personaliter compareas, qui te citat ad translapsam citationem suam terrestrem,... qua te citaverat secundo citatione secunda... pro eo, quia tu sibi non vis restituere centum flor. pec. mon. et num. Pol. tibi ad fidele depositum... concreditos,... prout de hoc recognitio manus tuae latius scripta sigilloque tuo munita canit... Datum in Halicz feria 2 proxima ante festum

[1]) Daty w nagłówku bliższej nie można oznaczyć dla wielkich braków w niniejszej księdze.

s. Bartholomaei a. d. 1570. Post quam quidem condemnationem in lucro ut iuridice ac iudiciale factam et per hoc idem iudicium admissam iudicio memoriale solutum est.

(Acta terr. Halic. ind. lib. CXXXV. p. 312 — 313).

795. Actum in Halicz f. 2 post fest. Purif. B. Mariae a. 1571 (d. 5 Februarii).

Ex decreto iudicii terrestris Haliciensis ac ad affectationem partis citatae data et concessa est dilatio nn. Bartholomaeo, Georgio et Nicolao, nec non Annae et Catherinae Zorawynsky, germanis indivisis, filiis et filiabus legitimisque successoribus g. olim Stanislai Zorawynsky citatis ad terminos proximos terrestres Halicienses post terminos primos ac proximos terrestres Leopolienses proxime celebrandos in et contra nn. Joannem, Felicem et Petrum Bludnyczkych alias Marczom ac Nicolaum Kopyczynsky alias Bludnyczky successorum (s.) legitimorum g. olim Petri Bludnyczky iudicis terrestris Haliciensis heredis sortis villae Kolodzyeyow actorum et hoc ad ostendendum et producendum illis ex actis terrestribus Leopoliensibus infusionem iuris g. olim Stanislai Zorawynsky patris eorum super bonis sorte (s). villa (s.) Kolodzyeyow habitis g. Nicolao Rey pronunc moderno tenutario praefatae villae Kolodzyeyow... [1])

(Acta terr. Halic. inscr. lib. LI. p. 1256 — 1257).

796. Actum in castro Belzensi f. 5 post fest. s. Nicodemi a. 1573 (d. 4 Junii).

Comparens personaliter... g. Laurentius Piotrowski in Radostow heres et g. Bogamila filia olim g. Nicolai Rey coniuges... recognoverunt, quia omnium bonorum suorum hereditariorum et obligatoriorum ...in vicem et mutuo concesserunt sibi usumfructum ad tempora vitae suae, tali videlicet modo, quod, si praefatum Laurentium Piotrowski prius quam praedictam Bogamilam mori contigerit, extunc ipsa Bogamila bona omnia... praedicti Laurentii Piotrowski obtinebit... illisque utifruetur ad tempora duntaxat vitae suae, post mortem vero prae-

[1]) Data w nagłówku niepewna. Na grzbiecie książki r. 1565, 1571 finis.

dictae Bogamilae bona praefata... ad successores praedicti Laurentii Piotrowski devolventur... Et similiter, si contigerit praedictam Bogamilam prius mori quam ipsum Laurentium Piotrowski, extunc praefatus Laurentius Piotrowski bona omnia... praefatae Bogamilae obtinebit... illisque utifruetur ad tempora vitae duntaxat suae; post mortem vero praedicti Laurentii Piotrowski bona praefata, quaecunque ipsam Bogomilam concernebant ad successores praedictae Bogamilae totaliter devolventur... Quam inscriptionem praesentem ex his actis ad acta terrestria quaevis autentica regni ante decursum unius anni... praefati coniuges tenebuntur sibi in vicem transferre... sub damnis terrestribus...

(Acta castr. Belz. ind. lib. XIII. p. 697 — 698).

797. Actum in castro Leopoliensi f. 3 post fest. s. Thomae a. 1573 (d. 22 Decembris).

N. Jacobus Labetha... recognovit, quod de omni suo, quodcunque habuit a g. Venceslao Dziadoszicki, videlicet iure transfusorio super summam mille trecentorum flor. mon. et num. Pol. et hoc in bonis villarum Kolodzieiow, Srzednie, Dybowycza, Tymerowicze in terra et districtu Haliciensi consistentium cassat... ex eo, quia sibi satisfactum est pro praefata summa mille trecentorum flor. a gg. Nicolao et Christophoro Reyowie heredibus praefatarum villarum...

(Acta castr. Leop. lib. CCIII. p. 141 — 142).

798. Actum Cracov. in conventu gen. f. 3 post domin. Oculi a. 1574 (d. 16 Martii).

Henricus Dei gratia rex Pol. Significamus... quia comparentes coram nobis... gg. Andreas Rei de Naglowycze et Catherina m. Valentini Dembieniski (s.) de Dembiani regni nostro cancellarii secundi matrimonii filia coniuges legitimi recognoverunt, quia omnium bonorum suorum... invicem et mutuo concesserunt sibi usum fructum ad tempora vitae suae...

(Acta metr. regni. lib. CXI. fol. 37).

799. Actum in castro Belz f. 2 post domin. cond. Paschae prox. a. 1575 (d. 11 Aprilis).

G. Laurentius Piotrowski recognovit, quia g. Bogumilae filiae olim g. Nicolai Rei consorti suae charissimae quattuor millia flor. pec. dotis, quorum post ipsam tulit et aliam similem summam ratione dotalicii in medietate omnium bonorum suorum propriorum... reformat...

(Acta castr. Belz. Prot. lib. CLXII. p. 36).

800. Actum Varchoviae in comitiis regni gen. die ultima mensis Januarii a. 1578.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae... Significamus... exposuisse apud nos g. Christophorum Rey de Naglowicze, velle se ius suum totum et integrum, quod a serenissimis antecessoribus nostris Poloniae regibus super villam nostram Stayne in terra Chelmensi sitam concessum habuit et cuius vigore eandem villam hucusque pacifice et quiete tenuit et possidet, in personam n. Nicolai Rey, g. Nicolai Rey filii, transferre et trasfundere, ac possessione et usufructu illius sibi cedere, petiisseque a nobis obnixe, ut eam ad rem sibi consensum nostrum praebere [dignaremur] Cuius praecibus nos habentes rationem et suorum et maiorum quoque illius in rempublicum regni huius nostri ac serenissimos antecessores nostros meritorum facile annuimus facultatemque eam ipsi dedimus, ut valeat... iuris ipsius sui super villam Stayne in personam n. Nicolai Rey resignationem... facere...

(Acta metr. regni lib. CXVIII. fol. 30 v.).

801. Actum Varschoviae in comitis regni gen. die 3 mensis Februarii a. 1578.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae... Significamus,... quod... personaliter constitutus g. Christophorus Rey... recognovit, percepisse et levasse... a g. Venceslao Uhrowiecki centum viginti flor. pec. num. et mon. Pol.... debiti per eundem Venceslaum Uchrowieczki apud

g. Andream Rey fratrem suum contracti atque in actis castr. capit. Crasnostaviensibus inscripti et obligati...

(Acta metr. regni lib. CXVIII. fol. 36).

802. Actum in Belz f. 2 post fest. s. Trinitatis prox. a. 1580 (d. 30 Maii).

G. Dorothea filia olim m. Joannis Chlebowicz de Dubrowno, palatini Vilnensis, consors g. Nicolai Rey de Naglowicze et Reiowiec heredissa actrix m. Hieronimum a Szieniawa palatinum terrae Russiae, generalem Haliciensem, Kolomyensem... capitaneum, villae Oleszicze ac aliorum bonorum... heredem citatum occasione, quia tu post obitum et mortem m. Annae de Zaslawie olim praefati palatini Vilnensis consortis primi matrimonii, tuae vero secundi matrimonii consortis, matrem vero praefatae g. Dorotheae Reyowa,... recepisti ad fideles manus... res mobiles... aurum, argentum, clenodia et gemmas, praeciosas vestes cum subductis pellibus... valoris ad duo millia marcarum pec. com. Pol. alias prout citatio... canit per ministerialem terrestrem Belsensem clamatum, et non comparuit in termino primo, in poena contumatiae iudicialiter condemnavit.

(Acta terr. Belz. ind. lib. CXXIX. p. 334 — 335).

803. Actum in Belz f. 6 prox. post fest. ss. Trium Regum a. 1581 (d. 13 Januarii).

In causa... inter g. Dorotheam, filiam olim m. Joannis Hliebowicz de Dubrowno palatini Vilnensis consortem g. Nicolai Rey de Naglowicze et in Reyowiecz heredis una cum assistentia praefati mariti sui et tutoris legitimi coniugalis actoris ab una et m. Hieronimum a Sieniawa, palatinum terrarum Russiae, generalem Halicziensem, Kolomiensemque... capitaneum, in Oliesshicze ac aliorum bonorum... heredem ex altera partibus citatum... ratione, quod ipse praefatus... palatinus Russiae post obitum et mortem m. Annae de Zaslawie olim praefati palatini Vilnensis consortem primi matrimonii, tuam vero secundi matrimonii consortem, matrem vero praefatae Dorotheae Reyova... recepisti ad fideles manus... duodecim patinas magnas cum minoribus alias *myssẓssesscẓy y pvlmiskow sescz*, duodecim orbes pelvini alias

miednicze et infusorium alias *naliewke* argentea puri argenti alias *branthv srebrnego* ponderis argenti in se continentia marcas centum argenti ipsius g. Dorotheae... propria,... tum etiam duodecim tapetas magnas laboris Lithwanici ducatus taxae trium millium marcarum pec. com. Pol. in se continentes. In qua causa iudicium praesens terrestre Belzense... decreverat parti citatae mettertio evadere corporali iuramento cum testibus sibi... similibus.... Extunc veniens g. Martinus Poplewski... reposuit terminum citato praefato m. Hieronimo in Sienyawa palatino Russiae pro maiori summa pecuniae videlicet pro summa viginti millium florenorum pecuniae in officio castrensi Leopoliensi habere cum g. Joanne Boczkowssky ad proximos terminos terrestres Belzenses: tenebitur citatus ostendere... ex actis castrensibus Leopoliensibus extractum, quod... habuit actionem pro maiori summa....

(Acta terr. Belz. ind. lib. CXXXIII. p. 761 — 762).

804. Actum in positone actorum terr. Belzensium f. 2 post fest. s. Bartholomaei prox. a. 1582 (d. 27 Augusti).

Proposuit iudicialiter... g. Dorothea filia m. olim Joannis Liebowicz de Dąmbrowno palatini Vilnensis, consors vero legitima g. Nicolai Rey de Naglowicze actrix, in et contra g. Adamum Sieniawski, filium olim m. Hieronimi Sieniawski, palatini Russiae adcitatum... iuxta tenorem adcitationis:... Stephanus Dei gratia rex Poloniae... tibi g. Adamo Szieniawski, filio olim m. Hieronimi a Sieniawa palatini Russiae in Oliesszicze heredi mandamus, quatenus in terminis terrestribus in Belz proxime celebrandis... compareas ad [instantiam] g. Dorotheae, filiae olim m. Joannis Liebowicz de Dubrowno palatini Vilnensis, consortis vero g. Nicolai Rey de Naglowicze et in Reiowiecz heredis, qui (s.) te concitat post mortem eius m. Hieronimi de Sieniawa patris tui,... uti filium post patrem... ad paratam causam... olim patri tuo... institutam... occasione ad fideles manus... receptionis duodecim patinarum, duodecim orbium *midnicze, naliwki*, continentium in se centum marcarum argenti... et tapetarum duodecim Lithwanici laboris taxae trium millium marcarum com. pec.; in qua causa iudicium terrestre Belzense... decrevit evasionem iuratoriam mettertio ...sed quia actio praefata effectum suum ob mortem patris tui memorati non est sortita, qua propter concitat te actrix ad omnes actus et processus iudiciarios et ad eum punctum in quo stetit causa... Datum in Belz ipso die s. Laurenti (10 Augusti) a. d. 1582.

Post huiusmodi vero propositionem suam actrix... reproduxit decretum iuramenti per iudicium praesens terrestre praenominato olim m. palatino Rusiae super negativam ipsius latum, tandem exhibuit in termino iuramenti... scriptionem termini ob spem concordiae inter partes easdem factam, demum reposuit in iudicium in termino scripto dilationem pro maiori praefato olim m. palatino concessam, qua non expleta causaque sic indecisa pendenta vitam cum morte commutavit; post cuius mortem praefatus g. palatinides... adcitatus est, quem quidem pars actorea compelli ad satisfaciendum dilationi... ac demum ad praesentandum iuramentum patri ipsius decretum seu etiam ad directam responsionem vel in defectu admitti ipsum in succubitione condemnari ab iudicio petiit... Et m. Hedvigis de Sczekarzowicze palatina Russiae reservatis omnibus iuris remediis filio suo minorenni in robore tanquam tutrix eiusdem allegavit et siquidem ipsam adcitationem esse inordinatam, quae est tantum contra personam minorennis sine tutoribus ipsius edita, tamen... quantum ad satisfactionem dilationi olim m. Hieronimo a Szieniawa ei pro maiori... concessae benivole obtulit se satisfacere, sed ad iuramentum praestandum filium ipsius tanquam minorennem non posse stringi. In primis igitur satisfaciendo dilationi... reproduxit decretum officii castrensis Leopoliensis inter nobilem olim Joannem Boczkowski actorem et olim m. Hieronimum a Szieniawa... citatum occasone summae viginti millium florenorum...

Quo decreto reproducto petiit eundem filium suum a dilatione praefata pro maiori liberum pronuntiari. Ex quo quidem praefatus Adam filius suus est minorennis... dilationem adcitandum eum... non praetermisit postulare...

Et replicando praefata actrix... deducebat eandem partem citatam satis non fecisse dilationi... ex rationibus hisce potissimis: prima, quia statutis regni satis perspicue... connotatum disertis verbis extat, dilationem huiusmodi pro maiori non aliquibus munimentis seu minutis licet sigillis obsignatis, quae tamen in hac parte pro nudis et non autenticis habentur et reputantur, probari, sed literis significatorialibus sub titulo et sigillo patentibus illius iudicii seu officii, in quo maius ventilabatur, demum ex ipso actu apparet, per partem citatam reproducto, non sub eodem termino illud assertum maius in officio castrensi Leopoliensi, ad quod se olim praefatus m. palatinus Russiae traxerat, vertere, unde colligere licitum est, ipsum non ex necessitate, sed in prolongationem et praeiudicium actricis huiusmodi praetensam dilationem obtinere, quo ipso facto in causa succubuit iuxta statuta latius de talibus obloquenda, petiit itaque actrix... partem adcitatam in succubitione causae condemnari... In contrarium praefata palatina uti tutrix nomine filii sui allegavit se in toto dilationi praefatae pro maiori satisfecisse, quandoquidem illud totum, quod in ipso decreto ter-

mini repositi specificatum est, illud totum etiam in decreto officii castrensis Leopoliensis continetur et concordat summae, personae, quam etiam illud officium Leopoliense; ad hoc autem, quod allegat actrix actum castrense Leopoliense cum actu terrestri Belzensi non concordare, ipsa allegavit: immo conveniunt, quoniam actus Belzensis terminorum terrestrium Belzensium est scriptum post festum s. Adalberti anno praeterito et actus castrensis Leopoliensis licet est scriptus post dominicam Misericordiae tamen conveniunt ex eo, quia festum s. Adalberti celebratum erat feria secuda ante dominicam Misericordiae,... quod et minutiis latius est comprobatum, ob idque petiit filium suum liberum a dilatione fieri ac in ulteriori processu post decretus (s.) ad computandos annos eiusdem procedi...

Actrix vero circa suas allegationes firmiter stetit.

Et iudicium praesens terrestre Belzense... attento, ex quo adcitatus... dilationi olim patris sui... satisfecit, tum etiam hoc idem iudicium eo attento, quod pro eadem die et tempore iudicia... castrensia Leopoliensia erant celebrata, hoc est feria secunda pos dominicam Misericordiae proxima prout et in Belz termini terrestres ipso eodem die post festum s. Adalberti celebrabantur, idem praefatum adcitatum satisfecisse eidem dilationi adinvenit et a dilatione praefata liberum et absolutum fecit partibusque in causa praesenti ulterius procedere decrevit.

Quam sententiam et decretum iudicii praesentis uti iniuridicam praenominata g. Dorothea Reyowa pars actorea gravatam se censens pro iure non suscepit, neque circa illud stetit, verum ab eodem et cum eodem g. Albertum Skniłowski iudicem terrestrem Belzensem causae suprascriptae cognitorem per ministerialem regni generalem... ad iudicia ordinaria generalia tribunalis regni Minoris Poloniae palatinatus Belsensis Lublinensia Lublini proxime celebranda movit.

Cui motioni iudicium praesens detulit et eandem suscepit et habent... partes... terminum conservatum in iudiciis ordinariis generalibus tribunalis regni Minoris Poloniae Lublinensis Lublini proxime celebrandis ad approbandam vel retractionem sententiae modernae....

(Acta terr. Belz. ind. lib. CXXXIII. p. 1146 — 1152).

DODATEK.

I. Spis aktów niedrukowanych w niniejszym zbiorze a odnoszących się do przodków Mikołaja Reja od r. 1398 do r. 1460 w księgach grodzkich i ziemskich archiwum krajowego Krakowskiego:

Acta terrestria Cracoviensia II. (an. 1398.) pag. 68, 99, 231; *Terr. Crac. III. (an. 1400.)* pag. 127, 136, 160, 163, 190, 199, 244, 227, 249, 345, 392, 400, 524, 539; *Terr. Crac. IV. (an. 1404.)* pag. 157, 245, 227; *Terr. Crac. V. (an. 1408).* pag. 110, 193, 196, 244, 464; *Terr. Crac. VI. (an. 1415).* pag. 46, 73, 80, 266, 354; *Terr. Crac. VIII. (an. 1425).* pag. 58, 118; *Terr. Crac. IX. (an. 1436).* pag. 93, 158; *Terr. Crac. XI. (an. 1436).* pag. 99, 163, 180, 209, 217, 242, 247, 255. 265, 270, 412, 413, 463; *Terr. Crac. XII. (an. 1443).* pag. 152, 172; *Terr. Crac. XIII. (an. 1448).* pag. 185, 205; *Terr. Crac. XIV. (an. 1451).* pag. 19, 73, 257, 287; *Terr. Crac. XV. (an. 1459).* pag. 46, 294, 353, 379; *Terr. Crac. XVI. (an. 1463).* pag. 94, 179, 205, 222, 236, 237, 287, 303, 320, 358. 390, 401, 412, 420, 437, 490, 491, 502, 503, 520, 624, 644, 684, 886.

Acta Castrensia Cracoviensia T. I. (an. 1419). pag. 126, 148, 160, 513, 533; *Castr. Crac. II. (an. 1422).* pag. 7, 98, 258, 267, 271, 389, 466; *Castr. Crac. III. (an. 1427).* pag. 2a, 3a, 6a, 7, 66, 107, 133, 148, 153, 160, 163, 179, 200, 201, 202, 203, 225, 252, 254, 269, 279, 288, 292, 293, 339, 350, 360, 361, 367; *Castr. Crac. VI. (an. 1431).* pag. 287, 292, 338, 461; *Castr. Crac. V. (an. 1431).* pag 505, 519, 670, 681, 771, 773, 780, 789, 811, 821, 827, 849; 907, 937, 979, 1000, 1021; *Castr. Crac. VI. (an. 1434).* pag. 9, 10, 31, 37, 43, 135, 160, 175, 271, 337, 400, 432, 465; *Castr. Crac. VII. (an. 1438).* pag. 51, 75, 94, 106, 113, 117, 132, 141, 145, 147, 148, 155, 173, 180, 181, 182, 188, 189, 191, 192, 198, 225, 241, 242, 246, 250, 303, 311, 318, 364, 460; *Castr. Crac. VIII. (an. 1440).* pag. 8, 28, 184, 192,

211. 244, 278, 301, 307, 346, 460, 468; *Castr. Crac. IX. (an. 1441).* pag. 716, 758, 763, 771, 827, 929; *Castr. Crac. X. (an. 1443).* pag. 308, 553; *Castr. Crac. XI. (an. 1444).* pag. 819, 924, 945, 1001, 1063, 1085, 1124; *Castr. Crac. XII. (an. 1445).* pag. 127, 494, 495, 588, 848; *Castr. Crac. XIV. (an. 1449).* pag. 850; *Castr. Crac. XV. (an. 1450).* pag. 63, 66, 71, 76, 136, 167, 286, 289, 297, 308, 350; 382, 581, 583; *Castr. Crac. XVI. (an. 1452).* pag. 728, 812, 966, *Castr. Crac. XVII. (an. 1454).* pag. 238, 553, 605, 666; *Castr. Crac. XVIII. (an. 1456).* pag. 152, 275, 289, 351, 391, 404, 405, 465, 482, 556, 873; *Castr. Crac. XX. (an. 1458).* pag. 59, 134, 162, 310, 318; *Castr. Crac. XXI. (an. 1462).* pag. 31, 77, 142, 605, 931.

Acta terrestria Proszoviensia T. II. (an. 1417). pag. 49; *Terr. Prosz. IV. (an. 1429).* pag. 363, 364; *Terr. Prosz. V. (an. 1430).* pag. 29, 30, 31, 181, 192, 473, 522, 542, 586, 587, 607, 615, 622, 641, 643, 654, 662, 666, 667, 687; *Terr. Prosz. VI. (an. 1443).* pag. 73, 109, 110, 127, 137D., 145, 158, 187, 217, 351, 380, 390, 431, 432, 436; *Terr. Prosz. VII. (an. 1449).* pag. 52, 59, 63, 101, 116, 156, 194, 195, 199, 206, 217, 288, 289; *Terr. Prosz. VIII. (an. 1460).* pag. 34, 35, 145, 174, 186, 241, 263, 267, 292, 304, 336,

Acta terrestria Książnensia T. VI. (an. 1436). pag. 21, 33, 39, 88, 139; *Terr. Książ. VII. (an. 1446).* pag. 144, 182, 193, 196, 199, 251, 257, 310, 409; *Terr. Książ. VIII. (an. 1458).* pag. 146, 255, 332, 333; *Terr. Książ. IX. (an. 1464).* pag. 2a, 14, 31, 41.

Acta terrestria Leloviensia T. III. (an. 1436). pag. 20.

Acta in curia regis Cracoviensia T. XI. (an. 1436). pag. 1, 8, 17, 29, 32, 60, 68, 85, 90, 158, 166, 195, 206, 268, 271, 277, 321, 343; *T. XII. (an. 1452).* pag. 102, 131; *T. XIII. (an. 1462).* pag. 23, 49, 59.

II. Z ksiąg archiwalnych, na które powołuję się przy każdym akcie niniejszego zbioru przechowują się w:

I.) Archiwum krajowem akt grodzkich i ziemskich w Krakowie: 1) *Acta terrestria Cracov.,* 2) *Acta terr. Proszoviensia,* 3) *Acta terr. Książnensia,* 4) *Acta terr. Leloviensia,* 5) *Acta Colloquiorum Cracov.,* 6) *Acta in curia regis et in conventione,* 7) *Acta castrensia Cracov.* wraz z podziałami na *acta inscriptionum et decretorum.*

II.) Archiwum krajowem akt grodzkich i ziemskich we Lwowie: 1) *Acta terrestria Leopoliensia,* 2) *Acta terr. Haliciensia,* 3) *Acta terr. Przemisliensia,* 4) *Acta terr. Pilznensia,* 5) *Acta terr. Przevorscensia,* 6) *Acta terr. Belzensia,* 7) *Acta castrensia Leopoliensa,* 8) *Acta castr. Belzensia,* 9) *Acta castr. Haliciensia,* 10) *Acta castr. Przemisliensia.*

III.) Z archiwum byłego akt dawnych w Kielcach, pochodzą: 1) *Acta iud. terr. Chęcinensis,* 2) *Acta castrensia Chęcinensia,* 3) *Acta terrestria Wisliciensia.*

IV.) Z archiwum głównego Królestwa Polskiego w Warszawie, pochodzą akta oznaczone w zbiorze: *Acta metr. regni.*

V. Z byłego archiwum Lubelskiego: 1) *Acta terrestria Chelmensia,* 2) *Acta oblat. castr. Chelm.*

Tablica genealogiczna Okszyców-Rejów z Szumska i Nagłowic

(od połowy XV wieku do drugiej połowy XVI wieku).

Jan
z Szumska, łowczy ziemi Krakowskiej (r. 1466)

Mikołaj
(† r. 1479) z Szumska i Nagłowic, żona Barbara, córka Sławka z Topoli (1458) dziedziczka wsi: Topola, Bobin, Krzesławice, Mirzeń, Kwapinka, Sieraków, Gruszow, Slanowice

Anna
żona Mikołaja z Gołczy (1447)

Jan
z Nagłowic ksiądz, pleban w Sławkowie

Jakób
z Nagłowic (r. 1480) żona: Dorota z Góry i Zawady

Andrzej
Rej z Motkowic

Katarzyna
mąż: Dziwisz Moniaczkowski († 1503) z Moniaczkowic (r. 1475)

Jan

Jakób

Stanisław
(† 1529) ojciec autora, 1) żona Anna Buczacka z Nienczyna, 2) żona Barbara Herburtówna z Felsztyna 1-go ślubu Zorawińska [2])

Mikołaj

Piotr
(† 1539) bezżenny

Marcin

Gabryel

Andrzej

Anna
mąż: Stanisł. Puzdro z Janikowic (1474)

Zofia
mąż: 1° voto za Piotrem Kanya z Czarnkowa, 2° voto za Piotrem z Pawłowic Rzeszowskim (1500)

Jadwiga [1])

Adam
z Pawłowic Rzeszowski

Dzieci z pierwszego małżeństwa:

Anna
1° voto za Tomaszem Wylżyńskim († 1531) 2° voto za Mikoł. Dzieduszyckim (r. 1542)

Jakób

Agnieszka
za Stanisławem Swierczkowskim ze Swierczkowa (1520)

Zofia
za Janem z Kielanowa Kielanowskim (r. 1520)

Andrzej

Z drugiego małżeństwa:

Mikołaj Rej
z Topoli, później z Nagłowic, *1505 13/2 † 1569 około 1/10, żona: Zofia Kosnówna z Wywli (r. 1530) córka Jana Kosna [Koścień]

Krzysztof

Mikołaj
żona: Dorota córka Jana Hlebowicza z Dubrowna, wojewody Wileńskiego i Anny z Zasławia

Andrzej
żona: Katarzyna córka Walentego Dembińskiego, kanclerza W. koronnego

Anna
zamężna za Marcinem Huhrowieckim z Huruszka, łowczym Chełmskim

Dorota
za Jerzym czyli Hrehorym Czaplicem z Horynia

Bogumiła
za Wawrzyńcem Piotrowskim z Zahrynia, dziedzica Radostowa

Elżbieta

Barbara

---

[1]) Uszeregowanie rodzeństwa Stanisława Reja, ojca autora, tu przyjęte, nie jest ścisłe wedle następstwa wieku, gdyż źródła nie dają co do tego dostatecznych wyjaśnień. Taż sama uwaga stosuje się do przyrodniego rodzeństwa Mikołaja Reja, z Anny Buczackiej. Tylko z domysłu, na podstawie kombinacyi i wskazówek chronologicznych z aktów, przyjąłem ten porządek, jako najprawdopodobniejszy.

[2]) Barbara z Herburtów 1-go ślubu Zorawińska, miała w tem małżeństwie synów: Willibrorda i Stanisława Zorawińskich. Stanisław zostawił liczne potomstwo wymienione w akcie pod nr. 795 umieszczonym.

INDEX

locorum et personarum.

Andrzeioviensis abbas Albertus cum conventu 401, 402, 415, 416, 417, 418, 425, 438, 439, 455 - 458, 462, 469, 484, 486, 497, 498, 501, 507 - 509, 530, 539, 555, 568 - 571, 609, 624, 634, 662, 671 - 673
— abbas Nicolaus cum conventu 35, 44, 50.
— piscator abbatis Manyara dictus 624.
Anna st. ecclesia collegiata v. Cracovia.

Bandzymyslye vide Będziemyśl.
Barzi (Barzy) Andreas de Blozew S. R. M. secretarius, capitaneatus Leopol. gener. surrogatus 789, 792.
Bączalski Martinus nob. 470.
Bądorski Felix nob. 641.
Bebelno villa in terra Cracov.
— Gosławski Christ. heres de. 384, 500.
Bebelyno vide Bebelno.
Benedicti Johannes artium et medic. doctor, canonic. Cracov. 659, 660, 661, 667, 668.
Beski Johannes et Stanislaus heredes de Chicza 613.
Beszcze vide Beysce.
Beysce villa in terra Cracov.
— Eustachius de. 46, 47, 48, vide Kobylniki.
Będziemyśl.
— Sopychowski Martinus de. 243.
Birowo Martinus de Przybinicze 8, 20.
Bistram vide Bystram.
Blaskowa institrix alias *kramarka* 156.
Blinow villa palatin. Lublin. et district. Urzędoviens. 554.
Błogoszow villa in terra Sandom. et distr. Chęcin. 321, 579, 584, 706, 743, 744, 767, vide Gruszczynski.
Błogoszowska Wola villa in terra Sandom. et districtu Chęcin. 584.
Błudnicki (Bludnicki) Arnolphus pocillator terr. Halic. (pincerna Camenecensis a. 1556) 643, 690, 700.
— Barbara 690.
— Johannes alias Marzecz heres sortis in Kolodzieiow 335, 336, 337, 443 - 446, 551, 703, 771, 795.

Błudnicki.
— Felix 795.
— Jacobus 690, 700.
— Catherina 690, 700.
— Nicolaus alias Kopyczynski 690, 700. 795.
— Paulus 690, 700.
— Petrus heres de Bludniki iudex terrae Halic. 200, 327, 335, 337, 690, 700, 795.
Błudniki villa in terra Russiae districtu Halic. 690, 700.
Bobin villa in terra Cracoviensi, districtu Proszoviensi 34, 68, 98, 99, 119, 180, 185, 228, 234, 253, 264, 270, 280, 291, 300, 301, 307, 308, 310, 311, 312, 318, 322, 332, 338, 339, 344, 345, 362, 369, 383, 409, 464, 475, 477 - 479, 489, 491 - 493, 495, 502, 510, 577, 578, 582, 622, 623, 626, 642, 654, 705, 709, 722, 723, 727, 730, 734, 737, 740, 741, 748 - 750, 752.
— Bayayka Andreas kmetho in 253.
— Bąbnik Andreas kmetho in 253.
— Bądek tabernator 253.
— Dąmbowicz gaius in 253.
— Johannes kmetho 463, 471.
— Johannes dictus Janek kmetho 502.
— Iwowiecz gaius in 253.
— Kopanyn gaius 253.
— Konwa Petrus dictus Carvay de 100.
— Maczieszkowskie ager. 253.
— molendinum in fluvio Srzeniawa 504, 561.
— Paulus factor 465, 471, 489.
— Pes Andreas kmetho 253.
— Petrus de Bobyn et Anna soror eius ger. 91, 92, 102.
— Pogorzelecz silva 253.
— Sadlonyowsky ager 253.
— Stephanus kmetho 102.
— Woyth kmetho 253.
Bobin.
— villagium commune 470, vide sub Rey et Smolik.
Bobrek villa palat. Crac. distr. Biec. Johannes Lygaza de, heres de Cobylnyky 115.
Boczkowski Johannes 804.
Bohothnicze (Bochotnicza) in terr. Lublin. 387.
Bokaczowcze vide Bukaczowce
Boleszczycze (Boleszczyce) Nicolaus de nob. Anna uxor eius 82.
Bolestraszycze (Bolyestraschycze) villa in terr. Russiae distr. Przemisl. 699.
— Swyethopolk Stanislaus de Irzędzi, heres in 698, 699.
Bona regina Polonia 442, (an. 1547).
Boratyński (Borathinsky) Petrus, castellanus Belzen. capitaneus Sambor. 698, 699.
— filius Petri Johannes 702.
— Zophia filia olim Petri 698, 699.
Borowska Barbara relicta Johannis in Czayneczycze tenutrix 481, 494.
Borowski Johannes heres in Czaiacicze 301.
Borowski Gabriel heres sortis in Deszno 413.
Borysowice (Borvssowvcze) villa in terra Crac. distric. Książ. 521.
Brandis Nicolaus nob. 783.
Brzegi (Brzeghy) villa palatin. Crac. distr. Sczirz. vide Rey.
Brzezno villa in terra Sandomir. distr. Chencin. 1, 44, 65, 222, 223, 231. 274, 380, vide Rey.
Brzeżanka villa in terra Sandom. et district. Pilzn. 267, 271, 289, vide Strzezowski.
Brzostowa villa palat. et distr. Sandom.
— Stanislaus nob. de 36.

Buczelski Martinus nob. 381.
Bucznowa Superior et Inferior (nunc Buczniow) villa in terra Podol. 21, 25, 29, vide Rey.
Bukaczowce villa palat. Russ. distr. Halic. 249.
Bukowski Albertus nob. 485, 521.
Busko oppidum: advocatia in 297.
Buskow vide Buszkow.
Buszkow villa in terra Cracov. distr. Książ. vide Szaszowski.
Byrkow villa palat. Crac. distr. Książ.: Chrzelowski Johannes de 56, 57, 65.
Bysram (Bistram, Bistran) Paulus dapifer terr. Lubl. de Radlin, heres de Popkowice, Skorczyce, uxor Zophia filia Laurentii Myszkowski 304, 305, 306, 370, 371, 379, 447, 448, 452, 519.
— Zuzanna mater Pauli 370.

Ceber (Czebr) villa in terra et distr. Sandomir. 758, 765, 770, 772, 779, 780, 783.
Chebdoviensis abbas Nicolaus 600.
Chelm villa palat. Crac. distr. Prosz.: Nicolaus Chelmski de 155, 161, 163, 165, 166.
Chełmce villa palat. Sandom. distr. Chęc.: Rafalowa Margaretha de 194.
Chełmczyk Paweł 731 IV.
Chfalieczki (Falieczki) Martinus recuperator bonorum regalium executioni subiectorum 782.
Chicza vide Chycza.
Chlebowicz vide Hlebowicz.
Chlewicki: (Chlevyczci) Petrus et Simon heredes de Schesschelow 244, 245.
Chocimirski Nicolaus iudex terr. Halic. 644, 694. (a. 1561).
Chodecz: Otta de, palatinus terr. Russiae, gener. capitaneus Halic. 212 (a. 1520).
— palatin Cracov., capit. Leopoliensis, Halic. Colomien. Snatinen. 290 (a. 1533).
Chodorostaw: Martinus Chodorowski de 287.
Chorązicz (Chorążyc) Nicolaus succamer. Halic. 327, (a. 1537).
Chroberz vide Tęczyn.
Chrosczina (Chrościna) villa palat. Crac. distr. Prosz. 33.
Chrzelowski Johannes heres de Byrkow 56, 57, 65.
Chrzonow (Chronow, Cronow) villa palat. Crac. distr. Sand. Kozlowska Catherina de 111, 118, 125, 126, 127, 132.
Chycza villa in terra Cracov. distr. Lelow. 612, 613, 643.
Cianowice (Czianowicze) villa in terr. Crac. distr. Prosz. 214.
— Nicolaus Czianowski de 215.
— Porambski Marcus heres sortis de 202, 214.
Cierno (Cyrno, Czirno, Czirmno, Czerno) villa pal. Crac. distr. Prosz. 401, 405, 415, 416, 425, 456, 457, 462, 464, 469, 498, 501, 609, 634, 662, 672.
Cudzynowicze (Czudzinovicze) villa in terr. Crac. et distr. Proszov. 185, 398, 460, 472 - 474, 480, 505, 506, 524 - 526, 532, 533, 548, 560, 565, 664.
— Bargvel Mathias kmetho, filius Simonis 607.
— Bargyel Simon kmetho 391, 412.
— Cazmirski Felix et Stanislaus heredes sortis in 354.
— Kliszowski Joh. heres sortis in 532, 536, 560.

Cudzynowicze.
— Korzeniowski Stanislaus heres sortis 354.
— Lyasota Stanislaus de 282.
— Lybyssowski Johannes sortis heres 480.
— Piotrkovicz Felix kmetho 233.
— Sobyeray kmetho 390.
— Vilk Gregorius kmetho 431.
— Zyeba (Ziepka) Stanislaus kmetho 390, 412, 431. vide Slisz.
Czajęczyce (Czayacicze, Czaianczicze) villa in terra Crac. distr. Prosz. 91.
— Borowski Johannes in 308, 312, 322, 332, 338, 339, 357.
— Pustolka Stanislaus heres de 91; 102.
— Stephanus kmetho 91.
Czamowska Anna nob. relicta olim n. Stiborii Zalyeski 309.
Czaplicz Georgius alias Hreor de Horin maritus Dorotheae, filiae Nicolai Rey 787.
Czarnkow villa palat. Sandom. distr. Wislic. 131.
— Petrus de 112, 113.
Czarnocin (Czarnoczin): Nicolaus de, subiudex ter. Crac. 5 (a. 1459).
Czarnopich vide Dziewięczyce.
Czasthochowa vide Częstochowa.
Czebr vide Ceber.
Czemyernyczki Urbanus heres 726.
Czepel (Cepel) Nicolaus praepositus Wratisl. canonicus Cracov. 144, 145.
Czerny (Czerni) de Witowicze 633.
Czernikowski Georgius vicecapit. in Camionka 296.
Czew fluvius in districtu Halic. 410.
Częstochowa(Czaszthochowa): famatus Andreas Rey civis et consul. 315.
— Kapica Johannes civis et consul. 315.
Częstoszowice villa palatin. Crac. distr. Książ.: — Mislichowski Johannes de 653.
Czierno (Czirno, Cyrno, Czirmno) vide Cierno.
Czieszkowski Stanislaus 779.
Czurilo Andreas 243.
— Michael capitaneus Niepolomic. 179.

Dalechowice villa palat. Crac. distr. Prosz. 253.
Dalejow: Cola Johannes de..., castellanus Haliciensis 212, (a. 1520).
Dambie (Dąbie) villa in terra Lubl. distr. Urzęd. 370.
Dambyenski Petrus iudex terr. et castr. Crac. 533, 599 (a. 1551).
Damianice (Damyanicze) villa palat. Crac. distr. Prosz. 72.
Dembiany: Dembieński Stanislaus de... capitaneus Chęcin. 760.
Dembyenski Valentinus vicecapit. Crac. 350.
Dersznak Stanislaus succamer. Przemysl. 139.
— frater eius Petrus heres de Rokitnica 139.
Deszno (Dessno) villa in terra Crac. distr. Prosz. 413. 703.
— Deszynski Johannes sortis heres 413.
— Kula Balthazar sortis heres 413.
— Nicolaus heres de 41
— Pszarsky Gnyevosius sortis heres 413.
— Psarski Jeronimus 704.
— Slepy (Slyep) Laurentius de 313, 331.
Dlothlicze villa in terra Lublin. 387.

Dobranowice villa terr. Crac. distr. Prosz. 268.
Dobra Wolya 205.
Domaraczki Jacobus nob. possessionatus factor d. Nicolai Rey in Topola 431, 435, 661, 667, 713.
Donatkowice villa palat. Crac. distr. Prosz.: Nicolaus de, 26, 27, vide Slaboszow.
Donossy villa terr. Crac. distr. Xiąż. 33, 467; 507, 608.
— Bohun Johannes de, iudex terr. Crac. 33.
— Slawiczcy Sokołowie heredes de 608.
Dorohow villa palat. Russiae distr. Halic. 690, 700.
Dubowica villa in terra Russiae distr. Halic. 246, 250, 252, 259, 287, 319, 320, 420, 732, 736, 764, 789, 791, 792, 794, 797.
Dubrawka villa in terr. Rus. distr. Halic. Michael kmetho de 531.
Dubrawska Zophia 732.
Dubrawski Thomas filius Zophiae 732.
Dunossy vide Donossy.
Dzdzanne: Skoruta Alexander de 324.
Dzedossiczka vide Dzieduszycka.
Dzieduszycka Barbara relicta olim Petri Boratyński castell. Belzen. 694, 702.
Dzieduszycki Nicolaus 296, 297, 449.
— Venceslaus 764, 789, 791, 797.
Dziewieczielie vide Dziewięcioły.
Dziewaczczy (Dziewiczczy) vide Dziewięczyce.
Dziewięcioły villa terr. Crac. distric. Proszov. 553, 572, 573, 583, 588, 589, 592, 605, 611, 617, 647, 663, 669, 670, 679, 680, 686, 688, 720, 721, 729, 745, 768, 776 - 778, 782, 784.
— Albertus advocatus in 739.
— decima manipularis in 769. 773, 776 - 778, 789, 793.
— Odnowski Nicolaus heres de 721.
— Szwagier Martinus factor in 782.
— Wizga Stanislaus nobilis, factor in 627.
Dziewięczyce (Dzyewyącicze) villa in terra Crac. district. Prosz.
— Dzyewaczczy (Dziewiczczy) Johannes es Nicolaus dicti Czarnopichowye (Czarnopiczi) heredes de 347, 356, 361.

Falieczki vide Chfalieczki.
Felsztyn (Felschtyn, Felstin, Phulstin) oppid. palat. Rus. vide Herburt.
Frikacz Petrus de Mnikow 576.

Gay (Gai) villa regalis in terra et distr. Leopol. 251, 252, 296, vide Wyżynski Thomas.
Galka Johannes de Miedzwiedz 5.
Garlicki (Garliczky) Johannes 291, 302, 307, 310, 311, 325.
Gawronyow vide Lubocki.
Gethczicze vide Gierczyce.
Gierczyce villa in terra et districtu Sandomir.
— Johannes de 67, 70, 78.
Glanow villa in terra Crac. et distr. Prosz. 580.
Glanowicze vide Glanow.
Glinsko villa palat. Sandomir. distr. Pilzn.
— Johannes Strzerzowsky heres 293, 294.
Glowski Sigismundus 534.
Glupczow villa palat. Sandom. distr. Wislic.: — Potoczsky Johan. heres de 68, 98, 99.

Gnyevyenczki Johannes nob. 384.
Gnoiensky Andreas burgrabius castri Crac. capitaneus castri Korczin Novae Civitatis 691 (a. 1560).
Gnoyensky vide Zagorzyce.
Golcza villa in terr. Crac. distr. Książ.
— Nicolaus Goleczsky heres de 2, 7, 93.
Goluchow villa palat. Sandom. distr. Wislic.: — Johannes de, subiudex Sandomir. 566.
Goluchowski Andreas nob. 714.
— Johannes nob. 238.
Golusky Andreas nob. 702.
Gorka villa in terr. et districtu Crac. 139, 774.
— Kmita Johannes de 247.
— Sartor Valentinus de Cracovia, arendator bonorum 774.
— Pilessek kmetho de 774.
Gorski Stanislaus canonicus Wislic. in Piotrkowice plebanus 687, 688.
Gorski Stanislaus vicecapit. Crac. 224, 232 (a. 1525).
Gory villa in terr. Crac. 205.
— Albertus plebanus in 213.
— Dorothea de 44, 50, vide Jacobus Rey.
— Margaretha, filia Ivonis de 78.
— Stanislaus Gorsky heres de 190, 198, 205, 210.
Gorzkow villa in terra Crac.[1]) 780, 783.
— Gorzkowscy 765.
— Johannes, Stanislaus, Jacobus, Lucas et Georgius, filii olim Nicolai Gorzkowski, heredes de 780.
— Johannes et Stanislaus, filii olim Dorotheae Grabalina heredes de 780.
Gorka.
— Komornicki Stanislaus heredes de 780.
— Anna et Georgius, pueri n. Zophiae Sczibor owa, consortis Simonis Stradomski, heredes de 780.
— Woiakowska Anna, uxor Martini heres de 780.
— Woicieska Barbara, uxor Mathiae heres de 780.
— Zagaiewska Catherina, uxor Laurentii heredes de 780.
Gosławski Christopherus heres de Bebelno 384, 500.
Goszdna vide Gozna.
Goworek Mathaeus ministerialis 784.
Gozna villa in terra Cracov. distr. Książ.
— Stanislaus de 53, 63, 76, 103.
Grabalina Dorothea vide Gorzkow.
Grodeczki Stanislaus nob. 779.
Grodkowski vide Grothkowski.
Grodowice (Grodowicze) villa palat. Sandom. distr. Wisl. Johannes Grodowski de, 566.
Grodzina (Grudzina) villa in terra Crac. distr. Książ. 22.
Grothkowski Stanislaus. canonicus Crac. 745, 773, 776, 777, 778, 788, 793.
Gruszczyński Jacobus in Powęzow et Blogoszow sortis heres 321.
— Jacobus de Lypno 277, 278, 295, 351.
— Johannes 706.
— Mathaeus de Glanowice 580, 581.
— Mathaeus de Lipno et Szczithniki 743, 744.
— Stanislaus 568, 580, 581, 657, 670, 681, 686, 704, 727, 739, 740, 750, 753.

[1]) W ziemi Krakowskiej jest kilka wsi tego nazwiska.

Gruszczyński.
— Stanislaus molendinator in Proszowice 767, 775.
— Valentinus de Powęzow 577, 578, 579, 642.
Gruszow villa in terra Cracov. distr. Sczyrzic. 4, 5, 11, 600.
— Wlodek Stanislaus sortis heres 600.
Grzegorzowska Elizabeth de Grzegorzowice, amita germana Petri Boratyński 699.

Halicz 794.
Hansko villa palat. Rus. distr. Chelm. 787.
Henricus rex Poloniae (a. 1574) 798.
Herburth:
— Andreas de Felschtyn 212.
— Anna de Felsthin palat. Lublin. soror Nicolai Odnowski 387.
— Johannes de Phulsthyn castell. Lubacz. 698, 699.
— Nicolaus Odnowski vide Odnowski.
Hlebowicz Johannes de Dubrowno palatinus Vilnensis 802, 803, 804
Hoszow (Hossow) villa in terra Russiae distr. Halic. 645.
— Thedorewycz Thymko kmetho de 645.
— Witwyczki Syenko heres sortis 645.
Huhrowyeczki Martinus de Huruszko venator Chelm. uxor eius Anna filia Nicolai Rey 787.

Jacubowice (Jacubovycze) villa in terra Cracov. districtu Proszov.
— Raphael Jacubowski heres de, camerarius Cracov. 219, 243, 247.
Janikowice (Janikowicze) villa palat. Sandom. distr. Wisl.
Janikowice.
— Andreas Maczeiow heres de, 202.
— Maczeiowski Johannes heres de, 202.
— de Marschovicze Stanislaus heres de, 202.
— de Miroszow Marcissius heres de, 202.
Janikowice villa in terra et distr. Cracov.
— Pusdro Stanislaus de, 104 vide sub Rey.
Januszkowice (Januskovycze) villa in terra Sandom.
— Nassylowski Nicolaus heres de, camerarius Sandom.
Jaroczki Stanislaus capitaneus Chencin. 170 (a. 1505).
Jaroslaw: Anna ducissa palatina Russiae relicta m. Stanislai Odrowasz de, palatitini Russiae 366.
Jaryczow (Jarzyczow) villa in terra Russiae distr. Leop.
— Eva filia Wlodconis de..., consors Villibrordi Zorawinski 199.
Jassienski Andreas n. 521.
Jaschenska Marina relicta Adae Jaschenski capitanei Boleslavien. 380 (a. 1542).
Jawor Sebastianus n. 732.
Jazlowyeczki Michael 104.
Jedlcza villa palat. Crac. distr. Książ. 140, 141, 143, 167, 236, 238.
Jelovyczę (Gielovicze) vide Lelowice.
Jemelnicza (Jemielnica) villa palat. Crac. distr. Książ. 22.
Jodlownik villa palat. Crac. distr. Sczirzic.
— Sebastianus de... 369.
— Vaczlaw de... 182, 183.
Johannes Albertus rex Poloniae (statutum) 234.
Jtalia 652.
Jwanowice villa palat. Crac. dist. Prosz.: — Pieniazek Sta-

nislaus de, 217, 218, 224. 232.
Jwanowski vide Karsy.

Kaczkowki Jeronimus 566.
Kalina villa palat. Crac. distr. Książ.
— Kalinski Nicolaus heres de, tenutarius in Czudzinowice 429, 593, 594, 602, 607.
Kamieniec (Camyenyecz): Nicolaus de, capitaneus Cracov. 123 (a. 1497).
Kamyszow (Kamyschow) villa palatin. Sandomir. districtus Wislicien.
— Kamyschowska Anna filia n. Stadnyczky Stanislai de, 173.
— Johannes de, pleban. in Raczlawice 627, 639, 688.
— Stadnyczki Stanislaus de... 58.
Kampsky (Campsky) Johannes filius Petri 8. vide Slączin.
Kampsky (Kempsky) vide Rakoszyn.
Kąmpsky Paulus nob. 328, 361, 425, 429.
Kandzierzinski Martinus nob. 697.
Kania (Kanya) Johannes filius nob. olim Bernardi 130, 131.
— Petrus, patruus Johannis 130; 131.
Kappa villa 2.
Karlinski 426.
Karsy (Karschi, Karssy) villa palat. Sandom. distr. Chęcin. 22, 590, 619, 677, 713-715, 719, 724, 725, 760.
— Jacobus Iwanowski rothmagister S. R. Mtis sorts heres in Lipa et... 590, 619, 677, 711, 713-715, 719, 724, 725.
Kazimirski Johannes tenutarius in Skowrodlo 487, 500.
Kazimirski.
— Nicolaus dictus Tal, camerarius terrae Sandomir. 205.
Kazimirza Magna villa palat. Cracov. distr. Prosz. 507, 601, 608.
— Klissowski Johannes heres de 601, 608.
— Stanislaus Kazimirski de, 233.
— Sbigneus de, 137.
Kazimirza Parva villa palat. Sandomir. distric. Wislic. 566.
Kempa: Nicolaus Kempski heres in 303.
Kielanowice (Kilianovicze) villa palat. Crac. distr. Biec.
— Johannes Kilianowski heres de., uxor Zophia, filia Stanislai Rey 211, 246, 248, 254, 259.
Kiie (Kye, Kyge) villa palatin. Sandomir. distr. Chęnc. 682, 683.
Kliszowski (Klissowsky, Klischowski) vide Czudzinowice et Kazimirza Magna.
Klucze villa palatin. Cracov. distr. Proszow. 2.
Kmita Andreas de Wisnicze dapifer Cracov. 72.
— Johannes de Gorka 253.
— Johannes 424.
— Petrus de Wisnicze, palatinus Crac. marsalcus suprem. R. Pol. 389 (a. 1544).
— Petrus de Wisnicze castell. Sandom. marsalcus R. Pol. 139 (a. 1500).
— Stanislaus de Wisnicze, castell. Przem. 139, (a. 1500).
Knyszyn (Knischyn) 784.
Kobile (Cobilye) villa palatin. Russ ae distr. Chelm. 324, 441, 786.
Kobylniki (Cobylnyky) villa palat. Cracov. distr. Szczirzic. 47, 48, 115; 243.
— Zophia de, uxor Eustachii de Beszcze 46-48, 69.

Kobylniki.
— Nyemstha Georgius heres de Krampycze et... 243.
— de Tharnow Spythko castel. Zarnovien. heres de, 243.
Kochanowski Johannes n. 571.
Koczanow (Coczonow) villa palat. Crac. distr. Prosz.
— Jacobus de 33.
Kolek Johannes nob. 430.
Kolodziejow (Colodzyeow) villa palatin. Russiae distr. Halic. 232, 335 - 337, 348, 408, 531, 643, 690, 694. 700, 764, 794, 795, 797.
— Kozik Martinus nob. factor in 444, 643.
— Maruszka campanatrix in, 445.
Komornicki Stanislaus 780 vide Gorzkow.
Konarska Barbara 268.
Konarski Johannes praepositus s. Michaelis in arce Cracov, canonicus Cracovien. 513, 516, 517, 520, 522, 526, 535, 537, 544-547, 557 - 559, 562, 595-599, 603, 604, 610, 614, 683, 684, 695, 701, 707, 708.
Konarski (Conarski) Petrus de Coratho 268.
Konieczpolski Stanislaus capitaneus Wielunensis 758, 759.
Konopka vide Naglowice.
Kopyczynski Nicolaus 348, 549, 550.
Korosthatyn (Korościatyn) villa palatin. Russiae, distr. Halic. 95.
Kosczien vide Wiwla et Sandziszów.
Kosmyrzowska Anna 260 - 268, 265, 266.
Koszki (Kozki) villa palatin. Crac. distr. Książ. 678.
Koth Stanislaus nob. 20.
Kozegorsky vide Sieciechowice.
Kozik Martinus vide Kołodziejow.
Kozlowski (Koslowski) Janussius nob. 440.
Kozlowski Johannes nob. heres in Zakrzow et Koszki 678.
Krayowski Petrus nob. 385.
Cracovia: curia archiepiscopi Gnesn. in platea castrensi 366, 440.
— curia Ostrorogow in platea castrensi 366, 440.
— curia in platea castrensi penes lapideam Andreae comitis a Gorka 785.
— curia canonicatus Grothkowski in platea canonicorum 773.
— hospita curiae in subcastro Crac. 773.
— capitulum cath. Crac. 656.
— ecclesia collegiata st. Annae et capitulum 226, 409, 465, 466, 471, 502, 503, 510, 622, 625, 638, 641, 663, 720, 722 - 724, 727, 728, 734, 737, 738, 740, 741, 748 - 750, 752, 755, 757.
— praepositura s. Michaelis in arce Crac. 513.
Krasny Staw 731.
Krasowski (Crassowski) Nicolaus vide Poremba.
Kraszowski (Crassowsky) Jacobus nob. 767, 775.
Krolvewski Felix nob. 431.
— Johannes 268.
— Stanislaus 243.
Krussilnyczky (Kruszelnicki) Mathaeus 693, 694.
Kruzlowa villa palatin. Cracov. distr. Sandecen.
— Pieniazek Johannes de, iudex terr. Cracov. 161 - 163, 165, 166, 768, 775.
Krzanczyce (Krzcięcice) villa palatin. Crac. distr. Książ.

Krzanczyce.
— Nicolaus Snopek kmetho de, 51, 54.
Krzeczowsky Jeronim nob. 699.
Krzeslawice villa palatin. et distr. Cracov. 4, 5, 42, 43, 58, 71, 107, 171 - 175.
Krzesch Nicolaus quondam de Sbysz. 11.
Kuchary villa palat. Crac. distr. Prosz. 258.
— Boguss (Bogusch) kmetho in 88, 92.
— Kanssy kmetho 88.
— Mrzyglod kmetho 92.
— Oganka kmetho 92.
— Starczyk kmetho 88.
— Zak kmetho in 88.
Książ Parva (Kziąsz, Xiąz) villa palatin. Cracov. distr. Książ.
— Christopherus Kula de, 647, 679, 680.
— Jacobus Cula 181 - 184.
— Johannes Kulia de, 529, 589, 611, 616, 617, 647, 664, 679, 680.
— Catherina Kulina relicta n. olim Johannis Kulia et filii eorum Johannes, Nicolaus, Christopherus et Stanislaus Kulie, 647, 679, 680.
— Stanislaus Kulia de, 129 130.
Kulia Gabriel 741, 742.
Kulya Nicolaus de Woyczechowice 1.
Kumelski Nicolaus nob. 660.
Kwapinka villa palatin. Crac. distr. Sczirzic. 4, 5, 11.
Kwilina (Quilyna nunc Kwilna) villa palatin. Cracov. distr. Lelov.
— Andreas Rzessowski de, 226.
— Jeronimus Rzeszowski de, 612.

Labancz Johannes dapifer curiae S. R. Mtis, heres de Strogoborzicze 177, 274.
Labentha Jacobus nob. 762, 763, 797.
Lackie (Laczkye) villa palatin. Russiae distr. Halic. 95.
Lancut (Lanczuth).
— Christofferus Pileczki heres de, 699.
Lanczki Johannes cubicularius S. R. Mtis 784.
Lasochow (Liasochow) villa palatin. Sandomir. distric. Chęcin. 736.
— Johannes Liasochowski heres in 440, 542, 736.
Łączki deserta villa in terra Sandomir. districtu Chęcin. 579, 581, 584, 706, 743, 744.
Łąky (Łęki) villa palatin. Cracov. distr. Silesiens. 139.
Lexicze (Lękssicze) villa palat. Cracov. distr. Proszov.
— Jacobus de, 34.
— Petrus Lexyczsky de, 66, 74, 75.
Lexiczsky Nicolaus tenutarius de Slanowicze 240.
— Nicolaus heres de Wachadlow 230.
Lelowice (Jelovycze, Geliovicze) villa palat. Crac. distr. Proszov. 73, 135.
— Wyelglowsky Andreas de.. 117, 148, 150 - 153.
Leopoliensis capitaneatus advitalitas 721.
Leschenyecz (Leszieniec) villa palat. Cracov. distr. Prosz. 136.
Lewinowa (Lewnyowa) villa palat. Cracov. distr. Sandec.
— Vyeloglowska Anna consors. Andreae Vyeloglowsky de, 344, 345, 359, 363.
Liesczinski Nicolaus nob. 782.
Ligaza Stanislaus Felix de Odunow 219.

Lipa (Lippa) villa palatin. Sandomir. distr. Chęcin. 590, 619, 677, 713-715, 719, 724, 725, 760.
— Jacobus wladarius de, 724.
Lipno villa palatin. Sandomir. distr. Chęcin. 743.
Lipski Andreas ministerialis terr. 773.
Lissowski Bartholomaeus nob. 754, 755.
Lowyna (Łowinia) villa palat. Crac. distr. Książ. 208.
— Elizabeth relicta n. Johann. Rzessowski tenutrix in... 208.
Lubcza villa palatin. Cracov. distr. Książ.
— Nyemyrza de... 33.
— Stanislaus et Sbigneus fratres germ. de... 40, 44.
— Stanislaus de... 60, 61.
Lubyeczka Wola (Lubeczka Wola) villa palatin. Crac. distr. Książ.
— Nyemyerza de... 19.
Luboczsky Mathias nob. de Gawronow 21.
Lubomyrz: Jacobus de, iudex terr. et castri Cracov. 171, 172, 174, 175, (a. 1507).
Lubowski Petrus 164.
Lubunki villa distric. Chelm. 139.
Lugowski mitnik Chełmski 175.

Maczieiow vide Janikowice.
Maczieiowski ksiądz. 731. III.
Mala Wies villa palatin. et distr. Sandomir. 584.
Malicze villa palatin. et distr. Sandomir.
— Mathias Maliczki de, aulicus S. R. Mtis 398.
Malik Nicolaus ministerialis 132.
Malogoszcz villa palatin. Sandom. distr. Chęcin.
— Johannes plebanus de, 169, 170.
Malogoszcz.
— Venceslaus Szlupski tenutarius in... 329.
Manasterzyska opid. in terr. Russiae distr. Halic.
— Johannes Manastirski heres de, 95, 96, 101.
Marcinowice villa palat. Cracov. distr. Ksąż.
— Andreas, Johannes, Nicolaus, Petrus et Zegotha fratres de... 12, 13.
Marszowice vide Janikowice.
Marzączin (Marzęcin) villa palat. Sandom. distr. Wislicien.
— Imramus de... 33.
Marzec (Marczyk) Johannes nob. 549, 550, vide Bludnicki.
Miechowice villa palatin. Cracov. distr. Prosz.
— Jacobus de 19.
— Paulus Seczygnyewski heres de... 729, vide Nasiechowice.
Miechoviensis praepositus Thomas et conventus 190.
Miedzwiedz (Niedzwiedz) villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Johannes Galka de... 5.
Mielec (Myelecz) oppid. palat. et distr. Sandomir.
— Stanislaus de, castellanus Zavichostensis 247, 253, 566.
Myetelski Nicolaus 385.
Mikolayowski Johannes vicesgerens officii castr. capit. Cracov. 667. (a. 1558).
Mylyeczki Stanislaus nob. 205.
Minoga villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Johannes et Nicolaus fratres germ. Minoczcy de... 323. 333, 334.
Miodary vide Niedary.
Miroszow (Myroschow) villa palat. Crac. distr. Prosz. 288.

Miroszow.
— Bartholomaeus Vygnan Myrossowski heres in 328.
— Johannes Vygnan sortis heres in... 299.
— Gallus Myrossowski sortis heres in, uxor Elizabeth filia Nicolai Rev 269, 288, 431, vide Rey.
Miroszowski 539, 639.
Miroszowsky Franciscus 555, 627, 657, 670, 672, 681, 686, 696, 701, 747.
Mirow villa palat. Crac. distr. Lelov. 448, 450, 451, vide Myszkowski.
Mirzen (Mierzyn) villa palatin. Cracov. distric. Sczirzic. 4, 5, 11.
Miskoffski (Miskowski) vide Myszkowski.
Misliathicze villa palat. Rus. distr. Przemisl. vide Rey Johannes.
Missiowski Mathias nobil. 661.
Missopad Nicolaus, castellanus Czechovien. 177 (a. 1511).
Mloszowski Johannes nob. 738.
Mnyssek Petrus de Stradomia ministerialis terr. 351, 352, 395, 396.
Mokrsko villa palatin. Crac. distr. Książ.
— Andreas heres de 139, 253.
— Katherina, filia Petri de... 33 vide Donosy.
— Nicolaus heres de 139.
— Petrus heres de 49, 62, 103, 139.
Monaczkowice (Moniaczkowice) villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 38, 39, 120, 148, 152, 158, 159.
— Dionisius alias Dziwisz heres de, 37, 38, 43, 60, 71, 73, 79. 85, 86, 110, 120, 125, 134, 135, 137.
— Katherina filia olim Nicolai
Monaczkowice.
Rey de Thopola uxor Dionisii de 37, 38, 39. 120, 134 - 136, relicta Dionisii 146, 148, 152, 156, 158 - 160, 179.
— molendinum in 135.
— Wrobl Stanislaus kmetho de 150 - 153.
Morawicza villa palat. Crac. distr. Proszov.
— Johannes heres de, 177.
Morawiecz Johannes nob. 268.
Morski Ignatius nob. 561.
Morsko villa palat. Crac. distr. Proszov.
— Andreas (Andricus, Indrzich) Morski de... 145, 163, 165, 182, 183, 243, 247.
— Andreas Morsky heres de Sladow 171, 172, 186.
— Nicolaus de 145.
— Petrus Morsky de... 131, vide Naszyąchowice.
Motkowice (Mothkovycze) villa palatin. Cracov. distr. Prosz. 231.
— Johannes Mothkowski heres de 222, 223, vide Rey Andreas.
Mrosz Paulus ministerialis terr. Książ. 404.
Msticzow villa palat. Cracov. distr. Książ.
— Johannes Plaza de... 698, 699.
— Stanislaus Plaza heres de 632, 633.
Myszkowski (Miskoffsky, Misskowsky) Christopherus filius Laurentii castell. Sandom. 371.
— Jacobus burgrabius arcis Cracov. 736, 757.
— Laurentius heres de Spytkowice castell. Sandec., heres in utraque Polanka 304, 305, 306, 370 - 372, 379, (a. 1541 — 1542).

Myszkowski.
— Martinus, frater patruelis Christopheri 371.
— Stanislaus de Mirow palat. et gen. capit. Cracov. 777.
— Zophia de Mirow, filia Laurentii castel. Sandec., consors Pauli Bistram 305, 371, 448, 450, 451.

Naglowice villa palat. Crac. distr. Lelov. 56, 57, 65, 90, 93, 122, 147, 185, 188, 192, 417, 501, 609, 624, 634, 648, 662, 665, 736, 789.
— agger Pogorzelisko in 672.
— Andreas Filip kmetho de, 36.
— Barthnik kmetho de, 422.
— piscina dicta Pogorzeliecz in, 401, 416, 484, 486, 498, 499, 508, 509, 530, 539, 568 - 571, 672, 673.
— Stanislaus Thurski factor de, 624 vide Rej.
Nagłowska Wola 56, 57.
Nasiechowice villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Felix Kothul subditus de.. 729, 787.
— Paulus Seczygnyewski tribunus terr. Cracov. heres in Miechowice et, 729, 747.
Naszyąchowice (Naasyąnchovicze, Naswyąchowycze) villa palat. et distr. Crac.
— Stanislaus de... 19.
— Petrus Morski de... 144.
Naszylowski Nicolaus nob. 220, 221, 244, 245.
Nemsta Johannes 55.
Nida fluvius 170, 368, 628.
— prata dicta Kozlowskie circa fluvium... 386.
Nidzica (Nydzycza) fluvius 243.
Niedari (Miodary) villa palatin. Cracov. distr. Sczirzic. 23, 24, 139.
Niedzieliska: Chvedor de, minister. terr. Leopol. 389.
Niekrass Mathias ministerialis terr. Leopol. 296, 387.
Niessmyerski Valentinus nob. tenutarius bonorum Thamarowycze 694, 699.
Niżniow (Nyznow) villa palat. Russiae dist. Halic.
— Symko dictus Bobyk kmetho de, 643.
Nowa Wyesz (Nowa Vyeszs) villa palatin. Cracov. distr. Książ. 56, 57, 65, 90, 93, 185, 216, 313, 331, 413, 618.

Obrazowicze (hodie Obraże jowice) villa palat. Cracov. distr. Prosz. 553, 572, 573, 605, 606, 615, 669, 670, 675, 681, 686, 721, 766, 782.
— cmethones in... 615, 652, 670.
— m. Odnowski Nicolaus scultetus alias *ratay* in... 606.
— n. Rakowski factor Andreae Tęczyński in, 615.
— Andreas de Thanczin heres in, vide Tęczyn.
— Waygiel (Wagiel) Stanislaus tabernator in. 622, 657, 674, 681, 686.
Occiessino (Occieszno): Johannes Occieski de, regni Pol. cancellarius, capitaneus Cracovien. 648, 660, 661, 689, 713, (a. 1557 — 1563).
Odnowski Nicolaus de Fulstin, castellanus Premisl., capitan. Leopol. 319, 320, 385, 387 - 389, 408, 419, 420, 553, 572, 574, 605, (a. 1532 — 1541) palatinus Cracov. 606, 669, 721, (a. 1554).
Odrowasz Stanislaus de Jaroslaw, palatinus Russiae, uxor Anna ducissa 366, 440 (a. 1557).
Odunow vide Ligaza Stan.
Oksza (Oxa, Okxa alias Two-

Oksza.
row) oppidum palatin. Sandomir. distr. Chęcin. 620, 621, 691, 704.
— Simon factor de... 704.
Oleszno (Oleschno) villa palat. Sandomir. distr. Wisl.c. 7.
— Clemens de... 7.
Oleszyce (Olieszice) villa palatin. Rus. distr. Belz. 802-804, vide Sieniava.
Oliesnyczki Felix de Vaglaszin 575, 581.
Oliessniczki Petrus in Kye (Kyge) heres 682, 683.
Opathkowska Zophia 314, 341, 343.
Opathkowski Benedictus 314, 341 - 343, 349, 350.
Opporow: Andreas de, castellanus Lanczinensis 199 (a. 1517).
Oraczowski Petrus n. 651.
Orzechowki Johannes, pocilator terr. Premisl. 702. (a. 1561).
— Valentinus, subiudex terrae Premisl 702 (a. 1561).
Ossieczno: Caspar de, ministerialis terr. 782.
Ostrorog Jacobus heres de Plawowycze 606.
Ostrow villa in terr. et distr. Chelm. 407, 690, 700, 787.
Ozga Balthazar vicecapitaneus Leopol. 792.

Paczanowszky Janussius nob. 205.
Padniewski Philipus episcopus Cracov. 707 (a. 1562).
Palczowski Sigismundus vicecapitaneus Cracov. 734, 754, 755.
Pamyączycza (Pamięcice) villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 61.
Panyow villa ter. Russiae distr. Halic.
— Auctus, Georgius, Jacobus, et Johannes fratres germ. Panyow.
de, capitanei Zydaczovienses 212 (a. 1520).
— Jacobus de, capit. Striensis et Zydaczoviensis 199.
— Malcher de, capitan. Zydaczov. 348 (a. 1539).
Paulinus Thomas magister, canon. eccleciae collegiatae s. Annae in Cracovia 466, 510.
Pawlow oppidum in palat. et distr. Sandomir. 346.
Pawlowice (Pavlovycze) villa palat. Cracov. distr. Książ. 140, 141, 143, 167, 236, 238, 275.
— Margaretha Pawlowska Rafalowa, filiastra Petri Pawlowski heres de, 191, 192, 193.
— Petrus Pawlowski heres de 140, 141, 143, 167, 168, 188.
— Zophia consors Petri Pawlowski, filia Nicolai Rey de Thopolia 140, 143, 193 vide Rzeszowska et Rey.
Pawlowsky Johannes 144.
Pelcziska: Johannes Pisarz de, ministerialis terr. 385.
Pelsznycza (Pelesniczai villa palat. Cracov. distr. Prosz.
— Agnes et filii eius Georgius et Nyemyerza de 61, 66, 81.
Piekari villa palat. Crac. distr. Proszov.
— Wlodek Christopherus heres de, 758, 759, 761, 765, 770, 772, 779, 780, 783.
— Wlodek Wyczlaus heres de 291, 300.
Pielsch vide Swiradzice.
Pieniaskowa Anna 136.
Pieniazek Johannes iudex terrae Cracov. 738, 746, 773.
— Nicolaus tenutarius de Skrzidlna 155.

Pieniazek.
— Stanislaus de Iwanowice 217, 218, 224, 232.
Pieskowa Skala (Pyeszkowa Skala) villa palatin. et distric. Cracov.
— Saphranyecz Jeronimus de, capitaneus Chencin. 386, (a. 1544).
Pilchowsky Adamus episcop. Chelmensis 346.
Pilczowski Stanislaus 784.
Pilcza oppidum in palat. Crac.
— Raphael Pilczki heres de, 698, 699.
Pilznenis Martinus magister canon. s. Annae in Cracovia 722.
Piotrkovice (Piotrcovicze) villa palatin. Sandomir. distr. Pilznen.
— ecclesia in 687, 689
Piotrkowski vide Przibinice.
Piotrowski Hinek rothmagister S. R. Mtis 297.
— Laurentius heres in Radostow et Zahrin, consors eius Bogumila filia Nicolai Rev de Naglowice 787, 796, 799.
Piotrzikowski Caper nob. servitor Nicolai Rey 642.
Plawowice villa palatin. Crac. distr. Proszov.
— Ostroróg Jacobus heres de, 600.
Plyechowsky Felix 243.
Pliskow villa in terra Chelm. 533, 731.
Poborowice 268.
Podleszky Johannes nob. uxor eius Anna 111.
Pokossowcze villa in terra Russiae 690.
Polanowice villa palatin. Crac. distr. Proszow. 89.
Ponyathowski Bernardus, filius olim nob. Bernardi 392.
Popkowice villa in terra Lublin. et distr. Urzędov. 370, 448, 448, 450 - 453, vide Bistram.
Poplewski Martinus nob. 803.
Porąbka villa palatin. Cracov. distr. Silesien.
— Nicolaus Crassowski de 581, 583 - 585, 587, 588, 591, 592, 635.
Porempski (Porambski) Johannes nob. 215, 315.
Postękalski Thomas nob. viceprocurator Cracoviensis 641.
Potoczek fluvius exortus ex Nydzycza 243.
Potoczski Petrus de Solcza 247.
Potok (Pothok) villa palatin. Cracov. distr. Lelow.
— Agnes, Anna et Elizabeth, filiae Johannis Stharzinski de, 80, 83, 84, 87, 94, 109.
— Johannes de... 59, 80, 83, 84, 87, 04, 109.
— Nicolaus Potoczki de, 116, 121.
Powęzow (Powązow) villa palatin. Sandomir. distr. Chęcin. 321, 579, 581, 584, 585, 587, 612, 620, 687, 688, 689, 706, 743, 744, 767, vide Gruszczynski.
Primus Stanislaus 780.
Przestansko (Prestansko) villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Nyemyrza de, gener. Johannis Rey de Szumsko 24.
Proboszczowice Petrus magister, decanus capituli eccl. colleg. s. Annae Crac. 626.
Procopow oppidum in terra Russiae, 692, 693.
— Lauer (Lawer) kmetho de 692, 693.
Przeborowye (Przyborow) villa palatin. Cracov. distric. Sczirzic. 139.
Przeborowice (Przyborowice)

villa palatin. et districtus Sandomir. 758, 765, 770, 772, 779, 780, 783.
Przeczlawsky Paulus 8.
Przedeczki Sebastianus n. 693.
Przepiorow villa palat. et distr. Sandomir.
— Szwięczickzi Petrus heres in 770.
Przibinicze villa palat. Crac. distr. Prosz.: — Pyotrkowski Stanislaus nob. de 14, 15.
Przilączczki Marianus, iudex castri Cracov. 402 - 406, 414, 427, 428, 461, 740, 742, 750 - 753.
Przybysz Johannes kmetho 476.
Pusthomytho villa palatin. Russiae distr. Leopol. 699.
Puthnowice villa palat. Lublin. distr.
— Slabosch Nicolaus de, 88, 91, 92.
Puzdro Stanislaus de Janikowice 104, 227, vide Rej.

Rabrocki Felix plebanus in Skrzydlna 490, 511, 512.
Raczlawice villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Johannes de Kamissow plebanus in, 627, 639, 688.
Radimski Johannes, notarius magnae procurationis arcis Cracov. 756, 757.
Radlin villa palatin. et distr. Lublin.
— Paulus Bistram de, dapifer terrae Lublin. 519, vide Bistram.
Radostow villa palat. et distr. Sandomir.
— Piotrowski Laurentius heres in 796.
Radosowniczka Anna Voiczciechowna virgo 581.
Radwanski Felix nob. 614, 625.
Radzimicze villa palat. Crac. distr. Proszov.
— Spythko de Tharnow, palatinides Cracovien, heres in 176, 220, 650.
— Spithkowa Barbara, relicta Stanislai Spithek palatini Siradiensis heredis in 650.
— Wieczorek Albertus subditus in 650.
Rakoszowska Wola villa circa Rakoszyn domini Rej 195.
Rakoszyn villa palatin. Crac. distr. Lelov. 195.
— Johannes Kampsky heres in 649, 658.
— Nicolaus Moczny de ... 216.
— Stanislaus et Thomas Szworczkowye fratres germ. de, 216.
Rej: *Adamus* (dictus Rey) cubicularius S. R. Mtis 178; quondam cubicularius S. R. Mtis inpossessionatus 213 (a. 1521).
— *Agnes*, filia Stanislai, consors Nicolai Swyerczkowski, 259.
— *Andreas*, filius Jacobi et Dorotheae de Gory, de Brzessno et Mothkowicze 206, 207, 210, 222, 223, 231.
— *Andreas*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44, 90, 93, 103.
— *Andreas*, filius Nicolai et Zophiae Kosnowna, consors Catherina, filia Valentini Dembienski cancellarii reg. Pol. 785 - 788, 790, 793, 798, 801.
— *Anna*, uxor Nicolai de Szumsko, tenutarii de Brzessno et Zyrnyki 274, 380.
— *Anna*, uxor Johannis de Bucznowa, filia Nikyel de Rosthkowice 28, 29.
— *Anna*, filia Johannis venat. Cracov., consors Nicolai de Golcza 2.

Rej.
— *Anna*, filia Nicolai et Barbarae de Thopola, uxor Stanislai Pusdro de Janikowice, mater Stanislai Pusdro 104, 227.
— *Anna*, filia Stanislai et Annae de Nienczyn, consors 1) Thomae Wylżynski 2) Nicolai Dzieduszycki 250.
— *Anna*, filia Nicolai et Zophiae Kosnowna, consors Martini Huhrowiecki, venatoris Chelm. 787.
— *Barbara*, de Thopola, filia Slavyecz, consors Nicolai de Szumsko 4, 5, 6, 42, 43, 46-48, 58, 60, 66, 68, 71, 73-75, 79. 82-87, 94, 98, 99. 105-111, 120, 122, 133, 138, 139 142, 173, 234.
— *Barbara* de Zorawno, consors Stanislai Rej 200.
— *Barbara* filia Nicolai et Zophiae Kosnowna 787.
— *Bogumila*, filia Nicolai et Zophiae Kosnowna, consors Laurentii Piotrowski de Radostow 787, 796, 799.
— *Christopherus*, filius Nicolai et Zophiae Kosnowna 731, 736, 764, 785-793, 797, 800, 801.
— *Dorothea*, consors Jacobi de Naglowice, filia Johannis de Gory et Zawada 44, 50, 67, 70, 77, 79, 80.
— *Dorothea*, filia Nicolai et Zophiae Kosnowna, consors Georgii Czaplic de Horyn 787.
— *Dorothea*, filia Johannis Hlebowicz palatini Vilnensis, consors Nicolai Rey, filii Nicolai et Zophiae Kosnowna 802, 803, 804.
— *Elizabeth*, filia Nicolai et Zophiae Kosnowna 787.
— *Gabriel*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44.

Rej.
— *Hedvigis*, filia Nicolai et Barbarae de Topola 108.
— *Jacobus*, filius Johannis venator. Cracov., consors Dorothea de Gory et Zawada 35, 36, 41, 51, 54-57, 60, 64, 65, 67, 70, 77, 79, 80, 90.
— *Jacobus*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44, 49, 50, 60, 62-65, 76.
— *Jacobus*, filius Stanislai de Slanowicze heres 196.
— *Johannes* de Misliathicze, consors Katherina 16, 17.
— *Johannes* de Szumsko, venator Cracov. 1-3, 5, 6, 18. 19, 21-25, 31.
— *Johannes* de Naglowice, plebanus de Slawkow, filius Johannis venatoris Crac. 64, 65.
— *Johannes* de Bucznowa, tenutarius, uxor Anna filia Nikyel de Rosthkowicze 28, 29.
— *Johannes*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44, 49, 53, 62, 63-65, 215.
— *Katherina*, filia Nicolai et Barbarae de Topola, consors Dionisii de Moniaczkowice 146, 148, 152, vide Moniaczkowice.
— *Martinus*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 90, 93, 103, 105-108.
— *Nicolaus*, filius Johannis venatoris Cracov., consors Barbara de Topola 5, 8-15, 26, 27, 30, 32-34, 37, 38, 40, 44, 60, 61, 103.
— *Nicolaus* de Szumsko et Naglowice, tenutarius bonorum regalium Brzezno et Zyrnyki, uxor Anna 177, 274.
— *Nicolaus*, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44.

Rej.
— *Nicolaus*, quondam heres de Brzeghy 299, 328.
— *Nicolaus, filius Stanislai et Barbarae Zorawinska* 257, (a. 1529 — a. 1569).[1])
— *Nicolaus*, filius Nicolai et Zophiae Kosnowna 703, 762 - 764, 771, 785 - 795, 797, 800.
— *Petrus* de Topola, Bobin, Naglowice, Wiwla, Wola, Nowa Wieś, filius Nicolai et Barbarae de Topola 44, 81, 88. 90, 93, 103, 105-108, 112, 114, 116, 119-122, 124, 128, 130, 131, 144, 145, 149, 150, 151, 154, 155 - 159, 161 - 166, 169 - 175 - 181, 187, 191, 192, 194, 198, 204, 205, 208, 216, 227, 228, 237, 238, 239, 242, 255, 313, 329 - 331, 340, 671.
— *Stanislaus* de Topola, Bobin, Slanowice, Naglowice, consors 1) Anna de Nienczyn, 2) Barbara de Żorawno 44, 49, 53, 62, 63 65, 81, 90, 93. 103, 104 - 108, 114, 116 - 125, 128, 130, 134, 138, 147, 169 - 176, 180 - 185, 221, 224 - 226, 228, 229, 232 - 235; 240, 241, 243. 245 - 254, 256, 258.
— *Zophia*, filia Nicolai et Barbarae de Topola, uxor 1) Petri Kanya de Czarnkow, 2) Nicolai de Pawlowice 108, 212, 113, 128, 129, 131, 140, 143, 167. 168, 193, 236, 238, 255, 355.
— *Zophia*, filia Stanislai, consors Johannis Kilianowski 211, 259.
— *Zophia*, filia Johannis Koścień de Wiwla, consors Nicolai Rey de Topola et Naglowice 283 - 285, 353, 392 - 394, 400, 421, 423, 430, 432, 433, 485, 521, 709, 718, 786, 787.
Rejowiec (Reyowvecz) oppidum palatin. Russiae districtus Chelm. 436, 441, 781.
Rogowiec oppidum palatinat. Russiae distr. Chelm. 786.
Rogowsky Petrus nob. 694
Rogy villa palatin. Cracovien. distr. Sandec.
— Barbara uxor Andreae Pielsch de... 135.
Rokosch iudex terrae Crac. 5 (a. 1459).
Rokithnicza villa palat. San dom. distr. Stężic.
— Dersznak Stanislaus succa merarius Przemisl. et Petrus frater eius heres de... 139.
Roksyczki (Roxyczki) Martinus Przedbor 315.
Rozyna Syenycza (Różana Siennica) villa palat. Russiae, district. Chelm. 309, 367, 368.
Rubie villa palatin. Russiae, distr. Chelm. 786.
Rudniczek villa palatin. Lublin. distr. Urzędov. 370.
Ruszecki Petrus nob. 765, 779.
Rzerzuszno (Rzeżuszna) villa palatin. Cracov. districtus Książ. 2.
Rzeszowska Barbara 731.
— Zophia, filia Nicolai et Barbarae de Topola vide Rej.
— Adam filiius Nicolai 236, 237, 238, 272 - 275.
— Andreas patruus et tutor Adae de Kwilina heres, 226, 236 - 238.

[1]) Zapisek odnoszących się do Mikołaja Reja, poety, nie wciągnąłem do indeksu, gdyż od nr. 257 aż po koniec aktów, występuje on prawie w każdym akcie, trzebaby przeto podać około 500 numerów przy jego imieniu.

Rzeszowska.
— Elizabeth relicta Johannis tenutrix in Lowina 208.
— Jeronimus de Kwilina heres 585, 612.

Salinski Sebastianus nob. 746.
Samuel episcopus Cracov. regni Pol. cancellarius 490.
Sanczygnyew (Sancygniow, Seczigniow) villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Jacobus Sanczygniewski de, 207. 210.
— Paulus Seczygniewski in Myechowice et Nassiechowice heres, tribunus terr. Cracov. 729, 747.
Sandzischow (Sędziszow) villa palat. Crac. distr. Książ.
— Kosczien Johannes heres de, 353.
Sbylvuthowski vide Zbilutowski.
Schaschowski vide Szaszowski.
Scheschelyow vide Seselow.
Schlomowski vide Szlomowski.
Sczibor owicze villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Johannes Wlodek de, vicecapitaneus Cracov. 160 (a. 1504).
Sdanowicze vide Zdanowice.
Seczigniew vide Sanczygnyew.
Seyczechowicze vide Sieciechowice.
Sendziowice (Sędziowice) villa palatin. Sandom. distr. Wislicien. 484.
Senno vide Sienno.
Seselow villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 243 - 245.
Sidlnyczsky (Sydlnyczsky).
— Georgius Mszczi et Nyemstha fratres 268.
— Nicolaus 356, 361.
— Paulus Mszczywoy 243.
Sieciechowice (Seyczechowicze) villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Elizabeth de, relicta Cozegorsky nunc consors Nawoyowski, 9, 10, 12.
— Andreas, Johannes, Nicolaus, Petrus et Zegotha fratres de... 12, 13, vide Marcinowice.
— Jacobus Plaza in 136.
Siedlec (Syedlecz) villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 233, 243.
Siedliska (Szyedlyska) villa palatin. Cracov. distr. Lelov. 346.
Sielisca (desertica, Selisca) villa palatin. Russiae distr. Halic. 690, 700.
Siemiginow villa palatin. Russiae distr. Halic.
— Jaczka dictus Lvepys Siemyginowski heres de. 644.
— Maczko dictus Jubowycz kmetho de 644.
Sieniawa (Szieniawa).
— Adamus a filius Hieronimi 804.
— Hieronimus Sieniawski, palatinus terrae Russiae, gen. Halic. Kolomyen, capitan. succamer. Camenec. heres de Oleszyce 771, 802 - 804.
— Nicolaus a, palatinus terr. Russiae 694.
— Procopius Sieniawsky, dapifer Leopol. heres de Wojniłow, Dorohow, Ostrow, 690, 692, 693, 700.
— Raphael de, vexillifer Halicien. 249.
Siennica (Syennicza) villa palat. Russiae distr. Chelm. 324, 786.
— Stanislaus de... vexillifer Chelm. 731 I.
Sienicky (Szyenyczky) Thomas dapifer terr. et iudex castri Chelm. 392.

Sienienski (Syenyenski) Andreas et Martinus fratres germ. 448.
— Johannes castellanus Malogost. succamerarius Sandomir. 139.
— Petrus frater Johannis 139.
Sienno (Senno) oppidum palat. Sandomir. distr. Radom.
— Andreas, Jacobus, Johannes, Michael (Hleb), Stanislaus fratres, heredes de 139.
Siensko (Szienskо) villa palatin. Cracov. distr. Książ.
— Koscien Johannes heres de, 391, 392, 396, 397, 399, 400, 514, vide Wiwla.
Sierakow (Sirakow, Szirakow, Szyrakow, Szyrakowo) villa palat. Cracov. distr. Sczirzic. 4, 5, 30. 43. 71, 173, 175.
Siolka (Szyolka) fluvius 336.
Sigismundus I. rex Poloniae 353, 731.
Sigismundus Augustus rex Poloniae 407, 410, 441, 442, 514, 515, 519, 553, 554, 577, 579 - 581, 621, 708, 721, 784, 794.
Skalka villa palatin. Cracov. distr. Sczirzic.
— Pyekarski Johannes de... 206.
Skarbek Stanislaus consors eius Helena 95 - 97, 101.
Skarbimiria (Skalbmierz) oppidum palatin. Cracovien. distr. Prosz. 185, 442, 685.
Sknilowski Albertus iudex terr. Belzensis 804.
Skorczyce (Skorczicze) palatin. Lublin. distr. Vrzędov. 370, 372, 447, 448, 450-453. vide Bistram.
Skorutha Georgius et Ludovicus 702.
Skothniczky vexillifer terrae Halic. 794 (a. 1570).
Skrzydlna (Skrzilna, Skrzidlna) villa pal. Crac. distr. Sczirz.
Skrzydlna.
— Martinus, plebanus ecclesiae parochialis in 733, 738, 746, 768.
— Pieniazek Nicolaus tenutarius de, vide Pieniazek.
— Rabrocki plebanus in, vide Rabrocki.
Slaboszow (Slaboschow) villa palatin. Cracov. districtus Książ.
— Michael plebanus in, 26, 27.
Sladow villa palatin. Cracov. distr. Książ. vide Morski.
Slanowice (Slonowice) villa palatin. Cracov. districtus Proszovien. 12, 133, 138, 164, 185, 186, 196, 203, 209, 211, 217, 218, 225, 229, 230, 235, 257, 258, 260, 261, 263, 265, 266, 385, 389, 409, 502, 510, 607, 622, 623, 625, 626, 722, 734, 737, 739, 741-744, 748 - 757, 759. 761.
— Adamus kmetho in, 625.
— Andreas kmetho in, 142.
— Mathias kmetho de, 149.
— Nicolaus Lexyczsky tenutarius de, 240.
— Petrus kmetho in 66.
— Vyączek factor bonorum in 625.
Slasno (?) 435.
Slawice (Slavicze) villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 365.
— Slaviczszczi Sokolowie Georgius et Valentinus de 365, 434, 507, 528, 537, 608, 653. vide Donosy.
Slęcin (Slyączyn, Slyenczin, Slyaczin, Slączin, Slieczin) villa palatin. Crac. distr. Książ. 276 - 278, 298, 303, 314, 341 - 343, 349, 350, 637, 649, 658.
— Johannes Kąmpsky de, 298.
— Johannes Philip de, 697.
— Nicolaus Slyączsky de, 276.
— sors Gluzyczkye in, 278.

Slęcin.
— sors Kampskye in, 278.
Sliz (Slysz, Szlisch) de Czudzynowice.
— Felix, uxor Catherina Kalinska 354, 364, 390, 398, 411, 412, 424, 429, 431, 460, 468, 472 - 474, 480, 505, 506, 524 - 526, 541, 542, 564, 593, 664.
— Jacobus, filius Felicis, 525, 526, 532, 533, 536, 548, 560, 565, 664
— Johannes, filius Felicis 525, 526, 532, 533, 536, 548, 560, 565, 664.
— Nicolaus 149, 187, 201.
— Petrus, filius Felicis, 525, 526, 532, 533, 536, 548, 560, 565, 664.
— Stanislaus 354, 480, 532, 536, 563, 565, 586, 664.
Słup (Sluph) villa palatin. Lublin. distr. Urzędow. 370.
Słupia (prope Czasnik) villa hereditaria Pauli Bistram 448.
Slupow villa palatin. Cracov. distr. Książn.
— Krzesch Nicolaus quondam de, 11.
Slupski (Szlupski) Felix 422.
— Venceslaus tenutarius de, Malogosz 329.
Snopek Nicolaus kmetho de Krzanczyce 51, 54.
Smogorzow villa palatin. Sandomir. distr. Wislicien.
— Margaretha Rafalowa Pawlowska heres de, 193 vide Pawlowice.
— Przedborius de 141.
Smach Stanislaus ministerialis terrae Cracov. 411, 752.
Smolik Jacobus heres de Bobin, filius olim Johannis 180, 228, 234, 241, 242, 257, 253, 264, 270, 280, 281.
Smolik.
— Johannes heres sortis in Bobin et Wolwanowice 119, 360, 381, 382, 383, 464, 470, 475, 477 - 479, 482 488, 491 - 493, 495, 496,
— Casper, filius olim Johannis, aulicus S. R. Mtis in Wolwanowicze et Bobin sortis heres 382, 504, 561, 600, 640, 654, 705, 709, 723, 727, 730, 734, 740, 732.
Solcza (Solca) villa palatin. Cracov. distr. Lelov.
— Potoczski Petrus de... 247, 253.
Spyklosski Petrus 31.
Spinek Christopherus 648.
Spithek Stanislaus palatinus Siradiensis olim, relicta vidua Barbara Spithkowa, heres in Radzimicze 650.
Sprowa villa palatin. Cracov. distr. Lelov. 712.
Spytkowice villa palatinat. Cracov. distr. Silesien. 304, 305, 306, 379, vide Myszkowski.
Srzednie (Srednye) villa palat. Russiae districtus Halic. 246, 250, 252, 259, 287, 319, 320, 420, 690, 692, 693, 700, 762, 763, 771, 794, 797.
Srzeniawa fluvius 504.
Stadnicki (Sthadnyczki) Stanislaus de Kamyschow 58, 173 vide Kamyszow.
Staine (Stayne) villa palatin. Russiae distr. Chelm. 353, 731, 800.
Stanski (Sthanski) Stanisl. ministerialis terrae Cracov. 685, 695.
Stara Wieś (Starawyesz) villa palatin. Cracov. districtus Książ. 628.
Starzynski (Stharzinsky) Johannes olim de Pothok 94.

Starzynski.
— Agnes et Elizabeth filiae Johannis 94.
Staszkowski (Sthaszkowszky) Johannes nob. 540.
Stephanus rex Poloniae 800, 801.
Stoczek (Sthoczek) villa palat. et distr. Lublin. 387.
Stoyowski Johannes 14.
Stradomski Andreas 566.
— Simon heres de Gorzkov. 780.
— Anna et Georgius, pueri Simonis et Zophiae Sczibor owa 780.
Strimyecz (?), Nicolaus a 97.
Strzala Petrus iudex terrae Zator. et Oswiec. 778.
Strzalkowice (Sthrzalkovicze) villa palatin. Crac. distr. Sczirz.
— Jeronimus Strzalkowski heres de... 178.
— Stanislaus Strzalkowski heres de, 129, 130, 183.
Strzeczeczky Anzelmus n. 702.
Strzelce Maior et Minor (Strzelce Wielkie i Mniejsze) villa palatin. Cracov. distr. Proszov. 27, 139.
— Wątrobka Johannes de..., praepositus eccl s. Michaelis in arce Crac. canonicus Crac. 26, 27 archiepiscopus Leopol. 139.
— Wątrobka Stanislaus de..., castellanus Sandecen. 23, 24, 27.
Strzeskowsky Johannes n. 423, 426, 680.
Strzezow oppid. palat. Sandom. distr. Pilzn.
— Johannes Strzezowski heres de Brzezanka et .. 267, 271, 279 289.
Strzesz Johannes notarius terr. Halic. 794, (a. 1570).
Studzionka (Sthudzyonka) villa palat. Russiae districtus Halic. 646.
— Barbara Sthodzenyeczka heres de 646.
Swyączicze (Swięcice) villa palat. Cracov. distr. Książ.
— Potocki Nicolaus de... 144.
Swieborowski Nicolaus n. 202.
Swiecziczsky Stanislaus nob. 415 - 417, 456 - 458, 462.
Swierczkow (Swirczkow) villa palat. Sandom. distr. Pilznensis 196, 197, 518.
— Anna, Jacobus, Johannes et Katherina, pueri Nicolai Swierczkowski 246.
— Nicolaus Swirczkowski de, consors Agnes, filia Stanislai Rey, 196, 197, 203, 209, 246, 248, 254, 259, 515.
Swiradzicze (Szviradzicze, Sieradzicze) villa palat. Crac. distr. Proszov.
— Johannes Stanislaus et Johannes Pielsch (Pyelss) fratres de, 30, 32, 52, 72.
Swistelnicki (Swystelnyczsky) 249.
Swistelniki (Swystelnyky) villa palat. Russiae districtus Halic.
— Szymko kmetho de, 249.
Szaszowski (Schaschowsky, Ssassowski).
— Georgius heres de Buskow 567.
— Sigismundus heres de Buskow 364, 365, 402 - 406, 414 - 418, 423 - 428, 430, 435 - 439, 456 - 458, 461, 466 - 468, 495, 504, 507, 528, 534, 537, 539, 540, 555, 561, 564, 626, 627, 639, 653, 661, 672, 680, 683 - 685, 695, 696, 700, 714, 717, 718, 722, 723, 727, 739, 740, 783, 790.
Szczekarzow (Sczekarzow) villa palat. Crac. distr. Prosz.

Szczekarzow.
— Venceslaus de 74.
Szczekarzowice (Szczekarzowice).
— Gabriel Tarlo de, incisor reg. Pol. magister curiae S. D. Catherinae reginae Pol. 582.
— Hedvigis de, palatina Russiae, relicta Hieronimi Sieniawski, mater Adami Sieniawski 804.
— Paulus Tarlo de, iudex ter. Leopol. 296.
Szczepanowski Martinus nob. 779.
Szczytniki (Szczithniki) villa palat. Sandomir. districtus Wislicien 743.
Szlomowski (Schlomowski) Stanislaus vicarius gen in spirit. Cracov. 659. 660.
Szumsko (Sumsko) villa palat. et distric. Sandomir. 758, 765, 770, 772, 779, 780, 783.
— Venceslaus de, 52, 72 vide Rej.
Szuszenski (Schuschenski) Mathias 290, 292.
Szyrniki vide Zyrniki.

Tarlo (Tharlo) vide Szczekawice.
Tarnow (Tharnow).
— Anna de... vide Ligaza.
— Johannes Amor de, palatin. Cracov. 89 (a. 1489).
— Johannes comes a, castel. Cracov., Sandomir., Strzens, Lubaczov., capitaneus. 366, 440 (a. 1547).
— Spythko de, castellan. Zarnoviens. heres de Cobylnyki et Radzymycze 220, 221, 243.
— Zophia de Sprowa, relicta Johann's Christop. comitis de... castellani Woynicien. 788.
Temerowcze (Thymierzovcze, Themirowcze, Themyerzowcze) villa in terra Russiae districtu Haliciensi 410, 443, 446, 549, 550, 644, 645, 646, 690, 700, 703, 797.
— Lucz kmetho de, 446.
— Maczko kmetho de, 446.
— Wassko dictus Vryn kmetho de, 646.
Tenetniki (Thenatniki) villa in terra Russiae distr. Halic. 327.
— Stanislaus de, 97.
Ternow villa in terra et distr. Chelm.
— Valentinus Ternowski heres sortis in... 710.
Tęczyn (Thączyn, Thanczin, Thaczin) villa palat. Crac. distr. Sczirzic.
— Andreas de palatin. Crac. capitaneus Chelm., Belz., Rathn., Crasnostav., Trębowl., 18, 268 (a. 1530).
— Andreas comes in palatin. Lublin. capitaneus Rohatin. heres in Obrazowicze 605, 606, 657, 670, 674, 675, 681, 686.
— Johannes de, castellanus Cracov. 18 (a. 1465).
— Johannes de, et in Chroberz heres, succamerar. Cracov. 243, 268.
— Johannes a, palatin. Sandomir. S. R. M. curiae marsalcus 366, 440, 534, 566.
— Stanislaus de, succamerar. Sandomir. 243, 407.
Tomaszkowice (Thomaschkovicze) villa palat. Cracov. distr. Sczirzic.
— Andreas et Stanislaus Sandek fratres de, 129, 130.
Tomicki ksiądz 731.
Tomowicz (Thomowicz) Johannes 685, 965.
Topola (Thopolya, Thopola) villa palatin. Cracov. distr. Prosz. 9, 12, 26, 47, 105,

Topola.
115, 116. 121, 126, 138, 202, 217, 218, 226, 227, 233, 243, 283, 290 - 292, 323, 333, 385, 388, 389, 390, 394, 395, 412, 419, 449, 480, 520, 533, 535, 536, 538, 543, 544, 560, 565, 574, 583, 588, 591, 595, 596, 603, 660, 664, 667, 676, 682 - 685, 696, 701, 707, 708, 733, 734, 737, 746, 748 - 757.
— Agnes familiaris Stanislai Rey in, 233.
— decima manipularis post agros praediales in... 512, 513, 527, 668.
— decima pecuniaris 767.
— divisio bonorum Topola 185.
— Domaraczki Jacobus, nob. possessionatus factor bonorum in, 431, 435, 661, 667, 713.
— Felix tabernator 282.
— Gosthek Stanislaus factor bonorum in, 760.
— granicies alias vyaszd in... 532.
— Kupyecz Mathias advocatus in, 546, 567, 614.
— kmethones in, Grusza Gregorius 516, 544, 545, 547, 562, 610. Jacobus 123. Janotha Nicolaus 201. Janotha Paulus 112. Johannes 151. Kissyel Johannes 516, 522, 544, 545, 547, 558, 604, 610. Koza Mathias 201. Kupyecz Mathias 517, 522, 546, 547, 610, 614, Nicolaus tabernator 114. Ofczarczyk Stanislaus 112. Pokątki Mathias 185. Polonka Nicolaus 201. Pyatek 282. Rabyn Martinus 220. Simon 112.
— piscina Nyeczyecza in, 185 204.

Trembowla oppidum in terra Podol. 21.
Troperus Andreas procurator capituli s. Annae in Cracov. 728.
Trzczinski (Thrzczynski) Andreas nob. 488.
Trzecieska (Thrzeczyeska) Anna relicta Andreae Trzeczyeski heredis in Crosczyna 239.
Trzemesna villa palat. Crac. distr. Sczirzic.
— Albertus de, uxor Hedvigis de Bobin 89.
Trzeska Cristinus Zbrza 715, 719, 724.
Trzewlinski Andreas nob. consors Hedvigis 4, 5.
Turski (Thurski) Stanislaus nob. 618, 637, 655.
Tużylow (Thuzylow) villa in terra Russiae, distr. Halic.
— Iwan kmetho de... 732.
Tworow (Thworow) villa palat. Sandomir. distric. Chęcin. 612, 620, 621, 628, 629, 665, 666.
— Thworowski Jacobus heres sortis in, 665, 666.
— Thworowski Stanislaus heres sortis in 628, 629.
Tyśmienica (Thysmyenicza) oppidum in terra Russiae distr. Halic. 212, 348.
— Andrey kmetho de... 648.

Ugorn Andreas 169.
Uhrowiecki Venceslaus 801.
Urzędow (Vrzędow, Wrzandow) oppidum palatin. Lublin. distr. Lubovien. 370.
— advocatia in, 452, 453, 519.
Uście (Uscze, Usczye) oppidum palatin. Cracov. distric. 27, 139.

Wachadlow (Węchadlow) villa palat. Crac. distr. Książ.

Wachadlow.
— Lexiczsky Nicolaus heres de... 230.
Waglaszin (Węgleszin) villa palat. Sandomir. districtus Chęcin.
— Oksniczki Felix de, 575.
Vazlin (Warzyn) villa palatin. Cracov. distr. Książn. 703.
— Zakrzowski Stanislaus tenutarius in... 499.
Wątropka (Wąthropka) vide Strzelce.
Wereszcze villa palat. Russiae distr. Chelm. 786.
— Waszko kniaz in... 781.
Wieczorek Albertus subditus in Radzimice 650.
Wielkanoc (Vielkanocz) villa palat. Cracov. distr. Książ.
— Vielkanoczki Stanislaus de, 653.
Widawski Stanislaus, consors Hedvigis 3.
Wieloglowski (Vielglowsky) vide Lelowice et Lewniowa.
Widuchowa vide Wyduchowa.
Wierzbica (Vyrzbycza) villa palat. Cracov. distr. Prosz.
— Georgius de, consors Zophia 81.
Wierszchowiska (Wirzchowiska) villa palat. Cracov. distr. Lelovien.
— Anna de... 78.
— Mszczugius (Mstczvy) heres de... 67, 70, 77, 78.
Więclawski (Wyączlawski) Andreas 144.
Wisniowski (Visniowski) Johannes iudex castri Leopol 296.
Witwycki (Witwyczki) Syenko sortis heres in Hossow 648.
Vizga (Wyzga) Stanislaus n. factor 639, 747, 782.
Vladislaus rex Pol. et Ungar. 731.
Wlodek Johannes de Szczborowicze vicecapit. Crac. 160.
— Stanislaus de, heres sortis de Grussow 600.
— Wyczlaus in Piekari heres 291, 300.
Włodzisław (Wodzisław) villa palat. Cracov. distr. Książ. 671.
— Wlodzislawski Johannes, aulicus S. R. Mtis, heres in, 426, 454, 463.
Wlodzisławita (Wlodzislawitha) doctor 156.
Wlostkowsky Derslaus 25.
Woiakowski Martinus, consors Annae, heres de Gorzkow 780.
Woyciechow villa palat. Crecov. distr. Prosz. 566.
Woyciechowice villa palatin. Cracov. distr. Książ.
— Kulya Nicolaus de... 1.
Woyciechowski Johannes 243.
— Paulus 135.
Woicieski Mathias, uxor Barbara, heres de Gorzkow 780.
Woyniciensis praepositus Michael 142.
Woiniłow vide Voniłow.
Woynowski Johannes olim, pueri eius 135.
Wola villa palat. Cracov. distr. Książn. 65, 90, 93, 139, 185, 216, 435, 618, 630, 665.
Wola Lubyecka vide Lubecka Wola.
Wolski Johannes nob. 210.
Wolwanowice villa palatin. Cracov. distr. Proszov. vide Smolik.
Vonilow oppidum in terra Russiae distr. Halic. 690, 700.
Wrocimowice villa pal. Crac. distr. Prosz. 25, 651.
Wroniczki Nicolaus 530, 555, 568.
Wroniczki vide Zdanowicze.

Wroninski Georgius 436 - 439.
Wyduchowa (Widuchowa) villa palatin. Cracov. Sandomir. distr. Wislicien.
— Nicolaus Nasyon de... 139.
Vygnan vide Miroszow.
Wylzinska (Wylzynska, Vilzinska) Anna, consors Thomae Wylzynski, filia Stanislai Rej 250 - 252, 296, 297, 316, 318 vide Dzieduszycka.
— Elizabeth filia Thomae 296, 297.
Wylzynski Johannes, frater Thomae, 285, 316, 317.
— Stanislaus filius Thomae, 296, 297, 316, 318, 522.
— Thomas tenutarius de Gay 250 - 252, 285, 287.
Wyszloboczky Szenyko n. 335.
Wysokye villa in distr. Szczebrzesiensi 139.
Wywla (Wiwla, Vywla) villa palat. Crac. distr. Lelov.
— Kosczyen Johannes heres de... 342, 351, 399, 400, 421, 422, 423, 426, 430, 432, 433, 454, 463, 514, 523, 540, 556.
— Kosczyen Johannes et Adamus, filii Johannis, heredes in, 712, 716, 718 vide Kosczyen, Sandziszow et Siensko.
Wyzga vide Vizga.

Zagaiewski Laurentius, heres de Gorzkow, uxor Catherina 780.
Zagaiow (Zagaiow) villa palat. Sandomir. distr. Wislic.
— Zagayowski Stanislaus de, 205.
Zagorski Paulus nob. 465, 471, 502.
Zagorzyce villa palat. Sandom. distr. Wislic.
Zagorzyce.
— Gnoyenski Preczlaus heres in 326.
Zakrzew villa palat. Sandom. distr. Chęcin. 567.
Zakrzow villa palatin. Cracov. distr. Proszov.
— Kozlowski Johannes heres in Koszki et, 678.
Zakrzowski Stanislaus n. 483, 499. vide Wazlin.
Zaleska Anna, relicta Stiborii Zaleski 367, 368.
Zaliessie (Zalesie) villa palat. Sandom. distr. Chęcin. 597, 698, 699 vide Pilcza.
Zamoyski Mathias, consors Elizabeth 731.
Zarszynski Nicolaus vexillifer Sanoc. 702 vide Zloczkowice.
Zapoborze? 731.
Zbilutowice (Sbilyuthowice) villa palat. Sandomir distr. Wislic.
— Zbilutowski Nicolaus heres de, tenutarius in Slanowice 225, 229, 230, 235, 240, 256, 258.
Zborowski Johannes nob. 541.
Zdanowice (Sdanowice) villa palat. Cracov. distr. Książ. 401, 416, 417, 425, 455, 458, 462, 498, 508, 509, 530, 555, 568 - 571, 624, 671 - 673.
— Wroniczki Paulus heres sortis in 340.
— Wroniczki (Wronynski) Samaritanus Georgius heres de, 190, 435, 671.
— subditi n. Georgii Samaritani Wroniczki in Zdanowice: Bartholomaeus Wrobl 402, 403, 427, 461.
— Lucas kmetho 406, 414, 428, 436, 459.
— Paulus Mrosz 435.
— Wronin piscina in... 568, 570, 624, 671, 673.

Zdziemierzyce (Zdzyemyerzice) villa palat. Cracov. distr. Proszov. 553, 572, 573, 669, 670, 688, 707, 808, 721, 766, 782.
Zloczkowycze:
— Barbara de, consors Nicolai Zarszynski vexilliferi Sanoc. 702.
Zolkow (Ziołkow) villa palatin. Cracov. distr. Biecensis.
— Zolkowski Nicolaus de... 114, 124, 147.
Zorawinski Stanislaus 327, 795.
— pueri Stanislai: Anna, Bartholomaeus, Georgius, Catherina, Nicolaus. 579.
— Villibrord frater Stanislai, filius Barbarae 199, 212, vide Jaryczow.
Zukowicze villa palat. Sand. distr. Wislic. 131.
Zurowski Jacobus ministerialis terr. Leopol. 789.
Zydaczow oppidum in palat. Russiae, distr. Halic. 199.
Zygarthowice (Zegartowice) villa palatin. Cracov. distr. Sczirzic.
— Kruczek kmetho in... 173, 175.
Zyrnyki (Szyrnyki) villa palat. Sandom. distr. Chęcin. 1, 40, 60, 61, 65, 81.
— Voytek Lucas kmetho in... 81.

BIBLIOTEKA NAUKOWA WAP
t.7
2698/13